རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ།

མཛད་པ་པོ། རྗེ་ཙོང་བློ་བཟང་གྲགས་པ། སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

༄༅། །དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་པོ། རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།
SJRB-0221

བཀྲས་ལྷུན་ཤིང་པར་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་ཡིན།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་ཞུ་སྒྲིག་བྱས།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།༢༠༢༣ ལོའི་ཟླ་བརྒྱད་པར་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།
www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།
serajeyrigzodchenmo@gmail.com

དཔེ་དེབ་སྒྲིག་སྦྱོར་བ། རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་པ།

པར་སྐྲུན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ལ་ཡོད།

i

དཀར་ཆགངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས།.. iii ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད། viii

དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ།........1 རབ་བྱེད་དང་པོ་རྐྱེན་བརྟག་པ། 2
རབ་བྱེད་གཉིས་པ་འགྲོ་འོང་བརྟག་པ། 102
རབ་བྱེད་གསུམ་པ་དབང་པོ་བརྟག་པ། 127
རབ་བྱེད་བཞི་པ་ཕུང་པོ་བརྟག་པ། 142
རབ་བྱེད་ལྔ་པ་ཁམས་བརྟག་པ། 149
རབ་བྱེད་དྲུག་པ་འདོད་ཆགས་བརྟག་པ། 161
རབ་བྱེད་བདུན་པ་སྐྱེ་འཇིག་བརྟག་པ། 173
རབ་བྱེད་བརྒྱད་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་བརྟག་པ། 218
རབ་བྱེད་དགུ་པ་སྔ་རོལ་ན་གནས་པ་བརྟག་པ། 230
རབ་བྱེད་བཅུ་པ་མེ་དང་བུད་ཤིང་བརྟག་པ། 244
རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་པ་སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་བརྟག་པ། 257
རབ་བྱེད་བཅུ་གཉིས་པ་བདག་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་བརྟག་པ། 270
རབ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་པ་འདུ་བྱེད་བརྟག་པ། 278

དཀར་ཆག

ii

རབ་བྱེད་བཅུ་བཞི་པ་ཕྲད་པ་བརྟག་པ། 292
རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔ་པ་རང་བཞིན་བརྟག་པ། 300
རབ་བྱེད་བཅུ་དྲུག་པ་བཅིངས་པ་དང་ཐར་པ་བརྟག་པ། 316
རབ་བྱེད་བཅུ་བདུན་པ་ལས་བརྟག་པ། 331
རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་བདག་དང་ཆོས་བརྟག་པ། 351
རབ་བྱེད་བཅུ་དགུ་པ་དུས་བརྟག་པ། 374
རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པ་ཚོགས་པ་བརྟག་པ། 384
རབ་བྱེད་ཉེར་གཅིག་པ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་བརྟག་པ། 398
རབ་བྱེད་ཉེར་གཉིས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟག་པ། 412
རབ་བྱེད་ཉེར་གསུམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྟག་པ། 426
རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བརྟག་པ། 439
རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ་པ་མྱང་འདས་བརྟག་པ། 488
རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུག་པ་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་བརྟག་པ། 507
རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པ་ལྟ་བ་བརྟག་པ། 515
པར་བྱང་སྨོན་ཚིག..539

iii

ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས།
རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་མཆོག་ནི། རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་སྲོལ་གཏོད་མཁན་དང་། དགའ་ལྡན་ཁྲི་རབས་དང་པོ་ཡིན། བོད་མདོ་ཁམས་སྨད་ཀྱི་ཙོང་ཁའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་ཀླུ་འབུམ་དགེ་དང༌། ཡུམ་ཤིང་བཟའ་ཨ་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་བྱ་

༡༣༥༧ལོར་སྐུ་འཁྲུངས།
དགུང་ལོ་གསུམ་པར་རྗེ་ཀརྨ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་དྲུང་ནས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་མཚན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་ཆུང་ངུའི་སྐབས་ནས་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱིས་བདག་སྐྱོང་གནང་སྟེ་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དབང་བསྐུར་བར་མཛད། གསང་མཚན་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བཏགས། དགུང་ལོ་བདུན་གྱི་སྐབས་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། གཞོན་ནུ་བྱང་ཆུབ་པས་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་མཚན་བློ་བཟང་གྲགས་པར་གསོལ། དགུང་གྲངས་བཅུ་བདུན་ཆུ་གླང་༡༣༧༣ལོར་མདོ་སྨད་ནས་དབུས་སུ་བྱོན་ཏེ་འབྲི་གུང་མཐིལ་དུ་ཕེབས། སྤྱན་སྔ་བ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་མཇལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་། ཕྱག་ཆེན་ལྔ་ལྡན་ལ་སོགས་པ་གསན། ཚལ་གྱི་སྨན་པ་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་ཀྱི་དྲུང་ནས་སྨན་དཔྱད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད།
དེ་ནས་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་བདེ་བ་ཅན་༼རྭ་སྟོད་དགོན་པ༽དུ་བྱོན་ནས་སྙེ་ཐང་པ་བཀྲ་ཤིས་སེང་གེ་དང་གདན་ས་པ་དགེ་བསྐོངས་པ་གཉི་ག་ལ་ཆོས་འབྲེལ་གསན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གི་སྐབས་གཙང་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ནས་ཉ་དབོན་ཀུན་དགའ་དཔལ་དང་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས་སོགས་ལས་དབུ་ཕར་འདུལ་མངོན་ཚད་མ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་གསན་སྦྱོང་མཛད། བོ་དོང་སོགས་སུ་གྲྭ་སྐོར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞིའི་སྐབས་རྩེད་ཐང་གི་གྲྭ་སྐོར་ཚར་

iv

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

ནས། ཡར་ལུང་རྣམ་རྒྱལ་དུ། ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་བྷ་དྲའི་མཁན་བརྒྱུད། ཚོགས་ཆེན་པོའི་མཁན་པོ། དཀའ་བཞི་པ་ཚུལ་རིན་པས་མཁན་པོ་མཛད། ཚོགས་པ་བྱི་རྫིང་པའི་མཁན་པོ་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཤེར་མགོན་པས་ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མཛད། བྱི་རྫིང་པའི་དབུ་མཛད་སྡོམ་བརྩོན་བསོད་ནམས་རྡོ་རྗེས་གསང་སྟེ་སྟོན་པ་མཛད་ཅིང༌། ཚོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་སློང་ཁ་སྐོང་དུ་འོས་པ་གྲངས་ཚང་བས་དད་པའི་དགེ་འདུན་མཛད་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བཞེས།
དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔའི་སྐབས་བླ་མ་དབུ་མ་པ་དང་ལྷན་དུ་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་དགའ་གདོང་དང་སྐྱོར་མོ་ལུང་སོགས་སུ་འཆད་ཉན་སྒོམ་སྒྲུབ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་སྐབས་ལྷོ་ཁ་ཡར་ལུང་དུ་ཕེབས། རྩེད་ཐང་གི་ཆོས་གྲྭར་བཞུགས་ཏེ་དཀའ་ཆེན་བཞིའི་གྲྭ་སྐོར་མཛད། སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཆོས་བཀའ་གསན་ནས་ལྷོ་བྲག་ཏུ་བཞུགས།
དགུང་ལོ་ཉེར་དགུའི་སྐབས་ལྷ་སར་ཕེབས། ཚལ་གུང་ཐང་དུ་བཀའ་འགྱུར་ཞིབ་གཟིགས་མཛད། དེ་ནས་སྐྱོར་མོ་ལུང་དང༌། སྟོད་ལུང་མཚོ་སྨད། ངང་དཀར་སོགས་སུ་དུས་འཁོར་ཐུགས་སྦྱོང་མཛད་ཅིང་བློ་གསལ་མང་པོར་སྡེ་སྣོད་མང་དུ་གསུངས། དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་བཀའ་རྩོམ་མཛད། དགུང་གྲངས་སོ་དྲུག་པའི་ཟླ་བ་བཅུ་པར་དངོས་སློབ་འཁོར་དག་པ་རྣམ་བརྒྱད་ཕྱག་ཕྱིར་ཁྲིད་དེ་སྐྱོར་མོ་ལུང་ནས་ལྷོ་ཁ་འོལ་ཁར་བྱ་བྲལ་དུ་ཕེབས་ནས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་གནང་།
ཆུ་བྱ་

༡༣༩༣ལོར་འོལ་ཁ་རྫིང་ཕྱིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་སྐུ་ཞིག་གསོ་མཛད།
དེ་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་མཛད་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་ཡིན། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་དགུ་ལ་ལྷོ་བྲག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་མཁན་ཆེན་ཕྱག་རྡོར་བ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་ལམ་རིམ་ཟབ་ཁྲིད་སོགས་གསན། དེའི་ལོར་གཉལ་སྨད་གསལ་རྗེ་དང༌། གཉལ་སྟོད་རབ་གྲོང་དུ་དཀའ་བཅུའི་གྲྭ་སྐོར་མཛད། སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་བསྙེན་གནས་དང་སྐྱབས་འགྲོའི་སྡོམ་པ་ལ་སྦྱར་ཞིང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་བསྟར་ནས་སེར་སྐྱའི་ཚོགས་རྣམས་བསྐུལ་ནས་ཚ་ཚ་འབུམ་ཐེར་མང་པོ་བཏབ་ཅིང་། ཕྱིས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ཉིད་

v

ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསསྒྲུབ་པ་ལ་སྦྱོར་བར་མཛད། དེ་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་ཆེན་པོའི་མཛད་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་ཏུ་བརྩི་བ་ཡིན། དེ་ནས་གཉལ་སྟོད་སྨད་དུ་བསྟན་འགྲོའི་དོན་མཛད་པའི་སྐབས་དཀའ་བཅུ་པ་དར་མ་རིན་ཆེན་རྗེའི་དྲུང་དུ་ཕེབས། དུས་དེ་ནས་བཟུང་ཆོས་རྗེ་དར་མ་རིན་ཆེན་རྗེའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོར་གྱུར།
དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་པའི་སྐབས་རྗེ་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་དུ་འབྲི་གུང་ནས་རྭ་སྒྲེང་དུ་བྱོན། དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་ཡབ་སྲས་གཉིས་དང་། ལོ་ཙྭ་བ་སྐྱབས་མཆོག་དཔལ་གསུམ་གནམ་རྩེད་ལྡེང་དུ་ཨར་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཞལ་མངོན་པར་འཛོམས་ཤིང་། དབྱར་གནས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་འདུལ་བའི་ཕྱག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པའི་སྲོལ་ལེགས་པར་བཙུགས། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་གི་སྐབས་རྭ་སྒྲེང་དུ་ཕེབས། ལོ་ཆེན་སྐྱབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་སོགས་ཆེ་རྒུ་དུ་མས་ནན་ཆེར་བསྐུལ་བར་བརྟེན་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་བཀའ་རྩོམ་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་དགུའི་སྐབས་བདེ་ཆེན་གསང་སྔགས་མཁར་ཟླ་ཤས་བཞུགས་ནས་འོལ་དགའ་བྱམས་གླིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོར་ལམ་རིམ་གྱི་ཆོས་གསུངས། སློབ་དཔོན་ཀླུ་བྱང་གི་རྣམ་གཞག་གི་ཊཱིཀྐ་དང༌། སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་བརྩམས། དགུང་གྲངས་ང་གཅིག་གི་སྐབས་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་ལ་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོས་བསྐུལ་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་རྗེའི་སྙན་པ་གསན་པས་དབུས་སུ་བྱོན་ནས་སེ་ར་ཆོས་སྡིངས་སུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེར་ཐོག་མར་མཇལ། གཞུང་དོན་གྱི་དཀའ་གནད་དག་ལ་དོགས་འདྲི་སོགས་ཞུས་པས། རྗེ་ཉིད་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་པས་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་དབང་དང་རྒྱུད་རྟོགས་བདུན་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་དབང་ལུང་ཁྲིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གནང་། རྗེའི་ཐུགས་སྲས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར།
ལོ་དེར་སེ་ར་ཆོས་སྡིངས་སུ་བཞུགས་ན་བར་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་སྣང་བས་དངོས་སློབ་གུང་རུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་སོགས་བགྲེས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཞལ་ཏ་གནང་ནས། མཚན་མོ་ཞིག་གཞན་གྱིས་མ་ཚོར་བར་ར་ཁ་བྲག་ཏུ་བྱོན་ནས་སྐུ་མཚམས་མཛད། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་དབུ་སེམས་ཀྱི་ལྟ་བའི་གནད་རྣམས་གསུངས་ནས། ད་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པ་ཞིག་ཡི་གེར་གྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་་

vi

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

བསྟན་བཅོས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་བཀའ་རྩོམ་མཛད། སེ་ར་ཆོས་སྡིངས་སུ་རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་མཛད།
ས་བྱི་ལོ་བོད་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྨད་ལ་ལྷ་སར་ཕྱག་ཕེབས། གནམ་གང་གི་ཉིན་སྙན་གསན་འབེབས་པའི་མཆོད་པ་མཛད། དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཙམ་བྱུང་ཞིང་། དགུང་ལོ་ང་གསུམ་པ་ས་གླང་༡༤༠༩ལོའི་བོད་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་དུ་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་དངོས་གཞི་མཛད། དུས་དེ་ནས་ལྷ་ལྡན་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྲོལ་ཆགས། དེ་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛད་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་ཡིན། ཇོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་བཅུ་གཅིག་ཞལ་ལ་དངུལ་བཟང་པོ་ལས་བྱས་པའི་དབུ་རྒྱན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཕུལ། ལོ་དེར་འབྲོག་རི་བོ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་ཕྱག་བཏབ།
ལྕགས་ཡོས་༡༤༡༡ལོར་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་མཛད། དགུང་ལོ་ང་བདུན་༡༤༡༣ལོར་སྐུ་ཁམས་བསྙུན་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུབ་གྲོགས་དང་མཉམ་དུ་སྐུ་མཚམས་སུ་བཞུགས། དགུང་ལོ་ང་བརྒྱད་ཤིང་རྟ་༡༤༡༤མི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་འོན་བཀྲ་ཤིས་དོ་ཁར་གདན་དྲངས། སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་མང་པོར་ལམ་རིམ་དང་དབུ་ཚད་སོགས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། སྐབས་དེར་རྒྱལ་མཆོག་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དང་མཇལ་ཞིང་རྗེས་སུ་བཟུང་། དེ་ནས་སླར་ཡང་གདན་ས་ཆེན་པོ་དགའ་ལྡན་དུ་ཕེབས་ནས་གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་སུ་གྲགས་པ་དེ་དང་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལཱུ་ཧི་པའི་ཊིཀ་ཆེན་མོ་སོགས་མཛད།
དགུང་ལོ་ང་དགུ་ཤིང་ལུག་༡༤༡༥ལོར་དགའ་ལྡན་ཡངས་པ་ཅན་གཙུག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཅས་གསར་བཞེངས་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་མཆོད་གསར་འཛུགས་མཛད། དེ་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛད་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་ཡིན། དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་༡༤༡༧ལོ་དགའ་ལྡན་ཡངས་པ་ཅན་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་གྲུབ་པའི་རབ་གནས་མཛད། དགུང་ལོ་རེ་གཉིས་༡༤༡༨ལོར་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་བརྩམས།
དགུང་གྲངས་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་པ། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ཕག་༡༤༡༩ལོའི་སྟོན་ཁ་རི་བོ་དགེ་

vii

ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསལྡན་ནས་ཕྱག་བཏེགས་ཏེ་ལྷ་སར་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་དྲུང་དུ་སྐུ་ཕྱག་དང་། མཆོད་འབུལ། སྨོན་ལམ་རྣམ་དག་མཛད་ནས་སྟོད་ལུང་ཆབ་ཚན་ཁར་བྱོན། སྟོད་ལུང་ཕུ་མདའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་དང་། འབྲས་སྤུངས་། ལྷ་ས། སེ་ར། གསང་སྔགས་མཁར། གྲུ་བཞི་རྣམས་སུ་ཕེབས་ནས་བཀའ་ཆོས་མང་དུ་སྩལ། སླར་དགའ་ལྡན་དུ་ཕེབས་པ་ན་ཐོག་མར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་ཕེབས་ཏེ་འདིར་ད་ཡང་འོང་བ་མི་ཡོང་བས་མཆོད་གཏོར་རྒྱ་ཆེར་ཤོམས་གསུངས། དེ་ནས་འདུ་ཁང་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་དབུར་ཕེབས་ཏེ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་སྨོན་ལམ་རྒྱས་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་པ་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་ཤིས་བརྗོད་མཛད། དེ་ནས་གཟིམ་ཁང་དུ་ཕེབས་ཏེ་བཞུགས་གདན་ལ་བཞུགས་པ་ན། ད་ནི་རང་རེའི་དགོན་པ་རང་དབང་ཐོབ་པ་འདིར་སླེབ་བྱུང་བས་བློ་བདེའོ་ཞེས་གསུངས། མཐར་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད་ཚུལ་གྱི་ཞལ་ཏ་སྔ་མོ་ནས་ཞིབ་ཆ་གནང་ཟིན་པས་དེའི་ཚེ་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་ཀྱང་སྐབས་དེར་དབུ་ཞྭ་དང་། ན་བཟའ་བེར་ཐུལ་ཞིག་གནང་སྟེ་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་ལ་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དོན་གྱིས་གོ་བར་མཛད་དེ་ལོ་དེའི་ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོར་སྐུ་གཤེགས།
སློབ་མ་གྲགས་ཆེ་བ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་སོགས་མང་དུ་བྱུང་། གསུང་རྩོམ་ལ། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་སོགས་པོ་ཏི་བཅུ་དགུ་བཞུགས། རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་མཛད་ཆེན་བཞི་ནི། དགུང་ལོ་སོ་བདུན་པར་རྫིང་ཕྱིའི་བྱམས་པ་ཞིག་གསོ་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་དགུ་པར་གཉལ་གྱི་ལུང་རར་ཆོས་འཁོར་བསྐོར། དགུང་ལོ་ང་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་བཙུགས། དགུང་ལོ་ང་དགུའི་སྐབས་དགའ་ལྡན་དུ་སྟག་རྩེའི་སྒྲུབ་མཆོད་སྤེལ་བ་བཅས་སོ། །
༢༠༡༦.༡༡.༠༥ སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་པས་ཕྱོགས་བཏུས་བྱས།

viii

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སྔོན་བྱོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་དྲིན་ལས། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར་དུ་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་གླེགས་བམ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་མྱོང་ནའང་། དུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་འགྲོགས་པའི་མིའི་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་རྩ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་རྩ་བརླག་ཏུ་ཕྱིན་ཟིན་པ་དང་། ལྷག་འཕྲོས་གང་མང་ཞིག་རྩ་བརླག་ཏུ་འགྲོ་ཉེར་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་རབས་འདིའི་བོད་མི་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་རྩ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བརྩོན་དགོས་པ་ནི་དུས་ལ་བབ་པའི་ལས་འགན་བཟློག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་རྩ་ཆེའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཚགས་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་གི་ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།
དེང་རབས་ཀྱི་འཕྲུལ་ལས་སྟབས་བདེ་རུ་ཕྱིན་པ་དང་བསྟུན་ནས་གསར་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེབ་དང་འཕྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་ཁྱབ་བརྡལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་འོས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དཔར་བསྐྲུན་དང་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་ནོར་ཤོར་ནའང་ཚབས་ཆེ་བའི་སྐྱོན་ཆ་འབྱུང་སྲིད་པས་བསྲེས་ལྷད་དང་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་འཇོག་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱུ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ནོར་བར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་དགོས་བྱུང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཆན་ཡིག་འགོད་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། འདི་ག་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ལ་མཚོན་ན། པར་གཞི་ཚད་ལྡན་ཞིག་མ་ཕྱིར་བཟུང་ནས་དེའི་ཡིག་འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱེད་རྒྱུ་རྩ་དོན་དུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་པར་གཞི་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་བྱུང་ན་པར་གཞི་གཞན་དག་ལའང་གང་ནུས་ཤིག་སྡུར་བཞིན་ཡོད།

ix

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བམ་ཕྱིར་ཡིག་ནོར་མངོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཅོས་ཏེ་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་ལ། མ་ཕྱི་དང་པར་གཞི་སོ་སོར་ལྷག་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་མཆན་བཀོད་དེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།
རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེབ་ཀློག་སྐབས་ངེས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ངོ་སྤྲོད་ཅུང་ཙམ་ཞུ་ན། གཞུང་གི་དཀྱུས་སུ་རྟགས་[ ]འདིའི་ནང་དུ་བཅུག་པ་ནི་མ་ཕྱིའི་ནང་གི་འོག་མཆན་དང་དཀྱུས་མཆན་ཡིན། ཡང་གཞུང་དཀྱུས་སུ་རྟགས་ ” འདི་བཀོད་ཡོད་ན་དེ་ནི་དོ་སྣང་བྱ་དགོས་སའི་ཡི་གེའམ་ཚིག་ཅིག་གི་མདུན་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་མཆན་གྲངས་ཀྱི་ཨང་ཡིག་བཀོད་ཡོད་པས་མཆན་གྲངས་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཐའི་མཆན་ཡིག་ཏུ་གསལ་བཤད་ཅིག་བྱས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་དང་ཕྲད་སྦྱོར་སྟངས་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་ན་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་ཐེངས་གཅིག་བྱས་པས་ཆོག་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་མ་རྣམས་ལ་མདུན་དུ་རྟགས་ “ འདི་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་རེ་རེ་བཞིན་མཆན་བྲིས་མེད།
མཐའ་མཆན་ཀློག་སྐབས་དེབ་དེ་དཔེ་བསྡུར་བྱས་ཡོད་ཚེ་དེའི་མ་ཕྱིར་བཟུང་བའི་པར་གཞི་ལ་མ་ཕྱི་ཞེས་དང་། པར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྡེ་དགེ་པར་མ་དང་། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ། ཞོལ། སྐུ་འབུམ། བླ་བྲང་པར་མ་རྣམས། སྡེ། བཀྲ། ཞོལ། སྐུ། བླ། སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད། མཐའ་མཆན་གྱི་ཁྲོད་དུ་རྟགས་ཅན་ *བསྒྲུབས ལྟ་བུ་བྱུང་ན་མ་ཕྱིའི་ཡིག་ནོར་ཞིག་ཞུ་སྒྲིག་པས་བསྒྲུབས་སུ་བསྒྱུར་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། ཡང་རྟགས་ * འདིས་ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱི་ཚིག་མཚོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་རྟགས་ཅན་ -བསྒྲུབས ལྟ་བུ་བྱུང་ཚེ་བསྒྲུབས་ཆད་པ་དང་། +བསྒྲུབས ལྟ་བུ་བྱུང་ན་བསྒྲུབས་ལྷག་མ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།
དཔེར་ན། མཐའ་མཆན་དུ། མ་ཕྱི། ༩༨ན༥ན། བསྒབ *བསྒྲུབས སྐུ། ༡༠༣ན༦ན། བླ། ༡༡༠བ༣ན། བསྒྲུབས ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཚེ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་༩༨མདུན་ངོས། ཡིག་ཕྲེང་༥པ་ན། བསྒབ་ཅེས་བྲིས་ཡོད་པ་མཚོན་ཞིང་། *བསྒྲུབས ནི་མ་ཕྱིའི་

x

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

ཡིག་ནོར་བསྒབ་དེ་ཉིད་ཞུ་སྒྲིག་པས་བསྒྲུབས་སུ་བཅོས་ཡོད་པ་མཚོན་བྱེད་དུ་གོ་དགོས། ཡང་གཞུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་སྐུ་འབུམ་པར་མའི་ལྡེབ་གྲངས་༡༠༣མདུན་ངོས། ཡིག་ཕྲེང་༦པ་ན། བླ་བྲང་པར་མའི་ལྡེབ་གྲངས་༡༡༠རྒྱབ་ངོས། ཡིག་ཕྲེང་༣པ་ན། བསྒྲུབས་ཞེས་བཀོད་འདུག་ཅེས་གོ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།
ཞུ་སྒྲིག་པའི་ཤེས་ཚད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་ནོར་འཁྲུལ་ཤོར་བ་སོགས་གཟིགས་ཚེ་ཀུན་ཕན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་མཁྱེན་ལྡན་རྣམས་ནས་འདི་གའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་ངོ་སྤྲོད་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་རེ་བསྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགྱོགས་ངང་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྒྲིག་ཞུས་ཏེ་སྤུས་ཀ་ཇེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས།
ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ཟླ་༠༧ཚེས་༡༥ལ།

1

༄༅། །དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་

ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་ལ་
གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །
གང་ཞིག་གསུངས་པས་སྨྲ་བའི་གཙུག་རྒྱན་ཞེས། །རབ་འབྱམས་ཞིང་གི་མཁས་པས་རབ་བསྔགས་པ། །རང་བཞིན་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་དོན་ཉིད་དུ། །གསུང་པའི་རྒྱལ་བ་དེ་ཡིས་རྟག་སྐྱོངས་ཤིག །གཏམ་དེ་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོར་

ནི། །གཟིགས་ནས་རབ་འབྱམས་ཞིང་གི་རྒྱལ་སྲས་འཁོར། །ཟབ་མོའི་གཏམ་གྱིས་

རྟག་ཏུ་ཚིམ་མཛད་པ། །རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ངེས་པའི་དོན་དེ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལས། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་འདྲེན་པའི་དོགས་པའི་གནས། །དཔག་ཡས་བཀོད་ནས་ལེགས་པར་སུན་ཕྱུང་སྟེ། །ཚུལ་དེར་ངེས་པ་བླ་མེད་སྟེར་བའི་སྒོ། །སྒྲུབ་དང་སུན་འབྱིན་ལམ་ནི་མི་འདྲ་བའི། །རིགས་ལམ་སྟོང་གི་འོད་
ཟེར་སྤྲོས་པ་ཡིས། །མཐར་འཛིན་སྙིང་གི་མུན་སྟུག་འཇོམས་མཛད་པ། །ཀླུ་སྒྲུབ་སྨྲ་བའི་ཉི་མ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ལུགས་ཀྱི་མཆོག་དེ་ཚུལ་བཞིན་རབ་བཟུང་ནས། །ཐུབ་

2

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

མཆོག་བསྟན་པ་རིང་དུ་གསལ་མཛད་པ། །དཔལ་ལྡན་འཕགས་པ་ལྷ་དང་དཔའ་བོ་སོགས། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་སྲོལ་འཛིན་རྣམས་ལ་འདུད། །སྐར་ཚོགས་དབུས་ན་མཚན་མོའི་མགོན་པོ་བཞིན། །འགྲེལ་མཛད་ཀུན་གྱི་ཁྲོད་ན་ལྷམ་མེ་བ། །གྲུབ་མཆོག་
སངས་རྒྱས་བསྐྱངསདང་ཟླ་བའི་ལུགས། །དྲན་པ་ཡིས་ཀྱང་དད་པའི་སྤུ་ལོང་གཡོ། །གང་གི་ཞབས་པད་བསྟེན་པས་རབ་རྨོངས་དགྲ། །རབ་ཏུ་འཇོམས་མཛད་རིགས་ལམ་གསལ་མཛད་པ། །འདྲེན་མཆོག་བླ་མའི་རྨད་བྱུང་མཛད་པ་ཡིས། །ད་དུང་སྲིད་མཐའི་བར་དུ་སྐྱོང་གྱུར་ཅིག །ངེས་དོན་དོན་གཉེར་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་དང༌། །གྲགས་ལྡན་ཡངས་པའི་སྲིད་ལ་མངའ་མཛད་པའི། །གསུང་གིས་བསྐུལ་ཚེ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ། །རྣམ་པར་འབྱེད་ལ་བདག་བློ་སྤྲོ་བ་སྐྱེས། །ངེས་དོན་ཞེས་པའི་མིང་གིས་ཚིམ་པ་དང༌། །ཆེ་ལོང་དོན་ཙམ་མཐོང་བས་ཆོག་ཤེས་རྙེད། །སྙིང་ནས་

སྒྲུབ་པ་ལྷུར་ལེན་སྐྱེས་པའི་ཚེ། །གཞུང་མཆོག་འདོར་བ་རྣམས་ལ་མི་དགོས་ཀྱང༌། །ངེས་དོན་གསུང་རབ་སྙིང་པོ་ཤེར་ཕྱིན་དོན། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་བྱེ་བས་
བགྲོད་པའི་ལམ། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་མུན་པའི་ཚོགས། །ཡང་དག་རིགས་པའི་སྒྲོན་མེས་ལེགས་བསལ་ནས། །ཡིན་ལུགས་ཕུ་ཐག་ཆོད་པའི་ལྟ་བ་ཡིས། །ཀླུ་སྒྲུབ་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་སྒོམ་འདོད་པའི། །བློ་ལྡན་དེ་ལ་དབུ་མའི་རྩ་བ་ནི། །བདག་གིས་ལེགས་པར་བཤད་ཀྱིས་གུས་པས་ཉོན། །

༼རབ་བྱེད་དང་པོ་རྐྱེན་བརྟག་པ།༽
འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་དབུ་མའི་རྩ་བ་ཡིན་ལ་དེ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། བཤད་པའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་དང༌། བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ལ་

3

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

ལྔ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཙལ་དགོས་ཤིང་འཚོལ་བའི་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ། དེས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག །ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པའི་ཕན་
ཡོན། དེ་གང་ལ་བཤད་པའི་སྣོད་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་གཞན་ཇི་སྙེད་
ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེས་ཟིན་གནས་པ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ན། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྡུག་བསྔལ་དག །ཞི་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་བསྐྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དངོས་དང་བརྒྱུད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འདབ་ཅིང་གཞོལ་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་ལོང་བའི་ཚོགས་རྣམས་ལོང་ཁྲིད་པ་

མཁས་པས་འདོད་པའི་ཡུལ་དུ་འཁྲིད་པ་བཞིན་དུ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐར་པའི་
གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་
བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ཡོངས་སུ་བཙལ་བ་ནི་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་སུ་

བྱ་བ་དམ་པའོ། །དེ་ཡང་དོན་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་ལུང་བསྟན་པས་ལེགས་པར་བཀྲལ་བ་དང་འགྲེལ་ཚུལ་ཡང༌། གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་དྲང་ངེས་ཀྱི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་
གསུངས་པ་ལ་གང་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་ལ་གང་ནི་མིན་སྙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ན། འདི་ལྟར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གཟུང་གི་གཞན་དུ་དྲང་པར་མི་
བྱའོ་ཞེས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་ལུགས་དང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་འདྲེན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་ལུགས་རྣམས་རིགས་པས་མཐའ་དག་པར་གཏན་ལ་

4

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཕབ་པ་ཅིག་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་འཚོལ་དགོས་པ་ནི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

མན་ངག་བགྲོད་པ་གཅིག་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། སོ་སོ་རང་རིག་ཐེག་པ་ནི། །རྟོག་གེ་པ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །མགོན་པོ་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ནི། །འཛིན་པར་སུ་འགྱུར་བཤད་དུ་གསོལ། །ཞེས་མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་སྒྲ་རྟོག་གི་སྤྲོས་པ་ཞི་བའི་ཐེག་པ། སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་
འདས་ནས་སུ་ཞིག་གིས་འཛིན་ཞུས་པའི་ལན་དུ། བདེ་གཤེགས་མྱ་ངན་འདས་པའི་འོག །ཚུལ་རྣམས་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དེ། །དུས་དག་འདས་ནས་འབྱུང་བ་ནི། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཤེས་བྱོས། །ལྷོ་ཕྱོགས་བེ་དའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཆེར་གྲགས་པ། །དེ་མིང་ཀླུ་ཞེས་བོུད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཇིག་
པ། །ང་ཡི་ཐེག་པ་འཇིག་རྟེན་དུ། །བླ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྒྲུབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའ། །ཞེས་ངེས་པའི་དོན་གྱི་ཐེག་པ་ཡོད་
མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་འགྲེལ་བར་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་
གསེར་འོད་དམ་པ་ནས་བཤད་པ་སྟོན་པ་ཞལ་བཞུགས་དུས་ཀྱི་ལི་ཙ་བྱི་གཞོན་ནུ་
འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བ་བཞེས་བ་ཡིན་
ཏེ་སྤྲིན་ཆེན་ལས་གཞོན་ནུ་འདི་ང་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་ཀླུ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ནས་ང་ཡི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ་མཐར་རབ་ཏུ་དང་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཞིང་དུ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱ་བའི་རྒྱུད་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྩ་བའི་རྟོག་པ་ལས་ཀྱང་

5

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

འབྱུང་བའི་དུས་དང་མཚན་དེ་དང་འདྲ་ལ་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་བཞུགས་པར་བཤད་དོ། །རྔ་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས་ལི་ཙ་བྱི་གཞོན་ནུ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་
འདི་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ལ་བསྟན་པ་ཉམས་བའི་ཚེ། སྟོན་བའི་མཚན་འཆང་བའི་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ནས་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་འོག་ཏུ་འདས་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ། །
འདི་ཡང་སློབ་དཔོན་འདི་ཡི་ལུང་བསྟན་དུ་གནས་བརྟན་བྱང་བཟང་དང་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་བཞེད་དེ་ལི་ཙ་བྱི་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་
བརྟེན་པའོ། །རྔ་བོ་ཆེ་ལས་དེ་ལྟར་ལུང་བསྟན་པ་དེ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འབྱུང་བས་ཐ་མ་གཅིག་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ན་བྱོན་པ་ནི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གཉིས་པའོ། །ལང་གཤེགས་དང་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྩ་བའི་རྟོག་པ་ལས་ས་དང་པོ་བསྒྲུབས་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་འབྱོན་པར་བཤད་ཅིང༌། རྔ་བོ་ཆེ་ལས་དགེ་སློང་དེ་ས་བདུན་པ་བར་བཤད་དོ། །སྤྲིན་ཆེན་དང་རྔ་བོ་ཆེ་ལས་མ་འོངས་པ་ན་འཚང་རྒྱ་བར་
གསུངས་པ་ནི་འདོད་པ་ཁམས་སུ་སྤྲུལ་སྐུའི་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་ཡིན་པས། སྒྲོན་གསལ་ལས་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་སུ་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་དང་སྔོན་བསྐལ་པ་དུ་མའི་སྔོན་ནས་སངས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །མགོན་པོ་འདི་འདྲ་བའི་རླབས་པོ་ཆེའི་གང་ཟག་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་པས་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་བཞུགས་ཀྱང་འཚང་རྒྱ་མི་ནུས་ན་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་གདུལ་བྱ་རབ་ཀྱིས་ཚེ་གཅིག་ལ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་གོ་འཕང་

6

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་ཀྱང་ཚིག་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །དེས་ན་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། མགོན་པོ་འདི་མཛད་པ་མཐར་མ་ཕྱིན་པར་བཤད་པ་ནི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་རྐྱང་པས་ལམ་བགྲོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །
གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་མགོན་པོ་འདིས་སྦྱོར་བ་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་རིག་པའི་གནས་ཐུན་མོང་བའི་བསྟན་བཅོས་དང་ནང་རིག་པ་ལ་ཡང་སྔགས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་མང་དུ་མཛད་དོ། །ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ་ངེས་པའི་དོན་ལུང་གིས་བསྟན་པ་ནི་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་སོགས་པའི་མདོ་མང་པོ་དྲངས་ནས་བཤད་དོ། །རིགས་པས་བསྟན་པ་ནི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་རྩོད་ཟློག་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་སྟེ་དྲུག་ཏུ་རིགས་པ་མང་པོས་གཏན་ལ་ཕབ་བོ། །བསྟོད་པ་འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་བསྟན་མོད་ཀྱང་རིགས་པས་བསྒྲུབས་པ་མི་མང་ངོ༌། །གཞུང་དེ་དག་ཀྱང་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དང་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་མི་ལྟ་བའི་ལམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་
གཙོ་བོར་སྟོན་པ་གཉིས་སུ་འདུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་བསྒྲུབ་བྱ་འགོག་པ་ནི་
རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་གེའི་ཚིག་གི་དོན་བཅུ་དྲུག་འགོག་པ་ནི་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་གོ །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ནི། །རྐྱེན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཀུན་ལ་ཡོད་མིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད། །རང་

7

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

བཞིན་བཟློག་པར་མི་ནུས་སོ། ཞེས་བརྒལ་བའི་ལན་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་ཟློག་ནི་རབ་བྱེད་དང་པོའི་གཞུང་དེའི་ལྷག་མའོ། །འདིས་ཚིག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྟེན་
འབྱུང་གི་དོན་དུ་བཤད་ནས་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་དེས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་དང་དགག་བྱ་འགོག་ནུས་པར་གསུངས་པས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཀྱང་འཐད་པར་སྟོན་ཞིང༌། རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ལ་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་མི་འཐད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟོན་ནོ། །རྩ་ཤེར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་བསྟན་མོད་ཀྱང་དམིགས་ཀྱིས་ཕྱེ་ནས་
དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་པར་བསྟན་ན་ལུགས་འདི་ལ་རང་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པ་སོགས་
མི་རུང་ངོ་སྙམ་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ནི་རབ་བྱེད་བདུན་པ་ལས། རྨི་ལམ་ཇི་བཞིན་སྒྱུ་མ་བཞིན། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ཇི་བཞིན་དུ། །དེ་བཞིན་སྐྱེ་དང་དེ་བཞིན་གནས། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཇིག་པ་གསུངས། ཞེས་པ་འདི་ལ་བརྒལ་བའི་ལན་དུ་བྱུང་བས་གཞུང་དེའི་ལྷག་མའོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་གནས་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་བཀག་པ་ན་ལུང་ལས་དེ་དག་གསུངས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་རྒོལ་བ་འབྱུང་ལ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། གནས་པའམ་སྐྱེ་འཇིག་ཡོད་མེད་དམ། །དམན་པའམ་མཉམ་པའམ་ཁྱད་པར་ཅན། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་སྙད་དབང་གིས། །གསུངས་ཀྱི་ཡང་

དག་དབང་གིས་མིན། ཞེས་སྐྱེ་འཇིག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་གསུངས་ཀྱི་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་
གསུངས་པ་མིན་པར་བཤད་པས་དེ་ལ་བརྒལ་བའི་ལན་ནོ། །
གཞུང་དེར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པ་མང་དུ་གསུངས་པའི་

8

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

མཐར། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས། །སྟོང་པ་ཡིན་པས་དངོས་རྣམས་
ཀྱི། །རྟེན་འབྱུང་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །མཚུངས་པ་མེད་པས་ཉེ་བར་བསྟན། །དམ་པའི་དོན་ནི་དེར་ཟད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

ནི། །འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་བརྟེན་ནས་སུ། །སྣ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་བཏགས། །ཞེས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གྱི་དོན་དམ་ནི་རྟེན་འབྱུང་རང་བཞིན་གྱིས་

སྟོང་པ་དེ་“ཙམ1

་དུ་ཟད་པས། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་
བཏགས་ནས་བཞག་པར་གསུངས་སོ། །
རྩ་ཤེ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་
ཡང་དག་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དོན་དམ་པ་དང་
སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་པར་བསྟན་མོད་ཀྱང་སྔ་མ་ལྟར་མ་གསུངས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཙམ་དུ་མི་གོ་
ཞིང༌། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་དུ་མ་བསྟན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒྲུབས་པ་དེ་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་

གིས་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་དོན་དང་ཚུལ་དེ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་སྟོན་པ་མི་གོ་བས་དེ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་མཛད་དོ། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་ལྟ་བ་སྤོང་བའི་ལམ་དགོས་པ་ནི་གཞུང་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་

སྟོན་ཏེ་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་ཏེ། །མེད་པས་སྲིད་པ་

འདི་ལས་མིན། །ཞེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བ་ལ་གྲོལ་བ་མེད་པར་བསྟན་ནས།

1 ཅོམ

9

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོངས་ཤེས་པས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་གྲོལ། ཞེས་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པས་འཕགས་པ་རྣམས་
སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བར་གསུངས་སོ། །
དེ་གཉིས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་མ་བརྟེན་པར་མེད་པས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་འཁོར་བ་དང་དངོས་མེད་མྱང་འདས་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་མི་འཐད་པར་བརྩད་པའི་ལན་དུ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་བྱིས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པས་ཡོད་པར་
བཟུང་བའི་འཛིན་སྟངས་དང་མཐུན་པར་གསུངས་ཀྱི། འཕགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོ་དང་བསྟུན་ནས་གསུངས་པ་མིན་ནོ། །སྲིད་པ་འཁོར་བ་རང་
བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་ཚེ་འགོག་
པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་ཞེས་བཞག་གོ །དེ་ལྟ་མིན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་དང་ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེ་བས་འཇོག་ན་འགོག་པ་མྱང་འདས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་དང་ཕུང་པོ་ཟད་པ་གང་ཡང་མི་འཐད་ཅེས་འགོག་ཅིང་དེ་ཉིད་ཐེག་དམན་གྱི་མྱང་འདས་སྟོན་པའི་ལུང་གི་དོན་དུ་ཡང་འཆད་ལ། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་དང་མངོན་དུ་བྱས་ཞེས་པའི་དོན་དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཞིག་མེད་ན་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་གཏན་མི་རུང་བར་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་གཙོ་བོའི་དོན་ནོ། །རིན་
ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་མངོན་མཐོའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ཡིན་ལ་དེ་སྔོན་དུ་སོང་

10

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བ་ལས་ངེས་ལེགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣོད་དུ་འགྱུར་རོ། །
ཤེས་རབ་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་པ་ན་ངར་འཛིན་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང༌། ཕུང་པོའི་བདེན་འཛིན་མ་ཟད་བར་དུ་འཁོར་བ་མི་ལྡོག་ཅིང་ཟད་པ་ན་ལྡོག་པ་དང༌། མེད་ལྟས་ངན་སོང་དང་ཡོད་ལྟས་བདེ་འགྲོར་འཁོར་བས་དེ་གཉིས་ལས་ཐར་བ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་དོན་ཤེས་དགོས་པ་དང༌། དོན་དེ་ནི་གང་ཟག་ཁམས་དྲུག་འདུས་པ་ལ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པས་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་དང་ཕུང་པོ་ཡང་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །འདི་དང་སྔ་མ་གཉིས་སུ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་བཀག་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡང་མང་མོད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་དོན་ཤེས་པ་ཞིག་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་ལ་ངེས་པར་དགོས་སོ་ཞེས་གཙོ་བོར་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྣང་ལ། རྩ་ཤེ་དང་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་མ་

རིག་པ་ལྡོག་ཅིང་དེ་ནས་ཡན་ལག་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པར་གསུངས་མོད་ཀྱང་ཡུལ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གཙོ་བོར་སྣང་གི་དེ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཐར་པའི་རྒྱུར་སྒྲུབ་པ་གཙོ་བོར་མི་སྣང་སྟེ་སྔ་མ་འགྲུབ་དཀའ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །
དེ་དག་གི་དོན་མདོར་བསྡུ་ན་རྩ་ཤེ་དང་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་གིས་ཕས་རྒོལ་གྱི་

བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཀག་ནས་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་ན།

11

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

དེ་ལྟར་འགོག་པ་དེའི་ལུགས་ལ་ཡང་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པས་གཞན་ཕྱོགས་འགོག་པ་དང་རང་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པ་ལ་རང་ལ་དེ་དག་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་རྩོད་ཟློག་གིས་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱེད་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་
དེ་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཡིན་པས་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་

གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས་བསྟན་“པ་ནི1

་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཐ་སྙད་པའི་དོན་ལ་བྱ་བྱེད་ཀུན་འཐད་པར་
རྟོགས་སོ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ཡང་མེད་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་གཞུང་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་
པས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྒོར་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལམ་
གྱི་སྲོག་མཐོང་བའི་མིག་སྟེར་བས་སྐུ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་དབུ་མ་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ་རིགས་པའི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བསྟན་ནས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
བཞི་པ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བསྔགས་ཏེ་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པས་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་སྡུད་པ་ཡུན་ཏེ། སངས་རྒྱས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱེའུ་རིན་པོ་ཆེས་
བྱིན་པའི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མཁས་

1 པན

12

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

པ་དང་བྲལ་བས་བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྤྱད་པ་བས། གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པས་ཉན་པ་འདི་བསོད་ནམས་དེ་
བས་ཆེས་མང་དུ་སྐྱེད་ན་གང་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཉན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། གང་ཡི་གེར་བྲིས་

ནས་ལུང་འབོགས་པ་དང་འཆང་བ་དང་གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །
རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལས་ཀྱང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། རབ་འབྱོར་
འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་གང་ཇི་སྙེད་པ་གངྒཱའི་ཀླུང་ཡང་དེ་སྙེད་དུ་གྱུར་ན། གང་དེ་དག་གི་བྱེ་མར་གྱུར་པ་དེ་མང་བ་ཡིན་ནམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་

གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གངྒཱའི་བྱེ་མ་སྙེད་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་མང་བ་ལགས་ན་དེ་དག་གི་བྱེ་མར་གྱུར་པ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཁྱོད་ལ་བསྒོའ། ོཁྱོད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གངྒཱའི་
ཀླུང་དེ་དག་གི་བྱེ་མ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྐྱེས་པའམ་བུད་མེད་
ལ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་རབ་ཏུ་བཀང་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྦྱིན་པ་
བྱིན་ན། སྐྱེས་པའམ་བུད་མེད་དེ་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་མང་དུ་སྐྱེད་དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མང་ལགས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་
མང་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གང་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་

གྲངས་འདི་ལས་བླ་ན་ཚིག་བཞིའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་བཟུང་སྟེ། གཞན་དག་ལ་ཡང་བསྟན་ན་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་སྐྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ཞེས་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས་མི་དགེ་བཅུ་ཆེན་པོ་རྣམས་

13

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

བགྲངས་ནས་དེ་དག་དང་ལྡན་པས་བདག་མེད་པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་དག་པར་དད་པ་དང་མོས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོའ་ོཞེས་གསུངས་པ་དང༌། བདུད་འདུལ་བའི་ལེའུ་ལས་དགེ་སློང་གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་དུལ་བར་ཤེས་ཤིང་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མཐའ་ཡང་རང་བཞིན་
གྱིས་དབེན་པར་ཤེས་ཏེ་ཉེས་པ་བྱུང་བའི་འགྱོད་པ་སེལ་ཞིང་བརྟན་པོར་མི་བྱེད་པས་མཚམས་མེད་པ་ཡང་གནོན་ན་ཆོ་ག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཕྲན་
ཆོགས་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། མ་སྐྱེས་དགྲའི་མདོ་ལས་མཚམས་མེད་བྱེད་པས་དམ་པའི་ཆོས་འདི་ཐོས་ནས་འཇུག་ཅིང་མོས་ན་དེའི་ལས་དེ་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་

ཡིན་ཞེས་ང་མི་སྨྲའོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་སློབ་དཔོན་གྱིས་དྲངས་པ་ལྟར་རོ། །
ལྔ་པ་ནི། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་ཉན་པ་ན་ཡང་ཁ་ཅིག་མི་མོས་ནས་སྤོང་བས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་ལ་གཞན་དག་མོས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་ནི་
ཅི་ཡང་མེད་པའོ་ཞེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཟུང་ནས་སྐུར་བ་འདེབས་པས་སྟོན་པ་པོས་མོས་པའི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་བྱས་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་མཚན་མ་གང་ལས་ཤེས་པ་ནི་འཇུག་པ་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ནང་དུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང༌། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་བརླན་ཞིང༌། །ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྡང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བློ་ཡི་ས་བོན་ཡོད། །དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྣོད་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་
གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ། །དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང༌། །ཞེས་རྟགས་གསུམ་བཤད་དོ། །

14

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

དེ་ལ་སྐྱོན་སྔ་མ་གཉིས་མེད་པར་མ་ཟད་ཉན་པ་པོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་“སྟོང

1

་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཉན་པ་ལ་གཏེར་རྙེད་པ་ལྟར་དགའ་ཞིང་
ལྟ་བ་དེ་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་ལ་རྟོག་སྟེ། བདག་ཚུལ་ཁྲིམས་

ཉམས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱུན་འཆད་དོ་སྙམ་ནས་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་བླངས་ནས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་དག་
པར་བྱེད་དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་དབུལ་པོར་གྱུར་ན་“ཟས

2

་དང་

ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་འཚོལ་བས་གཡེངས་ནས་སྟོང་ཉིད་རྒྱུན་ལྡན་དུ་ཉན་པ་མི་འོང་ངོ་སྙམ་ནས་སྦྱིན་པ་གཏོང་ངོ༌། །སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པས་
སངས་རྒྱས་འཐོབ་ཀྱི་དེ་དང་བྲལ་ན་མི་འཐོབ་བོ་སྙམ་ནས་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པ་ལ་གོམས་
པར་བྱེད་དོ། ཁྲོ་བ་བསྐྱེད་ན་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་ཞིང་བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་གཟུགས་ཤིན་ཏུ་མི་སྡུག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འཕགས་པ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་
སྙམ་ནས་བཟོད་པའི་གདམས་ངག་སྒོམ་མོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པར་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཐོབ་པ་དང་འབྲས་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཆད་པ་མེད་པར་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་དགེ་བ་བསྔོ་བ་རླབས་ཆེ་བ་རྣམས་བྱེད་དོ། །རྟེན་འབྱུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ་བྱང་སེམས་རྣམས་གཅོ་བོར་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལ་གུས་པར་བྱེད་དེ་འཇུག་པ་ལས། རྟག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་བླངས་ནས་གནས་བར་འགྱུར། །སྦྱིན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་
ཞིང་སྙིང་རྗེ་སྟེན་པར་བྱེད། །བཟོད་པ་སྒོམ་བྱེད་དེ་ཡི་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ། །འགྲོ་བ་

1 སྟེང
2 བས

15

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

དགྲོལ་བར་བྱ་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱེད། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལའང་གུས་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་སོ། །སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་གནད་དུ་སོང་ན་
གོ་ལུགས་དེ་ལྟར་དུ་འོང་ལ་རིགས་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་གོ་ན་འཁྲུལ་པ་མ་ཟད་བར་དུ་དེའི་ངོར་མི་སླུ་བ་སྐད་དུ་སྨྲས་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་པ་

བརྟན་པོ་འོང་ས་མེད་པས་ཉན་པ་པོའི་ཡོན་ཏན་མེད་པར་མ་ཟད་སྐྱོན་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་པ་ལ་མ་གནོད་པའི་ངང་ནས་ཟབ་མོའི་
གཞུང་ཉན་ཅིང་འཛིན་པ་དང་དོན་སེམས་པ་དང་སྒོམ་པ་དང་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་མོས་པའི་སྨོན་ལམ་གདབ་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚན་གྱི་དོན། གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་
པོ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ་པྲཛྙཱ་ནི་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་ཤེས་རབ་བོ། །མངྷྱ་མ་ཀ་ནི་དབུ་
མའོ། །མཱུ་ལ་ནི་རྩ་བའོ། །ཀཱ་རི་ཀ་ནི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའོ། །ནཱ་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ཏེ་མིང་གི་ཕྱོགས་
གཅིག་སྨོས་པའོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཚུལ་སྒྲུབ་
པར་བྱེད་པས་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་བཏགས་པའོ། །དབུ་མ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་མཐའ་དོར་བའི་དཀྱིལ་ལ་དབུས་ཞེས་པ་དང་འདྲ་བར་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པས་དབུས་ཉིད་དབུ་མའོ་ཞེས་རང་གི་དོན་དེ་ལ་ཕན་པ་བརྗོད་པའོ། །དབུ་མའི་ལམ་དེ་སྟོན་ཞིང་སྒྲོགས་པས་ཀ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ལ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སམ་དབུ་མ་ཞེས་པའི་མིང་
གང་ལ་ཡོད་པ་ནི་དབུ་མའོ། །ཡང་ན་ཀ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བརྗོད་པས་དབུ་མ་ཞེས་

16

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བྱ་སྟེ་དབུ་མའི་གྲུབ་པའི་མཐའོ་ཞེས་ལེགས་ལྡན་གྱིས་བཤད་དོ། །མ་ངྷྱ་མ་ཀའི་སྐད་
ཀྱི་བྱིངས་ལ་བརྩམས་ནས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སམ་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་དབུ་མ་ཞེས་བཏགས་པའོ། །གལ་ཏེ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུས་ལ་དབུ་མར་འཆད་ན་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཡོད་དང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་མཐའ། །གཙང་དང་མི་གཙང་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་གཉི་གའི་མཐའ་ནི་རྣམ་སྤངས་ནས། །མཁས་པས་དབུས་ལའང་གནས་པར་ཡོང་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། དེས་ནི་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ལྟར་མཐའ་ཉི་ཚེ་བ་བཀག་ནས་དེ་དང་བྲལ་བའི་དབུས་བདེན་པར་བཟུང་ནས་མི་གནས་ཞེས་སྟོན་པས་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་དབུས་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །
རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། མཐའ་ནི་ཟད་དང་མཇུག་ཆ་དང༌། །ཉེ་དང་ཕྱོགས་དང་སྨད་པ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཐའི་སྒྲ་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་ཀྱང་མཐའ་
བྲལ་གྱི་མཐའ་ནི་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། གལ་ཏེ་དབུ་མ་ལ་སེམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དོན་དམ་པ་བ་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི། དེའི་
ཚེ་དེ་ལ་དེ་ཡོད་པས་རྟག་གོ་ཞེའམ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་མཐར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་སོང་ཞིང་
ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་ལྟུང་བའི་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཡུལ་དེ་ནི་འདིར་མཐའ་མིན་ལ་བློ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས་མཐར་འཛིན་མིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ཡི་མཐའ་ནི་ལྟུང་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ན་བྲག་གཡང་ལ་

17

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

མཐའ་དང་དེ་ལ་ལྷུང་བ་ལ་མཐའ་ལ་ལྟུང་ཞེས་སྨྲ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པས་ཡང་དག་པར་མེད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པ་མེད་པའི་མཐར་འཛིན་དང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེས་འགོག་པ་མེད་མཐའ་འགོག་པ་མིན་ཀྱང༌། དགག་བྱ་བཀག་པའི་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་འཛིན་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཐར་ལྟུང་བས་དེ་འགོག་པ་ཡང་མེད་མཐའ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མ་སུས་ཀྱང་གནོད་མི་སྲིད་པས་དེ་དག་ཡོད་པ་མིན་པའམ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ནི་མེད་མཐའ་དང་དེའི་མཐར་འཛིན་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱོན་མེད་ཅེས་
པ་ལྟ་བུ་རྣམས་མེད་མཐའ་དང་དེའི་མཐར་འཛིན་མིན་ནོ། །
འདི་ནི་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མེད་མཐའ་ཡིན་ལ་སྔ་མ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མེད་
མཐའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྔར་བཤད་པའི་བཀག་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་རམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ནི་ཡོད་
མཐའ་དང་དེའི་མཐར་འཛིན་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ་མཁྱེན་བརྩེ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་
རྣམས་ཡོད་མཐའ་དང་དེའི་མཐར་འཛིན་མིན་ནོ། །གཞུང་གི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་དོན་དམ་པ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་མཐར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེས་ན་གང་དུ་བཟུང་བས་འཛིན་པ་པོ་ཕུང་བར་འགྱུར་བ་ལ་མཐར་ལྟུང་ཞེས་བཏགས་པའི་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་ལྟུང་ལུགས་ནི་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའི་ཡོད་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་ཙམ་ལ་དེའི་མཐར་བྱས་ནས་དེ་སྤོང་པ་ན། ཡོད་པ་མིན་མེད་པ་མིན་ཞེས་པའི་ཟེར་ལུགས་ལ་རེ་ཞིང་གཟུགས་མེད་སྒྲ་མེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་འགྱུར་འཆོས་པ་ལ་ནན་ཏན་

18

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བསྐྱེད་ཀྱང་ངལ་བ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །རྩ་བ་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀུན་གྱི་གཞི་
འཛིན་པའི་ལུས་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་རེ་བ་མིན་པའོ། །ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ནི་ཚིགས་བཅད་དུ་བསྒྲིགས་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ལེའུ་ནི་མིན་ནོ། །འདི་
ལ་ཚིགས་བཅད་ནི་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་དགུ་ཡོད་ལ་རབ་བྱེད་ནི་ཉེར་བདུན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྟོན་པ་ལ་རྟེན་འབྱུང་མཐའ་བྲལ་དུ་གསུང་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། རྟེན་འབྱུང་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་འགྲེལ་བའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཕྱག་གོ །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང༌། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ངག་འདིའི་དོན་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་སོགས་
ཡོད་ཚུལ། ཁྱད་གཞི་ལ་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་གཞན་གྱི་རྩོད་པ་སྤང་
བའོ། དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་གི་
བརྗོད་བྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་ཆེ་བ་བརྗོད་ནས། བརྗོད་བྱ་རྟེན་འབྱུང་གི་ངོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་དུ་བཞུགས་པའི་སྟོན་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་རྒྱུ་
ཅན་གྱི་ཕྱག་མཛད་པར་བཞེད་པས། གང་གིས་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྟེན་འབྱུང་འགག་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་བརྒྱད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ནི་རྩ་
བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱའོ། །སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་དེའི་ཉིད་དགོས་སོ། །ཚིག་གསལ་ལས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་གཞུང་གིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་ཉིད་དགོས་བསྟན་ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་ངག་འདིས་རྟེན་འབྱུང་ཁྱད་པར་བརྒྱད་ལྡན་དང་སྤྲོས་པ་ཞི་བའི་མྱང་འདས་བསྟན་པ་ལ་བཤད་ཀྱང་རྩ་ཤེའི་བརྗོད་བྱ་དང་ཉིད་དགོས་ཡིན་པར་ངག་འདིས་

19

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

བསྟན་པར་མི་བཞེད་དེ་གང་གིས་ཞེས་པ་ནས་ཞི་བསྟན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྟོན་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱིས་

དྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་ཤེས་བསལ་
ནས་ཇི་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་སྟེ་དེའི་དོན་དུ་བརྗོད་བྱ་དེ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པ་བསྟན་བཅོས་ལ་རག་ལས་ཤིང་ཉིད་དགོས་དགོས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ནི་འབྲེལ་པ་སྟེ་དངོས་སུ་མ་སྨོས་ཀྱང་ཤུགས་ལ་གནས་སོ། །སྤྲོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བའི་འགྲེལ་པ་ལས་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པ་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་འཇུག་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་འཇུག་པ་ནི་འཇུག་འགྲེལ་ལས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་བ་ལོག་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡིན་ན་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །
ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན་གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་
བ་ཡང་མེད་ན་ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་དྲངས་པ་ལྟར་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུ་བ་ལོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་ཐ་སྙད་ལོག་པར་གསུངས་པ་ནི་མཉམ་གཞག་དེའི་“ངོ་

1

ན་དེ་གཉིས་ལོག་པ་ཡིན་གྱི་མཉམ་གཞག་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་
ཡིན་པ་འགོག་པ་མིན་ཏེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་མི་འཇོག་གི་ཐ་སྙད་
པའི་ཤེས་ངོར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་གཉིས་ཕྱེད་ན་འདི་འདྲའི་དོགས་པ་མང་པོ་

1 དོ

20

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ལྡོག་གོ །ཉན་རང་ལ་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ལུགས་ལ་ཚིག་གསལ་ལས་བཤད་པའི་དགོས་སོགས་བཞི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་འདིའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མདོར་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་
ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ། མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་
གསུངས། དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཚང་བར་བསྟན་པ་ལགས། །ཞེས་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས་གསུངས་པ་དྲངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཞུང་འདིར་ལྟ་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མ་བསྟན་ཡང་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་སྟོན་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་འཆི་ལ་སོགས་པའི་ཉེར་འཚེ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བ་ཞི་བའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་ཁྱད་གཞིར་བསྟན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་འགྲེལ་པར་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཕྲད་ལྟོས་རྟེན་གསུམ་རྣམ་གྲངས་པར་
གསུངས་པས་རྟེན་པའི་སྒྲ་དོན་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ལ་འབྱུང་བ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བ་ནི་འདུས་བྱས་མིན་པ་ལ་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པ་ཡང་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡོད་དེ། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང༌། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། །འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་མ་མཐོང་ངོ༌། ཞེས་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་པ་པོ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཀྱང་ལས་བྱེད་པ་པོའི་

21

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

སྐྱེད་བྱེད་མིན་པ་དང༌། རིགས་པ་དེ་ཆོས་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཕན་ཚུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་གསུངས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་རུང་ངོ༌། །རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང༌། འདི་ཡོད་ན་ནི་འདི་འབྱུང་སྟེ། ཐུང་ངུ་ཡོད་ན་རིང་པོ་བཞོན། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་ཐུང་ངུ་རིང་པོའི་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ན་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་དངོས་པོ་ལ་བྱ་དགོས་ལ་དེ་མིན་པའི་རྟེན་འབྱུང་རྣམས་ནི་ཆོས་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཡང་ལྟོས་ས་དེ་དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན། གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ལེགས་པར་དྲངས་པར་འགྱུར་རོ། །འགག་སོགས་བརྒྱད་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བར་དགག་མི་ནུས་སོ། ཁྱད་པར་ནི་ཚིག་གསལ་ལས་སྐབས་འདིར་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་འགག་པ་སོགས་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ལ་སྐབས་འོག་མར་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཉིས་སྣང་གི་འཁྲུལ་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གསུངས་པས་རྟེན་འབྱུང་གང་ལ་འགག་སོགས་གང་ཡོད་པའི་རྟེན་འབྱུང་དེ་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིར་བཟུང་ནས་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་འགག་སོགས་བརྒྱད་མེད་པ་
དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སུ་སྦྱར་རོ། །
གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འགག་སོགས་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་

22

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བ་དང༌། འགག་སོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །
དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་སྦྱོར་ན་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་
གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡོད་པ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་དེའི་ངོར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡོད་པ་འགལ་ཞིང༌། གཞན་ཡང་དེའི་ངོར་ཆོས་ཉིད་འཇིག་པ་མེད་པ་ཡོན་པས་རྟག་པ་ཡོད་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་ཉོན་མོངས་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཆད་པ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་དག་དེའི་ངོར་མེད་པ་རྟེན་འབྱུང་ལ་ལྡན་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པའི་
ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་
ཀྱིས་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་ཉམས་པར་བྱས་པ་དག་གི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཁོ་ནའི་གཟིགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་དག་འདི་
ནི་བདེན་པ་དམ་པ་སྟེ་འདི་ལྟ་སྟེ་སླུ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པས་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་སྲིད་ན་ནི་དེའི་གཟིགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུངས་མ་གསུངས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་དེ་ལྟ་བུ་བྱར་མེད་ལ། དེ་ཡོད་ན་ནི་
དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མིན་པའི་ཡུལ་གཞན་ཡང་མི་འཇལ་ལ་ཡུལ་མེད་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་མི་སྲིད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དགོས་སོ། །དེའི་ཚེ་དེའི་ངོ་ན་ཡོད་པ་ཙམ་དང་དེ་ཡི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇོག་པ་

23

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

ཇི་ལྟར་རིགས། འོ་ན་རྟེན་འབྱུང་ལ་འགག་སོགས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་འདིར་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་པའི་འགག་སོགས་མེད་ཅེས་
སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཁྱད་གཞི་རྟེན་འབྱུང་གང་ལ་འགག་སོགས་གང་ཡོད་པའི་ཁྱད་གཞི་དེ་འགག་སོགས་དེ་དང་དེར་ཡོད་པ་ཁྱད་གཞི་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་གཤིས་ཡིན་མིན་དཔྱད་ནས་ཡིན་པ་འགོག་པ་དེ་རྟེན་འབྱུང་ལ་འགག་སོགས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་དོན་ནོ། །རྟེན་འབྱུང་གི་འགག་སོགས་གཤིས་ཀྱི་འགག་སོགས་སུ་སོང་
ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་འགག་སོགས་སུ་འགྲོ་
ཞིང༌། ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་ཡང་རྟེན་འབྱུང་གི་ཡིན་ལུགས་ལ་ཟེར་བས་འགག་སོགས་རང་རང་གི་ཁྱད་གཞིའི་རྟེན་འབྱུང་གི་ཡིན་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་འབྱུང་འགག་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གཤིས་ལ་
མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་རྟེན་འབྱུང་གི་གཤིས་ལུགས་ཡིན་པས་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ཡང་ཡིན་ནོ། །
འདི་ལ་ཡང་རྟེན་འབྱུང་གི་གཤིས་ལུགས་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཤིས་ཡིན་མིན་དཔྱད་པ་ན་གཤིས་ཡིན་པ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དགག་ནུས་པས་གཤིས་ལུགས་ལ་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །མྱུ་གུའི་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་མྱུ་གུའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མིན་ཏེ་རང་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་
འགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མྱུ་གུའི་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དེ་མྱུ་གུའི་དོན་དམ་དང་མྱུ་གུའི་ཡིན་ལུགས་སུ་གྲུབ་ཟིན་པས་དེ་འདྲ་བ་དེ་དོན་དམ་པར་གཤིས་ལུགས་ལ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པ་ནི་མྱུ་གུའི་དོན་དམ་དང་གཤིས་ལུགས་སུ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་

24

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

པ་ག་ལ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲ་བ་མྱུ་གུའི་ཡིན་ལུགས་ཡིན་པ་དེ་སྐྱེ་མེད་དེ་ཡི་གཤིས་ཡིན་ནམ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་ཞེས་དཔྱོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་
ལྟར་དཔྱད་པའི་ཚེ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཤིས་སུ་ཡོད་མེད་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་མི་རྙེད་
ནི་མྱུ་གུ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་སོ། །
སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོས་སྟོང་པར་སྟོན་དགོས་པ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་གཉིས་འགག་པར་འཛིན་པ་འདི་འགོག་པའི་ཆེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་དང་ཆོས་ཉིད་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་གཤིས་ལུགས་རྣམས་མེད་པར་མི་འཐད་ལ། ཡོད་ནའང་དེ་དག་ཏུ་མ་གྲུབ་ན་གཞན་གང་དུ་གྲུབ་ཅེས་སྨྲ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་བའི་དཔྱོད་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་མོ། །དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་དོན་
དམ་ཤེས་བྱ་མིན་པར་འདོད་ལ་གཞན་དག་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་བོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ངན་པ་མང་དུ་བྱུང་ངོ༌། །གལ་ཏེ་རྟེན་འབྱུང་ལ་འགག་པ་སོགས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ལུགས་ལ་མ་གྲུབ་ན། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་སྐྱེ་བ་དང་མ་རིག་པ་འགག་པས་འདུ་བྱེད་
འགག་པ་དང༌། ཀྱེ་མ་འདུ་བྱེད་རྣམས་མི་རྟག །སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། །སྐྱེས་ནས་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །དེ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བ་བདེ། ཞེས་ཕུང་པོ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཆད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་རུང་མ་བྱུང་རུང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཞེས་རྟག་པ་དང༌། སེམས་ཅན་གནས་
པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ནི་གཅིག་སྟེ་ཟས་བཞིའོ་ཞེས་དོན་གཅིག་དང་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་

25

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

བའི་ཆོས་ནི་གཉིས་ཏེ་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པའོ་ཞེས་དོན་ཐ་དད་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ནས་འདིར་འོངས་སོ། །འདི་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོའ་ཞེས་སྐོྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཚིག་གསལ་ལས་སྔར་དྲངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་ངོ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་གསུངས་པའི་ལན་མཛད་དོ། །འདི་འདྲའི་རྩོད་པ་འོང་བ་ནི་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཡིན་ལུགས་ལ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་
ལུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་པས་འཁོར་བ་ལྡོག་འཇུག་ལ་སོགས་
པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་མདོ་དང་མི་འགལ་ཞེས་སྨྲ་མོད་ཀྱང༌། ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་དེ་དག་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་འཇོག་ས་གཅིག་མེད་ན་ནི་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་བཟུང་བའི་སྦྲུལ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་གང་ཡང་གཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བས་དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་ཅེས་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་སྐྱོན་སྤོང་མི་ནུས་ལ། ཚད་མས་གྲུབ་པས་རྣམ་གཞག་སྐྱོན་མེད་ཅིག་ཡོད་ན་ནི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་དོན་འདོད་ཅིང་ཐ་སྙད་ཁས་མི་ལེན་པ་ཙམ་མོ་སྙམ་ནས་རྩོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ལན་ནི་རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པ་ལས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་རྣམ་གཞག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལུགས་འདི་ལ་རུང་བ་དང་གཞན་ལ་མི་རུང་ལུགས་རིགས་པའི་ལམ་ནས་འདོན་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །
དེ་ལྟ་མིན་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་འཆིང་གྲོལ་སོགས་ཁས་ལེན་ས་མེད་པར་འཁྲུལ་ངོ་འབའ་ཞིག་ལ་སྐྱེལ་དགོས་པ་བྱུང་ན་ལྟ་བའི་གོལ་ས་ཆེན་པོའ། །དེའི་ ོ ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་བློ་མཐུན་བྱས་ནས་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་ནི་དབུ་མ་པ་

26

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

དང་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྨྲ་བ་གང་གི་ཡང་ལུགས་མིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་རྫོབ་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་འཇོག་ས་མེད་པས་ཁས་ལེན་པ་པོ་དང་ཁས་ལེན་གྱི་དམ་བཅའ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚད་
མས་མ་གྲུབ་པས་ཆོས་བདེན་པ་ཡོད་པ་ཚད་མས་སྒྲུབ་པ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་

སོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་དེ་དག་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ལེགས་པོར་འཇོག་ཤེས་ན་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་སྐུ་སོགས་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཡོད་པ་མཚན་ཉིད་པར་ཁས་བླངས་པས་ཆོག་པས། དེ་དག་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་ཐོབ་བྱ་ཆོས་སྐུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྨྲ་བའི་དོན་མེད་དོ། །
དེས་ན་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་སྡེ་ཆོས་བདེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་

དངོས་པོ་བདེན་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ནན་ཏན་ཆེན་པོ་སྐྱེད་ཅིང་དེ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ཕན་ཆད་དེ་ནས་གཞན་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་མི་རྩོད་པ་ནི་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་རྒོལ་བ་མུ་ཅོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོའ། །དེའི་ ོ ཕྱིར་རྟོག་ལྡན་ལ་ཕན་གནོད་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་སྨྲ་བའི་འཁྲུལ་གཞི་ཆེ་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་མི་ནུས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ལ་བདེན་པར་སྨྲ་བའི་འཁྲུལ་གཞི་ཆུང་བས། གཞུང་འདིར་ཡང༌། འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་ཇི་ལྟར་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་པོ་བདེན་པ་འགོག་པ་ཉིད་ལ་ནན་ཏན་ཆེར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོ་སྡེ་ལས་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ལས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་

27

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།ཅན་གྱི་བསྟན་པ་ནི་གང་དགོངས་པ་ཅན་ནི་གང་སྙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང༌། “དྲང1

་

དོན་ལ་ངེས་དོན་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོགས་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་མཛད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་ནི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་
གཉིས་ཀྱིས་དྲང་ངེས་ཕྱེ་བ་ལེགས་བར་བཤད་པའི་སྙིང་པོར་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པ་
ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ལ་འགག་སོགས་བརྒྱད་མེད་པར་སྟོན་པ་འདི་དགག་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིན་ན་ཉུངས་ལ་ཕྱོགས་ཙམ་མཚོན་པ་ལ་ཡིན་ན་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོག་པས་མངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀ་
མིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་རྟེན་འབྱུང་ལ་ཁྱད་པར་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང་བརྒྱད་བཀོད་པ་ནི་འདི་དག་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་རྩོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྨྲ་བ་རྣམས་ཕལ་ཆེར་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་

དངོས་པོ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྟོན་པས་སོ། །རྩོད་ས་ནི་འགག་སོགས་ཀྱི་རང་

བཞིན་ཡོད་མེད་ཡིན་པར་སྐབས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་ལ་བུད་ངྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས་ཀྱང་བཤད་
དོ། །སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ལ་མི་མཐུན་པར་རྩོད་པ་ཡིན་པར་པར་ཧེ་ཏ་འདོད་ཅེས་སྨྲ་བ་ལྟར་ན་སྐབས་དོན་ལས་ཉམས་སོ། །དེ་ཡང་ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཉམས་འཕེལ་བྱེད་པའི་སྐྱེ་འགག་གཉིས་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་རྟག་ཆད་གཉིས་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་འགྲོ་འོང་གཉིས་ཟླ་ལ་ལྟོས་ནས་གཅིག་ཐ་དད་གཉིས་བསྟན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་འགག་པ་ཡོད་ལ་མེད་ན་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་འགག་མེད་པ་ཞེས་

1 བྲང

28

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

སྨྲ་བར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། མཆོད་སྦྱིན་ཚེ་སྟོད་ལ་སྐྱེས་ནས་ཚེ་སྨད་ལ་ཤི་བའི་སྐྱེ་
འགག་ལ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་གོ་རིམ་མ་ངེས་པ་མཛད་དེ། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་ལས་མི་འདའ་ལ་སྔར་སྐྱེས་པ་དང་ཕྱིས་ཤི་བ་གཉིས་རང་བཞིན་ཐ་དད་ན་མཆོད་སྦྱིན་སྐྱེས་པའི་མཐར་མ་ཤི་བ་དང་ཤི་བའི་སྔོན་དུ་མ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་
རོ། །རང་བཞིན་གཅིག་ན་སྔར་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་ཤི་བར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་སྔར་གང་ཤི་བ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་སྐྱེ་དགོས་པས་ལྷ་ཤི་ན་ལྷ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་དགོས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་དྲང་སྟེ་འདུད་པའི་དོན་ནོ། །གང་ལ་ན་གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ལའོ། །ཇི་ལྟར་དུ་བསྟན་ཞེ་ན། རྟེན་འབྱུང་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མཉམ་
གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་འདི་ལ་སྐད་ཅིག་མར་འཇིག་
པའི་འགག་པ་དང་རང་གི་དངོས་པོར་རེད་པའི་སྐྱེ་བ་དང་སྔ་མ་རྒྱུན་ཆད་པ་དང་དུས་ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་རྟག་པ་དང་། ཡུལ་རིང་བ་ནས་ཉེ་བར་འོང་བ་དང་ཉེ་བ་ནས་རིང་བར་འགྲོ་བ་དང་དོན་སོ་སོ་བའི་ཐ་དད་པ་དང་དོན་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པའི་གཅིག་པ་རྣམས་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གནས་ཚུལ་བཞིན་འཕགས་པས་གཟིགས་པའི་དོན་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དང་མཚན་མཚོན་ལ་སོགས་བའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་ལ་སྤྲོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞེས་བྱའོ། །དེ་འདྲ་དེ་ལ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་འཇུག་པ་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུ་བ་མེད་པས་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་ཐ་སྙད་ལོག་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བར་འཚེ་བ་མ་

29

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

ལུས་པ་དང་བྲལ་བས་ཞི་བའོ། །རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་རྒྱལ་བ་ཉག་གཅིག་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསུང་པར་གཟིགས་ཤིང་ཕ་རོལ་པོའི་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་བྱིས་པ་བླ་བརྡོལ་སྨྲ་བ་དང་འདྲ་བར་མཁྱེན་ནས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དང་བས་
སླར་ཡང་སྟོན་པ་ལ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པ་ཞེས་སྨྲ་བ་གཞན་ལས་འབྱེད་པའི་ཁྱད་
པར་མཛད་དོ། །གང་གིས་ན་མགོན་པོ་ཀླུས་སོ། །དུས་ནི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་རོ། །དགོས་པ་ནི་རང་དམ་པར་བསྟན་པ་དང་གཞན་དག་སྟོན་པ་ལ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །སྟོན་པ་ལ་བསྟོད་པའི་སྒོ་མང་ཡང་རྟེན་འབྱུང་གསུང་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་འདི་དང་གཞན་དུ་མང་དུ་གསུངས་པ་ནི། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་མཆོད་བརྗོད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་
པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་འགོག་པའི་ཚུལ་དེས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་རངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཏེ་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོའང་འདི་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་བསྒྲིག་པ་

དང༌། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་སོ་སོའ་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རིགས་པའི་
དགག་བྱ་འཛིན་པའི་བློ་ངོས་གཟུང་བ་དང༌། དེ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གཞུང་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། །དངོས་ཀྱི་དོན་དང༌། །དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་
སྦྱར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུག་པར་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འཁོར་བ་ལྡོག་པའི་རིམ་པ་གཉིས་དང༌། མ་རིག་འགག་པར་འགྱུར་བ་ནི། །ཤེས་པས་དེ་ཉིད་བསྒོམས་པས་སོ། ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་དོན་བསྒོམས་པས་མ་རིག་པ་སྤོང་བར་གསུངས་

30

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིག་མ་རིག་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་
འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་ངོས་མ་ཟིན་ན་དེ་ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་ཐབས་མི་ཤེས་ཏེ་འབེམ་མ་མཐོང་བའི་མདའ་རྡིག་པ་དང་འདྲའོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་རིག་པ་ངོས་གཟུང་བར་
བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པ་མེད་པ་ཙམ་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་ཙམ་མིན་གྱི་དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་བཟློག་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་
ཡུལ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཞིག་སྟེ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང༌། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང༌། །ཞེས་དང༌། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང༌། དེ་བཞིན་“སྨིག

1

་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་ཡོད་ཅའམ་མེད་པ་
ཞེས། །འཛིན་པ་དེ་ནི་རྨོངས་པ་སྟེ། །རྨོངས་པ་ཡོད་ན་མི་གྲོལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་མེད་འཛིན་གྱི་རྨོངས་པ་ནི་ལས་འབྲས་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་འདིར་སྐབས་མིན་ནོ། །
འཇིག་རྟེན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་ནི་དམིགས་པ་མིག་རྣ་ལ་སོགས་པའི་
ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའོ། །གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་ནི་དམིགས་པ་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་གཞན་གྱི་གང་ཟག་ལ་

དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཡང་འཇིག་ལྟ་ལྷན་

1 སྣིག

31

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

སྐྱེས་མིན་ནོ། །ངའོ་སྙམ་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ང་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་ངར་འཛིན་གྱི་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་རྨོངས་པ་གཉིས་ཀའོ། །ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གི་བ་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཀའོ། །ང་ཡི་བའི་གཞི་མིག་རྣ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་ང་ཡི་བ་ལ་
དམིགས་ཞེས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་པ་མིན་ནོ། །མེད་རྒྱུའི་བདག་གཅིག་ཉིད་གཞི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཀག་པ་ལ་བདག་མེད་གཉིས་སུ་འཇོག་པས་
བདག་གཉིས་ཀྱང་གཞི་སོ་སོའི་དབྱེ་བས་བཞག་གི་བདག་ལ་ཁྱད་མེད་དོ། །
དེའི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱང་དམིགས་པ་སོ་སོ་བ་མ་གཏོགས་པ་རྣམ་པ་འདྲ་སྟེ། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ་དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་
པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའོ་ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་

ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་བདག་གི་སྒྲའི་དོན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་བཤད་དོ། །ཡང་ངའོ་སྙམ་པའི་དམིགས་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཇོག་པའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ་འདི་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་དུ་གསུངས་སོ། །འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ནི་ང་དང་ང་ཡི་བའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་ང་ལ་མ་དམིགས་པའི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མེད་དོ། །གང་ཟག་དང་ཆོས་བདེན་འཛིན་

32

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།
གྱི་རྨོངས་པ་ཡང་ཉོན་མོང་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་འཇུག་འགྲེལ་དང་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་
ལས་བཤད་ཅིང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད་ལ། དེ་ཉིད་འཕགས་པ་
ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པར་མང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པས་མ་སྤྲོས་སོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་
གཞན་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནི་འདིར་ཉོན་མོངས་སུ་
འཇོག་གོ །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་མེད་རྒྱུའི་བདག་གཉིས་ནི་ཆེས་མི་འདྲ་བར་འདོད་དེ་དེ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་མི་དགོས་ཀྱང་
མི་མཐུན་ནོ། །དགག་བྱ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་འཛིན་པ་ནི་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བ་ལ་
མེད་པས་སེམས་ཅན་ཀུན་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་མིན་པས་འཆིང་བྱེད་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནོ། བརྒྱ་པ་ལས། རྟོག་པས་མཐོང་བ་འཆིང་
བ་སྟེ། །དེ་ནི་འདི་རུ་དགག་པར་བྱ། །ཞེས་རང་བཞིན་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པས་འཆིང་བས་དེའི་ཡུལ་འགོག་པར་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། དགག་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ནི་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་མིན་གྱི་དོན་དམ་པར་རམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་
པའོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་
བརྟེན། །ཞེས་སྐྱེ་འཇིག་སོགས་ཡོད་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་མེད་པ་དོན་དམ་པར་ཡིན་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་
ཀྱང༌། དེ་བཞིན་སྒྱུ་འདྲའི་འཇིག་རྟེན་ལ། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཉིད་སྣང་ཡང༌། །དམ་པའི་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་དང༌། །འཇིག་པ་ཉིད་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས་སྐྱེ་འཇིག་ལ་

33

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

སོགས་པ་ཡོད་པ་ཙམ་མི་འགོག་ཅིང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དགག་བྱ་དང་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་བློ་དགག་བྱ་འཛིན་པའི་བློར་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་རང་བཞིན་ལས་མེད་དེ། །དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཡང་དག་མེད། ཅེས་རང་བཞིན་ལས་ཡོད་པ་དང་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་ཞེས་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་དང༌། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། གང་གི་ས་བོན་རྫུན་པ་དེའི། །སྐྱེ་བ་བདེན་པ་ག་ལ་ཞིག །ཞེས་བདེན་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་ཞིང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དོ། །ངོ་བོ་ཉིད་དང་
རང་བཞིན་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལས་ཡོད་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་
སོགས་ནི་འདྲ་སྟེ་རང་ལས་གྲུབ་པ་ཞེས་ཀྱང་མང་དུ་འབྱུང་ངོ༌། །
དེ་ལ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པ་དང་ཡང་དག་པ་དང་བདེན་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་ན་ཡོད་པ་དགག་ནུས་ལ་དེ་དག་མ་སྦྱར་ན་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་སམ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཡོད་པ་སོགས་སྦྱར་ཡང་འགོག་མི་ནུས་པར་བཞེད་དོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཟླ་བའི་ལུགས་ནི་ཁྱད་པར་སྔ་ཕྱི་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་སྦྱར་ན་གཉིས་པ་མི་དགོས་པས་དེ་གཉིས་འདྲ་བར་བཞེད་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་

དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་མི་སྦྱོར་བ་ཡང་མིན་ལ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་སྦྱར་བར་སྐྱེ་བ་
སོགས་འགོག་ནུས་པ་ཡང་མི་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་བརྙན་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལས་ཐ་དད་མེད་པར་གནས་པ་རྣམས་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་དམིགས་པས། རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་ངེས་པར་བྱེད་དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པར་དམིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ།

34

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཞེས་ཡོད་པ་ཙམ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གཞིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེའོ། །དེ་དག་མ་
ཕྱེད་ན་དངོས་པོ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་ཕྱིན་ཆད་ཡེ་མེད་དུ་སོང་ནས་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་སྟེ་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དངོས་པོ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་ལྟར་ན་ནི་ཇི་
སྲིད་དུ་དངོས་པོ་དེའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་དེ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཡིན་པ་ཉིད་ལ། གང་གི་ཚེ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་དངོས་པོ་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་བོང་བུའི་རྭ་དང་འདྲ་བས་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་འདིའི་མངོན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འགྲིག་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོ། །
དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པས་ཡོད་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་དེ་ཉིད་ལ་རང་
བཞིན་མེད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་འཇོག་ནུས་པས་མེད་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ནི་སློབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྣང་བས་ཡོད་པ་གཉིས་དང་མེད་པ་གཉིས་ཕྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པའི་ཡོད་པ་གཉིས་ནི་འདྲ་
ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པར་
གསུངས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་ལུགས་ནི། ངས་ལས་བསགས་
སོ། །འབྲས་བུ་མྱོང་ངོ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་འདི་ལ་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་གཞི་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་བཙལ་བ་ན། མིག་རྣ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་ཡང་ང་མིན་ལ་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་ན་ཡང་ང་མེད་པ་ནི་གང་ཟག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

མེད་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་ཀྱང་ངས་མཐོང་བ་སོགས་མེད་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་

35

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

གནོད་པས་ཡོད་པར་ནི་གྲུབ་ལ་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་མ་སོང་བ་ན་ཐ་
སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འགྲུབ་བོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ཞེས་
པའི་ཙམ་གྱི་སྒྲས་ཀྱང་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་གཅོད་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མི་གཅོད་
དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཙམ་གྱི་སྒྲས་ཀྱང་མིང་མིན་པའི་དོན་ཡོད་པ་དང་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་མི་གཅོད་ལ་མིང་གིས་གང་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཡང་མིན་གྱི་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་
པ་གཅོད་དོ། །དེས་ན་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཐ་སྙད་གདགས་པ་མ་གཏོགས་པར། །གང་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད་འགྱུར་བའི། །འཇིག་རྟེན་དོན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་མིན་པའི་སྲིད་ཀྱང་ཐ་སྙད་
ཀྱི་དབང་གིས་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །
དེ་ཡང་མཆོད་སྦྱིན་གྱིས་གཟུགས་མཐོང་ཞེས་པ་དང་མཆོད་སྦྱིན་རྫས་ཡོད་
ཀྱིས་མཐོང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་སའི་དོན་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་བཙལ་བས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྙེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་། སྔ་མས་མཐོང་བ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་ལ་ཕྱི་མས་མཐོང་བ་ཚད་མས་དགག་ནུས་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་གཏན་མི་མཚུངས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་རྫས་ཡོད་རིགས་པས་བཙལ་ན་རྙེད་དགོས་པས་དེས་མ་རྙེད་ན་དགག་ནུས་ལ་ཡོད་ཙམ་རིགས་པས་བཙལ་ན་རྙེད་དགོས་པ་མིན་པས་དེས་མ་རྙེད་པས་འགོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་དེ་ཡང་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་དང་རིགས་པས་གནོད་པ་དང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མ་རྙེད་པ་དང་དེས་བཀག་པ་གཉིས་

36

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

སོ་སོར་ཕྱེད་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །གལ་ཏེ་བཙལ་ཞིང་དཔྱད་པ་ན་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་

ཡོད་པ་རྙེད་མི་སྲིད་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་
ན། འཇིག་རྟེན་ན་སྐྱེས་སམ་མ་སྐྱེས་འོངས་སམ་མ་འོངས་ཞེས་དཔྱོད་པ་ལ་གང་རུང་གཅིག་ཁས་ལེན་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་སྙམ་ན། དེ་གཉིས་ནི་དཔྱོད་ལུགས་གཏན་མི་མཚུངས་ཏེ་འདི་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འོངས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དེ་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་མ་

ཚིམ་པར་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་བཙལ་བའི་དཔྱོད་ལུགས་མིན་ལ་སྔ་མ་དེ་ལྟར་དཔྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དཔྱོད་ལུགས་སྔ་མ་འདྲ་བས་དཔྱད་པའི་ཚེ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་ཡོད་པར་རྙེད་པའི་དོན་ཁས་མི་ལེན་ལ་ཕྱི་མའི་
དཔྱད་པའི་དོན་ཁས་བླངས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཁས་མི་ལེན་པས་ག་ལ་མཚུངས། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་སྔར་ལྟར་དཔྱོད་པ་དེ་ཙམ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པ་མིན་པར་འདོད་པས་དེ་འདྲས་བཙལ་བའི་དོན་ཡོད་པར་ཡང་འདོད་ལ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་སྨྲ་སྟེ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཐ་སྙད་དུ་མེད་ན་རྒྱུ་
འབྲས་སོགས་གཏན་མི་རུང་ངོ་སྙམ་དུ་བསམས་སོ། །
འོ་ན་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་མཚམས་
གང་ནས་འཛིན་ཞེ་ན། འདིས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་

གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པར་མི་འདོད་པས་ཐ་སྙད་པའི་དབང་པོ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྣང་ཞེན་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པའི་དོན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཇི་
ལྟར་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དོན་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་

གིས་ཡོད་པ་ནི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང༌། དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་

37

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

འདོད་པས་དེ་འདྲ་བའི་ངོ་བོར་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་པ་དང་གྲུབ་མཐའི་དཔྱོད་ལུགས་དང་གྲུབ་མཐའ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་མ་ཤེས་ན། དཔྱོད་པའི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་འདོད་དོ་ཞེས་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀས་མང་དུ་བཤད་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ཞིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ཡང་
ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་གཞན་དུ་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དཔྱད་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་གྲུབ་མཐས་བཞག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀས་ནི་དེ་ལྟར་མི་འཛིན་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་འདྲར་ཡོད་ན་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་བཙལ་བའི་ཚེ་རྙེད་
དགོས་ལ་དེ་འགོག་པ་ན་དཔྱད་ནས་འགོག་པ་ཡང་འཐད་དོ། །སྔར་བསྟན་པའི་དཔྱོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་མི་རྙེད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་རྒྱུ་འབྲས་འཇོག་པ་ནི་
ཐལ་འགྱུར་པ་མིན་པ་སུས་ཀྱང་མི་ཤེས་པས་དེ་ལྟར་དཔྱད་ནས་མ་རྙེད་པ་ལ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་ཐམས་ཅད་བཀག་པ་འདི་ཡི་ལུགས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང༌། འདི་རྟེན་འདི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བའི། །འཇིག་རྟེན་ཚུལ་འདི་འགེག་མི་མཛད། །ཅེས་དང་རྩོད་ཟློག་ལས་ཀྱང༌། ཐ་སྙད་ཁས་ནི་མ་བླངས་པར། །ངེད་ཅག་འཆད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་རིག་པ་ནི་མ་རིག་པས་ཇི་ལྟར་
བཟུང་བའི་ཡུལ་དེ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཡུལ་དེ་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དང་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་

38

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བདག་གཉིས་ལས་ཡིད་ཚུར་བསྡུས་པ་ཙམ་ཞིག་གོམས་པ་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། བརྒྱ་པ་ལས། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་གྱི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡིད་བདག་གཉིས་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཞུགས་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡང་ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་དང་བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པའི་ཡུལ་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་ལ་དེ་ཡང་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པས་སྟོན་ནོ། །
དེ་ལྟར་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་བཀག་པ་ན་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འདི་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་པོ་དང་ལས་དགེ་མི་དགེའི་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པས་དེ་མི་འཐད་དོ་སྙམ་པ་འགོག་པ་ལ་འགྲོ་འོང་དང་བྱེད་པ་པོ་བརྟག་པ་གཉིས་སོ། །ཕྱི་མར་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་བླང་བྱ་ཡང་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་མི་རུང་སྙམ་པ་འགོག་པ་ལ་སྔ་རོལ་ན་གནས་པ་བརྟག་པའོ། །དེ་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་“དཔེ1

་རྟགས་གཉིས་ལས་དཔེ་དགག་པ་ནི་བཅུ་བའོ། །འཁོར་བ་ཡོད་པས་
འཁོར་བ་པོ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པས་དེ་གང་དང་ལྡན་པའི་བདག་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་རྟགས་འགོག་པ་ལ་བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པའོ། །དེ་ནས་ཆོས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པའི་ཡུལ་འགོག་པ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ནི་དང་པོའ། །ལུང་ལས་སྐོྱེ་མཆེད་དང་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་ཡོད་པར་གསུངས་པས་

1 དཔ

39

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

རང་བཞིན་ཡོད་དོ་སྙམ་པ་འགོག་པ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་བརྟག་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ནས་དེ་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཆགས་སོགས་དང་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པའི་
མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་དང་དེའི་རྒྱུ་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པས་དེ་གསུམ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་འགོག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་བརྟག་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མོ། །བརྒྱད་པ་འདི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་དུ་རུང་ངོ་། །
འདུ་བྱེད་བརྟག་པས་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་དངོས་པོ་ཙམ་
གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་གང་ཟག་དང་ཆོས་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་
དང་མ་ཕྱེ་བར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་བཀག་པ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཕྲད་པ་བསྟན་པ་དང་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་གཅིག་ནས་
གཅིག་ཏུ་འཁོར་བ་ཡོད་ཅེས་སྨྲ་བ་འགོག་པ་ལ་ཕྲད་པ་དང་རང་བཞིན་དང་བཅིངས་ཐར་བརྟག་པ་གསུམ་དང༌། འཁོར་བ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལས་འབྲས་
ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རྟེན་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་ལས་འབྲས་བརྟག་བའོ། །ཡང་དངོས་པོ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དུས་གསུམ་གདགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འགོག་པ་ལ་དུས་བརྟག་པ་དང༌། དུས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་དང་འབྱུང་འཇིག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་ཚོགས་པ་དང་འབྱུང་འཇིག་བརྟག་པ་གཉིས་སོ། །འབྱུང་འཇིག་བརྟག་པར་སྲིད་རྒྱུན་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ལ་སྲིད་རྒྱུན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་རྒྱུ་ཉོན་
མོངས་ཡོད་པས་མི་འཐད་དོ་ཞེས་པ་འགོག་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་

40

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ལོག་བརྟག་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ན་བདེན་བཞི་
སོགས་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བདེན་པའི་ལན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་འཐད་ཀྱི་མི་སྟོང་པ་ལ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བདེན་པ་བརྟག་པ་གསུངས་ཏེ་འདི་རང་
བཞིན་འགོག་པའི་རབ་བྱེད་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་
ལ་ཁྱད་པར་དུ་མྱང་འདས་མི་འཐད་པར་རྩོད་པའི་ལན་དུ་མྱང་འདས་བརྟག་པ་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་རྟེན་འབྱུང་དང་དབུ་མའི་ལམ་དོན་གཅིག་པར་གསུངས་པའི་རྟེན་འབྱུང་ངམ་རྟེན་འབྱུང་མཐོང་ན་བདེན་བཞིའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་གསུངས་པའི་རྟེན་འབྱུང་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་རྟེན་འབྲེལ་བརྟག་པ་གསུངས་སོ། །རབ་བྱེད་སྔ་མ་རྣམས་
ཀྱིས་བཤད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་ན་འཁོར་བར་ལུགས་སུ་འཇུག་ལ་མ་རྨོངས་ན་ལུགས་ལས་ལྡོག་གོ་ཞེས་པ་ཡང་འདིའི་དོན་ལ་ཡོད་པས་གཉིས་ཀ་རུང་ངོ༌། །རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ན། སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་རྣམས་ལ་
རྟན་པར་མི་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྟ་བ་བརྟག་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་ལེགས་
པར་བལྟས་ལ་གཞུང་རྣམས་དེ་འགོག་པའི་ཐབས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཉན་པ་དང་འཆད་པ་དང་ལྟ་བ་དང་སེམས་པ་དང་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་

ཏུ་འཛིན་པ་སུན་དབྱུང་བ་ལ་མཁས་པར་བྱའི་གཤགས་འགྱེད་པ་ཙམ་གྱི་མཁས་པ་

ལ་དགའ་བར་མི་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟེན་འབྱུང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་པ། །དེ་
རྟོགས་མ་རྟོགས་ལས་འཁོར་བའི་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་ལུགས། རྟེན་འབྱུང་རྟོགས་ན་ལྟ་

41

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

བ་ངན་པ་ལྡོག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང༌། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་མེད་གཉིས་མདོར་བསྟན་པ་དང༌། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ནས་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་
དགག །འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ནས་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་

བ། དོན་བསྡུས་ཏེ་རབ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ནི། དེ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་འགག་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་ལ་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་དགག་སླ་བར་དགོངས་ནས་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་དགག་པ་མཛད་དོ། །འདི་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་དགག །སྐྱེད་བྱེད་ལ་རྐྱེན་གྱི་རང་བཞིན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་
པ། གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་དང༌། སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་
དང༌། འཕྲོས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སུ་དག་ཅེས་པའི་སྒྲའི་རྣམ་གྲངས་གང་དག་ཅེས་པ་རྟེན་པའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ནི་འགའ་ཞིག་ན་ཡང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཡི་རྣམ་གྲངས་གང་ན་ཡང་ཞེས་པ་རྟེན་གྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཡུལ་དང་དུས་དང་
གྲུབ་པའི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་ཡུལ་འགའ་ཞིག་
ཏུ་གུར་ཀུམ་མི་སྐྱེ་བ་དང་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་ལོ་ཏོག་མི་སྐྱེ་བ་
ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་ཡུལ་དུས་གང་ན་ཡང་ཞེས་པས་འགོག་པས་ནམ་ཡང་ཞེས་

42

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

སྨོས་པ་དོན་མེད་པ་མིན་ནོ། །དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་ཡང་དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་སྐྱེའོ་སྙམ་པ་གྲུབ་མཐའ་གང་ན་ཡང་ཞེས་པས་འགོག་པས་དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་མི་སྐྱེ་ཞེས་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །འདིར་དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང༌། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་ལྟ། །ཞེས་“བསྟན

1

་ནས་བདག་

ལས་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་འོག་ཏུ་འདྲེན་པའི་འགྱུར་ལེགས་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཅི་ཞིག་མ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་སྦྱོར་ཞིང་གཞན་གསུམ་ལའང་དེ་ལྟར་སྦྱར་བར་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་དཔེ་ལ་ཡང་དགག་སྒྲ་སྔ་ཕྱི་རྣམས་ཡོད་པར་གསལ་ལོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས་མཐའ་ཡི་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་འབྲེལ་གྱི་ཡོད་པ་དང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དགག་པ་དོན་གྱིས་འགྲུབ་

པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་དང་སྔ་མ་གཉིས་
ཀྱིས་རྟགས་བསྟན་པར་འཆད་པ་ལྟར་མི་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་འདྲའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་གང་རུང་
ཁས་བླང་དགོས་པས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅེས་སྨོས་སོ། །
མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཁེགས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ཡང་ཤུགས་
ཀྱིས་འགྲུབ་པས་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་མི་འགྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་
པ་ནི་ཚིག་ཐ་མའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་དབུ་མ་སྣང་བར་བཤད་པ་ལྟར་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་སྒྲུབ་པ་མི་རུང་ཞེས་པ་མིན་

1 བཏེན

43

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།གྱི་སྔར་ལྟར་སོ་སོར་གཅོད་པ་གཞུང་དེའི་དོན་མིན་ཞེས་པའོ། །ཚིག་ངེས་གཟུང་གི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་པས་ངེས་གཟུང་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ཞེས་ངེས་གཟུང་མཐར་སྦྱར་དགོས་ལ་དེའི་ཚེ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཙམ་མོ་ཞེས་པར་འགྱུར་བས་གཞན་ལས་ནི་སྐྱེ་ཞེས་མི་འདོད་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་ཁོ་ནའི་སྒྲས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། གཞན་སྐྱེ་ཡང་གཞན་ལས་མིན་ཞེས་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་དམ་བཅའ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་འདྲ་སྟེ་དམ་བཅའ་བཞི་ཀ་མེད་དགག་ཡིན་པས་དགག་ཚིག་གི་ངེས་གཟུང་གིས་དགག་བྱ་གཅོད་པ་ཙམ་མིན་པ་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པའི་དོན་ནོ། །སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་ཅིང་རྒྱུ་ཡོད་ལ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་རེ་རེ་བ་གཉིས་དང་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་གསུམ་དུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་
ཡང་བཞིས་ཆོག་གོ །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། དེ་གཉིས་གང་
རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལེགས་ལྡན་གྱིས་བདག་ལས་མ་

ཡིན་ཞེས་སོགས་བཞི་ཀ་མེད་དགག་ཏུ་བཤད་ལ། བླ་བས་ཀྱང་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་མེད་དགག་ཏུ་གསུངས་ཏེ་དམ་བཅའ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་འདྲའོ། །སྤྱིར་

དགག་པ་ནི་བློས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་རང་མ་ཡིན་བཅད་པ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ལ་དགག་བྱ་བཅད་པ་ཙམ་དགག་པ་མིན་ལ། ཆོས་ཉིད་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ལྟ་བུ་སྒྲས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་མ་བཅད་ཀྱང་དེའི་དོན་བློ་ལ་

44

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

འཆར་བ་ན་སྤྲོས་པ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་རྣམས་དགག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས་མེད་དགག་ནི་བློས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པའམ་མི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེས་ཆང་འཐུང་དུ་རུང་མི་རུང་དྲིས་པ་ན་ཆང་མི་བཏུང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་ཆར་འཐུང་བ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་བཏུང་བ་བཏུང་ངོ་ཞེའམ་མི་བཏུང་ངོ་ཞེས་མི་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ཏེ། །རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། མེད་པར་དགག་པ་ནི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཙམ་ཞིག་འགོག་པར་ཟད་ཀྱི་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་
པ་སྟེ། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེས་ཆང་བཏུང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་འགོག་པར་
ཟད་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་བཏུང་བ་བཏུང་ངོ་ཞེའམ་མི་བཏུང་ངོ་ཞེས་མི་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
མ་ཡིན་དགག་ནི་བློས་དགག་བྱ་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་འཕེན་པའམ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་དམངས་རིགས་སུ་སྟོན་འདོད་པ་ན་འདི་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་བྲམ་ཟེ་བཀག་པ་ཙམ་མིན་གྱི་བྲམ་ཟེ་ལས་གཞན་པ་དེ་ལས་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་དམན་པའི་དམངས་རིགས་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ནི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དགག་པས་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འདི་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགག་པས་བྲམ་ཟེ་འདྲ་བ་དེ་ལས་གཞན་པ་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་པ་དཀའ་ཐུབ་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་དམན་པའི་དམངས་རིགས་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་ལ་དངོས་དང་ཤུགས་དང་སྐབས་

45

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།
ཀྱིས་འཕངས་པ་གསུམ་སྟེ་དང་པོ་ནི་བདག་མེད་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དགག་བྱ་གཅོད་པ་དང་ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་གཉིས་ཀ་ཆིག་གཙིག་གིས་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་མཆོད་སྦྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་མི་ཟ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དོན་གྱིས་

བསྟན་པའོ། །དེ་གཉིས་ནི་དངོས་ཤུགས་ལ་འཕངས་པ་རེ་རེ་བ་ཡིན་ལ་གཉིས་ཀ་ལྡན་པ་ནི་མཆོད་སྦྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་མི་ཟ་བ་རིད་པ་མིན་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །གསུམ་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་གཅིག་རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེ་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཤིང་ཁྱད་པར་མ་ངེས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་རང་གི་ཚིག་གིས་མི་སྟོན་པའོ། །ཆོས་གཞན་འཕེན་ཚུལ་དེ་གསུམ་དུ་ངེས་པས་དེ་དག་ནི་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ལ་དེ་གསུམ་གང་ཡང་མི་འཕེན་ན་དེ་ལས་གཞན་མེད་དགག་ཡིན་ཏེ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་དྲངས་པ་ལས། དགག་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་

པ་དང༌། །ཚིག་གཅིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང༌། །དེ་ལྡན་རང་ཚིག་མི་སྟོན་པ། །མ་ཡིན་གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྒྲའི་བསྟན་བྱ་དང་བློའི་ཡུལ་དུ་ཆོས་གཞན་ཤུགས་ལ་འཕངས་ན་ཡང་མེད་དགག་མིན་ནོ། ཁ་ཅིག་གཞི་སྒྲུབ་པ་དང་ཚོགས་ན་མེད་དགག་མིན་པར་སྨྲ་བ་མི་འཐད་དེ་བྲམ་ཟེ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་བྲམ་ཟེས་ཆང་མི་འཐུང་བ་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་ཡིན་པ་མི་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དཔེར་ན་སྒྲ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པ་མི་འགོག་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དག་གཞི་དང་ཚོགས་ན་ཆོས་གཞན་འཕངས་སོ་ཞེས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ་བྲམ་ཟེ་ལྟ་བུ་ནི་ཆོས་གཞན་འཕེན་མི་འཕེན་རྩི་བའི་གཞི་ཡིན་གྱི་འཕངས་པའི་ཆོས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

46

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མེད་དགག་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་པ་དང༌། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་ལ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་ཡོད་པ་དང་མཐའ་བཞིའི་
སྐྱེ་བ་ཐལ་བས་སུན་ཕྱུང་བས་ཀྱང་སྐྱེ་མེད་སྒྲུབ་པར་ཚིག་གསལ་ལས་བཤད་ལ། འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌། དམ་བཅའ་བ་བཞི་པོ་དེ་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་དམ་བཅའ་བཞི་མེད་དགག་ཏུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་འགོག་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དགག་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་
བྱར་བྱའོ། །དེས་ན་ཚིག་གསལ་ལས། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ནི་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་

བ་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་རང་
བཞིན་ཡོད་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཞིག་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་
པའི་ཆོས་གཞན་མི་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་པས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་གི་མེད་པ་མི་སྒྲུབ་ཅེས་པ་མིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་རིགས་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོན་པའི་ལུང་དང་དེ་ངེས་པའི་བློས་རང་བཞིན་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་བྱ་དང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་ནོ་ཞེས་མེད་དགག་ཏུ་སྟོན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རང་བཞིན་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པས་སེམས་ཅན་བཅིངས་པར་གཟིགས་ནས་དེ་བཟློག་པའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་མི་འགལ་བར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པར་མཛད་དེ། དེ་ལྟར་ན་འདི་ནི་མདོར་ན་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་འདིས་རྣམ་
པར་བཤད་དོ། ཞེས་དང༌། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང༌། འཇིག་རྟེན་དེ་ན་ཇི་སྙེད་སྒྲ་ཡོད་

47

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

པ། །ཐམས་ཅད་དངོས་མེད་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞེས། །བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བས་ན་མེད་པར་དགག་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
རང་བཞིན་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་ཞེས་པའི་ཙམ་གྱིས་རང་བཞིན་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མིན་པ་སྒྲའི་བརྗོད་བྱར་འཕངས་པ་གཅོད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོན་པ་
ག་ལ་གཅོད་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པས་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་འགོག་པ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་ཅེས་པས་ཀྱང་རང་བཞིན་བཀག་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་གཅོད་ཀྱང་རང་བཞིན་བཀག་པ་ཙམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཏན་མི་གཅོད་པས་མེད་དགག་ཏུ་སྟོན་པའི་དོན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཕུང་གསུམ་སེལ་བའི་དངོས་འགལ་གཅིག་སྟོན་རྒྱུ་མེད་ན་ནི་ཡོད་མེད་དམ་གཅིག་དང་དུ་མ་སོགས་གང་འདོད་ཅེས་མཐའ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་བཅད་པའི་བརྟག་པ་བྱས་ནས་འགོགས་མེད་ལ་ཡོད་ན་དངོས་འགལ་གཅིག་འགོག་པ་ནི་ཅིག་ཤོས་སྒྲུབ་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དག་ནི་ཅིག་ཤོས་དགག་པ་གཞན་སྒྲུབ་པ་
མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་རྟོག་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང༌། གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་ན་མེད་པ་དེ་གཉིས་ནི་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་དག་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ནོ། གང་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཕུང་པོ་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་ལུས་ཅན་དང་

48

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་
མེད་དགག་ཡིན་པ་དང་དངོས་འགལ་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་གཅིག་འགོག་ན་ཅིག་ཤོས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ལ་དབུ་མ་ཐལ་རང་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཚད་མས་རྣམ་པར་བཅད་པ་ན་དགག་བྱ་བཅད་པ་དེ་ཚད་མས་ངེས་པར་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། ཡོངས་སུ་གཅོད་དང་གོ་བྱེད་དང༌། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་མྱུ་གུ་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཀྱང་ཡོངས་གཅོད་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་ནོ། །ཡོངས་གཅོད་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དོན་མི་ཤེས་པར་སྨྲ་བ་སྟེ་
གཞི་འདི་ཆོས་འདི་མིན་པ་དང་འདི་ལ་ཆོས་འདི་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གཅད་དགོས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། བློས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པ་རྣམས་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་ན་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་མི་ནུས་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་འཇལ་ལོ། །དེ་མེད་ན་ནི་དགག་པ་གཉིས་
ཀྱིས་རྣལ་མ་སྟེན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྩོད་ཟློག་ལས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ཀྱིས། །ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་ལ་ཟློག །རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཕར་ལ་བཅད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་

49

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པས་རྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་མི་སྒྲུབ་ཅེས་སྨྲ་ན་ནི། ལུང་གིས་ཀྱང་རང་
བཞིན་དང་བདག་ཕར་ལ་བཅད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་བདག་མེད་བརྗོད་བྱར་མི་བྱེད་ཅེས་སྨྲ་དགོས་པས་དོན་དམ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པའི་དོན་གྱི་

གསུང་རབ་དང་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་རྟེན་འབྱུང་མཐའ་བྲལ་གྱི་སྟོང་
ཉིད་བསྟན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་སྨྲ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་མྱུ་གུ་བདེན་ཡོད་དང་བདེན་མེད་བདེན་གྲུབ་གཉིས་ཀ་དགག་ནུས་ཀྱི་བདེན་པར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དགག་མི་ནུས་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་མེད་པ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་
རྩོད་པ་སྤང་བ་དང༌། རང་བཞིན་མེད་པ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་སྙམ་དུ་མྱུ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་ཡོད་པར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་འགྲུབ་དགོས་ཏེ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་
དང༌། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་ཤེས་ཀྱིས་

ཡོད་པར་རྙེད་ན་ནི། དེ་ཁོ་ནར་ཡོད་མེད་དང་ཡིན་མིན་དཔྱད་ཅིང་བཙལ་བའི་དོན་གང་རུང་གཅིག་རྙེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདེན་པར་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དགག་བྱ་བདེན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་དགག་བྱས་སྟོང་པ་བདེན་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་དགག་བྱ་ཡང་མི་ཁེགས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་

བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བཟུང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པས་མེད་དགག་ཉིད་གཞལ་བྱར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་སོགས་སུ་འཛིན་ན་ཆོས་གཞན་རིགས་

50

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འཕངས་པས་མ་ཡིན་དགག་བསྒྲུབ་བྱ་དང་གཞལ་བྱར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བྱེད་པས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་མི་
འགྲུབ་བོ། །འོན་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་ལ་དེ་ཡང་
རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བྱ་དགོས་སོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ན་མྱུ་གུ་རང་བཞིན་མེད་དོ་
ཞེས་པའི་སྒྲས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་དེ་ཤུགས་ལ་བསྟན་དགོས་ཏེ་སྒྲ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བློས་དེ་ཡོད་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་མིན་པའི་ཆོས་གཞན་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའང་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་མེད་དགག་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་མི་ཟ་བ་ཞེས་པ་ནི་ཚོ་བས་ཟས་ཟོས་པའི་རྒྱུ་ཅན་དུ་གྲུབ་ལ། ཟ་དུས་ཉིན་མཚན་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་ཉིན་མོ་ཟ་བ་བཅད་པ་དངོས་ལ་ཡོད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མཚན་མོ་ཟ་བ་དེ་སྒྲ་དེའི་ཤུགས་བསྟན་དང་བློ་དེ་ཡི་ཤུགས་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང༌། དེ་དང་མཚུངས་པའི་དངོས་ཀྱི་

ནུས་པ་མྱུ་གུ་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པའི་སྒྲ་བློ་ལ་མི་སྣང་བས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ནའང་བར་དུ་ཚད་མ་གཞན་བརྒྱུད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རིགས་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་
འདོགས་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་བློ་སྐྱེད་ནུས་ཤིང༌། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་གཅོད་པས་རིགས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་མོད་ཀྱང་རིགས་ཤེས་
ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་དེ་བཅད་པ་མིན་ནོ། །
འདི་དཔེར་བརྗོད་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེས་པ་ན་བར་དུ་ཚད་མ་གཞན་བརྒྱུད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དེ་ཡི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས།

51

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་བློ་སྐྱེད་ནུས་
ཀྱང་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཚད་མ་སྔ་མའི་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པ་དང་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་
ཚད་མ་སྔ་མས་བཅད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྒྲ་ནི་བྱས་ཡིན་འདི་འདྲ་ཀུན། །མི་རྟག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པས་ཀྱང༌། །དོན་གྱིས་དེ་ནི་འཇིག་བློར་
འགྱུར། །ཞེས་དོན་གྱིས་ཏེ་ཤུགས་ཀྱིས་ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཤུགས་རྟོགས་མིན་པ་དང་
འདྲའོ། །ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པའི་དོན་ནི་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཡོད་པའི་དོན་དེས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ་ཚུལ་གསུམ་ནི་
བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་མིན་པས་མི་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་དབུ་མ་པ་ཐ་སྙད་དུ་རང་རིག་ཁས་ལེན་པས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་དམིགས་བྱེད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་ཤུགས་ལ་འགྲུབ་པར་བཞེད་ཀྱང་རང་རིག་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མར་བཞེད་པས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །ཟླ་བའི་བཞེད་པས་ཀྱང་ཡོད་པའི་དོན་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཁོ་ནར་ཡོད་མེད་དམ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པའི་དོན་གང་རུང་གཅིག་རྙེད་པས་དེས་ཡོད་པར་རྙེད་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རིག་གིས་ཤུགས་ལ་འགྲུབ་པར་ཡང་མི་བཞེད་དོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན། འདིར་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་སླུ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཇི་ལྟར་འཇོག་པ་བཞིན་དུ་བཞེད་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་གསར་དུ་སླུ་མི་སླུའི་ཁྱད་མ་ཕྱེ་བར་སྤྱིར་མི་སླུ་བ་ལ་ཚད་མར་འཇོག་པས། མངོན་སུམ་ཚད་མ་རྟོག་མེད་ཀྱིས་དྲངས་

པའི་བཅད་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་ཚད་མར་བཞེད་པར་མངོན་ནོ། །
དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པའི་ཚད་མ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་དེ་བཅད་ཤེས་

52

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།
ཀྱི་ཡུལ་མངོན་གྱུར་དུ་འཇོག་པས་མངོན་གྱུར་ལ་མི་སླུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་ཁྱད་གཞིར་གྲུབ་ནས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གང་ལ་ཡང་དཔྱོད་པ་མེད་
པས་རྟགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་མིན་ཞིང༌། རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་
པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་ཡང་ནུས་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ནི་མངོན་གྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཡོད་པ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་ཀྱང་ད་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐད་ཅིག་མ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པས་སྒྲ་དང་སྔོན་པོ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཀྱང་དེ་གཉིས་སྐད་ཅིག་མ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་བློ་ཡང་མངོན་གྱུར་ལ་མི་སླུ་བས་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའོ། །འདིས་མྱུ་གུ་ལ་
སོགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ལ་མྱུ་གུའི་སྣང་བ་རང་
བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བར་གང་གིས་འགྲུབ་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། འདིར་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་རིགས་ཤེས་
ཀྱིས་གྲུབ་ན་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་འགྱུར་བར་མཐོང་ནས་ཁ་ཅིག་བདེན་དངོས་མེད་པ་བདེན་པར་གྲུབ་ཅེས་སྨྲ་ལ། གཞན་དག་རིགས་ཤེས་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་ལྡོག་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་དང་པོ་ལ་ཡུལ་མེད་ལ་ཕྱི་མ་ལ་ཡུལ་ཡོད་ཅེས་སྨྲའོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པ་ནི་སྔར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བདེན་པར་ཡོད་པར་འཛིན་
ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར་དུ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པ་ཡིན་གྱི་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་
པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཡོད་མེད་དང༌། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཏུ་དཔྱོད་པ་མིན་

53

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

པས། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཙམ་ཞིག་ཁས་བླངས་པ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་ཁས་བླངས་ཞེས་སྨྲ་བའི་དོན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བདེན་པའི་དོན་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་ན་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་
དགོས་ཏེ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་མི་བཟོད་ན་དེས་གྲུབ་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཡོད་ན་ནི་བདེན་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན།
འདི་ཡང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་དང་དེས་གྲུབ་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་
འདོད་པ་ཡིན་པས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་བདེན་པའི་དོན་དུ་འདོད་པར་སོང་བས་ཅི་ཙམ་ཞིག་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ས་མཚམས་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། འདི་ལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བདེན་འཛིན་གྱི་ཆད་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འཐད་པ་
རྟོགས་པར་སླའོ། །སྔར་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་ཡོད་དམ་མེད་བཙལ་བའི་འོག་ཏུ་བདེན་མེད་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པས་སླར་བདེན་མེད་བདེན་པར་ཡོད་དམ་མེད་
བཙལ་བའི་ཚེ་བདེན་མེད་མི་རྙེད་ཀྱང་དེ་མ་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་ལ། སྔར་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཡོད་མེད་བཙལ་བའི་ཚེ་ཡང་དཔྱད་བཟོད་མ་རྙེད་ལ་སླར་དཔྱད་བཟོད་དུ་མེད་པ་དེ་ཉིད་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཡོད་མེད་བཙལ་བའི་ཚེ་ཡང་དེ་ཉིད་མི་རྙེད་པས་རིགས་ཤྭེས་ཀྱིས་རྙེད་པ་དང་དེས་
དཔྱད་བཟོད་གཉིས་ཀྱང་མི་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྲོ་བའི་མ་མཐའི་ས་ཚིགས་རྟོགས་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་མེད་དགག་ཡིན་པར་བསྟན་ནས་དོགས་པ་འདི་བཟློག་དགོས་ལ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་བོ་སྙམ་པ་མ་བཟློག་བར་དུ་གཞལ་བྱ་མེད་དགག་ཡིན་པར་

54

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཡང་སྒྲུབ་མི་ནུས་སོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་མེད་དགག་ཏུ་མི་བྱེད་པར་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་བྱེད་ན་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སྤྱོད་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་མི་སྤྱོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དག་
འགལ་བར་གསུངས་ཏེ། སྡུད་པ་ལས་ཀྱང༌། ཕུང་འདི་སྟོང་ཞེས་རྟོག་ནའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། །མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་སྐྱེ་མེད་གནས་པ་དད་མ་ཡིན། ཞེས་པ་དང་དེ་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་མང་སྟེ་“དེ1

་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བདག་མེད་པ་
དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་འཛིན་པ་ན། དགག་བྱའི་སྦྲོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མ་
བཟུང་བར་དེ་ལས་གཞན་དུ་བདག་མེད་ཡོད་པ་སོགས་ཆོས་གཞན་འཕངས་པ་བཟུང་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་སྒོམ་པ་མིན་པར་
གསུངས་སོ། །
དགག་བྱའི་སྤྲོས་པ་མེད་པར་དགག་བཙམ་དུ་བཟུང་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་

མཚན་མ་ལ་སྦྱོད་པ་མིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ། ཞེས་དང་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང༌། དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་སྟོང་ལྟ་བའི། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་དུ་བལྟ་དགོས་པར་ཡང་མང་པོ་གསུངས་པ་མི་འགལ་བ་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་སྐྱེ་མེད་གནས་ལ་དང་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་བ་ལ་སྤྱོད་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་མི་སྤྱད་པར་གསུངས་པས་ཕན་ཚུན་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་

1 ད

55

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

སྤྲོས་པ་གཅོད་ལུགས་འདི་མ་ཕྱེད་པར་སྟོང་མི་སྟོང་དང་བདག་ཡོད་མེད་སོགས་གང་དུ་ཡང་མི་གཟུང་བར་གསུངས་པའི་ལུང་འགའ་ཞིག་ལ་འཁྲུལ་བས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་སྐྱོང་ལུགས་ཀྱི་གེགས་ཆེན་པོར་སོང་བ་མང་དུ་བྱུང་སྣང་ངོ༌། །
གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་བརྟག་པ་ལས། འདི་ནི་ཡོད་ཉིད་འགོག་པ་སྟེ། །མེད་
ཉིད་ཡོངས་སུ་འཇིན་པ་མིན། །ནག་པོ་མིན་ཞེས་སྨྲས་པ་ན། །དཀར་པོ་ཡིན་ཞེས་མ་བརྗོད་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པས་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་བཀག་པ་རྟགས་
ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་པ་མི་འཐད་དོ་སྙམ་ན། འདི་ནི་ཤེས་རབ་“སྒྲོལ་མ

1

་ལས། ངོ་བོ་
ཉིད་ཡོད་པ་དགག་པ་བྱས་པར་ཟད་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ནི་མ་སྨྲས་ཏེ་ཞེས་
པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དྲངས་ཤིང་འགྲེལ་བཤད་ཀྱིས་ཀྱང་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་
དུ་བཀྲལ་ལོ། །དཔེར་བརྗོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ་འདི་ནག་པོ་མིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ནག་
པོ་བཀག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་དཀར་པོར་མ་བརྗོད་ཅེས་གསུངས་པས་དཀར་པོར་བརྗོད་པ་བཀག་གི་ནག་པོ་བཀག་པ་ཙམ་དེ་མ་བརྗོད་ཅེས་འགག་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པ་འདི་ནི་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཙམ་ཡིན་
གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་ཅེས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དགོས་པས། རང་བཞིན་ཡོད་པ་བཀག་ཙམ་དེ་“ཚིག2

་དེས་མ་བརྗོད་པ་དང་
བློ་“དེས3

་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་རྟགས་ཀྱིས་མི་སྒྲུབ་ཅེས་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །
དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མ་སྨྲས་ཡང་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ས་ལ་སོགས་པ་

1 སྒོན་པ
2 ཆིག
3 དས

56

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

དོན་དམ་པར་འབྱུང་བ་ལ་དོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་བར་ཟད་ཀྱི་གཞན་གྱི་

ངོ་བོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་སྒྲུབ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་བཞིན་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གནས་པར་ཡང་མི་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཏེ་དེ་ཉིད་ལས་ཡོད་བ་བཀག་པས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ལམ་སྟོན་པར་འདོད་པར་བཤད་
དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང༌། ཁོ་བོ་ཅག་འདི་མེད་པ་དང་ཡོད་པར་མི་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་གྱིས་ཡོད་པར་བཏགས་པ་དང་མེད་པར་བཏགས་པ་འགོག་སྟེ་མཐའ་
གཉིས་བསལ་ནས་དབུ་མའི་ལམ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་
ཡང་“ཕ

1

་རོལ་པོས་ཁས་བླངས་པའི་ཡོད་མཐའ་དང་མེད་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་
གཅོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་མི་སྒྲུབ་ཅེས་བའི་དོན་ནོ། །མཐའ་གཉིས་བཀག་པ་ཙམ་མ་བསྒྲུབས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་དབུ་མའི་ལམ་སྒྲུབ་པར་གསུངས་པས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང༌། གཞན་སྐྱེ་སོགས་འགོག་པའི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་དང༌། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་ཚུལ་དང་སྐྱོན་དེ་རང་ལུགས་ལ་མེད་བའི་རྒྱུ་མཚན་
བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་གྱིས་མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་དང་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་
པའི་ཕྱིའི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་དུས་ན་མེད་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་མཐོང་ནས། མེར་མེར་པོ་དང་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་དུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་

1 པ

57

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་རྣམས་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ཅིང་གསལ་ཟིན་ནས་ནི་སྐྱེ་བར་མི་“འདོད

1

་དོ། །དེ་འགོག་པ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བས་འགོག་པ་ནི་མྱུ་གུ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ན་དེ་ཐོབ་ཟིན་ནས་སླར་ཡང་སྐྱེ་ན་དགོས་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ཟིན་ཀྱང་སྐྱེ་དགོས་བ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བས་འགོག་པ་ནི། དེ་ལྟ་ན་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་དེ་ནམ་ཡང་སླར་མི་སྐྱེ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཕ་རོལ་པོས་ནུས་པའི་ངོ་བོར་མི་གསལ་བར་ཡོད་པ་གསལ་བར་སྐྱེ་དགོས་པ་དང་གསལ་ཟིན་ནས་སྐྱེ་མི་དགོས་པས་ཐལ་བ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ཅེས་སྨྲ་མོད་ཀྱང་སྐྱོན་སྤོང་མི་ནུས་ཏེ་གསལ་བ་སྔ་ནས་ཡོད་ན་དེར་སྐྱེ་མི་དགོས་ལ་སྔ་ནས་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ཐུག་མེད་སོ་ན་གནས་ཤིང་གསལ་བ་“སྔར2

་མེད་ན་རྒྱུ་ལ་
སྔར་ཡོད་ཁོ་ན་སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་ཉམས་སོ། །གྲངས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་
བར་མི་འདོད་ཀྱི་གསལ་བར་འདོད་མོད་ཀྱང་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་དགག་པར་ནུས་
སོ། །རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པ་དང་བདུན་པར་འདི་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་ཡང་གསུངས་མོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཀག་པ་འདི་
ཡི་རིགས་ཀྱང་དུ་མ་ཞིག་གཞུང་ལས་འབྱུང་ངོ༌། །
གཉིས་པ་ནི། འདིར་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གི་
བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་

1 འདད
2 སྔང

58

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

དང་སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་

དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་སྦྱོར་བ་དེས་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང༌། དཔེ་གང་ཡང་མ་བརྗོད་པས་དམ་བཅས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དང༌། གྲངས་ཅན་གྱིས་བདག་

ལས་ཞེས་པའི་དོན་འབྲས་བུ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ལས་ཡིན་ན་ནི་གྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་པ་དང༌། རྒྱུ་མི་གསལ་བ་ནུས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་ཡིན་ན་ནི་སྐྱེ་ལྡན་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒོལ་བ་གཞན་གྱི་ཀླན་ཀའི་གླགས་ཡོད་པའི་
ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་མི་རིགས་སོ། །ཚིག་གསལ་ལས་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྒྱུར་ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས་གླགས་ཡོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཡང་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་འགྲེལ་བཤད་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་ལ་དེ་ཡི་ཕྱིར་
ཡང་མི་རིགས་ཞེས་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཤད་དོ། །གླགས་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་
འགྱུར་ན་སྐབས་ཀྱི་དོན་སྦྱོར་བ་དེ་ལས་བཟློག་པས་འགྱུར་རོ། །
སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བཟློག་པས་གླགས་ཡོད་པའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི།
དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པའི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་བཟློག་པའི་དོན་མངོན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་རྟགས་བཟློག་པའི་དོན་མངོན་པས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་སུ་འགྱུར་བས་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དོན་དང་ཐུག་མེད་ཀྱང་རྟགས་མིན་ལ་བདག་སྐྱེ་ཡོད་ན་དོན་དང་ཐུག་མེད་ཀྱང་རྟགས་སུ་མི་རུང་སྟེ་དེ་རྩོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བཟློག་དོན་

59

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

གཉིས་རྟགས་སོ། །དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བཟློག་དགོས་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་

ཡང་བཟློག་དགོས་ཏེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྟགས་བཟློག་པ་ལྟར་བྱར་མེད་པས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མིན་པ་བཟློག་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ཐལ་ཆོས་ཀྱི་

རྟགས་བཟློག་པ་མིན་ཏེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་བཟློག་པས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་རྟགས་སུ་མ་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡི་ཚེ་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་མིན་ནོ་ཞེས་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་བདག་ལས་མིན་ཞེས་པའི་དོན་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །འགྲེལ་བཤད་ཀྱིས་

སློབ་དཔོན་གྱི་ལུང་ལས་གཞན་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་བཅས་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་
མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་འཆད་དོ། །སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་མེད་རྟགས་སུ་བཀོད་པར་འདོད་ན་གཏན་ཚིགས་མ་བརྗོད་ཅེས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་སྒྲུབ་ནུས་པས་རྟགས་མ་བརྗོད་པ་ལ་འདོད་པས་དེའི་ལུགས་ལ་མི་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་ཟླ་བས་བཀག་པའི་ཚུལ་ནི། ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་འགལ་བར་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བདག་སྐྱེ་དགག་ནུས་
ལ་མི་ནུས་ན་རང་རྒྱུད་བཀོད་ཀྱང་མི་ནུས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེ་རྟགས་བརྗོད་མི་དགོས་པ་དང༌། དབུ་མ་པས་རང་རྒྱུད་ཁས་བླང་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་

དམ་བཅའ་དང་རྟགས་ལ་གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་སྐྱོན་སྤོང་བྱེད་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་
ནའང་གྲངས་ཅན་རང་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་འགལ་བ་བརྗོད་དགོས་པས་ཕྱིར་རྒོལ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་རྣམས་དེའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་

60

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བ་བྱ་དགོས་པ་མ་བརྗོད་ཅིང་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་སྔར་གྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། ཕྱི་རྒོལ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་གྲགས་ངེས་པར་བརྗོད་མི་དགོས་ཤིང་འགའ་ཞིག་ལ་བརྗོད་དགོས་ནའང་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་
ཡོད་པ་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་དགོས་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་དེ་དག་གི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་

འགྲེལ་པའི་ངག་ཡིན་པས་ཡོད་པ་རྟགས་དང་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་བསྒྲུབ་བྱའོ། །དེས་ནི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་གཞན་ལ་གྲགས་པ་ཡང་བཟུང་བས་དཔེ་རྟགས་མ་བརྗོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་བརྗོད། མངོན་གསལ་གྱི་བུམ་པ་སླར་ཡང་གསལ་བར་མི་
འདོད་པ་དཔེ་ཡིན་ལ་ནུས་པའི་ངོ་བོ་མི་གསལ་བ་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པས། རྟགས་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་འགལ་བར་དོགས་པ་ཡང་མེད་དོ། །
དེས་ན་སྐྱོན་དང་པོ་གཉིས་མེད་དོ། །བཟློག་པའི་དོན་ཁས་བླངས་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་མི་འཇུག་པ་ནི་ཐམ་བ་བཟློག་པའི་དོན་དང་ཡང་ཕ་རོལ་པོ་འབྲེལ་གྱི་ཁོ་བོ་
ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རང་ལ་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་དབུ་མ་པས་འཕངས་པའི་ཐལ་བ་ཐམས་ཅད་མིན་གྱི་སྔར་འཕངས་པའི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་བའོ། །དེའི་ཐལ་ཆོས་ནི་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་ཙམ་མིན་
གྱི་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་ལ་ཐལ་ཆས་དེ་བཟློག་པའི་དོན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་བཅས་ནི་གྲགས་ཅན་ཁ་ན་འདོད་ཀྱི་རང་ལ་དེའི་ཁས་ལེན་མེད་
པས་དེ་ཁས་བླངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བ་ག་ལ་ཡོད། དེས་
ན་གཞུང་འདིས་དབུམ་པས་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཟློག་པ་ཕ་རོལ་པོས་
ཁས་ལེན་གྱི་རང་གིས་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་སྤྱིར་དམ་བཅའ་མེད་པར་བསྟན་པ་མ་

61

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཅེས་ཡང་གི་སྒྲ་སྨོས་ལ་དེའི་དོན་ནི་མྱུ་གུ་རྒྱུ་དུས་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་“ཐོབ

1

་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འདོད་
པས་དེ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་ཡང་གི་སྒྲ་སྨོས་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་“ཡོངས

2

་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་ནི། ཞེས་
གསུངས་པས་ཡོད་པ་དང་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་གཉིས་འགལ་གྱི་ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མི་
འགལ་ལོ། །ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཐུག་བཅས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཟླ་བས་ཐལ་བ་བཟློག་པའི་དོན་དང་རང་མ་འབྲེལ་བར་བསྟན་བ་འདིས་ནི་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང༌། སླར་ཡང་

སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་བ་མ་དགོངས་པར་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་དོན་དང་
ཐུག་མེད་དུ་འཕངས་པར་བཟུང་ནས་བཟློག་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་སྨྲས་པར་བསྟན་ཏོ། །
གལ་ཏེ་གཞན་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་འཕགས་ན་ཐལ་ཆོས་བཟློག་པའི་དོན་འཕེན་མཁན་གྱིས་ངེས་པར་ཁས་བླང་དགོས་བས་ཐལ་ཆོས་བཟློག་པའི་དོན་ཁས་ལེན་པ་མེད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་མེད་པར་སྨྲ་བས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྨྲ་བ་ལ་ཐལ་བ་སྒྲུབ་པ་ན་ཐལ་བ་ལས་བཟློག་པས་དོན་ཅན་དུ་ཐལ་བར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ཡང་ཐལ་བ་སྤྱི་མིན་གྱི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་བ་གཉིས་
སོ། །ཐལ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་མི་འདོད་པ་སྒྲུབ་པ་ན་འཕེན་མཁན་གྱིས་བཟློག་དོན་
ངེས་པར་ཁས་བླང་མི་དགོས་ཏེ་སྒྲས་དོན་སྟོན་པ་ནི་སྨྲ་བ་པོ་རང་དབང་མེད་པར་མི་བྱེད་ཀྱི་སྨྲ་པ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཐལ་བ་འཕེན་པ་པོས་
1 ཐབ
2 ཡངས

62

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཀྱང་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དགག་པ་ཙམ་ཞིག་འདོད་ནས་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འོ་ན་གྲངས་ཅན་གྱིས་སྔར་ཡོད་རྐྱེན་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེ་
བའི་དོན་དུ་བསྟན་པར་འདོད་ནས་མྱུ་གུ་སྐྱེའོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་མྱུ་གུ་སྐྱེ་ཞེས་བའི་དོན་ཡང་དེ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ནུས་པ་ཡོད་ན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྔ་མ་དེ་སྟོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་དང་བརྗོད་འདོད་གཉིས་ཚོགས་པ་དགོས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐལ་བ་སྒྲུབ་པ་ནི་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་

ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐལ་བ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་ཐལ་བ་དེས་ཐལ་ཆོས་བཟློག་པའི་དོན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་བཅས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་མི་སྒྲུབ་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་
པ་མིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་མི་འདོད་པའི་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་མེད་བསྒྲུབས་པས་གྲངས་
ཅན་གྱིས་དམ་བཅས་པའི་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །མྱུ་གུ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་པ་ན་ས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་མྱུ་གུ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་ཐལ་ཆོས་བཟློག་པ་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་ཐལ་རྟགས་བཟློག་པའི་དམ་བཅའ་སྒྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ། །དེ་ལ་
ཡང་གཞན་གྱིས་དམ་བཅས་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་ཞིག་
བྱེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་མི་སྒྲུག་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲའོ། །དེ་ནི་བཟློག་པ་འཕངས་པ་

63

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

ཡིན་ཀྱང་བཟློག་པ་རང་རྒྱུད་འཕངས་པ་མིན་ཞིང་ཐལ་བ་ལ་ཡང་བཟློག་པ་འཕེན་པ་དང་མི་འཕེན་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཁས་ལེན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཁས་ལེན་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་རང་རྒྱུད་
ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར་གཞན་གྱི་“སྐྱོན

1

་བརྗོད་གཅིག་གི་
སྐབས་སུ་རང་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་བརྗོད་དམ་སུན་འབྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་ཡིན་ཞེས་ཅོག་རོས་བསྒྱུར་བས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ནི་རང་དབང་གི་དོན་ནོ། །
དེ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ལ་ནི་ཚད་མར་གང་ལ་སོང་བའི་སོང་ཚུལ་བལྟས་པ་ན་ཚད་མར་སོང་ས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པའི་དོན་གཅིག་ལ་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་དོན་ཙམ་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་བ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་བའི་དོན་འཇལ་བའི་ཚད་མས་ཆོས་ཅན་གཉིས་དང་ཚུལ་སྒྲུབ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་ཟིན་པས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ལས་འདས་སོ། །རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པའི་དོན་འཇལ་བའི་ཚད་མས་སྒྲུབ་ན་དགག་བྱ་དགག་མི་ནུས་པས་གཞན་གྱི་ཁས་
བླངས་ལ་མ་འཁྲིས་པར་ཚད་མས་དོན་གྱི་སྡོད་ལུགས་ནས་རང་དབང་དུ་ཚུལ་སྒྲུབ་
མ་ནུས་པས་རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཚད་མས་གནོད་མེད་ཀྱི་དོན་ཕ་རོལ་
པོས་ཁས་བླངས་པའམ་ལེན་དགོས་པ་ཕྱིར་རྒོལ་ལ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་

སྒྲུབ་པས་ཕྱིར་རྒོལ་རང་ལ་གྲགས་པ་ཞེའམ་སྔ་རྒོལ་ལ་ལྟས་ནས་གཞན་ལ་གྲགས་
ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་མཐོང་ནས་

1 སྐྱན

64

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཐའ་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང༌། །མཐའ་བཞི་
བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་རྩོད་སྤང་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་ལས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་གསུངས་ཀྱང༌། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་
ཀྱིས་རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་རྒྱུ་ཡིན་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པས་བཀག་ལ། ཟླ་བས་ཀྱང་འཇུག་པ་ལས་རིགས་པ་དེས་བཀག་གོ །ཆིག་གསལ་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་པའི་སྐབས་ལཁ་
འཕངས་བ་དང་སྔར་གྱི་རིགས་པས་འགོག་པ་གཉིས་ཀ་མཛད་དོ། །སངས་རྒྱས་
བསྐྱངས་ཀྱིས་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གཞན་སྐྱེའི་གཞན་ནི་དངོས་མིང་ཐ་དད་ཀྱིས་སོ་སོར་གོ་བའི་ཐ་དད་མིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་
བའི་ཐ་དད་དོ། །དེར་གྲུབ་ན་མྱུ་གུ་དེ་ས་བོན་ལ་ལྟོས་པར་འགལ་བས་འབྲེལ་པ་འགོག་ནུས་ལ་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་གཅིག་ལས་སྐྱེ་ན་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ས་བོན་མྱུ་གུ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་ཐ་དད་པའི་དད་ཚུལ་དང་སོལ་བ་ལས་ཐ་དད་པའི་དད་ཚུལ་མཚུངས་ན་དེ་གཉིས་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་ཡང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ་འཇུག་པ་ལས། ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། །སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལུས་པ་ཡང་གཞན་ཉིད་མཚུངས། ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ། །དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་

65

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

གཏོགས་པར་རིགས་མ་ཡིན། ཞེས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་བའི་སོ་སོ་བ་ལ་རྒྱུད་གཅིག་པ་དང་རྒྱུ་འབྲས་བཀག་ཅིང་རང་མཚན་གྱིས་སོ་སོར་གྲུབ་ན་ལྟོས་པ་མི་རུང་
བ་ལེན་དུ་མར་གསུངས་སོ། །
དེས་ན་ཁ་ཅིག་ལྡོག་པ་གཅིག་པའི་དཔུང་འཕུལ་དང་ཁ་ཅིག་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྔ་
ཕྱི་བས་ཁྱབ་ཅིང་གཞན་ལ་དུས་མཉམ་པ་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་

འཕེན་ཞེས་པ་ནི་རིགས་པ་འདི་ཡི་གནད་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་

དངོས་ཟིན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་མི་ཟློག་པར་སོ་ན་འཇོག་ན་ཐམས་ཅད་ལས་
ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བས་རང་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པ་མེད་ལ།
གཞན་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་བླངས་པ་ལ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་གང་
ཡང་མ་བསྟན་པས་གཞན་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་པ་ཡང་མེད་དེ་སའུ་བཅུ་པའི་ངག་
བཞིན་འབྲེལ་མེད་དོ། །ཟློག་ན་ནི་རྟགས་བཟློག་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་བཟློག་པའི་དོན་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པ་ལ་བྱ་མི་རུང་སྟེ་དོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་སྟོན་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །དེས་ན་འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ལ་གཞན་སྐྱེ་
རྣམས་པར་བཅད་ཙམ་མིན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་བསྟན་དགོས་པས་བདག་གམ་གཉིས་ཀའམ་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་གཞན་སྐྱེ་རྣམས་པར་བཅད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་གོང་མ་དང་འགའ་ལོ། །འགྲེལ་བཤད་ཀྱིས་

དངོས་པོ་གང་དག་ཅེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་དང་འགའ་ལོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འདི་ལ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པ་ནི་མེད་ཀྱང་སྐྱོན་མིན་ལ་ཕ་རོལ་པོས་གཞན་སྐྱེ་

66

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཁས་བླངས་པ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པས་སུན་དབྱུང་ནུས་པས་སུན་འབྱིན་པའི་ཐལ་བའོ། །འདི་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་སྒྲུབ་པར་
ཡང་ནུས་པས་བཟློག་པ་འཕངས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པས་གཞན་སྐྱེ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་བཞེད་དོ། །
ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་ཡོད་པར་
འཛིན་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་གཞན་དུ་འཛིན་པ་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་མེད་པར་བཞེད་དེ་འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས། །བདག་གིས་བུ་འདི་བསྐྱེད་ཅེས་སྨྲ་བྱེད་ཅིང༌། །ཤིང་ཡང་བཙུགས་སོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་དེས་ན། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། ཅེས་གསུངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་བཤད་པ་བཀོད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ན་བུའི་
ལུས་ཀྱི་ས་བོན་མི་གཙང་བ་ཙམ་ཞིག་མངལ་དུ་བླུགས་ནས་བུ་འདི་བདག་གིས་
བསྐྱེད་དོ་ཞེས་པ་དང༌། ཤིང་སྡོང་གི་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་པ་ལ་ཤིང་འདི་བདག་གིས་བཙུགས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བས་བུ་ཤིང་དང་ས་བོན་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་དུ་

འཛིན་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གཞན་དང་ཤིང་སྡོང་གཞན་ལ་ཡང་འདི་བདག་གིས་བསྐྱེད་ཅིང་བཙུགས་སོ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་ཐལ་བས་སོ། །བླུགས་ཤིང་བཏབ་བའི་ས་བོན་བུ་དང་ཤིང་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བུ་

བསྐྱེད་ཅིང་ཤིང་བཙུགས་སོ་ཞེས་འཇོག་ནུས་ཏེ། དཔེར་ན་ལག་པ་དང་མིག་གང་

67

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

ཟག་མ་ཡིན་ཀྱང་ལག་པ་ན་བ་དང་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ན་ང་ནའོ་ཞེས་དང་ངས་གཟུགས་མཐོང་ངོ་ཞེས་འཇོག་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །
འཇིག་རྟེན་ན་ཕ་མ་དང་བུ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མེད་པས་སྔར་བཤད་པ་གཉིས་ལྟ་བུ་རྒྱུད་གཅིག་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་དོ། །འཇིག་རྟེན་
པའི་འཛིན་པ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་མི་འགྲུབ་བོ། །གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་སྨྲ་བ་ནི་གྲངས་ཅན་གྱིས་

མྱུ་གུ་རྒྱུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་དེའི་བདག་ཉིད་དང་རྐྱེན་ས་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་དང་དོན་གཞན་པའི་སྐྱེ་བར་སྨྲ་བ་དང༌། གཅེར་བུ་བས་རྫ་བུམ་འཇིམ་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་འཇིམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདག་སྐྱེ་དང་རྫ་མཁན་དང་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་སྐྱེ་དང༌། མཆོད་སྦྱེན་ཚེ་རབས་སྔ་མའི་སྲོག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བས་སྲོག་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདག་སྐྱེ་དང་ཕ་མ་དང་ལས་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་སྐྱེར་འདོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་བདག་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བ་འགོག་
པའི་རིགས་པས་དགག་པར་བྱའོ། །རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་སྨྲ་བ་ནི་གྲངས་ཅན་ལ་གྱེས་པ་ཉེར་ལྔ་ཡོད་པའི་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་སྲོང་འཇིག་རྟེན་མིག་ཅེས་བྱ་བས་རྒྱང་པན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་འབུམ་བྱས་པ་དེ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་ན་ནི་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ངེས་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུ་མེད་པས་གཅིག་ལས་སྐྱེ་ན་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ལེགས་ལྡན་གྱིས་རྒྱུ་མེད་ལ་གཉིས་བྱས་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་དེར་བསྡུས་པ་ནི། ཟླ་བས་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་

68

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བ་ནི་སྔ་མ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུ་བས་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བཀག་གོ །
གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་གིས་ནི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་བསྒྲུབས་ལ་དེ་མེད་པས་རྟེན་འབྱུང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་བཤད་པས་སུན་འབྱིན་པའི་ཐལ་བ་བྱས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བསྒྲུབས་པས་མཆོད་བརྗོད་དུ་བཤད་
པའི་ཁྱད་བར་བརྒྱད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡང་འགྲུབ་ལུགས་ནི་མ་སྐྱེས་ན་མི་
འགག་པས་འགག་པའི་རང་བཞིན་འགོག་ནུས་ལ་དེའི་ཕྱིར་བརྒྱ་པ་ལས། སྐྱེས་པ་ལ་ནི་འོང་བ་དང༌། །དེ་བཞིན་འགགས་ལ་འགྲོ་བ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འགྲོ་འོང་རང་བཞིན་མེད་པར་འགྲུབ་བོ། །འབྲས་བུ་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས་འཆད་པ་ལྟར་རྟག་ཆད་ཀྱང་སྤོང་ངོ༌། །འདིར་ཚིག་གསལ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་ན་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་བརྩད་པའི་ལན་དུ།
འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པ་མིན་ནོ། ཞེས་བཤད་དེ་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་
གྱིས་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པར་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་འགལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་པས་མི་འགལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་འགོག་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ནས་ཅི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བརྗོད་པར་བྱའམ་ཞེས་པའི་ལན་
དུ་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་ཁས་
བླངས་པའི་སྒོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱིས་མཚམས་གསལ་བར་

69

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཕྱི་མ་ཁས་བླངས་ན་དངོས་པོ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་བར་ཁས་བླང་དགོས་ལ་སྔ་མ་ཁས་བླངས་ན་ནི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་དངོས་པོ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་བར་སྨྲ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཁས་ལེན་མི་རུང་བ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཁས་ལེན་རུང་བར་བཤད་དོ། །
དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། སྡུག་བསྔལ་རང་གིས་བྱས་པ་དང༌། །གཞན་གྱིས་བྱས་དང་གཉིས་ཀས་བྱས། །རྒྱུ་མེད་པར་ནི་
རྟོག་གེ་འདོད། །ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་གསུངས། ཞེས་དང་འདི་ཉིད་ལས།
བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང༌། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། །འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་མ་མཐོང་ངོ༌། ཞེས་དང༌། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བརྡ་ནི་
འདི་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟ་སྟེ་འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་ལ་འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་སྟེ་འདི་ལྟ་སྟེ་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་གསུངས་སོ། ཞེས་དྲངས་ཏེ་ལུང་སྔ་མ་ནི་སྐྱེ་བ་བཞི་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་རུང་བ་དང་བར་པ་ནི་མ་གཏོགས་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་ཕན་ཚུན་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པ་གྲུབ་པའི་ཐབས་ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཐབས་མེད་ཅེས་པ་དང༌། ཐ་མ་ནི་བརྟེན་ནས་ཡོད་པས་ཡོད་པ་དང་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བར་འཇོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དོ། །
འཇུག་པ་ལས་དེ་ཁོ་ནར་བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་
ཉིད་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་

70

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།
དང་རྫས་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འགོག་པར་འགྲེལ་པས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །
དེ་ལྟར་ན་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་པ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེས་རྒྱུ་མེད་འགོག་པ་ནི་སླ་ལ་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ནའང་དེས་སྐྱེད་པ་འགལ་བ་སྔར་བསྟན་ལ་རང་བཞིན་ཐ་དད་ནའང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འགལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེའོ། །དེས་ན་ས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་ཁས་བླང་དགོས་པ་ཁོ་ནས་དེ་བཞི་འགོག་ནུས་པ་ནི། རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པ་ལ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་ན་དེ་ནས་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་ཞེས་རྟེན་འབྱུང་དབུ་མའི་ལམ་སུན་དབྱུང་བར་མི་བྱའོ། །བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་འདི་ཙམ་གྱི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ངེས་ནའང་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒོམ་རྒྱུས་ཕོངས་པར་མི་འགྱུར་བས་རང་སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་
ཤེས་ནས་སྒོམ་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ཙམ་རེ་ལ་སྦྱང་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུང་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་དགོད་པ་དང༌། ལུང་དང་
འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་སྡེ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པས་བདག་སྐྱེ་མི་རིགས་ཤིང་དེ་མེད་བས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །རྒྱུ་མེད་ནི་གཅིག་ཏུ་ཐ་ཆད་པས་དགག་པར་ཡང་རིགས་ན་གཞན་ལས་མིན་ཞེས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱལ་བས་རྐྱེན་བཞི་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རྐྱེན་
ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་རྒྱུའི་རྐྱེན་དང་དམིགས་པའི་རྐྱེན་དང་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་དང་

71

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

བདག་པོའི་རྐྱེན་ནོ། །ཡང་དང་དེ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྐྱེན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །
རྐྱེན་བཞི་པོ་དེ་གང་ལ་འཇོག་པ་ལ་སྡེ་བ་ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱུའི་རྐྱེན་ནི་མཛོད་ལས། རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུ་ལྔ་ཡིན་ཞེས་བྱེད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པ་རྒྱུ་ལྔ་དང༌། །དམིགས་པའི་རྐྱེན་ནི། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་དོ། ཞེས་རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་དམིགས་ཡུལ་
གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང༌། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྐྱེས་པ་རྣམས། །ཐ་མ་མིན་མཚུངས་དེ་མ་ཐག །ཅེས་ལྷག་མེད་དུ་འཇུག་པ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་སྔར་སྐྱེས་རྣམས་དང༌། བདག་པོའི་རྐྱེན་ནི། བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བདག་པོར་བཤད། ཅེས་བྱེད་རྒྱ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་ལ། རྒྱུ་དྲུག་ནི་མཛོད་ལས། །བྱེད་རྒྱུ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང༌། །སྐལ་མཉམ་“མཚུངས1

་པར་ལྡན་པ་

དང༌། །ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དང་རྣམ་སྨིན་དང༌། །རྒྱུ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ནི། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ལས་ནི་གང་ཞིག་གང་གི་སྐྱེད་བྱེད་ས་བོན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱུའི་རྐྱེན་ནོ། །རྒན་པོ་
ལྡང་བ་ལྟར་སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེ་བཞིན་པ་རྣམས་རྟེན་འཁར་བ་དང་འདྲ་བའི་དམིགས་པ་གང་གིས་སྐྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་ཡི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ནོ། །རྒྱུ་འགགས་མ་ཐག་པ་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་འགགས་མ་ཐག་པ་མྱུ་གུའི་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས། ས་བོན་འགགས་མ་ཐག་པ་མྱུ་གུའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་

1 མཆུངས

72

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཤིང་ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་མྱུ་གུའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་བཀག་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཞེད་པས་འདི་ནི་གཟུགས་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །གང་ཞིག་ཡོད་ན་གང་འབྱུང་བ་འདི་ནི་དེའི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ནོ། །ཚིག་གསལ་ལས་སྔར་སྐྱེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་ཕྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འདི་དག་གི་ནང་དུ་འདུ་བར་གསུངས་པ་ནི། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས། སྡེ་པ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་
རྐྱེན་མདུན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་རྣམས་ཞེས་བསྒྱུར་བ་དང་དོན་གཅིག་ལ་འགྱུར་ཡང་དེ་ལྟར་ལེགས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་འགྲེལ་བཤད་ལས་གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་པས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་མདུན་དུ་སྐྱེས་པའི་རྐྱེན་ནི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་
གྱི་མདུན་དུ་སྐྱེས་པ་དམིགས་རྐྱེན་ནོ། །ཡོད་པའི་རྐྱེན་ནི་རྒྱུ་དང་བདག་པོའི་རྐྱེན་ནོ། །མེད་པའི་རྐྱེན་ནི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལ་བཤད་དོ། །དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་ཙམ་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ནི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྟགས་ན་བཞི་པོ་འདིར་འདུ་ལ་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་བ་ནི་རྐྱེན་མ་ཡིན་པས་རྐྱེན་ལྔ་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་འཛིན་ཏེ། མཛོད་ལས། བཞི་ཡིས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །གསུམ་གྱིས་སྙོམས་པར་འཇུག་
རྣམ་གཉིས། །གཞན་ནི་གཉིས་པོ་དག་ལས་སྐྱེ། །དབང་ཕྱུག་སོགས་མིན་རིམ་སོགས་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ལས་བཞན་དུ་གྱུར་པའི་རྐྱེན་འདི་དག་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་བཀག་ན་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་ཅེས་འཛེར་ཏོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྨྲ་བའི་གཞན་སྐྱེ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་རང་གི་ངོ་བོས་གཞན་

73

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

ཡིན་པ་དག་རང་གི་ངོ་བོས་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡ་གྱལ་རེ་རེ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་པ་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཉིས་ལས་རེ་ཞིག་སྐྱེ་བ་བཀག་བའི་སྒོ་ནས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ། ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་པ་བཤད་གཞིར་དྲང་ངོ༌། །གང་ན་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་

རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་བོ་ནིའོ། །གང་ལ་ན་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལ་དང་ཡ་གྱལ་རེ་རེ་བ་དང་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་དང་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་བསྡུས་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་
ལ་ཡང་ངོ༌། །ཇི་ལྟར་ན་འཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་ཤུག་བརྟན་པ་ལྟར་ཏེ། ལ་ཞེས་པ་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པའི་སྒྲ་གནས་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཚེ་དེ་ལྟར་རོ་ཞེས་འཇུག་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ན་རང་སྐྱེས་པའི་སྔ་རོལ་དུའོ། །
སྤྱིར་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་དང་སྐྱེས་པའི་དུས་གཉིས་སོ་
སོར་མེད་ཀྱང༌། གཞན་གྱི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་དགག་དགོས་པ་
མང་དུ་འབྱུང་བས། སྐྱེ་རྒྱུའི་མྱུ་གུ་དེ་སྐྱེས་པའི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་ན་ཞེས་བརྟག་པ་བྱེད་པ་ནི་མྱུ་གུ་རང་ཉིད་རང་གི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་ཞེས་བརྟག་པ་བྱེད་པ་དང་མི་འདྲའོ། །དེ་ཡང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་ནི་སྐྱེ་བའི་དུས་ཡིན་ལ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་དུས་ནི་སྐྱེས་པའི་དུས་ཡིན་པས་སྐྱེས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་སུ་ཡོད་དགོས་སོ། །ཡུལ་དུས་དེ་དག་ན་ཡོད་ན་ནི་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པ་དང་སླར་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་རྒྱུའི་འབྲས་བུ་དེ་ཡི་བདག་གི་དངོས་པོ་སྐྱེས་བའི་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་བ་མིན་ན་དངོས་བོ་ནི་འདིར་འབྱུང་བ་སྟེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རང་གི་ངོ་

74

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གཞན་སྐྱེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་དེ་རང་སྐྱེས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་དགོས་པར་ཅིས་འགྲུབ་ཅེ་ན། རིགས་པ་འདི་དག་ལ་འདི་མ་གྲུབ་ན་གཞན་སྨྲས་པ་རྣམས་ཚིག་ཙམ་དུ་ཟད་པས་བསྒྲུབ་དགོས་ལ་དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་ཚིག་གསལ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་འཇུག་པར་གཞན་སྐེ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པས་ཁ་བསྐང་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བ་འདོད་ཕྱིན་ཆད་རྒྱུ་འགག་པ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པ་གཅིག་དགོས་སོ། །དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཙམ་དང་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་ཀྱང་དོན་དམ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ་སྔ་མ་ལ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་
གི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་དུས་མཉམ་མི་དགོས་ལ་ཕྱི་མ་ལ་ནི་བྱ་བ་དུས་མཉམ་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱང་དུས་མཉམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ནི་འདི་སྐྱེ་ཞེས་བའི་བྱེད་པ་པོ་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའོ། །རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་ནི་རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པས་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ཡང་བྱ་བ་རྟེན་དགོས་བས་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་སུ་ཡང་སྐྱེ་པའི་བྱ་བའི་རྟེན་དུ་མྱུ་གུ་ཡོད་དགོས་བས་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་སྔར་གྱི་

རིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་གནོད་པས་དེ་ཡི་ཚེ་ཡོད་པ་མི་འཐད་དོ། །ཐ་སྙད་པའི་སྐྱེ་
བ་ལ་ལན་ཅིག་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་སོང་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པས་མི་མཚུངས་སོ། །
འཇུག་པ་ལས། སྐྱེ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོ་འང་མིན།

75

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

ཞེས་དང༌། འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང༌། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ། །འགའ་ཞིག་གང་ན་ཡོད་གྱུར་ན། །དེ་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་དངོས་པོ་དེ། །མེད་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེ་ལྟར་རིགས་བའི་སྒོ་དེས་འགོག་པ་ནི་གཞན་དངོས་ཞེས་པའི་དངོས་པོའི་སྐད་དོད་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་ལ་དེ་ཡི་ཚེ་སྐྱེ་རྒྱུའི་བདག་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་གཞན་མེད་པའི་རྒྱུ་“མཚན1

་དུ་མ་སོང་གི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རྒྱུ་“མཚན2

་དུ་

འགྲོ་བས་སོ། །རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་བཤད་ན་གང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྔར་དང་འདྲལ། དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ཞེ་ན་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་རྣམས་ཡོད་“པའི3

་དུས་ནའོ། །སྐབས་
འདིར་ལ་ཞེས་པ་བདུན་པའི་སྒྲ་ནི་འདི་ཡོད་པ་ན་འདི་ཡོད་ཅེས་དུས་ཀྱི་བདུན་པ་ཡིན་ཏེ་འཇུག་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །རྒྱུ་རྐྱེན་རྣམ་པར་མ་འགྱུར་བའི་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་དེའི་ཚེ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་དུས་ན་འབྲས་བུའི་བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མིན་ན་རྐྱེན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཅི་ལ་ལྟོད་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ལྟོས་ས་མེད་པས། ས་བོན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་གཞན་
ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་གཞན་སྐྱེ་མེད་དོ། །འདིར་བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྦས་དུས་མཉམ་པ་ནི་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་ལ་ས་མྱུག་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མེད་པས་གཞན་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་གྲུབ་ན་

1 མཆན

2 མཆེན
3 ཕའི

76

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

དུས་ཅིག་ཅར་བ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་གྱི་གཞན་ཙམ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །འདི་ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་ལྟོས་སའི་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུའི་དུས་ནའང་ཡོད་
དགོས་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྔར་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་གྱི་བྱ་བ་
གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ས་བོན་འགག་པ་དང་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱང་དུས་གཅིག་པས་ས་མྱུག་དུས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ས་བོན་འགག་བཞིན་པ་ནི་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ད་ལྟར་བ་དང་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཀྱང་ས་མྱུག་གཉིས་དུས་མི་གཅིག་གོ །སྲང་གི་མགོ་མཇུག་གཉིས་ཀ་ཡང་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པས་དཔེ་དོན་ཀྱང་མི་མཚུངས་སོ། །འོ་ན་ས་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ་ལས་སྲང་མདོའི་མཐོ་དམན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྐད་ཅིག་གང་ཁོ་ན་ལ་ས་བོན་
འགག་པ་དེ་ཉིད་ལ་མྱུ་གུ་སྐྱེའོ་ཞེས་སྲང་གི་དཔེ་མ་བཀོད་དམ་ཞེ་ན། བཀོད་མོད་ཀྱང་དེས་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་དུས་མཉམ་མི་སྟོན་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ་དེ་མི་སྟོན་ཀྱང་དུས་སྔ་ཕྱི་པའི་གཞན་སྐྱེ་སྟོན་པ་ཡང་མིན་ལ་དེ་མིན་ཡང་དེ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེ་བ་འདོད་དགོས་སོ་སྙམ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པས་སྐྱེ་བ་འདོད་ཀྱང་རང་མཚན་གྱི་སྐྱེ་བ་
མི་འདོད་དོ། །
འོ་ན་དེས་ཅི་སྟོན་ཞེ་ན་ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བ་སྟོན་ནོ། །ཅིག་ཅར་དུ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་དུས་གཅིག་

77

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

་པ་ལ་བརྟན་ནས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའོ། །རིགས་པ་ཕྱི་མས་འགོག་པ་ནི་གཞན་དངོས་
ཀྱི་དངོས་པོའི་སྒྲ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་ལ་བྱས་ན་བདག་དངོས་མེད་པ་དེ་གཞན་འགོག་
པའི་རྒྱུ་མཆན་དུ་སོང་གི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མ་སོང་བས་སོ། །
དེ་ལྟར་གཞན་སྐྱེ་ལ་རིགས་པས་གནོད་བས་ན་རྐྱེན་བཞི་ལས་དངོས་བོ་རྣམས་སྐྱེ་བར་གསུངས་ཀྱང་གཞན་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། དེས་ནི་
རིགས་པ་དང་འགལ་པའི་དོན་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་གི་དགོངས་པ་ནི་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་སྐྱེ་བ་སོགས་དོན་དམ་པ་མིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་པའོ་ཞེས་བཤད་
པ་ལྟར་ཡིན་ལ་དེས་ན་རྐྱེན་བཞི་ལས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་མདོས་ཀྱང་གཞན་སྐྱེ་མ་བསྟན་ནོ། །འདི་ཡན་ཆད་དུ་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་རིགས་པ་གསུམ་བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི་གཞན་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་གཞི་མཐུན་དང༌། གཉིས་པས་ནི་སྐྱེ་བ་དང་གསུམ་པས་ནི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་གཞན་ཡིན་པ་ལ་གནོད་པ་བརྟན་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་ཅིང་གནོད་པ་སྟོན་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་པ་རྣམས་ཕྱེད་དགོས་ལ། སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་དག་ལེགས་པོར་མ་ཕྱེད་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་འཕེལ་སྟོབས་ཆུང་ཞིང་ངེས་དོན་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་དང་དེའི་དོན་འགྲེལ་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་ཏན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མཐོང་བས་དྲངསཔའི་དད་པ་ཡང་མི་སྐྱེ་ཞིང༌། ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་ལམ་འདི་དང་མི་འབྲལ་བའི་བག་ཆགས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་མི་ཞོགས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བདག་མེད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་མཐུན་ཡང་མ་བྱུང་བ་ཡིན་
པས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཡི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་རིགས་པ་ཕྲ་མོ་རེའི་རྣམ་འགྱུར་

78

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཡང་ཡིད་གུས་པས་བཙལ་བར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྐྱེན་གྱི་རང་བཞིན་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ་དང༌། སོ་སོར་
དགག་པ་དང༌། ཐུན་མོང་དུ་འགོག་ཚུལ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རྐྱེན་དུ་རྟོག་པ་དགག །ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྐྱེན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་པའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྐྱེན་དུ་རྟོག་པ་དགག །འབྲས་
བུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྐྱེན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་བ་ལས་སྐྱེ་བར་
སྨྲ་བདག་གོང་དུ་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ནི་འབྲས་བུ་རྐྱེན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ་དེ་བཀག་ཀྱང་མི་གནོད་དེ། ཁོ་བོ་ཅག་མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་
གྱིས་དངོས་སུ་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པར་མི་འདོད་ཀྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་པའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་
པར་བྱེད་པས་“དེ1

་དག་ལ་རྐྱེན་ཞེས་བྱ་ལ། བྱ་བ་དེས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་རྐྱེན་དང་ལྡན་པས་ནི་རྣམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེད་ཀྱི་

རྐྱེན་རྣམས་ནི་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་འབྲས་ཆེན་འཚེད་པའི་བྱ་བ་བཞིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ་རྐྱེན་གྱིས་དོན་དམ་པའི་བྱ་བ་དང་དེས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་འདོད་
པའོ། །རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚེ་རྣམ་ཤེས་ནི་མེད་ལ་དེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ནི་ཡོད་དོ། །དུས་དེར་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་ལ་ཡོད་ལ་དེ་ཡང་རྐྱེན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་བྱ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་མདོ་སྡེ་པ་ཡན་
ཆད་ཀྱིས་འདོད་ལ། དུས་དེ་ཡི་ཚེ་མིག་ལ་སོགས་བའི་རྐྱེན་མེད་པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་དང་མིག་སོགས་“ཡོད

2

་ཀྱང་དེ་ལས་རྣམ་ཤེས་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བ་ནི་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་

1 ད
2 ཡོང

79

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

ཀྱང་མི་འདོད་དོ། །
དེས་ན་དོན་སྨྲ་གཉིས་བརྡ་སྤྲོད་པའི་ཐམ་ལག་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་རྒོལ་བར་བཤད་པ་ནི་འགྲིག་དཀའ་བས་བརྡ་སྤྲོད་བ་ཡིན་ནོ་ཤེས་སྨྲ་བ་ལྟར་འཐད་དོ། །སྐྱེ་བ་ལ་
མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱིར་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་
འབྲས་བུ་དང་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པར་བཤད་པ་མི་འགལ་ཏེ། དུང་གི་མི་རྟག་པས་
དུང་སྒྲ་སྐྱེད་ཀྱང་དུང་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་རྟེན་བརྟེན་པར་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་རྐྱེན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་
དང་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་སུ་བྱ་བ་འདི་འདོད་པ་ན་རྣམ་ཤེས་སྐྱེས་ཟིན་ན་འདི་མི་དགོས་ཏེ་སྐྱེས་ཟིན་སླར་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་མི་རིགས་པ་ནི་སྔར་བྱེད་པ་པོ་མེད་པས་རྟེན་མེད་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །སྦྱིར་སྐྱེ་རྒྱུའི་རྣམ་
ཤེས་དང་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་སུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་རང་གི་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་ན། དུས་དེའི་ཚི་ཡང་སྐྱེ་བའི་བྱ་བའི་རྟེན་དུ་རྣམ་ཤེས་གྲུབ་དགོས་པས་དེ་མ་གྲུབ་ན་བྱ་བ་ཡང་མི་འགྲུབ་བོ། །རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་གང་གི་ཡིན་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་དེའི་དུས་སུ་མེད་ཀྱང༌། ད་གཟོད་འབྱུང་འགྱུར་ལ་བསམས་ནས་དེའི་སྐྱེ་བར་འཇོག་ལ། སྐྱེ་བ་དེ་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་འགྱུར་ཡོད་པར་འཇོག་པས་བྱེད་པ་པོ་རྣམ་ཤེས་དང་སྐྱེ་པའི་བྱ་བ་གཉིས་རྟེན་བརྟེན་པར་མི་འགལ་ལ། ཕན་ཚུན་གྱི་དོན་ལ་
བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བཏགས་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇུག་པ་རྩ་

80

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་བྱ་བ་དེ་འདོད་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གང་ཡང་མིན་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ནི་བརྩམས་ལ་སྐྱེ་བ་མ་རྫོགས་པ་ནི་སྐྱེས་ཟིན་ཀྱང་མིན་ལ། སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡེ་མ་བརྩམས་པའི་མ་སྐྱེས་པ་ཡང་མིན་པས་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་བྱ་བ་འདི་རྟོག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ་འདི་སྐྱེ་བཞིན་པའོ་ཞེས་འདོགས་པའི་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུ་དེ་སྐྱེ་བཞིན་པར་གཞག་དགོས་ལ་དེའི་ཆ་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་ལ་འགའ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་ནི་ཕྱེད་སྐྱེས་ཕྱེད་མ་སྐྱེས་སུ་འགྱུར་བས་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གཉིས་མིན་པ་མེད་དོ། །སྐྱེས་ཟིན་མ་ཟིན་གཉིས་ཀ་ལ་རྟོག་ན་འདས་མ་འོངས་གཉིས་ཀྱང་སྐྱེ་བཞིན་པར་འགྱུར་བས་དུས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བཞིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྒྱ་བ་ལས། སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་ཕྱེད་སྐྱེས་ཕྱིར། །སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་སྐྱེ་བ་མིན། །ཡང་ན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་གཞིན་པ། །ཉིད་ནི་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྔར་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་སྐྱེས་ཟིན་སླར་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་ཡང་མེད་པས་བྱ་བ་དོན་དམ་པ་མེད་ལ། དེ་ཡི་ཕྱིར་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་དང་ལྡན་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མེད་པས་དེ་བ་ལང་དང་ལྡན་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །རྐྱེན་དང་ལྡན་པའི་དོན་ནི་རྐྱེན་གྱིས་བསྒྲུབས་པའི་བྱ་བ་རྐྱེན་དང་བཅས་པའོ། །
འོ་ན་རྐྱེན་དང་མི་ལྡན་པའི་བྱ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མིག་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་མ་

བསྒྲུབས་པའི་བྱ་བ་རྐྱེན་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་དགོས་པས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་

81

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

རོ། །དེ་ལྟར་བྱ་བ་མེད་ན་འོ་ན་རྐྱེན་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་དོ་སྙམ་ན། སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་
མི་ལྡན་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དོན་དམ་པར་མེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་མེད་པར་མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དོན་དམ་པའི་རྐྱེན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་རྣམས་དོན་དམ་པར་རྐྱེན་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་རྐྱེན་མིན་ནོ། །སྐྱེ་བའི་བྱ་བའི་རྐྱེན་མིན་ཀྱང་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་ན་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྐྱེན་དུ་
འགྱུར་རོ། །བྱ་བ་མི་ལྡན་པའི་དོན་ཆིག་གསལ་ལས། རྐྱེན་གྱིས་བསྒྲུབས་པའི་བྱ་བ་
དང་མ་བསྒྲུབས་པའི་བྱ་བ་ལ་གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་སྔ་མ་ལས་འོས་མེད་ལ་དེ་ཡང་བུད་ངྷ་པཱ་ལི་ཏའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །འབྲས་བུ་དང་རྐྱེན་གྱི་བར་དུ་བྱ་བས་

ཆོད་པ་མི་འདོད་ཀྱང་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་རྐྱེན་ཡིན་བ་དང༌། མཐར་དེས་བསྒྲུབས་པའི་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ཞིག་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་རང་ལུགས་ལ་ཡང་འདོད་དགོས་པར་རྐང་པ་གསུམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཤེས་སོ། །
ཅི་སྟེ་རྐྱེན་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། རྐང་པ་སྔ་མའི་མཐའི་མ་ཡིན་ཞེས་པ་འདིར་དྲང་ལ་རྐྱེན་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ནའི་སྒྲ་ནི་འདིར་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ཞེས་ངེས་གཟུང་གི་དོན་དུ་ཚིག་གསལ་ལས་བཤད་ལ། རྐྱེན་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་མེད་པར་ནི་སྔར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས་རྐང་པ་གསུམ་པའི་སྔོན་དུ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་སྔ་རོལ་དུ་རྐྱེན་རྣམས་བྱ་བ་དང་མི་ལྡན་ནམ་འོན་ཏེ་ལྡན་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱི་མ་དང་བཞི་པ་འདི་སྦྱོར་བས་འོན་ཏེའི་སྒྲ་བརྟག་པའི་དོན་དུ་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་

82

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པས་རྐྱེན་ནོ་ཞེས་པའི་རྟགས་རྐང་པ་བཞི་པ་དང་དང་པོས་བཀག །དེ་ལ་བྱ་བ་རྐྱེན་ལྡན་མེད་ཀྱང་རྐྱེན་མི་ལྡན་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་གཉིས་པས་བཀག །དེ་ནས་བྱ་བ་དང་མི་ལྡན་ཀྱང་རྐྱེན་དུ་འཇོག་གོ་སྙམ་པ་གསུམ་པས་འགོག་པས། བྱ་བ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་རྐྱེན་གང་ཡང་དོན་དམ་པར་མེད་
པས་རྐྱེན་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རྟོག་པ་དོན་མེད་དོ་ཞས་པ་རིགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ་བུད་ངྷ་པཱ་ལི་ཏའི་དགོངས་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྐྱེན་བྱ་བ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དཔྱོད་པ་འདིས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཅི་བྱ། གང་གི་ཕྱིར་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བས་དེའི་ཕྱིར་མིག་ལ་སོགས་བ་འདི་དག་རང་གི་ངོ་བོས་རྐྱེན་ཞེས་བྱ་བའི་རང་བཞིན་དུ་འཇོག་གོ་ཞེ་ན། གྲག་ཅེས་པ་ནི་རྩོམ་པ་པོ་མི་བཞེད་པར་སྟོན་པའོ། །འདི་ནི་མདོ་སྡེ་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་སུ་རྐྱེན་རྣམས་བྱ་བ་དང་ལྡན་གྱི་དེའི་སྔོན་དུ་མི་ལྡན་པར་འདོད་པའི་ལུགས་སོ་ཞེས་ཤེས་
རབ་སྒྲོན་མ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་སྔར་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བཀག་ནས་རྐྱེན་མི་འཐད་ཅེས་བསྟན་མ་ཐག་ཡིན་པས་འདི་སྨྲ་བར་མི་རིགས་ལ་སྨྲ་ནའང་སྐྱོན་ཡོད་དེ། ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ལས་ཇི་སྲིད་དུ་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་མི་སྐྱེ་བ་སྟེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མ་
མཐོང་བ་དེ་སྲིད་དུ་འདི་དག་འབྲས་བུའི་རྐྱེན་མིན་པ་ཇི་ལྟར་མིན་ཏེ་རྐྱེན་མིན་པ་ཁོ་ན་འོ། །དེ་ཡང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནས་རྐྱེན་དུ་འཇོག་པའི་གནད་
ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །རྐྱེན་མིན་ན་ནི་དེ་དག་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ཡང་

83

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

མ་ཡིན་“ཏེ1

་བྱེ་མ་ལས་ཏིལ་མར་བཞིན་ནོ། །འབྲུ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་
མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་རྐྱེན་མིན་ཀྱང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་སུ་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། མི་རིགས་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་རྐྱེན་མིན་པ་དག་ཀྱང་རྐྱེན་གཞན་འགའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། འབྲུ་ལ་སོགས་པ་སྔར་རྐྱེན་མ་ཡིན་ཀྱང་རྐྱེན་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་རྐྱེན་གཞན་དེ་ཡང༌། རང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་དུས་སུ་རྐྱེན་མིན་པས། དེ་ཡང་གཞན་ལ་ལྟོས་ལ་དེ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བསམ་དགོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེར་གྱུར་ན་ནི་རྩ་བའི་རྐྱེན་མི་འགྲུབ་བོ། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་འཇོག་ཏུ་འདོད་ན་ནི་དེ་དང་མི་ལྡན་བའི་སྔ་མ་རྣམས་རྐྱེན་མིན་པར་
འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཕྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་དུས་སུ་ཡང་རྐྱེན་དུ་མི་འགྱུར་བས་རྐྱེན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རང་ལུགས་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་བས་འཇོག་ལ་བྱེད་པ་ལ་ནི་དངོས་དང་བརྒྱུད་ནས་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་སྐྱེའོ་ཞེས་པའི་འབྲེལ་པ་འདི་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དོན་འདིའི་རྐྱེན་འདིའོ་ཞེས་ཟེར་ན། འབྲེལ་པ་དེ་དོན་ཡོད་མེད་གང་
རུང་གཅིག་ལ་ནི་བརྟག་དགོས་ལ་མེད་པའི་དོན་ལ་རྐྱེན་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང༌། དེར་མ་ཟད་ཡོད་པའི་དོན་ལ་ཡང་རྐྱེན་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་ནི་དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་གི་རྐྱེན་དུ་བརྟག་དགོས་པའོ། །ཏེ་ནི་ལྷག་མ་འདྲེན་པའོ། །ཇི་ལྟར་མི་རུང་བ་

1 ཏ

84

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ནི། ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པ་རྒྱུས་སྐྱེད་པར་སུས་ཀྱང་མི་འདོད་པས་རྒྱུའི་དུས་ན་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་གྱི་དངོས་མེད་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་འདོད་པས་རྒྱུ་དུས་ན་མེད་པའི་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་འགོག་གོ །དེ་ལ་སྐྱེས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་འབྲས་བུ་དེ་མེད་ན་རྐྱེན་འདི་གང་གི་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་གང་གི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་སའི་དོན་དེ་མེད་པས་ཇི་སྐད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་སྣམ་བུ་མེད་བའི་རྐྱེན་ནི་རྒྱུ་སྤུན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་མི་རིགས་སོ། །
གལ་ཏེ་རྒྱུ་སྤུན་ལས་སྣམ་བུ་འབྱུང་བས་ད་ལྟ་མེད་ཀྱང་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་
གྱིས་རྒྱུ་སྤུན་སྣམ་བུའི་རྐྱེན་དུ་བསྟན་དུ་རུང་ངོ་ཞེ་ན། རེས་འགའ་འགའ་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་འདིར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ན་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐྱེ་བ་དུས་ནམ་ཡང་མེད་པས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་སྣམ་བུ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་དེའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་ག་ལ་ནུས། འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱུ་སྤུན་ལས་སྣམ་བུ་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས་ཕྱིས་ཀྱི་སྣམ་བུ་ལ་བསམས་ནས་སྔར་གྱི་རྒྱུ་སྤུན་ལ་

འདི་སྣམ་བུའི་རྐྱེན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་པ་ནི། སྣམ་བུ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱུ་སྤུན་རྐྱེན་དུ་འཇོག་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྣམ་བུ་འབྲས་བུར་འཇོག་པ་ཕན་ཚུན་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པ་“ཙམ1

་དུ་གྲུབ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ཡི་ཕྱིར་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་སྣམ་བུ་ལ་ལྟོས་ནས་སྔར་གྱི་རྒྱུ་སྤུན་རྐྱེན་དུ་
འཇོག་ན་ནི་ལྟོས་བཏགས་ཁས་བླང་དགོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ལ་དེ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་ངོ༌། །འདི་ནི་ཕ་རོལ་པོ་འགོག་ནུས་པ་དང་རང་ལ་མི་མཚུངས་

1 ཅམ

85

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་པའི་རྐྱེན་དུ་རྟོག་ནའང་མི་འཐད་དེ། ཡོད་ན་རྐྱེན་གྱིས་སླར་ཡང་ཅི་ཞིག་བྱ་དགོས་ཏེ་སྣམ་བུ་
གྲུབ་ཟིན་རྒྱུ་སྤུན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་བསྒྲུབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ནི་སྐྱེས་
ཟིན་པ་ལ་སླར་ཡང་རྐྱེན་གྱི་བྱ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་མི་སྨྲའི་སྣམ་བུ་ཡོད་པའི་རྐྱེན་རྒྱུ་སྤུན་
ཡིན་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་མ་གཏོགས་པའི་རང་སྡེས་འབྲས་བུ་གྲུབ་ཟིན་སླར་ཡང་རྒྱུས་སྐྱེད་མི་དགོས་ཀྱང་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུས་བསྐྱེད་པར་འདོད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སླར་ཡང་རྒྱ་ལ་རག་ལས་མི་དགོས་ཀྱང་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པའོ། །དེ་ཙམ་ཞིག་རང་ལུགས་ལའང་འདོད་པས་ཁྱད་པར་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་རྒྱུས་བསྐྱེད་ན་གྲུབ་ཟིན་ནས་སླར་ཡང་སྐྱེད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་སྟོན་བས་བུད་ངྷ་པཱ་ལི་ཏ་དང་ཚིག་
གསལ་ལས་ཡོད་པ་ལ་རྐྱེན་མི་དགོས་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་གི་སྒྲ་སྨོས་སོ། །རིགས་པ་འདི་གཉིས་ནི་ལན་དུ་མར་འབྱུང་བས་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་འདིར་བཤད་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ་བཞི། རྒྱུའི་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དགག །དམིགས་རྐྱེན་གྱི་མཚན་
ཉིད་དགག །དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དགག །བདག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་མཚན་ཉིད་ལས་འགྲུབ་ལ་རྒྱུ་ནི་སྒྲུབ་བར་བྱེད་པའོ། ཞེས་རྒྱུའི་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་གསུངས་པས་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རྒྱུའི་རྐྱེན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་རྒྱུའི་
རྐྱེན་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་ནའང་དེ་ནི་འཐད་དེ་གང་གི་ཚེ་འབྲས་བུའི་ཆོས་ནི་རྒྱུ་

86

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

དུས་སུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དཔྱད་ན་རྒྱུས་མི་འགྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་རྒྱུའི་རྐྱེན་གྱི་

མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྟེ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་རྒྱུའི་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རྒྱུའི་རྐྱེན་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དེ་མི་རིགས་སོ། །འདི་ཡི་རིགས་པ་སྔར་བརྗོད་མོད་ཀྱང་བུད་ངྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས་བཤད་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འབྲས་བུ་རྒྱུ་དུས་སུ་ཡོད་པ་རྒྱུས་འགྲུབ་ན་ནི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་དུས་སུ་མེད་པའི་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་རྒྱུས་འགྲུབ་ན་ནི་རྒྱུ་དུས་སུ་མེད་པར་མཚུངས་བཞིན་དུ་མྱུ་གུ་སྐྱེ་ལ་རི་བོང་གི་རྭ་མི་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པས་དེ་ལ་འདི་ནི་འདིའི་རྒྱུའོ། །འདི་ནི་འདིའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྱད་པར་དབྱེ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་དུས་སུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡང་འགྲུབ་པར་མི་བྱེད་དེ། ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་སྐྱོན་གཉིས་ཀར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། དམིགས་པའི་རྐྱེན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དམིགས་རྐྱེན་དེ་དམིགས་པའི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་གམ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་གྲང༌། དམིགས་བྱ་དམིགས་པའི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་པ་ལ་ནི་དམིགས་རྐྱེན་མི་དགོས་ཏེ། ཆོས་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དམིགས་རྐྱེན་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་ནི་དམིགས་བྱ་དམིགས་བའི་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་ཆོས་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི་དམིགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་གྲུབ་ན་འདི་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་པར་བརྟགས་

87

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

པས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པའི་ཆོས་སེམས་ལ་སོགས་པ་འདི་དམིགས་པ་ནི་མེད་པ་ཁོ་ན་ཁྱེད་ཅག་གི་རང་འདོད་ཀྱིས་དམིགས་བ་དང་བཅས་སོ་ཞེས་ཉེ་བར་
བསྟན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་འདི་ལ་དམིགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་དམིགས་བྱ་དམིགས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་ན། དེའི་དུས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ནི་དམིགས་བྱའི་རྐྱེན་དང་འབྲེལ་པ་མེད་དེ། དམིགས་བྱ་ཡོད་བའི་དུས་སུ་དམིགས་བྱེད་མེད་ཅིང་དམིགས་བྱེད་ཡོད་པའི་དུས་སུ་དམིགས་བྱ་མེད་པས་སོ། །
དེ་ལ་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་ཐ་སྙད་དུ་དགག་མི་ནུས་ཀྱང་འདིར་དམིགས་རྐྱེན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་སྨྲ་བ་འགོག་པ་ཡིན་པས། དོན་དམ་པར་འབྲེལ་པ་འགོག་ནུས་ཏེ་འབྲེལ་པ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ན་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་སུ་གྲུབ་དགོས་ཤིང་ཡིན་ལུགས་རང་གི་ཆོས་དེ་ལ་ནམ་ཡང་མི་འཁྲུལ་བས་ཡུལ་དུས་ཀུན་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་འབྲས་བུའི་ཆོས་སེམས་སེམས་བྱུང་འདི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡིན་པ་སྟེ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཁོ་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ཉེ་བར་བསྟན་
ནོ། །སྔར་ཡོད་པར་བསྒྱུར་བ་འདིར་ཡིན་པར་བསྒྱུར་ཏེ་མེད་པ་ལ་དམིགས་རྐྱེན་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་ལ་བསམས་སོ། །
རྐང་པ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཁྱད་པར་དེ་མ་གཏོགས་པ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་འདྲ་ལ་ཅི་སྟེ་ཞེས་པ་གཉིས་མི་འདྲའོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འདི་དོན་པར་དམིགས་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཁོ་ནར་སྟོན་པས་ཉེ་བར་བསྟན་ཞེས་བཤད་པས་ཁོ་ནར་ཞེས་པ་གཞུང་ལ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ཆོས་དམིགས་པར་བྱེད་

88

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

པ་དེ་དམིགས་བྱ་དམིགས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་དམིགས་བྱ་ཡང་དོན་དམ་པར་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ནི་དྲི་བའོ། །ག་ལ་འགྱུར་ཞེས་པས་ནི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་ནོ། །འོ་ན་སྟོན་བས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་གང་དག་ཅེ་ན། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དོ་ཞེས་དེ་རྣམས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་གསུངས་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་དམིགས་པ་བཀག་པས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དམིགས་པ་དང་
བཅས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པ་མིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་
ཏེ། རིགས་པས་བཀག་པ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ་ལུང་གི་དོན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་བའི་དོན་ཏེ་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྦྱར་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་གཞན་འགགས་མ་ཐག་པ་ནི་དངོས་པོ་གཞན་སྐྱེ་བའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་སྨྲ་ན། མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་
བུའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ན་སྟེ་སྐྱེས་པའི་སྔོན་དུ་ས་བོན་ལ་སོགས་བའི་རྒྱུ་འགག་པ་སྟེ་འགགས་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་དངོས་པོ་གཞན་འགགས་མ་ཐག་པ་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་མི་རིགས་སོ། །གལ་“ཏེ1

་

འབྲས་བུ་སྐྱེས་པའི་སྔོན་དུ་ས་བོན་འགགས་ནས་མེད་ན་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་དུ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་མེད་དེ། མྱུ་གུ་སྐྱེས་པའི་སྔ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ན་ས་བོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བོན་འགགས་པ་མྱུ་གུ་མ་སྐྱེས་པའི་རྐྱེན་དུ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་ས་བོན་འགགས་པ་དང་མྱུ་གུ་སྐྱེས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ས་བོན་འགགས་པའི་རྐྱེན་དུ་ཡང་གང་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་མེད་དེ་མྱུ་གུའི་

1 ཏ

89

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

སྐྱེ་བ་ས་བོན་འགགས་བའི་སྔ་ལོགས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ས་བོན་འགགས་ནས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་རྟོག་ན་དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་ན་འདོད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །ཀྱང་ཞེས་པ་ནི་འབྲས་བུ་མ་སྐྱེས་པར་རྒྱུ་མ་འགགས་ན་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་མི་རིགས་བར་མ་ཟད་འགགས་ན་ཡང་མི་རིགས་ཞེས་པ་ཡིན་པས་སྦྱར་ས་ཡང་དེར་རོ། །འབྲས་བུ་སྐྱེས་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱུ་འགགས་པ་ལ་ཡང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དགག་པར་བྱ་སྟེ་གལ་ཏེ་མྱུ་གུ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་ས་བོན་འགགས་ལ་དེ་ལྟ་ནའང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་འགྲུབ་སྟེ། །མྱུ་གུ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་ས་བོན་འགག་པའི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འགགས་ན་ཡང་ཞེས་པ་སྐྱེས་ནའང་རྐྱེན་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་འདོན་པ་བསྒྱུར་ལ་དགག་གོ །མྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་ཚེ་ས་བོན་འགགས་ན་ས་བོན་འགགས་པ་དང་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་གཉིས་ཀའང་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་བྱ་བ་ས་བོན་འགགས་པའི་སྔ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ན་མེད་ཅིང༌། ས་བོན་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་བྱ་བ་མྱུ་གུ་སྐྱེས་པའི་སྔ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཅི་སྟེ་ས་བོན་འགག་བཞིན་པ་ན་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བས་ས་བོན་འགག་བཞིན་པའི་བྱ་བ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་མྱུ་གུའི་རྐྱེན་དང་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་བྱ་བ་ས་བོན་འགགས་པའི་རྐྱེན་ཡིན་པས་རྒྱུ་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ལ་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་སུ་མྱུ་གུ་ཡོད་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་གང་འགག་པའི་ས་བོན་དང་གང་སྐྱེ་བའི་མྱུ་གུ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པས་དེ་མ་ཐག་ཅེས་པའི་དོན་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་རྟོག་ནའང་དེ་མ་

90

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཐག་པ་མི་འཐད་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ན་
ཆོས་གཉིས་ཀྱང་དུས་མཉམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་སྐྱེས་པའི་སྔོན་དུ་རྒྱུ་མ་འགགས་པ་དང་འགགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་མི་འཐད་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་རྒྱུ་འགགས་མ་ཐག་པ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་སྨྲ་བ་
མི་རིགས་སོ་ཞེས་རྐང་པ་གསུམ་པ་མཐའ་འདིར་དྲང་སྟེ། གསུམ་པར་“མཛད1

་པ་ནི་
སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་ངོར་ཡིན་ལ་འདི་ནི་དོན་བཤད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་
མ་ཐག་རྐྱེན་མི་རིགས་ཞེས་པ་རྐང་པ་གསུམ་པའི་འོག་ཏུ་སྦྱར་དགོས་ཀྱང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་འོག་ཏུ་སྦྱོར་བ་འགོག་པ་མིན་ན། ཡང་ན་སྔར་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་རིགས་པ་
ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་རྣམས་ཞེས་པ་གཉིས་གསུངས་ཏེ་དེ་ཡི་ལྟར་ན་སྐྱེ་འགག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་བཀག་ནས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགག་ལ། སྔ་
མ་ལྟར་ན་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་གཉིས་ཐ་སྙད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །འགགས་ན་ཡང་ཞེས་པ་གཉིས་ནི་སྔར་དང་འདྲའོ། །
འདིར་བུད་ངྷ་པཱ་ལི་ཏ་རྒྱས་པར་སྣང་བས་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །འབྲས་བུ་སྐྱེས་པའི་སྔོན་དུ་རྒྱུ་འགགས་མ་འགགས་རང་ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་བྱད་སྙམ་ན། འཇུག་པ་ལས། ས་བོན་འགག་བཞིན་པ་དེ་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱང་བཞེད་པས་རྒྱུ་འགགས་པ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཀྱང་དུས་གཅིག་གོ །དེས་ན་རྒྱུ་འགག་བཞིན་པའི་འགག་པའི་བྱ་བ་མྱུ་གུ་སྐྱེས་པའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡང་

1 མཇད

91

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

རྒྱུ་འགགས་པའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་སོ། །རྒྱུ་འགགས་པ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན་པས་དེ་མ་ཐག་པའི་དོན་མེད་པར་བཞད་“དོ།

1

།

འོ་ན་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ས་བོན་ནི་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ནར་མྱུ་གུའི་རྒྱུར་མི་རྟོགས་ཀྱི་མེད་པར་གྱུར་པ་ན་མྱུ་གུའི་རྒྱུར་རྟོགས་
པའི་དཔར། གཞན་གྱིས་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་མེད་པར་གྱུར་པ་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལྟ་བུ་“སྟེ

2

། རྣམས་ཤེས་སྔ་མ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་
ཤེས་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་འགགས་མ་ཐག་པ་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ལྟར་མེད་པ་ཡང་རྒྱུ་ཉིད་དོ་ཞེས་རྒྱུ་ཟད་པ་འབྲས་བུ་ཟད་པའི་རྒྱུར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་འདི་ནི་བརྒྱ་པ་ལས། རྒྱུ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་
ན། །གཞན་གྱི་རྒྱུ་རུ་འགྱུར་བ་ལྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། དེའི་འགྲེལ་པར་ས་བོན་
གྱིས་སྔར་གྱི་གནས་སྐབས་མ་བཏང་བར་མྱུ་གུའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་
ལྟར། འབྲས་བུའི་དུས་ན་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་མ་བཏང་ན་རྒྱུར་འདོད་པ་དེ་འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བ་ལ་ས་བོན་དང་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་མེད་པར་མ་སོང་བར་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་འདོད་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་ལ། རྒྱུ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པར་དུ་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ན་གྱུར་པའི་ཚེ་ནི་རྒྱུ་ལོག་པས་དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

1 ད
2 སྟ

92

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཤེས་རབ་སྒྲོབ་མ་ལས། སྐད་ཅིག་མ་གཞན་གྱིས་བར་མཆོད་པའི་སྐད་ཅིག་
མ་སྔ་མ་འགག་བཞིན་པ་ནི་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་གོ་འབྱེད་པས་དེ་ཡི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་ལ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཡུལ་ན་མི་གནས་པས་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཆོས་མངོན་པ་ལས། དྲུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། །རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས་འགགས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བཀག་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་མ་འགགས་པ་རྐྱེན་དུ་
བཞེས་པ་ཡང་བཀག་གོ །རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་ཀྱང༌། ས་བོན་འགགས་པ་ལས་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གལ་ཏེ་ས་བོན་མ་འགགས་པར་ཡང་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་ནི་སྦྱང་ལ་སོགས་པ་ན་འདུག་པ་ཡང་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། འགག་བཞིན་པ་དང་སྐྱེ་བཞིན་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པས་རྐྱེན་མིན་ཞེས་ཀྱང་སྨྲའོ། །ཕྱོགས་འདི་ལ་མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་“འདྲ1

་སྔ་མས་

རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མའི་དངོས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱན་གཟིགས་ནས་སྔ་
མ་རྣམས་ཀྱིས་སྔར་ལྟར་བཤད་དོ། །འོ་ན་དྲུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཞེས་པ་དང་དེ་མ་
ཐག་པ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་པ་འགགས་མ་ཐག་པ་རྣམས་ཏེ་ཐ་མ་མ་གཏོགས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། འབྲས་བུའི་དུས་ན་འགགས་ཤིང་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་འགགས་མ་ཐག་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་སྔ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགགས་པ་ལ་དགོངས་པ་མིན་

1 འད

93

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དྲུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡིད་ཡིན་པར་གསུངས་མི་རིགས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཞིག་པ་ཡིད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འགགས་“ཞེས1

་

པས་རྐྱེན་འདི་ལ་རྒྱུ་འབྲས་སྔ་ཕྱི་བ་དང་དེ་མ་ཐག་ཅེས་བས་དངོས་རྒྱུ་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །
བཞི་པ་ནི། གང་ཡོད་ན་གང་འབྱུང་ལ་གང་མེད་ན་གང་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཡི་བདག་པོ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བོ་ཞེས་སྨྲ་ན། གང་གི་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་
ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་དངོས་བོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཡི་ཚེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་
པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་འདི་ཡོད་པས་ན་ཞེས་བྱ་བར་
བསྙད་པའི་རྒྱུ་འདི་དང་འདི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བར་བསྙད་པའི་འབྲས་བུ་འདི་ལ་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་མི་འཐད་ན་གང་གི་བདག་པོར་ཅི་ཞིག་འགྱུར་དེའི་ཕྱིར་བདག་“རྐྱེན

2

་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་
ལས་ཀྱང་རྐྱེན་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་བོ། །
གསུམ་པ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྐྱེན་ལ་རང་
བཞིན་ཡོད་པ་དགག །འབྲས་བུ་རྐྱེན་ཡིན་མིན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་དགག །རྐྱེན་དང་རྐྱེན་མིན་གྱི་རང་བཞིན་ངེས་པ་དགག་པའོ། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྐྱན་གྱིས་དངོས་
པོ་རྣམས་འདི་ལྟར་སྒྲུབ་པོ་ཞེས་པ་དེ་སྨྲ་མི་ནུས་ཀྱང་སྣལ་མ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བར་མཐོང་ནས་འབྲས་བུའི་རྐྱེན་ནི་འདི་དག་གོ་ཞེས་བྱ་པར་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། སྣལ་མ་དང་ཚིག་པ་དང་ཐག་ཟངས་དང་སོད་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་

1 ཞས
2 རྐྱན

94

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

རྣམས་སོ་སོ་བ་དང་འདུས་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྣམ་བུ་དེ་ནི་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནའོ། །རྐྱེན་རྣམས་ལ་ནི་གང་མེད་བའི་སྣམ་བུ་དེ་ནི་རྐྱེན་སྣལ་མ་སོགས་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ཞེས་པ་མི་སྐྱེ་སྟེ་བྱེ་མ་ལས་ཏིལ་མར་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་མེད་ན་གལ་ཏེ་སྣམ་བུ་དེ་རྐྱེན་རེ་རེ་བ་ལ་ཡོད་ན་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རེ་ཡོད་དམ་ཆ་ཤས་རེ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན་རྐྱེན་དུ་མ་མི་དགོས་ཏེ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རེ་རེས་ཀྱང་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རེ་རེས་ཀྱང་ཆ་ཤས་རེ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །
དེ་ལྟར་འདོད་པར་ནི་མི་ནུས་པས་རྐྱེན་རེ་རེ་ལ་ཡོངས་རྫོགས་དང་ཆ་རེ་རེ་གང་ཡང་མེད་པས་རྐྱེན་འདུས་པ་ལ་ཡང་མེད་དོ། །ཚིག་གསལ་ལས། རྐྱེན་སོ་སོ་ལ་སྣམ་བུ་སོ་སོར་མེད་དེ་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་བའི་ཕྱིར་དང་རྒྱུ་མང་བས་འབྲས་བུ་མང་པོར་འགྱུར་བས་བཀག་པ་ནི་སླ་ལ། སྣལ་མ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་དུམ་བུར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ར། ཞེས་བཀག་པའི་ཕྱི་མ་ནི་ཚོགས་པ་ལ་སྣམ་བུ་ “ཡོད

1

་པའི་ཚེ་ཚོགས་པ་ཅན་ལ་སྣམ་བུའི་ཆ་ཤས་རེ་ཡོད་ལ་དེའི་ཚེ་སྔར་ལྟར་རེ་རེ་ནས་སྐྱེད་ནུས་པས་ཆ་དུ་མར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །ཅི་སྟེ་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ནི་རྐྱེན་རྣམས་ལ་མེད་པར་ཡང་རྐྱེན་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་སྔ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་རྐྱེན་མ་ཡིན་པ་འཇག་མ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ཀྱང་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་

1 ཡད

95

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

རོ། །འདི་དག་གི་རྒྱུ་མཆེན་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྐྱེན་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཡིན་ན་རྐྱེན་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པར་རིགས་ཀྱང་འབྲས་བུ་རྐྱེན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཁོ་ནའོ་“ཞེ1

་ན། གལ་

ཏེ་འབྲས་བུ་རྐྱེན་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཇོག་ན་དེ་ནི་
མི་རིགས་ཏེ། སྣལ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་སྣམ་བུ་དེའི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་གཞག་ཏུ་རུང་ཡང་རྐྱེན་དེ་རྣམས་བདག་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ནི་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་བཏགས་ནས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་དངོས་ཀྱི་རང་བཞིན་མིན་པ་དེ་
དག་ལས་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་སྣལ་མ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་བརྒྱ་པ་ལས། སྣམ་བུ་
རྒྱུ་ལས་གྲུབ་འགྱུར་ཞིང༌། །རྒྱུ་ཡང་གཞན་ལས་གྲུབ་འགྱུར་ན། །གང་ཞིག་རང་གིས་གྲུབ་མེད་པ། །དེས་གཞན་སྐྱེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་རྐྱེན་གྱི་

རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་འབྲས་བུ་རྐྱེན་མ་ཡིན་པའི་རང་
བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ་རང་བཞིན་ཡོད་ལ་རྐྱེན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་
ན། རྐྱེན་མིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སྣམ་བུ་སྣལ་མའི་རང་བཞིན་དུ་མི་འཐད་པར་མཐོང་ནས་འཇག་མའི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་སྐྱེ་བ་སྔར་བཀག་མོད་ཀྱང་འདིར་རང་བཞིན་གཅིག་འགོག་ལ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་མི་འདྲའོ། །

1 ཞ

96

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

གསུམ་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བཀག་མོད་ཀྱང་རྐྱེན་དང་རྐྱེན་མ་
ཡིན་པའི་ངེས་པ་ཡོད་དེ། འབྲུ་དག་ལས་འབྲུ་མར་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་མར་མི་འབྱུང་ངོ༌། །ཞོ་ལས་ནི་མར་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་འབྲུ་མར་མི་འབྱུང་ངོ། །བྱེ་མ་ལས་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་མི་འབྱུང་ངོ༌། །ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་རྐྱེན་མིན་ལས་ཀྱང་ཞེས་སྨྲས་པས་སོ། །མར་དང་
འབྲུ་མར་ཞེས་པའི་འབྲས་བུ་མེད་ན་འབྲུ་དང་ཞོ་དག་རྐྱེན་དང་རྐྱེན་མིན་དུ་མི་རིགས་པས་འབྲས་བུ་དང་རྐྱེན་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་འབྲུ་

མར་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་འབྱུང་མི་འབྱུང་གི་རྐྱེན་དང་རྐྱེན་མ་ཡིན་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུར་སྨྲས་པ་ནི། རྐྱེན་དང་རྐྱེན་མིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་འབྲས་བུ་མེད་པར་སྔར་
བསྟན་ཟིན་པས་ན། འདི་ནི་འདི་ཡི་རྐྱེན་དུ་ཡོད་དོ། །འདི་དག་ནི་འདི་ཡི་རྐྱེན་མིན་ནོ་ཞེས་པའི་ངེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་

བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བསྒྲུབས་པ་ལ། རིགས་པ་མི་ཤེས་ཤིང་ལུང་ཙམ་སྐྱབས་
སུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་གེ་སྐམ་པོའི་བསྟན་བཅོས་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་སྨྲ་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིས་བཤད་པར་བྱ་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པའི་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱོགས་ཙམ་སྟོན་པ་ནི། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་
འབྱུང་གནས་ཀྱི་མདོ་ལས། གང་ནའང་སྟོང་པ་རིག་པ་མེད་པ་ནི། །ནམ་མཁའ་བར་
སྣང་བྱ་ཡི་རྗེས་དང་མཚུངས། ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དཔེ་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་ནོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། གང་ནའང་ངོ་བོ་

97

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

ཉིད་འགའ་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ནི་ནམ་ཡང་གཞན་གྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར། །གང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མི་རྙེད་པ། །རང་བཞིན་མེད་དེ་ཇི་ལྟར་གཞན་གྱི་རྐྱེན། ཞེས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་སྐྱེད་
བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་དང༌། རང་བཞིན་མེད་པ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་སྐྱེད། རྒྱུ་དེ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན་པའོ། ཞེས་འབྲས་བུ་ལ་བསྐྱེད་བྱའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་རྒྱལ་བས་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་ཏེ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱང་མི་གཡོ་བརྟན་པར་གནས། མི་འགྱུར་འཚེ་བ་མེད་ཅིང་ཞི་བ་སྟེ། །ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ཤེས་པ་མེད་པ་བཞིན། །དེ་ལ་མི་ཤེས་འགྲོ་བ་རྨོངས་པར་འགྱུར། ཞེས་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་མི་གཡོ་བ་སོགས་སུ་བསྟན་ཞིང་
དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་རི་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཐོགས་བཅས་བཀག་ཙམ་ལ་འཇོག་པ་མིན་པ་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱར་མེད་པ་བཞིན་དུ་གཡོ་བ་དང་བརྟན་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་
བཅད་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང༌། དོན་དེ་མ་རྟོགས་པས་འཁོར་བར་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་རི་བོ་དག་ནི་མི་སྒུལ་བ། །དེ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་རྟག་ཏུ་བསྐྱོད་མི་ནུས། །འཆི་འཕོ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡི། །ཆོས་རྣམས་དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་རབ་ཏུ་བསྟན། །ཞེས་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་དྲང་དུ་མི་
ནུས་པ་དང་འཆི་འཕོ་སོགས་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །ཆོས་གང་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འབྱུང་བ་མེད། །འཆི་འཕོ་མེད་ཅིང་རྒ་བར་མི་འགྱུར་བ། །མི་ཡི་སེངྒེ་ཡིས་ནི་དེར་སྟོན་ཞིང༌། །སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྲག་དག་ནི་དེ་ལ་བཀོད། །ཅེས་པས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་
འཆི་མེད་པའི་དོན་དེ་གདུལ་བྱ་གཞན་དུ་མ་ཞིག་ཀྱང་འཛིན་དུ་བཅུག་ཅེས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་དགོད་པར་

98

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བྱའོ་ཞེས་བསྟན་ནོ། །གང་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གང་ཡང་མེད། །གཞན་ཡང་མ་ཡིན་སུས་ཀྱང་མི་རྙེད་པ། །ནང་ན་མ་ཡིན་ཕྱི་རོལ་དག་ན་ཡང༌། །མི་རྙེད་དེ་དག་ལ་ནི་མགོན་པོས་བཀོད། །ཅེས་པས་ནི་ཆོས་གང་ལ་ཚོལ་བ་པོ་སུས་གནས་སྐབས་གང་དུ་བཙལ་
ཡང་རང་དང་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་རྙེད་བའི་དོན་དེ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་བཀོད་
ཅེས་བསྟན་ཏེ་གདུལ་བྱ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་གོ་བ་སྐྱེད་ལུགས་བསྟན་ནོ། །
བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཞི་བའི་འགྲོ་གསུངས་ཀྱང༌། །འགྲོ་བ་གང་ཡང་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་དག་འགྲོ་ལས་གྲོལ་བར་རྣམ་པར་གསུངས། །གྲོལ་ནས་སེམས་ཅན་མང་པོ་གྲོལ་བར་མཛད། །ཅེས་པས་ནི་ཞི་བར་འགྲོ་མཁན་དེ་ཡང་བཙལ་ན་མི་རྙེད་པ་དང༌། དེ་ལྟ་ནའང་དེ་དག་འགྲོ་བ་ལྔའི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་དང་རང་གྲོལ་ནས་གཞན་མང་པོ་སྒྲོལ་བར་གསུངས་ཏེ་རིགས་པས་དཔྱད་ན་མི་རྙེད་པས་ཐར་པ་དང་དེ་ཐོབ་མཁན་དང་དེས་དེ་ཐོབ་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་མི་འགོག་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རབ་བྱེད་དང་པོའི་རིགས་པ་འདི་རྣམས་ནི་འདི་དང་འདི་འདྲ་བའི་སྐྱེ་མེད་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བའི་མིག་ཏུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །
གསུམ་པ་ནི། རབ་བྱེད་འདིས་གང་འགོག་པའི་དགག་བྱ་འཛིན་ལུགས་དང་
དེ་རིགས་པས་བཀག་པའི་འོག་ཏུ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང༌། དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་འབྲས་བུ་འཇོག་ཚུལ་གསུམ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་ན། ས་བོན་དང་བུད་ཤིང་ལ་སོགས་པས་མྱུ་གུ་དང་མེ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མཐོང་བ་དང་དེ་ལྟར་བྱེད་ཅེས་ཐོས་པ་ན། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡང་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པར་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་སའི་དོན་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེད་

99

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

བྱེད་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་དགག་བྱ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཟུང་བའི་དོན་དེ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དེ་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པའི་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་ཞེས་དཔྱད་ནས་འབྲས་ངོས་ནས་བསྐྱེད་བྱའི་རང་བཞིན་དང༌། རྐྱེན་གྱིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་རྒྱུ་དུས་ན་ཡོད་མེད་གང་སྒྲུབ་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུའི་ངོས་
ནས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་འགོག་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་
འབྲས་བུ་གང་ཡང་གཞག་ས་མེད་པར་དགག་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་གཙོ་བོར་མཛད་ནས་སྟོན་ནོ། །
དེ་ལྟར་མཛད་དགོས་པ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ཡོད་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་ཆེས་བས་དེ་བཟློག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང༌། རང་བཞིན་དེ་ཁེགས་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བྱེད་འཇོག་ལུགས་རྣམས་གཙོ་བོར་མ་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་འགོག་པའི་ཆ་བདག་ལས་སམ་གཞན་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐ་

སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་སའི་དོན་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དཔྱད་ནས་འགོག་པ་ཤ་སྟག་འབྱུང་བས་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་སྐྱེ་བ་འགོག་གི་སྐྱེ་བ་ཙམ་མི་འགོག་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ལ་དགོངས་ནས་རབ་བྱེད་ཕལ་མོ་ཆེར་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་ཞིང༌། ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་ཡང་སྐབས་མང་དུ་གསུངས་ལ་སྐབས་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་ན་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པས་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་བ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་དགོས་པ་ཤེས་སླ་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཚིག་གསལ་ལས་ནི་འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ་ཞེས་སོགས་ནི་འགག་སོགས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པ་ན་

100

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་བ་ཡིན་ཞེས་
པ་དང་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་བཀག་གི་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱེ་བ་མ་བཀག་ཅེས་སྟོང་ཐུན་དུ་བཤད་ཟིན་ཞིང༌། རྐྱེན་བཞི་ལས་དངོས་པོ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ལུང་གི་དགོངས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པར་བཤད་ལ། དམིགས་རྐྱེན་བཀག་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡིན་གྱི་ཀུན་

རྫོབ་པ་མིན་ཞེས་གསུངས་པས་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་ཤིན་ཏུ་ཡང་གསལ་ལ་གྲངས་ཀྱང་མང་བས། ཚིག་དོན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་མང་དུ་མ་བྱུང་བ་ལ་འཁྲུལ་བར་མི་བྱའོ། །བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང༌། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འདིས་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པ་ལས་འདུས་བྱས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པར་འདོད་ན་ནི། དེ་ཡི་ཚེ་དེ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་གྱི་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་དག་
གིས་ཉེ་བར་གཞལ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་འཇིགས་པས་དེ་དག་དང་སྟུན་པར་མི་བྱེད་ཀྱི་དེ་དང་མི་འགལ་
བ་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་ནི་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང༌། ལང་གཤེགས་ལས་ཀྱང༌། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་པ་ཚིག་གསལ་དུ་དྲངས་སོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཁེགས་པ་ན་རྒྱུ་འབྲས་མིང་དུ་
བཏགས་པ་ཙམ་དང་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ་བུད་དྷ་
པཱ་ལི་ཏ་ལས་རབ་བྱེད་དང་པོའི་མགོར་སྐྱེ་བར་བརྗོད་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡིན་པར་སྟོན་ཅིག་ཅེས་དང་རྫོགས་པའི་མཇུག་ཏུ་སྐྱེ་བར་བརྗོད་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་གྲུབ་བོ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་

101

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དང་པ།

བར་མཐོང་ན་ཕན་གནོད་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ནི་སུས་ཀྱང་བསྙོན་དུ་མེད་པས་ཡོད་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ལ་ནི་གཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་

གིས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་དེ་དག་འཐད་དོ་ཞེས་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྟེང་ནས་འཇོག་པ་ལ་གོམས་ཆེས་པས་དེ་བཀག་པ་ན་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་དེ་དག་འཇོག་པ་བློ་ལ་མི་བདེ་
ཡང༌། འཇོག་ཚུལ་གཉིས་ལས་ནི་མེད་ལ་སྔ་མ་ལ་མི་འཐད་ན་ཕྱི་མ་ལ་འཇོག་པ་འོས་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བློ་དེ་ཡི་ཕྱོགས་སུ་དྲང་དགོས་སོ། །བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡོད་ན་རྒྱུ་
འབྲས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་པ་མི་འཐད་དོ་སྙམ་པ་ཡང་
མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཙམ་གྱི་སྒྲས་མིང་མིན་པའི་དོན་ཡོད་པ་དང་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མི་གཅོད་པ་དང༌། མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་ཅེས་པས་ཀྱང་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་ཡོད་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་
གང་བཞག་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མིན་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་དང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་གང་རྣམ་པ་གསལ་བ་ཞིག་གཞིར་གཟུང་ལ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འཛིན་པས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བལྟས་ཏེ་དེ་ནས་འབྲས་ཕྱོགས་དང་རྒྱུ་ཕྱོགས་གང་རུང་གཅིག་ནས་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་དགག་སྟེ་ཅུང་ཟད་མ་ཁེགས་ནའང་དེ་ཡི་འཛིན་པས་བཅིངས་ནས་གྲོལ་དུ་མི་སྟེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་རྒྱུ་འབྲས་དེ་དག་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཆར་ལ་ཕན་གནོད་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ནི་

102

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བསྙོན་ས་མེད་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱུས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་འདུག་པ་ལ། བདག་
གིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་དེ་དག་བཟུང་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གོ་
སྙམ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་པ་ལ་མི་གནོད་པར་བྱ་སྟེ།
རང་ལུགས་ལ་དེ་དག་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བཞག་ས་མེད་པར་འཁྲུལ་པའི་ངོར་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཞག་ན་ལྟ་བའི་གོལ་སའི་སྐུར་འདེབས་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྐྱེན་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

༼རབ་བྱེད་གཉིས་པ་འགྲོ་འོང་བརྟག་པ།༽
གཉིས་པ་འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བྱེད་ལ་བཏགས་ནས་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་དགག་པ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དོན་
བསྡུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྨྲས་པ་གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་འགག་པ་མེད་པ་སོགས་འགྲུབ་པར་ཡང་བཤད་མོད་ཀྱང་རྟེན་འབྱུང་ལ་འགྲོ་འོང་མེད་པ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་དགོས་སོ། །འདིར་འགྲོ་འོང་འགོག་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་འགྲོ་
འོང་འགོག་པར་བཤད་པ་དང༌། རབ་བྱེད་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་འགྲོ་བ་པོ་དང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་
བར་གསུངས་པས་འགྲོ་འོང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་བྱའོ། །
འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་བར་བཤད། མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ལ་བྱ་བ་སོ་སོར་དགག །ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ལ་བྱ་བ་

103

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་གཉིས་།

ཐུན་མོང་དུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ལས་ལ་བརྟགས་ནས་དགག །བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག །བྱ་བ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག །བྱ་བ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་གསུམ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བྱ་བ་དགག །བགོམ་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་
ན་ལམ་གསུམ་གང་རུང་གཅིག་ལ་ཡོད་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྔར་སོང་བའི་ལམ་ལ་མི་འགྲོ་བ་སྟེ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་དེ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ནི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ལ། ལམ་
གྱི་རྣམ་པ་འགྲོ་བའི་བྱ་པ་འགགས་པ་ནི་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རེ་ཞིག་ནི་དགག་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པའོ། །
ད་དུང་མ་སོང་བའི་ལམ་ལའང་འགྲོ་བ་མིན་ཏེ་མ་སོང་བ་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ནི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བགོམ་པ་ལ་ཡང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ་འགྲོ་བ་བོས་སྔར་བརྒལ་བའི་ཡུལ་སོང་བ་དང༌། ད་དུང་མ་བརྒལ་བའི་ཡུལ་མ་སོང་བ་གཉིས་མ་གཏོགས་པར་ཏེ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་བགོམ་བཞིན་པའི་ལམ་བདེན་པ་བ་ཚད་མས་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་འགྲོ་བཞིན་པའི་རྐང་པས་མནན་པའི་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་བགོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འགགས་པའི་སོང་པ་དང་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པའི་མ་སོང་བ་མིན་པས་སོང་དང་མ་སོང་མ་གཏོགས་ཞེས་པ་མ་གྲུབ་བོ་སྙམ་ན། རྐང་པ་ཡང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་འདུས་པ་ལ་བཏགས་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་མདུན་རྒྱབ་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡི་ཚེ་
རྐང་པའི་སོར་མོ་ལ་གནས་པའི་རྡུལ་གྱི་རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ནི་དེ་ཡི་སོང་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ལ། རྟིང་པ་ལ་གནས་པའི་རྡུལ་གྱི་མདུན་ཕྱོགས་ནི་དེ་ཡི་མ་སོང་བའི་

104

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཤིང་རྡུལ་རྣམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྐང་པ་ཡང་མེད་པས་སོང་མ་སོང་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བགོམ་པ་མེད་དོ། །
ཚིག་གསལ་ལས་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ལ་དེས་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་

གསུམ་འགོག་པ་མི་འཐད་དེ་འཐད་ན་ནི། རྐང་པས་རྟིང་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སོར་མོའི་རྩེ་མོའི་བར་གྱི་ཡུལ་ནོན་པ་ཡང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ་མདུན་རྒྱབ་ཀྱི་ཆ་རེ་རེས་ནི་
མ་ནོན་ལ་དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྐང་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོར་མོ་དང་རྟིང་པའི་རྒྱབ་མདུན་གྱི་ཕྱོགས་ནི་“དེ1

་གཉིས་ཀྱི་སོང་མ་སོང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་
ཀྱང༌། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ནོན་པའི་ཡུལ་དེ་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་དུ་འཛིན་པའི་
དོགས་པ་མི་ཆོད་པ་རྐང་པ་དང་འདྲའོ། །གཞན་ཡང་བགོམ་བཞིན་པའི་ལམ་མེད་ན་ནི་ལམ་ད་ལྟར་བ་མེད་ལ་དེ་ལྟ་ན་བྱ་བ་ཞིག་པའི་འདས་པ་དང་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པའི་མ་འོངས་པའི་ལམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སོང་མ་སོང་ནི་ཚིག་གསལ་ལས་བྱ་བ་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བཤད་ལ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་བགོམ་པའི་ལམ་མེད་ན་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཡང༌། འདིར་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་བགོམ་པའི་ལམ་མེད་པར་མི་སྨྲ་ཡི་བགོམ་པའི་ལམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་བཀག་
ནས་དེ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འགོག་གོ །
དེ་ཡང་རྐང་པས་ནོན་པའི་ལམ་རྐང་པའི་སོར་མོས་ནོན་པའི་རྒྱབ་ནི་ཆ་དེ་ཡི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཞིག་པ་དང༌། རྟིང་པས་ནོན་པའི་མདུན་ནི་ཆ་དེ་ཡི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་བར་གྱི་ལམ་དེ་བྱ་བ་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་

1 ད

105

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་གཉིས་།

པ་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕུང་གསུམ་དུ་མེད་དོ། །ཆ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་རྐང་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན། ཆ་ལ་ལྟོས་ནས་བར་གྱི་ལམ་དེ་གཉིས་
མ་ཡིན་དུ་མེད་ཀྱང་ཆ་ཅན་རྐང་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་དུ་ཡོད་
ནའང༌། ཆ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་རྐང་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ལམ་དེ་བགོམ་བཞིན་བར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བར་གྱི་
ལམ་དེ་མདུན་རྒྱབ་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་ཕུང་གསུམ་དུ་མེད་ཀྱང༌། མདུན་རྒྱབ་
ཀྱི་ཆས་ནོན་པ་དེ་རང་རང་ལ་ལྟོས་ནས་ཕུང་གསུམ་མོ་སྙམ་ན། འགྲེལ་པ་ལས་རྐང་པའི་མདུན་རྒྱབ་ཀྱི་ཆ་ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་སོར་མོ་དང་རྟིང་པའི་རྡུལ་ལ་ཡང༌། ཤར་ནུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་དཔྱད་པ་བྱ་བར་གསུངས་པས་དེ་
དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །
སྔར་བཤད་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་དགག་སྟེ། འདི་ལྟར་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་གཉིས་མི་སྐྱེ་ཡང་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ལ་ཡང་ཕུང་གསུམ་ལྡོག་མི་ལྡོག་གི་ཚུལ་ནི་སྔ་མ་དང་འདྲ་ལ། གཞན་ཡང་མྱུ་གུའི་ཆ་གང་ཡང་མ་སྐྱེས་ན་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཆ་འགའ་ཞིག་ནི་སྐྱེས་ལ་ཆ་འགའ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བཞིན་པར་འདོད་དགོས་སོ། །དེ་ཡི་ཚེ་ཕྱེད་སྐྱེས་ཕྱེད་མ་སྐྱེས་སུ་སོང་ལ་ཆ་དེ་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་མྱུ་གུ་ཡང་མེད་པས་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གང་ཡང་མིན་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྐང་པའི་མདུན་རྒྱབ་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་སོང་མ་སོང་ཉིད་ཡིན་ལ། ཆ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་རྐང་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པས་ཕྱེད་སོང་ཕྱེད་མ་སོང་གི་བགོམ་བཞིན་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་

106

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།
ཀྱིས་མེད་དོ། །རྐང་པའི་ཆ་རྣམས་རྐང་པ་མིན་ལ་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་ན་ཡང་རྐང་པ་མེད་པས་ནི། རྐང་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ནུས་ཀྱི་རྐང་པ་འགོག་
མི་ནུས་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ཅིང་འཆད་པར་ཡང་འགྱུར་བས་འདིར་མ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རིགས་པ་དེས་རྐང་པས་མནན་པའི་ལམ་དེ་ཆ་ཅན་རྐང་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཕུང་གསུམ་དུ་ངོ་བོས་ཡོད་པ་འགོག་གི །སོང་མ་སོང་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་ཕུང་གསུམ་འགོག་པ་མིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་ཉིད་ལས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འགགས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་གཉིས་སོང་མ་སོང་དང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ད་ལྟར་བས་ཟིན་པ་བགོམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་རྐང་པའི་ཆ་རྣམས་ནི་རྐང་པ་མིན་ལ་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡང་རྐང་པ་མེད་པས་རྐང་པ་མེད་བ་དང་ཆ་རེ་རེས་ནི་རྟིང་པ་ནས་“སོར

1

་མོའི་
བར་གྱིས་ནོན་པའི་ལམ་དེ་མ་ནོན་ལ་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡང་དེ་གནོན་བྱེད་མེད་པས་ལམ་དེ་མནན་པ་མི་སྲིད་ཅེས་སྨྲ་ཞིང་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་སྨྲས་ནས་དབུ་མའི་དོན་བཤད་པར་རློམ་མོད་ཀྱང་རྟེན་འབྱུང་དབུ་མའི་དོན་དུ་འཆད་པའི་གོལ་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དགོང་པ་དང༌། དེ་འགོག་པའི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱེད་ཀྱིས་སོང་མ་སོང་ལ་འགྲོ་པའི་བྱ་བ་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་བར་
བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་གང་ན་རྐང་པ་འདེགས་འཇོག་གི་བྱ་བ་གཡོ་བ་ཡོད་པ་དེ་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འདི་འབྱུང་ངོ་། །གཡོ་བ་དེ་ཡང་འགྲོ་བ་པོ་གང་གི་བགོམ་པ་ལ་དམིགས་པ་ད་ན་ཡོད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་གཡོ་བ་ནི་སོང་བ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ལ་མ་

1 སར

107

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་གཉིས་།

སོང་བ་ལ་ཡང་ཡོད་བ་མིན་གྱི་བགོམ་པ་ལ་ཡོད་ཅིང་གཡོ་བ་ཡོད་པའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་
ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་བགོམ་པ་ལ་འགྲོ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲའོ། །
འདིར་བགོམ་པ་ཞེས་པའི་འགྲོ་བ་ནི་ཡུལ་དེ་བྱ་བས་ཟིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་ཕྱི་མ་ནི་ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ནོ། །གང་གི་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་པོ་ལ་བཤད་དེ་ཟླ་བའི་དགོངས་བར་ཡང་སྣང་
ངོ་། །ལེགས་ལྡན་གྱིས་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དེ་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྲའི་ཟླ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་གཡོ་བ་དང་འགྲོ་བའི་བྱ་བའི་གཞི་བགོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པར་ངེས་པས་གང་གི་བགོམ་པ་ལ་ཞེས་པ་ལ་ཡང་བྱེད་པ་པོ་གཞི་ཡིན་པ་མི་རིགས་པ་དང༌། སྔར་སོང་བ་དང་མ་སོང་བ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་བཀག་པས་འགྲོ་བ་པོའི་བྱ་བ་བགོམ་པ་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་གང་གི་ཞེས་པ་འགྲོ་བ་པོ་ལ་འཆད་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་སྨྲའོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ནི་གང་ཕྱིར་དང་གང་ཚེ་སྨོས་ནས་དེ་ཕྱིར་དང་དེ་ཆེ་དངོས་སུ་མ་སྨོས་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང༌། འགྲོ་བཞིན་པ་འགྲོ་བ་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་ལ་སོང་མ་སོང་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་སྔར་བཀག་ཀྱང་སོང་མ་སོང་ལ་འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་སླར་ཡང་འགོག་པ་མི་ཟློས་པ་དང་འདྲ་བར་དགོངས་ནས་སྐྱོན་དེ་དག་ཡོད་པར་མི་སེམས་སོ། །འདིར་དེ་ཡང་གང་ཕྱིར་བགོམ་པ་ལ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ནི་མི་དག་པས་འགྱུར་རྙིང་

ལྟར་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ལམ་ལ་སྤྱིར་སོང་མ་སོང་དང་བརྒལ་མ་བརྒལ་གཉིས་
དངོས་འགལ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པས་བགོམ་པའི་ལམ་མི་སྲིད་པར་

གཞུང་སྔ་མས་བཤད་ལ། གཞུང་འདིས་སོང་མ་སོང་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཕུང་གསུམ་ལྡོག་བའི་སོང་མ་སོང་ལ་བྱ་

108

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བ་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་རྟགས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་མ་སོང་བ་ཡིན་ན་ནི་ཇི་ལྟར་འགྲོ་བ་ཡིན་ལ་འོན་ཏེ་འགྲོ་ན་ནི་ཇི་ལྟར་མ་སོང་བ་ཡིན། ཞེས་འགྲོ་ན་མ་སོང་བ་མིན་པར་བཤད་པས་སོང་བར་ཁས་བླང་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་བྱ་བ་ཞིག་པས་འགྲོ་བ་ཡིན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་པོས་ཡུལ་བརྒལ་བ་སོང་བ་དང་མ་བརྒལ་བ་མ་སོང་བར་བཤད་པས་འགྲོ་བཞིན་པའི་ཡུལ་ནི་སྤྱིར་

བརྒལ་མ་བརྒལ་གཉིས་ལས་བརྒལ་བ་ཡིན་ཏེ་ཆུའི་ཡུལ་ལ་བརྒལ་བཞིན་པ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་ལམ་ལ་སྤྱིར་རྐང་པས་བརྒལ་མ་བརྒལ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་ཀྱང༌།
རང་ལུགས་ཀྱིས་སྐབས་འདི་ཡི་སོང་མ་སོང་མ་སོང་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ལམ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་“ཁ1

་ཚོན་མི་ཆོད་དོ། །དེས་ན་སོང་དང་མ་སོང་མ་གཏོགས་
ཞེས་པ་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱེད་པ་མིན་ལ། གཞུང་འདིས་ཀྱང་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ཡང་མིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལས་ཚིག་དང་བྱ་ཚིག་གཅིག་དོན་དང་བཅས་ན་ཅིག་ཤོས་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་དང༌། གཉིས་ཀ་དོན་དང་བཅས་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་
ནི། བགོམ་པ་ལ་འགྲོ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་པར་ནི། ཇི་ལྟ་བུར་ན་འཐད་
པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་གང་གི་ཚེ་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཚིག་གི་དོན་དུ་མེད་པ་ཡི་བགོམ་པ་སྟེ་འགྲོ་བཞིན་བའི་ཚིག་འཐད་པ་མེད་པ་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ནི་བགོམ་པའི་ཚིག་གི་དོན་དུ་ཡོད་ཅིང་བྱ་བ་ཡང་གཅིག་ལས་མེད་པ་དང་འགྲོའོ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཡང་མི་རིགས་པ་དེའི་ཕྱིར་

1 བ

109

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་གཉིས་།

རོ། །དེས་ན་བགོམ་པ་ལ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་སྲིད་ཀྱི་འགྲོའ་ཞེས་པ་ནི་མི་འཐད་དོ། །ཅི་
སྟེ་འགྲོ་ཞེས་པ་དེ་ཙམ་དང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་འབྲེལ་བར་འདོད་ན་རྒོལ་བ་གང་གི་ལྟར་ན་བགོམ་པའི་ཚིག་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རྟེན་པར་འདོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱོགས་ལ། བགོམ་པའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སྟེ་དོན་དུ་འགྲོ་པའི་བྱ་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཏེ་འདི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ལས་མེད་ལ་དེ་ཡང་བགོམ་པ་ལ་འགྲོ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཕྱི་མའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དཔེར་ན་ཤིང་མཁན་གྱིས་ཤིང་བཟོ་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ལ་ཤིང་བཟོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་ཤིང་བཟོ་བ་དེ་ཤིང་མཁན་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ཡིན་ལ་ཤིང་བཟོའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། བགོམ་པ་ལ་འགྲོ་ཞེས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པས་བྱ་ཚིག་དང་ལས་ཚིག་གང་རུང་གཅིག་དོན་དང་བཅས་ན་ཅིག་ཤོས་དོན་གྱིས་

སྟོང་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྙམ་ན། བྱ་བྱེད་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་
འདོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་བཞག་པས་ཆོག་ཀྱང༌། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ལྟ་བུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་དེ་མི་རུང་ངོ་། །
འདི་ལྟར་སྤྱིར་རྐང་པ་གཡོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་འགྲོ་བཞིན་པའི་ལམ་དང་གང་
ཟག་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པས་བྱ་བ་དེ་བགོམ་པ་དང་འགྲོའ་ཞེས་བའི་ཚིག་གཉིས་ཀའི་ ོདོན་དུ་ཡང་འགྱུར་བས་དེ་དང་བྱ་བ་གཅིག་ལས་མེད་པ་མི་འགལ་ཡང་། ལམ་དང་འགྲོ་བ་པོ་རང་མཚན་གྱིས་སོ་སོར་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ཆོས་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་བརྟེན་
པ་འགལ་ཏེ། གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ། །དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་
པར་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་རྐང་པ་གཡོ་བའི་བྱ་བ་དེ་

110

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

འགྲོ་བཞིན་པའི་ལམ་ཞེས་པ་དང་འགྲོའ་ཞེས་པའི་ཚིག་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་དང༌། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་ལས་མེད་པ་གཉིས་འགལ་བས་ཚིག་གཅིག་དོན་དང་བཅས་ན་ཅིག་ཤོས་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་བགོམ་པ་དང་འགྲོའ་ཞེས་པའི་ཚིག་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་ཡང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བགོམ་པ་ལ་ཞེས་པ་དང་འགྲོའ་ཞེས་པའི་ཚིག་ ོགཉིས་ཀའི་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་ན་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གང་གིས་ལམ་དེ་བགོམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་རྙེད་པར་འགྱུར་བ་གཅིག་དང་གང་ཟག་གང་གིས་ལམ་དེ་ལ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་པའོ། །འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་མོད་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་པར་འགྱུར་ན་འགྲོ་བ་པོའི་གང་ཟག་ཀྱང་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་འདི་ཡོད་དོ། །དེ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གང་གི་ཕྱིར་རྟེན་འགྲོ་བ་པོ་མེད་པར་ནི་བརྟེན་པ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་བ་ནི་ལས་སམ་བྱེད་པ་པོ་ཡང་རུང་སྟེ་རང་གི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འདི་ཡང་བྱེད་པ་པོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པས་འགྲོ་བ་པོ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ལུགས་ནི། ལྷས་བྱིན་གྱིས་རྐང་པ་གཡས་པ་འཇོག་པའི་ཚེ་ལམ་དང་བྱེད་པ་པོ་ལ་
བརྟེན་པའི་རྐང་པ་འཇོག་པའི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་དགོས་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡི་ཚེ་རྐང་པ་གཡས་པ་ཡང་གཉིས་ཡོད་དགོས་ལ་གཡོན་པ་འདེགས་པ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྐང་གཉིས་པའི་ལྟས་བྱིན་གཅིག་འགྲོ་བ་ན་ཡང་ལྷས་བྱིན་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་དེ་མེད་པས་བྱ་བ་ཡང་གཉིས་མེད་

111

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་གཉིས་།

དོ། །དེའི་ཕྱིར་བགོམ་པ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་འཐད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ལྷས་བྱིན་གཅིག་འདུག་བཞིན་དུ་སྨྲ་བ་དང་ལྟ་བར་ཡང་བྱེད་པ་དེ་
ཡི་ཚེ། བྱེད་པ་པོ་གཅིག་བྱ་བ་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་པོ་གཅིག་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་མི་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། འདིའི་ལན་དུ་ཚིག་གསལ་ལས། མ་ཡིན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ནུས་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་གྱི་རྫས་ནི་མ་ཡིན་ལ། བྱ་བ་ཐ་དད་པས་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནུས་པ་ཡང་ཐ་དད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་འདུག་པའི་བྱ་བས་སྨྲ་བ་པོར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེ་ཡི་དོན་ནི་འདི་དང་སྔ་མ་གཉིས་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྔ་མའི་བྱ་བ་དེ་ལ་རྫས་སམ་གང་ཟག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས། རྐང་པ་གཡས་པ་འཇོག་པའི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་རྐང་གཉིས་པའི་གང་ཟག་གཅིག་གིས་དེ་མི་ནུས་པས་གང་ཟག་གཉིས་དགོས་ལ། ཕྱི་མའི་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་སོ་སོ་དུས་མཉམ་པ་རྣམས་ལ་ནི་ལྕེ་ལ་སོགས་པའི་ནུས་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས། ནུས་པའི་བྱེད་པ་པོ་མང་པོ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་གང་ཟག་དུས་གཅིག་ཏུ་མང་པོ་མི་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ཀྱང་རྫས་སམ་གང་ཟག་གཅིག་ཡིན་པས་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ལ་བྱ་བ་དུ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་སྙམ་ན། སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དུ་མ་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་དེའི་ནུས་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ལ་བྱ་བ་དུ་མ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ། རྫས་སམ་གང་ཟག་གི་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ལ་བྱ་བ་དུ་མ་བྱུང་ཡང་འདིར་གང་ཟག་བྱེད་པ་པོ་མིན་པས་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ལ་བྱ་བ་དུ་མ་བྱུང་བ་མིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དུས་གཅིག་ཏུ་རྐང་པ་གཡས་པ་གཉིས་འཇོག་པ་ལྟ་

112

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བུའི་བྱ་བ་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡང་མ་མཐོང་བས་འགྲོ་བ་པོ་གཅིག་ལ་འགྲོ་བ་
གཉིས་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཊཱིཀ་བྱེད་ཁ་ཅིག་སྔ་མ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་པོའི་
གང་ཟག་གི་རྫས་གཅིག་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་དགག་མི་ནུས་པས་ཕྱི་མ་ལྟར་ལེགས་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་པོ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ལུགས་
དང་རྫས་བྱེད་པ་པོ་མིན་ལ་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་རྣམས་མ་གོ་བཞིན་དུ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ལ་དགག་པ་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་སོང་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གང་དུ་

འགྲོ་སའི་ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་བཀག་གོ །
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འགྲོ་བ་པོ་འགྲོ་བའི་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་དགག །རྣམ་གྲངས་
གསུམ་གྱི་གང་ཟག་ལ་“འགྲོ་

1

བ་སྤྱིར་དགག །འགྲོ་བ་པོ་ལ་འགྲོ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གང་དུ་འགྲོ་སའི་ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མི་འཐད་ཀྱང་ལྷས་
བྱིན་འགྲོའ་ཞེས་བརོྗོད་པ་ལས་ན་འགྲོ་བ་པོ་ལྷས་བྱིན་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དམིགས་
སོ། །དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དེ་རྟེན་འགྲོ་བ་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་
ན། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་པོ་མེད་པར་གྱུར་ན་སྟེ་བསལ་ན་འགྲོ་བ་ཡོད་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་ནི་སྔར་གང་ཕྱིར་འགྲོ་པོ་མེད་པར་ནི། ཞེས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གང་འགྲོ་བ་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་འགྲོ་བ་དེ་གང་ཡིན། སྨྲས་པ་འགྲོ་བ་པོ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་འགྲོ་བ་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་ནི་མི་སྨྲའི་འགྲོ་བ་གང་དང་ལྡན་པས་འགྲོ་བ་པོར་བསྙད་པའི་འགྲོ་བ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲའོ། །དཔྱད་པའི་ཚེ་འགྲོ་བ་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་མེད་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་དང་ལྡན་

1 འགྲེ

113

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་གཉིས་།

པས་འགྲོ་བ་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །འདིས་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་འགྲོ་བ་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་རྙེད་དགོས་ན། དེ་ལྟ་ན་འགྲོ་བ་པོ་ལ་ལྟོས་པ་དགག་ནུས་པས་འགྲོ་བ་པོ་མེད་པའི་འགྲོ་བར་འགྱུར་ན་དེ་སྔར་བཀག་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྟེན་འགྲོ་བ་པོ་མེད་དེ་བརྟེན་པ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགྲོ་བ་པོ་བྱ་བའི་རྟེན་ཡིན་པ་བཀག་གོ །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དེ་དེའི་སྒོ་ནས་དེ་དང་
ལྡན་པའི་གང་ཟག་འགྲོའ་ཞེས་བརོྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲོ་བ་མེད་ན་དེ་དང་ལྡན་པའི་ལྷས་བྱིན་ལ་འགྲོའ་ཞེས་མི་བརོྗོད་དེ། ཁར་བ་མེད་ན་ཁར་བ་ཅན་དུ་མི་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། འགྲོའ་ཞེས་པའི་དོན་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ནི་རྣམ་པ་
གསུམ་ལས་མི་འདའ་ལ་དེ་ཡང་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་པ་ནི་མི་འགྲོ་སྟེ་དེ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རེ་ཞིག་ནི་སྔོན་ལ་འགྲོ་བ་པོ་བཀག་ནས་དེ་ནས་གཞན་འགོག་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པའོ། །འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་ཡང་འགྲོ་བ་མིན་ཏེ་དེ་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲོ་བ་པོ་ལས་གཞན་དང་འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་ལས་ཀྱང་གཞན་པའི་གསུམ་པ་གང་ཞིག་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་དང་ཡིན་མིན་ལས་གཞན་པ་མི་འགྲོ་ཡང་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོའ་ོསྙམ་ན། གང་གི་ཚེ་ལྷས་བྱིན་གཅིག་འགྲོ་བ་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ལས་མེད་ལ་དེ་ཡང་འགྲོའ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་དོན་དུ་ཡོད་ཅིང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཚིག་གི་དོན་དུ་མེད་པར་ནི་འགྲོ་བ་པོ་ཞེས་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཚེ་རེ་ཞིག་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོའ་ཞེས་པའི་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་འཐད་པ་ཉིད་དུ་

114

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་བྱེད་ཚིག་དོན་དང་བཅས་ན་བྱེད་པ་པོའི་ཚིག་དོན་
གྱིས་སྟོང་པའོ། །ཅི་སྟེ་འགྲོ་བ་པོའི་ཚིག་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྒོལ་བ་གང་གི་ཕྱོགས་ལ་འགྲོ་བ་པོའི་ཚིག་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེ་ལ། འགྲོའ་ོཞེས་པའི་ཚིག་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ལས་མེད་ལ་དེ་ཡང་འགྲོ་བ་པོའི་ཚིག་གི་དོན་དུ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ནི་བྱེད་པ་པོའི་ཚིག་དོན་དང་བཅས་ན་བྱེད་ཚིག་དོན་གྱིས་སྟོང་པའོ། །འདི་
ཡང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་ལས་མེད་ཅིང་བྱ་བ་དེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཚིག་གཅིག་དོན་དང་བཅས་ན་ཅིག་ཤོས་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཅི་
སྟེ་འགྲོ་བ་པོ་ཞེས་པ་དང་འགྲོའ་ཞེས་པའི་ཚིག་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོའ་ཞེས་པའི་ངག་འདི་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི། རྐང་པའི་འདེགས་འཇོག་གི་
འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རིགས་མཐུན་གཉིས་གཉིས་དུས་རེར་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གང་གིས་འགྲོ་བ་པོར་མངོན་པ་སྟེ་བརྗོད་པའི་འགྲོ་བ་དེ་དང༌། འགྲོ་བ་པོར་གྱུར་ནས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པའི་འགྲོ་བ་གཉིས་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ན་འགྲོ་བ་པོ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་སྔ་མ་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ནའང་ལྷས་བྱིན་འགྲོའ་ཞེས་པའི་ཐ་ ོ སྙད་ཡོད་པས་འགྲོ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་
ཡོད་པ་ལ་ཡང་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་མིན་གང་ལ་ཡོད་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པར་དཔྱད་ཟིན་པས་དེ་ནི་གྱི་ནའོ། །རེ་ཞིག་ཅེས་སོགས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འདི་འགྲོ་ཞེས་པའི་གང་

115

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་གཉིས་།

འགྲོ་བའི་འགྲོ་མཁན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་བཀག་གོ །
གསུམ་པ་ལ་ལྔ། དང་པོའི་རྩོམ་པ་ཡོད་པ་དགག །འགྲོ་སའི་ལམ་ཡོད་པ་དགག །འགྲོ་བའི་གཉེན་པོ་ཡོད་པ་དགག །ཐ་མའི་ལྡོག་པ་ཡོད་པ་དགག །གནས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དེ་ལྷས་བྱིན་སྡོད་པ་
བཏང་ནས་འགྲོ་བ་རྩོམ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་ནའང་ཡོད་ས་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བས་འགྲོ་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སོང་བ་ལ་འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་མེད་དེ་དེ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འགགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་སོན་པའི་མ་སོང་བ་ལའང་འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་མེད་དེ་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་བགོམ་པ་ལ་ཡང་འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་

སོང་མ་སོང་མ་ཡིན་པའི་བགོམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་ན་བྱ་བ་དེ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་དེ་ལྟ་ན་འགྲོ་བ་པོ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་མ་གཟིགས་ནས་གང་དུ་འགྲོ་བ་རྩོམ་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ནི་ལམ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་འགྲོ་རྩོམ་མི་འཐད་པའི་རིགས་པའོ། །ད་ནི་འགྲོ་བ་རྩོམ་པའི་ལམ་ཉིད་དགག་པར་བྱ་སྟེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རྩོམ་པའི་སྔ་རོལ་ལྷས་བྱིན་བསྡད་པའི་སྐབས་ན་གང་དུ་འགྲོ་བ་
རྩོམ་པར་འགྱུར་བ་བགོམ་པའི་ལམ་མེད་ཅིང་སོང་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ལ་འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་མེད་དེ། །གལ་ཏེ་དེ་ཡི་ཚེ་དེ་གཉིས་མེད་ཀྱང་མ་སོང་བ་ཡོད་ལ་དེར་འགྲོ་བ་རྩོམ་མོ་ཞེ་ན། མ་སོང་བ་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་བརྩམས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

116

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལམ་གསུམ་ལ་འགྲོ་པའི་རྩོམ་པ་མེད་མོད་ཀྱང་ལམ་གསུམ་ནི་ཡོད་ལ་འགྲོ་བ་མེད་ན་འདི་རྣམས་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་ཡོད་ན་ནི་གང་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འགགས་པ་དེ་སོང་བ་དང༌། གང་དུ་ད་ལྟར་བར་གྱུར་བ་ནི་བགོམ་པ་དང་གང་དུ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་མ་སོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བརྟག་ན། གང་གི་ཚེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ན་འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
སྣང་བ་སྟེ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ན། སོང་བ་ནི་ཅི་ཞིག་བགོམ་པ་ཡང་ཅི་ཞིག་མ་སོང་བ་ཡང་ཅི་ཞིག་རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ་མི་འགྲུབ་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དུས་གསུམ་རྟོག་པར་ཅི་སྟེ་བྱེད། དེས་ན་དེ་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་འགྲོ་བ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། །
གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་གང་ལ་གཉེན་པོ་ཡོད་པ་ནི་ཡོད་དེ་སྣང་མུན་དང་ཕ་རོལ་ཚུ་རོལ་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །འགྲོ་བ་ལ་ཡང་གཉེན་པོ་གནས་པ་ཡོད་པས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གནས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་འགྲོ་བ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་མེད་དོ། །འདི་ལྟར་དེ་ཡོད་ན་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་མི་འདའ་ལ་དེ་ཡང་རེ་ཞིག་འགྲོ་བ་པོ་མི་སྡོད་དེ་དེ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་ཡང་སྡོད་པ་མིན་ཏེ་ལྷས་བྱིན་འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་ནི་སྡོད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྡོད་
པ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། འདི་ཡང་བྱ་བ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་སྡོད་པ་པོར་གྲུབ་
ཟིན་ནས་སླར་ཡང་སྡོད་པར་འགྱུར་དགོས་པའི་སྐྱོན་ནོ། །འགྲོ་བ་པོ་དང་འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་ལས་དོན་གཞན་གསུམ་པ་གང་ཞིག་སྡོད་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་ནི་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་དང་ཡིན་མིན་ལས་གཞན་པ་མི་

117

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་གཉིས་།

སྡོད་ཀྱང་འགྲོ་བ་པོ་ཉིད་སྡོད་དོ་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་འགྲོ་པོ་སྡོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཇི་ལྟར་འཐད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་ཚེ་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཚིག་གི་དོན་དུ་མེད་པར་ནི་འགྲོ་བ་པོ་ཞེས་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་སྡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་དེ་ལ་གནས་པ་དང་འགལ་བའི་འགྲོ་བ་མེད་དོ། །བཞི་པ་ནི། འགྲོ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དེ་འགྲོ་བ་ལས་ལྡོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ་འགྲོ་བ་ལས་ལྡོག་པ་ན་གནས་པ་རྩོམ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལྡོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

ཡོད་ན་ནི་ལྡོག་ས་གསུམ་ལས་མི་འདའ་ལ་དེ་ཡང་བགོམ་པ་ལས་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བགོམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་བགོམ་པ་
ཙམ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་ལ་སྔར་ལྟར་བྱ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོང་བའི་ལམ་ལས་ནི་འགྲོ་བ་ལྡོག་པ་མིན་ཏེ་དེར་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་སོང་བའི་ལམ་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པ་མིན་ཏེ་དེར་ཡང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ལྡོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དོ། །ལམ་གཞན་གཉིས་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ལྡོག་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་ལ་བགོམ་པ་ལ་ནི་དོན་དམ་པར་མེད་དོ། །ལྔ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འགྲོ་བའི་འགྲན་ཟླ་གནས་པ་མེད་པས་འགྲོ་བ་མེད་ན་འོ་ན་འགྲོ་བ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གནས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ་དེ་གྲུབ་པས་འགྲོ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གནས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དེ་དེའི་འགྲན་ཟླ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲན་ཟླ་ཡང་འགྲོ་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གནས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པའི་འགྲོ་བ་ནི་འགྲོ་བ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པའི་གནས་པ་ལ། རེ་ཞིག་འགྲོ་པོ་མི་སྡོད་དེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
སུན་འབྱིན་བརྗོད་པ་དང་མཚུངས་པར་རེ་ཞིག་གནས་པོ་མི་འགྲོ་སྟེ་ཞེས་སོགས་

118

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།
ཀྱིས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་འདོན་པ་བསྒྱུར་ཏེ་སུན་དབྱུང་ངོ་། །ཅི་སྟེ་འགྲོ་བ་བཏང་ནས་གནས་པ་རྩོམ་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གནས་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གནས་པའི་འཇུག་པ་སྟེ་རྩོམ་པ་ཡང་ནི་འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་འགོག་པ་ལ། སོང་ལ་འགྲོ་བའི་རྩོམ་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སུན་འབྱིན་བརྗོད་པ་དང་མཚུངས་པར་གནས་ལ་གནས་པའི་རྩོམ་
མེད་དེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་འདོན་པ་བསྒྱུར་ཏེ་སུན་དབྱུང་
ངོ་། །ཅི་སྟེ་ལྷས་བྱིན་གནས་པར་གྱུར་ནས་གནས་པ་ལས་ལོག་པ་ན་འགྲོ་བ་རྩོམ་
པས་གནས་པ་ལས་ལྡོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གནས་པ་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། གནས་པ་ལས་ལྡོག་པ་ཡང་ནི་འགྲོ་བ་ལས་ལྡོག་པ་འགོག་པ་ལ་བགོམ་ལས་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སུན་འབྱིན་བརྗོད་པ་དང་མཚུངས་པར་གནས་བཞིན་པ་ལས་མི་
ལྡོག་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྐང་པ་གཉིས་འདོན་པ་བསྒྱུར་ཏེ་སུན་དབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡི་
ཕྱིར་གནས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པས་འགྲོ་བ་འགྲུབ་པར་ག་ལ་འགྱུར།
བཞི་པ་ལ་གཉིས། འགྲོ་བ་པོ་དང་འགྲོ་བ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ་དང༌། འགྲོ་བ་པོར་འཇོག་པའི་བྱ་བ་ལ་བྱ་བ་གཉིས་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་དང་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པ་རྣམས་ལམ་གསུམ་མམ་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་མིན་གཉིས་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་མི་ནུས་ཀྱང་ལྷས་བྱིན་གོམ་པ་འདོར་བ་མཐོང་ནས་དེ་འགྲོ་བ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བས་
འགྲོ་བ་པོ་དང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ལྷས་བྱིན་གོམ་པ་འདོར་
བའི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་གོམ་པ་འདོར་མཁན་གྱི་ལྷས་བྱིན་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོད་ན་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་གྲུབ་དགོས་ན། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དེ་

119

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་གཉིས་།

དང་འགྲོ་བ་པོ་གཉིས་དེ་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་གཅིག་ཅེས་ཀྱང་བྱར་མི་རུང་ལ་འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གཞན་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །ཡང་ཇི་ལྟར་མི་རུང་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དང་འགྲོ་བ་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་ཉིད་ཀྱང་སྟེ་བྱ་བ་ཡང་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་པས་འདི་ནི་བྱ་བ་དང་འདི་ནི་བྱེད་པ་པོའ་ཞེས་ཁྱད་པར་དབོྱེ་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ན་གཅོད་པའི་བྱ་བ་དང་གཅོད་པ་པོ་ནི་གཅིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་བཟློག་པ་འཕེན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་པ་ཉིད་དུ་
རྣམ་པར་བརྟག་ན། དེའི་ཚེ་འགྲོ་བ་པོ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་པོ་ཡོད་པར་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཡང་མིན་པས་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་ཐལ་བ་བཟློག་ལ་འཕེན་ནོ། །རང་མཚན་གྱིས་སོ་སོར་གྲུབ་ན་རག་ལས་པ་མི་འཐད་པའི་བུམ་སྣམ་བཞིན་དུ་
འབྲེལ་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་རིགས་པའོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ་གཉིས་དོན་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་གཞན་དུ་ཡང་མི་འདོད་ལ་དེ་གཉིས་བརྗོད་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་ཡང་མི་འདོད་པས་དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཡང་དེ་གཉིས་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ་གང་དག་དངོས་པོ་སྟེ་རང་བཞིན་གཅིག་པ་དང་དངོས་པོ་སྟེ་རང་བཞིན་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ནི་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེ་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་སྨྲོས་ཤིག་དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་ནི་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཚད་མས་རྣམ་པར་བཅད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་

120

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཡོད་པའི་ཕུང་གསུམ་བློ་ངོར་ཡང་ལྡོག་དགོས་པ་ལ་འདིར་དེ་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་འཛིན་པ་འདི་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། དངོས་མིང་སོ་སོས་
གོ་བྱ་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་གཅིག་པའི་དོན་དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཐ་དད་པའི་དོན་དུ་བཟུང་ནས་དེ་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་སྙམ་པ་ཡིན་
ལ། རང་བཞིན་གཅིག་པ་དང་རང་བཞིན་ཐ་དད་“ཚད1

་མས་ཁེགས་ནས་དོགས་པ་
དེ་བྱུང་བ་མིན་ནོ། །གནས་མ་བུ་པས་གང་ཟག་རྟག་མི་རྟག་གང་ཡང་མིན་པར་སྨྲ་བ་ཡང་དེ་ལ་དཔགས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། འདིར་འགྲོ་བ་པོ་ལྷས་བྱིན་འགྲོའ་ཞེས་ ོ བྱ་བར་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་
གྲགས་སོ། །དེ་ལ་སྨྲ་བ་པོ་ཚིག་སྨྲའོ། །བྱེད་པ་པོ་བྱ་བ་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སྨྲ་བ་པོ་ཡིན་པས་ཚིག་ཉིད་སྨྲ་བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་པས་འགྲོ་བ་གང་གིས་འགྲོ་བ་པོར་འཇོག་པའི་འགྲོ་བ་དེ་ཉིད་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གང་གིས་འགྲོ་བ་པོར་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་འགྲོ་བ་དེ་ནི་འགྲོ་བ་པོར་གྱུར་པ་དེ་འགྲོ་བ་མིན་བ་སྟེ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་བའམ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཏེ་འདི་ལྟར་འགྲོ་བའི་བྱ་བའི་སྔ་རོལ་དུ་འགྲོ་བ་པོ་ཡོད་ན་འགྲོ་བ་པོ་དེ་ལམ་དེར་འགྲོ་བར་འགྱུར་ན། ལྷས་བྱིན་གང་ཞིག་དོན་
གཞན་པའི་གྲོང་དམ་གྲོང་ཁྱེར་གང་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བའི་སྔ་རོལ་དུ་དེ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་འགྲོ་བ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འགྲོ་བ་པོར་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོ་བར་བྱེད་པའི་

1 ཆད

121

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་གཉིས་།

བྱེད་པ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ལ་སྔ་ཕྱི་བ་དགོས་པ་འདི་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་མིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དཔེར་
ན་མྱུ་གུ་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་ལ་སྐྱེ་རྒྱུའི་མྱུ་གུ་སྐྱེས་པའི་སྔ་རོལ་ན་མེད་ན་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་ལ་ཡོད་ན་སླར་སྐྱེ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་སྐྱེ་བ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་བཞིན་དུ།
འགྲོ་བ་པོར་འཇོག་རྒྱུའི་ལྷས་བྱིན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་སྐྱེས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་མེད་ན་དེ་འགྲོ་
བར་མི་འཐད་ལ་ཡོད་ན་འགྲོ་བ་པོར་གྲུབ་ཟིན་པས་སླར་འགྲོ་མི་དགོས་ཤིང་གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་པོར་གྲུབ་ཟིན་ནས་ཀྱང་འགྲོ་དགོས་ན་འགྲོ་བ་པོར་འཇོག་པའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་དེ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་མིན་པས་སྔ་ཕྱིར་གྲུབ་དགོས་སོ། །
སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀས་སྔར་ལྟར་བཤད་པ་ལ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གང་ཚེ་འགྲོ་བ་མེད་པར་ནི། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོ་བ་བཀག་པ་དང་ཟློས་སོ་ཞེས་འཆད་མོད་ཀྱང༌། དེ་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚིག་གི་དོན་དུ་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་པོའི་ཚིག་གི་དོན་དུ་མེད་པ་འགོག་པས་འདི་དང་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །ཅི་སྟེ་འགྲོ་བ་པོར་འཇོག་པའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱ་བ་གཉིས་པ་ཞིག་འགྲོའོ་སྙམ་ན། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གང་གིས་འགྲོ་བ་པོར་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱ་བ་གཉིས་པ་ཡང་འགྲོ་བ་པོ་དེ་འགྲོ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་པོ་གཅིག་པུ་ཞིག་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་མི་འཐད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཡང་སྔར་བཞིན་ཟློས་པའི་སྐྱོན་དང་བྱ་བ་གཞན་མ་བཀག་པ་དང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པས་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོ་བར་འགྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་ཅེས་

122

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

འཆད་མོད་ཀྱང༌། སྐྱོན་དང་པོ་མེད་པ་ནི་སྔར་དང་འདྲ་ལ་བྱ་བ་དོན་གཞན་ལ་ཐལ་བའི་གནོད་པ་བསྟན་ཞིང༌། འགྲོ་བ་པོ་གཅིག་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཕ་རོལ་པོ་མི་འདོད་པ་འཕེན། པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་དེ་དག་མེད་དོ། །སྔ་མ་རྣམས་གཞུང་གོང་འོག་གཉིས་ཀས་འགྲོ་བ་བྱ་བར་ཁས་མི་ལེན་པར་འགྲོ་བ་པོས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ལས་སུ་ཁས་བླངས་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འགྲོ་བ་པོར་རྣམ་འདོག་གི་བྱ་བ་ཉིད་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་མིན་བརྟགས་ནས་འགོག་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྨྲ་བ་པོ་ཚིག་སྨྲ་བ་དང་གཅོད་པ་པོ་ཤིང་གཅོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་དགག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་པོ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ནི་སྔར་བཤད་ལ་ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་པ་ནི་ཆ་འགའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་འགྲོ་བ་པོ་དང་འགའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་མིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་གོང་དུ་གཉིས་མ་ཡིན་དུ་ཡང་བཤད་དེ་དོན་འདྲའོ། །འགྲོ་བ་ནི་འདིར་འགྲོ་བ་སྟེ་བགྲོད་པར་བྱ་བའོ། །རྣམ་པ་གསུམ་ནི་སོང་མ་སོང་བགོམ་པ་ལ་བུད་དྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ནི་བགྲོད་པར་བྱ་བ་སོང་བ་དང་མ་སོང་བ་དང་བགོམ་པའི་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱེད་པ་སྟེ་གཞན་གཉིས་ལའང་དེ་ལྟར་སྦྱར་རོ། །ཚིག་གསལ་ལས་འགྲོ་བ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་དང་ཡིན་མིན་དུ་གྱུར་པ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་དེར་འགྲོ་བར་མི་བྱེད་པ་ནི་རབ་བྱེད་བརྒྱད་པ་ནས་སྟོན་པར་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། གང་“གི1

་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ན་འགྲོ་བ་པོ་དང་བགྲོད་པར་བྱ་

1 ག

123

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་གཉིས་།

བ་དང་འགྲོ་བ་རྣམས་མི་རྙེད་པ་དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་དང་བགྲོད་པར་བྱ་བ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ནི་ཤས་ཆེར་བྱ་བ་
མང་པོའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ལ་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་

ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་བཀག་ན་བྱ་བྱེད་
ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་འགྲོ་འོང་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པ་གསུངས་སོ། །ཡུལ་འདི་ནས་ཕར་ལ་འགྲོ་བ་དེ་ཉིད་ཡུལ་དེ་ན་གནས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འོང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལོགས་སུ་མ་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འགྲོ་འོང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོག་
གེ་ཉི་ཚེས་བསྒྲུབས་སོ་སྙམ་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དང༌། འགྲོ་འོང་མེད་པར་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱོར་བ་ཕྱོགས་ཙམ་སྨོས་ན། རྒྱ་ཆེར་རོལ་
པ་ལས། ས་བོན་ཡོད་ན་མྱུ་གུ་ཇི་བཞིན་ཏེ། །ས་བོན་གང་ཡིན་མྱུ་གུ་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་རྟག་མིན་ཆད་མིན་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་ས་བོན་ཉིད་མྱུ་གུར་ཕར་འཕོ་ཞིང་འགྲོ་བ་དང་མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་གཞན་ཞིག་ནས་ཚུར་འོང་བ་བཀག་སྟེ། སྔ་མ་ལྟར་ན་རྟག་པར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་ལྟར་མིན་པས་མྱུ་གུའི་དུས་ནའང་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྟག་པ་མིན་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འབྱུང་བས་ས་བོན་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་
ལས་དེ་ལྟར་མིན་པས་ས་བོན་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །

124

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

རྒྱ་ལས་རྒྱ་ཡི་འབུར་ནི་སྣང་མོད་ཀྱི། །རྒྱ་དེ་འཕོས་པར་དམིགས་པའང་ཡོད་
མ་ཡིན། །དེ་ལ་དེ་མེད་གཞན་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་འདུས་བྱས་རྟག་མེད་ཆད་པ་མེད། །ཅེས་པས་ནི། རྒྱ་ལས་རྒྱ་ཡི་འབུར་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་བཏབ་པའི་གཞི་ལ་སྣང་བ་ན་རྒྱ་དེ་དེར་འཕོ་ཞིང་འགྲོ་བ་དང་རྒྱ་ལས་གཞན་ནས་ཀྱང་དེ་འོངས་པ་མིན་པ་དཔེར་བྱས་ནས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་བ་དང་རྒྱུ་འགག་པའི་ཚེ་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་བར་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བར་གསུངས་སོ། །མེ་ལོང་ངོས་དང་འབྲུ་མར་སྣོད་རྣམས་ལ། །བུད་མེད་ཁ་བཞིན་བརྒྱན་པས་བལྟས་པ་ན། །བྱིས་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་ནས། །འདོད་པ་ཚོལ་བའི་ཕྱིར་ཡང་
ཤིན་ཏུ་རྒྱུག །བཞིན་ནི་དེར་ཡང་འཕོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །གཟུགས་བརྙན་ལ་ནི་ནམ་ཡང་བཞིན་མི་རྙེད། །རྨོངས་པ་དེ་དག་འདོད་པ་སྐྱེད་པ་ལྟར། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་པས་ནི་བྱད་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་མེ་ལོང་ལ་སོགས་པ་
ལ་ཤར་བ་ན་བྱད་ཉིད་དེར་འཕོ་ཞིང་མི་འགྲོ་ལ། བྱད་ལས་གཞན་ཞིག་ནས་གཟུགས་བརྙན་འོང་བ་ཡང་མིན་པ་དཔེར་བྱས་ནས་སྔ་མ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། སྔར་གཞུང་ནས་འགྲོ་འོང་བཀག་པ་ནི་རྐང་པ་འདེགས་འཇེག་གི་འགྲོ་འོང་བཀག་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་དེ་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་པས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་འགྲོ་འོང་བཀག་པའི་དོན་ཡང་རིགས་པ་འདི་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ལུང་སྦྱོར་མཛད་དོ། །ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང༌། དེ་ཚེ་སྡིག་མེད་སྟོབས་བཅུ་ལྡན་པ་ཡི། །རྒྱལ་བ་དེ་ནི་ཏིང་འཛིན་མཆོག་འདི་འཆད། །སྲིད་པའི་འགྲོ་བ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདི་ལ་མི་སྐྱེ་སུ་ཡང་འཆི་བ་མེད། །སེམས་ཅན་མི་དང་སྲོག་ཀྱང་མི་རྙེད་

125

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་གཉིས་།

དེ། །ཆོས་འདི་རྣམས་ནི་དབུ་བ་ཆུ་ཤིང་འདྲ། །སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནམ་མཁའི་གློག་འདྲ་སྟེ། །ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་འདྲ་ཞིང་སྨིག་རྒྱུ་བཞིན། །མི་འགའ་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡང་ཤི་ནས་ནི། །འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འཕོ་ཞིང་འགྲོ་མེད་ཀྱང༌། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་འདིས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་འཇིག་རྟེན་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འདི་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་བཀག་སྟེ་བཙལ་ན་དེ་དག་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ཡི་ཚེ་ལས་བྱེད་མཁན་དང་འབྲས་བུ་མྱོང་མཁན་མེད་པས་ལས་འབྲས་མི་རུང་ངམ་སྙམ་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ། ལས་བྱས་རྣམས་ནི་ནམ་ཡང་ཆུད་མི་ཟ། །འཁོར་བ་ན་ཡང་དཀར་ནག་འབྲས་བུ་སྨིན། །རྟག་པར་མ་ཡིན་ཆད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ལས་བསགས་མེད་ཅིང་གནས་པ་དག་ཀྱང་མེད། །དེ་ཡང་བྱས་ནས་རེག་པར་མི་འགྱུར་མིན། །གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ཚོར་བར་འགྱུར་བའང་མེད། །འཕོ་བ་མེད་
ཅིང་ཕྱིར་ཡང་འོང་བ་མེད། །ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པའང་མིན། །འདི་ན་ལྟ་གནས་འཇུག་པ་དག་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལས་བྱས་ཞེས་པ་ནི་འཁོར་བ་ཞེས་པས་བཤད་ལ། འབྲས་བུ་ཕྱུང་གི་བར་དུ་གནས་པ་མེད་པས་ནི་རྟག་པ་འགོག་གོ །དེ་ཡང་ཞེས་པས་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བར་བསྟན་ཏེ་ཆད་པ་འགོག་གོ །གཞན་གྱིས་

ཞེས་པ་ནི་མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པ་འགོག་པའོ། །ཕྱིར་ཡང་འོང་བ་མེད་པ་ནི་རྣམ་སྨིན་ཕྱུང་ཟིན་ནས་སླར་ཡང་མི་འབྱིན་པའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་
པས་ན་ཡོད་མེད་མིན་པའོ། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་ལྟ་བའི་གནས་ལ་འཇུག་པ་ནི་དག་པ་སྟེ་གྲོལ་བ་མིན་ནོ། །དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས་ཀྱང༌། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་གར་དོང་གང་ནས་ལྷགས། དེ་དག་གིས་སྨྲས་པ་བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་

126

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

གང་དུ་ཡང་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་གང་ནས་ཀྱང་འོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རབ་བྱེད་འདི་ཡི་རིགས་པ་རྣམས་ནི་འདི་འདྲ་བའི་གསུང་རབ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་འགྲོ་འོང་མེད་པར་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བའི་མིག་ཡིན་པས། སྔོན་ལ་འདིའི་རིགས་པ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་དེ་ཡི་འོག་ཏུ་མན་དག་དེས་གསུང་རབ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བཤད་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ནི། འགྲོ་བ་པོ་གང་ཡིན་“དང1

་འགྲོ་སའི་ཡུལ་དང་དེར་འགྲོ་བའི་བྱ་
བ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པར་“དེ་ན2

་

རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ། དེ་ནས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་དམ་མེད་བཙལ་བའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒོ་དུ་མ་ནས་གནོད་པ་འབབ་པའི་ཚུལ་
རྣམས་ངེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་“དུ3

་མར་དཔྱད་ནས་རིགས་པས་འགོག་པ་
ནི། རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ལ་ལས་བྱ་བ་བྱེད་པ་པོའི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་མི་འཐད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པའི་ཆེད་ཡིན་གྱི་འགྲོ་འོང་སོགས་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཆེད་
མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ན་སྔར་འགྲོ་འོང་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་
བོས་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་པའི་བློ་དེ་གནས་འཕོས་ནས། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བྱེད་དེ་དག་འཐད་དོ་སྙམ་དུ་ངེས་པ་འདྲོངས་པ་
དགོས་སོ། །

1 ངང

2 དེན
3 ངུ

127

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་གསུམ།

དེ་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས། །དངོས་པོ་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་ཚིག་གསལ་ལས། འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་བཀག་སྟེ་ཕན་
ཚུན་ལྟོས་པའི་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འགྲོ་པོ་འགྲོ་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང༌། །འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱང་འགྲོ་པོ་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། །འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སྦྱར་བ་འདིའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་འགྲོ་འོང་རགས་པ་དང་དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འདི་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་ནས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་ངེས་པར་བྱ། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་བའི་དངོས་པོ་
རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཚེ་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་བ་དང༌། འགག་པའི་ཚེ་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་བ་ལ་རིགས་པ་འདོན་པ་སྤོས་ནས་སྦྱང་ཞིང་བྱ་བྱེད་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱའོ། །དེས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་འཆར་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཉེར་ལྔའི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

༼རབ་བྱེད་གསུམ་པ་དབང་པོ་བརྟག་པ།༽
གཉིས་པ་བདག་མེད་གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྔ། ཆོས་དང་གང་ཟག་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང༌། དངོས་པོ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་
དང༌། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང༌། དུས་ཀྱི་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་དང༌། སྲིད་བའི་རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་

128

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཤད་པ་དང༌། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་གསུམ་བདག་མེད་པར་བཤད་པ་དང༌། དེ་ལ་བདག་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཆོས་བདག་དགག །ཕུང་པོ་ལ་ཆོས་བདག་དགག །ཁམས་ལ་ཆོས་བདག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་

བཤད་བ། དེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དོན་བསྡུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དགོད་པ་དང༌། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྨྲས་པ་གལ་ཏེ་ཡང་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཡོད་པ་མིན་མད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ནའང་གསུང་རབ་ནས་འབྱུང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ལྟ་བ་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཁས་བླང་དགོས་ཏེ་ཆོས་མངོན་པ་ལས། ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་དང་སྣོམ་པ་དང་མྱང་བར་བྱེད་པ་དང་རེག་པར་བྱེད་པ་དང་ཡིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མིག་གི་དབང་པོ་ནས་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་བར་
དྲུག་ཏུ་བསྟན་ལ། དེ་དག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱ་བ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་མཉན་པར་བྱ་བ་དང་བརྣམ་པར་བྱ་བ་དང་མྱང་བར་བྱ་བ་དང་
རེག་པར་བྱ་བ་དང་བསམ་པར་བྱ་བ་སྟེ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དྲུག་ཏུ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་པས་ན་ལྟ་བར་བསྟན་ཏེ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་ཡུལ་འཛིན་པར་བྱེད་པས་བསྟན་ནོ། །ལྟ་དང་ཞེས་རེ་རེ་ནས་མིང་སྨོས་པས་གྲངས་གྲུབ་མོད་ཀྱང་དྲུག་ཅེས་སྨོས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་པ་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་
ངེས་གཟུང་དུ་མཛད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་ལྟ་བ་ལ་སོགས་

129

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་གསུམ།

པར་མི་འགྱུར་བས་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་
སྡེ་འགའ་ཞིག་སྨྲའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྟ་བའི་ཆོས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་

དགག །རིགས་པ་དེ་གཞན་ལའང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྟ་བའི་བྱེད་པ་པོ་དགག །ལྟ་བའི་ལས་དང་བྱ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མིག་ལྟ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དགག །བདག་གམ་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་ལ་མི་ལྟ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག །ལྟ་བའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟགས་དགོད་པ། མ་ངེས་པ་སྤང་བ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རབ་བྱེད་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པར་བལྟ་བྱ་དང་ལྟ་བྱད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་བཀག་སྟེ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟར་ལྟ་བ་པོ་
ལ་སོགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དགག་བྱ་ཡིན་གྱི་ཡོད་ཙམ་མིན་ནོ། །གཟུགས་
ལ་ལྟ་བའི་མིག་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དེ་ལ་ནི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་སྟེ། རང་ཉིད་རང་གི་བལྟ་བྱ་ཡིན་པའི་རང་ལ་བྱ་བྱེད་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གང་ཞིག་བདག་ལ་མི་ལྟ་བ་དེ་ལ་ནི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་ན་ལྟ་བ་ཡོད་དེ་ལྟ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ་དཔེར་ན་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་ལྟ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པ་འགལ་བས་རང་ལ་མི་ལྟ་བར་མཚུངས་བཞིན་དུ་མིག་གཟུགས་ལ་ལྟ་ལ་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་མི་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་དེ་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ལ་ལྟ་མི་ལྟ་མཚུངས་པའི་རིགས་པའོ། །
བུད་དྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། ཆུ་ལ་རླན་དང་མེ་ལ་ཚ་བ་དང་སྣ་མའི་མེ་ཏོག་ལ་དྲི་

130

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཞིམ་པ་མཐོང་ན་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་ལས་ས་དང་ཆུ་དང་གོས་ལ་རླན་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་བཞིན་དུ། ལྟ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ཐོག་མར་མིག་ལ་དམིགས་
ནས་དེ་ནས་གཟུགས་ལ་ཡང་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་ཡང་མི་ལྟའོ་ཞེས་འགོག་སྟེ་དེ་ཡང་བརྒྱ་པ་ལས། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་

བཞིན་ནི། །ཐོག་མར་བདག་ལ་སྣང་འགྱུར་ན། །མིག་ཉིད་ལ་ཡང་མིག་གིས་ནི། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་འཛིན་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མེ་ནི་རང་མི་སྲེག་ཀྱང་གཞན་སྲེག་པ་བཞིན་དུ་རང་ལ་མི་ལྟ་ཡང་གཞན་ལ་ལྟ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡང་མི་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། ལྟ་བ་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་མེ་ཡི་དཔེ་བཀོད་པས་ནི་སྒྲུབ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེའི་དཔེ་དེ་ནི་དངོས་ཀྱི་དོན་ལྟ་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྔར་
ལན་བཏབ་པ་སྟེ་སུན་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་ཤེ་ན། སོང་དང་མ་སོང་བགོམ་པ་ཡིས་ཏ་དེ་གསུམ་ལ་འགྲོ་བ་བཀག་པ་བཞིན་དུ་བསྲེགས་པ་ལ་མི་སྲེག་ཅེས་པ་དང་བལྟས་པ་ལ་མི་ལྟ་ཞེས་སོགས་དང་རེ་ཞིག་སྲེག་པོ་མི་སྲེག་ཅེས་པ་དང་རེ་ཞིག་ལྟ་པོ་མི་ལྟ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་མཚུངས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་རང་ལ་མི་ལྟ་བ་ལ་གཞན་ལ་ལྟ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དོ་ཞེས་པ་འདི་གྲུབ་བོ། །
གསུམ་པ་ནི། གང་གི་ཚེ་རང་དང་གཞན་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ལྟ་བ་ལྟ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཚེ་མི་ལྟ་བ་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་ལྟ་བས་ན་མིག་ནི་ལྟ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་པ་ད་ནི་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་འདིར་མིག་ནི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བས་

131

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་གསུམ།

ན་ལྟ་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་མིག་ལྟ་བའི་བྱེད་པ་པོའ། །དེ་ཡི་ཚེ་བོྱེད་པ་པོ་མིག་ལྟ་བའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་དགོས་པས་མིག་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་མིན་གང་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བརྟག་གྲང༌། དང་པོ་ལྟར་ན། མིག་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ནི་སླར་ཡང་གཟུགས་ལ་ལྟ་བས་ན་ཞེས་པའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་དང་དེ་ལྟ་ན་ལྟ་བར་བྱེད་པ་པོ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་མིག་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་མིན་པ་ཡང་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་བ་ཉིད་དེ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་བཞིན་ནོ། །གང་གི་“ཚེ1

་ལྟ་བའི་
རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་པར་མི་འཐད་པ་དེ་ཡི་ཚེ་ལྟ་བས་ལྟ་བར་བྱེད་ཅེས་བྱར། །དེ་ནི་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་དང་སྦྱར་རོ། །གང་ཆེ་ཞེས་པ་བཞི་སྔར་བཀག་པའི་དོན་བསྡུར་ཟླ་བས་བཤད་ལ་སངས་རྒྱས་
བསྐྱངས་ཀྱིས་ནི་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་
པས་ལྟ་བའོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་མིག་ལ་བྱ་བའི་“སྐྱོན

2

་བརྗོད་ནས་ལྟ་བར་
བྱེད་པས་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡུལ་ལ་ལྟ་བ་ན་ལྟ་བ་ཡིན་གྱི་མི་ལྟ་ན་མིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་ཡུལ་ལ་ལྟ་ན་ལྟ་བ་ཡིན་གྱི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ལྟ་བ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པ་
དེ་ཡི་ཚེ་ལྟ་བར་བྱེད་པས་མིག་ལྟ་བའོ་ཞེས་པ་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་བའོ་ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་དུ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱང་ལྟ་བར་བྱེད་པས་ཞེས་པའི་ཚིག་དེའི་དོན་དུ་བྱ་བ་གཉིས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་བྱ་བ་གཉིས་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་ཡོད་པར་རྟོག་ན་ལྟ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྟ་བ་པོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་
1 ཆེ

2 རྐྱེན

132

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

སྟེ་སྐྱོན་དེ་སྤོང་བར་འདོད་ནས་ལྟ་བའོ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་དོན་དུ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་འདོད་
ཀྱི་སྔ་མ་ལ་མི་འདོད་ན་ལྟ་བས་ལྟ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་རྟོག་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་ལྟ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྤང་བར་འདོད་ནས་ལྟ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་འདོད་ན། ལྟ་བ་ཞེས་པའི་
དོན་དུ་བྱ་བ་མེད་པས་ལྟ་བ་མིན་པ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་ནི་ལྟ་བར་བྱེད་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྐང་པ་དྲུག་ཀ་སྦྲེལ་ནས་བཤད་དོ། །
འདིར་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་པས་ན་ལྟ་བའོ་ཞེས་པའི་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་དོན་
དུ་གཟུགས་ལྟ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ལྟ་བའོ་ཞེས་པའི་“ཚིག1

་

གི་དོན་གྱི་བྱ་བ་དེ་མིག་ལ་ཡོད་ལ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་
དེ་ལས་ལ་ཡང་ཡོད་པས། དེ་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་

པའི་དོན་སོ་སོ་ལ་སོ་སོར་ཡོད་དགོས་ཤིང་ཐུན་མོང་དུ་བྱ་བ་གཅིག་རྟེན་པ་འགལ་བར་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་སྐྱེ་བཞིན་པའི་ཆོས་ཙམ་ཞིག་བྱ་བ་མེད་པར་སྐྱེ་བས་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་འགས་ཀྱང་ཡུལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ལྟ་སྟེ་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་མིག་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བས་ཡུལ་མི་ལྟའོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ནི་གྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་པའོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །གལ་ཏེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་བའི་བྱ་བ་མེད་ན་ནི་དེའི་ཚེ་ཆོས་ཙམ་ཡང་
མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་ཡིན་ན་ནི་ཆོས་ཙམ་པོ་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་ཡང་ཁས་ལོང་

1 ཆེག

133

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་གསུམ།

ལ། འོན་ཏེ་དེ་ཁོ་ནར་ཡོད་མེད་སེམས་ན་ནི་བྱ་བ་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཙམ་པོ་ཡང་མེད་དེ་བརྒྱ་པ་ལས། བྱ་བ་དང་ལྡན་རྟག་པ་མེད། །ཀུན་ཏུ་འགྲོ་ལ་བྱ་བ་མེད། །བྱ་བ་མེད་པ་མད་དང་མཚུངས། །བདག་མེད་ལ་ཁྱོད་ཅིས་མི་དགའ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་ལུགས་འདི་དབུ་མ་པ་ལ་གནོད་

བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དོ་“ཞེས1

་ཚིག་
གསལ་ལས་འཆད་དོ། །འདིར་བྱ་བ་མེད་ཅེས་པ་ནི་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་ལྷས་བྱིན་

འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་མེད་པ་མིན་གྱི་མིག་དང་ལྷས་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
ཙམ་ཞིག་མིན་པའི་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་མེད་ཅེས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །
རང་ལུགས་ནི་དེ་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་ཡིན་པས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འབྱེད་དོ། །ཕ་རོལ་པོས་མིག་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་གཟུགས་ལྟ་བ་མིན་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་གྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་ཡོད་པ་བཀོད་པས་ན། ཕ་རོལ་པོ་ལ་གྲུབ་པའི་དོན་དེའི་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འདི་ཡི་
དགོངས་པར་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཤིང༌། ཁོ་བོ་ཅག་དགག་བྱ་འགོག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མི་སྒྲུབ་པས་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་མི་འགོད་པས་སྔར་གྱི་

བཀག་པའི་དོན་དེ་མི་སྒྲུབ་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་ཕ་རོལ་
པོ་ལ་གྲུབ་པས་ཆོག་ཅེས་པ་ཡང་དེའི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དགོས་ཀྱི་ཁས་བླངས་ཙམ་

1 ཞས

134

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།
གྱིས་མི་ཆོག་གོ །
གཉིས་པ་ནི། ལྟ་བས་ན་ལྟ་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་ལྟ་བར་བྱེད་ཅེས་པ་འདིས་མིག་ལྟ་བའི་བྱེད་པ་པོར་སྒྲུབ་པ་ནི་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདིས་ལྟ་བར་བྱེད་པས་ན་ལྟ་བའོ་ཞེས་ལྟ་བར་བྱེད་ཅེས་པ་འདིས་མིག་ལྟ་བའི་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་མིག་བྱེད་པ་པོར་བཞག་ནས་ལྟ་བའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་བརྟགས་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་བྱེད་བར་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་མིག་འདིས་ལྟ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ་འདི་ཡང་རང་སྡེ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་སམ་གཞན་སྡེ་ལྟར་བདག་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ཡོད་པས་ལྟ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་ན་ལྟ་བ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྔར་ནི་དཔེར་ན་ཤིང་འདི་སུས་གཅོད་ན་སྟ་རེས་གཅོད་ཅེས་སྟ་རེ་གཅོད་པ་པོར་སྨྲ་བ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སུས་ལྟ་ན་མིག་གིས་ལྟ་ཞེས་མིག་ལྟ་བ་པོར་ཁས་བླངས་ལ། འདིར་ནི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྟ་རེས་ཤིང་གཅོད་ཅེས་ལྟས་བྱིན་

གཅོད་པ་པོ་དང་སྟ་རེ་བྱེད་པར་སྨྲ་བ་བཞིན་དུ་བདག་གམ་རྣམ་ཤེས་གང་ཡང་རུང་བས་མིག་འདིས་གཟུགས་ལ་ལྟའོ་ཞེས་བདག་གམ་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བ་པོ་དང་མིག་ལྟ་བའི་བྱེད་པར་འདོད་པའོ། །དེ་ལ་སྔར་མིག་ལྟ་བར་སྨྲ་བ་འགོག་པའི་ཚེ་ལྟ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སུན་ཕྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་

བ་པོ་གཉིས་པོའང་རྣམ་པར་བཤད་པ་སྟེ་སུན་ཕྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་ལྟ་བ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། །ལྟ་བས་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཉིད། །གང་ཞིག་བདག་ལ་མི་ལྟ་བ། །དེ་གཞན་དག་ལ་ཇི་ལྟར་ལྟ། །ཞེས་འདོན་པ་བསྒྱུར་རོ། །འདིར་མིག་ལྟ་བ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་བཞག་ནས་བདག་གམ་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་སྨྲས་

135

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་གསུམ།

པ་ཡིན་པས་སུན་འབྱིན་མཚུངས་སོ། །སྐྱོན་གཞན་འདི་ཡང་ཡོད་དེ་ལྟ་བ་པོས་ལྟ་བར་བྱེད་ན་ལྟ་བ་གསུམ་དུ་ཐལ་བའོ། །གལ་ཏེ་ལྟ་བ་པོ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་
དེའི་ལས་གཟུགས་དང་བྱེད་པ་ལྟ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། དེ་ལ་ལྟ་བ་པོ་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་གཉིས་ལ་མི་འདའ་བས་ལྟ་བ་མ་སྤངས་པ་སྟེ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་
དང་བཅས་པའི་ལྟ་བ་པོ་འདོད་ན་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་གྲུབ་པ་ཞིག་ལྟོས་
སམ་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་ལྟོས་དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་མི་རིགས་ཏེ་གྲུབ་ཟིན་ནི་སླར་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མིན་པས་ཡང་ལྟོས་པར་མི་རིགས་སོ། །འདི་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་

ལ་ལྟོས་པ་འགོག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི་གྲུབ་ཟིན་སླར་ཡང་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་སྐྱོན་འོང་སྟེ་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ལྟོས་པར་འགལ་ཏེ་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལྟ་བ་སྤངས་པར་གྱུར་པ་སྟེ་ལྟ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ལྟ་བ་པོ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཀྱང་ངོ་ཞེས་པས་ལྟ་བ་ལ་ལྟོས་པ་ཡོད་པ་མིན་པར་མ་ཟད་མ་ལྟོས་པའི་ལྟ་བ་པོ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་“ནོ།

1

།སངས་
རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ནི་ལྟ་བ་པོ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་ན་བྱ་བ་གཉིས་མེད་པ་དང་མི་
ལྡན་ན་ལྟ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བས་འགོག་སྟེ་ལྟ་བ་ལྟ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་དོན་འདྲ་བར་འཆད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཚེ་ལྟ་བ་ལ་ལྟོས་མ་ལྟོས་ཀྱི་ལྟ་བ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་

མེད་པ་དེའི་ཚེ་ལྟ་བ་པོ་མེད་ན་རྒྱུ་མེད་པའི་བལྟ་བྱ་དང་ལྟ་བ་དེ་དག་ག་ལ་ཡོད་དེ་

1 ན

136

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་དེ་དག་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལྟ་བ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོད་པར་ག་ལ་འགྲུབ། འདིར་སྨྲས་པ་གལ་ཏེ་བལྟ་བྱ་དང་ལྟ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོད་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ལ་ལྟ་བ་དང་བལྟ་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་ལ་གསུམ་འདུས་པ་ལས་རེག་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་འབྱུང་ཞིང་རེག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་ཚོར་བ་ཡིན་ལ་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཇི་ལྟར་ཕ་དང་མ་དག་
ལ། །ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་འབྱུང་བ་ནི་རྒྱ་འགྲེལ་གཞན་གསུམ་ལ་མེད་ཅིང༌། འགྲེལ་པ་འདིར་ཡང་དེ་ལ་བཤད་པ་མ་མཛད་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་
ཞུགས་ཀྱིས་རྩ་ཤེ་ལ་ཚིགས་བཅད་བཞི་བརྒྱ་དང་ཞེ་དགུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་མི་
འགྲིག་པས་དཔེ་མ་དག་པ་ལས་བསྒྱུར་བར་གསལ་ལོ། །རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་བཞི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་གཉིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ནའང་ཡོད་
པ་ནི་མིན་ཏེ། ལྟ་བ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་བལྟ་བྱ་དང་ལྟ་བ་གཉིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་རེག་པ་དང་
ཚོར་བ་དང་སྲེད་པ་བཞི་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །འདིར་སྲེད་པའི་རྐྱེན་
གྱིས་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་དེ་ལེན་པ་དང་སྲིད་པ་དང་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་བལྟ་བྱ་དང་ལྟ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེའི་ཚེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་སྲིད་པ་

དང་སྐྱེ་རྒ་སོགས་ཇི་ལྟ་བུར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །

137

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་གསུམ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལྟ་བ་ནི་བཀག་ན་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་
བཀག་པས་དེ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
ཉན་པ་དང་སྣོམ་པ་དང་མྱོང་བར་བྱེད་པ་དང་རེག་པར་བྱེད་པ་དང་ཡིད་ཀྱིས་སེམས་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཉན་པ་པོ་དང་མཉན་པར་བྱ་བ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་སྣོམ་པ་
པོ་དང་བསྣམ་པར་བྱ་བ་དང་མྱོང་བ་པོ་དང་མྱང་བར་བྱ་བ་དང་རེག་པ་པོ་དང་རེག་པར་བྱ་བ་དང་སེམས་པ་པོ་དང་བསམ་པར་བྱ་བ་རྣམས་རྣམ་པར་བཤད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་གིས་རྣམ་པར་བཤད་ཅེ་ན། ལྟ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་ཇི་ལྟར་ལྟ་བ་བཀག་པ་བཞིན་དུ་ཉན་པ་སོགས་ལྔ་དང་ལྟ་བ་པོ་བཀག་པ་བཞིན་དུ་ཉན་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་དང་བལྟ་བར་བྱ་བ་བཀག་པ་བཞིན་དུ་མཉན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་བཀག་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཉན་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། །དེ་ལ་ཉན་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །ཅེས་དང་སྣོམ་པ་རང་གི་དང་མྱོང་བྱེད་རང་གི་དང་རེག་བྱེད་རང་གི་དང་སེམས་བྱེད་རང་གི་ཞེས་སོགས་འདོན་པ་བསྒྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལས་དང་བྱེད་པདང་བྱེད་པ་པོ་དྲུག་“ཚན1

་གསུམ་རང་

གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་བཀག་པ་དེ་ཡང་རྟོག་གེ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབས་སོ་སྙམ་པ་
དགག་པ་དང༌། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་སོགས་བཀག་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རབ་བྱེད་འདིས་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་

དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱོགས་ཙམ་སྨོས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། དེ་ལ་འཕགས་པ་ཉན་
ཐོས་ནི་མིག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གཟུགས་གང་དག་འདས་པ་དང་མ་

1 ཆན

138

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་འདི་དག་ལ། རྟག་པ་“ཉིད1

་དམ་བརྟན་པ་ཉིད་དམ་དེ་
བཞིན་ཉིད་དམ་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་མ་ནོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འགའ་ཡང་མེད་ཀྱི་སྒྱུ་མ་དེ་ནི་ཡོད་དོ། །སྒྱུ་མར་བྱས་པ་དེ་ནི་ཡོད་དོ། །སེམས་རྨོངས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་ནི་གྱིན་ཞིག་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་གཞན་ལྔ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །སྲིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང༌།
མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཞིང༌། །ཡིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་མི་ཤེས་ཏེ། །གང་
དུ་འཇིག་རྟེན་མི་འཇུག་པ། །འདི་ནི་བདེན་པའི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །གང་དུ་རྐྱེན་ཚོགས་པས་མཐོང་བར། །འདྲེན་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་མཛད་པའི། །ས་དེ་དོན་དམ་འཛིན་པ་ནི། །ཉེ་བར་བརྟགས་པ་ཆུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས་ནི་མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་དྲུག་གིས་ཡུལ་འཛིན་པའི་བྱེད་པ་དང་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་གང་ལ་
འཇིག་རྟེན་གྱི་བློ་མི་འཇུག་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ་འགྱུར་གཞན་ལས།
ད་ནི་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་རོ། །དབང་པོ་དང་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་ཚོགས་པའི་དབང་གིས་རང་རང་གི་ཡུལ་འཛིན་པར་བསྟན་པའི་ས་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་བསྟན་ནོ། །
དེ་བཞིན་དུ། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །མིག་གི་རྣམ་ཤེས་འདིར་སྐྱེ་ཡང༌། །གཟུགས་ནི་མིག་ལ་བརྟེན་མ་ཡིན། །གཟུགས་ནི་མིག་ལ་འཕེ་བའང་མིན། །བདག་མེད་མི་སྡུག་ཆོས་འདི་དག །སླར་ཡང་བདག་དང་སྡུག་ཅེས་བརྟགས། །མེད་ལ་ལོག་པར་བརྟགས་པ་སྟེ། །དེ་ལས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང༌། །རྣམ་

1 ཉེད

139

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་གསུམ།

ཤེས་འགག་དང་འབྱུང་བ་ལས། །རྣམ་ཤེས་ཟད་དང་འཕེལ་བར་མཐོང༌། །འགར་ཡང་འགྲོ་འོང་མེད་སྟོང་དང༌། །རྒྱུ་འདྲ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་མཐོང༌། །ཞེས་པས་ནི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་ཡང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་ཕན་ཚུན་དུ་མི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་ཆ་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་ལ་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་བ་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་གསུངས་སོ། །
ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང༌། མིག་ནི་ཐམས་ཅད་ལྡན་ན་མཐོང་
འགྱུར་ཏེ། །མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པའང༌། །མཚན་མོ་རྐྱེན་རྣམས་མེད་ན་མཐོང་མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་ལྡན་དང་བྲལ་བ་རྣམ་རྟོག་ཡིན། །ཞེས་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ལ་ཚོགས་པ་དེ་བྲལ་ན་མི་མཐོང་བས་ཡུལ་མཐོང་མི་མཐོང་ནི་རྣམ་རྟོག་གི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །མིག་ནི་སྣང་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཡིད་འོང་དང༌། །ཡིད་དུ་མི་འོང་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་མཐོང་བས། །དེ་ལྟར་ལྡན་ལ་བརྟེན་ཏེ་མཐོང་བས་ན། །དེ་ཕྱིར་མིག་གིས་ནམ་ཡང་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་རྐྱེན“ཚོགས1

་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་མཐོང་བས་ན་མིག་ལ་
རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ནམ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་འདི་དང་སྔ་མ་
གཉིས་ཀས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་བཀག་གོ །ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྒྲ་
གྲག་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཡང་ནམ་ཡང་ནང་དུ་ཞུགས་པ་མེད། །དེ་འགྲོ་དམིགས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་སྒྲ་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་ཡུལ་དབང་པའི་དྲུང་དུ་འོངས་པ་དང་ཡུལ་འཛིན་ཡུལ་གྱི་སར་འགྲོ་བ་མིན་ཀྱང་ཡུལ་རྣམས་དབང་

1 ཆོགས

140

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

པོས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་གི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་ནོ། །
དེ་བཞིན་དུ། གླུ་དང་གར་དང་རོལ་མོའི་སྒྲ་ཡང་གཟུང་བྱ་མིན། །རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་མི་མཁས་རྨོངས་དང་ཆགས་པའི་རྒྱུ། །མི་མཁས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་ལ་ཞེན་རྣམས་བརླག་འགྱུར་ཞིང༌། །སྐྱེ་བོ་བྱིས་པ་ཉོན་མོངས་བྲན་བཞིན་བདག་གྱུར་ཏམ། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་རང་གི་སེམས་ཡུལ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་མཚན་འཛིན་
གྱིས་བཅིངས་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་མཐོང་བ་ན། བདག་ནི་མཁས་པའི་རིགས་པས་ཆོས་འདི་དག་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་རྡུལ་ཙམ་
ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ན། བྱིས་པ་རིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མི་མཁས་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བྲན་དུ་གྱུར་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་དུ་ག་ལ་རུང་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་
མཉམ་གཞག་ཏུ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་རབ་བྱེད་འདི་ཡི་རིགས་པ་རྣམས་ནི་གཟུང་བར་བྱ་བ་དང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་འཛིན་པ་“པོ་

1

རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་
པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བའི་མིག་ཏུ་འཕགས་པས་བརྩལ་བ་ཡིན་པས། མིག་དེ་རྙེད་པར་བྱས་ལ་གསུང་རབ་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བལྟས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་སྟོན་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་དྲུག་གཟུང་བྱ་དང་དབང་པོ་དྲུག་འཛིན་བྱེད་དང་གང་ཟག་དྲུག་འཛིན་པ་པོར་འཇོག་པ་ན་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པར་
ཆོས་དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་ཚུལ་ངོས་ཟིན་

1 པ

141

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་གསུམ།

པར་བྱས་ལ། ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ནི་ལས་དང་བྱེད་པ་དང་བྱེད་པ་པོ་གང་ཡང་བཞག་ས་མེད་པར་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བཞིན་ངེས་པར་བྱ། དེ་ནས་ནི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེར་སྣང་བའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བྱེད་པ་དང་ལས་དང་བྱེད་པ་པོར་འབད་མེད་དུ་འཆར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡི་ཚེ་མིག་ལྟ་བ་སོགས་སུ་འཇོག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་དོ་སྙམ་དུ་ངེས་པ་དྲང་བར་བྱ་སྟེ། རིགས་པས་དཔྱོད་པ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་འཚོལ་བ་ཡིན་
གྱི་ཡོད་མེད་ཙམ་འཚོལ་བ་མིན་པས་དཔྱད་ནས་མ་རྙེད་པ་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཁེགས་ཀྱི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཁེགས་པ་གཏན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་སྐད་དུ་ཡང་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མི་
སྲིད་ན་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་འདི་རྣམས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་

སྨིན་པའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། ཅི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་གམ། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འགོག་པ་སྒྲུབ་པས་དེ་ཇི་ལྟར་མ་བཀག་ཅེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཚོལ་བ་ལྷུར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་གི་མིག་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཤིང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱི་རྣམ་

པར་སྨིན་པ་ཉིད་ནི་མི་འགོག་གོ །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་པས་གང་ཞིག་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཉིད་དུ་བསྙད་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་འདི་ཙམ་ཞིག་འགོག་ལ་འདི་ཙམ་ཞིག་མི་འགོག་པའི་ས་མཚམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

142

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

དེས་ན་འདིའི་ཡོད་ཚུལ་ནི། ལྟ་པོ་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ཞིང༌། །ལྟ་བ་ཉིད་ཀྱང་ལྟ་པོ་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། །འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་དེས་ལྷག་མ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །
རབ་བྱེད་གོང་མར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བདེན་པ་
འགོག་ནུས་མོད་ཀྱང་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་རྟོགས་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། རབ་བྱེད་འདི་གསུངས་ཏེ་དེ་ནི་རབ་བྱེད་གཞན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བ་དེས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མཐའ་ཡས་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞིང་ཡུལ་དྲུག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་འཆར་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་པོ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་བཅད་བརྒྱུད་ཀྱི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

༼རབ་བྱེད་བཞི་པ་ཕུང་པོ་བརྟག་པ།༽
གཉིས་པ་ཕུང་པོ་ལ་ཆོས་བདག་དགག་པ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་

བཤད་པ། དེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དོན་བསྡུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ནི། འདིར་སྨྲས་པ། གལ་ཏེ་དབང་པོ་རྣམས་བཀག་མོད་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལྔ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཡོད་དོ། །དེ་ཡོད་ན་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་དོ། །འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ། གཟུགས་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་
དགག །རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ། རྩོད་པ་དང་འཆད་པའི་ཚེ་ལན་གདབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་དགག །ཡོད་མེད་དང་འདྲ་

143

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཞི་།

མི་འདྲ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་ཆོས་མངོན་པ་ལས། གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་རྒྱུར་བྱས་པའོ། །ཞེས་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་རྒྱུའི་གཟུགས་འབྱུང་བ་བཞི་དང༌། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
མཆེད་ནས་འབྲས་གཟུགས་ཀྱི་རེག་བྱའི་བར་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་གཟུགས་སུ་གསུངས་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་རང་“མཚན1

་པར་འཛིན་པ་འགོག་པའི་དམ་
བཅའ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་བཞིན་མི་གཏོགས་པར་ཏེ་དེ་དག་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་འབྲས་བུའི་གཟུགས་ནི་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེར་མ་ཟད་འབྲས་བུའི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་མ་གཏོགས་པར་ཏེ་དེ་དག་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་འབྲས་བུའི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་མི་སྣང་ངོ་། །དམ་བཅའ་དེ་གཉིས་སྒྲུབ་པ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་མ་གཏོགས་པར་འབྲས་བུའི་གཟུགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་གཟུགས་དེ་ནི་རྒྱུ་མེད་
པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ཏེ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་རྒྱུ་མེད་པ་ནི་གང་ནའང་མེད་པས་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡོད་པར་མི་རུང་ངོ་། །གལ་
ཏེ་འབྲས་བུའི་གཟུགས་ནི་མ་གཏོགས་པར་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ནི་
འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་རྒྱུ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་ནི་འབྲས་བུ་འཇུག་པ་ཡིན་ན་ངོ་བོས་ཐ་དད་པར་གྲུབ་ན་འབྲས་བུ་ལ་མི་ལྟོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་འབྲས་བུ་འཇུག་པ་མེད་དོ། །འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྒྱུ་ནི་རྒྱུར་མེད་དེ་རྒྱུར་རྣམ་འཇོག་གི་རྒྱུ་མེད་

1 མཆན

144

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་བཟློག་བ་འཕེན་པས་དམ་བཅའ་གཉིས་སྒྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་འགོག་པ་ནི་རང་སྡེ་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་མ་གསུངས་ལ་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཡིན་ན་ལྟོས་པ་མི་འཐད་པས་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་སྔར་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པའི་རིགས་པ་དང་མི་འདྲའོ། །
གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་འབྱུང་བ་རྣམས་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུར་རྟོག་ན་གཉིས་
ལས་མི་འདའ་བས་དེ་ལ་གཟུགས་ཡོད་པ་ན་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་འཐད་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ་ཡོད་པ་ལ་རྒྱུས་སླར་ཡང་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་མེད་པ་ན་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་མེད་ན་དེ་གང་གི་རྒྱུར་འགྱུར་ཡང་གཉིས་ནི་ཕན་ཚུན་བསྡུ་བའོ། །འདི་རྐྱེན་བརྟག་ཏུ་གསུངས་ཟིན་མོད་ཀྱང་འདིར་ཡང་སྐབས་སུ་བབ་པས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་

མི་འཐད་ཀྱང་འབྲས་བུའི་གཟུགས་ནི་ཡོད་ལ་དེ་ཡོད་ན་རྒྱུ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ་དེ་ལྟ་ན་རྒྱུ་མེད་པའི་འབྲས་བུའི་གཟུགས་ཡོད་པ་ནི་འཐད་པར་མི་རུང་ངོ་། །རུང་མིན་ཉིད་ཅེས་བརྟགས་ནས་ངེས་གཟུང་དང་བཅས་པའི་དགག་པ་གཉིས་གསུངས་པས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པར་གཟུགས་མི་དམིགས་པ་དང་གཟུགས་ཡོད་
མེད་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱུ་མི་འཐད་པ་དང་རྒྱུ་མེད་པའི་གཟུགས་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཉིད་གཟིགས་པས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐོགས་བཅས་ཐོགས་

145

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཞི་།

མེད་དང་བསྟན་ཡོད་བསྟན་མེད་སོགས་འགའ་ཡང་རྣམ་པར་བརྟག་པར་མི་བྱ་བ་སྟེ་མི་འོས་སོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལྟ་བུ་དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པར་འདོད་པ་
མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་འགའ་ཡང་བརྟག་པར་མི་
རིགས་ཏེ་གནས་མེད་པ་ལ་བསམ་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་ཞེས་འཆད་དོ། །གཞན་ཡང་འབྱུང་བ་རྒྱུར་རྟོག་ན་རང་དང་འདྲ་བའི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པའམ་མི་འདྲ་བའི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་གྲང༌། འབྲས་བུའི་གཟུགས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་དང་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

ཡོད་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འབྱུང་བ་བཞི་ནི་སྲ་གཤེར་དྲོ་ཞིང་གཡོ་བ་ཡིན་ལ་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་ནི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་གཟུགས་དང་བ་དང༌། ཕྱི་རོལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འདི་ནི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་འདྲ་བ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ན་འདྲ་བ་དེ་རྒྱུ་ལ་རག་མི་ལས་པས་ཆ་གཅིག་གིས་འདྲ་ན་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདྲ་དགོས་བར་སྟོན་
པའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང༌། འབྱུང་རྣམས་མིག་གཟུང་མ་ཡིན་ན། །དེ་བྱུང་མིག་གཟུང་ཇི་ལྟར་ཞེས། །གཟུགས་ལ་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ན། །ཁྱོད་
ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་འཛིན་པ་བཟློག །ཅེས་འབྱུང་བ་མིག་གིས་མི་མཐོང་ན་དེ་ལས་བྱུང་
བའི་སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱང་མི་མཐོང་བར་བསྟན་ཏེ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་

མིག་གིས་མཐོང་མི་མཐོང་ཡང་མཚུངས་དགོས་པའི་རིགས་པའོ། །ས་ལུའི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ས་བོན་རིགས་མཐུན་རྣམས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མ་མཐོང་བས་རྒྱུ་མཚན་འདིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་རྒྱུ་དང་འདྲ་བ་མི་འཐད་པར་གསུངས་ཏེ་རིགས་འདྲ་གཅིག་རྒྱུ་

146

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

འབྲས་མིན་པར་མཐོང་ན་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པ་འགོག་པ་འདི་ཡང་སྔར་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་རྒྱུ་དང་མི་འདྲ་ཞེས་བྱ་བའང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་དང་མི་འདྲ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་རུང་ན་མི་འདྲ་
བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་སེམས་ཀྱང་མཚུངས་པ་སྟེ་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་དང་ན་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ངོ་། །
ཇི་ལྟར་ན་གཟུགས་ཕུང་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རིམ་པ་སྟ་འགོག་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་ལ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་དཔྱད་ནས་བཀག་པ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་རེག་པ་གཉིས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་དཔྱད་ནས་དགག་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་མེད་དང་རྒྱུ་འབྲས་འདྲ་མི་འདྲ་ཡང་སྦྱར་“ཏེ1

་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་གསུངས་
པས་སོ། །དེར་མ་ཟད་དངོས་པོ་སྟེ་མཚན་མཚོན་དང་རྒྱུ་འབྲས་དང་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུགས་ལ་དཔྱད་པ་གསུམ་བྱས་པ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པར་སྦྱར་རོ། །
གསུམ་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་ནི་ཆོས་གཅིག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
པར་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོན་པར་འདོད་བ་དེའི་ཕྱིར།

1 ཏ

147

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཞི་།

རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་རྒྱུར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུན་
འབྱིན་པའི་བརྩད་པ་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ་ཞེས་དགག་པ་བྱས་བའི་ཚེ། སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་གང་ཞིག་གལ་ཏེ་ལན་གཞན་དུ་རེ་ཞིག་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་ན། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་ཡི་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡང་དག་པའི་ལན་བཏབ་པ་མིན་ཏེ། ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡང་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་
བྱ་ཡིན་པ་དང་བསྒྲུབ་དགོས་སུ་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་དེ་འདྲའི་ཚིག་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པས་དེའི་ལན་ཐམས་
ཅད་ལ་དབུ་མ་པས་སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བར་སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་པར་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱིས་བཤད་པ་བྱས་པའི་ཚེ་ཡང་སློབ་མ་ལྟ་བུ་གང་ཞིག་སྐྱོན་འདོགས་པ་སྨྲ་བར་བྱེད་ཅིང་རྒོལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡི་བརྒལ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱོན་བཏགས་པ་མིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བར་བྱ་བ་དང་མཚུངས་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང༌། དངོས་པོ་གཅིག་གི་ལྟ་པོ་གང༌། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟ་པོར་བཤད། །གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་
པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཚིགས་བཅད་འདི་གཉིས་ནི་རབ་
བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་པའི་དོན་གྱི་ལུང་

གིས་ཀྱང་གྲུབ་པ་དང་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་རབ་བྱེད་འདིས་བཤད་པར་བྱ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱོགས་ཙམ་ནི། ཤེས་

148

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།
རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྙིང་པོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་
ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་སྤྱད་པ་སྤྱོད་བར་འདོད་པ་དེས་འདི་ལྟར་
རྣམ་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་
ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང༌། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་རྡོས་པ་འདྲ། །ཚོར་བ་ཆུ་བུར་དག་དང་ “མཚུངས1

། །འདུ་ཤེས་སྨིག་རྒྱུ་འདྲ་བ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་
ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཁྱད་པར་དུ་ཆོས་གཅིག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་བཞིན་དུ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བལྟ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་“མདོ་

2

ལས། ཆོས་
གཅིག་གིས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང༌། །སྣིག་རྒྱུ་དང་འདྲ་གཟུང་བྱར་
མེད་ཅིང་གསོག་དང་ནི། །བརྫུན་ཞིང་ཐེར་ཟུག་མིན་པར་རྗེས་སུ་རྟོགས་འགྱུར་བ། །དེ་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་འགྲོ། ཞེས་དང༌། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་
པོ་ལས་ཀྱང༌། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་
བློས་སྦྱར་བྱ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །རྣམ་པར་དག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན། །གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས། །གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་མཐོང༌། །ཇི་སྙེད་མང་པོ་བཤད་བྱས་ཀྱང༌། །དེ་ལ་དྲེགས་པ་སྐྱེ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ངའོ་སྙམ་པའི་གཞི་བདག་ལ་རང་བཞིན་བཙལ་བས་མ་རྙེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཆོས་གཞན་ཀུན་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་གསུངས་

1 མཆུངས

2 མདེ

149

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ལྔ།

པས། རིམ་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ་བདག་མེད་ཚུལ་ཡང་ཆོས་དང་གང་ཟག་མཚུངས་པར་གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཕུང་པོའི་རྒྱུ་འབྲས་གསུངས་པ་ལ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྟངས་ལྟར་ཡོད་ན་རྒྱུ་འབྲས་གཏན་མི་རུང་བར་རིགས་པས་གཏན་ལ་དབབ་ལ་དེ་ནས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་འབྱུང་བ་འབྱུང་འགྱུར་དང་རེག་ཚོར་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་འཐད་དོ་སྙམ་དུ་སྣང་ཕྱོགས་ཀྱི་ངེས་པ་དང་“སྟོང

1

་ཕྱོགས་ཀྱི་ངེས་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་
གཅིག་གི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བའི་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ལ་བློ་སྦྱོང་བར་བྱའོ། །ཕུང་པོ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དགུའི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

༼རབ་བྱེད་ལྔ་པ་ཁམས་བརྟག་པ།༽
གསུམ་པ་ཁམས་ལ་ཆོས་བདག་དགག་པ་ལ་གསུམ། རབ་ཏུ་བྱད་པའི་གཞུང་བཤད་པ། ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དོན་བསྡུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྨྲས་པ་ཁམས་རྣམས་ནི་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་འདི་ནི་ཁམས་དྲུག་པའོ།
ཞེས་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་དང༌། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་སྲ་གཤེར་དྲོ་ཞིང་གཡོ་བ་མི་སྒྲིབ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡང་བསྟན་ལ། རང་བཞིན་མེད་ན་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་མི་རིགས་པས་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཁམས་

1 སྟང

150

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཁམས་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ། །གལ་ཏེ་ཁམས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་གཞན་
གཉིས་ཀྱང་ད་ལྟར་ཡོད་ནའང་དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། །
ཇི་ལྟར་མེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་གཉིས། ཁམས་དྲུག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་

དགག །ཡོད་“མེད1

་ཀྱི་མཐར་ལྟ་བ་སྨད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ནམ་མཁའི་ཁམས་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག །རིགས་པ་དེ་ཁམས་ལྷག་མ་ལ་ཡང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་མཚན་མཚོན་དགག །དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དུ་གྲུབ་པ་དགག །བཀག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་
གཞི་དགག །མཚན་ཉིད་དགག །མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་དགག །དེས་མཚན་གཞི་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྔ་ཕྱི་ལ་བརྟེགས་ནས་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་དགག །མཚན་ཉིད་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་ནས་“མཚན2

་ཉིད་འཇུག་པ་དགག་པའོ། །དང་“པོ་

3

ནི། མདོ་ལས་སའི་ཁམས་དང་
པོར་གསུངས་མོད་ཀྱང་འདིར་དང་པོ་ནམ་མཁའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་

བཀག་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་ནམ་མཁའ་“སྟོང

4

་པར་གྲགས་ཤིང་ཁམས་གཞན་རྣམས་
དེ་ལྟར་མ་གྲགས་པས་གྲགས་པའི་“དོན

5

་གྱིས་མ་གྲགས་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ནམ་

1 མད
2 མཆན

3 པ

4 སྟང
5 དན

151

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ལྔ།

མཁའི་མཚན་ཉིད་སྔ་རོལ་ན་“ཞེས1

་སོགས་གསུངས་སོ། །འདིར་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་
པ་སུ་ཡང་མཚན་ཉིད་ལས་མཚན་གཞི་སྔ་བར་མི་“འདོད

2

་པས་ནམ་མཁའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན་ནམ་མཁའ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། གཞན་དག་མཚན་ཉིད་ལས་མཚན་གཞི་སྔ་བར་མི་འདོད་པས་དེ་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་ནི་མི་སྒྲུབ་བོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ནི་བུད་དྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས་གལ་ཏེ་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་ནི། དེ་ལ་ནམ་མཁའ་འདི་ཡི་མཚན་ཉིད་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཞིག་ན། ཞེས་སྔ་ཕྱི་བ་དེ་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་རིགས་ལ་མེད་ན་མི་རིགས་ཞེས་ཕྱི་མ་འཐད་ན་སྔ་མ་དེའི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་བསྟན་ནས་ཁྱབ་བྱེད་འགོག་པའོ། །དེ་ཡང་“མདོ་

3

ནས་མི་སྒྲིབ་པ་ནམ་མཁའི་
མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཙམ་ཞིག་རང་ཡང་འདོད་པས་ཕ་རོལ་པོས་མཚན་གཞི་ནམ་མཁའ་ལ། མི་སྒྲིབ་པ་མཚན་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་མཚན་“མཚོན4

་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་སྔ་ཕྱི་དེ་ཡོད་དགོས་ཞེས་སྟོན་
པའོ། །དེ་ལྟར་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་མཚན་ཉིད་འཇུག་པའི་དུས་ནི་གསུམ་དུ་ངེས་ལ་དུས་མཉམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་མཚན་ཉིད་བཅས་ལ་མིན་ཞེས་པར་འགོག་ཅིང༌། མཚན་ཉིད་སྔ་ཞིང་མཚན་གཞི་ཕྱི་བ་ལ་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་དང་དེ་ལས་བཟློག་པ་ལ་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་གཉིས་ཕྱི་མ་འགོག་དཀའ་སྟེ། འཇུག་གཞི་སྔར་ཡོད་པ་ལ་འཇུག་པ་པོ་ཕྱིས་འཇུག་པའི་དོགས་པ་ཆེ་ལ་འཇུག་ས་སྔར་མེད་པར་ངེས་ན་སྔར་
1 ཞས
2 འདད
3 མད
4 མཚན

152

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཞུགས་པར་འཛིན་པ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྔ་རོལ་དུ་མཚན་གཞི་
ཡོད་པ་ཙམ་འགོག་པར་མཛད་དོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིབ་“ཐོགས

1

་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལ་
མཚན་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་དུས་གཞན་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་མི་
འཐད་པས། མཚན་ཉིད་དེ་ལས་སྔ་རོལ་དུ་མཚན་གཞི་ནམ་མཁའ་ཡོད་པ་ལ་འཇུག་དགོས་ན། ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་ཐོགས་མེད་པའི་སྔ་རོལ་ན་འཇུག་གཞི་ནམ་
མཁའ་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་གང་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་ཐོགས་མེད་པ་ལས་ནམ་མཁའ་སྔ་བར་གྱུར་ན་དེའི་
དུས་ན་མཚན་ཉིད་དེ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་ནམ་མཁའ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་དོན་འགའ་ཡང་གཞུང་ལུགས་གང་ནའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་ནི་ཡོད་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཡང་མཚན་གཞི་ལ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་ཡོད་པས་མཚན་གཞི་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་དོན་མེད་དོ་
ཞེས་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་དེ་གང་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་གཞི་མེད་པས་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་མེད་དོ། །འདི་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན་མཚན་
ཉིད་མེད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་ཡོད་སྙམ་པ་འགོག་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་གསུམ་
ལས་མི་འདའ་ལ་དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི་མི་འཇུག་སྟེ། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པས་གཞི་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་འགལ་བའི་

1 ཐགས

153

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ལྔ།

ཕྱིར་རོ། །མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པའི་དོན་ལ་ཡང་“མཚན1

་ཉིད་འཇུག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོས་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པར་གྲུབ་པ་ལ་སླར་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ཀྱང་མཚན་ཉིད་འཇུག་ན་ནི་རྟག་ཏུ་མཚན་ཉིད་འཇུག་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་མེད་ལ་སོགས་པ་དེ་མཚན་གཞི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ལ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་མི་འགལ་ཡང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལ་མི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དུས་མཉམ་པ་ལ་ལྟོས་པ་མི་རིགས་པ་མང་དུ་གསུངས་པས་མཚན་མཚོན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དུས་མཉམ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དོ། །
འདི་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་དང༌། རང་ཉིད་ཚུགས་
ཐུབ་ཀྱི་ངོ་བོར་ཡོད་དགོས་པས་དེ་ལྟ་ན་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་གཞན་ལ་
རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མི་འཐད་པའོ། །དེས་ན་ངོ་བོས་གྲུབ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་རག་ལས་
ན་དུས་ནམ་ཡང་རག་མི་ལས་པ་མི་སྲིད་དགོས་པས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །མཚན་
ཉིད་དང་བཅས་པ་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ལས་གཞན་པ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ལས་ལོག་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་དང༌། ཡོད་པ་ལས་ལོག་པ་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་ཡོད་མེད་དངོས་འགལ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་འོས་པ་པས་སྐྱེས་བུ་ནི་སྲོག་གི་རྫས་ལ་ལྟོས་ནས་མཚན་ཉིད་མེད་ལ། ལུས་ཀྱི་རྫས་ལ་ལྟོས་ནས་མཚན་ཉིད་ཡོད་

1 མཆེན

154

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཅེས་རྣམ་གྲངས་ལས་མཚན་ཉིད་ཡོད་མེད་དུ་སྨྲ་ནའང་སྔར་སོ་སོ་བ་སུན་ཕྱུང་བ་ལས་མི་འདའོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཡང་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོད་པ་བཀག་ཀྱང་ཚོགས་པ་བཀག་པས་ཡ་གྱལ་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་མཚན་གཞི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གང་གི་“ཚེ1

་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་མཚན་གཞི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
མཚན་ཉིད་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མཚན་གཞིར་གཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདར་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲིབ་ཐོགས་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ནམ་

མཁའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བསྟན་ན། དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་མི་འཇུག་པའི་
ཕྱིར་མི་འཐད་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་གཞི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གང་གིས་
འགྲུབ་པར་འཐད། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་བཀག་གི་
མཚན་ཉིད་ནི་མ་བཀག་པས་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ལ་དེ་ལྟ་ན་མཚན་
གཞི་ཡང་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། མཚན་ཉིད་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མཚན་གཞི་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དེ་ཡི་ཚེ་མཚན་གཞི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་
ན་དེར་མ་ཟད་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟེན་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཞི་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་མཚན་གཞི་བཀག་ཀྱང་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་མི་འཐད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་བརྟགས་པ་ན་མཚན་ཉིད་འཇུག་པར་མི་འཐད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་

1 ཆེ

155

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ལྔ།
ཀྱི་གཞི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞི་མེད་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་
ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔར་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཇུག་བསྡུས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང༌། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་
ཏེ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་ལྟ་ནའང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་ནམ་མཁའ་ནི་ཡོད་ལ་དེ་ལྟ་ན་མཚན་གཞི་འམ་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་པས་དེ་གཉིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཞན་སྡེ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་
སོགས་པས་ནམ་མཁའ་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་སྨྲ་ལ་རང་སྡེ་ལ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་ནམ་མཁའ་དངོས་པོར་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་སྒྲིབ་པ་སྟེ་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་བཀག་པ་ལ་ནམ་
མཁར་འདོད་པར་ནི་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་འདྲ་མོད་ཀྱང༌། ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཡིན་ན་གཞན་ལ་གོ་འབྱེད་པ་མི་རུང་བས། ནམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལ་གོ་འབྱེད་པར་བྱེད་པས་དོན་བྱེད་ནུས་པའོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ནམ་མཁའ་དངོས་པོར་འདོད་དོ། །ནམ་མཁས་གོ་ཕྱེ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་གཟུགས་ཅན་གཞན་ལ་གོ་ཕྱེ་བ་ནི་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ཅན་གཅིག་ཡུལ་གཞན་དུ་གོ་ས་འཕོས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི་ནམ་མཁས་ཕྱེ་བ་མེད་
དོ། །གོ་བཀག་པ་ཡང་གཟུགས་ཅན་གཅིག་ཡོད་པའི་གོ་སར་གཟུགས་ཅན་གཞན་མི་ཚུད་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བཀག་ལ། དེར་གཟུགས་ཅན་གཞན་ཚུད་པ་ལ་སྔ་མ་
གཞན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་གོ་ཕྱེ་ན་འགྲོ་འོང་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །
རིགས་པ་དེ་དག་དང་རྟག་པ་དང་དངོས་པོ་གཞི་མཐུན་པ་ལ་གནོད་པ་སྟོན་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མ་བཀག་པར། ནམ་མཁའ་

156

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

མཚན་གཞི་དང་སྒྲིབ་ཐོགས་མེད་པ་མཚན་ཉིད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པར་ནི་བསྟན་
ཟིན་ལ། མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་དུ་མ་གཏོགས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ནམ་མཁའ་དངོས་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ་ཞེས་བཀག་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཁམས་ལྷག་མ་ལ་ཡང་སྦྱར་དགོས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །རང་སྡེ་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་གཞན་ནི་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པས་དེ་འདྲ་བའི་དངོས་མེད་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

ཡོད་དོ་སྙམ་ན། ནམ་མཁའ་ནི་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ལ་
བཞག་གོ །གལ་ཏེ་གཟུགས་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་དེའི་ཚེ་བར་སྣང་ལྟ་བུར་ཐོགས་
བཅས་ཀྱི་གཟུགས་བཀག་ཙམ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པས་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེའི་
ཚེ་གང་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རི་བོང་གི་རྭའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རི་བོང་གི་རྭ་མེད་པའི་དགག་པ་དེ་རི་བོང་གི་རྭའི་དངོས་པོ་མེད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་དགག་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྨྲ་བར་རིགས་སྙམ་ན། དེ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་དངོས་པོ་ཙམ་མི་སྲིད་ན་བུམ་པའི་དངོས་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་མི་སྲིད་པ་

བཞིན་དུ། དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་ཙམ་མི་སྲིད་ན་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་དངོས་མེད་ཀྱང་
དོན་དམ་པར་མི་སྲིད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་རྟོག་པར་བྱེད་པ་པོ་ཁྱོད་ནི་ཡོད་ལ་
དེ་ཡི་ཕྱིར་བརྟག་བྱ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་གང་གིས་དངོས་

157

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ལྔ།

དང་དངོས་མེད་ཤེས་ཤིང་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་གསུམ་ལས་མི་འདའ་ལ་དེ་ཡང་དངོས་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ནི་མཚན་གཞི་ཞེས་པ་དང་དངོས་མེད་དུ་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཞེས་པ་དེར་བཀག་ཟིན་པས་མི་འཐད་
དོ། །དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་པ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕུང་གསུམ་གྱི་རྟོག་པ་པོ་ཡང་མེད་པས་རྟོག་པར་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང༌། གང་ཞིག་དངོས་རྣམས་དངོས་མེད་ཤེས་པ་
དེ། །ནམ་ཡང་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཆགས་མི་འགྱུར། །གང་ཞིག་ནམ་ཡང་དངོས་ཀུན་ཆགས་མེད་པ། །དེ་ནི་ཏིང་འཛིན་མཚན་མ་མེད་ལ་རེག །ཅེས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་དེ་དཔྱོད་པ་པོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བདེན་པར་མི་འཛིན་པར་གསུངས་ཤིང༌། གང་དག་ཆོས་རྣམས་སྟོང་ལ་སེམས་བྱེད་པའི། །བྱིས་

པ་དེ་དག་ལམ་ངན་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་ཡི་གེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །དེ་དག་ཡི་གེ་མེད་པར་ཡི་གེས་བསྟན། །གང་དག་ཞི་ཞིང་རབ་ཞིའི་ཆོས་སེམས་པའི། །སེམས་པ་དེ་ཡང་ནམ་ཡང་འབྱུང་མ་ཡིན། །སྤྲོས་ཀུན་སེམས་ཀྱི་རྣམ་

པར་རྟོག་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་བསམ་ཡས་རྟོགས་པར་གྱིས། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །གང་དག་ཆོས་རྣམས་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་
ལ་སེམས་པ་ལམ་ངན་པར་ཞུགས་པར་སྟོན་པ་མིན་གྱི། གང་དག་ཞི་ཞིང་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཀག་པའི་སྟོང་པ་ལ་སེམས་པར་བྱེད་མཁན་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལམ་ངན་པར་ཞུགས་པར་སྟོན་ནོ། །
དེ་ཡང་ཡི་གེ་མེད་པར་ཞེས་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་

158

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

སྟོན་མཁན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཡང་བདག་མེད་དུ་སྟོན་པར་བཤད་དེ་དངོས་མེད་ལ་བདེན་པ་འགོག་མཁན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཁུངས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དང་མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་བཞི་པོ་གང་དུ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་མཇུག་བསྡུས་
སོ། །བོད་ལ་གྲགས་པའི་མཚོན་བྱ་ལ་འདི་དང་རྒྱ་གཞུང་གཞན་མང་པོ་ལས་མཚན་གཞི་ཞེས་འབྱུང་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཀྱང་གཅིག་བས་མཚན་མཚོན་གྱི་སྦྱོར་བ་
གཅིག་ལ་མཚན་གཞི་དང་མཚོན་བྱ་འགལ་བར་སྨྲ་བ་ཡང་མི་འཐད་ལ། གཞན་དག་སྔ་མ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་ཅེས་སྨྲ་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་སྒྲུབ་གཞི་
གསུམ་ཡོད་པ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་མཚོན་པ་ལ་ཡང་བྱར་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་བརྗོད་བྱ་ལ་ཡང་གསུམ་བྱ་དགོས་“པར

1

་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི་འདོད་པ་
ཡིན་ནོ། །སྐད་དོད་གཅིག་ཡིན་པས་དོན་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་ཅིག་ཤོས་ཡིན་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་ནི་དུ་མ་ཞིག་སྣང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ལྔ་པོ་ནམ་མཁའ་ལས་གཞན་གང་དག་ལྷག་མར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀྱང་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པར་དངོས་པོ་“དངོས

2

་མེད་དང་མཚན་གཞི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

ཡོད་པས་སྟོང་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ས་ཁམས་མཚན་ཉིད་སྔ་རོལ་ན། །ས་ནི་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་དེ་ཕྱིར་ས་ཁམས་དངོས་པོ་མིན། །ཞེས་སྦྱར་ཏེ་
1 ཕར

2 དངས

159

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ལྔ།

གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྦྱར་རོ། །ཆོས་མངོན་པ་ལས་ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་ཕུང་པོ་རྣམས་རྒྱུ་འབྲས་དང༌། ཁམས་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་
ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་རྣམས་གསུངས་ཀྱི། བདེན་འཛིན་གསུམ་ག་ཡང་ཆོས་གསུམ་ག་ལ་སྐྱེ་བས་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་ཆོས་གསུམ་ག་ལ་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ངེས་པ་ནི་མིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་བཞི་པོ་དེར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མི་འཐད་པའི་
ཕྱིར་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་ཉམས་པས། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པར་ལོག་པར་ལྟ་བ་གོམས་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་ལམ་ཐར་པ་དང་མཐུན་པར་འགྲོ་བ་ལས་ཉམས་པའི་བློ་ཆུང་གང་དག །བློ་ཞན་པས་རྟེན་འབྱུང་མཆོག་ཏུ་ཟབ་པ་མ་རྟོགས་པ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་“ཡོད་པ་སྟེ

1

་རྟག་པ་དང་མེད་པ་སྟེ་ཆད་པར་ལྟ་བས་བློའི་མིག་བསྒྲིབས་པ་

དེ་དག་གིས་ནི། བལྟ་བར་བྱ་བའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ལོག་པའི་ངོ་བོ་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་མི་མཐོང་ངོ་། །བུད་དྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་མེད་ན་རྒྱལ་བས་ཕལ་ཆེར་དེ་དག་ལ་བརྩམས་ནས་ཆོས་བསྟན་པ་དོན་“མེད2

་དུ་འགྱུར་བར་བརྩད་པའི་ལན་དུ། ཁོ་བོ་ཅག་“ཡོད

3
་

1 ཡད་པ་སྟ
2 མད
3 ཡད

160

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་བསལ་བ་སྟོན་གྱི་དེ་དག་མེད་ཅེས་མི་སྨྲ་བས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་
ཆོས་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །གང་དག་“ཡོད

1

་མེད་ཀྱི་མཐར་ལྟ་བ་ལ་ནི་
ཆོས་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་ལྟ་བ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་མྱང་འདས་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་དེ་རབ་བྱེད་གསུམ་གའི་རྩོད་སྤང་ངོ་། །
གཉིས་པ་ནི། ཁམས་དྲུག་ལ་མཚན་མཚོན་དང་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རང་

བཞིན་བཀག་པ་ཡང་རྟོག་ག་ཙམ་གྱིས་མིན་གྱི་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་དང༌།
རབ་བྱེད་འདིས་ཁམས་ལ་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་བཀག་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱོགས་ཙམ་
བརྗོད་ན། ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་ལྟ་བ་ལ་གནས་པར་མི་བྱ་བ་ནི་སྔར་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་དྲངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་ཚངས་པ་ཁྱད་པར་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས་

ཀྱང༌། ནང་གི་སའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་སའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་ནི་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་པ་དང་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དེ། །ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་མེད། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཡིས་དེ་རྟོགས་པས། །འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱིས་མི་གོས་སོ། །ཞེས་དང༌། འཇམ་དཔལ་
རྣམ་པར་རོལ་པ་ལས་ཀྱང༌། བུ་མོ་ཁམས་དག་ཇི་ལྟར་བ་ལྟ་བར་བྱ། བུ་མོས་སྨྲས་པ་འཇམ་དཔལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་བསྐལ་པས་བསྲེགས་པ་ན་ཐལ་

1 ཡད

161

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དྲུ།

བ་ཡང་མེད་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རབ་བྱེད་འདི་ཡི་རིགས་པ་རྣམས་ནི་གསུང་རབ་དེ་དག་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཆོས་རྣམས་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་ཉིད་
ཀྱི་གཞི་དང་བྲལ་བར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བའི་མིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་མིག་དེ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ནི། ཁམས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་མཚོན་དང་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གསུངས་པ་ལ་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་
བོའི་དབང་གིས་ཡོད་ན་མཚན་མཚོན་ལ་སོགས་པར་གཞག་ཏུ་མི་རུང་བར་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་ངེས་པར་བྱ། དེ་ནས་མིང་གི་ཐ་སྙད་“ཀྱི

1
་

དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་མཚན་མཚོན་དང་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་དུ་འཇོག་པ་ཆེས་འཐད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྣམས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཁམས་
བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྔ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

༼རབ་བྱེད་དྲུག་པ་འདོད་ཆགས་བརྟག་པ།༽
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟེན་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཡོད་པ་དགག །མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་ཡོད་པ་དགག །རྒྱུ་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དོན་
བསྡུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྨྲས་པ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་དེའི་རྟེན་ཅན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དམིགས་པའི་
1 ཀྱ

162

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཕྱིར་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། དགེ་སློང་དག་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐོས་པ་དང་མི་
ལྡན་པ་བཏགས་པར་ལྷུང་བ་ནི་མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ནས་ཡིད་བདེ་བའི་གནས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་མངོན་པར་ཞེན་པར་གྱུར་ནས་འདོད་ཆགས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཆགས་པར་གྱུར་ནས་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་འདོད་
ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཆགས་སོགས་
ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཆགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་ནའང་དེ་ལྟར་ནི་མེད་དོ། །
འདི་ལ་གསུམ། འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་
དགག །བཀག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཇུག་བསྡུ་བ། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱར་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྔ་ཕྱིར་འབྱུང་བ་དགག །ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན་ཆགས་པ་ཡོད་མེད་
དགག །ཆགས་པའི་སྔ་རོལ་ན་འདོད་ཆགས་ཡོད་མེད་དགག་པའོ། །དང་“པོ་

1

ནི།
འདོད་ཆགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཚུལ་གསུམ་ལས་མི་འདའ་ལ་དེ་ཡང་ཆགས་
པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཡོད་པ་ནི་འོག་ཏུ་འགོག་པས་འདིར་ཆགས་པ་སྔར་ཡོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཡོད་དམ་ཕྱིས་ཡོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཡོད་བརྟག་གྲང༌། གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན་འདོད་ཆགས་མེད་པ་སྟེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆགས་པ་
གཅིག་ཡོད་ན་ནི་ཆགས་པ་སྔར་ཡོད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་འགྱུར་

1 པ

163

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དྲུ།

རོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་སྔར་ཆགས་པ་ཡོད་པ་ན་ཕྱིས་འདོད་ཆགས་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པ་ཞིག་ན། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཡང་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་ནི་མེད་དེ་གཞན་དུ་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འདོད་ཆགས་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད་དུ་འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྲེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
གྱི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །ཆགས་པ་ནི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་སམ་གང་ཟག་སྟེ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་རྟེན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཆགས་པ་སྔར་ཡོད་པ་ན་ཕྱིས་འདོད་ཆགས་
ཡོད་པ་མི་འཐད་ན་ཆགས་པ་སྔར་མེད་པར་ཕྱིས་ཡོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཡོང་ངོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་ཆགས་པ་སྔར་ཡོད་པ་ན་ཕྱིས་འདོད་ཆགས་ཡོང་པ་མིན་པ་དེའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་ན་སྔར་ཆགས་པ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་པ་ན་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཞེས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཤིང་ཐོག་མེད་པར་དེའི་སྨིན་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་དུ་འདོད་པ་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་འགོག་པའི་སྐབས་ནས་འཆད་པས་འདི་ནི་ཆགས་པ་འདོད་ཆགས་ལས་ཕྱིན་རྟེན་མེད་པར་སྟོན་པའོ། །
འདི་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན་ཆགས་
པ་འདོད་ཆགས་མེད་པ་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཆགས་པ་ཡོད་ན་འདིའི་འདོད་ཆགས་འདིའོ་ཞེས་འཐད་ལ། ཆགས་པ་མེད་ན་དེ་སུའི་འདོད་ཆགས་སུ་འགྱུར་ཏེ་གཞི་མེད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་མི་འཐད་པས། ཆགས་པ་མེད་ན་འདོད་ཆགས་མི་

164

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

འཐད་དོ་ཞེས་“ཚིགས1

་བཅད་དང་པོས་ཆགས་པ་སྔར་མེད་ན་འདོད་ཆགས་ཡོད་པ་
མི་འཐད་པ་བསྟན་པར་འཆད་དོ། །དེ་ནས་ཆགས་པ་ཡོད་ན་འདོད་ཆགས་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། ཆགས་པ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ཡང༌། །འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་བཏོན་ནས་ཆགས་པ་སྔ་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཆགས་པར་མི་བྱེད་
པས་འདོད་ཆགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ་གཞན་དུ་ན་འགའ་ཡང་འདོད་ཆགས་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཆགས་པ་ཡོད་ནའང་འདོད་ཆགས་མི་འཐད་དོ་ཞེས་འཆད་དེ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར་ཡང་ཆགས་པ་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་དེ་བཞིན་དུ་འདོན་ནོ། །ཆགས་པ་སྔར་ཡོད་མེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་འགོག་པར་འདྲ་མོད་ཀྱང་གཞུང་གོང་
འོག་གང་གིས་འགོག་མི་འདྲ་བ་ནི་ཆགས་པ་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་
དགག་སྒྲ་འདོན་མི་འདོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་གཅིག་བྱུང་བའོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆགས་པ་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་བཀག་
མོད་ཀྱང་ཆབས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཆགས་
པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་འདོད་ཆགས་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས་མི་འདའ་
ལ་འདོད་ཆགས་སུ་མ་ཟད་ཆགས་པ་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་ནི་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ལ་ཆགས་པ་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་མེད་དཔྱད་ནས་བཀག་པའི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། །མཚུངས་ལུགས་ནི་འདོད་ཆགས་སྔར་ཡོད་པ་ན་ཆགས་པ་ཕྱིས་ཡོད་པར་རྟོག་ན། གལ་ཏེ་ཆགས་པའི་སྔ་རོལ་ན། །ཆགས་མེད་འདོད་ཆགས་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པ་

1 ཆིགས

165

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དྲུ།

ཡོད། །འདོད་ཆགས་ཡོད་ན་ཆགས་ཡོད་འགྱུར། །ཞེས་སྦྱར་ལ་དགག་སྟེ་ཆགས་པ་ལས་འདོད་ཆགས་སྔ་ན་རྟེན་མེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །
ཅི་སྟེ་འདོད་ཆགས་སྔ་རོལ་དུ་མེད་པར་ཆགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་ན་ལྷན་ཅིག་པ་འོག་ཏུ་འགོག་པས་ཆགས་པ་སྔ་ལ་འདོད་ཆགས་ཕྱི་བར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་ན་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ནའང༌། །ཆགས་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་སྦྱར་ཏེ། ཆགས་པ་སྔ་ན་དགྲ་བཅོམ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཚིགས་བཅད་དང་པོའི་རྐང་པ་གསུམ་པས་བསྟན་པ་ལྟར་
ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་རྐང་པ་བཞི་པ་གཏོང་སྟེ། འདོད་ཆགས་སྔ་ན་འདོད་ཆགས་འདིས་འདི་ཆགས་སོ་ཞེས་འཐད་ལ་འདོད་ཆགས་མེད་ན་གང་གིས་དེ་ཆགས་པར་འགྱུར། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཆགས་པར་མ་བྱས་ཀྱང་ཆགས་ན་འགའ་ཡང་མ་ཆགས་

པར་མི་འགྱུར་བས་འདོད་ཆགས་མེད་ན་ཆགས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འདོད་ཆགས་ཡོད་ན་ཆགས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་གྱུར་ནའང༌། །ཆགས་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་བཏོན་ནས་ཆགས་པ་ཕྱིས་ཡོད་ན་འདོད་ཆགས་དེས་ཆགས་པར་མ་བྱས་པར་འགྱུར་བས་འདོད་ཆགས་ཡོད་ནའང་ཆགས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་འཆད་དེ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར་ཡང་རྐང་པ་གཉིས་པོ་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འདོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འགྱུར་རྙིང་གི་གཞུང་ལ་དེ་གཉིས་ལ་
དགག་སྒྲ་སྦྱར་བ་ནི་མི་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་འགྱུར་བཅོས་པར་སྣང་ངོ་། །འདིར་གལ་ཏེ་ཆགས་པའི་སྔ་རོལ་ཞེས་པའི་རྐང་པ་དྲུག་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་འབྱུང་བ་ནི་ཆགས་པ་ལ་ཡང་རིམ་པ་མཚུངས་པར་གསུངས་པའི་འདོན་པ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་པས་གཞུང་

166

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

དངོས་མིན་ཏེ། སྔར་བཤད་པ་དང་མ་བཤད་པའི་གཞུང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཕགས་པ་རང་གིས་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་ཚིག་ཚེགས་བསྐྱོང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ་དངོས་སུ་སྦྱར་ན་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་འགྱུར་རྙིང་ལས་རྐང་པ་དྲུག་པོ་དེ་དང་དེའི་མཇུག་ཏུ། འདོད་ཆགས་
ལ་ཡང་ཆགས་པ་ནི། །ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རིམ་པ་མཚུངས། །ཞེས་རྐང་པ་བརྒྱད་གཞུང་གི་ཁྲོད་དུ་བྲིས་པ་ནི་མ་ལེགས་ཏེ། འགྱུར་རྙིང་ཉིད་ལས་རྩ་ཤེལ་ཚིགས་བཅད་
བཞི་བརྒྱ་ཞེ་དགུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་གཞན་ཞིག་གིས་བསྲེ་བསླད་བྱས་པར་མངོན་ནོ། །འདོད་ཆགས་ལ་ཡང་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་གཞུང་དུ་བྱེད་པ་ནི་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྔར་འདོད་ཆགས་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས་
བཀག་པ་དེ་ཆགས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཡོད་མེད་ལ་ཡང་སྦྱོར་ཅིག་ཅེས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་མ་ངེས་པར་སྣང་བས་གཞུང་ལ་བསྲེ་བསླང་བྱས་པའོ། །དེས་ན་བུད་དྷ་པཱ་ལི་ཏ་དུ་ཡང་འདི་གཉིས་བྲིས་མོད་ཀྱང་འགྲེལ་པ་དེར་དེ་ལ་བཤད་པ་ཡང་མེད་ལ།
ཆགས་པ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ཡང༌། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྡུའི་འགྲེལ་པ་
དང༌། འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ཡང༌། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྡུའི་
ཚིག་གཉིས་ཤིན་ཏུ་འདྲ་བར་ཡོད་པ་ལ་ཕྱི་མའི་ཚིག་གི་བར་དུ་དེ་གཉིས་གཅིག་གིས་བཙུད་སྣང་བས་མ་དག་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་དང་དེའི་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་སུ་ཡང་དེ་གཉིས་བཙུད་སྣང་མོད་ཀྱང་འགྲལ་པ་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀས་དེ་ལ་བཤད་པ་བྱས་པ་མེད་ལ་དོན་ཡང་མི་འགྲིག་པ་གཅིག་གི་སྐབས་

167

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དྲུ།

སུ་བཙུད་སྣང་ངོ་། །ཚིག་གསལ་དུ་ནི་དེ་གཉིས་མེད་དོ། །ག་ལས་འཇིག་མེད་དུ་དེ་གཉིས་རྩ་བར་བྱས་ནས་དེ་ལ་བཤད་པ་ཡང་བྱས་སྣང་བས་ནི་རྩོམ་མཁན་དེ་ཡི་རང་རྟགས་ཆེན་པོ་བསྟན་སྣང་ལ་བཙུན་པ་འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་ཞེས་བརྒྱ་པའི་ལུང་ཡང་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་ནི་མི་རིགས་པའི་གཏམ་མོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྔར་བཤད་པའི་སྐྱོན་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་གཉིས་སྔ་ཕྱིར་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཡོད་ནའང་འདིར་ནི་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཁོ་ནར་འབྱུང་སྟེ། སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སེམས་ཆགས་པར་
བྱས་ལ་དེ་ཡང་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལྟོས་པ་མེད་པས་ལྷན་ཅིག་པ་དགག་པ་དང༌། གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་ལྷན་ཅིག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ནི་ཆགས་པ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་ན་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་མེད་
པར་འགྱུར་བས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་མི་འབྲལ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་སྔ་ཕྱི་བ་དང་དུས་མཉམ་པ་གང་རུང་
གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་ཁྱབ་བྱེད་འགོག་པ་ན་སྔ་ཕྱི་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པས་

དགག་པར་སླ་ལ། དུས་མཉམ་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་ན་མི་ཁེགས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་ན་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་འབྲེལ་པ་
དགག་ནུས་པས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པས་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པར་འགྲུབ་བོ། །

168

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་ལྷན་ཅིག་སྤྱིར་དགག །ཐ་དད་ལ་

ལྷན་ཅིག་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷན་ཅིག་བར་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་དེ་དག་རང་བཞིན་གཅིག་གམ་རང་བཞིན་ཐ་དད་བརྟག་གྲང༌། རེ་ཞིག་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་ལྷན་ཅིག་ཉིད་མེད་དེ་པ་ལང་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་པ་ལང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྣང་མུན་དང་འཁོར་འདས་ཐ་དད་ལ་ལྷན་ཅིག་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་

པ་ལ་ལྷན་ཅིག་ཡིན་མིན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྙོམས་སོ། །སངས་རྒྱས་“བསྐྱངས

1
་

ཀྱིས་ཐ་དད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལྷན་ཅིག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འགོག་སྟེ། ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་ན་སོ་སོར་བྲལ་བ་ཡིན་ལ་ལྷན་ཅིག་ནི་སོ་སོར་མ་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་རིགས་པའོ། །དེས་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་ལྷན་ཅིག་མི་རུང་ངོ་། །
མི་རུང་བཞིན་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྟོག་པ་འགོག་པ་ནི་གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་གཉིས་གཅིག་པུ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྟོག་ན་གྲོགས་མེད་པའི་བ་ལང་ལ་སོགས་པ་གཅིག་པུ་ཡང་ལྷན་ཅིག་པ་དེར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་ཡང་ལྷན་ཅིག་ཡིན་ན་བ་ལང་ལ་སོགས་པ་གྲོགས་མེད་པར་སོ་སོར་གནས་པ་ཡང་ལྷན་ཅིག་པ་དེར་འགྱུར་རོ། །གོང་མས་ལྷན་ཅིག་མི་རུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་འོག་མས་ལྷན་ཅིག་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པས་ལྷན་ཅིག་མི་འགྲུབ་པ་དང༌། ཐ་

1 བསྐངས

169

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དྲུ།

དད་དུ་གྲུབ་ན་ལྷན་ཅིག་དགོས་པ་མེད་པ་དང༌། ཐ་དད་ལྷན་ཅིག་ལ་ལྟོས་ན་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཅིག་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་མི་རུང་ཡང་ཐ་དད་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་འཇོག་གོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་ཐ་དད་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་རྟོག་ན་ཅི་གོ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་དག་ཕན་ཚུན་དུ་མི་ལྟོས་པའི་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རམ་དེས་ན་སྟེ་དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཕན་ཚུན་མི་ལྟོས་པར་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པའི་བ་ལང་དང་རྟ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མཐོང་བ་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་དུ་མཐོང་བའི་ཐ་དད་པ་ཡང་མིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་ལྷན་ཅིག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དོ། །འདི་ཡང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་རྣམས་དང་མགོ་“མཚུངས་བྱེད

1

་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡང་ཐ་དད་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་མི་འཐད་པས་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་དེ་ཁྱོད་འདོད་ན་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ཕ་རོལ་པོ་ལ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་
དག་ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་སྟེ་ཁོ་ནར་ནི་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་དེ་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་མི་རིགས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ལྷན་ཅིག་ཡིན་པར་རྟོག་པའི་དགོས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་འདིས་ཆགས་ལྡན་འདི་ཡུལ་འདི་ལ་ཆགས་སོ་ཞེས་འགྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་གི་དངོས་པོར་བརྟགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཐ་དད་
པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་ཆགས་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་དེར་བརྟགས་པ་དོན་མེད་དེ་ཚིག་ཟིན་པ་ལ་

1 མཆུངས་བྱད

170

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཆུས་འདེབས་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་དང༌། ཚིག་གསལ་གཉིས་དོན་འདྲ་བར་ཡོད་པས་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་གྲུབ་པས་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བར་དུ་ལྷན་ཅིག་བརྒྱུད་པ་དོན་མེད་ཅེས་བཤད་པར་མི་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཐ་དད་རྐྱང་པ་ལ་འདིས་འདི་ཆགས་སོ་ཞེས་པའི་ཕན་ཚུན་
ལྟོས་པའི་དགོས་པ་དེ་གྲུབ་པར་མ་གྱུར་བས་དེ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་པར་འདོད་པར་བྱེད་ན་ནི། ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་ཡང་དེ་རང་བཞིན་ཐ་དད་ལ་མི་རུང་བས་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་ཆགས་པའི་ཕྱིར་དེ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་
ཕྱིར་ཐ་དད་དུ་ཡང་འདོད་པ་ཁྱེད་ནི། གོས་ངན་པ་ལྷགས་པ་ཆེན་པོས་ཉེན་པ་བསྐུམས་ནས་སྡོད་ཅིང་བསྐུམས་དྲགས་པ་བསྲན་མི་བཟོད་པ་ན་ཡང་རྐྱོང་བར་བྱེད་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བཤད་པ་འདི་ཉིད་གསལ་ལོ། །
འདིར་སོ་སོ་བ་ཡ་གྱལ་རེ་རེ་ལ་ཐ་དད་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་དམ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ལ་ཡོད་གྲང༌། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་གཉིས་རེ་རེ་བ་ལ་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་སོ། །འདི་ནི་འདིས་ཆགས་སོ་ཞེས་པའི་ཐ་དད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་ལ་ངོ་བོས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་བཤད་ཟིན་བས་ངོ་བོས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་མི་འགྲུབ་ལ་དེ་མ་གྲུབ་པས་ལྷན་ཅིག་གི་དངོས་པོ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་ནི་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་རེའམ་གཉིས་ཀ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའམ་ཁྱེད་ཀྱིས་རང་དགར་ཐ་དད་པའི་
དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་བརྟགས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ངོ་བོས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡོད་ནས་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་གི་དངོས་པོར་འདོད་པར་བྱེད་པ་

171

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དྲུ།

དེ་སྨྲོས་ཤིག་ཅེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞིགས་པ་ན་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་དག་ལྷན་ཅིག་པ་དུས་མཉམ་དང་ལྷན་ཅིག་མིན་པ་སྔ་ཕྱི་བ་རྣམས་མི་འགྲུབ་པས་གང་“འདོད

1

་ཆགས་པའི་གང་ཟག་དང་སེམས་དང་
གང་ལ་འདོད་ཆགས་པའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་གང་གིས་འདོད་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་ནི། འདོད་ཆགས་
ལ་དཔྱད་པ་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྡང་དང་སྡང་བ་དང་གཏི་མུག་དང་རྨོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་མིན་པ་སྔ་ཕྱི་བ་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང༌། གལ་ཏེ་ཞེ་སྡང་སྔ་རོལ་ན། །ཞེ་སྡང་མེད་པའི་སྡང་ཡོད་ན། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེ་སྡང་ཡོད། །སྡང་ཡོད་ཞེ་སྡང་ཡོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་འདོན་པ་བསྒྱུར་ལ་དགག་གོ །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཆགས་པ་སོགས་བརྟག་པའི་རིགས་པས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་པ་དང༌།
རབ་བྱེད་འདིས་གང་ཆགས་པ་དང་གང་གིས་ཆགས་པ་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱོགས་ཙམ་སྨོས་ན། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གཞོན་ནུ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཁས་པ་དེ་ནི་གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་

1 འདད

172

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་པར་མི་བྱེད་ཞེ་སྡང་བར་མི་བྱེད་གཏི་མུག་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེས་ཆོས་དེ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞིང་ཆོས་དེ་མི་དམིགས་ཏེ་གང་འདོད་ཆགས་པ་དང་གང་ལ་འདོད་ཆགས་པ་དང་གང་གིས་འདོད་ཆགས་པ་དང༌། གང་ཞེ་སྡང་བ་དང་གང་ལ་ཞེ་སྡང་བ་དང་གང་གིས་ཞེ་སྡང་བ་དང༌། གང་གཏི་མུག་པ་དང་གང་ལ་གཏི་མུག་པ་དང་གང་གིས་གཏི་མུག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་དེས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞིང་མི་དམིགས་སོ། །ཆོས་དེ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞིང་མ་དམིགས་ན་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཆགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མྱུར་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་འཐོབ་བོ། །མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་གང་ཆགས་པ་དང་གང་ལ་ཆགས་པ་དང་གང་གིས་ཆགས་པ་སོགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་དང༌། གང་དད་པ་
དང་གང་ལ་དད་པ་དང་གང་གིས་དད་པ་སོགས་རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་
ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་ཚུལ་ལྟར་ཡོད་ན། དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་གང་ཡང་བྱར་མེད་པར་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་བྱ། དེ་ནས་དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་ནི་ངེས་པར་ཁས་བླང་དགོས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ལ་གཞག་ཏུ་མེད་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཁོ་ན་ལ་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཆེས་འཐད་
དོ་སྙམ་དུ་རྟེན་འབྱུང་གི་ངེས་པར་དྲང་བར་བྱ་སྟེ། ཆགས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་བརྟེན་ཞིང༌། ཞེས་སོགས་སུ་འདོན་པ་བསྒྱུར་བ་འདི་ཉིད་ལྟར་ཁས་བླང་ངོ་། །འདོད་ཆགས་

173

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བདུན།

དང་ཆགས་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུའི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དྲུག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

༼རབ་བྱེད་བདུན་པ་སྐྱེ་འཇིག་བརྟག་པ།༽
གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་གནས་འཇིག་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་

གཞུང་བཤད་པ། ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དོན་བསྡུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་དང༌། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྨྲས་པ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་འདུས་བྱས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོད་དེ་དེ་དག་གི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྟོན་པས་ཀྱང་དགེ་སློང་དག་གསུམ་པོ་འདི་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དག་
སྟེ་འདུས་བྱས་སྐྱེ་བར་ཡང་མངོན་འཇིག་པར་ཡང་མངོན་གནས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་ཡང་མངོན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མངོན་པ་ལས། སྐྱེ་བ་དང་རྒ་པ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་རྣམས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་སྡེ་གོང་འོག་ཕལ་མོ་ཆེས་དེ་རྣམས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་དང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་འཇིག་
གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལྡན་མིན་དུ་འདོད་ཅིང༌། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་

བཏགས་ཡོད་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་དོ། །སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡོད་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་སུ་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་
བའི་བྱ་བ་དང་འཇིག་པའི་བྱ་བ་དང་གནས་པའི་བྱ་བ་ལ་འདོད་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་

174

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

རྣམས་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་འཇིག་པར་བྱེད་པ་དང་གནས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ལ་འདོད་དོ། །ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན་གཟུགས་

ཕུང་ལྟ་བུ་གཅིག་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པ་ན་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡིན་པས་མི་མཚོན་གྱི་རང་

སྐྱེད་བྱེད་སོགས་དོན་གཞན་ཡོད་པས་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་ལ། སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་

ན་དེ་ལྟར་མཚོན་པ་མིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་བས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སོགས་དེ་དག་
ལས་རྫས་གཞན་པ་བཀག་པ་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞིའི་ཆོས་དེ་ཉིད་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེས་བརྩད་པའི་ལན་དུ། ནོག་སོགས་འདུས་པ་དང་སྲ་བ་བ་ལང་དང་སའི་ཁམས་ལས་རྫས་གཞན་མིན་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། མཚན་མཚོན་གྱི་ཆ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ནི་རབ་བྱེད་ལྔ་པར་བརྗོད་ཟིན་པས་འདིར་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་འགོག་པ་ལ་གསུམ།
འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག །དེས་འདུས་མ་བྱས་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་ཁེགས་བར་བསྟན། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དགག །ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་གསུམ་ཐུན་མོང་དུ་དགག །སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འདུས་བྱས་ཡིན་མིན་བརྟགས་ནས་དགག །རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་གང་ཡིན་བརྟགས་ནས་དགག །མཚན་ཉིད་གཞན་ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ནི། འདིར་སྐྱེ་བ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་ན་འདུས་བྱས་

175

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བདུན།

སམ་འདུས་མ་བྱས་ཤིག་ལ་རྟོག་གྲང༌། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་ཡང་སྐྱེ་གནས་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་རང་ལས་རྫས་གཞན་གསུམ་ལྡན་པ་སྟེ་ཚོགས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་གནས་འཇིག་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། སྐྱེ་བ་སོགས་རྫས་གཞན་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདོད་ན་ནི་ཇི་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་ཞེས་པ་འདིར་ཡང་སྦྱར་ཏེ། སྐྱེ་བ་ནི་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་མཚོན་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པས་གཟུགས་སོགས་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་མིན་ནོ། །སྲ་བས་ས་ཡི་ཁམས་སུ་མཚོན་པ་ལ་སྲ་བ་སའི་ཁམས་ཡིན་ན་དེ་ས་ཡི་ཁམས་སུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་གཞན་ཡོད་དགོས་ཞེས་པའི་སྐྱོན་མི་སྟོན་ལ། སྐྱེ་བས་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པ་ལ་དེ་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་དེར་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་གཞན་དགོས་ཞེས་སྨྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྲ་བས་ནི་རང་གི་མཚན་གཞི་སའི་ཁམས་སུ་མཚོན་པ་ན་རང་དང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་དུ་མཚོན་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བས་རང་གི་མཚན་གཞི་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པ་ན་རང་གི་མཚན་གཞི་ལས་རྫས་གཞན་
གྱི་ཚུལ་གྱིས་མཚོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱེ་བ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ན་ནི་སྐྱེ་བ་དེ་ཇི་ལྟར་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པ་མིན་ཏེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །འགྲེལ་
པ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་གསུམ་མི་འདོད་ན་དེ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མིན་པར་འགྱུར་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། འོག་ནས་འདི་
འགྲེལ་པ་མཁན་གྱིས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་རྩ་བ་མཁན་པོས་བརྗོད་པ་མིན་པར་
གསུངས་པས་ཞར་བྱུང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ནི་བཤད་ཚུལ་གཞན་གྱི་སྒོ་

176

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ནས་འཆད་པར་མཛད་དོ། །སྐྱེ་བ་ལ་གསུངས་པ་ནི་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་གཉིས་ཀྱང་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་གནས་པ་འདུས་བྱས་ན། །ཞེས་སོགས་སུ་འདོན་པ་སྤོའ། །ོགཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་
རྟོག་ན་རེ་རེ་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནམ་འདུས་པ་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བརྟག་པ་མཛད་དེ། དེའི་དོན་ནི་སྐྱེ་“བ

1

་ལ་སོགས་པས་རེ་རེ་ནས་རིམ་གྱིས་མཚོན་ནམ་དུས་ཅིག་ཅར་
དུ་མཚོན་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གནས་པ་དང་འཇིག་
པ་གསུམ་སོ་སོ་ཡིས་ཏེ་རེ་རེ་ནས་རིམ་གྱིས་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་བའི་མཚན་ཉིད་
བྱ་བར་ནི་ནུས་པ་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་དུས་ན་གནས་འཇིག་གཉིས་མེད་ན་ནམ་མཁའ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང༌། གནས་པའི་དུས་ན་སྐྱེ་འཇིག་གཉིས་མེད་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟར་དངོས་པོ་གནས་པ་མེད་ལ། རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་གནས་ན་ཕྱིས་ཀྱང་མི་འཇིག་པ་དང་ཕྱིས་འཇིག་ན་དངོས་པོ་གཅིག་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་འགྱུར་པ་མི་རིགས་པ་དང༌། འཇིག་པའི་དུས་ན་སྐྱེ་གནས་གཉིས་མེད་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གཞིའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མཚན་ཉིད་བཞི་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་དེ་ནས་གནས་པ་དང་དེ་ནས་རྒ་བ་དང་དེ་ནས་འཇིག་པའི་བྱ་བ་རིམ་ཅན་དུ་འཇུག་པར་འདོད་པ་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྐད་ཅིག་མར་སྨྲ་བ་ལ་གནོད་དོ་ཞེས་མདོ་སྔ་པས་སྨྲས་པའི་ལན་དུ། ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་བྱ་བ་དེ་བཞི་རྫོགས་པ་ལ་བྱེད་དོ་ཞེས་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་བར་འདིར་འགོག་

1 བོ

177

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བདུན།

གོ །དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་བཞིན་དུ་རང་རང་གི་བྱ་བ་མི་འཇུག་པ་འགལ་བས་བྱ་བ་མི་འཇུག་ན་དེ་དག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་དེ་རྣམས་འཇུག་གོ །
གལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་སྨྲ་ནའང་མི་རིགས་ཏེ། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་གནས་འཇིག་པ་འདུས་པ་སྟེ་ཚོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

ཡོད་པ་ཡང་ནི་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེས་པ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་འདུས་པ་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཆགས་བྲལ་དང་ཆགས་པ་དང་སྣང་མུན་བཞིན་ནོ། །ཐ་སྙད་དུ་དེ་གསུམ་གཞི་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་མི་འགལ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སམ་དོན་
དམ་པར་ཡོད་ན་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གནས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་
ན་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་ཡང་སྡོད་དགོས་པས་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་འཇིག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རང་དུས་ན་འགག་བཞིན་པའི་འཇིག་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གནས་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་འཇིག་པའི་བྱ་བ་འགལ་བ་སྣང་མུན་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་སླར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་
པས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་དུས་སུ་འགག་བཞིན་པའི་འཇིག་པ་དང་ལྡན་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན་ན་མ་འོངས་པ་དང་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན་ན་ད་ལྟར་པ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་སྐྱེ་གནས་འཇིག་པ་བྱ་བའི་ངོ་བོར་བྱས་ནས་སྔོན་མེད་གསར་དུ་བྱུང་བ་སྐྱེ་བ་དང་སྔ་མའི་རིགས་འདྲ་གནས་པ་གནས་པ་དང་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་འཇིག་པ་དང་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་ནི་རྒ་བ་ཡིན་ཞེས་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པས་རང་གི་

178

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དུས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་འགོག་པའོ། །བྱེད་པ་པོར་ཁས་བླངས་ནས་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་འཇུག་པར་སྨྲ་ན་ནི་དེ་ལྟར་འཇུག་པ་འགལ་བ་རྟོགས་པར་སླའོ། །འདི་ཡང་བུད་དྷ་བཱ་ལི་ཏ་ལས་འཆད་ཚུལ་གཞན་གྱིས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང༌། སྐྱོན་སྤོང་གི་ལན་དགག་
བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་ཡོད་དམ་མེད་མཚན་ཉིད་གཞན་ཡོད་པར་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅིང་མཚན་ཉིད་གཞན་མེད་ནའང་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་རྣམས་ལ་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་རང་ལས་རྫས་གཞན་ཞིག་ནི་ཡོད་ན། དེ་དག་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་གཞན་དང་གཞན་བརྟག་དགོས་པས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན་རྩ་བའི་མཚན་ཉིད་མི་འགྲུབ་བོ། །དེ་གསུམ་ལ་རང་ལས་
རྫས་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་མེད་ན་ནི་གསུམ་པོ་དེ་དག་འདུས་བྱས་མིན་པར་འགྱུར་
ཏེ། གཟུགས་སོགས་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པ་ལ་རང་ལས་རྫས་གཞན་གྱི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་སོགས་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་སྔར་སྐྱོན་བརྗོད་ཟིན་པས་ཟློས་བུ་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྙམ་ན། སྔར་མཚན་ཉིད་གཞན་མེད་ན་འདུས་མ་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་པ་ནི་འགྲེལ་པ་མཁན་གྱིས་ཡིན་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པ་མིན་ལ། མཚན་ཉིད་
གཞན་མེད་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ཡང་སློབ་དཔོན་
གྱིས་དངོས་སུ་དེ་ལྟར་མ་མཛད་ལ། རྩ་བའི་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ་སྔར་དང་མི་འདྲ་བ་གཞན་སྟོན་པས་མི་ཟློས་སོ། །

179

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བདུན།

གཞན་ཡང་སྔར་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་གཅིག་པུ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་ལ་འདིར་ནི་གསུམ་ག་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པས་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །མེད་ན་དེ་དག་འདུས་བྱས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་གཞན་མེད་ན་འདུས་བྱས་མིན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ་སྔར་ནི་སྐྱེ་བ་འདུས་བྱས་མིན་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མིན་པར་སྟོན་
པས་མི་ཟློས་སོ། །འགྲེལ་པས་ཡང་ན་ཞེས་བཤད་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་མཛད་པ་ནི་སྒོ་འདི་ནས་ཀྱང་མི་ཟློས་ཞེས་མི་ཟློས་པའི་སྒོ་མང་པོ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། གཞུང་གི་དོན་མ་ངེས་པའི་ཡང་ན་ཞེས་པ་མིན་པས་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དང་པོའི་སྐྱོན་སྤོང་དགག །ཐལ་བ་གཉིས་པའི་སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱོན་སྤོང་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མང་པོས་བཀུར་བ་པ་དག་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་ལ། ཐུག་མེད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ་རྩ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཕན་ཚུན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དགེ་བའམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞིག་སྐྱེ་བ་
ན་རང་དང་བཅོ་ལྔ་སྐྱེ་སྟེ་ཆོས་དེ་དང་དེའི་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་གནས་པ་དང་རྒ་བ་དང་མི་རྟག་པ་དང༌། ཆོས་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ན་དེའི་ལོག་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང༌། དགེ་བ་ཡིན་ན་དེའི་ཡང་དག་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང༌། ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་དེའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ན་དེའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་དགེ་བའམ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཆོས་དེ་ནི་གཙོ་བོ་
ཡིན་ལ། དེའི་སྐྱེ་བ་ནས་མི་རྟག་པའི་བར་ལྔ་དང་ལོག་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལ་སོགས་

180

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བཟུང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གང་རུང་སྟེ་བདུན་ནི་འཁོར་དང༌། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་
ནས་ངེས་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི་ངེས་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི་བར་བདུན་ནི་འཁོར་གྱི་འཁོར་
རོ། །ངེས་པར་འབྱུང་མི་འབྱུང་ནི་འཁོར་བ་ལས་འབྱུང་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བས་རྩ་བ་ཡི་སྐྱེ་བ་འབའ་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། རྩ་བའི་སྐྱེ་བས་ནི་སྐྱེ་བ་ཡི་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །འང་གི་སྒྲས་ནི་རང་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་གཞན་བཅུ་གསུམ་སྐྱེད་པ་བསྡུ་སྟེ་བཅུ་བཞི་སྐྱེད་དོ། །
དེ་བཞིན་དུ་རྩ་བའི་ལྡན་པ་ནས་ངེས་འབྱུང་མིན་པའི་བར་དྲུག་གིས་རང་རང་མ་གཏོགས་པ་བཅུ་བཞི་བཅུ་བཞི་ལྡན་པ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་བྱེད་ལ། མཐུན་པའི་ལྡན་པ་ནས་མཐུན་པའི་ངེས་འབྱུང་མིན་པའི་བར་དྲུག་གིས་ནི་རྩ་བའི་ལྡན་པ་ཉིད་ལྡན་པར་བྱེད་པ་ནས་རྩ་བའི་ངེས་འབྱུང་མིན་པ་ཁོ་ན་ངེས་བར་འབྱུང་བར་མི་བྱེད་དོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བར་མི་བྱེད་པ་ནི་མྱང་འདས་འཐོབ་པར་མི་བྱེད་པའོ་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཚུལ་འདི་ནི་འགྲེལ་ཆེན་གསུམ་གར་འབྱུང་ལ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས་གནས་མ་བུའི་སྡེ་པས་དེ་ལྟར་འདོད་པར་བཤད་དོ། །མཛོད་ལས་སྐྱེ་གནས་རྒ་བ་འཇིག་པ་བཞི་དང་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ཆོས་དང་བཅས་པས་དགུ་ལ་རྩ་བའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་རང་མ་གཏོགས་པ་ཆོས་བརྒྱད་དང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་རྩ་བའི་ཆོས་རེ་རེ་ལ་བྱེད་པ་འཇུག་པར་བཤད་པ་ནི་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ལུགས་སོ། །མང་བཀུར་བའི་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་
ཆོས་རེ་རེ་ལ་འཇུག་ཀྱང་རྩ་བའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཆོས་བཅུ་བཞི་རེ་ལ་འཇུག་གོ །དེའི་ཕྱོགས་སྔ་བརྗོད་པ་ན་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བརྗོད་དགོས་ལ་མཚན་ཉིད་

181

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བདུན།

ཕན་ཚུན་སྒྲུབ་པའི་སུན་འབྱིན་ནི་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཚུན་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་འདྲ་བར་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་དེ་དག་གི་ཕན་ཚུན་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡང་ཕྱོགས་སྔར་བརྗོད་དོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་མཛོད་ལས། དེ་ཆོས་བརྒྱད་དང་གཅིག་ལ་འཇུག །ཅེས་པ་ནི་རྒ་བ་ཟུར་དུ་བརྩིས་པ་ཡིན་ལ་འདིར་གནས་པ་རྙིང་པ་རྒ་བར་བརྗོད་པ་དེ་གནས་པར་
བསྡུས་པ་ཡིན་པས་འགྲེལ་པས་ཆོས་དང་བཅོ་ལྔར་བཤད་པ་རྩ་བའི་དོན་ལ་མི་སྣང་ངོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་མེད་པར་སྨྲ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བས་རྩ་བའི་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་

ལུགས་ཡིན་ན། རྩ་བའི་སྐྱེ་བས་སྔར་མ་བསྐྱེད་བའི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དེས་ཇི་ལྟར་ན་རྩ་བའི་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་སྐྱེད་བར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དེ་རྩ་བའི་
སྐྱེ་བས་སྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་རྩ་བ་ཡིས་

བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དེ་ཡིས་རྩ་བ་སྐྱེད་པར་སྨྲ་ན་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དེས་སྔར་མ་བསྐྱེད་པའི་རྩ་བ་“དེས1

་ཇི་ལྟར་ན་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་དེ། རྩ་
བ་དེ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བས་སྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་པས་ཐུག་མེད་སོར་གནས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་སྔར་སྐྱེས་པས་ཕན་ཚུན་དུ་མི་སྐྱེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་སྐྱེ་བཞིན་པས་ཕན་ཚུན་དུ་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་པས་མ་སྐྱེས་པ་གཞན་དེ་སྐྱེད་པར་ནི་བྱེད་ནུས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བཞིན་པ་
གཉིས་པོ་དེ་ཡིས་ཕན་ཚུན་དེ་གཉིས་ནི་སྐྱེད་པར་ནི་འདོད་ལ་རག་པ་ཞིག་ན། སྐྱེ་བཞིན་པའི་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་མ་སྐྱེས་པར་ཇི་ལྟར་

1 ངེས

182

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

གཞན་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་ལ་
སུན་འབྱིན་བརྗོད་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་པས་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་ལ་ཡང་
དེའི་འདོན་པ་བསྒྱུར་ལ་དགག་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོན་སྤོང་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གང་ཁས་བླངས་པ་ལས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་མར་མེ་ནི་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་སྣང་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་བའང་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དགག །དོན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པས་དགག །གཏན་ཚིགས་མ་ངེས་པར་བསྟན་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྣང་བར་བྱེད་པ་ནི་མུན་པ་སེལ་བས་ཡིན་ན་མུན་བ་གང་སེལ་བས་རང་གི་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མར་མེ་ལ་ནི་མུན་པ་མེད་དེ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དང་ནི་ཞེས་པ་ནི་མུན་པ་མེད་གཞི་གཉིས་སྟོན་བའི་དང་པོ་འདི་དང་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །མུན་པ་གང་སེལ་བས་མར་མེས་གཞན་གསལ་བར་བྱེད་བ་ཡུལ་གང་དག་ན་མར་མེ་དེ་འདུག་པ་སྟེ་དེའི་འོད་ཀྱིས་ནོན་པ་དེ་ནའང་མུན་བ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་
མར་མེས་རང་དང་གཞན་ཅི་ཞིག་སྣང་བར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་མར་མེས་མུན་པ་བསལ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་མར་མེ་དང་དེས་ནོན་པའི་ཡུལ་ན་མུན་པ་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པས་མུན་པ་བསལ་བ་ཉིད་

183

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བདུན།ཀྱིས་མར་མེ་དང་དེས་ནོན་པའི་ཡུལ་ན་མུན་བ་མེད་པར་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མར་མེས་མུན་པ་མ་བསལ་ན་ནི་མི་འབར་བའི་དུས་བཞིན་དུ་འབར་བ་ནའང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མར་མེ་ལ་མུན་པ་སེལ་བའི་སྣང་བྱེད་ཡོད་ལ་དེ་ཡང་མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པས་བྱས་སོ་ཞེ་ན། སྣང་མུན་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ན་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་བའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཕྲད་པ་མེད་ལ་དེའི་ཕྱིར། གང་གི་ཚེ་མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་བ་དང་མུན་པ་གཉིས་ཕྲད་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དེའི་ཚེ། ཇི་ལྟར་དེ་རྣམ་པ་གང་གིས་མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པས་མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟག་པར་མི་རིགས་སོ། །
ཐ་སྙད་དུ་མར་མེས་མུན་པ་སེལ་བར་འདོད་བ་ལ་ཡང་མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་བ་དང་མུན་བ་གཉིས་ཕྲད་པ་དགོས་མོད་ཀྱང༌། མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་ན་མར་མེ་མེད་བས་མུན་པ་དང་ཕྲད་མི་དགོས་སོ། །མར་མེས་མུན་པ་སེལ་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བར་འདོད་པ་ལྟར་ན་མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་མུན་པ་ཕྲད་ན་དེའི་དུས་སུ་མར་མེ་ཡོད་དགོས་པས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་ཡང་མི་ཕྲད་པས་མར་མེས་མུན་པ་སེལ་བ་མི་འཐད་པར་སྟོན་པའི་རིགས་པའོ། །ཅི་སྟེ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་མ་རིག་པ་མ་ཕྲད་པ་ཁོ་ན་འཇོམས་ཤིང་མིག་གིས་གཟུགས་མ་ཕྲད་པ་ཉིད་མཐོང་བ་དང༌། ནོར་བུ་ཁབ་ལེན་གྱིས་ལྕགས་མ་ཕྲད་པ་ཁོ་ན་འདྲེན་པ་བཞིན་དུ་མར་
མེས་ཀྱང་མ་ཕྲད་པའི་མུན་པ་སེལ་ལོ་སྙམ་ན། གལ་ཏེ་མར་མེ་དང་མུན་པ་ཕྲད་པ་མེད་པར་ཡང་མར་མེས་མུན་པ་སེལ་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་སྨྲ་ན། འདི་
ན་གནས་པའི་མར་མེ་དེས་འཇིག་རྟེན་ནོ་ཅོག་ཀུན་ན་གནས་པའི་མུན་པ་སེལ་བར་

184

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

འགྱུར་ཏེ་ཉེ་བ་ན་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །འདིས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་རིག་པ་འཇོམས་པ་སོགས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
འདི་ནི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་བསལ་བྱ་དང་སེལ་བྱེད་ངེས་པ་ཅན་མི་རུང་
བས་གཅིག་སེལ་ན་ཀུན་སེལ་ལ་ཀུན་མི་སེལ་ན་གཅིག་ཀྱང་མི་སེལ་བའི་རིགས་པ་སྟེ། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་འདོད་ན་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་འཕེན་པ་དང་འདྲའོ། །ཅི་སྟེ་མ་ཕྲད་ཀྱང་ཁབ་ལེན་ལ་སོགས་པས་རུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་ཁོ་ན་འདྲེན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པས་སྐྱོན་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཕྲད་ན་ཡུལ་རུང་བ་ན་གནས་མི་གནས་ཉིད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པས་སྔ་མ་དང་འདྲའོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ན་མ་ཕྲད་ཀྱང་སེལ་མི་སེལ་དང་འདྲེན་མི་འདྲེན་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་
ཀྱིས་ཕྲད་མ་ཕྲད་ལ་སོགས་པའི་དཔྱད་པ་བཅུག་ནས་མར་མེ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྣང་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་མ་མཐོང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ནི་དེ་འདྲའི་དཔྱད་པ་མི་འཇུག་པར་མར་མེས་མུན་པ་སེལ་བ་དང་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་སོགས་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་དེ་ལྟར་མཐོང་དུ་ཆུག་
ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེས་མི་གནོད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ལན་དེ་དག་གིས་ནི་མར་མེས་མུན་པ་སེལ་བ་དང་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་སོགས་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་འདོད་པ་བཀག་ལ་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པས་མི་འདོད་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་དང་མི་འགལ་བ་དང༌།
ཡང་དེ་རྣམས་བཀག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ཡིན་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་

མཐོང་བ་དེ་ལ་ཚད་མ་མིན་པས་དེས་མཐོང་དུ་ཆུག་ཀྱང་མི་གནོད་ཅེས་བསྟན་པས།

185

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བདུན།

མར་མེས་མུན་པ་སེལ་བ་དང་ཁབ་ལེན་གྱིས་ལྕགས་འདྲེན་པ་སོགས་དོན་དམ་པར་
གྲུབ་ན་མ་ཕྲད་པར་མཚུངས་པ་ལ་སེལ་མི་སེལ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་འཕེན་གྱི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་འཕེན་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡིན་ཚུལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱོད་པར་མི་རིགས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པ་ན་རིགས་པའི་དཔྱོད་པ་གཞུག་དགོས་ཏེ་དེ་མ་བྱས་ན་རིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱོགས་དོན་དམ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔྱོད་ཚུལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆེ་གེ་མོ་མཐོང་ངམ་མ་མཐོང་ཁབ་ལེན་གྱིས་ལྕགས་

དེ་དྲངས་སམ་མ་དྲངས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། མཐོང་བྱ་མཐོང་བྱེད་ལ་སོགས་པ་དོན་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དཔྱོད་པ་མིན་བར་དོན་ལ་མ་བརྟག་པའི་དཔྱོད་པ་ལ་མི་ཟེར་གྱི་ཆོས་

རྣམས་དོན་གྱི་ངོ་བོས་ཡོད་མེད་སོགས་དཔྱོད་པའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ། སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་
བྱེད་དགོད་པ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ན། གལ་ཏེ་སྣང་བའི་
བདག་ཉིད་ཡིན་པས་མར་མེས་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་གཉིས་སྣང་བར་བྱེད་པར་
འགྱུར་ན་སྒྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མུན་པའང་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་
གཉིས་ཀ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །མུན་པས་རང་ཉིད་
བསྒྲིབས་ན་ནི་མུན་པ་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མུན་པས་རང་སྒྲིབ་པ་དང་མར་མེས་རང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་
མེད་ལ། མུན་པས་གཞན་སྒྲིབ་པ་དང་མར་མེས་གཞན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མེད་དོ། །

186

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་
བསྟན་པ་འདི་ལ་ནི། །ཁྱིམ་པའི་རྟགས་སྤངས་རབ་ཏུ་བྱུང་གྱིས་ལ། །འབྲས་བུ་ཡོད་
པའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་གྱིས་ཞེས། །ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་དེ་སྐད་བསྟན་བའང་
མཛད། །ཁྱིམ་པའི་རྟགས་སྤངས་རབ་ཏུ་བྱུང་གྱུར་ནས། །འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་བར་གྱུར་ཀྱང་ནི། །ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དག་ལ་གཞལ་བྱས་ན། །འབྲས་བུ་ཀུན་མེད་
འབྲས་བུ་ཐོབ་པའང་མེད། །འོན་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཐོབ་འགྱུར་བ། །ཀྱེ་མ་མི་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ལྡན་པ་ཡི། །རྒྱལ་བས་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་བཤད་ཅེས། །དེ་དག་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་རང་བཞིན་ལ་དཔྱད་ན་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་དང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་དང་དེས་དེ་ཐོབ་པ་མེད་ཀྱང་འབྲས་
བུ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་རོ་སྙམ་ནས། རྒྱལ་བ་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་གསུངས་ལ། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ནི་ཕྲད་པའི་དོན་ཡང་ཡིན་པས་ཕྲད་པ་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པ་དང་དེ་ཉིད་ལ་ཕྲད་ཐོབ་འཇོག་པའི་ཁུངས་སོ། །དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས་ཀྱང༌། དཔེར་ན་ཁྱིམ་དུ་མི་འགའ་ལ་ལ་ཡིས། །ཡུན་རིང་ལོན་ནས་མར་མེ་བུས་བྱས་ན། །དེ་ལ་མུན་པ་བདག་གནས་རིང་ལོན་གྱིས། །དེ་ནས་མི་འགྲོ་སྙམ་དུ་
སེམས་པ་མེད། །མར་མེ་བྱུང་ན་མུན་པ་མུན་ནག་ལ། །མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡི་ནུས་པ་མེད། །མར་མེ་བརྟེན་ནས་མུན་པ་མེད་པར་འགྱུར། །གཉིས་ཀར་སྟོང་ལ་རློམ་སེམས་ཅི་ཡང་མེད། །ཅེས་སྣང་མུན་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་དེ་ལ་
བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་འཐད་པའི་ཚུལ་དཔེར་བརྗོད་ནས་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། དེ་བཞིན་ཟག་མེད་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན། །མི་ཤེས་ཉོན་མོངས་བསགས་པ་མེད་པར་

187

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བདུན།

འགྱུར། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་ཉོན་མོངས་བརྟག་པར་ཡང༌། །དེ་དག་ལན་འགའ་ཙམ་ཡང་འགྲོགས་པ་མེད། །ཡེ་ཤེས་མི་ཤེས་མི་བྱ་མི་སེམས་ཀྱང༌། །ཡེ་ཤེས་བརྟེན་ནས་མི་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར། །གཉིས་ཀ་གཟུང་མེད་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན། །དེ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་མི་ཤེས་གཉིས་ཀ་སྟོང༌། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མར་མེས་མུན་པ་སེལ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཁུངས་ལ་དཔེའི་སྐབས་རྣམས་དྲངས་པས་ཆོག་མོད་
ཀྱང་དོན་གྱི་སྐབས་རྣམས་དྲངས་པ་ནི། གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་མར་མེས་མུན་
པ་སེལ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུའོ། །
གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་མར་མེས་མུན་
པ་སེལ་བ་དང་འདྲ་ན་དེའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། ཡུལ་གཅིག་ན་སྣང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པ་དང༌། མུན་པ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པས་སྣང་བ་སྐྱེས་པ་དང་མུན་པ་འགགས་པ་གཉིས་ཀྱང་དུས་མཉམ་མོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་དེ་ན་མར་མེའི་དུས་ན་དེའི་བསལ་བྱའི་མུན་པ་མེད་ཀྱང་མར་མེ་མུན་པའི་སེལ་བྱེད་དུ་མི་འགལ་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་སྔ་མའི་དུས་ན་ཕྱི་མ་མེད་ཀྱང་སྔ་མ་ཕྱི་མའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་དེའི་སྤང་བྱ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་ནི། དེ་དག་ལན་འགའ་ཙམ་ཡང་འགྲོགས་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟ་ནའང་གཉེན་པོ་དེས་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་མི་འགལ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་ནས་མི་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐོང་ལམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་དེའི་
སྤང་བྱ་མཐོང་སྤང་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་ཀྱང་ལམ་དེ་སྤང་བྱ་དེ་

188

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

སྤོང་བཞིན་པ་ཡིན་ལ། སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རང་གི་སྤང་བྱའི་སྒོམ་སྤང་སྤོང་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །གལ་ཏེ་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པ་ན་དེའི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་མེད་ན་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཤེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་
བར་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དུས་ན་སྤང་བྱ་དེ་མེད་པར་སོང་ཟིན་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིར་སྤང་གཉེན་སྣང་མུན་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས་ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་གཉེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་དེ་དང་དེའི་སྤང་བྱ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པས་གཉེན་པོ་“སྐྱེས

1

་པ་དང་སྤང་བྱ་འགགས་པ་ཡང་

དུས་མཉམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ནི་སྤང་བྱ་དེ་སྤངས་པ་མིན་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཚེ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྤང་བྱ་མེད་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ཡང་འཐད་དེ་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ལྟ་མིན་པར་ལམ་གྱི་དུས་དེར་སྤང་བྱ་དེ་མེད་པ་ཙམ་ལ་སྤངས་པར་འཇོག་ན་སྦྱོར་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་ཚེ་མཐོང་སྤང་དང་མཐོང་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་སྒོམ་སྤང་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པ་འགལ་བས་དེ་རྣམས་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཐ་མའི་“ཚེ2

་སྒོམ་སྤང་གི་བག་ཆགས་ཆུང་ངུའི་ཆུང་
ངུ་མེད་མོད་ཀྱང༌། སྤངས་པ་ནི་སྤང་བྱ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་

ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་སུ་ཡིན་ནོ། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་ཕྲ་མོ་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ལ་ལྡོག་གི་སྔ་རོལ་དུ་མི་ལྡོག་པར་གསུངས་པ་ཡང་སྤངས་

1 སྐྱས
2 ཆེ

189

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བདུན།

པ་ལ་དགོངས་སོ། །
ཤེས་རྒྱུད་གང་ལ་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་གཏན་ནས་སྐྱེར་མི་རུང་དུ་སོང་བ་ནི་དེ་དག་སྤངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་
གྱི་གཉེན་པོ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། སྔར་ལྟར་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་གཉེན་པོ་དེས་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤང་གཉེན་ཡང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་ལ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཚ་གྲང་ལྟར་རྒྱུན་འགྲོགས་སུ་མི་རུང་བའི་སྒོ་ནས་མིན་གྱི། སྣང་མུན་ལྟར་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཉེན་
པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་དེའི་སྤང་བྱ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་འཇུག་གོ །འོ་ན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་དེའི་སྤང་བྱ་མཐོང་སྤང་མེད་མོད་ཀྱང་སྒོམ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་ཡོད་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསླད་པའི་ཟག་མེད་ཡིན་
པས་དེའི་ངོ་བོར་བག་ལ་ཉལ་དེ་གནས་པ་མི་རིགས་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱང་དེའི་རྟེན་དུ་མེད་ཅིང་གཟུགས་ཀྱང་དེའི་རྟེན་དུ་མི་རིགས་ལ་ཀུན་གཞི་ཡང་མི་འདོད་པས་དེའི་རྟེན་མེད་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་དཔེར་ན་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་ལ་ངར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་གང་ལ་དམིགས་བའི་གཞི་
ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལན་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཡང་བདག་གི་ཐ་སྙད་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་ཙམ་ཞིག་དེའི་ཚེ་སྒོམ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་རྟེན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ལ་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་མམ་གང་ཟག་ཙམ་མོ། །

190

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

འོ་ན་འཇུག་འགྲེལ་ལས། གང་གིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འབག་པར་བྱེད་ཅིང་བསྒོ་
བར་བྱེད་ལ་རྗེས་སུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་ཏེ། ཞེས་བག་ཆགས་གང་ལ་བསྒོས་པའི་གཞི་སེམས་རྒྱུད་ལ་བཤད་ལ། གང་ཟག་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་མིན་པས་བག་ཆགས་བསྒོས་པའི་གཞིར་མི་འཐད་དེ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་གང་ཟག་དེའི་སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་པས་གང་ཟག་དེ་མཐོང་བ་པོར་འཇོག་པ་མི་འགལ་བ་
ལྟར། དེའི་ཤེས་རྒྱུན་བག་ཆགས་བསྒོ་བའི་གཞི་ཡིན་པ་དང་དེ་ལ་བཏགས་པའི་གང་
ཟག་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་འཇག་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་དེས་མཐོང་སྤང་
གི་བག་ལ་ཉལ་གནས་བའི་རྟེན་ལ་སོགས་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྔར་གྱི་ཕྱོགས་སྔ་
དེ་ཀུན་གཞི་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་གཅིག་ཏུ་བཤད་དེ་དེའི་ལན་འདེབས་ལུགས་ཀྱིས་

གཞན་ཡང་དཔག་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་འདིས་རང་ཉིད་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་དེ་མ་སྐྱེས་པའམ་སྐྱེས་པ་ཞིག་གིས་སྐྱེད་གྲང༌། དེ་ལ་དང་པོ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་མི་སྐྱེས་པས་ཇི་ལྟར་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་མི་“བྱེད

1

་དེ་གཞན་དུ་ན་ནམ་མཁའི་
མེ་ཏོག་གིས་ཀྱང་རང་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱེས་པས་རང་ཉིད་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་སྐྱེས་ཟིན་ན་སླར་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བས་བདག་ཉིད་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རང་གིས་རང་མི་སྐྱེད་ན་མཚན་ཉིད་གཞན་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཐུག་མོད་སྤོང་མ་ནུས་ཤིང༌། རང་གིས་ཀྱང་མི་སྐྱེད་ཅིང་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མི་སྐྱེད་བར་སྨྲ་
ན་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས། མེད་ན་“དེ2

་དག་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་པ་སོ་ན་

1 བྱད
2 ད

191

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བདུན།

གནས་པར་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པ་ལས་བཤད་པ་བཞིན་འཐད་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ་འདི་ནས་རྫོགས་པར་བྱའོ། །སྐྱེས་དང་མ་སྐྱེས་ཞེས་པ་ནས་སོ་སོར་འགོག་པའི་མགོ་ཟུག་པ་ཡིན་ཏེ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་སོ་སོར་འགོག་པའི་མགོ་འཛུགས་མཚམས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །དེས་
ན་འདི་ཡན་ཆད་དུ་མཚན་ཉིད་གཞན་ཡོད་མེད་གཉིས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་སྤོང་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་པུ་ལས་མ་སྨོས་ཀྱང་དེས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོན་
སྤོང་འགོག་པ་ཡང་གོ་བར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག །གནས་པ་རང་

བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག །འཇིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ། བསྐྱེད་བྱ་ལ་དུས་གསུམ་དུ་དཔྱད་ནས་དགག །ཡོད་མེད་གསུམ་དུ་དཔྱད་ནས་དགག །འགག་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་དཔྱད་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐུན་མོང་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དགག །བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང༌། སྐྱེ་བཞིན་པ་ཁས་བླངས་ནས་ཀྱང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དུས་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བ་
ཐུན་མོང་དུ་དགག །སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བས་རང་ལས་གཞན་པ་ཡང་མི་སྐྱེད་དོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྐྱེས་པ་སྟེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་འགགས་པ་དང༌། མ་སྐྱེས་པ་སྟེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མ་བརྩམས་པ་དང༌། སྐྱེ་བཞིན་པ་གསུམ་ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་མི་སྐྱེད་བ་དེ་ནི་རབ་བྱེད་གཉིས་པར་སོང་བ་དང་མ་སོང་བ་དང་བགོམ་བཞིན་པ་ལ་འགྲོ་བ་བཀག་པས་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སོང་བ་འདས་པ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་དེ་འདས་ད་ལྟར་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་བཞིན་

192

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

དུ་སྐྱེས་ནས་འགགས་པ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མེད་དེ་འདས་ད་ལྟར་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
མ་སོང་བ་མ་འོངས་པ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་དེ་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མ་བརྩམས་པའི་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མེད་དེ་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བགོམ་པ་ལ་ཡང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་“དེ1

་སོང་མ་སོང་མ་གཏོགས་པར་བགོམ་
པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་བཞིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་སྔར་བགོམ་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱིར་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་དངོས་འགལ་ཡིན་
ཡང་དེ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་འགོག་པ་མིན་ཏེ་བརྟག་པ་གཉིས་བྱས་པའི་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་དང༌། འདིའི་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གཉིས་དོན་གཅིག་དགོས་ལ་དེ་གཉིས་ནི་འགྲོལ་པར་སྐྱེས་ནས་འགགས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་སྐྱེས་ནས་འགགས་པ་དང་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མ་བརྩམས་པ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་སྐྱེ་བ་ད་ལྟར་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་དུས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་དོན་ནོ། །དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་འདོད་ན་ཡང་བགོམ་བཞིན་པ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་འདོན་པ་བསྒྱུར་ལ་དགག་གོ །དེ་ཡང་དཔེར་ན་སྐྱེ་བཞིན་པའི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་འོ་ཞེས་པ་ལ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་གང་དང་ལྡན་པས་སྐྱེ་

1 སྡོང

193

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བདུན།

བཞིན་པར་འགྱུར་བ་དང༌། སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་གང་དང་ལྡན་པས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་བརྗོད་བ་སྟེ་གཞི་གཉིས་ལ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བརྟེན་ནོ། །བྱ་བ་ཡང་གཅིག་ལས་མེད་ལ་བྱ་བ་གཅིག་གཞི་སོ་སོ་བ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ལ་མི་འཐད་པས། ལས་ཚིག་དང་བྱེད་ཚིག་གཉིས་གཅིག་དོན་དང་བཅས་ན་ཅིག་ཤོས་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་
འགྱུར་རོ། །གཉིས་ཀ་དོན་དང་བཅས་པར་འདོད་ན་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པས་བྱེད་པ་པོ་མྱུ་གུ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཞུང་འདི་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀས་སྐྱེ་བས་རང་ལས་གཞན་པ་སྐྱེད་པ་འགོག་པ་ལ་སྦྱར་ལ་སྔར་མར་མེའི་དཔེས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་སྐྱེད་པའི་དོན་འགོག་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཐུན་མོང་དུ་འགོག་པ་ལ་སྦྱར་དུ་མི་རུང་ངོ་། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཁོ་ན་སྐྱེའི་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པ་མེད་པ་ཡང་མིན་ཏེ། སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་སྐྱེ་བཞིན་པར་བརྗོད་ལ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བཞིན་པ་འགྲུབ་པས་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཁོ་ན་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ཡང་སྐྱེ་བས་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ན་སྟེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བཞིན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་འགྲུབ་ལ་སྐྱེ་བཞིན་པ་འདི་ཡང་འབྱུང་བ་སྟེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་ནི། མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་འདིའི་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་“སྐྱེ

1

་བཞིན་པའི་མྱུ་གུ་ལ་
སོགས་པ་དེ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱེ་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ངེས་པར་གཟུང་ནུས་དགོས་ན། མི་ནུས་ཏེ་དེའི་ཚེ་དེ་དག་མ་སྐྱེས་པས་དེའི་མཚན་མ་མི་ཟིན་པའི་ཕྱིར་

1 སྐྱ

194

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

རོ། །དེས་ན་གནས་སྐབས་དེར་སྐྱེ་བཞིན་པའི་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དེའི་ཚེ། ཇི་ལྟར་ན་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བཞིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་ནི་བརྗོད་
པར་བྱ་སྟེ་བརྗོད་མི་རིགས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དུས་གསུམ་པའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང༌། སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་སྡེ་པ་དག་ཀྱི་

ཧུད་བདག་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་འཆད་པའི་ཟོལ་གྱིས་རང་ཉིད་གཞན་ཕྱོགས་
སུན་འབྱིན་པ་ཙམ་ལ་མཁས་པར་སྟོན་ཞིང༌། སྟོན་པས་གསུངས་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ཁྱོད་ལ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་

བཞིན་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོར་སྨྲ་བ་བསལ་ནས་དངོས་པོའི་དེ་“ཁོ་

1

ན་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་ནི་སྐྱེས་དང་མ་སྐྱེས་སྐྱེ་བཞིན་པ། །ཇི་ལྟ་བུར་
ཡང་མི་སྐྱེད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ན་རྒྱལ་བ་རྣམས་
བསྐྲུན་པའི་ཡུམ་རྟེན་འབྲེལ་བསད་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་ན་དེ་མེད་པར་སྨྲ་བ་པོ་ཁྱོད་དང་བརྩད་པས་ད་ཆོག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིས་ནི་སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་འཇོག་པའི་རྒྱུ་འབྲས་བཀག་པར་གོ་ནས་རྩོད་པ་ཡིན་ནོ། །བརྗེད་པར་བྱ་སྟེ། བདག་ནི་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྟེན་འབྲེལ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཁྱོད་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་དང་བྲལ་བས་དེའི་དོན་

1 ཁ

195

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བདུན།

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཟུང་ནས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྨོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། གང་རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོང་པ་ཞི་
བ་སྟེ་བྲལ་ཞིང་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །
འདི་ལྟར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་
རང་བཞིན་ཉམས་པ་མེད་པ་འཛིན་དགོས་ལ་དེ་ནི་གཞན་སུ་ལ་ཡང་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པར་ཁས་བླངས་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། དེས་ན་ཁྱེད་ཁོ་ནས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་ཁས་བླངས་པ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་

རྟེན་འབྲེལ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་དང་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་ལ་ཡང་གནོད་པ་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། སུས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་མཐོང་ངོ་། །སུས་ཆོས་མཐོང་བ་དེས་སངས་རྒྱས་མཐོང་ངོ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ནི་ས་བོན་ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་མྱུ་གུ་ཞེས་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ཞི་བ་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བར་སྟོན་པ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྟེན་འབྱུང་གསལ་བར་བྱས་པར་འགྱུར་རོ་རྟེན་འབྱུང་གང་ཡིན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་བ་ཡིན་པ་“དེའི1

་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་ལ་
ནི་སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཡང་ཞི་བ་ཉིད་དེ་ཁོ་
ནའོ། །ཚིག་གསལ་ལས་ལན་དེ་ལྟར་མཛད་པས་དཔྱད་ནས་འགོག་པའི་རིགས་པ་

1 དའི

196

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།
རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྟེན་འབྱུང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གནོད་པར་མ་ཟད་
ཚུལ་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་སྟོན་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་པ་བརྟན་དུ་གཏོང་བ་
ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

ཡོད་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་དྲོས་པས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང༌། གང་ཞིག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད། །གང་ཞིག་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་དེ་
སྟོང་གསུངས། །གང་གིས་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་སྟེ། དེ་ཡང་རྐང་པ་དང་
པོས་མ་སྐྱེས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་རྐང་པ་གཉིས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་
ཅེས་པས་བཤད་པས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བའོ། །དེ་ནས་གསུམ་པས་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་ཤིང་ལྟོས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་
གསུངས་པས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་
ནུས་པས་སྟོར་བ་མིན་པར་བསྟན་ནོ། །མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་“ཆོས

1

་ཐམས་ཅད་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ་རྣམ་པར་བྱང་བ་དེ་ནི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་ཏེ་མ་ “མཆིས2

་པའི་དོན་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་མཆིས་པའི་དོན་ནི་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་བའི་
དོན་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་ཏེ། མཁས་པ་རྣམས་ནི་མ་མཆིས་པ་བརྟེན་ཏེ་
འབྱུང་བའི་དོན་ཏེ་སྙམ་དུ་ད་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་གོ །ཞེས་རིན་པོ་ཆེ་བསགས་པ་
1 ཆས
2 མཆས

197

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བདུན།

བསྟན་པའི་མདོ་ལས་དྲངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚིག་ཐ་མའི་དོན་ནི་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་པ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཡང་“བདེན1

་

པར་མི་རྟོག་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་མ་མཆིས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་པ་མིན་གྱི་ངོ་བོ་

ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་མཆིས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་གཞག་ཏུ་རུང་ངོ་། །གང་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་མཆིས་པ་དང་མ་མཆིས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་དེ་དག་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་ནི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་
པའི་དོན་དུ་འགྲོ་ཡི། རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་མི་འགྲོ་བས་རིགས་པའི་མཐར་ཐུག་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ན། །ཞེས་སོགས་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བུམ་པ་འདི་སྐྱེ་བཞིན་པའོ་ཞེས་པ་བུམ་པ་ད་གཟོད་འབྱུང་འགྱུར་ཡིན་ལ། བུམ་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བུམ་པ་སྐྱེ་བཞིན་པར་འགྱུར་ལ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བུམ་བ་སྐྱེས་པའི་སྔོན་རོལ་དུ་བུམ་པའི་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ་འགའ་ཞིག་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་སྐྱེས་པའི་སྔོན་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་མེད་ན་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ་འདི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་རྒྱུ་དེ་སྔར་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་སྔར་བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་བཤད་པ་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཡིན་ལ་འདིར་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་སྐྱེ་བས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་བཀག་

1 བདོན

198

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

པས་མི་ཟློས་སོ། །དེས་ནི་རྐྱེན་བརྟག་པར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་དང་རབ་བྱེད་འདིར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་གཞན་རྣམས་མི་ཟློས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་དང་དེ་མིན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེད་པ་གཉིས་གང་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་
དགག་དཀའ་ས་ནི་སྐྱེ་བཞིན་པའི་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་རང་གིས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་པས་ཕ་རོལ་པོའི་འདོད་པ་ཇི་ལྟར་བཀག་པའི་སྤུ་རིས་ཕྲ་མོ་རྣམས་མ་ཕྱེད་ན། ཕར་ལ་བཀག་པ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྣམ་བུ་སྐྱེའོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ན་སྣམ་བུ་ཡང་ཡིན་ལ་སྐྱེ་པ་ཡང་ཡིན་པ་འདོད་དགོས་ཤིང་དེ་གཉིས་ལ་དུས་སྔ་ཕྱི་བ་ཡང་མེད་དོ། །སྣམ་བུ་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ལ་དུས་སྔ་ཕྱི་བ་མེད་པ་མི་འགལ་ཡང༌། སྣམ་བུ་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་བར་དང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་
པར་འདོད་ན་ནི་སྣམ་བུར་གྲུབ་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་སྣམ་བུར་སྐྱེ་བ་འདོད་དགོས་པས་དེ་གཉིས་ལ་དུས་སྔ་ཕྱི་མེད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ན་སྐྱེ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དེ་སྐྱེས་
པའི་སྔ་རོལ་ནས་ཡོད་པ་ད་གཟོད་སྐྱེ་དགོས་ཞེས་དངོས་པོ་གྲུབ་པའི་དུས་དང་སྐྱེས་པའི་དུས་གཉིས་སྔ་ཕྱི་བ་འདོད་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །དུས་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་ན་དགག་སླ་བས་རྒྱུ་དུས་ན་འབྲས་བུ་མེད་པར་སྨྲ་བའི་དངོས་སྨྲ་བ་ལ་དུས་གཉིས་སྔ་ཕྱི་བར་འདོད་དགོས་ལུགས་སྟོན་པ་དཀའོ། །དེའི་ཚུལ་ནི་སྤྱིར་སྐྱེ་རྒྱུའི་
སྣམ་བུ་བྱེད་པ་པོ་རྟེན་ཡིན་པ་དང་དེའི་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པ་དང༌། སྣམ་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་སུ་བྱེད་པ་པོ་རྟེན་སྣམ་བུ་མེད་ཅིང་དེའི་སྐྱེ་བའི་

199

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བདུན།

བྱ་བ་ཡོད་པར་ཡང་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་སྨྲ་དགོས་མོད་ཀྱང༌། སྣམ་བུ་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་ནི་དེ་གཉིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དུས་ནམ་ཡང་དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དུས་དེར་ཡང་སྣམ་བུ་ཡོད་དགོས་པས་སྐྱེས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་གྲུབ་ཟིན་སླར་ཡང་སྣམ་བུར་སྐྱེ་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ་སྔར་ཡང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདི་མགོ་མཇུག་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་རིགས་པ་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་སྣང་ངོ་། །བུད་དྷ་པཱ་ལི་ཏ་དང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་གཉིས་ཀར། རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་འདི་དང་འདྲ་ཞིང་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི། དེ་ནི་ཅི་ཕྱིར་དེར་“སྐྱེ

1
་

འགྱུར། །ཡོད་ན་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་བསྒྱུར་ལ་བཤད་པ་ཡང་དེ་ཡི་སྟེང་ནས་མཛད་དེ་འདི་དང་ཅུང་མི་འདྲའོ། །
གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བཞིན་པ་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་
ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཁས་བླངས་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་

སྐྱེ་བ་དེ་ཡིས་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ལྟ་སྟེ་གཞན་གང་ཞིག་གིས་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ད་བརྗོད་དགོས་སོ། །འགྲེལ་ཚན་གཞན་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་སྐྱེད་བྱེད་པ། །སྐྱེ་བ་ཡང་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་བསྒྱུར་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་མཛད་པ་དང་ཚིག་གསལ་ཡང་དོན་མི་མཐུན་པ་མི་སྣང་བས་འདི་གཉིས་འགྱུར་རྙིང་བདེའོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་གཞན་ཞིག་གིས་སྐྱེ་བ་“དེ2

་སྐྱེད་
ན་དེ་ཡང་གཞན་དང་“དེ3

་ལ་ཡང་གཞན་གྱིས་སྐྱེད་དགོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་

1 སྐྱ
2 ད
3 ད

200

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱེ་བ་གཞན་མི་འདོད་ན་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་མེད་པར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་ན་དངོས་པོ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེད་བྱེད་སྐྱེ་བ་གཞན་མེད་པར་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བས་མ་བསྐྱེད་པར་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་བས་རང་དང་གཞན་སྐྱེད་དོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་རབ་བྱེད་འདིར་སྐྱོན་མ་བརྗོད་ཀྱང་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་རེ་ཞིག་ཡོད་དང་མེད་པ་ཡང༌། །ཞེས་རྐང་པ་བཞི་སྟེ་གོང་དུ་བསྟན་པ་ནི་ཡོད་དམ་མེད་པའི་དོན་ལ་ཡང་ཞེས་པ་དང༌། གང་ཚེ་ཆོས་ནི་ཡོད་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུའོ། །སངས་རྒྱས་
བསྐྱངས་ཀྱིས་གོང་དུ་བསྟན་པ་ནི། རེ་ཞིག་ཡོད་དང་མེད་པ་ཡང༌། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་
གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་མེད་པ་སྐྱེ་ན་རི་བོང་གི་རྭ་ཡང་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་སྐྱེ་བ་དགག་པར་བྱ་བ་ལ་
བཤད་པ་དང་ཡང་ན་གང་ཚེ་ཆོས་ནི་ཡོད་པ་དང༌། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལ་བཤད་
བ་གཉིས་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་འདི་རྟོག་ན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་ལ་དངོས་པོ་འགག་བཞིན་པ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ད་ལྟར་བ་ཉིད་ལ་རྟོག་ན་ནི། དེ་ལ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གང་ཞིག་འགག་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་འཇིག་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་རྟོག་ན། དེ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་དེ་ནི་དངོས་པོར་མི་འཐད་པ་སྟེ་
དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་འཇིག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་བུམ་པ་ཞིག་པ་དང་བུམ་པ་མ་འོངས་པ་བུམ་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་“དེ1

་གཉིས་དོན་

1 ད

201

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བདུན།

བྱེད་མི་ནུས་པར་བཞེད་པ་ནི་མིན་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་དེས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ནི་ཁྱོད་
ཀྱིས་དངོས་པོ་སྐྱེ་བཞིན་པ་སྐྱེད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པས། སྐྱེ་བཞིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་འགག་པ་ཡང་ཡོད་དགོས་ཏེ་དངོས་པོ་ནི་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདོད་ན་དངོས་པོ་འགག་བཞིན་པ་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ་འགག་བཞིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་སྐབས་ན་འབྲས་བུ་འགག་བཞིན་པ་མེད་དོ་སྙམ་ན། དངོས་པོ་སྐྱེ་བཞིན་པ་འགག་པར་མི་འགྱུར་ན་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་འཇིག་པ་མེད་པས་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདོད་ན་དངོས་པོ་སྐྱེ་བཞིན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་མི་རིགས་ཤིང་དངོས་མེད་སྐྱེ་བཞིན་པ་སྐྱེད་དོ་ཞེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་
གནས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་
ཆོས་དང་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་གནས་པ་ཡོད་པས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ། ལས་ལ་དུས་གསུམ་དུ་དཔྱད་ནས་དགག །འགག་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་ལ་དཔྱད་ནས་དགག །གནས་བྱེད་གཞན་ཡོད་མེད་དཔྱད་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་པ་ངོ་བོས་ཡོད་ན་གསུམ་ལས་མི་འདའ་ལ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་གནས་ཟིན་པ་འདས་པ་མི་གནས་པ་སྟེ། དེའི་ཚེ་གང་ཞིག་འདས་པ་ནི་གནས་པའི་བྱ་བ་འགགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་མི་གནས་པ་མ་འོངས་པ་ཡང་གནས་པ་མིན་ཏེ་

202

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

དེའི་ཚེ་གང་ཞིག་མ་འོངས་པ་ནི་གནས་པའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་བཞིན་པ་ཡང་མི་གནས་ཏེ་སྔ་མ་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གནས་བཞིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། གནས་བཞིན་པ་གནས་ན་གནས་པའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བས་གནས་པ་པོ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ནི་བཀག་ཟིན་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག་
ལ་གནས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་གནས་པ་འདི་རྟོག་ན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་ལ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་འགག་བཞིན་པ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཉིད་ལ་ནི་གནས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གནས་པ་དང་འགག་པའི་བྱ་བ་
གཉིས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གནས་པའི་སྐབས་ན་འགག་བཞིན་པ་མིན་པར་སེམས་ན་གང་ཞིག་འགག་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོར་མི་འཐད་པས་དེ་ལ་གནས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། གཞན་ཡང་དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒ་བ་སྟེ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་འཆི་བ་སྟེ་འཇིག་པས་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་གཏོང་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན། གང་དག་ལ་གནས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་
འགྱུར་བ་རྒ་བ་དང་འཆི་བ་མེད་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །འདིར་རྒྱུན་དང་སྐད་ཅིག་གང་ལ་ཡང་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་གནས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པས། མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་ཡིན་གྱི་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལས་མི་སྡོད་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མའི་དོན་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལོ་རྫོགས་པ་ལ་ཟླ་བ་

203

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བདུན།

བཅུ་གཉིས་རྫོགས་དགོས་ཤིང་དེའི་འོག་ཏུ་ལོ་དེ་མི་གནས་བས་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་བུམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་ཡང་མི་རྟག་པ་སྒྲ་བུམ་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ། དུས་སྔ་མ་ན་ཡོད་པའི་བུམ་པ་དུས་ཕྱི་མ་ན་མེད་ཀྱང་བུམ་པ་དུས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་སུ་གནས་པ་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་གནས་པ་དང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་དུས་ན་གནས་པ་དང་ས་ལ་མི་གནས་པ་ལྟ་བུའི་གནས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དགག་བྱའོ། །གནས་པ་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་དུས་ཀུན་ཏུ་སྔ་མ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གནས་དགོས་པས་རྒ་བ་དང་
འཇིག་བའི་བྱ་བ་འགལ་གྱི་གནས་པ་ཙམ་དང་མི་འགལ་ལོ། །
གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་གནས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་གནས་བྱེད་གཉིས་
ལས་མི་འདའ་ལ་དེ་ཡང་གནས་པ་གནས་པར་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་གནས་པར་བྱེད་
པ་མི་རིགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱིས་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་
འདི་ལ་ཡང་སྦྱར་ཏེ། གལ་ཏེ་གནས་པ་གཞན་ཞིག་གིས། །དེ་གནས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའོ། །གནས་པ་གནས་པར་བྱེད་པ་རང་གིས་ཀྱང་གནས་པར་བྱེད་པ་མི་རིགས་པའང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་རང་གིས་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ་གནས་པ་འདི་ནི་མི་གནས་པས། རང་གི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་གནས། །གལ་ཏེ་གནས་པས་གནས་བྱེད་ན། །གནས་ན་ཅི་ཞིག་གནས་སུ་ཡོད། །ཅེས་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང༌། ཆོས་འདི་དག་ནི་མི་གནས་ཏེ། །འདི་དག་ལ་ནི་གནས་ཡོད་མིན། །གནས་མེད་གནས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་ཀྱང༌། །རང་གི་ངོ་བོས་རྙེད་མ་

204

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཡིན། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོས་གནས་པ་དང༌། །སྐྱེ་བ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེས་ན་དེ་ལྟའི་འཇིག་རྟེན་མགོན། །རིག་ནས་ཏིང་“འཛིན1

་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གནས་པ་
དང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་རྒྱལ་བས་ཆོས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་པར་བསྟན་ནོ། །སྡུད་པ་ལས་ཀྱང༌། གང་ཞིག་གཟུགས་ལ་མི་གནས་ཚོར་ལ་མི་གནས་ཤིང༌། །གང་ཞིག་འདུ་ཤེས་མི་གནས་སེམས་པར་མི་གནས་ལ། །རྣམ་ཤེས་གང་མི་གནས་པ་ཆོས་ཉིད་གནས་པ་སྟེ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན། །རྟག་དང་མི་རྟག་བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་སྡུག་མི་སྡུག །བདག་དང་བདག་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་སྟོང༌། །འབྲས་བུ་ཐོབ་དང་དགྲ་བཅོམ་ས་ལ་མི་གནས་ཤིང༌། །རང་རྒྱལ་ས་དང་དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སར་མི་གནས། །ཇི་ལྟར་འདྲེན་པ་འདུས་མ་བྱས་ཁམས་མི་གནས་ཤིང༌། །དེ་བཞིན་འདུས་བྱས་ལ་ཡང་མི་གནས་གནས་མེད་སྤྱོད། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་ལ་གནས་མེད་གནས། །གནས་མེད་གནས་ཡིན་འདི་ནི་རྒྱལ་བས་གནས་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ་ལ་གསུམ། འགག་པ་ལ་དཔྱད་ནས་འགོག་པའི་ཚུལ། ཉེས་པ་དེ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན། འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་
སྤྱོད་པའི་ཆོས་འཇིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་ལྔ། དུས་གསུམ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག །གནས་པ་ཡིན་མིན་ལ་བརྟགས་ནས་དགག །གནས་སྐབས་

1 འཇིན

205

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བདུན།

རང་གཞན་ལ་བརྟགས་ནས་དགག །དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་ནས་དགག །འཇིག་བྱེད་གཞན་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན་གསུམ་ལས་མི་འདའ་ལ། དེ་ཡང་དངོས་པོ་འགགས་པ་ནི་འགག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཞད་པའི་ཕྱོགས་ལ་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་འགགས་པ་ལ་དགག་བྱའི་དངོས་པོ་དེ་འགག་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བུམ་པ་འགག་པའི་བྱ་བ་ད་ལྟ་བ་དང་བུམ་པ་ཞིག་པའི་འདས་པ་གཉིས་འགལ་བ་འགོད་བ་ཡིན་ནོ། །མ་འགགས་པ་སྟེ་འགག་པའི་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པའི་མ་འོངས་པ་ཡང་འགག་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་འགག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགག་བཞིན་བ་ཡང་དེ་བཞིན་མིན་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྔ་མ་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་བའི་འགག་བཞིན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་བའི་ཕྱིར་དང༌། འགག་བཞིན་པ་ལ་འགག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་འགག་བའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཞིང་
དེ་ལྟ་ན་འགག་པ་པོ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགག་པ་ལ་འདིར་འགག་ཅེས་ལས་དང་འདི་འགག་ཅེས་བྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་དེ་དེ་ནི་གནས་པ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་སྔར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་

སྐྱེས་པ་གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་གཉིས་ལས་མི་
འདའ་ལ་དེ་ཡང་རེ་ཞིག་དངོས་པོ་གནས་པ་ལ་འགག་པ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་འཐད་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་འགག་པའི་བྱ་བ་དེ་དང་གནས་པའི་བྱ་བ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་

206

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

འཇུག་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་རང་དུས་སུ་མི་གནས་པ་ལ་ཡང་འགག་པའི་བྱ་བ་འཇུག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་ནི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང༌། རྩོད་པ་སྤངས་བའོ། །དང་པོ་ནི།
གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་འགག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་གནས་སྐབས་གཉིས་ཀྱིས་

འགག་པ་ལས་མི་འདའ་ལ། དེ་ཡང་འོ་མའི་གནས་སྐབས་དེ་ཡིས་ནི་འོ་མའི་གནས་སྐབས་ནི་དེ་ཉིད་འགག་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་བྱད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་མའི་གནས་སྐབས་ལས་གཞན་ཞོ་ཡི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་འོ་མའི་

གནས་སྐབས་ནི། ཞོ་ཡི་གནས་སྐབས་ལས་གཞན་པ་ཡང་འགག་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་གཞིག་བྱ་དང་འཇིག་བྱེད་གཉིས་དུས་གཅིག་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡང་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་དང་གནས་སྐབས་གཞན་གྱིས་གཞན་འགག་པར་མི་བྱེད་ཀྱང༌། འོ་མའི་གནས་སྐབས་ལ་ནི་འགག་པ་ཡོད་པས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་“ཞེ་ན1

། གང་གི་ཚེ་སྔར་བཤད་
པའི་“ཚུལ2

་གྱིས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འཐད་པར་མི་
འགྱུར་བར་བཤད་པ་དེ་ཡི་ཚེ། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པ་

ཡང་འཐད་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་ཆེས་གསལ་བར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་འགག་པ་ནི་ཡོད་དེ་སྔར་ལས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྔར་དངོས་པོ་
འགག་བཞིན་པ་ལ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ན་འགག་བཞིན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་ལ་དགག་པ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་གཞུང་འདི་འཆད་དོ། །

1 ཞན
2 ཆུལ

207

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བདུན།

བཞི་པ་ནི། གཞན་ཡང་འགག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་
གཉིས་ལས་མི་འདའ་ལ་དེ་ཡང་རེ་ཞིག་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་

པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དང་དེ་ཞིག་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་འཐད་བ་མེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཞིག་པ་ནི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགག་པ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་བུམ་པ་ཞིག་པའི་དུས་ནའང་བུམ་པ་ལ་དེ་བརྟེན་དགོས་པའོ། །ཡང་ན་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་སྣང་མུན་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པ་མི་འཐད་དོ། །དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་བ་ལའང་འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཡོད་བ་མ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་མགོ་གཉིས་མེད་པ་ལ་དེ་གཉིས་གཅད་དུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །མགོ་གཉིས་མེད་པར་རབ་ཏུ་གྲགས་པས་དངོས་སུ་མེད་པ་མ་སྨོས་ཀྱང་བཤད་པ་ཚང་བར་འགྱུར་བས་མེད་པ་ཞེས་མ་བཀོད་དོ། །
ལྔ་པ་ནི། གཞན་ཡང་འགག་པས་དངོས་པོ་རྣམས་འགག་པར་བྱེད་ན་འགག་བྱེད་དེ་རང་གཞན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་ལ་དེ་ཡང་འགག་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་

འགག་བར་བྱེད་པ་ཡོད་བ་མིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་རང་གིས་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་ཡང་མཚུངས་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འགགས་པ་འདི་ནི་མ་འགགས་པས། །རང་གི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགོག །ཅི་སྟེ་འགགས་པས་འགོག་བྱེད་ན། །འགགས་ན་ཅི་ཞིག་འགག་ཏུ་ཡོད། །ཅེས་འདོན་པ་བསྒྱུར་རོ། །འགག་པ་རང་ལས་དོན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་

འགག་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་རང་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་བས་མི་སྐྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་འཇིག་པ་གཞན་ཞིག་གིས། །དེ་འཇིག་ཐུག་པ་མེད་པར་

208

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

འགྱུར། །ཅི་སྟེ་འཇིག་མེད་དེ་འཇིག་ན། །ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་འཇིག་པར་འགྱུར་ཞེས་བསྒྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ན་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དོ། །མི་འཐད་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར། གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་དཔྱོད་ལུགས་དེ་ལྟར་
རྣམ་པར་དཔྱད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་འཇིག་པ་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་གང་ཞིག་
གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བས་དེས་ནི་ཅིག་ཤོས་ལ་བརྒལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། འདི་ཡི་ལན་དུ་དབུ་མ་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་པོ་ལ་བཀོད་པའི་སྐྱོན་རང་ལ་མི་མཚུངས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །
འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཕྱེད་ཚུལ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བྱིས་པ་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྲོ་
བ་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་ཚུལ་ནི་འཇིག་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པའི་བཏགས་ས་དེ་འདས་མ་ལོངས་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་ཡོད་སྙམ་དུ་བཙལ་ནས། རྙེད་པའི་དོན་ལ་འཇིག་པར་འཇོག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་མ་བརྟགས་ཤིང་མ་བཙལ་བར་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་འཇིག་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་འཐད་པའམ་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བྲལ་ཞིང༌། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་བསླད་པའི་
འཇིག་རྟེན་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་བ་“ཙམ1

་ཞིག་བྱིས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཁས་ལེན་ནོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་བསྐྱེད་བྱ་ཡོད་ན་སྐྱེད་བྱེད་དང་སྐྱེད་བྱེད་ཡོད་ན་བསྐྱེད་

1 ཅམ

209

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བདུན།

བྱ་ཡོད་ཅིང་འགག་པ་ཡོད་ན་དགག་བྱ་སྟེ་འགག་རྒྱུ་དང་དགག་བྱ་སྟེ་འགག་རྒྱུ་ཡོད་ན་འགག་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་གྱི་དཔྱད་ནས་རྙེད་
པའི་དོན་ལ་འཇིག་པ་སོགས་འཇོག་པ་མིན་ནོ། །
མདོར་བསྡུ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དཔྱད་པ་ན་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་གང་ཡང་མི་རྙེད་པ་ནི་ངེད་ལ་ཡང་མཚུངས་མོད་ཀྱང་དེས་ངེད་ཀྱིས་ཁས་

བླངས་པའི་སྐྱེ་འཇིག་སོགས་མི་ཁེགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ངེད་ནི་སྐྱེ་འཇིག་སོགས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཡང་མི་འདོད་ལ་གང་ཁས་བླངས་ན་དཔྱད་
བཟོད་དུ་འདོད་དགོས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་བར་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་དཔྱད་བཟོད་དང་དེའི་ཁྱབ་བྱ་གཉིས་གང་ཡང་ཁས་མ་བླངས་པ་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་མ་རྙེད་པ་དེ་གནོད་བྱེད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་སྐྱེ་འཇིག་དང་གནས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་མི་དགོས་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱེད་
ཀྱིས་ནི་སྐྱེ་འཇིག་“སོགས

1

་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཡང་འདོད་ལ་དེའི་ཁྱབ་བྱ་ཡང་ཁས་
ལེན་པས་སྔར་ལྟར་དཔྱད་པའི་ཚེ་མ་རྙེད་ན་གནོད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ཁས་བླངས་པ་ལྟར་ཡོད་ན་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་རྙེད་དགོས་པ་ལས་མ་རྙེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚིག་གསལ་ལས་ཕར་ལ་བཀག་བའི་སྐྱོན་རང་ལ་མི་མཚུངས་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་དཔྱད་བཟོད་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་མ་དཔྱད་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་
འགོད་པས། ལན་འདེབས་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱའི་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་སྐྱེ་འཇིག་
གནས་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་བཟུང་ནས་དེ་ནས་ཁས་ལེན་བཞག་ན། ཕར་ལ་

1 སེགས

210

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བཀོད་པའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པར་འཇུག་བ་མཐོང་ནས་རང་ལུགས་མེད་ཅེས་སྨྲ་བར་མི་བྱའོ། །འདི་ནི་རབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་དགོས་ཏེ་དེ་ཡང་ཅི་ཙམ་ཞིག་འགོག་མི་འགོག་གིས་མཚམས་རིག་པ་དང༌། རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་དང་རིགས་པས་གནོད་པ་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱེད་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །
གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་གསལ་ལས་འབྱུང་བ་དང༌། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་འགྲེལ་པ་ལས། འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཁས་བླངས་ནས་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མར་སྨྲ་བ་ལྟར་ན། རྒྱུ་མེད་པས་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་དང་འཇིག་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་འདུས་བྱས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཐམས་ཅད་མི་འགྲིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀག་གོ །དེ་ལ་འཇིག་
པ་རྒྱུ་མེད་དུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་འཇིག་པ་ནི་དངོས་པོ་དེའི་རྒྱུ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བས་རྒྱུ་དེ་ལས་གཞན་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་མེད་པར་འདོད་ལ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་པས་རྒྱུ་གཏན་མེད་དུ་སྨྲའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞིག་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་སྨྲ་བ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་མེད་པས་འདུས་བྱས་སུ་མི་འགྲུབ་པ་དང་འདུས་བྱས་རྣམས་སྐད་ཅིག་མར་སྨྲ་བ་མི་འཐད་པར་སྟོན་པ་འདི་ཇི་ལྟར་རིགས་སྙམ་ན། འདི་ལ་ཞིག་མ་ཞིག་གཉིས་རྒྱུས་སྐྱེད་མི་སྐྱེད་འོག་ནས་མཚུངས་པར་གསུངས་པས་དུས་གཉིས་པར་མ་བསྡད་པ་ལ་རྒྱུ་མེད་ན་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མེད་དགོས་པས་སྐད་ཅིག་མ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་འདུས་བྱས་སུ་ཡང་མི་འགྲུབ་ཅིང་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མར་སྨྲ་བ་ཡང་མི་འཐད་པའོ། །

211

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བདུན།

དེ་ནི་རིགས་པས་འགོག་པ་ཡིན་ལ་ལུང་གིས་འགོག་པ་ནི། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་
གྱིས་རྒ་ཤི་ཞེས་པ་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ནང་
དུ་འདུ་བར་གསུངས་པ་ན། སྟོན་པས་འཇིག་པ་རྒྱུ་བཅས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤི་བ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ་དེ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་
གྱིས་སྐྱེ་བར་གསུངས་བས་ཞིག་པ་རྒྱུས་བསྐྱེད་པར་གྲུབ་བོ། །མཚན་ཉིད་སྐྱེ་གནས་འཇག་པ་རྒ་བ་བཞི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོར་གསུངས་པ་ནི་སྔོན་པོ་ལ་མཚོན་ན། དེའི་
སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བཞི་དང་ལྡན་པས་སྔོན་པོ་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་ལ། བྱེད་པ་པོ་སྔོན་པོ་ཉིད་རང་གི་བྱ་བར་འགལ་བས་བྱ་བ་བཞི་གཟུགས་ཕུང་མིན་ལ། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་ཀྱང་མིན་པས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྔོན་པོ་སྔར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་རང་དུས་ན་གནས་པ་དང་རང་གི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་འཇིག་པ་དང༌། སྔ་མ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་རྒ་བ་ཡང་ཡིན་པས་སྔོན་པོའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལྡན་མིན་དུ་འཆད་པ་མིན་ནོ། །སྔོན་པོའི་འཇིག་པའི་བྱ་བ་ལ་ནི་རང་གི་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ཡང་ཡོད་ལ་དེ་ལྡན་མིན་ཡིན་ན་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་
དགོས་པས་ཞིག་པ་རྒྱུ་བཅས་སུ་གྲུབ་བོ། །སྔོན་པོའི་འཇིག་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཞིག་པ་གཞག་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྔོན་པོ་རང་དུས་ཀྱི་མ་ཞིག་པ་དང་དུས་གཉིས་
པར་ཞིག་པ་གཉིས་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་མཚུངས་པར་སྟོན་པས་དེ་ལྟ་ན་དེའི་ཞིག་པ་ཡང་དེའི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བས་སོ། །འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་
དོན་ནི་བྱ་བ་དེ་དག་དང་ལྡན་པས་འདུས་བྱས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་མཚོན་བྱེད་

212

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཙམ་ཞིག་ལ་དགོངས་ཀྱི། ལྟོ་ལྡིར་བ་བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་འཇོག་
ནི་མིན་ཏེ་མི་རྟག་པ་ལ་སྐད་ཅིག་མའི་རྣམ་འཇག་མེད་པར་ཐལ་བས་སོ། །སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤི་ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པས་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་དེ་དུས་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ཙམ་ལ་ལྟོས་ཀྱི་གཞན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པས། དངོས་པོ་རྣམས་དུས་
གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་སྐད་ཅིག་མར་འཇིག་པ་ཡང་བསྒྲུབ་སླ་སྟེ་དེས་ན་ཕྱོགས་འདི་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་ལ་དེ་ལ་རྒྱུས་ཅི་ཞིག་བྱེད་དེས་ན་དེ་ལ་རྒྱུ་མེད་དོ་སྙམ་ན། འོ་ན་མྱུ་གུ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ནི་རྒྱུས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་སྐྱེས་ཟིན་པ་སླར་ཡང་བསྐྱེད་དུ་མེད་དོ། །འདི་ནི་མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ལ་རྒྱུས་ཅི་ཡང་བྱེད་མི་ནུས་ན་མ་ཞིག་པ་རྒྱུས་བྱེད་མི་དགོས་ཞེས་མགོ་མཚུངས་བྱས་པའོ། །འདི་ལ་མ་ཞིག་པ་གྲུབ་ཟིན་པས་ད་གཟོད་རྒྱུས་བྱ་མི་དགོས་ཀྱང་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུས་བྱས་པ་ཡིན་པས་རྒྱུ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ལན་དངོས་གཞི་ཡིན་མོད་ཀྱང་དེས་མི་ཕྱེད་པ་ནི་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་སྔར་ས་བོན་གྱི་དུས་ན་མེད་ལ་ཕྱིས་ཡོད་པས་མྱུ་གུའི་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་
དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མྱུ་གུའི་ཞིག་པ་ཡང་སྔར་མྱུ་གུའི་དུས་ན་མེད་ལ་ཕྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཡོད་དོ། །གང་ཡང་མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ལ་རྒྱུས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅེས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་དེ་ལ་རྒྱུས་ད་གཟོད་གཞན་ཞིག་བྱེད་པར་ནི་མི་འདོད་ཀྱི་མྱུ་གུ་ཞིག་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་དེ་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་དངོས་པོ་ཡིན་ལ་མྱུ་གུ་ལ་ལྟོས་ནས་དངོས་པོར་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་ས་བཅུ་པ་ལས། འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་

213

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བདུན།

སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་འདུ་བྱེད་འཇིག་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཞིག་པས་བྱ་བ་བྱེད་
ནུས་པས་རྒྱུ་དང་བཅས་པའོ། །སྐབས་འདི་དག་ཏུ་ཚིག་གསལ་ལས། འཇིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རང་ཉིད་ཞིག་པ་ཡང་འཇིག་པར་བཞེད་པའི་དབང་དུ་མཛད་ཀྱི་ཕ་

རོལ་པོ་ནི་ཞིག་འཇིག་འགལ་བར་འདོད་པས་འདིར་ཞིག་པ་ལ་བཤད་དོ། །མྱུ་གུས་ནི་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་ཞིག་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་དང་པོར་ཡོད་པ་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་རྒྱུ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུན་གྱི་ཞིག་པའི་རྒྱུ་ནི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། མར་དང་སྙིང་པོ་ཟད་པ་མར་མེ་ཤི་བའི་རྒྱུར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་
ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཕ་རོལ་པོས་མར་དང་སྡོང་བུ་ཟད་པ་མར་མེ་ཤི་བའི་རྒྱུ་མིན་གྱི་མར་དང་སྡོང་བུ་ཟད་པ་ནི་མར་མེའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མས་དེའི་རིགས་འདྲ་མ་འོངས་པ་སྐྱེད་པའི་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་ཡིན་ལ། མ་འོངས་པ་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་མ་ཚང་བས་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ལ་དེ་ལྟ་ན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་མ་ཡིན་ན་དེ་ངེས་པར་སྐྱེ་བས། རྐྱེན་མ་ཚང་བ་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་ཁས་བླངས་ལ་དེའི་ཕྱིར་གནས་པའི་རྒྱུ་ཟད་པས་འབྲས་བུ་གནས་པ་ཟད་པར་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །མྱུ་གུ་སྐྱེ་འགྱུར་ད་ལྟ་མ་སྐྱེས་པའི་མ་འོངས་པའི་རྒྱུ་ཡང་རྐྱེན་སྔར་ཡོད་ཟད་ནས་མ་ཚང་བ་ལ་བཞེད་དེ་མྱུ་གུ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འཇོག་པ་ལ་མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་འདི་འདྲ་ཞིག་བཞེད་དགོས་སོ། །མར་དང་སྡོང་བུ་ཟད་པ་རྒྱུར་མི་རུང་བར་བརྩད་པའི་ལན་དུ། དེ་དག་མ་ཟད་པའི་ཡོད་པ་ཡང་རྒྱུར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་མགོ་མཚུངས་མཛད་ནས། ས་

214

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བོན་ནི་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ནར་མྱུ་གུའི་རྒྱུར་མི་རྟོགས་ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་དོན་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ནས་མྱུག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་འདི་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པས་མཐོང་བ་ལྟར་གཞག་དགོས་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་ནི་ཆུ་མེད་པས་ང་ཡི་འབྲས་ཉེས་སོ། །ཟས་མེད་པས་ང་ཡི་བུ་ཤིའོ་ཞེས་སྔ་མ་མེད་པས་ཕྱི་མ་བརླག་པ་བྱས་པར་སྨྲའོ། །དེ་ཡང་ཟས་དང་ཆུ་མ་ཟད་པ་བུ་འཚོ་བ་དང་འབྲས་ལེགས་པའི་རྒྱུར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཟད་པ་ཡང་དེ་རྣམས་ཟད་པའི་རྒྱུར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཟད་པ་མིན་པའི་དེ་དག་མེད་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ་དེས་འབྲས་བུའི་ཕྱོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་འོག་ནས་དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང༌། རྒྱུ་ཟད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི། །ཟད་ཅེས་བྱ་བར་དམིགས་པ་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང༌། འབྲས་བུ་ཡིས་ནི་རྒྱུ་བཤིག་པ། །དེས་ན་མེད་པ་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །ཞེས་རྒྱུ་འགགས་པ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བཞིན་པས་བྱས་པར་བཤད་པས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པའོ། །མྱུ་གུ་ཞིག་
པའི་འདས་པ་དངོས་པོར་བཞེད་པའི་གནད་ཀྱིས་མྱུ་གུའི་མ་འོངས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། དེས་ན་མེད་པ་སྐྱེ་མི་འགྱུར་གྱི་ཡང་དོན་ནོ། །འདས་མ་འོངས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་འདི་
ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ལ་མི་འཐད་ཀྱང་རང་བཞིན་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ལུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་གསུང་ལ་ལུགས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཡང་གྲགས་ཆུང་བར་འདུག་པས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་
རྣམས་བཀག་མོད་ཀྱང་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་སྲ་བ་དང་ལྐོག་ཤལ་སོགས་པ་དང་

215

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བདུན།

ལྡན་པའི་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་
དང་འཇིག་པ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་

མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཁྱད་པར་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདུས་བྱས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་དེའི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་འདུས་མ་བྱས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས་འདུས་མ་བྱས་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་
དང་སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་དང༌། ནམ་མཁའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་བཞི་པོ་ནི་ཇི་ལྟར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་འགྲུབ་སྟེ་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེས་གསལ་བར་
བསྟན་ནོ། །འདིར་གཞུང་ལས་འདུས་བྱས་བདེན་པ་བ་རྒྱས་པར་བཀག་པས་འདུས་མ་བྱས་ནི་བདེན་པར་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། འདུས་མ་བྱས་བདེན་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་འདོད་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་རེ་ཞིག་གཞལ་བ་མི་འཇལ་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་དང༌། ཐོབ་བྱར་འདོད་ནའང་
རེ་ཞིག་ཐོབ་པ་མི་འཐོབ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་གཞི་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་གནས་ཞེས་འདོད་ནའང་རེ་ཞིག་གནས་པ་མི་གནས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དགག་གོ །དེ་བཞིན་
དུ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འདོད་ནའང་ཕུང་པོ་བརྟག་པར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་དགག་ལ། ཡང་
དེ་དག་ལ་མཚན་མཚོན་ནི་འདོད་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཁམས་བརྟག་ནས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་དགག་སྟེ། དེས་མཚོན་ནས་རབ་བྱེད་སྔར་བཤད་པ་གཞན་ནས་འབྱུང་བའི་རིགས་པ་ཡང་འདོན་པ་བསྒྱུར་ལ་དགག་གོ །རིགས་པ་དེས་འདུས་མ་བྱས་ཐོབ་བྱ་སོགས་སུ་བདེན་པར་འདོད་པ་མི་ཁེགས་ན་འདུས་བྱས་བདེན་པ་ཡང་དགག་མི་

216

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ནུས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་འཕགས་པའི་རབ་བྱེད་རེ་རེའི་རིགས་པ་ལེགས་པོར་ཤེས་ནའང་དེ་འདྲ་བའི་ལོག་རྟོག་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པས་འདུས་བྱས་མི་བདེན་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་བདེན་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་པ་ནི་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་གཏམ་མོ། །
གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་འདུས་

བྱས་སྐྱེ་བར་ཡང་མངོན་ནོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། རྨི་ལམ་ཇི་བཞིན་པ་དང་སྒྱུ་མ་ཇི་བཞིན་པ་དང་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ཇི་བཞིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་པ་གསུངས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་སོགས་གསུངས་པ་མིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཇི་
ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་དེ་རྣམས་སྒྲའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་

བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལ་
གྲགས་པ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་ནོ། །མདོར་ན་རང་གི་ངོ་བོས་སྐྱེ་འཇིག་སོགས་མ་
གྲུབ་ཀྱང་དེར་སྣང་བའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་དེ་དག་འཇོག་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་གསུངས་པའི་ལུང་དང་མི་འགལ་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་སོགས་གཞག་ས་ཡེ་མ་བྱུང་ན་ལུང་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་བློའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པ་དང༌། དེ་རྣམས་
ལ་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པ་དང་སེམས་ཅན་མང་པོས་ཐུན་མོང་དུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་པས། བདེན་པར་ཡོད་དོ་སྙམ་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་གསུམ་གསུངས་པར་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེ་གནས་འཇིག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་རིགས་

217

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བདུན།

པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཉིད་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་ཡང་ལྡན་པར་ཡང་བསྟན་པ་དང༌།

གཟུགས་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་འགྲེས་དང་གཟུགས་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་འགྲེས་དང་གཟུགས་མི་འཇིག་ཅེས་པའི་འགྲེས་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ལས་

བཤད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རབ་བྱེད་འདི་ནི་རིགས་པ་ཁྱེར་ནས་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ། ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱོགས་ཙམ་སྨོས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་
རྒྱལ་པོ་ལས། ལྤགས་རྒྱུས་ཤ་རུས་འདུས་པ་འདི་བདག་གི །ཆུང་མ་ཡིན་སྙམ་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་ནི། །བྱིས་པ་རྨོངས་རྣམས་འདོད་ཆགས་སྐྱེད་བྱེད་ཅིང༌། །སྒྱུ་མ་ཇི་
བཞིན་བུད་མེད་མི་ཤེས་སོ། །ཇི་ལྟར་བུ་མོ་གཞོན་ནུའི་རྨི་ལམ་ན། །བུ་ཕོ་བྱུང་ཞིང་ཤི་བ་དེས་མཐོང་ནས། །བྱུང་ན་དགའ་ཞིང་ཤི་ནས་མི་དགའ་ལྟར། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཇི་ལྟར་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་སྨིག་རྒྱུ་དང༌། །སྒྱུ་མ་ཇི་བཞིན་རྨི་ལམ་ཇི་འདྲ་བར། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་བྱ་སྟེ། །མཚན་མ་སྒོམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང༌། །ཞེས་པ་དང༌། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀུན་དབེན་པ་སྟེ། །དྲང་
སྲོང་དེ་དག་ལ་ནི་རྣམ་རྟོག་མེད། །འགྲོ་བ་ཀུན་ཏུ་འདུས་མ་བྱས་ཐོབ་པས། །ལྟ་བ་དག་ལས་འཁོར་མོར་རྣམ་པར་དབེན། །གང་དག་འདི་འདྲའི་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པ་ནི། །རྟག་ཏུ་མི་ཆགས་མི་གཏུམ་མི་རྨོངས་ཏེ། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་རང་བཞིན་མཉམ་པར་བཞག །དེ་ནི་ཏིང་འཛིན་སྟོབས་ཅན་སྟོབས་དང་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། སྐྱེ་གནས་འཇིག་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་
ཙམ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བཟུང་བ་ལྟར་ཡོད་ན། དེ་གསུམ་གང་
ཡང་གཞག་ཏུ་མེད་པར་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བཞིན་ངེས་པར་བྱ། དེ་ནས་ཐ་

218

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།
སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་དེ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པ་དང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་ཡང་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་
ལམ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཆར་བ་ལ་བསླབ་བོ། །སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སོ་བཞིའི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བདུན་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

༼རབ་བྱེད་བརྒྱད་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་བརྟག་པ།༽
གསུམ་པ་རྒྱུ་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་

གཞུང་བཤད་བ། ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དོན་བསྡུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི་འདིར་སྨྲས་པ། རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་དེའི་རྒྱུ་ལས་དང་ལས་དེའི་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་
པས་ཀྱང་མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འདྲེལ་པའི་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་མི་གཡོ་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས། ལས་ཀྱི་

བྱེད་པ་པོ་དང་དེའི་ལས་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཉེ་བར་བསྟན་ནོ། །འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དགག །ཐ་

སྙད་དུ་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་འཇོག་པའི་ཚུལ། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་བྱ་བྱེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་

དགག །ཕྱོགས་མི་མཐུན་གྱི་བྱ་བྱེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། མུ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་དགག །མུ་གསུམ་པའི་བྱ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་

219

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བརྒྱ།

པོ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་གཞག །སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིས་བྱེད་པས་ན་བྱེད་པ་པོ་སྟེ་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་པོར་བསྙད་ཀྱི་མི་བྱེད་པ་
ནི་མ་ཡིན་ལ། བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དང་ཡིན་པར་མ་གྱུར་པ་དང་ལྟོས་ས་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ལ་རྟོག་པ་ཞིག་སྟེ་གསུམ་ལས་མེད་དོ། །འདི་བྱ་བས་ན་ལས་ཏེ་བྱེད་པ་པོའི་འདོད་པར་གྱུར་པ་དམ་པའོ། །དེ་ཡང་གསུམ་སྟེ་ལས་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དང་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀར་གྱུར་པའོ། །དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་བ་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་དམ་བཅའ་གཅིག་གོ །བྱེད་པ་བོ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་བ་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ལས་སུ་མ་གྱུར་པ་སྟེ་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་དམ་བཅའ་གཉིས་པའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་དང་པོའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང༌། དམ་བཅའ་གཉིས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ་བས་དགག །ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པར་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེད་པ་པོར་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཇོག་པས་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནས་
བྱེད་པ་པོའི་ཐ་སྙད་འཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་བྱ་བ་དང་ལྡན་པས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ནི་ད་གཟོད་གང་གིས་ལས་དེ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱ་བ་གཞན་མེད་དོ། །གང་གི་ཚེ་བྱ་བ་གཞན་མེད་པས་བྱེད་པ་པོ་ལས་མི་བྱེད་པ་དེ་ཡི་ཚེ་བྱེད་པ་པོ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ལས་སུའང་འགྱུར་ན། བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ལས་ནི་མི་སྲིད་དེ་མོ་གཤམ་གྱི་བུས་བུམ་པ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་བཟློག་པ་ན་བྱེད་པ་པོ་མེད་

220

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

པའི་ལས་མི་སྲིད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་བ་ལས་ཡིན་པ་
བྱེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅའ་དང་པོ་སྒྲུབ་བོ། །
གལ་ཏེ་རྫ་བུམ་བཟོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྫ་མཁན་བུམ་པའི་བྱེད་པ་
པོར་ཡང་འཇོག་ལ་རྫ་བུམ་བཟོ་བའི་ལས་ཀྱང་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནམ། རྫ་བུམ་བཟོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྫ་མཁན་བུམ་པའི་བྱེད་པ་པོར་དང་པོར་བཞག་ནས།
དེའི་འོག་ཏུ་བྱ་བ་དེ་མིན་པའི་བྱ་བ་ཞིག་བྱ་དགོས་པ་ལ་བྱ་བ་གཞན་མེད་པས། རྫ་བུམ་བཟོ་བའི་ལས་དེ་བྱེད་པ་པོས་མ་བྱས་པའི་ལས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་སུན་
འབྱིན་འདི་ཇི་ལྟར་རིགས་ཤེ་ན། དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་ལས་ཡིན་པ་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་བྱ་བ་གཅིག་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དེ་བྱས་པར་ཡང་འཇོག་པ་
ནི་ཐ་སྙད་དུ་རང་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་དེ། དཔེར་ན་ལྷས་བྱིན་ཕྱག་འཚལ་བའི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་འདུ་བྱ་བ་འདུ་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ལ་ལྷས་བྱིན་ལས་དེ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ་ཕྱག་
འཚལ་བའི་ལས་དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་འདུ་བྱ་བར་གསུངས་པས་ལས་སོ། །དེ་འདུ་
བྱེད་པར་གསུངས་པས་ལས་སུ་གྱུར་པ་ཞིག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟ་ནའང་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྨྲ་ན་ལས་སུ་བྱ་བ་

གཅིག་བྱེད་པ་དེས་བྱེད་བ་པོ་དང་ལས་བྱས་པ་གཉིས་ཀར་འཇོག་མི་ནུས་པས་སུན་
འབྱིན་དེ་འཇུག་སྟེ། འདི་ལྟར་བཟོ་པའི་ལས་དེ་རྫ་མཁན་དང་འཇིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ལ་གཞི་དེ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་གྲུབ་ན་བྱ་བ་ཡང་རིས་སུ་
ཆད་ནས་སོ་སོར་གནས་དགོས་པས་ཐུན་མོང་དུ་བྱ་བ་གཅིག་རྟེན་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་བྱེད་པ་པོར་རྣམ་པར་འཇོག་བའི་བྱ་བ་དེ་མིན་

221

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བརྒྱ།

པའི་བྱ་བ་གཉིས་པ་ཞིག་མ་བྱས་ན། བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་ལས་ཡིན་པ་བྱས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་སྔར་གྱི་ཐལ་བ་བཟློག་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་བ་ཡང་འདིས་འགྲུབ་
བོ། །བྱེད་བ་པོར་འདོད་པ་དེས་རང་གིས་བྱ་རྒྱུའི་ལས་དེ་མི་བྱེད་ན་བྱེད་པ་པོར་ཡང་མི་འགྲུབ་པས། འདིར་དེས་བྱ་རྒྱུའི་ལས་དེ་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་ལས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་བརྗོད་མཛད་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་བའི་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་བརྗོད་མ་མཛད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། ལས་ཡིན་པར་ནི་བྱེད་པ་པོས་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཇོག་
པས་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནས་ལས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་བྱ་བ་དང་ལྡན་པས་
ལས་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ནི་ད་གཟོད་གང་གིས་ལས་དེ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱ་བ་གཞན་མེད་དོ། །གང་གི་ཚེ་བྱ་བ་གཞན་མེད་པས་བྱེད་པ་པོ་ལས་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ལས་མེད་པ་སྟེ་ལས་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ནར་གང་ཟག་དེ་བྱེད་པ་པོར་ཡང་འགྱུར་ན། ལས་མི་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་མེད་དེ་མཚམས་མེད་པའི་ལས་མི་བྱེད་པ་ནི་དེའི་བྱེད་པ་པོར་མ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཐལ་བ་བཟློག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ལས་ཡིན་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་བྱེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་བོ། །སུན་འབྱིན་འདི་
འཇུག་ལུགས་ཀྱང་སྔར་བསྟན་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལས་སུ་འདོད་པ་དེ་རང་བྱེད་
མཁན་གྱིས་མ་བྱས་ན་ལས་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་འདིར་དེ་བྱེད་མཁན་དེ་ཅི་
ཡང་མི་བྱེད་བའི་བྱེད་པ་པོར་འཕངས་ཀྱི་བྱ་རྒྱུ་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་བའི་ལས་སུ་མ་
འཕངས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བས་དགག །དེ་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་

222

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བྱེད་པ་པོར་མ་གྱུར་པས་ལས་སུ་མ་གྱུར་པ་བྱེད་པར་འདོད་ན་ནི་ལས་ཏེ་གང་ཟག་དེས་བྱ་རྒྱུ་དེ་ལ་ནི་རྒྱུ་ནི་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་གང་ཟག་དེ་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་པོར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། བྱ་རྒྱུ་དང་བྱེད་མཁན་ལ་རྒྱུ་མེད་ན་ནི་འབྲས་བུ་རྫ་བུམ་མེད་དེ་དེའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྫ་བུམ་མེད་ན་དེའི་བྱེད་རྒྱུ་འམ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་པོ་དེ་མེད་ན་ནི་འབྲས་བུ་བུམ་པ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ་ལ་བྱ་བ་ཡོད་པ་དང་བྱ་བ་གང་ཞིག་ལ་རྫ་མཁན་རང་དབང་དུ་གྱུར་པས་བྱེད་པ་པོ་དང༌། འཇི་པ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་བདག་ཉིད་
ཀྱིས་ལས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དམ་པ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་བྱེད་པར་མི་རིགས་སོ། །བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མི་རིགས་ན་ནི་ཆོས་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་དང་ཆོས་མིན་པ་མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤོང་བ་དང་བསྟེན་པའི་བྱ་བ་ལ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པའི་བྱེད་པ་པོས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བྱེད་པར་གྱུར་བའི་སྒོ་ནས་སྤོང་བ་དང་བསྟེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚེ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་དགེ་བ་དང་ཆོས་མིན་མི་དགེ་བ་མེད་ན་ནི་དེ་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །
འབྲས་བུ་དེ་གཉིས་མེད་ན་ནི་ཐར་པའི་ཆེད་དུ་དེར་འགྱུར་བའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་སྒོམ་པ་དང༌། མཐོ་རིས་ཏེ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་བདེ་འགྲོའི་ཆེད་དུ་དེར་འགྱུར་བའི་ལམ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་སྒོམ་པ་མི་འཐད་ཅིང༌། གཞན་ཡང་

223

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བརྒྱ།

ཞིང་ལས་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་བྱ་བ་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ན་དོན་མེད་པ་ཡང་མིན་ནོ་ཞེས་བཟློག་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་བཟློག་པས་བྱེད་པ་པོར་མ་གྱུར་པས་ལས་སུ་མ་གྱུར་པ་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ཉེས་པ་ཀུན་
གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཚུལ་
སྨྲ་བ་དག་རྫས་ལ་ལྟོས་ནས་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་ཡིན་ལ་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པའི་སྔ་རོལ་དུ་དེ་གཉིས་མིན་པར་སྨྲ་བ་ལྟར་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་པ་དང་བྱེད་པ་པོར་མ་གྱུར་པ་གཉིས་ཀས་ལས་སུ་གྱུར་པ་དང་ལས་སུ་མ་གྱུར་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་མི་བྱེད་དེ་དེ་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དང་མ་ཡིན་བར་གྱུར་པ་གཉིས་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཕན་ཚུན་ཡིན་པ་འགལ་བས་དེ་འདྲ་བ་དེ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་གྲངས་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་བས་སྐྱོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ནའང་རིགས་པ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཁེགས་པས་མི་འཐད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱེད་པ་པོ་རེ་རེས་ལས་ཕྱོགས་མི་མཐུན་རེ་“རེ1

་བྱེད་
པ་དགག །ལས་ཕྱོགས་མི་མཐུན་གཉིས་གཉིས་བྱེད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བྱེད་པ་པོར་ནི་གྱུར་པ་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིས་ལས་སུ་མ་གྱུར་པ་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་ནི་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་བྱེད་པ་འདིར་ཡང་སྔར་བཤད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་ལ་བྱ་བ་གཞན་མེད་པ་དང་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་ལས་ཡོད་པ་དང་ལས་མིན་པ་བྱེད་པ་འདིར་ཡང་སྔར་བཤད་པའི་ལས་མ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་

སྐྱོན་དེར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་པ་པོར་མ་གྱུར་པས་ཀྱང་ལས་སུ་གྱུར་

1 ར

224

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

པ་མི་བྱེད་དེ་དེའི་སྐྱོན་ནི་སྔ་མས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་མུ་གསུམ་པས་ཕྱོགས་མི་མཐུན་པ་བྱེད་པ་མ་བཀག་པ་ནི་འོག་མའི་སྐབས་དང་ཁྱད་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱེད་པ་པོར་ནི་གྱུར་པ་བྱ་བ་དང་བཅས་པས་ལས་སུ་ནི་མ་གྱུར་པ་དང་ལས་སུ་གྱུར་པ་དང་མ་གྱུར་པ་གཉིས་ཀ་མི་བྱེད་དེ་དེའི་གཏན་ཚིགས་ཏེ་རིགས་པ་ནི་གོང་དུ་ཡིན་པར་གྱུར་ལ་བྱ་བ་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་
པས་བྱེད་པ་དང༌། ལས་ལ་རྒྱུ་ནི་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལས་མིན་པ་
བྱེད་པ་ལ་སྐྱོན་བསྟན་པ་དང༌། ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་ཅིག་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

ལས་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་བྱེད་པ་ལ་སྐྱོན་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་པ་པོར་ནི་མ་གྱུར་པས་ལས་སུ་ནི་གྱུར་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་ལས་སུ་གྱུར་པ་དང་མ་གྱུར་པ་གཉིས་ཀ་མི་བྱེད་དེ། དེའི་གཏན་ཚིགས་ཏེ་རིགས་པ་ནི་གོང་དུ་བྱེད་པ་པོ་མིན་པས་བྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་མེད་དང་ལས་ཡིན་པ་བྱེད་པ་ལ་ཡིན་པར་གྱུར་ལ་བྱ་བ་མེད་ཅེས་སོགས་དང་ལས་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་བྱེད་པ་ལ་ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་ཅིག་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
བྱེད་པ་པོར་གྱུར་པ་དང་མ་གྱུར་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ནི་ལས་སུ་གྱུར་པ་དང་ལས་སུ་མ་གྱུར་པ་རེ་རེ་ནས་མི་བྱེད་དེ་འདིར་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཏེ་རིགས་པ་ནི་གོང་དུ། བྱེད་པ་པོ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་བྱེད་པ་ལ། ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་ཅིག་ནི། ཞེས་སོགས་དང༌། ལས་ཡིན་པ་བྱེད་པ་ལ་ཡིན་པར་གྱུར་ལ་བྱ་བ་མེད། ཅེས་སོགས་དང༌། ལས་མིན་པ་བྱེད་པ་ལ་ལས་ལ་རྒྱུ་ནི་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱོན་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་

225

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བརྒྱ།

འདུས་བྱས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུ་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲས་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་དོ་ཞེས་
ཁྱོད་ཀྱིས་ངེས་པར་བཟུང་བས་དངོས་པོ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པར་འགྱུར་ལ། བྱ་བྱེད་ཀྱི་

དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ཁོ་ནར་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲོ་བཏགས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ཁྱོད་ལ་ནི་དངོས་པོ་སྔར་ཡོད་ཕྱིས་མེད་པར་སྨྲ་
བ་ལས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་འདེབས་ཡོད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ནམ་
ཡང་མེད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་བོས་ནི་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་ཏེ། དེས་ན་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་པར་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་སྐད་དུ་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། སྨིག་རྒྱུ་ལ་ནི་འདི་ཆུ་ཞེས། །བསམས་ཏེ་དེར་ནི་སོང་བ་ལས། །གལ་ཏེ་ཆུ་དེ་མེད་དོ་ཞེས། །འཛིན་པ་དེ་ནི་བླུན་པ་ཉིད། །དེ་བཞིན་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་ཡོད་ཅེའམ་མེད་པ་ཞེས། །འཛིན་པ་དེ་ནི་རྨོངས་པ་སྟེ། །རྨོངས་པ་ཡོད་ན་མི་གྲོལ་ལོ། །མི་ཤེས་པ་ལས་སྔར་བརྟགས་ཤིང༌། །ཕྱི་ནས་དེ་ཉིད་དོན་ངེས་ན། །གང་ཚེ་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པ། །དེ་ཚེ་དངོས་མེད་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་བཀག་པ་
ནི་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་བཟུང་བ་བཀག་པ་དང་འདྲ་བས་སྐུར་འདེབས་མིན་ནོ། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཚེ་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་

226

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

པ་ཡང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་གང་ཡང་མི་
སྲིད་པས་དེ་དག་གི་དངོས་མེད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་པ་སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་འཁྲུལ་ཤེས་ཁས་བླངས་ནས། རྐྱེན་ཉིད་འདི་བ་ཙམ་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཁོ་ནས་འགྲུབ་ཀྱི་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ་འདི་ལྟར། མི་བྱེད་ཅིང་ལས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ནི་བྱེད་པ་པོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ལྷས་བྱིན་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་ནི་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་སྟེ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྱུང་བ་སྟེ་འགྲུབ་ལ། བྱེད་པ་པོས་མི་བྱེད་པ་ནི་ལས་སུ་མི་འགྱུར་བས་བྱེད་པ་པོར་མ་ཟད་ལས་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་སྟེ་འགྲུབ་ཀྱི་དེ་མ་གཏོགས་པ་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་སྟེ་ཐབས་གཞན་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །དེས་ནི་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་ཡོད་པར་ཁས་བླང་བ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ཁས་མི་བླང་བར་བསྟན་ཏེ་
ཡོད་ཅེས་པའི་ཡོད་ཚུལ་ལ་དབུ་མ་པ་དང་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ལ་
དེས་མེད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་བསྟན་ནོ། །
གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདི་ཉེ་བར་ལེན་པས་ན་ཉེར་ལེན་ཏེ་ཉེ་བར་བླང་བྱ་དང་འདིས་ཉེ་བར་ལེན་པས་ན་ཉེར་ལེན་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཡང་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་པ་གང་གིས་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བསལ་བའི་རིགས་པ་དེ་ཁོ་ནས་ཉེ་བར་བླང་བྱ་དང་ལེན་པ་པོ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་

227

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བརྒྱ།

སྦྱོར་ཚུལ་ནི་ལེན་པ་པོ་ཡིན་མིན་རེ་རེ་བ་དང་གཉིས་ཀས་བླང་བྱ་ཡིན་མིན་རེ་རེ་བ་དང་གཉིས་ཀ་མི་ལེན་པ་སྟེ་ཕྱོགས་མི་མཐུན་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་བཀག་པས་ཉེ་བར་ལེན་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཏུ་
ངེས་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས་ཏེ་དེ་
གཉིས་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་བྱེད་པ་དང་ཉེར་ལེན་ཟུང་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་

མ་སྟེ་དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང༌། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་བཀག་
སྟེ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཉིད་དུ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་དང་བལྟ་བྱ་དང་ལྟ་བྱེད་དང་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་དང་འབྱུང་བྱ་འབྱུང་བྱེད་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེའི་སྦྱོར་ཚུལ་ནི་སྐྱེད་བྱེད་དང་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་མིན་རེ་རེ་བ་དང་གཉིས་ཀས་བསྐྱེད་བྱ་དང་འགྲོ་བ་ཡིན་མིན་རེ་རེ་བ་དང་གཉིས་ཀ་མི་སྐྱེད་ཅིང་དེར་མི་འགྲོ་བ་སྟེ། ཕྱོགས་མི་མཐུན་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱ་ལ་ལྷག་མ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །
ཡན་ལག་དང་ཡོན་ཏན་ཡིན་མིན་རེ་རེ་བ་དང་གཉིས་ཀ་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་མིན་རེ་རེ་བ་དང་གཉིས་ཀ་ལ་མི་འཇུག་ཅེས་སྦྱར་ཏེ་ཕྱོགས་མི་མཐུན་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །དེས་ན་རབ་བྱེད་དང་པོར་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་གཉིས་པར་འགྲོ་འོང་དང་གསུམ་པར་བལྟ་བྱ་ལྟ་བྱེད་དང༌། ལྔ་བར་མཚན་མཚོན་ལ་དཔྱད་ནས་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་
པ་ཙམ་འགོག་པས་ཡོད་པ་བཀག་པ་མིན་ནོ། །དེ་བཀག་པ་ན་དེ་རྣམས་ཕན་ཚུན་

228

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ལྟོས་ནས་བཞག་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་ཡོད་པར་འགྲུབ་ཅིང་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས། ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ཁས་མི་ལེན་པ་མིན་
ཏེ་དེ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །རྒྱུ་འབྲས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དོན་གཉིས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་གཞུང་གི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་ཐམས་
ཅད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་མེ་ཡང་དུ་
བ་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇོག་གི་རང་གི་ངོ་བོས་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་ལུགས་གཞན་ལས་མེ་དུ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བཤད་པ་སོགས་དང་མི་འདྲའོ། །རབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་དུ་གོ་དགོས་ལ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་འགྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་གིས་ཡོད་པའི་རང་ཚུགས་ཐུབ་པ་མེད་པས་རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་འགྲུབ་བོ། །
དེ་ལྟ་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་དྲངས་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་མར་འཛིན་
པའི་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་འཇིག་བར་བྱེད་པས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་གོལ་ས་རྟག་ཆད་དང་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དེ་ནས་ཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གིས་དོན་དུ་མ་རྟོགས་བར་དུ་ཡང་ན་བདེན་
འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་ཀྱི་ལྷག་མ་ལྔས་ཡང་ན་རྒྱུ་འདི་ལས་འདི་འབྱུང་གི་རྟེན་འབྱུང་རང་ལུགས་ལ་མི་བད་བར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་པ་རྣལ་མ་དྲང་ས་མེད་པས་རྟག་
ཆད་གང་རུང་གཅིག་གི་མཐར་ལྟུང་པ་ལས་མི་འདའོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལྷག་མ་

229

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བརྒྱ།

ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བླང་བྱ་དང་ལེན་བྱེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་
བས། དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སུ་བཀོད་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱང་རྣམ་པར་དཔྱད་བ་ལ་འདི་གཉིས་གཙོ་བོར་གྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལོགས་སུ་བཀོད་དེ་རབ་བྱེད་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་ཡང་འདི་གཉིས་ཀྱི་བརྟག་པ་

ཕལ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དགེ་མི་དགེའི་ལས་དང་དེའི་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རིགས་པས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་
ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་ལྡན་པ་དང༌། རབ་བྱེད་འདིས་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་པོ་མི་དམིགས་
པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་དོན་གྱི་

ལུང་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱོགས་ཙམ་སྨོས་ན། ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། སེམས་
དམྱལ་འཇིགས་པ་ང་ཡིས་བསྟན་བྱས་ཏེ། །སེམས་ཅན་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་སྐྱོ་བྱས་ཀྱང༌། །གང་དག་ཤི་འཕོས་ངན་སོང་དྲག་འགྲོ་བའི། །འགྲོ་བ་དེ་དག་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་དག་རལ་གྲི་མདའ་ཆེན་མཚོན་འབྱིན་པའི། །གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་ངན་སོང་དེ་དག་ན། །ལུས་ལ་འབབ་མཐོང་དེ་ན་མཚོན་ཆ་མེད། །སྣ་ཚོགས་ཡིད་དགའ་མེ་ཏོག་ཁ་བྱེ་ཞིང༌། །གསེར་གྱི་ཁང་མཆོག་
འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ན་དེ་ལའང་བྱེད་པ་འགའ་མད་དེ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་རྣམ་བརྟགས་ཏེ། །འདུ་ཤེས་འཛིན་བས་བྱིས་པ་རྣམ་པར་ཕྱེ། །འཛིན་དང་འཛིན་མེད་དེ་ཡང་འབྱུང་བ་
མིན། །ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་

230

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

དང་གནོད་པ་སྐྱེལ་བའི་བྱ་བྱེད་དང་ལྷའི་ཡུལ་བྱེད་པའི་བྱ་བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
ཞིང་དེ་དག་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་
ལྟར་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཟུང་བ་ལྟར་ཡིན་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ་གང་ཡང་མི་འཐད་པར་ངེས་པར་བྱ་ལ་དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་འགྲུབ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་གཉིས་
ཀྱི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

༼རབ་བྱེད་དགུ་པ་སྔ་རོལ་ན་གནས་པ་བརྟག་པ།༽
གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་དགག །གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དོན་
བསྡུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་དང༌། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་བར་བྱ། །ལས་དང་བྱེད་པོ་གསལ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་འདི་ལྟར་ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་གང་གི་ཉེ་བར་བླང་བ་ཡིན་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དེ་ནི་ཉེ་བར་བླང་བ་དེ་དག་གི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་སྟེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་མང་པོས་བཀུར་བ་པ་སྨྲ་སྟེ་རྒྱུ་མཚན་ནི་ནོར་གྱི་སྔ་རོལ་ན་ལྷས་བྱིན་

ཡོད་པས་ནོར་སོག་གི་མོ་གཤམ་གྱི་བུས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་སྟེ་གང་ཟག་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་གིས་ཉེ་བར་ལེན་པར་ཇི་

231

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དགུ།

ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་སྔ་རོལ་ན་དངོས་པོ་སྟེ་འདི་ཉེ་བར་ལེན་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་གནས་པ་དེ་ཡེད་དོ་ཞེས་འཛེར་ཏོ། །སོགས་
སྔ་མས་ནི་དབང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་དང་ཕྱི་མས་ནི་རེག་པ་དང་ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་སེམས་བྱུང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བསྡུའོ། །དང་ནི་སྨྲས་པའི་ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་དང་ཚོར་བ་གསུམ་དང་མ་སྨྲས་པའི་དབང་པོ་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་ལྷག་མ་ཀུན་བསྡུ་བའི་དོན་དང༌། ཡང་ནི་ལྷག་མ་བསྡུས་པ་དག་ཀྱང་འདིར་གཏོགས་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང༌། དབང་བྱས་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་པོ་འདི་དབང་པོ་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་བསྡུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པས་དེ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་དང་དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་བཤད་དོ། །གནས་མ་བུ་པ་དང་བཟང་པོའི་ལམ་བ་དང་ཀུན་གྱིས་བཀུར་བ་དང་བླ་མ་པ་དང་ཆོས་སྦས་
པ་ལྔས་གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བར་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དགག །དེས་
ཉེ་བར་བླང་བྱ་ཡང་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཁེགས་པར་བསྟན། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་མེད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་བདག་དགག །རང་གིས་ཐ་སྙད་དུ་གང་ཟག་འཇོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལེན་པ་པོ་བླང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་པ་དགག །བླང་བྱ་རེ་རེའི་སྔ་རོལ་ན་
ཡོད་པ་དགག །བླང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། བླང་བྱ་ལས་སྔ་ན་ལེན་པ་པོར་གདགས་པའི་རྒྱུ་མེད་པས་དགག །ལེན་པ་པོ་སྔ་ན་བླང་བྱ་ལ་གནས་པའི་རྟེན་མེད་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལེན་

232

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

པ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་བླང་བྱ་ལས་སྔ་ཕྱི་དང་དུས་མཉམ་པ་གསུམ་ལས་མི་
འདའ་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་འོག་ནས་འགོག་པས་འདིར་བླང་བྱ་ལས་སྔ་བ་འགོག་བ་ནི། ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྔ་རོལ་ན་གང་གནས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཟག་དེ་ནི་གང་གིས་གདགས་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་མེད་པས་སྤྱིར་གང་

ཟག་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་ལྟ་བ་པོ་ལ་སོགས་པར་གཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །
འདི་ལྟར་གང་ཟག་ཏུ་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་རྒྱུ་ནི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན་གང་ཟག་དེ་དེ་དག་ལས་སྔ་ན་ནི། དེའི་ཚེ་བུམ་སྣམ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། གང་ཞིག་རང་གི་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ནོར་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ནོར་ཅན་ལྟར་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་དུས་སྔ་ཕྱིར་ཡོད་ན་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་པ་མི་རུང་ཞེས་པ་མིན་ཏེ། རང་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱུ་
འབྲས་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་ཟག་ལྟ་བ་བོ་ལ་སོགས་པར་འཇོག་པ་ལ་ནི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་བས་ཁྱབ་ལ། ལེན་པ་པོ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་དུས་ནམ་ཡང་ལྟོས་དགོས་པས་ལེན་པ་པོའི་དུས་ན་ལྟོས་ས་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱིར་ལྟོས་པ་ཡང་འགོག་ནུས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་བར་ཡང་སྟེ་དེ་དག་གི་སྔ་རོལ་ན་གནས་པར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དེས་ནི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལེན་པར་བྱེད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། སྐྱོན་གཞན་འདི་ཡང་ཡོད་དེ་དེ་ལྟ་ན་ནི་ནོར་དང་འབྲེལ་བའི་སྔ་རོལ་ན་ལྷས་བྱིན་ནོར་ལས་ཐ་དད་པར་གནས་ནས་ནོར་དོན་གཞན་གསོག་པ་བཞིན་དུ།

233

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དགུ།

ལེན་པ་པོ་ལ་ཡང་གང་ཟག་དེ་མེད་པར་ཡང་སྟེ་དེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་ལོགས་ཤིག་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །དེ་འདོད་པར་ནི་མི་ནུས་ཏེ་གང་ཟག་འདི་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་འདིའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའ་ཞེས་ལྟ་བ་ ོལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་བླང་བྱ་ཅི་ཞིག་པོ་ཡིས་ལེན་པ་པོའི་བདག་གང་ཞིག་པོ་གསལ་བ་དང་མངོན་པ་དང་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིང༌། མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་ནི་གང་ཟག་འདི་ཡི་ཉེ་བར་བླང་བྱའོ། །ཞེས་ལེན་པ་པོའི་བདག་གང་ཞིག་གིས་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་བླང་བྱ་ཅི་ཞིག་པོ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཚེ་བླང་བྱ་ཅི་ཞིག་པོ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ལེན་པ་པོ་གང་ཞིག་པོ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་ལ། ལེན་པ་པོ་ལ་ཡང་ལྟོས་པ་མེད་པར་བླང་བྱ་ཅི་ཞིག་པོ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པས་དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་བོ། །གང་གི་ཚེ་ལེན་པ་པོ་མེད་པར་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཚེ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་མེད་པས་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ། །འདི་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་ན་ལྟོས་པ་མི་རུང་བའི་རིགས་པའོ། །བུད་
དྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས་དེ་ནི་གང་གིས་གདགས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གྲུབ་བོ་ཞེས་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པའི་རྐང་པ་
གཉིས་ཀྱི་དོན་སྨྲས་པ་ན། དེ་ལྟ་ན་གང་ཟག་དེ་མེད་པར་ཡང་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་
ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ཅེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་ཅི་ཡིས་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པར་བསྟན་ནས་རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་དེ་གཉིས་གཅིག་མེད་པར་ཅིག་ཤོས་མེད་ཅེས་རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་འཆད་དོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ལེན་པ་པོར་གདགས་

234

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

པའི་རྒྱུ་དང་བླང་བྱ་གནས་པའི་རྟེན་མེད་པས་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་ལེན་པ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་མེད་པར་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་དང༌། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན་གང་ཟག་དེ་ཡོད་པར་ཁས་
བླངས་ན་སྐྱོན་དེ་དག་ཡོད་ཀྱང་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན་ལེན་པ་
པོ་གང་ཞིག་པོ་དེ་ཡོད་པ་མིན་གྱི་རེ་རེའི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བླང་བྱ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་ནང་ནས་ལྟ་བའི་དབང་པོས་གང་ཟག་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དུས་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་ཞིག་གིས་དུས་དེ་ལས་གཞན་གྱི་ཚེ་ན་གསལ་བར་བྱེད་
ཀྱི་དུས་དེའི་ཚེ་ན་གསལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པའི་ཚེ་ཉན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འདོགས་པས་རང་གི་བླང་བྱའི་སྔ་རོལ་དུ་ཡང་ཡོད་ལ། གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
འདིས་སྔར་ཡང་རང་གི་བླང་བྱའི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་ཅེས་སྨྲས་པ་མ་གཏོགས་པ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་ཅེས་མ་སྨྲས་ལ། དེ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་
གདགས་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་པར་
མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་བསམས་སོ། །ད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་ལེན་པ་པོ་དང་དེའི་
མིག་ལ་སོགས་པ་བླང་བྱར་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་པས། ཚེ་སྔ་མའི་གང་ཟག་གིས་ཚེ་ཕྱི་མའི་ལུས་ལེན་པ་སྐབས་འདིའི་ལེན་པ་པོ་དང་བླང་བྱའི་དོན་མིན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཟག་གིས་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལེན་ཞེས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཟག་དེ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་བོར་སོང་བའི་བྱེད་པར་མིག་གི་དབང་པོ་སོང་བ་ན་དེས་དེ་བླངས་

235

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དགུ།

པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་ལྟ་བའི་དབང་པོ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་ལ་ཉན་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་པར་འདོད་དེ་དེས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན་བདག་དེ་
ཡོད་པ་མིན་ན་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ཡི་སྔ་རོལ་ན་བདག་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་ཡོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན་ནགས་མེད་པའི་ཚེ་རེ་རེའི་
སྔ་རོལ་ན་ཡང་མེད་པ་དང༌། བྱེ་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཏིལ་མར་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་མེད་ན་རེ་རེ་ལ་ཡང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རེ་རེའི་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་པར་སྨྲ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔ་རོལ་ནའང་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་ཏེ། རེ་རེ་མ་གཏོགས་
པར་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དཔེར་ན་དེར་ཡོད་པའི་མི་རེ་རེ་ལ་སྨྲས་ནས་ལྷག་མ་མ་ལུས་པ་ན་དེར་ཡོད་པའི་མི་ཐམས་ཅད་ལ་སྨྲས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་དེ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ནས་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་རེ་རེའི་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་པ་ཞག་བྱུང་ན་མཐར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་སྒྲུབ་
ནུས་སོ། །
གལ་ཏེ་དུས་རིམ་ཅན་གྱིས་རེ་རེ་ནས་བགྲངས་པའི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔ་རོལ་དུ་
ཡོད་པ་ཡིན་ཡང༌། ལྟ་བའི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་པའི་དུས་སུ་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔ་རོལ་
ན་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དུས་གཅིག་གི་ཚེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་པར་མི་འདོད་པས་
མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལེན་པ་པོ་དང་བླང་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་
ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །རིགས་པ་འདིས་ཀྱང་རེ་རེའི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་ཟག་གཅིག་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེའི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་

236

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བ་ལ་གལ་ཏེ་ལྟ་པོ་དེ་ཉིད་ཉན་པ་པོ་ཡིན་ལ་ཚོར་བ་པོའང་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཉན་པ་པོ་ཡང་ལྟ་བ་པོ་དང༌། ཉན་པའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་བ་པོ་ཡང་ཉན་པ་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱ་བ་སོ་སོ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་པོ་ཉིད་ཉན་པ་པོ་ཡང་དེ་ཉིད་དེ་ཞེས་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་མི་རིགས་སོ། །ལྷས་བྱིན་གཅིག་རིམ་གྱིས་མི་བཅུའི་སྔ་རོལ་དུ་གནས་པ་
ཐ་སྙད་དུ་འདོད་དགོས་མོད་ཀྱང་མི་དང་པོའི་སྔ་རོལ་ན་བསྡད་པའི་ལྷས་བྱིན་དེ་ཉིད་མི་གཉིས་པའི་སྔ་རོལ་ན་ཡང་སྡོད་པར་འདོད་ན། སྔར་གཟུགས་ལྟ་དུས་ཀྱི་ལྟ་བ་པོ་
དེ་ཉིད་ཕྱིས་སྒྲ་ཉན་དུས་ཀྱི་ཉན་པ་པོ་དེར་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་དགོས་མོད་
ཀྱང་ཕ་རོལ་པོས་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་མེད་པས་སུན་འབྱིན་འདི་ཇི་ལྟར་རིགས་སྙམ་ན། སྤྱིར་གནས་མ་བུ་པ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་གི་རང་བཞིན་འཇིག་མེད་
པ། དེ་ལ་མཁས་རྣམས་རྟག་ཅེས་བརྗོད། །
དེས་ན་ངོ་ཚའི་ལྟ་བ་འདི། །སྤོངས་ལ་དེ་ནི་རྟག་པར་སྨྲོས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྔར་མིག་གི་སྔ་རོལ་ན་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཕྱིས་རྣ་བའི་དབང་པོའི་སྔ་རོལ་ན་གནས་པའི་ཆ་ཡང་མ་ཞིག་པར་འདོད་པས། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་སྐྱོན་དེ་བརྗོད་ནུས་མོད་ཀྱང༌། འདིར་ནི་གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་ལྟ་
བ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་ལས་མི་འདའ་ལ། ཐ་དད་འོག་ནས་འགོག་པས་གཅིག་ཡིན་ན་སྔར་ཆོས་གཅིག་གི་སྔ་རོལ་ན་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་ཆོས་གཉིས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ཡང་བསྡད་དགོས་པས། རིམ་གྱིས་རེ་རེའི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་ལྟ་བ་པོ་དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་མཛད་

237

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དགུ།

དོ། །འོན་ཏེ་ལྟ་བ་པོ་དེ་ཉིད་ཉན་པ་པོ་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་འདོད་ན་སྔར་བཤད་པའི་སྐྱོན་འོང་བར་མཐོང་ནས་གལ་ཏེ་ལྟ་བ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་གཞན་དུ་འདོད་ན། ལྟ་བ་པོ་ཡོད་པའི་ཚེ་ན་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་ཉན་པ་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟར་ནི་མི་འདོད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་སྔར་ལྟར་འདོད་ན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་ལ་བདག་ཀྱང་མང་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་ལྟ་བ་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ནི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན་
ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྔ་རོལ་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་

སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་སོགས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་བཞི་ཡོད་དོ། །
དེས་ན་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྔ་རོལ་ན་འབྱུང་བ་བཞིའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་གྱི་བདག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཚོར་བ་དག་ལ་སོགས་པ་ཡང་གང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་དེ་ལའང་བདག་དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདག་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་འབྱུང་པ་ལས་ཕྱི་
བ་དང་དུས་མཉམ་པས་འབྱུང་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་མི་འཐད་པས་འབྱུང་བའི་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་བདག་ཏུ་གདོགས་པའི་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་འཇུག་པས་འདིར་སླར་ཡང་སྐྱོན་བརྗོད་མ་མཛད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདག་གི་འཇོག་ཚུལ་དང༌། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་

238

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་འགོག་ན་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་
ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་འདི་མི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན། མཐོང་ཐོས་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ནི་སུས་ཀྱང་བསྙོན་དུ་མེད་པས་དེ་གཏན་མེད་པ་ནི་མི་རུང་ངོ་། །འདི་ལ་གཞན་སྡེས་མཐོང་བ་སོགས་ཀྱི་གང་ཟག་ནི་གདོན་མི་ཟ་
བར་ཁས་བླང་དགོས་ལ། འོན་ཀྱང་ཕུང་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་མི་རུང་བར་མཐོང་ནས། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འདོད་པར་བྱེད་དོ། །རང་གི་སྡེ་པ་གཞན་གྱིས་ནི་ལས་གསོག་པ་སོགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཙམ་ཞིག་ནི་གཞག་དགོས་
པར་མཐོང་ཞིང༌། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མཐོང་ནས་ཕུང་པོའི་ཚོགས་རྒྱུན་དང་ལུས་འདོར་ལེན་བྱེད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་བདག་གམ་གང་ཟག་ཏུ་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །
རང་གི་ལུགས་ནི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་གང་ལ་དམིགས་པའི་གཞི་
དམིགས་པ་ནི་ང་དང་བདག་དང་གང་ཟག་ཏུ་གཞག་དགོས་ལ། ཕྱི་རོལ་པས་ཀུན་བརྟགས་པ་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་མི་འཛིན་པའི་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་
ང་དང་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་འཇུག་པས། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་ནི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་གཞིར་ཡང་མི་རུང་ལ། དེ་ནི་ཀུན་
རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡང་མེད་པར་འདོད་དེ་འཇུག་པ་ལས། འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུའང་མི་རིགས་ལ། འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། ཅེས་དང༌། འཇིག་རྟེན་ངར་འཛིན་བློ་ཡི་རྟེན་དུ་ཡང༌། །མི་འདོད་དེ་རིག་མིན་པའང་བདག་ལྟའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ནི་ངའི་གཟུགས་དང་ངའི་སེམས་ཞེས་བདག་ནི་ཕུང་

239

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དགུ།

པོའི་རྗེ་བོ་དང་ཕུང་པོ་ནི་དེའི་ཁོལ་ལྟར་འཛིན་པས། བདག་གི་མཚན་གཞིར་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ནམ་ཚོགས་པའམ་ཡ་གྱལ་རྣམས་འཇོག་པ་ནི་གཏན་མི་རུང་ངོ་། །འཕགས་པའི་གཞུང་དུ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་འཆད་དེ། རབ་བྱེད་འདིར་ནི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཅི་ཞིག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཞིག་པོའི་བདག་གསལ་བར་བྱེད་པར་བཤད་པས། གསལ་
བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་པ་དང་ཡ་གྱལ་གང་ཡང་གསལ་བྱར་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། རབ་བྱེད་བཅུ་པར་ཕུང་པོ་དང་བདག་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་ཚུལ་མེ་དང་བུད་ཤིང་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རབ་བྱེད་ཐ་མར་ཡང༌། ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པར། །བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བྱས་པའི་ཚེ། །ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་ཡིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་

བདག་ནི་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། བདག་དང་ཕུང་པོ་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་འཛིན་ན་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན། དེ་གཉིས་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཐ་སྙད་ལ་མེད་དེ། གཞན་དུ་ན་ལྷས་བྱིན་གྱི་ལག་པ་ན་བ་དང་གསོས་པ་ལ་ལྷས་
བྱིན་ན་བ་དང་གསོས་པར་མི་འཇོག་པར་འགྱུར་ཏེ། “ཉེར1

་སྦས་ན་བ་དང་གསོས་
པས་བྱམས་པ་ན་བ་དང་གསོས་པར་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །རིགས་པ་དེ་ནི། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས། །བདག་གིས་བུ་འདི་བསྐྱེད་ཅེས་སྨྲ་བྱེད་ཅིང༌། །ཤིང་ཡང་བཙུགས་སོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་དེས་ན། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་འདོན་པ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལག་པ་ན་བ་ལ། །བདག་ནི་ནའོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་དེས་ན། །དེ་གཉིས་རྫས་གཞན་

1 ཉེང

240

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། ཅེས་པའོ། །དེས་ན་བདག་གམ་གང་ཟག་ནི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་བདག་གི་ཐ་སྙད་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་བཙལ་བ་ན། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་སོགས་མི་རྙེད་པས་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་དང་བདག་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །ལག་པ་ན་བ་དང་གསེས་པས་གང་ཟག་དེ་ན་བ་དང་གསོས་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་ཅིང༌། ངའི་ལག་པ་ན་བ་དང་གསོས་སོ་ཞེས་ཀྱང་ཐ་སྙད་བྱེད་པས་ལག་པ་གཅིག་ཉིད་ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་ཀར་འཇོག་པ་མིན་ནམ་སྙམ་ན། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་
ལག་པ་ན་བ་དང་གསེས་པས་བདག་དེ་ན་བ་དང་གསོས་པར་འཇོག་པའི་དོན་ཡིན་
གྱི་ལག་པ་བདག་ཏུ་འཇོག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལག་པ་ལ་ངའོ་སྙམ་དུ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷས་བྱིན་གྱིས་དུས་སྔ་ཕྱིའི་བདག་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་
པའི་དམིགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་ང་ཙམ་ཡིན་པས། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་བླངས་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་སོ་སོ་བའི་བདག་རྣམས་ནི་
སྔ་མའི་བྱེ་བྲག་རེའོ། །ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་སོ་སོར་ཕྱེ་བའི་བདག་ལ་ངའོ་སྙམ་དུ་
བཟུང་བའི་བདག་ནི་ཚེ་རེ་རེའི་བདག་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གྱི་བདག་བཞིན་
དུ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངར་འཛིན་ཡང་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་དང་མ་ཕྱེ་བའི་འཛིན་སྟངས་ཅན་དུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་བདག་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་བ་ན་གང་དུ་ཡང་མི་རྙེད་པས། ལས་གསོག་པ་དང་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་སོགས་སུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་བ་ན། བདག་དང་འདྲ་བར་རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་

241

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དགུ།

ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་པ་སོགས་གང་དུ་ཡང་མི་རྙེད་པས་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བཙལ་བ་ན་མི་རྙེད་པར་བདག་བཏགས་ཡོད་དང་རྫས་ཡོད་གཉིས་ཀ་མཚུངས་མོད་ཀྱང་མ་རྙེད་པས་བདག་གཉིས་ཁེགས་མི་ཁེགས་མི་མཚུངས་ཏེ། རྫས་ཡོད་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཡིན་ལ་བཏགས་ཡོད་དེ་ལྟར་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡང་དེ་ལྟར་བདག་བཀག་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ལྟ་བ་ལ་
སོགས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ཡོད་ན་བདག་
གི་ངོ་བོ་ཅན་མིན་པའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པས་དེ་དག་གང་དང་འབྲེལ་བའི་བདག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ལྟ་
བ་དང་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཚོར་བ་དག་ལ་སོགས་པ་ཡང་ལེན་པ་པོ་གང་གི་བླང་བྱ་ཡིན་པའི་ལན་པ་པོ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་བསྟན་པ་དེ་ཡི་ཚེ༌། དེར་མ་ཟད་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་
བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ་དེའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་བླང་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པས་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་བདག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དོ། །
གསུམ་པ་ནི། འདིར་ཕ་རོལ་པོས་གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དེ་དགག་
བྱ་དེ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་མིན་པའི་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་བསྒྲུབས་སོ་སྙམ་ནས་ཅི་བདག་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ངེས་སམ་ཞེས་འདྲིའོ། །དེ་སྐད་དུ་སུས་སྨྲས། ལྟ་བ་
ལ་སོགས་པ་མེད་པས་བདག་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་ཐལ་མ་ཐག་ཏུ་མ་སྨྲས་སམ་ཞེ་ན། དེ་སྐད་དུ་སྨྲས་མོད་ཀྱི་འདིའི་དོན་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་མི་འདོད་

242

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

དོ། །འདི་ལྟར་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ།
བདག་གིས་ཀྱང་འཛིན་པ་དེའི་གཉེན་པོར་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་བ་མིན་ནོ་ཞེས་
དེ་ཟློག་པའི་ཚིག་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་སྨྲས་པ་ཡིན་གྱི། དགག་བྱ་བཅད་

ཙམ་ལས་གཞན་པ་བདག་འདིའི་རང་བཞིན་མེད་པ་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བརྟགས་

པ་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ལ་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟ་བུའི་རིགས་རྣམས་ནི་མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ཡིན་ལ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱང་མིན་ཏེ་སྔར་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་གང་ཟག་ནི་བརྒྱ་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་གང་ངའི་བདག་མིན། །དེས་
དེ་བདག་མིན་མ་ངེས་ཕྱིར། །དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་རྣམས་ལ། །རྟོག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་མིན་ནམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུར་འདོད་པར་བྱའོ། །དེའི་དོན་ནི་བདག་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་གང་ཟག་གཅིག་གིས་དེ་ལ་ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་འཛིན་པའི་ངེས་པ་དགོས་པ་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་ངར་འཛིན་སྐྱེ་བའི་བདག་དེ་
ལ་ང་ལ་ངར་འཛིན་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དེས་བདག་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་

མིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལ་ངར་འཛིན་སྐྱེ་བར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་མེད་ན་ངར་འཛིན་པ་འདི་གང་ལ་འགྱུར་སྙམ་ན། ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ངར་འཛིན་
གྱི་དམིགས་པ་མེད་ཅིང་ཕུང་པོ་ཉིད་ཀྱང་དེར་མི་འཐད་པས་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ལ་ངའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པས་བཟུང་བ་འབའ་ཞིག་གོ །དེ་ལྟར་བདག་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མིན་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་མེད་པ་མིན་པའི་དོན་འདི་གང་ཞིག་ལྟ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོན་ནོ། །བདག་

243

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་དགུ།

གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྔ་རོལ་ན་མེད་དེ་གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ལྟར་ཏེ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ་སོ་སོར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་ལྷན་
ཅིག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང༌། སོ་སོར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

ན་བདག་དང་ཉེ་བར་བླང་བ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་མེད་དུ་གྱུར་པས་སོ་སོར་གྲུབ་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་སྔ་ལ་བདག་ཕྱི་བ་ཡང་མེད་དེ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ལས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མེད་པ་དེའི་ཚེ་བདག་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་རྟོག་པ་དག་ནི་ལྡོག་པར་འགྱུར་ལ། ལྟ་བ་ལ་སོགས་པས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་དེ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་རྟོག་པ་དག་ཀྱང་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གང་ཟག་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་ངེས་བླང་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ལུང་གིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང༌། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་རབ་བྱེད་འདིས་བཤད་པར་བྱ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱོར་བ་ནི། འགོ་འོང་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལུང་དང་
སྦྱར་བ་ཉིད་ལ་བཤད་པས་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུས་དེའི་ལེན་པ་པོ་ནི་གང་ཟག་འདིའོ་ཞེས་པ་དང་གང་ཟག་འདི་ཡི་བླང་བྱ་ནི་ཆོས་འདི་དག་གོ་ཞེས་པ་རྣམས་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

པར་འཛིན་པའི་བཟུང་བ་ལྟར་གནས་ན། བླང་བྱ་དང་ལེན་པ་པོའི་ཐ་སྙད་གང་ཡང་བྱར་མེད་པར་ངེས་པ་བསྐྱེད་ནས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྱུང་ལ་དེ་གཉིས་

244

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསམ་པར་བྱའོ། །སྔ་རོལ་ན་གནས་པ་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དགུ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

༼རབ་བྱེད་བཅུ་པ་མེ་དང་བུད་ཤིང་བརྟག་པ།༽
གཉིས་པ་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས།
སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དགག །སྒྲུབ་བྱད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དོན་བསྡུས་ཏེ་མཚན་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྨྲས་པ། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དངོས་པོ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བུད་
ཤིང་ལ་ལྟོས་ནས་མེ་འབྱུང་མོད་ཀྱང་ཚ་བའི་རང་བཞིན་དང་སྲེག་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང༌། མེ་ལ་ལྟོས་ནས་བུད་ཤིང་ཡིན་མོད་ཀྱང་བསྲེག་བྱ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མེ་དང་བུད་ཤིང་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་གཉིས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བོ། །
འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ། མེ་དང་བུད་ཤིང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་
དགག །རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱར་བ། བཀག་པའི་དོན་དུ་ལྟ་བ་སྨད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྔར་མ་བཤད་པའི་རིགས་པས་དགག །སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པས་དགག །དེ་དག་གི་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། །རང་བཞིན་གཅིག་པ་དགག །རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མེ་དང་ཤིང་གཉིས་ངོ་

245

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ།

བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་པའམ་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། གཅིག་
དང་ཐ་དད་གཉིས་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་དགོས་པས་ཕུང་གསུམ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྲེག་པར་བྱ་བ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལས་སུ་གྱུར་པའི་སྲེག་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་མེའོ། །དེ་ལ་བུད་ཤིང་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དང་མེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་ཡིན་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ན། རྫ་མཁན་དང་བུམ་པའམ་གཅད་བྱ་དང་གཅོད་པ་པོ་གཅིག་ལ་ཉིད་དུ་ནི་མ་མཐོང་ཞིང་ཁས་ཀྱང་མ་བླངས་པས་མི་རིགས་སོ། །ཐལ་པ་འདིས་ནི་བཟློག་ཕྱོགས་ལ་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་མེ་དང་ཤིང་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་འཕེན་པའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དགག །རང་བཞིན་ཐ་
དད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ན་ཤིང་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ན་ཤིང་དང་མི་ཕྲད་པར་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང༌། མ་ངེས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤིང་མེད་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་དང༌། རྟག་ཏུ་འབར་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤིང་ལས་མེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ན་བུད་ཤིང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་མེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྣམ་བུ་ནི་བུམ་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་

དད་པ་ལ་ལྟོས་པ་མི་རུང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་ན་ལྟོས་མེད་དུ་མཚུངས་བཞིན་དུ་བུམ་པ་མེད་པའི་སྣམ་བུ་མཐོང་དུ་རུང་ལ། བུད་ཤིང་མེད་པའི་མེ་མཐོང་དུ་མི་རུང་བའི་ཁྱད་

246

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

པར་མི་འཐད་ཅེས་འགོག་པ་ཡིན་ཞིང༌། གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ནི་མི་ལྟོས་པའི་གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་གཞན་དུ་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ཡིན་པས་རིགས་པ་ཁྱད་མེད་མིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་མེ་བུད་ཤིང་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་ན་རྟག་ཏུ་

འབར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་འབར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལས་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། རྩོམ་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ལས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་འདི་ཉིད་སྟན་པ་ནི་མེ་བུད་ཤིང་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་ཡོད་ན་མེ་དེ་
གཞན་བུད་ཤིང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདིས་མེ་འབར་བར་བྱེད་པས་འབར་བྱེད་དེ་བུད་ཤིང་ངོ་། །དེས་ན་འབར་བའི་རྒྱུ་སྟེ་དེ་ལས་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །འབར་བྱེད་ལ་ལྟོས་པའི་མེ་ནི་དེ་མེད་ན་འཆི་བར་འགྱུར་ན་དེ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ནི་འཆི་བའི་རྐྱེན་མ་ཚང་བས་རྟག་ཏུ་འབར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །རྟག་ཏུ་འབར་བ་ཡིན་ན་ནི་མེ་མི་འཆི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བུད་ཤིང་ལེན་པ་དང་སྦར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་བསྲེག་པར་བྱ་བའི་ལས་མེད་བཞིན་དུ་མེ་སྲེག་པ་པོར་འགྱུར་ན་ལས་མེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བུད་ཤིང་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མི་རིགས་སོ། །འདིར་ཡང་ཐལ་བའི་བཟློག་
ཕྱོགས་ལ་རྟགས་ཀྱིས་གཞན་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཤིང་ལས་མེ་གཞན་ཡིན་ན་ཤིང་མེད་པར་མེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དེ་ལ་གལ་ཏེ་འདི་སྙམ་དུ་འབར་བ་དང་ལྡན་པའི་དོན་མེས་སྲེག་བཞིན་པ་བུད་ཤིང་ཡིན་ལ་མེ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་ཀྱི་ཡན་གར་བར་མེད་པས་ཤིང་

247

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ།

མེད་པར་མེ་འབྱུང་བའི་སྐྱོན་དེ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། གང་གི་ཚེ་འབར་བ་དང་ལྡན་པ་སྲེག་བཞིན་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་བུད་ཤིང་དེ་ཡིན་ན་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་

དུ་གྱུར་པའི་མེ་མེད་པས། བུད་ཤིང་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་མེ་གང་ཞིག་གིས་བུད་ཤིང་དེ་སྲེག་པར་བྱེད་དེ་བྱེད་པ་མི་རིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འབར་བ་དང་ལྡན་པའི་བུད་ཤིང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་མེད་པས་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་བཟློག་ཏུ་མེད་དོ། །འདི་ཡི་རིགས་པ་ནི་བརྒྱ་པ་ལས། མེས་ནི་ཚ་བ་ཉིད་སྲེག་སྟེ། །ཚ་བ་མ་ཡིན་ཇི་ལྟར་སྲེག །དེས་ན་བུད་ཤིང་ཞེས་བྱ་མེད། །དེ་མ་གཏོགས་པར་མེ་ཡང་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་གསལ་བར་སྣང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང༌། དེ་ལ་མ་
ངེས་པ་སྤང་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་བུད་ཤིང་ལས་མེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་མུན་པ་ལྟར་མི་ཕྲད་པར་འགྱུར་ལ་ཕྲད་པ་མེད་ན་བསྐལ་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་བཞིན་བུད་ཤིང་སྲེག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྲེག་བཞིན་པ་བུད་ཤིང་ངོ་ཞེས་པ་མི་རིགས་སོ། །མི་སྲེག་ན་འཆི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་མེས་བུད་ཤིང་སྲེག་ན་བསྲེག་བྱ་ཟད་པས་འཆི་བར་འགྱུར་ན་མི་སྲེག་པ་ལ་འཆི་བའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་འཆི་ན་རང་གི་རྟགས་རབ་ཏུ་འབར་བ་དང་ལྡན་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་གི་སྒྲ་ནི་གསུམ་ལས་ངེས་གཟུང་གི་དོན་དུ་བྱེད་ན་རང་གི་རྟགས་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནར་གནས་ཞེས་པའམ་ཡང་ན་མེ་བུད་ཤིང་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་པའོ། །རྣམ་པར་བརྟག་པའི་དོན་དུ་བྱས་ན་མི་ཕྲད་པ་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་དུ་འགྱུར་བའོ། །བསྡུ་བའི་དོན་དུ་བྱས་ན་མི་ཕྲད་པ་ལ་སོགས་པ་སྔ་མ་སྔ་མར་མ་ཟད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བུད་ཤིང་ལས་མེ་གཞན་དུ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་བཤད་

248

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

པ་ནི་ཐལ་བ་དེ་དག་གི་བཟློག་པ་སྟོན་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་ཕྱིར་མི་ཕྲད་ཕྲད་མེད་ན། །ཞེས་སོགས་སྨྲས་པ་
ནི་མི་རིགས་ཏེ་ཤིང་ལས་མེ་གཞན་ཡིན་ཡང་ཤིང་དང་ཕྲད་དུ་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་བུད་མེད་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེས་པའང་བུད་མེད་དང་ཕྲད་པ་བཞིན་ནོ། །འགྱུར་གསར་ལས་ཚིགས་བཅད་འདི་ལན་དུ་ཡོད་པར་བྱས་མོད་ཀྱང༌། ཅོག་རོས་བུད་དྷ་པཱ་ལི་ཏ་དང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་གཉིས་ཀར་ཕྱོགས་སྔའི་གཞུང་དུ་བསྒྱུར་བ་དང༌། གལ་ཏེ་ཤིང་ལས་མེ་གཞན་ཡང༌། །ཤིང་དང་ཕྲད་དུ་རུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་བསྒྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །གལ་ཏེ་མེ་དང་ཤིང་དག་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་ནི་བསལ་བ་སྟེ་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ལྟར་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་མེད་པར་གྲུབ་པར་གྱུར་ན། ཤིང་ལས་མེ་གཞན་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་ཤིང་དང་ཕྲད་པར་འདོད་ལ་རག་ན་དེ་ལྟ་བུ་མི་
སྲིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དཔེ་ནི་དོན་མེད་དེ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་གཞན་གཉིས་ཕྲད་པ་དཔེར་དགོད་པར་རིགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྟོས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག །མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མེ་དང་བུད་ཤིང་ནི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ལྟར་ཕན་ཚུན་ལྟོས་མེད་མིན་གྱི་ལྟོས་པ་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཡོད་དེ་མེད་པའི་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་དང་བུ་མོ་ནི་ཕན་ཚུན་ལྟོས་
པར་མ་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ། དུས་གསུམ་དུ་དཔྱད་ནས་ལྟོས་པ་དགག །ལྟོས་ཆོས་མེད་ལ་དཔྱད་ནས་ལྟོས་པ་དགག །ལྟོས་མ་ལྟོས་གཉིས་ཀ་དགག་པའོ། །

249

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། དུས་སྔ་ཕྱི་ལ་ལྟོས་པ་དགག །དུས་མཉམ་པ་ལ་ལྟོས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མེ་འདི་ནི་བུད་ཤིང་འདིའི་སྲེག་པ་པོའོ་ཞེས་བུད་ཤིང་ལ་ལྟོས་ནས་མེར་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་བུད་ཤིང་ནི་མེ་འདིའི་བསྲེག་བྱའོ་ཞེས་མེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བུད་ཤིང་འཇོག་པ་ཡིན་ན། གང་ལ་ལྟོས་ནས་མེ་དང་ཤིང་དུ་འགྱུར་བ་གཉིས་ལས་དང་པོར་གྲུབ་པའི་ལྟོས་ས་དེ་གང་ཞིག་ཡིན། གལ་ཏེ་དང་བོར་བུད་ཤིང་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མེར་འགྱུར་བར་རྟོག་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྲེག་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་བུད་ཤིང་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གཞན་དུ་ན་རྩྭ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བུད་ཤིང་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་པ་ནི་བུད་ཤིང་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་ན་མེ་དང་ཕྲད་དགོས་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་བུད་ཤིང་ཙམ་ལ་ད་ལྟར་འདོད་པ་
མིན་ཏེ་དུས་སྔ་ཕྱི་བའི་བྱ་བྱེད་མང་པོ་ཐ་སྙད་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དང་པོར་མེ་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བུད་ཤིང་དུ་རྟོག་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་བུད་ཤིང་ལས་སྔར་གྲུབ་པའི་མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཡོད་ན་ནི་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་ཕྱིས་བུད་ཤིང་ལ་ལྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤིང་དང་པོར་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མེར་འཇོག་པ་ཡིན་ན། མེ་མ་གྲུབ་པ་ལྟོས་པར་མི་རིགས་པས་ཡོད་པ་ལྟོས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་མེ་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་སླར་ཡང་སྒྲུབ་དགོས་པར་འགྱུར་ན་དེ་ལ་ནི་སླར་ལྟོས་པ་དགོས་པ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་བུད་ཤིང་སྔར་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མེར་འཇོག་ན་བུད་པར་བྱ་བའི་ཤིང་ལ་ཡང་སྟེ་ཤིང་ནི་མེ་མེད་པར་ནི་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །བུད་དྷ་བཱ་ལི་ཏ་ལས་ཚིགས་བཅད་དང་པོས་དང་པོར་གང་གྲུབ་དྲིས་ནས་ཤིང་སྔར་གྲུབ་ན་གལ་ཏེ་ཤིང་ལྟོས་ཞེས་པ་གཉིས་དང་མེ་སྔར་

250

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

གྲུབ་ན་བུད་པར་བྱ་བ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་འགོག་སྟེ། ལྟོས་ཆོས་སུ་འདོད་པ་གཉིས་
པོ་མེད་ན་ལྟོས་པར་མི་འཐད་པས་ཡོད་དགོས་ལ་སྔ་ཕྱིར་ཡོད་ན་ཤིང་མེད་པར་མེ་འགྲུབ་ནུས་པས་ཤིང་ལ་ལྟོས་དོན་མེད་ལ་མེ་མེད་བར་ཡང་ཤིང་འགྲུབ་ནུས་པས་མེ་ལ་ལྟོས་དོན་མེད་ཅེས་འཆད་དོ། །འདིར་ལྟོས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་འགོག་པ་
ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དུས་སྔ་ཕྱི་བ་དང་དུས་མཉམ་པ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་པ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་བསྟན་ནས་དུས་སྔ་ཕྱི་བ་འགོག་པ་ན་སྔ་མའི་དུས་ན་ཕྱི་མ་དང་ཕྱི་མའི་དུས་ན་སྔ་མ་མེད་པ་དང་ལྟོས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་དུས་ནམ་ཡང་ལྟོས་ས་ལྟོས་ཆོས་གཉིས་
ཀ་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་ནས་འགོག་གོ །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་བུད་ཤིང་གྲུབ་པས་མེ་འགྲུབ་ཅིང་མེ་གྲུབ་པས་ཀྱང་བུད་ཤིང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་དང་པོར་གཅིག་གྲུབ་པ་ཁས་མ་བླངས་པས་དེའི་སྐྱོན་གྱིས་མི་གནོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མེའི་དངོས་པོ་གང་
ཞིག་བུད་ཤིང་གི་དངོས་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་འགྲུབ་ལ་བུད་ཤིང་གི་ལྟོས་ཆོས་གང་ཡིན་པ་མེ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ལྟོས་ནས་ནི། ལྟོས་བྱ་སྟེ་ལྟོས་ས་བུད་ཤིང་གང་ཡིན་པ་དེ་འགྲུབ་ན་དེ་ནི་གང་ལ་ལྟོས་ནས་གང་ཞིག་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སྨྲོས་ཤིག །འདི་ནི་དཔེར་ན་ཆུའི་ནང་གི་གྲུ་གཅིག་མི་འབྱམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གྲུ་ཅིག་ཤོས་ལ་བརྟོད་ཀྱང་གཉིས་ཀ་འབྱམ་པས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་གི་སྐྱབས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། མེ་རང་གི་ངོ་བོས་གནས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཤིང་ལ་ལྟོས་པར་སྨྲ་ལ། ཤིང་རང་གི་ངོ་བོས་གནས་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་མེ་ལ་ལྟོས་པར་སྨྲ་བ་ན་དེ་གཉིས་གང་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་གནས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རང་གི་ལུགས་ལ་ནི་གཅིག་གི་ཡོད་པ་

251

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ།

ཅིག་ཤོས་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་གཏན་མེད་པ་རི་བོང་གི་རྭ་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་པ་འགལ་བས་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དང་ཡེ་མེད་གཉིས་ཀའི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་གྲུབ་བོ། །
གཉིས་པ་ནི། མེའི་དངོས་པོ་བུད་ཤིང་གི་དངོས་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས། དེ་ལ་མ་གྲུབ་ན་ནི་ཇི་ལྟར་ན་བུད་ཤིང་ལ་ལྟོས་ཏེ་མི་ལྟོས་ཏེ་བོང་བུའི་རྭ་བཞིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་གྲུབ་པ་ལྟོས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་མེ་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བུད་ཤིང་ལ་ལྟོས་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཡོད་པ་ཙམ་ལྟོས་པ་ལ་སླར་ཡང་དེ་ལ་ལྟོས་པ་མི་དགོས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ལྟོས་ན་
དུས་ནམ་ཡང་མི་ལྟོས་པར་མི་འགྱུར་བས་སླར་ཡང་ལྟོས་དགོས་ན་དེ་ཡང་དོན་མེད་དོ། །མེ་དང་བུད་ཤིང་གི་སྐབས་སུ་དངོས་པོ་ཞེས་སྤྱིར་སྨོས་པ་ནི་བུམ་སྣམ་ལ་
སོགས་ལྷན་ཅིག་ཏུ། ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་བརྟག་པ་འདིས་དངོས་པོ་ཀུན་བརྟགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་རིགས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྟགས་ན་ཤིང་ལ་ལྟོས་པའི་མེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

མེད་དེ་མེ་དང་ཤིང་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལྟོས་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིང་ལ་མ་ལྟོས་པའི་མེ་ཡང་མེད་དེ་གཞན་ཉིད་བཀག་ཟིན་པ་དང་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཤིང་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ་མེ་དང་བུད་ཤིང་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་ལྟོས་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཤིང་ཡང་མེད་དེ་སྲེག་བཞིན་པ་མིན་པ་བུད་ཤིང་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དཔྱད་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་མོ་འདིས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཅི་དགོས་ཏེ་

252

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་བུད་ཤིང་མེས་སྲེག་བཞིན་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མེ་
དང་བུད་ཤིང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་སྨྲའོ་ཞེ་ན། འདིར་མེ་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ཤིང་ལས་གཞན་པའམ་ཤིང་དེ་ཉིད་ལས་འོང་དགོས་ན་མེ་ནི་ཤིང་ལས་གཞན་པ་ལས་མི་འོང་སྟེ་དེ་ལྟར་འོང་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། འོང་ན་ཡང་རྒྱུ་བུད་ཤིང་མེད་པས་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་བུད་ཤིང་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་མེར་འོང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེར་ཡང་བུད་ཤིང་དང་བརྒལ་བརྟག་མཚུངས་པས་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིང་ལའང་མེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བུད་ཤིང་གི་སྐབས་སུ་སུན་འབྱིན་ལྷག་མ་ནི་སྔར་སོང་དང་མ་སོང་བ་དང་བགོམ་པས་བསྟན་ཟིན་པའི་འདོན་པ་བསྒྱུར་བའི་སྒོ་ནས་སོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སུན་འབྱིན་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རེ་ཞིག་བསྲེགས་ལ་མི་སྲེག་སྟེ། །ཞེས་པ་དང༌། བསྲེགས་ལ་སྲེག་པའི་རྩོམ་མེད་དེ། །ཞེས་པ་དང་རེ་ཞིག་སྲེག་པོ་མི་སྲེག་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཐམས་ཅད་འདོན་པ་བསྒྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་ན་ཤིང་ཉིད་མེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་དང་
ལས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིང་ལས་གཞན་པ་སྟེ་གཞན་དུ་ཡང་མེ་མེད་དེ་ཤིང་མེད་བར་མེ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་ནི་ཤིང་དང་
ལྡན་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ལྷས་བྱིན་བློ་དང་ལྡན་ཞེས་པ་ལྟར་ངོ་བོ་
གཅིག་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ན་སྦར་གཅིག་བགག་པའི་རིགས་པ་དང༌། ལྷས་བྱིན་བ་ལང་

དང་ལྡན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ན་སྔར་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་གཅིག་དང་ཐ་དད་བཀག་པས་དེ་དག་ཀྱང་དོན་གྱིས་བཀག་

253

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ།

གོ །མེ་ལ་ཤིང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པ་ཡང་མེད་དེ་དེ་ནི་འཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་ཤུག་
ལྟར་ཡོད་དགོས་ལ་དེ་ཡང་གཞན་པ་འགོག་པས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུད་ཤིང་དེར་མེ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ་གཞན་ཉིད་བཀག་བས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་བཀག་པ་ཡང་སྔར་དོན་གྱིས་བསྟན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ལ་བདག་ཏུ་ང་རྒྱལ་བ་བཞག་ཅིང་བསྐྱེད་པས་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དང་ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བས་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་རིམ་པ་ཀུན་མ་ལུས་པ་མེ་དང་བུད་ཤིང་དག་གིས་རྣམ་པར་བཤད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཀུན་དང་མ་ལུས་པ་ལ་ཁྱད་བར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཀུན་སྨོས་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་གཅིག་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ལྔ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་བདག་དང་ཉེར་ལེན་གཉིས་ལ་མེ་དང་བུད་ཤིང་ལྟར་སྦྱར་བའི་དོན་ཡིན་ལ། མ་ལུས་པ་སྨོས་པ་ནི་ལྔ་པོ་“དེ1

་འགོག་པའི་རིགས་པ་སྔར་བཤད་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་བདག་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་ལྔ་འགོག་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་བདག་དེ་ཉིད་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་ན་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་དོན་གཞན་ཡིན་ན་ལྟོས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །
དེ་གཉིས་བཀག་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཡང་བཀག་པའི་
ཕྱིར་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ལྟར་བདག་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་

གྲུབ་ཀྱི་ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདག་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་གཉིས་
ཀྱི་རིམ་པ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི་བུམ་སྣམ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་དག་དང་

1 ད

254

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ལྷན་ཅིག་ཏུ་མེ་དང་ཤིང་གི་བརྟག་པས་རྣམ་པར་བཤད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་དང་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དང་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་དང་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ལ་འཇི་བ་དང་ཆུ་དང་འཁོར་ལོ་དང་རྫ་མཁན་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱུ་དང་བུམ་པ་ནི་འབྲས་བུའོ། །ཆ་ཤས་ལ་སོགས་པའམ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡན་ལག་དང་བུམ་པ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ནོ། །ལྟོ་བ་ཡངས་པ་དང་མཆུ་འཕྱང་བ་དང་ཁ་ཡེལ་བ་དང་མགུལ་བ་རིང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ་བུམ་པ་ནི་མཚན་གཞིའོ། །སྔོ་བསངས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ་བུམ་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཅན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱར་བ་དེ་རྣམས་ལ་གཅིག་ཐ་དད་སོགས་དང་ལྟོས་མ་ལྟོས་དང་འགྲོ་འོང་དགག་པའི་རིགས་པ་སྦྱོར་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་འདྲ་བར་སྦྱར་རོ། །
གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ལྟར། བདག་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བུམ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཀྱི་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་རློམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བརྟགས་པའི་
དོན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་དོན་དུ་གཅུས་ནས། གང་དག་ཉེར་ལེན་གང་གིས་བདག་ཏུ་འདོགས་པའི་ཉེར་ལེན་དང་ལེན་པ་པོ་བདག་དེ་གཉིས་བཅས་པ་སྟེ་སོ་སོ་བ་མིན་པར་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་དང་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཇི་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གང་གིས་བུམ་པར་འདོགས་པ་དེ་དང་བུམ་པ་དེར་བཅས་པ་སྟེ་

255

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ།

གཅིག་པ་ཉིད་དང་ཐ་དད་བར་རྟོག་པ་དེ་དག་ནི། བསྟན་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་མཆོག་ཏུ་ཟབ་པ་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བ་བརྟེན་ནས་གདགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཁས་སོ་སྙམ་དུ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་མི་སེམས་སོ། །འདིས་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་
གསུང་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་མ་རྙེད་བར་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པའི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་རྙེད་པ་མིན་པར་གསུངས་པས། གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་
བསྟན་བཅོས་འདིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བཞིན་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པ་མེ་དང་བུད་ཤིང་གི་བརྟག་པས་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ལུས་ནི། ཕྱིའི་དུས་མཐའི་མེའམ་ནང་གི་དུག་གསུམ་གྱི་མེས་མི་འཚིག་སྟེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོར་རབ་བསྲེགས་ཀྱང༌། །ནམ་མཁའ་སྔོན་ཆད་ནམ་ཡང་མ་ཚིག་བཞིན། །ཆོས་རྣམས་ནམ་མཁའ་མཚུངས་པར་རྣམ་རིག་པས། །དེ་ནི་གཞར་ཡང་མེ་ནང་ཡོང་མི་འཚིག །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་འབར་གྱུར་ལ། །འབར་བ་འདི་དག་མ་ལུས་ཞི་ཤོག་ཞེས། །ཏིང་འཛིན་གནས་ནས་སྨོན་ལམ་འདི་བཏབ་ན། །ས་རྣམས་ཞིག་ཀྱང་དེ་ལ་འགྱུར་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །
མཆོད་བརྗོད་དུ་རྟེན་འབྱུང་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པའི་ནང་ནས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིས་གཙོ་ཆེར་དོན་གཅིག་བ་དང་དོན་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་

བཀག་པ་དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང༌། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིས་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱོགས་ཙམ་སྨོས་ན་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་གཙུབ་

256

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཤིང་དང་ནི་གཙུབ་སྟན་དང༌། །ལག་པའི་རྩོལ་བ་འདི་གསུམ་འདུས་པ་ཡི། །རྐྱེན་འདི་དག་ལས་མེ་ནི་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང༌། །བྱུང་སྟེ་བྱ་བ་བྱས་ནས་མྱུར་དུ་འགག །དེ་ནས་འདི་ནི་གང་ནས་འོངས་སམ་གར། །སོང་ཞེས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་ཚོལ་བར་བྱེད། །ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་ཏུ་བཙལ་བ་ན། །འདི་ཡི་འགྲོ་དང་འོང་བ་རྙེད་མིན་བཞིན། །ཕུང་པོ་དག་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ནི། །ནང་ཡང་སྟོང་ལ་ཕྱི་རོལ་སྟོང་པ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་བདག་གིས་དབེན་ཞིང་གནས་མེད་ལ། །ཆོས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདི་འདྲ་འདི་དག་ནི། །མར་མེ་མཛད་
པ་མཐོང་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟོགས། །ཇི་ལྟར་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་
ལྷ་མིར་བཅས་པས་རྟོགས་པར་གྱིས། །ལོག་པ་ཡང་དག་མ་ཡིན་བརྟགས་པ་
ཡི། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་དག་གིས་འགྲོ་བ་གདུངས། །ཐུགས་རྗེའི་སྤྲིན་ལས་ཞི་བ་བསིལ་བའི་ཆུ། །འདྲེན་པ་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་ནི་རབ་ཏུ་ཕོབ། ཅེས་གསུངས་སོ། །
དེ་ལ་ཚིགས་བཅད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མེ་ནི་བརྟགས་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྙེད་པ་དང་དེ་ཉིད་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་ཏེ་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དཔེར་བཀོད་དོ་དེ་
ནས་རྐང་པ་གསུམ་གྱིས་བདག་དང་བདག་གི་བའི་ཆོས་གཉིས་ཀ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

སྟོང་པར་བསྟན་ཏེ་དཔེའི་ཆོས་གཉིས་ཀ་སྦྱར་རོ། །དེ་ནས་གཅིག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱིས་དཔེ་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དེ་སྟོན་པས་སྔར་རྟོགས་པ་དང་དེ་ནས་
གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དུ་གཞན་ལ་སྟོན་དགོས་པ་དང༌། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང༌། དེ་ཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཆར་འབེབས་ཚུལ་
བསྟན་ནོ། །

257

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་མེ་དང་བུད་ཤིང་གིས་མཚོན་ནས་བདག་དང་བདག་གི་བ་དང་རྒྱུ་འབྲས་དང་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་ན། ཅི་འདི་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ལ་བཞག་
པ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ལ་བཞག་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམས་
ནས། སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པ་ན་སྔ་མ་ལྟར་ཡིན་ན་ནི་བསྲེག་བྱ་དང་སྲེག་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་གང་ཡང་བྱ་ས་མེད་པར་རྟོགས་ནས་དེ་དག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་འགོག་ཅིང༌། ཕྱི་མ་ལ་ཐ་སྙད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཆེས་འཐད་དོ་སྙམ་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱའོ། །མེ་དང་བུད་ཤིང་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

༼རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་པ་སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་བརྟག་པ།༽
གཉིས་པ་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་དགག་པ་

ལ་གཉིས། སྐྱེ་འཆིའི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་རྟགས་དགག །རྟེན་པ་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པའི་རྟགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། ངེས་དོན་གྱི་

ལུང་དང་སྦྱར་བ། དོན་བསྡུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྨྲས་པ། བདག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་འཁོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་མེད་ན་
འགྲོ་བ་ལྔའི་འཁོར་བར་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་དང་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་ངོ་བོ་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པས་སུ་ཞིག་འཁོར། སྟོན་པས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དང་རྒན་ཤིའི་འཁོར་བ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་མ་རིག་པའི་

258

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།
སྒྲིབ་པ་དང་ལྡན་པ་སྲེད་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཅན་སྲེད་པའི་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱིས་བཅིངས་པ་འཁོར་ཞིང་རྒྱུག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་གྱི་མཐའ་ནི་མི་མངོན་ནོ། །ཞེས་སྐྱེ་ཤི་བརྒྱུད་
མར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་འཁོར་བ་པོ་ཡང་ཡོད་ལ་དེ་ཡང་བདག་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་པ་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་
དགག །རིགས་པ་དེ་གཞན་ལའང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་
མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་ཆ་དགག །སྐྱེ་འཆི་ལ་དུས་སྔ་ཕྱི་དང་ལྷན་ཅིག་པ་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དེ་ལ་
སྔོན་དང་ཕྱི་མ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། འཁོར་བ་དེ་ལ་ནི་སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་མེད་དེ་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤིའི་འཁོར་བ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། རྫོགས་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་པ་ལ་འཁོར་བ་
འདི་ལ་སྔོན་གྱི་མཐའ་མངོན་མི་མངོན་དྲི་ལ་མངོན་པར་སྨྲ་ན་དེས་འཁོར་བ་ལ་འབྱིན་

པ་པོ་མེད་པ་དང་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་མིན་པར་སྨྲ་བ་སུན་ཕྱིན་ནོ། །མི་མངོན་པར་སྨྲ་ན་མི་ཤེས་པར་ཁས་བླངས་པས་རང་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སྨྲ་བ་སུན་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བགྲོས་ནས། ཀྱཻ་གཽ་ཏ་མ་འཁོར་བའི་སྔོན་གྱི་མཐའ་མངོན་ནམ་ཞེས་
ཞུས་པའི་ཚེ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་སྔོན་གྱི་མཐའ་མངོན་པ་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་
སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འཁོར་བའི་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་

259

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག།

གསུངས་པ་ནི་འདི་ཙམ་ཞིག་ནས་བྱུང་ཞེས་པའི་དང་པོའི་མཚམས་དང་ཕྱིའི་མཐའ་འདི་ཙམ་ནས་མི་འབྱུང་ཞེས་པའི་ཐ་མའི་མཚམས་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་མེད་པར་གསུངས་པས་འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་
གསལ་བར་བསྟན་པ་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེ་ན། འདིར་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཁྱེད་སྨྲ་བ་དེ་ཁོ་ན་མིན་ཏེ་ཆ་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། བུད་དྷ་བཱ་ལི་ཏ་ལས་ཀྱང༌། དོན་དམ་པ་བསྟན་པའི་དབང་གིས་ནི། དེ་ལ་སྔོན་མེད་ཕྱི་མ་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཚིག་གསལ་ལས་སྔར་ལྟར་བཤད་པ་མི་འགལ་ལོ། །
འོ་ན་སྔོན་མཐའ་མངོན་ནམ་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་མི་མངོན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་ན་དེ་འཁོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཇི་ལྟར་རུང་སྙམ་ན། འདི་ནི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་དགེ་སློང་གི །འཁོར་བ་གལ་ཏེ་རྣམ་ལྡོག་ན། །དེ་རྩོམ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས། །གང་

མ་བཤད་པའི་རྒྱུ་ཅི་ཞིག །ཅེས་ཕུང་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཟད་པའི་འཁོར་བ་ལྡོག་པའི་ཐ་མ་ཡོད་ན། དང་པོའི་རྩོམ་པ་མི་གསུང་བ་ལ་རྒྱུ་མཚན་མེད་པས་ཐོག་མ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ་དང་འདྲའོ། །གལ་ཏེ་སྟོན་པས་འཁོར་བའི་སྔོན་དང་ཕྱི་མ་བཀག་ན་དགེ་སློང་དག་དེ་ལྟ་བས་ན་འཁོར་བ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནན་ཏན་དུ་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཐ་མར་ཟད་པ་
ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་སྔར་མདོ་དྲངས་པ་ལས་

260

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

སེམས་ཅན་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དེ་དག་ཁོ་
ནའི་འཁོར་བ་ཐ་མ་མེད་པར་སྟོན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་
ནི་ཟད་པའི་མཐའ་ཡོད་དོ། །
གལ་ཏེ་ཐོག་མ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ལ་ཐ་མ་ཡོད་པ་མི་འགལ་ལམ་སྙམ་ན། མི་འགལ་ཏེ། བརྒྱ་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ས་བོན་མཐའ་མཐོང་ཞིང༌། །དེ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྒྱུ་ནི་མ་ཚང་ཕྱིར། །སྐྱེ་བའང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ས་བོན་ལ་ཐོག་མ་མེད་ཀྱང་མེས་ཚིག་པ་ལས་ཐ་མ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་ནས་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་ལ་ཕྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་
ཟད་པའི་ཐ་མ་ནི་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །འདིར་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སེམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐོག་མཐའ་གཉིས་མེད་པར་འདྲ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཡོད་མེད་མི་འདྲའོ། །གལ་ཏེ་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མཐའ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་མོད་
ཀྱང་དབུས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་མ་བཀག་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འཁོར་བ་གང་ལ་
ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་ལ་དབུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ག་ལ་

ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཐོག་མཐའ་དབུས་ཀྱི་ངོ་

བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མིང་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་
འཁོར་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་བུད་དྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། ཐོག་མ་དབུས་དང་ཐ་མ་རྣམས། །སྐྱེ་བའི་སྔ་རོལ་མི་སྲིད་དེ། །གཉིས་གཉིས་དག་ནི་མ་གཏོགས་པར། །རེ་རེས་རྩོམ་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་བརྒྱ་པ་ལས་གསུངས་པ་དྲངས་པས་ཐོག་མཐའ་དབུས་གསུམ་ནི་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་འཇིག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་

261

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག།

པས་གནས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ནི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་མེད་པས་དབུས་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་འཁོར་བ་པོ་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མཐའ་དབུས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་དེ་ལ་འཁོར་བ་པོའི་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་དག་ལ་ཡང་སྔ་ཕྱི་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དུས་ཀྱི་རིམ་པ་མི་འཐད་དོ། །རང་སྡེས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་ཤི་བར་མ་ཆད་དུ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐ་མ་མེད་པའི་བར་དུ་འཁོར་ཞིང་རྒྱུག་པར་གསུངས་པའི་ལུང་གིས་སྐྱེ་འཆི་བྱེད་མཁན་གྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ལ་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་གསུངས་
པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་འཆིའི་འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འཐད་ཅེས་སྔར་
བསྒྲུབས་ལ། འདིར་ནི་སྐྱེ་འཆི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དུས་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་བསྟན་ནས་དེ་གསུམ་འགོག་པའོ། །སྤྱིར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་
བ་དང་རྒ་བ་ཡོད་ལ་སྔར། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུས་ཀུན་ཏུ། །རྒ་དང་འཆི་བའི་ཆོས་ཡིན་ན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འགག་པ་ལ་ཡང་འཆི་བ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང༌། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི་རིགས་པ་འདི་གཞན་ལ་སྦྱར་བའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པས་འདིར་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་

བྱས་པའོ། །ཤི་བ་དང་འཆི་བའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཡང་སྐབས་དང་སྦྱར་རོ། །སྔ་ཕྱི་དང་དུས་མཉམ་གང་ཡིན་དཔྱོད་པའི་གཞི་ནི་ལྷས་བྱིན་གྱི་དུས་དང་པོ་དང་བར་དང་

262

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཐ་མའི་སྐྱེ་རྒ་འཆི་བ་མིན་པས་དེ་གསུམ་སྤྱིར་བཟུང་བའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྔ་ཕྱི་བ་དགག །དུས་མཉམ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་སྔ་བ་དགག །རྒ་ཤི་སྔ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་པོའི་སྐྱེ་བ་སྔ་བར་གྱུར་ལ་དེ་ལས་རྒ་ཤི་ཕྱི་མ་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ཚེ་དེའི་སྐྱེ་བ་ལ་རྒ་བ་དང་ཤི་བ་སྟེ་འཆི་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ན་ནི་སྐྱེ་བ་དེ་འདུས་མ་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་རྒ་བ་དང་འཆི་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་སྐྱེས་པ་འཆི་བ་དང་བྲལ་ན་རྟག་དགོས་པས་འདུས་མ་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་རྒ་ཤི་མེད་ན་ཕྱིས་རྒ་ཤི་འོང་བའི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་
ལ་ཕྱིས་རྒ་ཤི་དང་ཕྲད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེས་སྐྱེ་བ་ལ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒ་ཤི་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །སྐྱེ་བ་སྔ་བར་རྟོག་ན་ལྷས་བྱིན་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་མ་ཤི་བར་ཡང་འདིར་དང་པོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་རྒྱུ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །
གཞན་ཡང་བདག་འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་ངོ་ཞེས་སྔོན་གྱི་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མི་
འཐད་པར་འགྱུར་ཞིང་སྔོན་མ་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་ཕྱིས་སྐྱེ་བའི་གསར་སྐྱེ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྷས་བྱིན་སྐྱེ་བ་སྔ་མར་མ་ཤི་བར་འདིར་སྐྱེས་ན་ཞེས་པའི་དོན་
གང་ཡིན་འདིར་སྐྱེས་པའི་ལྷས་བྱིན་སྐྱེ་བ་སྔ་མར་མ་ཤི་བར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ན་ནི།
དཔེར་ན་ཚེ་སྔ་མར་ལྷ་ཚེ་འཕོས་ནས་ཚེ་འདིར་མིར་སྐྱེས་པའི་མི་དེ་སྐྱེ་བ་སྔ་མར་མ་ཤི་བར་འདིར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཀྱང༌། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ་ཚེ་འདིར་སྐྱེས་པའི་ལྷས་བྱིན་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །ཚེ་འདིར་མིར་སྐྱེས་པ་དེ་ཚེ་སྔ་མར་

263

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག།

ཤི་བར་འདོད་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ་ཚེ་སྔ་མར་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཚེ་སྔ་མར་ཤི་བ་དེ་ལྷ་ཤི་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེ་འདིར་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་སྔ་མར་ཤི་བ་ཡིན་ན་འདིར་ཤི་བ་དེ་ཉིད་ཕྱི་མར་སྐྱེས་པར་འགྱུར་བས་འགྲོ་བ་གང་ཤི་བ་དེ་ཉིད་འགྲོ་བ་དེར་སྐྱེ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །
ཅི་སྟེ་ཚེ་སྔ་མར་ལྷས་བྱིན་ཞེས་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་མ་ཤི་བར་འདིར་སེམས་ཅན་གཅིག་སྐྱེས་ན་ཐོག་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ལྷས་བྱིན་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྔ་བ་འགོག་པའི་
སྐབས་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དབང་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་སོ་སོ་བའི་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་གང་སྔ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིར་སེམས་ཅན་རྒྱུད་སོ་སོ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆི་གང་སྔ་དཔྱོད་པ་མིན་གྱི་སེམས་ཅན་རྒྱུད་གཅིག་གི་
ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཡང་ཕ་རོལ་པོས་ཚེ་འདིའི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་དང་པོར་སྐྱེ་གནས་སུ་
ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་སྐྱེ་བ་དང་ཕུང་པོ་དེའི་རིས་མཐུན་དོར་བའི་འཆི་བ་གཉིས་སྐྱེ་བ་སྔ་ལ་འཆི་བ་འཕྱི་བར་འདོད་ཅིང༌། རྒྱུད་གཅིག་གི་སྐྱེ་འཆི་ལ་སྔ་ཕྱིའི་ངེས་པ་མེད་པར་འདོད་མོད་ཀྱང༌། ཚེ་འདིའི་ལྷས་བྱིན་དང་དེའི་བདག་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

པའི་ཕྱོགས་ལ་སོ་སོ་བ་མི་འདོད་པས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་ལ། དེ་ལྟ་ན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་ཚེ་འདིའི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྐྱེ་ཤི་དང་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་
ཤི་གཉིས་ལ་སྔ་ཕྱི་ཡིན་མིན་དབྱེ་བར་མི་ནུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སྐྱེ་བ་འཆི་བ་ལས་སྔ་ན་ལྷས་བྱིན་ཚེ་འདིར་སྐྱེས་པའི་སྔོན་དུ་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ཤི་བ་མ་སོང་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལྟས་བྱིན་གྱི་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་

264

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

པའི་སེམས་ཅན་སྔར་མེད་གསར་དུ་འབྱུང་བ་དང༌། ལྷས་བྱིན་གྱིས་བདག་འདས་

པའི་ཚེ་རབས་རྣམས་སུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་སྨྲས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །དེས་ན་འདིར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བ་སྔ་མར་མ་ཤི་བར་འདིར་སྐྱེས་ན་ཞེས་པ་ཡང་མིན་ལ་ཚེ་སྔ་མར་ཤི་བ་དང་འདིར་སྐྱེས་པ་གཉིས་སེམས་ཅན་རྒྱུད་སོ་སོ་བ་ལ་བྱེད་པ་ཡང་མིན་པས་སྐྱོན་དེ་དག་གང་ཡང་མེད་དོ། །
གལ་ཏེ་ཚེ་འདིའི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་ང་ཚེ་རབས་སྔ་མ་རྣམས་སུ་འདི་དང་འདིར་
སྐྱེས་སོ་ཞེས་དྲན་པ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེས་དྲན་པ་ལྟར་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་སྟེ། ལེན་ན་ནི་ཚེ་འདི་ཡི་ལྷས་བྱིན་འདི་ཉིད་ཚེ་རབས་སྔ་མ་རྣམས་སུ་ཡང་ཡོད་པས་རྟག་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། འདི་ནི་དྲན་ཚུལ་མ་ཤེས་པར་སྨྲ་བའི་རྩོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྩོད་པའི་དུས་སུ་སྒྲ་འདྲ་བ་ཞིག་སྔར་རྟག་པར་ཁས་བླངས་ལ་ཕྱིས་སྔར་གྱི་ཁས་བླངས་མ་

དྲན་པར་མི་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པ་ན། རྩོད་ཟླས་འགལ་བ་བསྒྲིགས་པའི་ཚེ་དྲན་པར་
འགྱུར་ལ་དེའི་“ཚེ1

་ངས་སྔར་རྟག་པར་ཁས་བླངས་འདུག་སྙམ་དུ་དྲན་གྱི་དུས་ཕྱི་མའི་
དུས་ན་ཡོད་པའི་ང་འདིས་སྔར་རྟག་པ་ཁས་བླངས་སོ་སྙམ་དུ་མི་དྲན་ནོ། །
དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འགལ་བ་སྒྲིག་ནུས་ཀྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འགལ་བ་སྒྲིག་མི་
ནུས་ཏེ་སྔར་དུས་ཀྱི་རྟག་པ་ཁས་ལེན་མཁན་གྱིས་ཕྱི་དུས་སུ་མི་རྟག་པར་ཁས་མ་
བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚེ་འདིའི་མི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྔོན་གྱི་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་ན་
ང་སྔར་དེ་དང་དེར་སྐྱེས་འདུག་སྙམ་དུ་དྲན་པ་ཡིན་གྱི་ཚེ་འདིའི་དུས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་

དུ་བྱས་ནས་ང་སྔར་དེ་དང་དེར་སྐྱེས་འདུག་སྙམ་དུ་མི་དྲན་ནོ། །དེས་ན་ཚེ་འདིའི་

1 ཆེ

265

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག།
ལྷས་བྱིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྙམ་པ་སྐྱེ་པའི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་
བདག་ནི་ཚེ་རབ་སྔ་མ་རྣམས་སུ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་དྲན་པ་མི་འགལ་ལ། ཚེ་འདིའི་ལྷས་བྱིན་ཚེ་སྔ་མར་ཡོད་ན་རྟག་པར་འགྱུར་བ་དང་ཡང་མི་འདྲའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཚེ་འདིའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་མི་འགྲོ་ཡང་ངའོ་སྙམ་པའི་དམིགས་པ་ང་ཙམ་ཞིག་དེར་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས། རང་ཉིད་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་དོགས་ནས་དེའི་རྒྱུ་མི་དགེ་བ་འདིར་སྤོང་བ་དང་བདེ་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འདིར་དགེ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ཡང་འཐད་དེ། དཔེར་ན་དེ་རིང་གི་དུས་
ཀྱི་མི་འདི་སང་གི་དུས་ན་མེད་ཀྱང་སང་བཀྲེས་སྐོམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་གིས་
དོགས་ནས་དེ་རིང་ནས་བཟའ་བཏུང་གསོག་པ་དང༌། རྒས་པའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་

དོགས་ནས་གཞོན་དུས་ནོར་གསོག་པ་བཞིན་ནོ། །
འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡུལ་དུས་འདིའི་བདག་ཅེས་སོ་སོར་མི་འབྱེད་པར་སྤྱིར་

བདག་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་ནས་བྱེད་ལ། བདག་ཙམ་ཡང་དུས་དེ་དག་ཏུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་དེས་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡང་མིན་ནོ། །དེས་ན་ངའོ་སྙམ་དུ་ཐ་སྙད་འདོགས་མཁན་གྱི་མི་དང་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་གཞི་བདག་གཉིས་
ཁྱབ་མཉམ་དུ་མི་གཟུང་བར་མི་དེ་བདག་དེའི་ཆ་གཅིག་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །འདི་རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་ལས་དཀར་ནག་གི་འབྲས་བུ་བདེ་
སྡུག་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་ལ་ཁྱད་ཆེ་བར་སྣང་བས་ཕྱོགས་ཙམ་བརྗོད་པའོ། །
འདིར་འགྲེལ་པ་ལས་ཤིང་ཨ་མྲ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྒ་བ་དང་ཞིག་པ་སྔོན་དུ་མ་སོང་ཡང་དང་པོར་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་རྒ་ཤི་སྔོན་དུ་མ་སོང་

266

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཡང་སྐྱེ་བོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་ས་བོན་འགག་པ་ན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་གཞན་དུ་མ་ཞིག་པ་སྐྱེ་བ་མིན་པས་སྔ་མ་དང་མཚུངས་སོ། །ཅི་སྟེ་ས་བོན་ལས་ཤིང་གཞན་ཡིན་པས་ཤིང་གི་སྐྱེ་བ་ནི་གཞན་དུ་མ་ཞིག་པའོ་སྙམ་ན། རྒྱུ་འབྲས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་གཅིག་པ་ལ་སྔར་ལྟར་གཏུགས་ན་བདག་དང་མཚུངས་ཀྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལན་གདབ་པར་དཀའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་འཕྱི་བར་འགྱུར་ལ་དེ་ལས་དེའི་རྒ་
ཤི་སྔ་བ་ཡིན་ན་ནི། སྐྱེ་བ་སྔར་མེད་པའི་རྒ་ཤི་ནི་རྒྱུ་མེད་པར་ནི་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་
དུ། བོང་པ་བཏེག་པར་གྱུར་པ་ན། །བཏེག་པ་ལ་ནི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱི། །བཏེག་པའི་ལྟ་ཞིག་
རྒྱུ་ལས་ནི། །གཞན་པ་ལྟུང་ལ་མེད་བ་ཉིད། ཅེས་བཤད་པ་དེ་ཡང་བཏེག་པ་ཁོ་ན་ལྟུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་གཞན་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་པ་ཁོ་ན་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་གཞན་

ནི་མིན་ནོ། །ངེས་ན་འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །འཇིག་པ་འདི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པས་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལྟར་འདུས་བྱས་ཆོས་དེ་དག །རྒྱུ་དང་བཅས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། །སྐྱེས་པ་འཇིག་པ་གང་ཡིན་པ། འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡང་ལེགས་པར་དྲངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དེ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་དུས་སྔ་མར་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུར་སྒྲུབ་པའི་ཁུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་དང་ནི་རྒ་ཤི་དག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་ཡོད་པ་ཡང་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རུང་ན་ནི་སྐྱེ་བཞིན་པ་ན་འཆི་འགྱུར་ཏེ་འགག་བཞིན་པར་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྣང་མུན་ལྟར་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་

267

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག།

སྐྱེ་བཞིན་པ་ཉིད་འཆི་བཞིན་པའོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་མ་མཐོང་ངོ། །སྤྱིར་སྐྱེ་འགག་
གི་བྱ་བ་ཡང་མི་འགལ་ལ་སྐྱེ་འགག་གཉིས་ཀྱང་མི་འགལ་ཡང་སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་འགག་བཞིན་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་པ་ནི་གཞི་གཅིག་ལ་འགལ་བར་ཀུན་ལ་གྲགས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་འགག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་རྒྱུ་དེ་ཡོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ད་ལྟ་བར་འགྱུར་བས་འགག་བཞིན་པར་ཡང་འགྱུར་ལ་དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་འགག་བཞིན་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་གཉིས་འགལ་ལོ། །སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུའང་འགྱུར་ཏེ་དུས་མཉམ་པ་གཉིས་གཅིག་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འཐད་ལ། སྐྱེ་བའི་སྔོན་དུ་འཆི་བ་མ་སོང་
བ་དང་འཆི་བའི་སྔོན་དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་ནི་གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྔ་ཕྱི་དང་ལྷན་ཅིག་གི་རིམ་པ་ཡོད་ཀྱང་རུང་མེད་ཀྱང་རུང་སྟེ་རེ་ཞིག་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་གཞི་མེད་པར་མི་འཐད་པས་འགའ་ཞིག་གི་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་བདག་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་རིགས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ་བརྟགས་ན་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་གང་ལ་སྔ་བ་དང་ཕྱི་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གི་རིམ་པ་དེ་དག་མི་སྲིད་པ་དེ་ལ་ཁྱེད་སྐྱེ་བ་ནི་དེ་དང་རྒ་ཤི་ནི་དེའོ་ཞེས་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་སྤྲོ་བ་སྟེ་རྗོད་བར་བྱེད། ཡང་ན་དེ་དག་མ་དམིགས་པ་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྤྲོ་བར་བྱེད་དེ་སྤྲོ་བར་མི་མཛད་དེ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་སྔ་ཕྱི་གཉིས་དང་ལྷན་
ཅིག་གང་རུང་དུ་འགྱུར་ན་སྔ་ཕྱི་དང་ལྷན་ཅིག་གི་རིམ་པ་གང་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དོ། །དེ་མེད་ན་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

268

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཡོད་པས་སྐྱེ་ཤིའི་བྱ་བ་བྱེད་མཁན་གྱི་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་དེ་
ཐོངས་ཤིག །
གཉིས་པ་ནི། འཁོར་བ་སྟེ་སེམས་ཅན་འབའ་ཞིག་གི་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་ལ་སྔོན་
གྱི་མཐའ་སྟེ་སྔ་བ་དང་ཕྱི་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གི་རིམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཀྱི།

རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་དང་ཚོར་བ་དང་ཚོར་བ་པོ་ལ་ཡང་སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་དེས་མཚོན་ནས་ཕྱི་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གི་རིམ་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་སྔ་བར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་ཡང་དེའི་
དུས་ན་ཡོད་དགོས་པ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། འབྲས་བུ་སྔ་ན་ཡང་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་ན་གཉིས་ཀ་ཡང་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །མཚན་ཉིད་སྔ་ན་ནི་མཚོན་རྒྱུ་མེད་ལ་མཚན་གཞི་སྔ་ན་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མཚན་མཚོན་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ནི་ཕན་ཚུན་དུ་མི་ལྟོས་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །
ཚོར་བ་པོ་སྔ་ན་ནི་གང་གི་ཚོར་བ་པོར་འགྱུར། ཚོར་བ་སྔ་ན་ཡང་ཚོར་མཁན་མེད་པར་ཚོར་བ་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་ཀ་དུས་མཉམ་ན་ནི་ཕན་ཚུན་མི་ལྟོས་པར་གྲུབ་པ་དང་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འཁོར་བའི་བཤད་པས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སོགས་པ་རིག་པར་བྱ་བར་མ་ཟད་དོན་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་གཞན་གང་དག་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་དང༌། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་དང༌། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་
གསུམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །

269

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེ་རྒ་དང་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སོགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ལུང་གིས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པ་དང༌། ཆོས་རྣམས་ལ་སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་མི་སྦྱོར་བ་དང་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འཁོར་བ་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པར་སྟོན་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་རབ་བྱེད་འདིས་བཤད་པར་བྱ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱོགས་ཙམ་སྨོས་ན། དཀོན་
མཆོག་སྤྲིན་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ན། །གཟོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་
པ། །རང་བཞིན་མྱ་ངན་འདས་པ་ཡི། །ཆོས་རྣམས་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན། །ཞེས་
པ་དང་དེ་བཞིན་དུ། གཟོད་མ་ནས་ནི་སྟོང་ཞིང་མ་འོངས་ཆོས། །སོང་བ་མེད་ཅིང་གནས་མེད་གནས་ཀྱིས་དབེན། །སྒྱུ་མའི་རང་བཞིན་རྟག་ཏུ་སྙིང་པོ་མེད། །ཐམས་ཅད་
དག་ཅིང་རྣམ་དག་ནམ་མཁའ་བཞིན། །རྒྱལ་བའི་ཆོས་ནི་གང་དག་རབ་སྟོན་བ། །དེ་ཡང་མི་ཟད་པས་ན་མི་མཐོང་སྟེ། །ཆོས་འདི་སྔ་ནས་བདག་མེད་སེམས་ཅན་མེད། །དེ་དག་རབ་ཏུ་སྟོན་ཀྱང་ཟད་མི་འགྱུར། །བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བརྟགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན། །འཁོར་བ་ལ་ནི་ཐ་མ་མི་རྙེད་དེ། །གང་དག་སྔོན་བྱུང་མཐའ་ནི་མཚན་ཉིད་མེད། །མ་འོངས་དུས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ལས་དང་བྱ་བ་དེ་ལྟར་ཞུགས་འགྱུར་ཏེ། །རབ་དང་ཐ་མ་དག་ཏུའང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཆོས་རྣམས་རྟག་ཏུ་བླུན་ཞིང་རང་བཞིན་སྟོང༌། །ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་ཡང་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གཟོད་མ་དང་གདོད་མ་ནི་དང་པོའི་སྒྲའོ། །ཞི་བ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་བཞིས་དུས་གསུམ་གདོད་ནས་

270

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

སྟོང་པ་སྒྱུ་མ་དང་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་དང༌། དེ་ནས་ལྔས་ཆོས་རྣམས་གདོད་མ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་ཞིང་རྒྱལ་བས་ཆོས་བསྟན་པ་ཡང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་དང༌། དེ་ནས་ལྔས་ཆོས་རྣམས་ལ་སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་མེད་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ད་ལྟར་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པས། མ་འོངས་པ་ན་རབ་དང་ཐ་མའི་འབྲས་བུ་སྐལ་བ་དང་འཚམ་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང༌། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པ་པོའི་ངོ་བོ་བདག་གིས་སྟོང་
པའི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ཤེས་པར་གྱིས་ཞེས་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འཁོར་བ་པོའི་
གང་ཟག་དང་དེ་འཁོར་བའི་བྱ་བ་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་དང་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་སོགས་གང་གི་ཡང་ཐ་སྙད་བྱར་མེད་པས།
འཁོར་མཁན་དང་དེས་སྐྱེ་འཆི་བརྒྱུད་མར་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་

གིས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་འཐད་དོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་བྱའོ། །སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

༼རབ་བྱེད་བཅུ་གཉིས་པ་བདག་གཞན་གྱིས་

བྱས་པ་བརྟག་པ།༽
གཉིས་པ་རྟེན་པ་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པའི་རྟགས་དགག་པ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་
ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དོན་བསྡུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྨྲས་པ། བདག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་
ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་ལས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་སྡུག་

271

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་གཉིས།

བསྔལ་ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ཡང་ཡོད་ལ་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཡང་རྟེན་མེད་པར་ནི་མེད་པས་“རྟེན

1

་ཡོད་ལ་དེ་ཡང་བདག་ཡིན་ནོ། །འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྡུག་བསྔལ་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དགག །རིགས་པ་དེ་ཆོས་གཞན་ལའང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། དམ་བཅའ་བཞག །སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རྒོལ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སྡུག་བསྔལ་བདག་གིས་བྱས་པ་དང་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སྡུག་བསྔལ་རང་ལས་དོན་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་དང༌། གཞན་དག་གིས་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་བྱས་པ་
དང་འགའ་ཞིག་གིས་ནི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བར་མི་རུང་ངོ་
ཞེས་དམ་བཅའ་བ་བཞག་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པས་
སྐྱེད་པར་ནི་གྲངས་ཅན་འདོད་ལ་སྡུག་བསྔལ་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་བྱས་པར་ནི་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པས་འདོད་དོ། །སྡུག་བསྔལ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པར་ནི་རང་གི་སྡེ་པ་དང་གཞན་གྱིས་ཀྱང་འདོད་དོ། །གཉིས་
ཀས་བྱས་པ་ནི་གཅེར་བུར་རྒྱུ་བས་ལུས་གྱིས་བྱས་པ་ནི་ལུས་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་
པས་རང་གིས་བྱས་པ་དང་སྲོག་གིས་བྱས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལས་གཞན་ཡིན་པས་
གཞན་གྱིས་བྱས་པར་སྨྲ་བ་སོགས་སོ། །རྒྱུ་མེད་པར་འབྱུང་བར་ནི་རྒྱང་པན་པ་
རྣམས་འདོད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྡུག་བསྔལ་རང་གཞན་རེ་རེ་བས་བྱས་པ་དགག །གཉིས་ཀ་ཚོགས་པས་བྱས་པ་དང་རྒྱུ་མེད་དུ་སྨྲ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་

1 རྟན

272

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

གསུམ། སྡུག་བསྔལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རང་གཞན་རེ་རེ་བས་བྱས་པ་དགག །གང་ཟག་ལ་ལྟོས་ཏེ་རེ་རེ་བས་བྱས་པ་དགག །རང་གཞན་རེ་རེ་བས་མ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྡུག་བསྔལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རང་གིས་བྱས་པ་དགག །སྡུག་བསྔལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་
སྡུག་བསྔལ་ཏེ་བདག་རང་གིས་བྱས་པར་གྱུར་ན་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

དེ་ཉིད་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་རང་ཡོད་ན་རང་གིས་“སྐྱེད

1

་མི་དགོས་ལ་རང་མེད་ན་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །རྟེན་འབྲེལ་ནི་ཡིན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཕུང་པོ་དེ་དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྡུག་བསྔལ་བདག་གིས་བྱས་པར་མི་རིགས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འདི་དག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཆའི་
ཕུང་པོ་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ཞིང༌། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཕུང་པོ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འདི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ན་
ནི། ད་ལྟར་གྱི་ཕུང་པོ་གཞན་དེ་དག་གིས་མ་འོངས་པའི་ཕུང་པོ་དེ་བྱས་པར་འགྱུར་
བས་སྡུག་བསྔལ་གཞན་གྱིས་བྱས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་གཞན་དུ་ཡོད་ན། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དང༌། གང་ལ་
བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། །ཞེས་སོགས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་རོ། །རྐང་པ་ཕྱེ་མ་གཉིས་ནི་བུད་དྷ་པཱ་ལི་ཏ་དང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར། གཞན་དེ་དག་གིས་“འདི2

་བྱས་
1 སྐྱད
2 འད

273

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་གཉིས།

པས། །སྡུག་བསྔལ་གཞན་གྱིས་བྱས་པར་འགྱུར། །ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་བདེའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་རང་གིས་བྱས་པ་དགག །གང་ཟག་གཞན་
གྱིས་བྱས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་
བྱས་པ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བདག་གིས་བྱས་པར་མི་སྨྲའི་གང་ཟག་རང་གིས་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་དེ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བྱས་ནས་འདི་ལ་བྱིན་པ་ནི་མ་ཡིན་
པས་སྡུག་བསྔལ་བདག་གིས་བྱས་པར་སྨྲའོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མིའི་གང་ཟག་བདག་གིས་ནི་མིའི་གང་ཟག་དེར་འདོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་བྱས་ན་ནི་སྡུག་བསྔལ་དེ་བྱས་པའི་གང་ཟག་དེ་བྱས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་མ་གཏོགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་དེ་ནི་འདི་ཡིན་ལ་སྡུག་བསྔལ་དེ་བྱེད་པ་པོ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་འདིས་འདི་བྱས་ཞེས་བརྗོད་དགོས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་མིའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གིས་ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་བྱས་པར་རྟོག་ན་གང་ཟག་དེ་བདག་གིས་བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་དེ་བྱས་པ་མིན་གྱི་གཞན་གྱི་སྡུག་
བསྔལ་གཞན་གྱིས་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་གང་ཟག་དེ་གཉིས་ཉེ་བར་ལེན་པ་
ཕུང་པོ་ཐ་དད་ཀྱང་གང་ཟག་ཐ་མི་དད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གང་ཟག་བསྟན་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིའི་གང་ཟག་གིས་མིའི་སྡུག་བསྔལ་མི་བྱེད་ཀྱི་དེས་
ལྷར་སྐྱེ་བའི་ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་བྱས་ནས་ལྷའི་གང་ཟག་ལ་སྟེར་ཞིང་ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་དེས་ཀྱང་ལྷའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མིའི་གང་ཟག་ལྷ་ལས་གཞན་པ་དེ་ལས་ནི་ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་ན། གཞན་མིའི་གང་ཟག་ཅིག་

274

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

གིས་སྡུག་བསྔལ་དེ་བྱས་ནས་གང་ལ་སྦྱིན་པའི་ལྷའི་གང་ཟག་དེ། སྦྱིན་བྱའི་སྡུག་
བསྔལ་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ཞིག་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་རུང་སྟེ་དེ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་མིའི་གང་ཟག་གཞན་ལས་ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་འབྱུང་ན། གང་གིས་ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་བྱས་ནས་གཞན་ལྷ་ལ་སྟེར་བའི་གང་ཟག་གཞན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་གང་གིས་མིའི་གང་ཟག་ཏུ་འཇོག་པ་དེ་ནི། རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པ་གང་ཡིན་ཏེ་མེད་དོ། །གང་ལ་སྟེར་བ་དང་གང་གིས་སྟེར་བ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་ཐ་དད་པར་རྙེད་དགོས་ན་དེ་ནི་མི་རྙེད་དོ། །སྟེར་བ་པོའི་གང་ཟག་འགོག་པའི་ཚིགས་བཅད་ནི་བུད་དྷ་པཱ་ལི་ཏ་དང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར་མ་བྱུང་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་པ་སོ་སོར་མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་གང་ཟག་བདག་གིས་བྱས་པ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་སྡུག་བསྔལ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་

ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་ན། སྡུག་བསྔལ་བདག་གིས་བྱས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པར་སྔར་བཤད་པས་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་གཞན་གྱིས་ག་ལ་བྱས་ཏེ་
བྱས་པར་མི་འགྲུབ་བོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གཞན་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་གང་བྱེད་པ་དེ་ནི་
གཞན་མི་དེའི་བདག་གིས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་མི་དེས་སྡུག་བསྔལ་དེ་བདག་གིས་བྱས་པ་མིན་ན་ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་གཞན་གྱིས་བྱས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་
ཞེས། བུད་དྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས་བཤད་དེ་ཚིག་གསལ་དང་དོན་འདྲའོ། །
གསུམ་པ་ནི། རེ་ཞིག་སྡུག་བསྔལ་བདག་གིས་བྱས་པ་ནི་མིན་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དེ་ཉིད་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རང་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་

275

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་གཉིས།

ཏེ་སྡུག་བསྔལ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་གཞན་གྱིས་བྱས་པར་སྨྲ་ནའང་དེར་ག་ལ་
འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ཏེ། འདིས་བྱེད་དོ་ཞེས་བརྟག་པའི་གཞན་དེ་བདག་མ་བྱས་པ་སྟེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུད་དྷ་པཱ་ལི་ཏ་
ལས་སྡུག་བསྔལ་དེ་གང་ཟག་རང་གིས་བྱས་ལ་གང་ཟག་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ལས་གཞན་མིན་པ་ལ་བསམས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བྱས་སོ། །ཞེས་སྨྲ་ལ།
གང་ཟག་དེས་སྡུག་བསྔལ་དེ་བྱས་ཤིང་དེ་སྡུག་བསྔལ་མ་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གཞན་གྱིས་བྱས་སོ་ཞེས་ཀྱང་སྨྲ་བ་ལ། རྐང་པ་དང་པོས་ཉེ་བར་ལེན་པ་
མེད་པའི་གང་ཟག་འབའ་ཞིག་པ་མེད་པས་སྡུག་བསྔལ་གང་ཟག་རང་གིས་བྱས་པ་འགོག་གོ །རྐང་པ་གཉིས་པས་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་བྱས་པ་འགོག་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདག་མེད་པས་སྡུག་བསྔལ་
གཞན་གྱིས་བྱས་པ་འགོག་གོ །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་སོ་སོ་བ་རེ་རེས་བྱས་པ་མེད་ཀྱང་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པས་བྱས་པ་ནི་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་བ་ལ་ཤིང་རྟ་གཞག་ཏུ་མེད་ཀྱང་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་འཇོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དེ་སྐད་སྨྲ་བར་རིགས་ཀྱང༌། འདི་ནི་སྲོག་གཅོད་པ་རེ་རེ་ནས་མ་བྱས་ན་འདི་གཉིས་ཀས་སྲོག་གཅོད་བྱས་སོ་ཞེས་འཇོག་མི་ནུས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གལ་ཏེ་རང་གཞན་རེ་རེས་སྡུག་བསྔལ་བྱས་པར་གྱུར་ན་སྡུག་བསྔལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པས་བྱས་པར་འགྱུར་ན་ཡང་རེ་རེས་བྱེད་པ་ནི་མིན་ཏེ་སྔར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་དེ་བདག་གིས་མ་བྱས་ཤིང་

276

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།
གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་བྱས་ན། སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ཏེ། ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་གི་དྲི་ཞིམ་པོ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྟེན་གྱི་བདག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་ལ་བདག་གིས་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་

དངོས་པོ་ས་མྱུག་དང་བུམ་སྣམ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དག་ལ་ཡང་བདག་གིས་བྱས་པ་སོགས་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་ལ་བདག་གིས་བྱས་པ་སོགས་བཞི་པོ་མེད་ན་འདི་དག་ཡོད་ནི་དགོས་པས་རྣམ་པ་གང་གིས་འགྲུབ་ཅེ་ན། དེ་ལ་འདི་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་འཚོལ་བའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་ནི། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་འདི་
རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་བདག་གིས་བྱས་པ་སོགས་རྣམ་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་
གཅིག་ཏུ་གྲུབ་དགོས་པ་ལ། དེ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་མེད་པས་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་ཏེ་ཁྱབ་བྱེད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འོན་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་བདག་ཉིད་ཡོད་པར་རྙེད་པ་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་གཞག་འཚོལ་ན་ནི། བདག་གིས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དོར་ནས་རབ་བྱེད་བརྒྱད་བར་བཤད་པའི་རྣམ་པས་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྱུང་གྲུབ་པས་ཡོད་པར་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་བདག་གིས་བྱས་པ་དང༌། །གཞན་གྱིས་བྱས་དང་གཉིས་ཀས་བྱས། །རྒྱུ་
མེད་པར་ནི་རྟོག་གེ་འདོད། །ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་གསུངས། །ཞེས་བཤད་

277

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་གཉིས།

པ་ལྟར་རོ། །བུད་དྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས་ཀྱང༌། གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་མེད་ན་སྟོན་པས་འོད་སྲུངས་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དེ་ངས་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་སོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་མེད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་སུ་ཟེར། ཁོ་བོས་དེ་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་མ་སྨྲས་སམ་དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པར་སྨྲའི་བདག་གིས་བྱས་པ་སོགས་སུ་མི་སྨྲའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །
དེས་ན་བདག་གིས་བྱས་པ་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དངོས་སུ་
བཀག་ཅིང་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འགོག་པར་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཆར་
གྱིས་བཤད་ཅིང་དེའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀས་བྱས་པ་ཡང་དེས་འགོག་གོ །རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ནི་རྒྱུ་མཚན་དེས་འགོག་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་

གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་དགོས་པ་ཉིད་ཀྱིས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་བཀག་ནས་
རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་སྟོན་པ་འདི་མགོ་མཇུག་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིམ་པ་

དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་བཀག་པར་འཛིན་ན། རྒྱུ་འབྲས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླང་ས་མེད་པས་དེ་ལ་ནི་ཕྲ་བའི་བདག་མེད་མི་སྟོན་པར་རགས་པའི་བདག་མེད་བསྟན་ནས་བཀྲི་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་རང་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀས་བྱས་པ་དང་རྒྱུ་མེད་བཀག་པ་དེ་ཟབ་མོའི་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང༌། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་རབ་བྱེད་འདིས་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱོགས་ཙམ་སྨོས་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་

278

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ལས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་རྒྱལ་བས་ཆོས་བཤད་དེ། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་དེ་ལྟར་ལྟོས། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་བདག་དང་མི་མེད་དེ། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་མཚན་ཉིད་འདི་
འདྲའོ། །དགེ་དང་ནག་པོའི་ལས་རྣམས་མི་འཇིག་སྟེ། །བདག་གིས་བྱས་པ་བདག་གིས་མྱོང་བར་འགྱུར། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཕོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །རྒྱུ་མེད་པར་ཡང་
མྱོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དབང་མེད་པ། །གསོག་དང་གསོབ་
ཏུ་གྱུར་པ་དབུ་བ་བཞིན། །སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུར་རྟག་ཏུ་སྟོང༌། །སྒྲ་ཡིས་བཤད་ཀྱང་དེ་དག་དབེན་པ་ཡིན། །བྲག་ཕུག་རི་དང་གཅོང་རོང་ཀླུང་རྣམས་སུ། །རྐྱེན་གྱིས་ཇི་
ལྟར་བྲག་ཆ་འབྱུང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འདུས་བྱས་འདི་ཀུན་རིག་པར་གྱིས། །འགྲོ་བ་
ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་བཞིན། ཞེས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། དོན་བསྡུ་བ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བདག་གིས་བྱས་པ་དང་གཞན་
གྱིས་བྱས་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུའི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

༼རབ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་པ་འདུ་བྱེད་བརྟག་པ།༽
གཉིས་པ་དངོས་པོ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག །རང་བཞིན་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། དེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་

བ། དོན་བསྡུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞན་ལ་གྲགས་པའི་ལུང་གིས་རང་བཞིན་མེད་པ་བཤད་པ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ། ལུང་དེའི་དོན་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འཆད་པ་དགག་པའོ། །

279

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་གསུ།

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་དངོས་
པོ་རྣམས་བདག་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལས་འབྱུང་བ་མེད་ཅིང༌། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་

པར་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་གཞན་ཡང་མེད་ལ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་
ཉམས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་ཡང་སྣང་བའི་ཕྱིར་སྒྱུ་མའི་རྟ་
གླང་ལ་སོགས་པས་སྒྱུ་མ་མི་ཤེས་པ་སླུ་བ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་རྣམས་སླུ་བར་བྱེད་
དོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གང་ཞིག་སླུ་བ་ཡིན་པ་དེ་ནི་
བརྫུན་ནོ་ཞེས་སླུ་བ་ལ་བརྫུན་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་ལ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེས་ན་འདུ་བྱེད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བརྫུན་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་“ལས

1

། དགེ་སློང་དག་འདུས་བྱས་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་
དག་ནི་བརྫུན་པ་ཡིན་ལ་མི་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་དམ་པའོ། །ཞེས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་དེ་ནི་སླུ་བའི་ཆོས་ཀྱང་ཡིན་དེ་ནི་རབ་ཏུ་འཇིག་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སླུ་བའི་ཆོས་ནི་འདྲིད་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བ་སྟེ་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་ནོ། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་ནི་སླུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བཞིན་
ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་སྣང་ནས་སླུ་བར་རིགས་པས་གྲུབ་པ་དང་ལུང་ལས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་སླུ་བར་གསུངས་པ་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པ་སྟེ་རང་བཞིན་
མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

1 ལོས

280

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

འདིར་མདོ་སྡེ་ལས་མྱང་འདས་བདེན་པར་གསུངས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་མི་བདེན་པར་སྟོན་པ་ན། སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་མི་སླུ་བ་ལ་བདེན་པ་དམ་པ་ཞེས་བྱའི་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
བརྫུན་པར་བསྟན་ན་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། སྔར་དྲངས་པའི་
མདོ་དེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་གྲགས་པའི་མདོ་ཡིན་ལ་དོན་སྨྲ་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་མདོ་དེའི་
དོན་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པས་འདི་ལྟར་རྩོད་དོ། །འདི་ནི་བརྫུན་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་མགོ་ལ་རྭ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུར་བཟུང་ནས་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བ་ལ་བརྫུན་པར་འཇོག་ཅིང་སྣང་བའི་དོན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པ་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བ་མི་ཤེས་པར་སྨྲ་བའོ། །གང་དག་ད་དུང་དུ་ཡང་ཁྱོད་སླུ་བར་བྱེད་པ་འདུ་བྱེད་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་ཁྱོད་བདེན་ཏེ། ཁྱོད་འདྲ་བ་
འདིས་དེ་ལྟར་མ་བསླུས་ན་འདི་བྱིས་པ་སླུ་བར་འཇོག་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གལ་ཏེ་ཆོས་གང་སླུ་བ་དེ་ནི་བརྫུན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་སླུ་བ་སྟེ་ཅི་ཞིག་དངོས་པོ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྐུར་འདེབས་སུ་འགྱུར། དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་དངོས་པོ་རྣམས་བརྫུན་པར་བསྟན་པ་ན་དེ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པས་མེད་ལྟར་འགྱུར་ན། གང་གི་ཚེ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་

281

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་གསུ།

ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་དེའི་ཚེ་དར་ཅི་ཞིག་སླུ་སྟེ་ཡོད་པ་འགའ་ཡང་“མེད1

་པར་མི་སྨྲ་
བས་ཀླན་ཀ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁྱེད་ལུང་དེས་བདེན་པ་བཀག་བའི་བརྫུན་པ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ན། དངོས་པོ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མེད་པར་མི་སྟོན་ན་ལུང་འདིས་ཅི་ཞིག་སྟོན་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདུ་བྱེད་བརྫུན་པར་དེ་སྐད་
གསུངས་པ་དེས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་སྟོན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་སྟོང་
པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མ་དྲོས་པས་ཞུས་པ་ལས། གང་ཞིག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྐྱེན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་འདུ་བྱེད་བརྫུན་པར་
གསུངས་པ་དེས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོན་གྱི་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་དངོས་
མེད་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བ་ནི་སླུ་
བ་དང་བརྫུན་པར་གསུངས་པའི་ལུང་གི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །
གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ལུང་དོན་གཞན་དུ་འཆད་ཚུལ་བསྟན། དེ་ལྟར་འཆད་པའི་སྒྲུབ་བྱད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་སྔར་དྲངས་པའི་མདོ་དེས་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་ཡིན་ཡང་སྡོད་པར་སྣང་བ་སླུ་བ་དང་བརྫུན་པའི་དོན་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལུང་གི་དོན་མིན་
གྱི་རང་བཞིན་ལ་མི་གནས་པ་རང་བཞིན་མེད་པའམ་བརྫུན་པའམ་བདེན་པ་མེད་པར་

1 མད

282

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

གསུངས་པའི་དོན་དུ་སྨྲའོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན་འདི་རྣམས་གཞན་དུ་འགྱུར་པ་སྣང་བར་མི་འགྱུར་བ་ལས་སྣང་བའི་ཕྱིར། རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་མདོའི་དོན་དུ་མི་རུང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་རང་བཞིན་ལ་མི་གནས་པ་མདོའི་དོན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་གཉིས་པ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་མེད་དེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྟོང་པ་ཉིད་འདོད་དགོས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་པ་མིན་བའི་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་ནི་དེའི་སྔོ་བསངས་མི་འཐད་པས་ཆོས་ཅན་མེད་པར་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱང་མི་འཐད་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་ན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་འདི་ཆོས་གང་ཞིག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞེས་འཛེར་ཏོ། །རྒོལ་བ་འདི་དག་ནི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་བྱང་བ་ཡིན་པས་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་འགའ་ཞིག་ལས་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དོན་འཆད་པ་ན། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མི་གནས་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་དགོངས་པར་སྨྲ་བ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དང་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་དོན་རྟག་པར་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་པ་ནི་གཏན་མིན་
པས། གངས་རིའི་ཁྲོད་པའི་རྒོལ་བ་མུ་ཅོར་སྨྲ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་དང་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པས་དངོས་པོ་བདེན་པར་སྨྲ་བའི་བསྟན་བཅོས་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ནི་རྩ་བ་མཁན་པོའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བས། འདིར་ཡང་རང་སྡེ་ཕྱོགས་སྔར་ལེན་པ་ན་དོན་སྨྲ་གཉིས་ཕྱོགས་སྔར་མཛད་ལ་དེ་དག་ལ་ལུང་གི་གནོད་པ་སྟོན་པ་ནའང་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ནས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་དེ། །དེ་ལྟ་ནའང་

283

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་གསུ།

འདི་དག་གི་འདོད་པ་བཀག་ན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་དངོས་པོ་བདེན་པར་འདོད་པ་ཡང་ཁེགས་པར་འགྱུར་བས་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི་ཐུན་མོང་བ་ཁོ་ནའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་འགྱུར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་
དགག །སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
རང་བཞིན་དང་གཞན་འགྱུར་གཉིས་འགལ་བས་དགག །གཞན་འགྱུར་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་གང་ཞིག་དངོས་པོ་གང་ལ་
མི་འཁྲུལ་བ་དེ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་དེ་གཞན་གྱིས་གེགས་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་མེའི་ཚ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་ན་དེ་གང་གི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་ཇི་ལྟར་རུང་སྟེ་མི་རུང་ངོ་། །གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བཟློག་པ་འཕེན་ནོ། །དེ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་གཞན་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། རེ་ཞིག་དངོས་པོ་སྔར་གྱི་གནས་སྐབས་ན་གནས་པ་དེ་ཉིད་ལ་
ནི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ཏེ་འདི་ལྟར་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་རྒ་བའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་ལང་ཚོའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ལ་གནས་པའི་གཞོན་ནུ་ལ་ནི་མི་རྒ་བ་སྟེ་རྒ་བ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་སྐབས་དེ་ན་ལང་ཚོ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་གཞོན་ནུ་ལ་རྒ་བ་མི་འདོད་ཀྱི་རྒས་པ་ཉིད་རྒའོ་
སྙམ་ན། གཞན་རྒས་པ་ཉིད་ལ་ཡང་རྒ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་རྒས་པ་ལའང་རྒ་བར་འགྱུར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཚིག་གསལ་ལས། རྒན་གཞོན་གྱི་གནས་

284

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

སྐབས་གཉིས་འགལ་བ་དང༌། བུད་དྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས་རྒས་པ་དང་གཞོན་ནུའི་གནས་སྐབས་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ན་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གཞོན་ནུ་
རྒས་པར་འགྱུར་བ་བཀག་པའི་རིགས་པ་ནི། ལྷས་བྱིན་གྱི་གཞོན་ནུའི་གནས་སྐབས་
འགག་བཞིན་པ་དང་རྒས་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱེ་བཞིན་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡང༌། གནས་སྐབས་གཉིས་དུས་གཅིག་ན་མེད་པ་ནི་རང་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་དགོས་སོ། །དེས་ན་སྔར་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་གཞན་འགྱུར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་གནས་སྐབས་གཉིས་དུས་གཅིག་ན་གནས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཞན་རྒས་པར་གྱུར་པ་རྒ་བར་མི་འགྱུར་ཡང་གཞོན་ནུ་དེ་ཉིད་གཞན་རྒས་བར་འགྱུར་བའི་གཞན་འགྱུར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་ན་ནི།
དེ་ལྟར་ན་འོ་མ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་གནས་སྐབས་མ་བཏང་བར་ནི་ཞོར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་འོ་མའི་གནས་སྐབས་བཏང་ནས་ཞོའི་གནས་སྐབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འོ་མ་ཉིད་ཞོར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཕན་ཚུན་འགལ་བས་འོ་མ་ཉིད་ཞོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མི་འདོད་ན་ནི་འོ་མ་ལས་དོན་གཞན་གང་ཞིག་ནི་ཞོ་ཡི་དངོས་པོར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞོ་དང་ཆུ་ལྟ་བུ་གཞན་གང་ཡང་ཞོར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
ཆོས་སྔ་མ་གཅིག་ཕྱི་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་རྒན་གཞོན་དང་འོ་ཞོ་ལྟ་བུ་ལ་ཡོད་ཀྱི་མེ་དང་ཤིང་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ནི་བུད་ཤིང་མེར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
པའི་ཐ་སྙད་འཇིག་རྟེན་ན་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་གཞན་འགྱུར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་འདུ་བྱེད་སླུ་ཞིང་བརྫུན་པར་གསུངས་
པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལུང་གི་དོན་

285

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་གསུ།

ཡིན་ནོ། །
ཇི་སྐད་དུ་དཀོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་ཀྱི་མདོ་ལས། ཆོས་གང་སྐྱེ་བ་མེད་
ཅིང་འབྱུང་བ་མེད། །ཅེས་པ་ནས་གྲོལ་ནས་སེམས་ཅན་མང་པོ་གྲོལ་བར་མཛད། །ཅེས་པའི་མཇུག་ཏུ། བདག་མེད་པར་ནི་ཆོས་ཀུན་སྟོན་མཛད་ཅིང༌། །སེམས་ཅན་འཛིན་ལས་འཇིག་རྟེན་རྣམ་པར་གྲོལ། །བདག་ཉིད་འགྲོ་ལས་གྲོལ་ཞིང་འགྲོ་གྲོལ་བས། །དེ་ཕྱིར་ཕ་རོལ་གཤེགས་ཀྱང་བརྒལ་བའང་མེད། །དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་སྲིད་པའི་
ཕ་རོལ་ཕྱིན། །ཕ་རོལ་གཤེགས་པ་གང་ཡང་རྙེད་མི་འགྱུར། །ཕ་རོལ་ཡོད་མ་ཡིན་ཞིང་“ཚུ1

་རོལ་མེད། །ཕ་རོལ་སོང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་ཚིག་ཏུ་གསུང༌། །གང་གིས་ཚིག་ཏུ་
སྨྲ་བ་དེ་ཡང་མེད། །གང་སྨྲས་དེ་ཡི་ཚིག་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་ལ་སྨྲ་བ་དེ་ཡང་རྙེད་མི་འགྱུར། །གང་གིས་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ལོག་པར་རྟོག་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་སུ། །འདིར་ནི་འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་རབ་ཏུ་འཁྱམ། །སྐྱེས་བུ་གང་གིས་ཞི་བའི་ཆོས་རིག་པ། །དེས་ནི་རང་འབྱུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང༌། །ཆོས་མཆོག་ཞི་བ་རྣམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས། །དགའ་བ་རྙེད་ནས་སེམས་ཅན་ཚིམ་པར་བྱེད། །ཉོན་མོངས་རྒྱལ་ནས་དེ་ནི་རྒྱལ་བར་འགྱུར། །བདག་ཉིད་རྒྱལ་བར་འགྱུར་ཞིང་གནས་པ་མེད། །དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་བྱང་ཆུབ་རབ་ཏུ་མཁྱེན། །སངས་རྒྱས་ནས་ནི་འགྲོ་བ་ཤེས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ་གཞན་འགྱུར་མེད་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མི་རྙེད་པ་དང་དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་དུ་སྦྱར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང༌། དེ་ལ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་

1 ཆུ

286

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ནི་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་རང་
གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་ནི་དེའི་རྟེན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་
སྟོང་པ་མིན་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ནའང༌། འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདག་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པས་བདག་གིས་མི་སྟོང་པ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་
འགྱུར་ཏེ་གཉེན་པོ་ལ་ལྟོས་པ་དང་བྲལ་བས་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ལུང་དོན་སྨྲ་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ལ།
བདག་མེད་ཀྱི་མེད་རྒྱུའི་བདག་ནི་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

གྲུབ་པ་ལ་བཞེད་པས་ཚིག་གསལ་ལས་སྔར་ལྟར་བཤད་པ་ཡང་འཐད་དོ། །བུད་དྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས་དཔྱད་ན་མི་སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་སྟོང་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་དོན་འདྲའོ། །
སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཅུང་ཟད་ཅིག་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་ན་དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཀྱང་གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་དགོས་ཏེ། རྟེན་ཆོས་ཅན་མེད་པར་བརྟེན་པའི་ཆོས་གནས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང༌། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྟེན་བརྫུན་པས་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལ་ནི་དབུ་མ་པ་དང་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀ་མཐུན་ལ་དེ་ལྟ་ནའང་དངོས་པོར་སྨྲ་བས་ནི་ཆོས་

287

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་གསུ།

ཅན་དང་སྟོང་ཉིད་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་འདོད་ལ་དབུ་མ་པས་ནི་ཆོས་ཅན་མི་བདེན་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་འགྲུབ་པ་ལ་དེའི་རྟེན་གཞན་དབང་བདེན་པར་འགྲུབ་དགོས་པར་མཐོང་ནས་གཞན་དབང་བདེན་པར་སྒྲུབ་སྟེ། དེ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེའི་སྟོང་ཉིད་བདེན་པ་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་ཆོས་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལས་བཟློག་སྟེ་སྨྲ་བ་ནི་རང་གི་སྡེ་པ་གོང་འོག་གང་གི་ཡང་ལུགས་མིན་པས་དོར་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཚེ་གང་ཞིག་མེད་དོ་ཞེས། །བརྟག་བྱའི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པ། །དེ་ཚེ་དངོས་མེད་རྟེན་བྲལ་བ། །བློ་ཡི་མདུན་ན་ཇི་ལྟར་གནས། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་དགག་བྱ་དགག་པའི་རྟེན་དུ་སྟོན་པ་མིན་གྱི་དངོས་པོ་བདེན་པ་བ་མ་གྲུབ་ན་དངོས་མེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་
བདེན་པ་བའི་རྟེན་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ་དང༌། དེ་གསུངས་པའི་ཁུངས་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་གྲོལ་བར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། མུ་སྟེགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་ད་ལྟ་གསུང་རབ་འཆད་པའི་
སྒྱུ་ཐབས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་སྤོང་བར་བརྩམས་པ་ཡིན་པས། མཐོ་རིས་དང་བྱང་
གྲོལ་གྱི་ལམ་རྒྱུན་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཁྱོད་དང་བརྩད་པས་ད་ཆོག་གོ་ཞེ་ན། ཨེ་མ་ཀྱི་

288

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཧུད་ཤིན་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དྲང་པོ་བོར་ནས། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྤྲུལ་གྱིས་དཀྲིས་
པའི་འཁོར་བའི་འབྲོག་དགོན་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་ལ་ཐར་པར་འགྲོ་བར་འཛིན་པ་ཁྱོད་ནི། དམ་པས་སྨད་པར་བྱ་བ་ཡིན་བཞིན་དུ་དམ་པ་ལ་སྨོད་པ་ཞིག་སྟེ་ཀྭ་ཡེ་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ལྟ་བ་སྟེ་བདེན་འཛིན་ཀུན་ལས་
ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ་འབྱིན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་བདེན་པར་ལྟ་བའི་དམིགས་
གཏད་ཐམས་ཅད་ལོག་པ་ཙམ་མོ། །ལོག་པ་ཙམ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་
ཡང་མིན་ནོ། །དེས་ན་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ལྟ་བ་དེ་
དག་ནི་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་པ་སྟེ་གསོར་མི་རུང་བར་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་ཟོང་ཅི་ཡང་སྟེར་རྒྱུ་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ན་ཀྱེ་བདག་ལ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞེས་པའི་ཟོང་དེ་
བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྨྲ་ན་ཕ་རོལ་པོ་དེ་རང་ལ་ཟོང་མེད་པར་འཛིན་དུ་གཞུག་པའི་ཐབས་མེད་པ་དང་འདྲ་བར་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀས་བཤད་དོ། །ཕ་རོལ་པོས་འདི་ལ་ནི་སྦྱིན་

རྒྱུའི་ཟོང་མེད་པར་འདུག་སྙམ་པའི་བློ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚིག་དེ་སྨྲས་པས་ན་བློ་དེ་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་བ་མིན་གྱི་ཟོང་མེད་པ་དེ་ཟོང་གཅིག་ཡིན་པར་འདུག་སྙམ་པའི་བློ་
དེ་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་ངོ་། །
དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ན་
འདི་རྣམས་བདེན་པས་སྟོང་ངོ་སྙམ་དུ་བཟུང་དུ་མི་རུང་བ་མིན་གྱི་དངོས་པོ་བདེན་
པས་སྟོང་པ་འདི་བདེན་ནོ་སྙམ་དུ་བཟུང་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པའོ་སྙམ་དུ་བཟུང་ན་ཡང་གསོར་མི་རུང་བར་གཞུང་འདིས་བསྟན་པར་འདོད་པ་

289

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་གསུ།

ནི་མ་བརྟགས་པར་སྨྲ་བ་ཆེན་པོའ། །སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ཞེས་པའི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་པ་ལ་གསུངས་ལ་དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་བཟུང་བའམ་སྟོང་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་
པའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ཙམ་ག་ལ་ཡིན། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགའ་ཡོད་ན་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ན་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ། སྟོང་མིན་མེད་པར་སྟོང་པ་ནི། །གང་ལས་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཇི་ལྟ་བུར་ན་ཅིག་ཤོས་ནི། །མེད་པར་གཉེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ལ་དེའི་འགྲེལ་པར་གཞུང་འདི་ཡང་དྲངས་སོ། །སྔར་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་གཞུང་སྔ་མ་དང་འདི་གཉིས་ཀྱིས་འགོག་པ་ཡིན་པས་བདག་མེད་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་
འགོག་པ་གཏན་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཞུང་གི་དོན་ལོག་པར་བཟུང་ན་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མི་སྲིད་ཅེས་སྐུར་པ་འདེབས་པ་དང༌། སྲིད་ཀྱང་དེ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་
བསྐྱངས་ན་མཚན་འཛིན་དུ་འགྲོ་བར་བཟུང་ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་ངེས་པའི་ལྟ་བ་སྐྱོང་བའི་གེགས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། གཞུང་དེས་གསུངས་ཞེས་པའི་མདོའི་ཁུངས་ནི་དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས། གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་
སྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ། །ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་དང༌། གང་མཚན་མ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་མཚན་མ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་དང༌། གང་སྨོན་པ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་སྨོན་པ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྨོན་པ་

290

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

མེད་པར་གང་དག་དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་ནི། འོད་སྲུངས་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོད་སྲུངས་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་དེ་དག་ནི། ངས་གསུང་རབ་འདི་ལས་ཉམས་རབ་ཏུ་ཉམས་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་པར་ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པ་ནི་ཆོས་ཁོ་རང་བདེན་པས་མི་སྟོང་པར་གཞན་ཞིག་བདེན་པས་ཁོ་སྟོང་པར་མི་གཟུང་བའི་དོན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་ནི་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་གསུངས་པའི་རྟོག་ལུགས་ནི་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པས་ཞེས་གསུངས་པས་བདེན་པར་དམིགས་པ་ལ་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དབུ་མའི་ལམ་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །
སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་གསོར་མི་རུང་བའི་དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་ཡང་མེད་དོ་དེ་
ཉིད་ལས། འོད་སྲུངས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། མི་ནད་པ་ཞིག་ཡོད་ལ་སྨན་པས་དེ་ལ་སྨན་བཏང་བས་སྨན་དེས་དེའི་ནད་ཐམས་ཅད་བསྐྱོད་དེ་སྨན་ལྟོ་ན་འདུག་པ་དེ་ཉིད་མི་འབྱུང་ན། འོད་སྲུངས་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས་མི་དེ་ནད་དེ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་རམ། གསོལ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མི་འགྱུར་ལགས་ཏེ་གང་སྨན་དེས་ནད་ཐམས་ཅད་བསྐྱོད་ནས། སྨན་ལྟོར་མཆིས་པ་ཉིད་མ་བྱུང་ན་མི་དེའི་བྲོ་ནད་ཤིན་ཏུ་ཚབས་ཆེ་བར་འགྱུར་ལགས་“སོ།

1

།བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། འོད་སྲུངས་དེ་བཞིན་

1 ས

291

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་གསུ།

དུ་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན། འོད་སྲུངས་གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ནར་ལྟ་བ་དེ་ནི་གསོར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །སྨན་གྱིས་མ་ཞུ་བ་སྔ་མ་དག་པར་བྱས་ནས་རང་ཉིད་མ་ཞུ་བས་ནད་སྐྱེད་པ་
དཔེར་མཛད་པ་འདི་ནི་རང་སྡེ་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་མེད་བདེན་པར་འདོད་པ་དང་གངས་ཅན་པ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་དངོས་པོ་རྣམས་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཡོད་པ་བཀག་ནས། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་སྟོང་པ་བདེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། དགག་བྱ་བཀག་པའི་སྟོང་པ་དེ་རྟོགས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་མངོན་གྱུར་པ་མང་པོ་ཡང་ལྡོག་ལ་སྟོང་པ་བདེན་པར་བཟུང་བས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་སྐྱེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པའི་ཚུལ་གཉིས་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྟོང་པའི་ཚུལ་ནི་ཚད་མས་ཁེགས་པ་མིན་གྱི་སྐུར་འདེབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་བརྗོད་སྔ་མའི་དོན་མེད་པས་མི་སྟོང་པའི་ཚུལ་དུ་འཛིན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་སྐྱེད་པ་ཙམ་མོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་བཞིན་དུ་
དེར་སྣང་བ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ལ་གཞན་འགྱུར་མི་རུང་བ་དང༌། བདེན་པས་
སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བདེན་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་རྣམས་ཟབ་མོའི་ལུང་གིས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ནི་སྔར་སྐབས་སྐབས་སུ་སྤྱར་ཟིན་པས་དེ་ལ་དཔགས་ནས་ཤེས་བར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ནི། བརྫུན་པའི་བརྫུན་ལུགས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་

བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པས་བརྫུན་པའི་དོན་བྱ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་མི་གཟུང་སྟེ་གཞན་འགྱུར་དང་མི་རྟག་

292

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

པ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །བརྫུན་པ་ལ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་སྟོང་པ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་མིན་པས། གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་པར་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཚུལ་
རྣམས་ངེས་པར་བྱའོ། །འདུ་བྱེད་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

༼རབ་བྱེད་བཅུ་བཞི་པ་ཕྲད་པ་བརྟག་པ།༽
གཉིས་པ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གསུམ།
ཕྲད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག །རྒྱུ་རྐྱེན་བདག་གིར་བྱེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོད་པ་དགག །བཅིངས་ཐར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དོན་བསྡུས་ཏེ་མཚན་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྨྲས་པ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་དེ་
དག་གི་ཕྲད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མདོ་སྡེ་ལས། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་གསུམ་འདུས་པ་ལས་རེག་པའོ། །རེག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་ཚོར་བའོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་གཉིས་ནི་ཕྲད་པ་ཡིན་གྱི་མ་

ཕྲད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་མ་རིག་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དག་གིས་ཀུན་ཏུ་སྦྱར་རོ། །ཞེས་འདུ་བྱད་རྣམས་ལ་ཕྲད་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ལྟར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཕྲད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་

293

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་བཞི།

དགག །དེས་ཕྲད་བཞིན་པ་ལ་སོགས་པའང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་བཞག །སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བལྟ་བྱ་གཟུགས་དང་ལྟ་བ་མིག་དང་ལྟ་བ་པོ་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་མིག་དང་གཟུགས་སམ་མིག་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་གཟུགས་ཏེ་གཉིས་གཉིས་དང༌། དེར་མ་ཟད་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཕན་ཚུན་དུ་ཕྲད་པར་འགྱུར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ལྟ་བ་སོགས་གསུམ་ལ་བཤད་པ་དེ་
བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པའམ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པར་བྱ་བའམ་ཆགས་པ་དང་ཆགས་པར་བྱ་བ་ཡང་གཉིས་གཉིས་དང་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕན་ཚུན་དུས་གཅིག་ཏུ་ཕྲད་པར་མི་འགྱུར་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་“ཉོན

1

་མོངས་པ་ལྷག་མ་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་དང༌། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷག་མ་ཉན་པ་དང་ཉན་པ་པོ་དང་མཉན་པར་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའང་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་སྦྱར་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་གཉིས་དང་གསུམ་ཆར་ཕྲད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་པས་ཕྲད་པ་དགག །གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་དཔྱད་ནས་ཕྲད་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྦྱོར་བ་དགོད་པ། ཚུལ་དེ་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱར་བ། གཏན་ཚིགས་སྒྲུབ་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཕྲད་པར་འགྱུར་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ཕན་ཚུན་དུ་གཞན་དང་
གཞན་དུ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དགོས་ན་ཞེས་ལྡོག་པའི་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབས་ཤིང༌།

1 ཉན

294

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

གང་གི་ཕྱིར་བལྟ་བྱ་ལ་“སོགས

1

་པ་ལ་གཞན་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
དེའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་བཀོད་ནས་དེ་དག་ལ་ཕྲད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ་ཞེས་དམ་བཅའ་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་བལྟ་བར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་གཞན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

མེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི། བུམ་སྣམ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་ཟླ་བོ་གང་དང་ལྷན་
ཅིག་ཏུ་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་མི་འཐད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་
ཡང་ཕན་ཚུན་དུ་ཕྲད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྲད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད་པ་དང༌། དེ་ལ་སྐྱོན་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པ་སྣམ་བུ་ལས་གཞན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་གཞན་དེ་ནི་གཞན་སྣམ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དུ་འཇོག་གོ །
གཞན་ས་སྣམ་བུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་གཞན་བུམ་པ་ནི། སྣམ་བུ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གཞན་དུ་འཇོག་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇོག་དགོས་པར་སྔོན་དུ་བསྒྲུབས་ནས། ཆོས་གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟེན་ས་དེ་ལས་གཞན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་བར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་ཁྱབ་པ་སྤྱིར་བརྗོད་དོ། །དེ་
ནས་བུམ་པ་སྣམ་བུ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་ཡང་སྣམ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྣམ་བུ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ལ་སྦྱར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་སྤང་བ། མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་སྤང་

1 སེགས

295

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་བཞི།

བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བུམ་པ་སྣམ་བུ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་དེ་སྣམ་བུ་ལ་བརྟེན་པ་དང་ལྟོས་པའང་ཡིན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་ཡོང་བ་ཡང་ཡིན་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་
ན། གལ་ཏེ་གཞན་བུམ་པ་ནི་གཞན་སྣམ་བུ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་ཡོད་ན་ནི།
དེའི་ཚེ་གཞན་སའི་སྣམ་བུ་ལ་ལྟས་པ་མེད་པར་བུམ་པ་གཅིག་པུ་ལ་ཡང༌། སྣམ་བུ་ལས་གཞན་ནོ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །འདི་ནི་སྣམ་བུ་ལ་ལྟོས་མི་ལྟོས་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་ལ་བུམ་པ་སྣམ་བུ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་དེ་སྣམ་བུ་ལ་ལྟོས་ཤིང༌། གཞན་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་གིས་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་གཞན་སྣམ་བུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ནི། བུམ་པ་སྣམ་བུ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་པ་ཡོད་པ་མིན་པ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་བུམ་པ་དེ་སྣམ་བུ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་མེད་དོ་ཞེས་བཟློག་པ་འཕེན་ནོ། །
རིགས་པ་དེ་དག་ནི་བརྒྱ་པ་ལས། གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཡོད་པ། །དེ་ནི་རང་དབང་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ་བདག་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ལ་འགྲེལ་བས་བཤད་དོ། །འདིར་འགྲེལ་པ་ལས་བུམ་པ་སྣམ་བུ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་དེ་སྣམ་བུ་ལ་ལྟོས་ལ་བུམ་པའི་ངོ་བོ་འགྲུབ་པ་སྣམ་བུ་ལ་མི་ལྟོས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ལྟོས་འགྲུབ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཕྱེད་པར་བྱའོ། །མགོ་མཇུག་ཀུན་ཏུ་འོང་བའི་
རིགས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དཀའ་གནས་ཡིན་པས་ཡང་ཡང་དྲན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་གཞན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་མི་འདོད་ན། གཞན་ནི་གཞན་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཞན། །ཞེས་

296

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

སྨྲ་བ་ཡང་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ལ་གནས་ཏེ་གཞན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
བུད་དྷ་པཱ་ལ་ཏ་ལས་ཀྱང༌། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་གཞན་ཡིན་
ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་འགྲེལ་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བུམ་སྣམ་གཞན་དུ་བརྗོད་ན་ས་མྱུག་ཀྱང་གཞན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྨྲ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། འཇིག་རྟེན་པས་བུམ་སྣམ་གཞན་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་ས་མྱུག་གཞན་དུ་མི་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་ནི། བློ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བུམ་སྣམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
སོ་སོ་བར་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་ས་མྱུག་མི་འཛིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་དུ་

བུམ་སྣམ་གཞན་དུ་ཡོད་ལ་ས་མྱུག་གཞན་དུ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་མིན་ནོ། །ཉེར་ལེན་
གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བར་མི་
འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བུམ་སྣམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་ཀྱང་གཞན་ཙམ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དེ། བུམ་པ་སྣམ་བུ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐ་

སྙད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ཤེས་དྲུག་དང་མིག་གཟུགས་ལ་སོགས་བའི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དྲུག་རྣམས་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཕྲད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་གཙོ་བོའི་དོན་ཡིན་ལ།
དེའི་རྟགས་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་ནི་གཞན་ལས་གཞན་ཞེས་པ་དང༌། གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཡིན་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་རྣམ་ཤེས་དྲུག་ཡུལ་དབང་ལས་
གཞན་ཡིན་པ་དེ་རྟེན་འབྱུང་དུ་བསྟན་དགོས་པས་རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་ཀྱང་གཞན་ཙམ་

297

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་བཞི།

ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེ་དག་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་གང་ཡང་མིན་པས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པ་ཙམ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་ན་བདེན་ཡོད་ལ་ཡང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་ངེས་པ་བསྒྲུབ་མི་ནུས་སོ། །འོ་ན་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིར་འཇུག་འགྲེལ་ལས། རང་གི་
ལུགས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གིས་མདོ་འགྲེལ་ལུགས་གསུངས་བས་
ཐ་སྙད་དུ་གཞན་དབང་ཡང་འདོད་དགོས་མོད་ཀྱང༌། གཞན་སྐྱེ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ་གཞན་སྐྱེའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་འདོད་པ་ནི། འབྲས་བུ་རང་ངམ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་སྙམ་དུ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་བརྟགས་ནས་བྱེད་ལ། དེས་ཀྱང༌། འབྲས་བུ་རང་དང་ཐ་དད་ཙམ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་དཔྱོད་པ་བྱེད་པ་མིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་

དད་པ་ཡིན་མིན་དཔྱད་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་གཞན་སྐྱེའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། གཞན་དབང་གི་ཐ་སྙད་ནི་འབྲས་བུ་རང་དབང་དུ་འབྱུང་ངམ་སྙམ་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་བ་ཙམ་ལ་མཛད་པའི་ཕྱིར་
དང༌། གཞན་ཙམ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་གྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་གཞན་དངོས་པོ་གཞན་ལ་ལྷས་ནས་གཞན་གྱི་

བློ་འབྱུང་ན་ནི་དེ་དེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནའང༌། དེ་སྐད་དུ་མི་སྨྲ་སྟེ་གཞན་ཉིད་ཅེས་པ་སྤྱི་ཡང་ཡིན་ལ་ཁྱད་པར་ཡང་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་ལ་དེ་གང་ལ་འདུ་བ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི། དངོས་པོ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་ཀྱང་གཞན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཇི་སྐད་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གཟེགས་ཟན་པ་དག་ཟེར་རོ། །འདིར་གཞན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་དེ་གསལ་བ་གཞན་དུ་

298

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

གྲུབ་པ་ལ་དོན་དུ་གཞན་དུ་ཡོད་ས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཞན་ཉིད་དོན་གཞན་བརྟགས་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བརྟགས་པ་ནི་གཞན་དུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་གཞན་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་གཞན་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ལའང་གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་ཁྱེད་ལྟར་ན་གཞན་ཉིད་དོན་
གཞན་ཡོད་པ་དང་འགལ་བ་གཅིག་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་དང་གཞན་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕུང་གསུམ་ཡང་མེད་པས་གཞན་ཉིད་ཅེས་བའི་སྤྱི་དེ་ནི་གང་ལ་ཡང་དོན་གཞན་དུ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་གཞན་ཉིད་ཅེས་བའི་སྤྱི་བཀག་མེད་ཀྱང་གཞན་ནི་རེ་ཞིག་ཡོད་ལ་གཞན་ཉིད་མེད་བར་ནི་གཞན་མེད་བས་གཞན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གཞན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་གཞན་ནམ་དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བུད་དྷ་པཱ་ལི་ཏ་
ལས་ཚིགས་བཅད་དེ་ལ་བཤད་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་མཛད་དེ་སྔ་མ་དང་མི་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་མོད་ཀྱང་རེག་པ་ནི་གསུམ་འདུས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཕྲད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོད་ལ་དེའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འདིར་ལྟ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལ་ཕྲད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆོས་དེ་ནི་“དེ1

་ཉིད་དང་ཕྲད་
པ་མེད་དེ་ཆུ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་འོ་མ་གཅིག་པུ་ལ་ཆུ་དང་ཕྲད་ཙས་མི་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་གཞན་དང་གཞན་ཡང་“ཕྲད

2

་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆུ་

1 ད
2 ཕྲང

299

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་བཞི།

དང་སོ་སོར་གནས་པའི་འོ་མ་ལ་ཆུ་དང་ཕྲད་པ་མི་སྨྲ་བ་བཞིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་ཚེ་གཅིག་ཡིན་པས་མི་
ཕྲད་ལ་སོ་སོར་གནས་པའི་ཚེ་ཡང་མི་ཕྲད་པས། ཕྲད་པ་བཀག་མོད་ཀྱང་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཕྲད་བཞིན་པ་དེ་ཡོད་པས་ཕྲད་པའང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཕྲད་བཞིན་པའང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་ནི་དེ་ཉིད་དེ་དང་མི་ཕྲད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ནའང་ཕྲད་པར་མི་འཐད་དེ་མ་ཕྲད་པར་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཕྲད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །གལ་ཏེ་ཕྱེད་ཕྲད་པ་ལ་འདོད་ན་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ཕྲད་པས་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྲད་པར་རྟོག་ན་གཅིག་པ་དང་ཆ་གཉིས་འདོད་ན་ཐ་དད་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པས་བཀག་གོ །དེས་ན་ཕྲད་བའི་བྱ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལས་སུ་གྱུར་པ། ཕྲད་བཞིན་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཕྲད་བཞིན་པ་མེད་ཀྱང་བླའི་ཕྲད་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཕྲད་བཞིན་པ་མེད་ན་ཕྲད་པར་རྩོམ་པ་མེད་པ་དེ་ལ་བྱ་བ་རྫོགས་པ་ཅན་གྱི་ཕྲད་པ་ཡང་ནི་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཕྲད་པ་རྫོགས་པ་མེད་ཀྱང་བླའི་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྔ་རོལ་
ན་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྲད་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ཕྲད་པ་པོ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མེད་ན་ཕྲད་པར་བྱེད་པ་མེད་པར་ཕྲད་པའི་བྱེད་པ་པོ་བྱ་བ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ལ་རང་དབང་དུ་གནས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་
དང་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕྲད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་པར་བསྟན་པ་དེ་
ཉིད་ཟབ་མོའི་ལུང་གིས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་དང༌། ཆེས་རྣམས་ལ་ལྡན་པ་དང་ཕྲད་པ་བཀག་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིས་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་

300

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱོར་བའི་མཚོན་བྱེད་ཙམ་ནི་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས།

མིག་ནི་ཐམས་ཅད་ལྡན་ན་མཐོང་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ནས་དེ་ཕྱིར་མིག་གིས་ནམ་ཡང་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་པའི་མཇུག་ཏུ། གང་དག་རང་བཞིན་མེད་ཆོས་འདི་ཤེས་པ། །དཔའ་བོ་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་མྱ་ངན་འདའ། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱད་ཀྱང་ཆགས་མེད་ཅིང༌། །ཆགས་པ་རྣམ་སྤངས་སེམས་ཅན་འདུལ་བར་བྱེད། །འདི་ན་སེམས་ཅན་འགའ་མེད་སྲོག་མེད་ཀྱང༌། །མི་དབང་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ཕན་པ་མཛད། །སེམས་ཅན་ཡོད་པ་མིན་ཡང་དོན་མཛད་པ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་དེ་ནི་དཀའ་བ་ཆེ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ལ་ནམ་ཡང་ཆགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་དག་ཆོས་ཉིད་འདི་ལ་མོས་གྱུར་པ། །དེ་དག་ཡིད་ནི་སྲིད་ལ་ཆགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྡན་པ་དང་ཕྲད་པ་མེད་པ་དང་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པའོ། །
གསུམ་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཕྲད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་འདུས་པ་དང་ཚོགས་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ལ་དེ་དག་གང་ཡང་གཞག་ཏུ་མེད་པས། དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྣམ་གཞག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱའོ། །ཕྲད་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

༼རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔ་པ་རང་བཞིན་བརྟག་པ།༽
གཉིས་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཉེ་བར་ལེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ་
གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དོན་བསྡུས་ཏེ་

301

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔ།

མཚན་བསྟན་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྨྲས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོད་དེ་མྱུ་གུ་དང་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ས་བོན་དང་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ཚིག་གསལ་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་ཡིན་ལ་བུད་དྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས་ནི་སྨྲས་པ། ཁྱོད་དངོས་
པོ་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བར་ཡང་འདོད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཡང་སྨྲ་ན་ཇི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་བྱུང་བ་ཡང་ཡིན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་འབྱུང་ན་དེ་ལས་གཞན་ཅི་ཞིག་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་སྤུན་ལས་སྣམ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁ་ན་མི་འབྱུང་ན་ཅི་རྒྱུ་སྤུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་འབྱུང་
ངམ་ཅི་སྟེ་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་ན་ནི་འབྱུང་ཞེས་ཀྱང་ཇི་སྐད་བརྗོད།
ཅི་ཁྱོད་རྟ་ལ་ཞོན་བཞིན་དུ་རྟ་མ་མཐོང་ངམ་ཁྱོད་དངོས་པོ་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་ཀྱང་སྨྲ་ལ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་མཐོང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རུང་བ་དང༌། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པ་མི་འགལ་བར་རབ་བྱེད་འདིས་འཆད་པར་མཚམས་སྦྱོར་ཏེ། དེ་གཉིས་འདྲེས་པ་འབྱེད་པ་འདི་ཉིད་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནད་ཆེ་ཤོས་སོ། །
དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྨྲ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྨྲ་ན་མཐར་འཛིན་ལས་
མི་འདའ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་
དགག །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།

302

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

དངོས་ཀྱི་དོན་དང༌། དེས་མཐའ་གཞན་གསུམ་ཁེགས་པར་བསྟན། བཀག་པའི་དོན་
དུ་ལྟ་བ་སྨད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་མི་དགོས་ཤིང་འགལ་
བར་བསྟན་པ། རང་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་དང་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི་མ་རིག་པ་དང་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་ནི་འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་དགོས་པ་མེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱེས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཡང་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་པ་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ངོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཡི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་དེ་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་བྱས་པར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། བྱས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཇི་ལྟ་བུར་ན་སྨྲ་བར་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ཏེ་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བཅོས་མ་བཅོས་གཉིས་ནི་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་གཞི་གཅིག་ལ་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་དགོས་སོ། །བྱས་པ་ལ་ནི་བཅོས་མས་ཁྱབ་ལ་རང་བཞིན་ཏེ་གཤིས་ལ་ནི་མ་བཅོས་པས་ཁྱབ་པས་བྱས་པ་ཡིན་པ་དང་གཤིས་ཡིན་པ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འདུར་མི་རུང་ངོ་། །འཇིག་རྟེན་ནའང་ཆུའི་ཚ་བ་དང་ཀེ་ཀེ་རུ་ལ་སོགས་པ་ནོར་སྒྱུར་མཁན་གྱིས་བཅོས་མའི་པདྨ་རཱ་ག་ལ་སོགས་
པར་བསྒྱུར་བ་ལ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དུ་མི་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་འཇིག་རྟེན་ན་མེའི་ཚ་བ་དང་པདྨ་རཱ་ག་ལ་སོགས་པ་རིགས་མའི་ངོ་བོ་ནི་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དུ་བརྗོད་པས་བྱས་པ་གང་ཡིན་གཤིས་མིན་པར་ཇི་ལྟར་རིགས་སྙམ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་

303

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔ།

བཅོས་མ་ལ་རང་བཞིན་ནམ་གཤིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པ་ནི་འདིར་ཡང་ཁས་ལེན་ལ།
དེ་ལྟ་ན་མེའི་ཚ་བ་མེའི་རང་བཞིན་ནམ་གཤིས་སུ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་མོད་ཀྱང་དེ་ཡང་མེའི་གཤིས་མ་ཡིན་ཏེ། གཤིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། མེ་ནི་མེ་ཤེལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པར་དམིགས་ལ་དེའི་ཚ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཆུའི་ཚ་བ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་ངེས་སོ། །
འདིར་ཆུའི་ཚ་བ་དང་མེའི་ཚ་བ་གཉིས་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བྱས་པར་མཚུངས་ཀྱང་

བཅོས་མ་ཡིན་མིན་མི་མཚུངས་པས་རང་བཞིན་ཡིན་མིན་ཀྱང་མི་མཚུངས་སོ་སྙམ་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་གྲགས་མོད་ཀྱང༌། དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི་ཆུ་ཚ་བར་སྐྱེས་པ་དང་མེ་ཚ་བར་སྐྱེས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འདོད་པས།
འཇིག་རྟེན་ན་བཅོས་མར་འཇོག་ན་རང་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་རང་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནོ། །བྱིས་པ་རྣམས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་
མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་ཞེན་ནས་དེ་ཆོས་དེ་ཁོ་ན་ལ་མཐོང་ཞིང་ཆོས་གཞན་ལ་མ་མཐོང་བ་ན། མེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཚ་བའོ་ཞེས་ཞེན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་སྨྲ་སྟེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ལ་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པས་ཀྱང་ཆོས་མངོན་པར་དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམ་པར་བཞག་ལ། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་བ་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཚ་བ་མེ་དང་མི་རྟག་པ་
འདུས་བྱས་ཀྱི་གཤིས་ཡིན་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་ཀྱང་ཐུན་མོང་ཡིན་མིན་གྱི་མཚན་

304

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཉིད་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་མངོན་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་རང་ལུགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སམ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཁྱད་པར་
ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །
འགྲེལ་པ་ལས། དེ་རྣམས་ལ་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་མངོན་པར་རང་
སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པར་གསུངས་པ་ནི། བྱིས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་གང་དང་གང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་དེ་དག་གི་གཤིས་སུ་འཛིན་པས་དེ་མ་བཀག་པར་དེ་དག་ལ་མཚན་ཉིད་གཉིས་བཤད་པ་ལ་བྱའི། མེའི་ཚ་བ་ལ་སོགས་པ་གཤིས་ཡིན་པར་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་མངོན་པ་ལས་ཀྱང་དེ་དག་གི་གཤིས་ལ་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་བཞག་ཅེས་པ་མིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་དག་ཤེས་རབ་ཚུལ་འདོར་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས། །མཚུངས་པར་སྤངས་ཤིང་མངོན་པའི་ཆོས་ལས་གསུངས། ཞེས་གསུངས་ཤིང་འགྲེལ་པར་ཡང་མངོན་པ་ལས་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རབ་དབྱེའི་
སྒོ་ནས་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་མཚུངས་པར་བསྟན་ཞིང༌། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ལྔ་ཆར་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པས་དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྙད་དུ་
ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། མེའི་ཚ་བ་མེའི་གཤིས་ཡིན་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མེའི་ཚ་བ་ལྟ་བུ་དེ་རང་ཁས་མི་ལེན་པས་གཞན་གྲགས་ཟེར་བ་མིན་གྱི། མེའི་ཚ་བ་དང་མེའི་རང་བཞིན་གཉིས་སོ་སོར་མི་ཕྱེད་པར་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་རང་ལ་མ་གྲུབ་པས་གཞན་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་དུ་འཇོག་གོ །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱས་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་མིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་ན་རང་

305

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔ།

བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་གང་རང་བཞིན་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འདི་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པས་གང་ཞིག་དངོས་པོ་གང་གི་བདག་གི་བ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གང་ཞིག་གང་གི་བདག་གི་བ་ཡིན་ཞེ་ན་ཆོས་ཅན་གང་གི་ཆོས་གང་མ་བཅོས་པ་དེ་ནི་དེའི་འོ། །གང་ཞིག་བཅོས་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་བདག་གི་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་ཆུའི་ཚ་བ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཞིག་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་དེ་ཡང་དེའི་བདག་གི་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རང་གི་ཁོལ་པོ་དང་རང་གི་ནོར་དག་བཞིན་ནོ། །གང་ཞིག་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་དེ་ནི་དེའི་བདག་གི་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རེ་ཞིག་བརྙན་པོ་རང་དབང་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པས་ནི་བཅོས་མ་དང་ཆོས་དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་དེའི་བདག་གི་བ་མིན་པར་སྟོན་པ་མིན་གྱི། ཆོས་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་གཤིས་སུ་འཇོག་པའི་བདག་
གི་བ་དེ་ལ་དེའི་བཅོས་མ་མིན་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་གཡར་པོ་ལྟ་བུ་མིན་པ་ཞིག་དགོས་པར་སྟོན་ནོ། །
དེའི་ཕྱིར་མེའི་གཉུག་མའི་ངོ་བོ་བཅོས་མ་མིན་པ་སྔར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མིན་པ་དང་དུས་གསུམ་དུ་ཡང་མེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ། ཆུའི་ཚ་བའམ་ཚུ་རོལ་དང་ཕ་རོལ་ལམ་རིང་ཐུང་ལྟར་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་མེའི་རང་བཞིན་དག་ནི་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །ཅི་མེའི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཡང་མིན་ལ་མེད་པ་ཡང་མིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཡོད་མོད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་
བོས་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ་འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པ་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་རང་གི་

306

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ངོ་བོ་རྙེད་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྲག་པ་སྤང་

བའི་ཕྱིར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་སྨྲའོ། །
འདིར་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྲག་

པའི་གནས་ཡོངས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེའོ་འགག་གོ་ཞེས་
གསུངས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པས་སྐྱེ་འགག་ཀྱང་ཤས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཞེས་གསུངས་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ཡི་གེ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་ནི། །ཉན་པ་གང་ཡིན་སྟོན་པ་གང༌། །སྒྲོ་བཏགས་པ་ལ་ཡི་གེ་མེད། །དེ་ནི་ཉན་ཞིང་སྟོན་པའང་ཡིན། །ཞེས་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དྲངས་པ་ལས་ཉན་མཁན་དང་བཤད་མཁན་དང་བཤད་བྱའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བྱེད་པར་གསུངས་པས་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བློས་བཏགས་ནས་སྟོན་པ་ལ་ཡང་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་མང་པོ་ཡོད་པས་བདག་གཉིས་སྒྲོ་བཏགས་པ་འདྲ་བ་ཡིན་མི་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལས་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ན་དེ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
ཅེས་པ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ནི་སྔར་གྱི་དྲི་བ་གཉིས་པའི་ལན་ནོ། །
དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ངོ་བོ་ནི་རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ནི་སྟོང་ཉིད་
དང་སྟོང་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་

307

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔ།ཀྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་རྟག་ཏུ་གནས་པའོ། །མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུས་

དམིགས་པ་འདི་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་དགོས་པ་ལས། དེ་རྣམས་ཅི་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་དངོས་པོ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་
མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། དགག་བྱ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགག་བྱ་བཀག་པ་རྟོགས་པར་
འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་མཐོང་བར་མི་བཞེད་ཀྱི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྤྲོས་པ་མ་མཐོང་བ་ནི་སྤྲོས་བྲལ་མཐོང་བར་འཇོག་པས་མཐོང་མ་མཐོང་གཞི་གཅིག་ལ་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྡུད་པ་ལས། གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཚོར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང༌། །འདུ་ཤེས་མཐོང་བ་མེད་ལ་སེམས་པ་མི་མཐོང་ཞིང༌། །གང་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་དང་སེམས་ཡིད་མཐོང་མེད་པ། །འདི་ནི་ཆོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཚིག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དེས་འདི་བརྟག་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །མཐོང་པ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྙད་པར་ནུས་མ་ཡིན། ཞེས་མི་མཐོང་བ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་མཐོང་བ་ནི་ཆོས་ཞེས་གསུངས་ལ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ་སུས་རྟེན་འབྲེལ་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནི་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་བཅད་ཙམ་ཡིན་ལ་དེ་

308

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

མཐོང་ངམ་རྟོགས་པ་ནི་དགག་བྱ་སྒྲིབ་ཐོགས་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་
མཐོང་བ་ལ་བྱེད་པ་དང་འདྲ་སྟེ་དེར་ཡང་མཐོང་བ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མ་མཐོང་བ་ནི་
སྒྲིབ་ཐོགས་སོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་མིན་པར་སྔོན་པོ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ནི་རྐང་པ་ཐ་མས་བཀག་གོ །ཕུང་པོ་ལྔ་མི་མཐོང་བར་གསུངས་པས་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་གིས་ཆོས་ཅན་མཐོང་བ་མིན་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་དངོས་མིན་པར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡང་མིན་ལ་དོན་དམ་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་རྣམས་གྲུབ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་ནི་ཆོས་གང་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་བཀག་པས་རང་དངོས་བཀག་མོད་ཀྱང་གཞན་དངོས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་མ་བཀག་པའི་
ཕྱིར་དེ་ཡོད་ན་རང་བཞིན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཚ་
བ་མེའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་ན་གཤེར་བའི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་གྱི་དངོས་
པོར་འཇོག་ཏུ་རུང་ན། གང་གི་ཚེ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་དངོས་པོ་གང་ཡང་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་པ་
མེད་དེ། གཞན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གཞན་
གྱི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གལ་ཏེ་རང་གི་རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་བོ་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོ་གཉིས་
བཀག་མོད་ཀྱང་དངོས་པོ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

309

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔ།

རང་བཞིན་དང་གཞན་དངོས་མ་གཏོགས་པའི་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པས་རང་བཞིན་དང་གཞན་དངོས་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ནི་དངོས་པོ་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཡང་དེ་གཉིས་སྔར་བཀག་པས་མེད་དོ། །གལ་
ཏེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་བཀག་མོད་ཀྱི་དངོས་མེད་ནི་མ་བཀག་པས་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་དེ་དེ་ཡོད་ན་འགལ་ཟླ་ཡོད་པས་དངོས་པོ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་གྲུབ་ན་དངོས་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་
འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ད་ལྟར་བའི་གནས་སྐབས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་བ་ནི་སྔར་གྱི་དངོས་པོ་དེ་མེད་པ་ཡིན་པར་འཇིག་རྟེན་ན་སྐྱེ་བོ་
དག་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་དངོས་མེད་ལ་ཡང་བདེན་པ་དགག་དགོས་མོད་ཀྱང༌། དགག་བྱ་ཡོད་མེད་ལ་བདེན་འཛིན་ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་གནད་ཀྱིས་དགག་བྱ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་པ་དེའི་དངོས་མེད་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་
ན་དངོས་མེད་གཞན་བདེན་མེད་དུ་འགྲུབ་སླ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་དང་གཞན་དངོས་དང་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་གང་དག་གསུང་རབ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་པར་རློམ་པ་ཉིད་ཀྱིས། སའི་རང་བཞིན་སྲ་བ་དང་ཚོར་པའི་རང་བཞིན་ཡུལ་མྱོང་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་དང་གཞན་དངོས་གཉིས་དང༌། རྣམ་ཤེས་ལ་
སོགས་པ་ད་ལྟར་བ་ནི་དངོས་པོ་དང་དེ་དག་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་

བསྟན་པ་ལ་རྟེན་འབྱུང་མཆོག་ཏུ་ཟབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་དང་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་

310

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ནོ། །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ནི་རིགས་པ་དང་འགལ་
བ་ཡིན་ལ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་བཞེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐུགས་སུ་
ཆུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་བ་ཁོ་ནའི་གསུང་ཚད་མར་བྱེད་དེ་འཐད་པ་དང་བཅས་པས་མི་སླུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་གི་སྐད་དོད་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཤད་
པ་བྱས་པས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་ཡིད་ཆེས་པ་ལས་འོངས་པས་ལུང་དང༌། ཀུན་ཏུ་གོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀུན་ནས་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལུང་དང༌། མངོན་དུ་ཕྱོགས་ནས་འགྲོ་བ་སྟེ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཉིད་ལུང་དུ་བཞག་ལ། དེ་ལས་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ནི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བས་ལུང་མ་ཡིན་པར་བཞག་གོ །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུང་གི་གནོད་བྱེད་དང༌། རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་
དོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དང་གཞན་དངོས་དང་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ལྟ་བ་རིགས་པ་དང་བྲལ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་
དེའི་ཕྱིར། གདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀ་ཏ་

ཡ་ན་ཡི་གདམས་ངག་ཅེས་བྱ་ངའི་མདོ་ལས། ཀ་ཏ་ཡ་ན་གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་ཕལ་ཆེར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་པ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ། དེས་ན་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་དང་མྱ་ངན་དང་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང༌། འཁྲུག་པ་དག་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་འཆི་བའི་གདུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར། ཞེས་ཡོད་པ་དང་མེད་

311

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔ།

པའི་མཐའ་གཉིས་ཀའང་དགག་པར་མཛད་དོ། །མདོ་སྡེ་འདི་ཡང་སྡེ་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་འདོན་པ་ཡིན་པས་ལུང་འདི་དང་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པ་ལས་ན་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པ་བཞི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ཁས་མི་བླང་ངོ་། །བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཅིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་མེ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་
དེའི་ཚེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ནི་སླར་ཡང་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་སྒོ་
ནས་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གཞན་དུ་
འགྱུར་བ་ནི་ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ནམ་མཁའི་མི་སྒྲིབ་པ་ནམ་

ཡང་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆུའི་ཚ་བ་ལྟར་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་
གཞན་འགྱུར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་གཞན་འགྱུར་ཡང་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནའང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་
མིན་པ་ལ་གཞན་འགྱུར་མི་འཐད་ལ་དེ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་གཞན་དུ་
འགྱུར་བར་ཇི་ལྟར་རུང་སྟེ་མི་རུང་ངོ་། །
བུད་དྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས་རྐང་པ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་དུ་འགྱུར་རྒྱུ་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་པས་གཞན་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་བཀག་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་རང་

312

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་གཞན་འགྱུར་མི་འཐད་པས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་
བཀག་སྟེ་བཞི་ཀ་རང་གཞུང་ངོ་། །འདིར་འགྲེལ་པ་ལས་གཞན་འགྱུར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡང་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་གཞན་འགྱུར་མཐོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་ཀྱི། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ནམ་ཡང་གང་ལ་ཡང་
གཞན་འགྱུར་ཡོད་པར་ཁས་མ་བླངས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྔར་གོང་དུ་མེ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དག་ཀྱང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཁྱེད་ཀྱིས་དམིགས་
པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པ་མིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་འགྱུར་ཙམ་ཁས་མི་ལེན་པར་སྨྲ་བ་མིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བ་གཏན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་
གང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པ་དང་སྔ་མ་ཞིག་ནས་མེད་པར་རྟོག་པ་དེ་ལ་ནི། ངེས་པ་ཁོ་ནར་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་པར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བ་ཡང་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་ལ་མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟ་བ་ཡོད་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཞིག་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པར་བརྗོད་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པས་ནམ་ཡང་མེད་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པས་རྟག་ལྟར་འགྱུར་གྱི་ཡོད་
པ་ཙམ་དུ་ཁས་བླངས་པས་མིན་ནོ། །དུས་སྔོན་མར་དངོས་པོར་བྱུང་བ་རང་བཞིན་

313

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔ།གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་ནས་ད་ལྟར་ཏེ་ཕྱིས་ཞིག་ནས་མེད་ཅེས་ཁས་བླངས་པ་དེས་ན་ཆད་པར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་གྱི་དུས་སྔ་མར་ཡོད་པ་དུས་གཉིས་པར་
ཞིག་པ་ཙམ་ཞིག་ཁས་བླངས་པས་མིན་ནོ། །
ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་པའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁྱེད་ལ་རྟག་ལྟ་
མེད་མོད་ཆད་ལྟ་ནི་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། ཆད་རྒྱུའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སྔར་
ཁས་བླངས་ནས་ཕྱིས་མེད་པར་འདོད་ན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ནམ་ཡང་ཡོད་
དགོས་པ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པས་ཆད་ལྟར་འགྱུར་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཏན་

མེད་པ་ལ་དེ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ན་དེ་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པ་མེད་པས་ཆད་ལྟར་མི་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་གིས་སྔར་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དག་གཡར་གྱིས་བླངས་ནས་ཕྱིས་འདོད་
ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དེ་ནི་མེད་པ་བར་འགྱུར་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པར་འདོད་ན་དེ་རྟག་པར་མི་སྨྲ་ཡང་རྟག་ལྟར་འགྱུར་ལ། དུས་སྔ་མར་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པ་ཞིག་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པར་འདོད་ན་དེའི་རྒྱུན་ཆད་པར་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་ཆད་ལྟར་འགྱུར་བས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ཕྱིན་ཆད་
རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལས་མི་འདའོ། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་
ན་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་པའི་རྟག་ཆད་གཉིས་ཀའི་ལྟ་བ་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་གཞག་ས་མེད་ན་སྐུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བས་ཆད་ལྟའོ། །འདི་ལ་ཆད་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ཁས་མ་

314

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བླངས་པས་ཆད་ལྟར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲ་མི་ནུས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་པན་པས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་ཆད་རྒྱུ་སྔར་ཁས་བླངས་ནས་ཕྱིས་མེད་པར་མ་སྨྲས་ཀྱང་ཆད་ལྟར་འགྱུར་བ་སྤོང་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །
རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དག་གཞན་དབང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཙམ་ཞིག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་མེད་ལྟ་དང༌། གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བརྟགས་པ་མེད་པས་རྟག་ལྟ་སྤོང་བར་འདོད་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་ཅིང་གཞན་དབང་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པས་རྟག་ཆད་གཉིས་ཀའི་མཐར་ལྟུང་བས། དབུ་མ་པའི་ལྟ་བ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་མ་

ལྷུང་བ་དང་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་
ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། གང་ཟག་ཕུང་པོར་སྨྲ་བ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་གྲངས་ཅན་འུག་ཕྲུག་དང༌། །གོས་མེད་བཅས་ལ་གལ་ཏེ་ཞིག །ཡོད་མེད་འདས་པ་སྨན་དྲིས། །དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །བསྟན་པ་འཆི་མེད་ཡོད་མེད་ལས། །འདས་པ་ཟབ་
མོ་ཞེས་བསྟན་པ། །ཆོས་ཀྱི་ཁུད་པ་ཡིན་ཤེས་གྱིས། ཞེས་གསུངས་ཏེ་གང་ཟག་ཙམ་
དུ་སྨྲ་བ་ནི་རང་སྡེ་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དུ་སྨྲ་བའོ། །ཕུང་པོ་ཙམ་དུ་སྨྲ་བ་ནི་རང་གི་སྡེ་བ་གང་ཟག་རྫས་སུ་མེད་ལ་ཕུང་པོ་རྫས་སུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བའོ། །
མདོར་ན་ཇི་སྲིད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ལས་འབྲས་དང་འཆིང་གྲོལ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཤེས་པ་དེ་སྲིད་དུ། རྟག་ཆད་
ཀྱི་ལྟ་བ་སྤོང་ཚུལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་མཐའ་དེ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་སྟེ་ཆད་ལྟ་སྤོང་བ་ན་ཡོད་མཐའ་ཁས་བླང་དགོས་ལ་རྟག་ལྟ་སྤོང་བ་ན་མེད་མཐའ་ཁས་བླང་

315

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔ།

དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་ལ་སེམས་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་དང་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་ནི། མང་པོས་བཀུར་བའི་གང་ཟག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལྟར་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན་གྱིས་རིམ་གྱིས་དོན་དམ་པ་
རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་བཀྲི་བའི་ཕྱིར། གདུལ་བྱ་དེ་ལྟ་བུའི་ངོར་གསུངས་པའི་དྲང་དོན་ཡིན་གྱི་ངེས་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུང་རབ་ཅི་འདྲ་ཞིག་དྲང་དོན་དང་ཅི་འདྲ་ཞིག་ངེས་དོན་དུ་འཇོག་པ་ནི་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དང་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་ནི་དྲང་ངེས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་རིགས་པས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་པ་དང༌། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་རབ་བྱེད་འདིས་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱོགས་མཚོན་ནི་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་
པོ་ལས། ཐམས་ཅད་བསམ་ཡས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་མིན་པས། །དངོས་དང་དངོས་མེད་ཤེས་པ་རྣམ་པར་ཤིག །གྱིས་པ་གང་དག་སེམས་ཀྱི་དབང་སོང་བ། །དེ་དག་
སྲིད་པ་བྱེ་བ་བརྒྱར་སྡུག་བསྔལ། ཞེས་དང༌། སྔོན་འདས་དུས་ཀྱི་བསྐལ་བ་བསམ་

ཡས་ན། །མི་ཡི་གཙོ་བོ་བྱུང་བ་ངས་དྲན་ཏེ། །དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་གཟིངས་ཀྱིས་དོན་
མཛད་པ། །མིང་ནི་དངོས་པོ་མེད་ལས་བྱུང་ཞེས་བྱ། །སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་མཁའ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟན། །དེ་ཚེ་དེ་དང་མཐུན་པར་

316

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

མཚན་བཏགས་ཏེ། །སྒྲས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་གྲགས་པར་བྱས། །ལྷ་རྣམས་ཐམས་
ཅད་རབ་ཏུ་སྒྲ་འབྱིན་པ། །དངོས་པོ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་བར་འགྱུར། །སྐྱེས་མ་ཐག་
ཏུ་གོམ་པ་བདུན་བོར་ཏེ། །རྒྱལ་བས་ཆོས་རྣམས་དངོས་པོ་མེད་པར་བཤད། །ཐུབ་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་ནམ་གྱུར་ཚེ། །རྩྭ་
ཤིང་གེལ་པ་སྨན་རི་བྲག་རྣམས་ལས། །ཆོས་རྣམས་དངོས་བོ་མེད་ཅེས་སྒྲ་ཡང་བྱུང༌། །འཇིག་རྟེན་དེ་ན་ཇི་སྙེད་སྒྲ་ཡོད་པ། །ཐམས་ཅད་དངོས་མེད་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞེས། །དེ་ལྟ་བུར་ནི་འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པ་ཡི། །སྒྲ་དབྱངས་རྣམ་བ་ཤིན་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ནོ། །
གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་རང་གི་དངོས་པོ་
དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་རྣམས་
ནི་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ལ་གང་ཡང་གཞག་ཏུ་མེད་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་ཞིང༌། དེའི་ཚེ་ཤུགས་ཀྱིས་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་
བཞག་པ་ཙམ་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་འཐད་དོ་སྙམ་དུ་རྟེན་འབྱུང་གི་ངེས་པ་དྲང་བར་བྱའོ། །རང་བཞིན་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅོ་ལྔ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

༼རབ་བྱེད་བཅུ་དྲུག་པ་བཅིངས་པ་དང་ཐར་པ་བརྟག་པ།༽
གསུམ་པ་བཅིངས་ཐར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དངོས་
ཀྱི་དོན་དང༌། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་

བཤད་བ། ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དོན་བསྡུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་བའོ། །དང་པོ་

317

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་དྲ།

ལ་གསུམ། འཁོར་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག །བཅིངས་ཐར་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་དགག །མྱང་འདས་ཀྱི་དོན་དུ་རྩོམ་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤུང་བའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བ་དགག །མྱང་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྨྲས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
དེ་འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲོ་བ་ནས་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་
ལ་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་དེའི་ཚེ་སུ་ཞིག་འགྲོ་བ་སྔ་མ་ནས་འགྲོ་བ་ཕྱི་མར་འགྲོ་ཞིང་འཁོར་ཏེ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་ནོ། །
འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས། བླང་བྱ་ཕུང་པོ་འཁོར་བ་དགག །ལེན་བ་པོ་སེམས་
ཅན་འཁོར་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟག་པ་འཁོར་བ་དགག །མི་རྟག་པ་འཁོར་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་“ཏེ1

་འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཕུང་
པོ་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་འཁོར་དགོས་ན་དེ་ལ་གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་དེ་ཕུང་པོ་འཁོར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྟག་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་ངེས་ལ་དེ་རྟག་ན་ནི་མི་འཁོར་ཏེ། འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་འགྲོ་བ་སྔ་མ་ནས་འོང་ཞིང་ཕྱི་མར་མི་འགྲོ་ན་འཁོར་བ་“པོར

2

་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་མི་རྟག་པ་འཁོར་བར་སྨྲ་ན་མི་རྟག་ནའང་འཁོར་བ་པོར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མི་རྟག་པ་ནི་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་
འཇིག་ལ་ཞིག་བ་རྣམས་ནི་སླར་མི་འཁོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་འདུ་བྱེད་རྒྱུ་འབྲས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་འཁོར་
1 ཏ
2 ཕོར

318

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

རོ་སྙམ་ན། འདི་ལ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིར་མ་ཕྱེ་བར་སྔ་ཕྱི་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུན་འཁོར་བ་དང༌། སྔ་ཕྱི་སོ་སོ་བའི་སྐད་ཅིག་འཁོར་བ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་འགོག་པ་ན་རེ་ཞིག་སྔ་ཕྱི་རེ་རེ་བ་འགོག་པ་ནི། འབྲས་བུའི་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་འགྱུར་ནི་འཁོར་བ་པོར་མི་རུང་སྟེ། དེ་ནི་འགྲོ་བ་སྔ་མ་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས་ཤིང་འགྲོ་བ་ཕྱི་མ་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་འཁོར་མཁན་ལ་བྱ་བ་དེ་གཉིས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་སྔ་མ་ཞིག་པ་ཡང་མི་འཁོར་ཏེ་འགྲོ་བ་སྔ་མ་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས་པའི་ཕྱིར་དང་ཕྱི་མ་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདུ་བྱེད་སྔ་མ་ཞིག་པ་དང་ཕྱི་མ་མ་སྐྱེས་པ་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་འདུ་བྱེད་འདས་མ་འོངས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་གཉིས་ཀྱང་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་
འདས་མ་འོངས་འཁོར་བ་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་མི་འཁོར་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པ་ན་སྔ་མ་འཁོར་བ་ཡིན་པས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་
ལྟོས་ནས་འཁོར་བ་པོར་འཇོག་གོ་སྙམ་ན། སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་པ་ཡིན་བརྟག་གྲང༌། དང་པོ་ལྟར་ནི་མི་རིགས་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་དང་སྔ་ཕྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་སྔ་མ་ཞིག་བ་དང་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པའི་དུས་སོ་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ནའང་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པ་ན་སྔ་མ་འཁོར་བར་མི་རིགས་ཏེ་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ་གཞན་དུ་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་བར་འགྱུར་ལ། མར་མེ་གཞན་འབར་བ་ན་མར་མེ་ཤི་བ་ཡང་འབར་བར་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་མཚུངས་པ་ལ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་གཅིག་སྐྱེས་པས་གཅིག་

319

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་དྲ།

འཁོར་ལ་གཞན་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེ་ན་སྔ་མ་ཞིག་པ་དང་མ་ཞིག་པ་དང་འཇིག་བཞིན་པ་གང་ལས་སྐྱེ་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་ན་ནི་ས་བོན་“ཚིག1

་པ་ལས་ཀྱང་

མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ལུགས་འདིས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཞེད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ཞིག་པ་ལས། ཕྱི་མ་སྐྱེ་བར་མི་བཞེད་པར་སྔར་བཤད་ཟིན་ལ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འགོག་གོ །སྔ་མ་མ་ཞིག་བ་ལས་སྐྱེ་ན་ས་བོན་རྣམ་པར་མ་འགྱུར་བར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཐ་སྙད་དུ་སྔ་མ་མ་ཞིག་པ་ཕྱི་མའི་དངོས་རྒྱུར་བཞེད་མོད་ཀྱང་འདིར་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་
བ་འགོག་ལ་དེ་ལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱོན་དེ་དག་འཇུག་གོ །འཇིག་བཞིན་པ་ལས་སྐྱེ་ན་ཞིག་མ་ཞིག་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་འཇིག་བཞིན་པ་ནི་མེད་ལ་དེ་གཉིས་ལ་ཡང་སྐྱོན་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་ལྔ་ཕྱི་ཕྱེ་བའི་རེ་རེ་བ་དང་གཉིས་ཀ་བསྡོམས་པ་ལ་འཁོར་བ་པོར་འདོད་པ་བཀག་ཅིང༌། སྔ་ཕྱི་བ་ལ་གཅིག་ཐ་དད་དང་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དང་རྒྱུ་
འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཞག་ཏུ་མེད་པས། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུན་ཀྱང་མེད་པས་རྒྱུན་ལ་ཡང་འཁོར་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གཞན་སྡེ་འགྲོ་བ་གཅིག་
ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་འཁོར་བ་པོ་འདོད་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་འཁོར་བར་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་དམ་ཕུང་པོ་འཁོར་བར་སྨྲ་བ་རང་སྡེ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གང་ཟག་ཏུ་འཇོག་པའི་གཞི་ནི་ཕལ་ཆེར་རྣམ་

1 ཆིག

320

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཤེས་ལ་འདོད་པས། ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་འཁོར་བར་འདོད་ཅིང་དེ་ཉིད་ལ་གང་ཟག་འཁོར་ཞེས་ཀྱང་སྨྲ་ལ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་མ་ཕྱེ་བའི་རྒྱུན་ཉིད་འཁོར་བར་འདོད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་
དགག །ཕུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་འཁོར་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རིགས་པ་དང་འགལ་བས་འདུ་བྱེད་མི་འཁོར་བ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་རྫས་སུ་ཡོད་པ་དེ་འཁོར་རོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་བའི་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལ་ཡང་འདུ་བྱེད་འཁོར་བར་མི་འཐད་པའི་རིམ་པ་འདི་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པས་མི་རིགས་ཏེ། རྟག་ན་འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པས་རྟག་པ་མི་འཁོར་ལ་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་ལ་ཡང་སྐད་ཅིག་དང་རྒྱུན་གྱི་དཔྱད་པས་

འཁོར་བར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མང་པོས་བཀུར་བ་པ་རྣམས་ན་རེ་འདུ་བྱེད་རྟག་མི་རྟག་འཁོར་བར་མི་འཐད་པའི་དཔྱད་པ་སེམས་ཅན་ལ་མཚུངས་པར་སྨྲ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བདག་ནི་ཕུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལྟར་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་བའི་གང་ཟག་འཁོར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་འཁོར་བ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་གང་ཟག་དེ་ནི་ཕུང་པོ་དང་
སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་རྣམས་ལ་གཅིག་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་སྔར་བཤད་པའི་རྣམ་པ་ལྔས་བཙལ་བ་ན་རྙེད་དགོས་པ་ལས་རྙེད་པ་མེད་ན་བདག་ངོ་བོས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་འཁོར་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་འདིར་མིའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནས་ལྷའི་ཉེ་བར་ལེན་པར་འཁོར་ན། མིའི་ཉེ་བར་ལེན་བ་བཏང་ནས་སམ་མ་བཏང་བར་འགྲོ་བ་

321

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་དྲ།

རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན་སྔ་ཕྱི་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཉེར་ལེན་ཕུང་པོ་ལྔའི་
སྲིད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་སྔ་མ་བཏང་ནས་ཕྱི་མ་མ་བླངས་པའི་སྐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་སྔ་ཕྱི་གཏོང་ལེན་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་
དུས་གཅིག་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་སྲིད་པ་མེད་ཅིང་ཉེ་བར་
ལེན་པའི་ཕུང་པོ་མེད་ན་བདག་ཏུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མེད་པས་གང་ཟག་དེ་ནི་གང་སྟེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །
དེ་མེད་ན་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ལྷའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་གང་ཟག་ཀྱང་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཅི་ཞིག་ཏུ་འཁོར་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་དུ་འཁོར་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་མེད་དོ། །ཡང་ན་ལེན་པ་པོ་མེད་པས་འཁོར་བ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་ཅི་ཞིག་ཅེས་པ་བྱ་བ་འཁོར་བའི་ཁྱད་པར་དུ་སྦྱར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ནའང་མི་རིགས་ཏེ་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་སྲིད་བ་མ་བཏང་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་སྲིད་པ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། བདག་གཅིག་ལྷ་དང་མིའི་བདག་གཉིས་སུ་འགྱུར་ན་དེ་ནི་འདོད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལྷ་མིའི་སྲིད་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ལྷའི་བར་སྲིད་ཡོད་པས་སྲིད་པ་མེད་
པའི་བདག་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ་མིའི་སྲིད་པ་ནས་ལྷའི་བར་
སྲིད་དུ་འཁོར་བ་ལ་ཡང༌། སྲིད་པ་སྔ་མ་བཏང་ནས་འཁོར་མི་འཁོར་གྱི་དཔྱད་པ་སྔ་

མ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་མིའི་སྲིད་པ་གཏོང་བ་དང་ལྷའི་བར་སྲིད་ལེན་
པར་བྱེད་པ་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡིན་པས། སྔ་མ་བཏང་བ་དང་ཕྱི་མ་བླངས་པ་གཉིས་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཡིན་པས་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་སྐབས་སུ་ཉེར་ལེན་མེད་བའི་བདག་ཡོད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ་ཞེ་ན། ཅི་བདག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཉེ་བར་ལེན་

322

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

པ་སྔ་མ་གཏོང་ཞིང༌། ཕྱོགས་གཞན་གཅིག་གིས་བར་སྲིད་དུ་རྒྱུའམ། འོན་ཏེ་དེ་འདྲའི་
ཆ་སོ་སོར་མེད་པར་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྔ་མ་གཏོང་ཞིང་ཕྱི་མ་ལེན་པ་ཡིན་
བརྟག་གྲང༌། དེ་ལ་དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་དེའི་ཚེ་མིའི་སྲིད་པ་གཏོང་བ་དང་ལྷའི་བར་སྲིད་

ལེན་པའི་བདག་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་

དུ་སྲིད་པ་མང་པའི་བདག་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །
སྔ་མ་དང་ཁྱད་པར་ནི་བར་དོར་རྒྱུ་བ་ན་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བས་དུས་ཐུང་དུ་ཞིག་ཏུ་ཉེར་ལེན་མེད་པར་འགྱུར་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་གོ །འདིར་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་སྲིད་པའི་བར་
ན་ཕུང་པོ་མེད་པའི་བདག་ཡོད་པར་ཕ་རོལ་པོས་ཁས་བླང་དགོས་པའི་རིགས་པ་ནི། འདི་གཏོང་བ་དང་ལེན་ནོ་ཞེས་ལས་ལ་བརྟེན་པའི་གཏོང་ལེན་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་སྔ་ཕྱི་བའི་ཕུང་པོ་སོ་སོ་བའི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་འདིས་གཏོང་བ་དང་ལེན་ནོ་ཞེས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་ན་བྱ་བའི་རྟེན་མི་དང་བར་སྲིད་ཀྱི་ཕུང་

པོ་གཉིས་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་བརྟེན་པ་
རྟེན་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཏོང་ལེན་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་སྔ་ཕྱི་བ་ཡིན་ན་སྲིད་པ་སྔ་མ་བཏང་ཟིན་པ་དང་ཕྱི་མ་བླངས་པ་གཉིས་ཀྱང་སྔ་ཕྱིར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྔ་མ་བཏང་ཟིན་ནས་ཕྱི་མ་མ་བླངས་པའི་སྐབས་དེར་སྲིད་

པ་མེད་པའི་བདག་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་འགལ་ཟླ་མྱང་
འདས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སུ་ཞིག་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་འདའ་

323

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་དྲ།

བ་པོ་ཡང་གཉིས་སུ་ངེས་ལ་དེ་ཡང་འདུ་བྱེད་དམ་ཕུང་པོ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ནི་ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་སྟེ་རྣམ་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་འཐད་ལ། དེར་མ་
ཟད་སེམས་ཅན་ཕུང་པོ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཡང་ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་
འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གི་རིགས་པ་ནི་དེ་དག་རྟག་ན་མི་འདའ་སྟེ་ཞེས་སོགས་འདོན་པ་བསྒྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཕུང་པོའམ་གང་ཟག་ཀྱང་རུང་སྟེ་འཁོར་མཁན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཁེགས་ན་དེ་རྣམས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡང་མི་ཁེགས་སོ། །འཁོར་མཁན་བདེན་གྲུབ་ཁགས་ན་མྱ་ངན་ལས་འདའ་མཁན་ནམ་ཐོབ་མཁན་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་ཁེགས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཐོབ་མཁན་གྱིས་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་པ་བདེན་པ་
ཁེགས་ལ་དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་ཐོབ་བྱར་བདེན་པ་ཡང་ཁེགས་སོ། །དེས་ན་མྱང་འདས་སམ་ཆོས་སྐུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡང་ཁེགས་དགོས་ཏེ་དེ་དག་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཐོབ་བྱ་བདེན་པ་བར་གྲུབ་དགོས་པས་ཁྱབ་བྱེད་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པའི་འགྲོས་འདི་རྣམས་ཤེས་བའི་གནད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་སྡེ་དངོས་པོར་སྨྲ་བས་
ཀྱང་འཁོར་འདས་ལ་བདེན་པ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འབྱེད་མོད། ཕྱོགས་འདིའི་རྒོལ་བ་རིགས་པའི་འགྲོས་མི་ཤེས་པ་རྣམས་དེ་ལ་ཁྱད་པར་འབྱེད་དོ། །
དེ་ལྟར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པ་
ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལས། ཚེ་དང་ལྡན་བ་རབ་འབྱོར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཆོས་རྣམས་ཀྱང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས། རིགས་ཀྱི་བུ་

324

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་ཡོད་ནའང་དེ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ང་སྨྲའོ་ཞེས་དང༌། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང༌། དོན་དམ་བདེན་པ་རྨི་ལམ་འདྲ་བ་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པ་རྨི་ལམ་མཚུངས་པར་འགྱུར། །གང་གིས་མཁས་པ་དེ་ལྟར་འཇུག་པ་ཡང༌། །དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྡོམ་པའི་མཆོག་ཏུ་
བརྗོད། ཅེས་དང༌། འགོག་པའི་བདེན་པ་རྨི་ལམ་ཇི་བཞིན་ཏེ། །མྱ་ངན་འདས་པའང་རྨི་ལམ་རང་བཞིན་དུ། །གང་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངག་འཇུག་པ། །དེ་ནི་ངག་གི་སྡོམ་པ་དེ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་ཡིད་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་ངག་
ཏུ་སྨྲ་ན་ངག་གི་སྡོམ་པའི་མཆོག་ཏུ་བཤད་དེ་སྡོམ་པ་ནི་སྤང་བྱ་སྡོམ་པ་ཡིན་ལ་དེས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་དྲུངས་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཅིངས་ཐར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཐུན་མོང་དུ་
དགག །སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཁོར་འདས་གཉིས་
བཀག་མོད་ཀྱང་བཅིངས་པ་དང་ཐར་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་
རྣམས་བཅིང་བྱ་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པས་འཆིང་བ་དང་དེས་བཅིངས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཁམས་གསུམ་ལས་མི་འདའོ་ཞེས་བྱ་བར་འཇོག་ན། ཆགས་སོགས་འཆིང་བར་བརྟགས་པའི་བཅིངས་པ་ནི་རྟག་པ་ལ། མི་རིགས་པ་སླ་བས་རེ་ཞིག་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་འདུ་བྱེད་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ལ་ནི་མི་འཆིང་བ་སྟེ་འཆིང་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ་རྒྱུན་དང་སྐད་ཅིག་མ་སོ་སོ་བ་ལ་མི་འཐད་པ་སྔར་ལྟར་རོ། །དེ་རྣམས་ལ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྔ་མ་

325

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་དྲ།

ལྟར་རོ། །སྔ་མ་འདུ་བྱེད་ལ་བཅིངས་ཐར་མི་འཐད་པར་བཤད་པའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཡང་མི་འཆིང་ཞིང་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་རྟག་མི་རྟག་མི་འཁོར་ཞིང་མི་འདའ་བར་གསུངས་པའི་རིམ་པ་བཞིན་དུའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཅིངས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག །ཐར་པ་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་དང་སེམས་ཅན་ལ་
བཅིངས་ཐར་བཀག་མོད་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་འཆིང་བར་འགྱུར་བ་ནི་ཡོད་པས་བཅིངས་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཉེ་བར་
ལེན་པ་འཆིང་བྱེད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་ལ། དེ་ཡང་ཉེ་བར་
ལེན་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་འཆིང་བ་དང་བཅས་པ་ལ་ནི་འཆིང་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་འཆིང་
བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཡོད་ན་དེ་ལ་སླར་ཡང་འཆིང་བྱེད་དོན་གཞན་ཡོད་དགོས་ན་སླར་ཡང་འཆིང་བ་ནི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅིང་བྱ་དང་འཆིང་བྱེད་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་ན་འདི་བཅིངས་ཞེས་པའི་འཆིང་བའི་བྱ་བ་དང་འདིས་བཅིངས་ཞེས་པའི་འཆིང་བའི་བྱ་བ་གཉིས་རྫས་གཞན་དུ་བྱ་དགོས་པས། བཅིངས་ཟིན་སླར་ཡང་འཆིང་དགོས་ཏེ་རབ་བྱེད་བརྒྱད་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ་དང་འདྲའོ། །
ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པ་ཡང་མི་འཆིང་སྟེ་འཆིང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གནས་སྐབས་གང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བ་ཞིག་འཆིང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ལྕགས་སྒྲོག་ལ་སོགས་པ་འཆིང་བྱེད་སྔར་ཡོད་པས་བཅིང་བྱ་འཆིང་བ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་བཅིང་བྱའི་སྔ་རོལ་ན་འཆིང་བ་ཆགས་སོགས་གྲུབ་ན། དེས་འདུ་བྱེད་དམ་གང་ཟག་འཆིང་ལ་རག་ན་དེ་ཡང་མེད་དེ་རྟེན་

326

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

མེད་པས་ཆགས་སོགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་སྔར་འཆིང་བ་གྲུབ་ན་ཕྱིས་འཆིང་བྱ་དང་འབྲེལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང༌། འཆིང་བྱེད་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པར་

གྲུབ་པའི་བཅིང་བྱ་ལ་སླར་ཡང་འཆིང་བ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་སུན་
འབྱིན་ལྷག་མ་ནི་སོང་བ་དང་མ་སོང་བ་དང་བགོམ་པ་བཀག་པའི་འདོན་པ་བསྒྱུར་བས་བསྟན་ནོ། །དེ་ཡང་རེ་ཞིག་བཅིངས་པ་མི་འཆིང་སྟེ། ཞེས་སོགས་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཆིང་བ་བཀག་མོད་ཀྱང་ཐར་བ་ནི་ཡོད་ལ་
མ་བཅིངས་པ་ལ་ཐར་བ་མེད་པས་བཅིངས་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གྲོལ་བ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་ན་གང་ལ་ཡོད་རེ་ཞིག་བཅིངས་པ་ལ་ནི་མི་གྲོལ་བ་སྟེ་གྲོལ་བ་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་དེ། བཅིངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་སྔར་བཅིངས་པ་ལམ་བསྒོམས་པའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་ཐར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བཅིངས་པ་ཉིད་ལ་གྲོལ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ནི་བཅིངས་པ་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་གྱི་བཅིངས་པ་གྲོལ་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དུས་སྔ་ལོགས་སུ་བཅིངས་པ་དེ་ཕྱི་དུས་སུ་གྲོལ་བའི་དུས་ད་ལྟ་བ་དང་ཉེ་བས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་དོ་སྙམ་ན། ཐར་པ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་དེ་དང་ཉེ་བ་ཡོད་དུ་ཆུག་ནའང༌། བཅིངས་པ་བཀག་ནས་ཐར་པ་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པར་བསྟན་པར་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་ཐར་པ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པའི་དུས་ད་ལྟ་བ་དང་ཉེ་བ་མེད་དོ། །དེར་མ་ཟད་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་མ་བཅིངས་པའི་གང་
ཟག་ལ་ཡང་གྲོལ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་གྲོལ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་
དེ་སླར་ཡང་ཐར་ཅི་དགོས་ཏེ་སླར་ཡང་ཐར་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དགྲ་བཅོམ་པ་གྲོལ་ཟིན་པ་ལ་ཡང་འཆིང་བ་ཡོད་པས་བཅིངས་པར་འགྱུར་རོ། །

327

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་དྲ།

རིགས་པ་འདི་ཇི་ལྟར་སྙམ་ན་གྲོལ་བ་པོ་དང་ཐར་པ་མྱང་འདས་གཉིས་ཀ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་གཞག་དགོས་ལ་དེ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་

གྲོལ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་གིས་འཇོག་མི་ནུས་པས་སོ་སོར་དགོས་ན། དེའི་ཚེ་གྲོལ་བའི་བྱ་བ་གང་དང་ལྡན་པས་གྲོལ་བ་པོར་བཞག་པ་ལས་གཞན་པའི་བྱ་བ་གཉིས་པ་མེད་པས་གྲོལ་བ་པོ་གྲོལ་ཞེས་པ་མི་འཐད་ལ། བྱ་བ་གཉིས་པ་ཡོད་ན་གྲོལ་ཟིན་ནས་སླར་ཡང་གྲོལ་བ་ལ་ལྟོས་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་སླར་ཡང་གྲོལ་བ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་མ་བཅིངས་པ་ལ་ཐར་བ་མེད་པས་བཅིངས་པ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། བཅིངས་པ་གྲོལ་བཞིན་པ་ཡིན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་བཅིངས་པ་དང་གྲོལ་བཞིན་པ་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཅིངས་པ་དང་གྲོལ་བ་དུས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ན་དེ་ནི་མི་སྲིད་དེ་སྣང་མུན་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་སྔར་སྐྱེ་བཞིན་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

ཡོད་ན་དུས་དེར་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །
གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཁོར་འདས་དང་བཅིངས་ཐར་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ནམ་ཞིག་ན་ལེན་པ་མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་ལ་
མྱང་འདས་དེ་ནི་བདག་གི་བར་ནམ་ཞིག་ན་འགྱུར་སྙམ་པ་དེ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང༌། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་བསམ་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་
པ་མྱང་འདས་འཐོབ་པའི་དགོས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་བདག་དང་བདག་གི་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པ་ལ་ང་དང་ང་ཡི་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ལྟ་བ་
བསྐྱེད་ནས་བདག་ནི་ཡང་སྲིད་ལེན་པ་མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདའོ། །མྱང་འདས་ནི་

328

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བདག་གི་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཐར་པ་འདོད་པ་གང་དག་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་འཛིན་པ་དེ་ནི་ཉེར་ལེན་ཏེ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །
དེ་འདྲ་བའི་འཛིན་པ་མ་དོར་བ་དེ་སྲིད་དུ་ཐར་པའི་ཕྱིར་དུ་རྩོམ་པ་རྣམས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མྱང་འདས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་ལྟ་མིན་གྱི་ངོ་བོས་ཡོད་པའི་ངས་ནམ་མྱང་འདས་འཐོབ་སྙམ་པ་དང༌། དེ་འདྲ་བའི་ང་དེའི་བདག་གི་བར་མྱང་འདས་ནམ་ཞིག་ན་འགྱུར་སྙམ་དུ་འཛིན་ན་དེ་འཇིག་ལྟ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མྱང་འདས་འཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པས་དེ་སྤང་དགོས་པར་གསུངས་པས་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་

སྔར་བཤད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གཏང་བར་བྱ་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་གང་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་སྒྲོ་བཏགས་པ་མེད་ཅིང༌། འཁོར་བ་བསལ་བ་སྟེ་ཟད་པ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལ་གང་ཞིག་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྟགས་པ་འཁོར་བ་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ལ། གང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྟགས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟག །ཡང་ན་འཁོར་འདས་གང་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་མྱང་འདས་གང་དུ་འཁོར་བ་ནས་བསལ་བ་སྟེ་བཀྲི་བ་དང༌། མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བསྐྱེད་པ་འབད་པས་ཀྱང་བྱ་བར་མི་ནུས་པ་དེ་ལ་མྱང་འདས་ཅི་ཞིག་བརྟག་སྟེ་བརྟག་པར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་དེར་མི་རྟོག་པ་ནི་ངེས་པར་འཁོར་བའི་འབྲོག་དགོན་པ་ལས་འདའ་ཞིང་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །

329

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་དྲ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཁོར་འདས་དང་བཅིངས་ཐར་རང་བཞིན་མེད་པར་རིགས་པས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ལུང་དང་ཡང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་དང༌། གཟུགས་མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་རབ་བྱེད་འདིས་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱོགས་ཙམ་
སྨོས་ན། བདུད་བཏུལ་བའི་མདོ་ལས། དེ་ནས་དེའི་ཚེ་འཇམ་དཔལ་“གཞོན

1

་ནུར་

གྱུར་བས་ཇི་ལྟར་བདུད་སྡིག་ཅན་སྒོ་མོའི་ཐེམ་པའི་འཆིང་བས་བཅིངས་པ་ལྟར་ས་
སྟེང་དུ་འགྱེལ་ནས། ང་ནི་འཆིང་བ་དམ་པོས་བཅིངས་སོ་ང་ནི་འཆིང་བ་དམ་པོས་བཅིངས་སོ་ཞེས་ངུ་ཞིང་ཆོ་ངེས་འདེབས་པར་གྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་སུ་བསམས་སོ། །
འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྨྲས་པ། སྡིག་ཅན་གང་གིས་ཁྱོད་རྟག་ཏུ་བཅིངས་ཤིང་
གཟོད་བཅིངས་པ་མ་ཡིན་པ་འཆིང་བ་ཆེས་དམ་པ་འཆིང་བ་འདི་ལས་གཞན་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ང་རྒྱལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཆིང་བ་དང་སྲེད་པ་དང་ལྟ་བའི་འཆིང་བ་སྟེ་སྡིག་ཅན་འདི་ནི་འཆིང་བ་ཡིན་གྱི་འཆིང་བ་འདི་ལས་གཞན་པ་
འཆིང་བ་ཆེས་དམ་པོར་གྱུར་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་ནི་དེས་རྟག་ཏུ་བཅིངས་པ་ཡིན་གྱི་གཟོད་བཅིངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྡིག་ཅན་ཅི་ཁྱོད་གལ་ཏེ་
སླར་བཀྲོལ་ན་དགའ་བར་འགྱུར་རམ། སྨྲས་པ་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ལྷའི་བུ་རབ་མཐའ་བྲལ་ཞིག་གིས། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །འཇམ་དཔལ་བདུད་སྡིག་ཅན་ཐོངས་ཤིག་རང་གི་གནས་སུ་དོང་ལ་རག་གོ །དེ་

1 གཞན

330

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ནས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པས་བདུད་སྡིག་ཏོ་ཅན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་
སོ། །སྡིག་ཅན་གང་ཞིག་བཏང་བ་ཁྱོད་སུས་བཅིངས། སྨྲས་པ། འཇམ་དཔལ་སུས་བཅིངས་པ་མི་ཤེས་སོ། །སྨྲས་པ་སྡིག་ཅན་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་མ་བཅིངས་པ་ལས་བཅིངས་
པར་འདུ་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་
འདུ་ཤེས་པ་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་འདུ་ཤེས་པ་གཟུགས་མེད་པ་ལ་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་ཚོར་བ་དག་མེད་པ་དང་འདུ་ཤེས་དག་མེད་པ་དང་འདུ་བྱེད་དག་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པ་ལ་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྡིག་ཅན་གང་ཁྱོད་གྲོལ་བར་འགྱུར་ན་གང་ལས་
གྲོལ་བར་འགྱུར། སྨྲས་པ་བདག་གང་ལས་ཀྱང་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སྨྲས་པ་སྡིག་

ཅན་དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཀྱང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པར་གང་ལས་ཀྱང་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་མེད་དོ་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་ལུང་འདི་ལས་ན་རྨི་ལམ་གྱི་མེ་འབར་བ་ཆུས་བསད་པ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པའི་འཁྲི་
ཤིང་རྣམ་པར་ཆད་པ་ཙམ་ལ་ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ནི། འཁོར་བར་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་ཉོན་མོངས་
པས་བཅིངས་པ་དང་དེ་བཅད་པའི་གྲོལ་བ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་གང་
ཡང་མི་རུང་བར་རྟོགས་ནས་དེ་དག་ལ་བདེན་པར་མི་འཛིན་པ་དང༌། མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་

དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་

331

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་བདུ།

ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱའོ། །བཅིངས་པ་དང་ཐར་བ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུའི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་དྲུག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

༼རབ་བྱེད་བཅུ་བདུན་པ་ལས་བརྟག་པ།༽
གཉིས་པ་བཅིངས་ཐར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དོན་བསྡུས་ཏེ་
མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་
བཀག་པ་ལ་འཁོར་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་རྟེན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྐྱེ་འཆི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་འདུ་བྱེད་དམ་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འཁོར་ན་ནི་འདིར་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་

བུ་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་འབྱུང་བས་ལས་རྣམས་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་འདྲ་བའི་འཁོར་བ་མེད་ན་ནི་སེམས་ནི་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་དང་ལས་འཕེན་པའི་དུས་ན་རྣམ་སྨིན་མེད་པས་ལས་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ། །ལས་དང་འབྲས་བུ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན་འདི་ལ་གཉིས། དགེ་མི་
དགེའི་རྣམ་གཞག་དང༌། དེ་ལ་རྟག་ཆད་སྤོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སེམས་ཀྱི་དགེ་མི་དགེའི་རྣམ་གཞག་དང༌། ལས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་གོ །དང་པོ་ནི།
བདག་ཏུ་ང་རྒྱལ་བ་འདི་ལ་བཞག་པས་ན་བདག་སྟེ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་གོ །དེ་ཉིད་ཆགས་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་ལ་

332

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

འཇུག་པ་ཟློག་པར་བྱེད་པས་ལེགས་པར་སྡོམ་ཞིང་ཉེ་བར་གསོག་ལ་ལས་ཀྱི་རྣམ་
སྨིན་འབྱིན་པར་ནུས་པ་ལ་ངེས་པར་བྱེད་པས་སེམས་དང༌། དེ་ཡང་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལས་འཛིན་པས་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཙམ་དུ་ཟད་དམ་སྙམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་སྦྱིན་པ་

དང་སྙན་པར་སྨྲ་བ་དང་དོན་སྤྱོད་པ་དང་དོན་མཐུན་པ་སྟེ་བསྡུ་བ་བཞི་དང་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པ་སོགས་ལ་ཞུགས་པ་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་དང༌། བྱམས་བའི་སེམས་ནི་མཛའ་བཤེས་ལ་དམིགས་ནས་འབྱུང་བའི་སེམས་སམ་ཡང་ན་བདག་ཉིད་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་གསུང་རབ་ལས་གསུམ་ལ་བཤད་དེ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་དོན་དང༌། དགེ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལས་འཛིན་པའི་དོན་དང༌། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ཞེས་པ་དེར་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་འགྲོ་བ་ལྔའི་འཁོར་བར་འགྲོ་བ་ལས་འཛིན་པའི་དོན་
གྱིས་ཆོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་གསུམ་ལས་བཟློག་པ་སྲོག་གཅོད་སོགས་ལ་འཇུག་པ་མི་སྡོམ་པ་དང་གཞན་ལ་གནོད་པ་དང་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་སེམས་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ས་ལུའི་ས་བོན་ནི་ས་ལུའི་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་ས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐུན་མོང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་པའི་འབྲས་བུ་དག་གི་ས་བོན་ཡིན་ཏེ་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐུན་མོང་བའི་རྒྱུ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་

སྙམ་ན། མཐོང་བའི་སྐྱེ་བ་འདི་དང་མ་མཐོང་བའི་སྐྱེ་བ་གཞན་དུའོ། །མི་དགེ་བ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །

333

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་བདུ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དོན་དམ་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་དྲང་སྲོང་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དག་གིས་ལས་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་སེམས་པའི་ལས་དང་བསམས་པའི་ལས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལས་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་སྟེ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་དུ་མར་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པ་སྟེ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལས་གཉིས་ལ་ལས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང༌། ལས་གསུམ་ལ་ལས་བདུན་དུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་གཉིས་གསུངས་པ་དེ་ལ་སྟེ་དེའི་ནང་ནས་སེམས་པའི་ལས་ཞེས་སྔར་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱིར་འདོད་པ་སྟེ་ཡིད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་
ནས་དེ་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་ཞིང་ལུས་དང་ངག་འཇུག་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམས་པའི་ལས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་ལུས་དང་ངག་གི་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ལུས་དང་ངག་གི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་འཇུག་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཀྱིས་

བསམས་ནས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀྱང་ལུས་དང་ངག་གིར་འདོད་པ་སྟེ་ལུས་དང་ངག་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ནི། དགེ་མི་དགེའི་ངག་ཡི་གེ་གསལ་པོར་བརྗོད་པ་དང་དགེ་མི་དགེའི་
ལུས་ཀྱི་བསྒུལ་བསྐྱོད་གཉིས་དང་རིགས་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་
རིག་བྱེད་ལས་གཞན་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་དང༌། ཡོངས་སུ་བཏང་བའི་དངོས་པོ་དགེ་འདུན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ལོངས་སྤྱད་པ་ལས་དེའི་རྗེས་སུ་སྦྱིན་བ་པོའི་རྒྱུད་ལ་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་

334

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

དགེ་བ་འཕེལ་བ་དང༌། དགེ་བ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་སྲོག་ཆགས་གསོད་པའི་ལྷ་
ཁང་བརྩིགས་པར་སྲོག་ཆགས་བསད་ཅིང་ལྷ་ཁང་ལ་སོགས་པ་དེར་ལོངས་སྤྱད་པ་
ལས་དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་
སྡིག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང༌། ཡིད་ཀྱི་ལས་དགེ་མི་དགེ་ལ་མངོན་བར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་ཆོས་དེ་བདུན་ནི་ལས་སུ་མངོན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །
རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་མི་དགེ་བ་ནི་མི་སྤོང་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེང་ནས་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་བསད་ཅིང་ཆོམ་རྐུན་བྱས་ལ་འཚོ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པ་དང་ཉ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱའི་ལས་བྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱ་བ་དེ་དག་དངོས་སུ་མི་བྱེད་པའི་དུས་སུའང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མི་དགེ་བའི་རིག་མིན་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ཡང་མཛོད་ལས། སྡོམ་པ་མིན་བ་བྱ་བའམ། །ཁས་ལེན་པ་ལས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྡོམ་མིན་ཐོབ་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི་ཉ་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་གསོད་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་དང༌། ཕྱི་མ་ནི་གཞན་གྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་བདག་ཅག་ཀྱང་འཚོ་བ་འདིས་འཚོ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པ་ལས་འཐོབ་པར་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །འདི་ཡང་རིག་མིན་
གྱི་སྡོམ་མིན་འཐོབ་ཚུལ་ཡིན་གྱི་རིག་མིན་གྱི་མི་དགེ་བ་ཙམ་ལ་མིན་ནོ། །དགེ་བའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་སྤོང་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་སྟེ་དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་སྤོང་ངོ་ཞེས་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་རྫོགས་པའི་དུས་ནས་བཟུང་སྟེ། དུས་ཕྱིས་མྱོས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་དགེ་བའི་རིག་མིན་སྐྱེ་བའོ། །འདི་ཡང་སྡོམ་པ་དང་པར་མའི་རིག་མིན་འགའ་ཞིག་གི་སྐྱེ་ཚུལ་ཡིན་གྱི་དགེ་བའི་རིག་མིན་

335

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་བདུ།

ཐམས་ཅད་ལ་མིན་ནོ། །གཟུགས་དང་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་རིག་བྱེད་བཞིན་དུ་ཀུན་སློང་གཞན་ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་པས་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དགོད་པ་དང༌། དེ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
འདི་ལ་ཁ་ཅིག་རྒོལ་ཏེ་གལ་ཏེ་ལས་མང་པོ་ཞིག་བཤད་པ་དེ་ལ་ལས་དེ་རྣམ་སྨིན་ཕྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་བར་དུ་མི་འཇིག་པར་གནས་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་བར་དུ་འཇིག་པ་དང༌། བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་སྔར་མི་འཇིག་པ་ཕྱིས་ཀྱང་མི་འཇིག་པས་འདུས་མ་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རྣམ་སྨིན་མི་འབྱིན་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་ལས་རྣམས་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འགགས་ན་ཇི་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ་འགགས་པར་གྱུར་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུན་ཁས་བླངས་ནས་རྟག་ཆད་སྤོང་བ་དང༌། ཆུད་མི་ཟ་བ་ཁས་བླངས་ནས་རྟག་ཆད་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟག་ཆད་སྤོང་ཚུལ་དངོས་དང༌། ལས་ལམ་བཅུ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་དགོད་པ། དོན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བརྟག་པ་གཉིས་བྱས་པའི་དང་པོ་ནི་ཁས་མི་ལེན་ལ། བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར་འདོད་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དོ། །ས་བོན་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཀྱང་མྱུ་གུ་དང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་བསྡུས་པ་སྡོང་བུ་དང་སྦུབས་འཆས་པ་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་རྒྱུན་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་ས་བོན་ལས་མངོན་པར་འབྱུང་བ་སྟེ་ས་བོན་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་ནས་འགག་གོ །འབྲས་བུའི་རྒྱུན་དེ་
ལས་ནི་མཐའི་འབྲས་བུའི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །ས་བོན་དེ་སྔོན་དུ་སོང་བ་མེད་ན་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་དེ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་ས་བོན་

336

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ལས་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་དང་རྒྱུན་ལས་མཐའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང༌། ས་བོན་འབྲས་བུའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་རྒྱུན་མི་འབྱུང་བའི་ཆད་པ་དང་འབྲས་བུ་ཕྱུང་གི་བར་དུ་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ས་བོན་ལ་སྨྲས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་དགེ་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་བའི་སེམས་ལས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་གང་ཡིན་པ་མངོན་པར་
འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། སེམས་པ་དགེ་བས་བསྒོས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་ལས་ནི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་བའི་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ན་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྐྱེའོ། །སྔ་མའི་སེམས་ལྟ་ཞིག་མེད་ན་ནི་ཕྱི་མའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྔ་མའི་སེམས་ལས་ཕྱི་མའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་རྒྱུན་དེ་ལས་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང༌། སེམས་པའི་ལས་ནི་འབྲས་བུའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཕྱི་མའི་རྒྱུར་མ་གྱུར་པར་
འགགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ཆད་པ་དང༌། རྒྱུན་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་བྱས་ནས་ཀྱང་མི་འཇིག་
པར་གནས་པའི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་ལས་སྐད་ཅིག་མར་ཁས་བླངས་ཀྱང་རྟག་ཆད་དུ་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་སྡེ་པ་གང་གིས་འདོད་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤད་རྣམས་ལས་མི་གསལ་ཡང་མཛོད་འགྲེལ་གྱི་གནས་དགུ་པར་བཤད་པ་དང་མཐུན་
པས་མདོ་སྡེ་པ་དང་ཁ་ཆེ་བའི་འདོད་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་ངག་དང་
བསྐྱོད་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པར་ལུས་ཀྱི་གསུམ་དང་ངག་གི་བཞི་དང་སེམས་པ་
དང་ནི་ཞེས་པར་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་སྟེ་དཀར་པོའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་པོ་ཡང་བཤད་པ་

337

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་བདུ།

ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཏེ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའོ། །འོ་ན་བཅུ་པོ་འདི་གང་གི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སེམས་གསུམ་པ་ཆོས་ཞེས་བྱ་བའམ་ཡང་ན་དགེ་བ་བཅུ་མཐར་གཏུགས་པའི་ངོ་བོ་ནི་ཆོས་ཡིན་ལ་བྱེད་བཞིན་པའི་ངོ་བོ་ནི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྒྲའི་བརྗོད་
བྱའོ། །ཆོས་དེའི་འབྲས་བུ་ནི་སྐྱེ་བ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའོ། །ལས་ལམ་བཅུ་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་དང་འདི་ཕྱིར་འདོད་ཡོན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུར་

གསུངས་པས་ལས་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་
བསམས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྡེ་པ་གཞན་གྱི་ལན་དགག །རང་གི་ལན་གདབ་
པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་རྟག་ཆད་སྤོང་བའི་བརྟག་པ་དེར་འགྱུར་ན་ནི། ཕྱོགས་དེ་ལ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་དང་ཉེས་པ་གྲངས་མང་པོར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་ས་ལུའི་ས་བོན་ལས་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་དང་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་ལས་ཀྱང་ས་ལུའི་བྲས་བུ་ཁོ་ན་སྐྱེའི་རིགས་མི་མཐུན་པ་གཞན་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་འདོད་པ་དང་གཟུགས་
དང་གཟུགས་མེད་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་པ་དྲུག་གི་སེམས་ལས་ཀྱང་རང་རང་དང་རིགས་མཐུན་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་རིགས་མི་མཐུན་པའི་སེམས་མི་སྐྱེ་བ་དང༌། ལྷ་གང་ཡིན་པ་ནི་ལྷ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ལ་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་

338

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ལྷ་དང་མི་མི་དགེ་བ་བྱེད་བ་རྣམས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ན་འདོད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །སྐྱོན་དེ་དག་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་སྡེ་པ་
གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་བརྟག་པ་དེ་ལས་ལ་རྟག་ཆད་སྤོང་བའི་ལན་གྱི་སྐབས་འདིར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུས་ཏེ་རྟག་ཆད་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་རང་རྒྱལ་བ་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པའི་བརྟག་པ་གང་ཞིག་ལན་གྱི་སྐབས་འདིར་ནི་འཐད་པ་དེ་ནི་འདིར་རབ་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བརྟག་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། དགེ་མི་དགེའི་ལས་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་ཀྱང་འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཚེ་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུད་ལ་ལས་དེའི་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གཏོགས་པ་བུ་ཡོན་གྱི་དབང་རྒྱ་འདྲ་བ་ཞིག་སྐྱེའོ། །དཔང་རྒྱ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་དེ་སྐྱེད་པའི་ལས་ནི་བུ་ལོན་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །བུ་ལོན་གྱི་དབང་རྒྱ་བཞག་

ནས་ནོར་སྤྱད་ཀྱང་ནོར་བདག་གི་ནོར་དུས་གཞན་གྱི་ཚེ་སྐྱེད་དང་བཅས་པ་འོང་བ་
བཞིན་དུ། ལས་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་ཞིག་ཀྱང་ཆུད་མི་ཟ་བ་གནས་པས་བྱེད་པ་པོས་ལས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་མྱོང་བར་བྱེད་དོ། །བུ་ལོན་གྱི་དཔང་རྒྱ་གཏོང་བ་པ་ལ་ནོར་བཀུག་ནས་
རོར་གྱུར་པ་ནི་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང་སྟེ་སླར་ཡང་ནོར་འགུགས་མི་ནུས་པ་བཞིན་དུ། ཆུད་མི་ཟ་བ་ཡང་རྣམ་སྨིན་ཕྱུང་ནས་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང་སྟེ་སླར་ཡང་བྱེད་པ་པོ་རྣམ་སྨིན་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་མི་ནུས་སོ། །འདི་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་འདོད་པར་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་བཤད་དེ་ཁ་ཆེ་བ་ལས་གཞན་ནོ། །

339

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་བདུ།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་རང་བཞིན། སྤང་བྱ་གང་ཡིན་པ། སྐྱེ་
བའི་ཚུལ། འགག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་ཤིང་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྨྲས་པའི་ཆུད་མི་ཟ་བ་དེ་ནི་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་རྣམ་བ་བཞིའོ། །ཁམས་གསུམ་དང་ཟག་མེད་
དུ་གཏོགས་པའི་ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཕྱེ་ན་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་
བར་ཟད་ཀྱི་ཆུད་མི་ཟ་བའི་ངོ་བོ་ནི་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་དུ་བརྡ་མི་སྤྲོང་པས་ལུང་
མ་བསྟན་ནོ་ཞེས་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་བཤད་དེ། ཟག་བཅས་མིན་པར་གསུངས་པ་ནི་ལས་ཟག་བཅས་ལ་དགོངས་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཙམ་མིན་པ་མིན་ཏེ་
སྒོམ་སྤང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆུད་མི་ཟ་བ་དེ་ཡང་དགེ་མི་དགེར་བརྡ་སྤྲད་དུ་མེད་པས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་སྟེ་གལ་ཏེ་མི་དགེ་བའི་ཆུད་མི་ཟ་བ་མི་དགེ་བ་ཡིན་ན། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་པ་ལ་མི་དགེ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ་དེའི་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དགེ་བའི་ཆུད་མི་ཟ་བ་དགེ་བ་ཡིན་ནའང་ལོག་ལྟས་དགེ་རྩ་བཅད་པ་ལ་དེ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཆུད་མི་ཟ་བ་དེ་མཐོང་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤང་སྤོང་པས་སྤང་བར་
བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒོམ་བས་སྤང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཀྱང་ཞེས་པས་ཁམས་ལས་འདས་པ་ན་དེར་གཏོགས་པའི་ལས་ཀྱི་ཆུད་མི་ཟ་བ་སྤོང་བ་བསྡུའོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ལས་མཐོང་
ལམ་གྱིས་མ་སྤངས་ན་འཕགས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ལས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བས་སྤོང་མོད་ཀྱང་དེའི་ཆུད་མི་ཟ་བ་མཐོང་སྤང་མིན་ནོ། །ལས་ཞིག་ཀྱང་དེའི་ཆུད་མི་ཟ་བ་མི་འཇིག་ལ་ལས་སྤངས་ཀྱང་དེའི་ཆུད་མི་ཟ་བ་མི་སྤོང་བ་དེའི་ཕྱིར་ལས་དེ་དག་གི་ཆུད་

340

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

མི་ཟ་བ་དེ་ཡིས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ལས་གཉེན་པོས་
སྤངས་པ་དང་ལས་འཇིག་པ་ན་ཆུད་མི་ཟ་བ་སྤངས་པ་དང་འཇིག་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། གལ་ཏེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ལས་མཐོང་སྤང་སྤོང་བས་སྤང་བ་དང་ལས་འཕོ་བ་སྟེ། འཇིག་པ་ཡིས་དེ་དག་གི་ཆུད་མི་ཟ་བ་འཇིག་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལ་སྟེ་དེ་ཡི་ཚེ་ལས་བྱས་པ་འཇིག་པ་སྟེ་ཆུད་ཟོས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ལ་དེའི་ཕྱིར། ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་བསྡུས་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དུས་སུ་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་གཉིས་གང་ཡང་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །མྱོང་ནའང་མ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ལས་དང་འབྲས་བུ་མེད་པར་ལྟ་བའི་ཕྱིར་ལོག་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་རྣམས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལས་འཕོ་བ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །
གསུམ་པ་ནི། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་ནི་ལས་ནི་ཆ་སྟེ་རིགས་མཚུངས་པ་དང་ཆ་སྟེ་རིགས་མི་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆུད་མི་ཟ་བ་དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་པོ་གང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་ལས་ཐམས་ཅད་བཤིག་ནས་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འདོད་པ་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཁམས་མཚུངས་པ་སྟེ་ཁམས་མཉམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁོ་ན་སྐྱེའི་མི་མཚུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མིན་
ནོ། །ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་འོག་ཏུ་ཆུད་མི་ཟ་བའི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི་ཆུད་མི་ཟ་བ་དེ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ཚེ་འདི་ལ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ཀུན་གྱི་སྟེ་
སེམས་པ་དང༌། བསམས་པའམ་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བའི་ལས་དང་ལས་ཀྱི་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཐ་དད་པ་རེ་རེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང༌། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བྱུང་ཟིན་ཀྱང་

341

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་བདུ།

གནས་པ་ཡིན་པ་སྟེ་གདོན་མི་ཟ་བར་མི་འགག་གོ །
བཞི་པ་ནི། ཆུད་མི་ཟ་བ་དེ་ནི་ཞིག་ནས་འགྲོ་བའི་སྐབས་གཉིས་ཏེ་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འཕོ་བའི་སྐབས་དང༌། ཤི་བར་གྱུར་བའི་ཚེ་ན་འགག་པར་འགྱུར་ལ་དེའི་དང་པོ་ནི། སྒོམ་པས་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཞེས་པ་དང༌། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ། །གཅིག་པུ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་པར་བཤད་ཟིན་པས་སླར་ཡང་འདིར་མ་སྨོས་སོ། །ཆུད་མི་ཟ་བ་དེའི་རྣམ་དབྱེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་ནི་ཟག་མེད་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱི་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པར་རོ། །འདི་ཡང་ལས་གཉིས་ཀྱི་དབང་

གིས་དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་བཏགས་པར་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ཡི་ཕྱིར་ལས་ནི་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་འགག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་

གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འཐད་དོ། །དེ་ལྟ་ནའང་ཆད་པ་མེད་དེ་ཆུད་མི་ཟ་བས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆུད་མི་ཟ་བ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་དང་ས་བོན་གྱི་རྒྱུན་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་བརྟག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་
དང་རིགས་དང་སྐྱེ་གནས་དང་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཕྱེ་བ་འགྲོ་བ་ལྔའི་འཁོར་བ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ལས་རང་གི་ངོ་བོས་མི་གནས་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རྟག་པར་སྨྲ་བ་ཡང་མིན་ནོ། །ལས་རྣམས་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཞེས་པའི་ཆོས་འདི་ནི་མ་རིག་པའི་གཉིད་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་བའི་ཕྱིར།
ལས་ལ་རྟག་ཆད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པས་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བརྗོད་པའི་བརྟག་པ་འདི་ཁོ་ན་རིགས་སོ་ཞེས་འཛེར་ཏོ། །

342

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་ཆད་མེད་པ་དང༌། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ་དང༌། རང་བཞིན་མེད་པས་བྱ་བ་བྱེད་བ་
དཔེས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་རང་གི་ངོ་བོས་སྐྱེ་ན་དེ་རྣམ་པར་མ་སྨིན་གྱི་བར་

དུ་གནས་ན་རྟག་པ་དང་འཇིག་ན་ཆད་པར་འགྱུར་ནའང་གང་གི་ཕྱིར་ལས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རྟག་པ་དང་རང་
བཞིན་གྱིས་འཇིག་པའི་ཆད་པར་ག་ལ་འགྱུར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་ལས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་
ན་ལུང་ལས། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལས་རྣམས་ནི། །བསྐལ་བ་བརྒྱར་ཡང་ཆུད་མི་
ཟ། །ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་བ་ན། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྨིན་པར་འགྱུར། ཞེས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་ཤེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ལས་དེ་ནི་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཆུད་ཟ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་
ཡིན་ཏེ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ལུང་དེ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གནོད་བྱེད་མིན་ནོ། །
ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་ལས་མེད་དགོས་པས་
ལས་ཀྱི་ཆུད་མི་ཟ་བ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྙམ་དུ་བརྩད་པའི་ལན་དུ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པས་ཆུད་མི་ཟའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་ཏེ་ཆུད་མི་ཟ་བ་
ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པའི་དོན་དུ་འདོད་པས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་རྒོལ་བ་འདི་
དོན་དམ་པ་ལ་བསམས་ནས་ཡིན་ན་ནི་ལས་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་ཆུད་ཟ་རྒྱུ་མེད་ཅིང༌། དོན་དམ་བར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་སྨིན་ཆུད་མི་ཟ་བ་འགལ་བར་རྩོད་ན་ནི་མི་འགལ་བར་མང་དུ་བཤད་ཅིང་འཆད་པར་ཡང་འགྱུར་

343

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་བདུ།

བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་ནས་
རྣམ་སྨིན་ཆུད་མི་ཟ་བར་སྒྲུབ་ན། རྒྱུ་མཚན་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ལས་ཀྱིས་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་

པ་མི་འགལ་བར་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་སྙམ་ན། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་

དེ་མི་འགག་པ། །དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་ནུས་ཕྱིར། །ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང༌། །འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་རྩ་ཤེའི་ཚིགས་བཅད་འདི་སྐབས་དེར་འཇུག་འགྲེལ་དུ་དྲངས་ནས་དོན་དེ་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ལ་སྔར་བསགས་པའི་ལས་གཉིས་ཀྱིས་རིང་དུ་ལོན་ནས་འབྲས་བུ་གཉིས་སྐྱེད་པར་ནི་འདོད་དགོས་ལ། ལས་ཀྱང་སྐྱེས་པའི་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་ནས་འགྲོ་བས་འབྲས་བུའི་སྔ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ན་ལས་མེད་ཅིང་ལས་ཞིག་པ་ཡང་དངོས་མེད་ཡིན་པས་ལས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་ཅེས་བརྩད་པའི་ལན་དུ། འགག་ཁ་མའི་
ལས་ཀྱི་ནུས་པ་གཞག་པའི་ཕྱིར་རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་ཀུན་གཞི་དང་གཞན་དག་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་ཐོབ་པ་དང་ལ་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྒོས་པའི་སེམས་རྒྱུན་རྟོག་པར་
བྱེད་ད། །ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ལྟར་ན་འགག་པ་མེད་ལ་མ་ཞིག་
པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པས་ལས་རྣམས་མི་འཇིག་པས་
ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཆེས་འཐད་པར་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །མ་
འགགས་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འགག་པ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་པའི་འགག་པ་མི་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། ལ་ལར་
ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང༌། ཞེས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་འགགས་ཤིང་རང་

344

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བཞིན་ཡོད་མིན་པའི། །ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། སྐབས་དེར་འཇུག་འགྲེལ་དུ་མདོ་དྲངས་པ་ལས་ཀྱང༌། ཟད་པ་མེད་ཅེས་གང་སྨྲས་དང༌། །ལས་ཟད་ཅེས་ནི་གང་སྨྲས་པ། །སྟོང་པའི་ཚུལ་དུ་ཟད་པ་མེད། །ཐ་སྙད་ཚུལ་དུ་ཟད་པར་བསྟན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

པའི་ཆོས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་བའི་ལུགས་ཀྱིས་ཞིག་པ་དོན་བྱེད་ནུས་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པ་ཁས་མ་བླངས་
ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འཐད་པས། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་
པ། །དེ་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བར་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་འགག་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་
པ་རྣམས་ནི་ཞིག་པ་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་རིགས་འདྲ་བརྒྱུད་པའི་རྟེན་ནི་ངའོ་སྙམ་པ་གང་ལ་སྐྱེ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ལས་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བའི་རྟེན་ཡང་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དགོད། རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟག་ཅིང་མ་བྱས་
པར་ཐལ་བ་དང༌། རྣམ་སྨིན་ཐུག་མེད་དུ་འབྱིན་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
ཐལ་བ་དངོས་དང༌། དེ་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་པ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་པར་བྱ་སྟེ་གཞན་དུ་ན། གལ་ཏེ་ལས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ་རང་བཞིན་ལ་གཞན་

345

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་བདུ།

དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ལས་ནི་བྱེད་པ་པོས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་རྟག་པ་ལ་བྱེད་པ་པོས་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དགེ་མི་དགེའི་ལས་མ་བྱས་པར་འཇིག་རྟེན་ལ་སྨིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་དང༌། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་
སྟེ་ལས་ནི་བྱེད་པ་པོས་མ་བྱས་ན་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་མ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལས་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བས་ལས་མ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་དང་ཕྲད་པའི་འཇིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཚངས་སྤྱོད་དག་པ་རྣམས་ལའང་མི་ཚངས་སྤྱོད་མ་བྱས་པར་ཡོད་པས་ཕྱོགས་དེ་ལ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་དུ་ཡང་འགྱུར་བས་འགའ་ཡང་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཞིང་རྨོ་བ་དང་ཚོང་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་རྩོམ་པ་དེ་དག་ཀྱང་མ་བྱས་པར་ཡོད་པས་རྩོམ་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། བུམ་པ་གྱིས་ཤིག་སྣམ་བུ་ཐོགས་ཤིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་དང་

ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མ་བྱས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་བསོད་ནམས་བྱེད་པ་དང་འདི་ནི་སྡིག་བྱེད་པའོ་ཞེས་
པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་མ་བྱས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་ལས་དེ་ནི་རྣམ་སྨིན་རྣམ་པར་སྨིན་ཟིན་པར་གྱུར་པས་ཀྱང་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འབྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་མ་སྨིན་པའི་
སྐབས་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གལ་ཏེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ལས་དུས་ཀུན་ཏུ་མི་ཉམས་

346

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

པར་གནས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བས་ལས་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་པས་རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག །ལས་
དང་ཉོན་མོངས་གཉི་ག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག །ལས་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལས་ནི་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་དེ་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་དོ་ཞེས་དང་ལེན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲིད་

པའོ་ཞེས་གསུངས་པས་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་
ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་འདི་ཉོན་མོངས་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱུང་བ་
ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དབང་གིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཚེ་དེའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ལས་ནི་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་དེའི་འབྲས་
བུ་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་
ལུས་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྐྱེན་དུ་མདོ་སྡེ་ལས་བསྟན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་
དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པར་སྔར་བཤད་ཟིན་པས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
དག་གི་འབྲས་བུ་ལུས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྗོད་པ་ལྷག་མ་
ཇི་ལྟར་ཏེ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ལས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་
དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་ཟ་བ་པོ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་རིག་པས་

347

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་བདུ།
བསྒྲིབས་པ་སྟེ་གཡོགས་པ་འགྲོ་བ་ལྔར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བོ་གང་སྲེད་པའི་འཆིང་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཟ་བ་པོའ། །འོ བྲས་བུའི་ཟ་བ་པོ་དེ་ཡང་
རྒྱུའི་བྱེད་པ་པོ་ལས་གཞན་མིན་ཞིང་ཟ་བ་པོ་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ན་ལས་འདི་ནི་རྒྱུའི་རྐྱེན་ལ་སོགས་པ་རྐྱེན་བཞི་ལས་བྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པར་ནི་རྐྱེན་བརྟག་ཏུ་བཤད་ཟིན་ལ། རྐྱེན་མིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པར་རྒྱུ་མེད་ན་ནི་འབྲས་བུ་དང༌། རྒྱུ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལས་བརྟག་པར་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། །གལ་
ཏེ་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་
མིན་ན་དེའི་ཟ་བ་པོ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་དེ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་“དངོས

1

་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་
བཞག་ན་སྟོན་པས་རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མྱོང་
ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་འདིས་བསལ་བར་འགྱུར་ལ། ལས་འབྲས་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཆད་ལྟ་བའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་མེད་པ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་བཀག་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལམ་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་མེད་པར་སྨྲ་བ་སེལ་ཚུལ་ནི་ཁོ་བོ་

1 དངས

348

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཅག་ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་མི་སྨྲ་ཞེས་པའོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་དག་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཇོག་གོ་ཞེས་པ་ནི་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་སེལ་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལས་འབྲས་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་སྨྲ་ན་མེད་མཐའ་པ་དང༌། དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྨྲ་ན་ཡོད་མཐའ་པར་བསྟན་གྱི་ཡོད་མེད་
ཙམ་དུ་སྨྲ་བ་མིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་སོ་ན་འདུག་གོ་ཞེས་རྩོད་པས་ནི། མེད་མི་ཟེར་གྱི་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་སྨྲ་བ་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་ཀྱང་ལས་འབྲས་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་སོ་ན་གནས་ཞེས་པའོ། །དེའི་ལན་དུ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་བྱ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བུམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་གྱུར་པ་དག་ཁོ་ན་འཇིག་རྟེན་ན་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པར་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
མི་འཐད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བྱེད་དེ་དག་འཐད་པར་བསྟན་ཏེ། ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ནི།
རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་གྲོགས་ཡིན་གྱི་བྱ་བྱེད་རྣམས་དེས་འགོག་པ་གཏན་མིན་པ་འདི་ཉིད་སྐབས་ཀུན་ཏུ་གོ་བར་བྱའོ། །
གཞན་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དོན་འདི་ཉིད་དཔེ་གསལ་པོ་འདི་ལས་ངེས་བར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་སྟོན་པས་རྫུ་འཕྲུལ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་

སྤྲུལ་པ་ནི་སྤྲུལ་ཞིང་སྤྲུལ་པ་དེས་ཀྱང་སླར་ཡང་སྤྲུལ་པ་གཞན་ནི་སྤྲུལ་པ་དེ་ལ། སྤྲུལ་པ་དེ་གཉིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་པ་

349

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་བདུ།

ལྟར་དེ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་མེད་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང༌། ལས་དང་བྱེད་པ་པོའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་སྤྲུལ་པའི་རྣམ་པ་བཞིན་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། བྱེད་པ་པོ་དེས་ལས་གང་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱས་པ་དེའང་དཔེར་ན་སྤྲུལ་པས་སྤྲུལ་པ་གཞན་སྤྲུལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་། །
དེ་ཡི་ཕྱིར་དབུ་མ་བ་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ལ་རྟག་ཆད་དུ་ལོག་པར་ལྟ་བ་ག་ལ་ཡོད། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང༌། གང་“ཚེ1

་བདེར་གཤེགས་
གཏམ་རྣམས་སྟོན་པ་ན། །མགོན་པོ་སྲང་བཞུད་མི་ལ་ཐུགས་བརྩེའི་ཕྱིར། །རྒྱལ་བས་ “དེར2

་ནི་སྤྲུལ་པ་རྣམས་སྤྲུལ་ཏེ། །དེ་དག་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཆོས་བཟང་སྟོན། །སྲོག་ཆགས་བརྒྱ་སྟོང་དག་གིས་དེ་ཐོས་ནས། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ལ་སྨོན་ལམ་འདེབས། །ནམ་བདག་འདི་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་སྙམ་སྟེ། །བསམ་པ་མཁྱེན་ནས་རྒྱལ་བས་དེ་ལུང་སྟོན། །གང་གིས་རྒྱལ་བ་མི་དབང་སྤྱན་དྲངས་པ། །དེ་ཡི་སྦྱིན་པ་མུ་མཐའ་མེད་འགྱུར་ཏེ། །རྙེད་མཆོག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་དེ་རྙེད་
ཅེས། །ལ་ལ་དག་ནི་དེ་ལ་མོས་པ་སྐྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྲུལ་པའི་དཔེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཀྱི་དཔེ་ལྷག་མ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཆགས་སོགས་དང་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་ལུས་ཁོག་པ་དང་བྱེད་པ་པོ་བདག་དང༌། འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་དང་བདག་པོ་དང་རྒྱུ་མཐུན་

1 ཆེ
2 དར

350

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

རྣམས་ཏེ་དེ་རྣམས་ནི་དྲི་ཟའི་“གྲོང

1

་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དང་སྨིག་རྒྱུ་དང་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བར་
རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་མ་བླངས་པས་དབུ་མ་པ་ཁོ་ན་ལ་རྟག་ཆད་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་པ་དང༌། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིས་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱོགས་ཙམ་སྨོས་ན། དཀོན་
མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། སྤྲུལ་པའི་དགེ་སློང་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་སློང་དམིགས་པ་ཅན་ལྔ་བརྒྱ་བཏུལ་བའི་བྱུང་བའི་མཐའ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རབ་བྱེད་འདི་ཡི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་དང་དེ་
དག་གི་འབྲས་བུ་དང་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་

པ་བཀག་པས་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་མི་འཐད་པས། རྨི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་དང་སྤྲུལ་པ་དང་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་
ཆེས་འཐད་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ལས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སོ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་བདུན་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

1 གྲང

351

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱ།

༼རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་བདག་དང་ཆོས་བརྟག་པ།༽
གསུམ་པ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དོན་བསྡུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བཀྲི་བའི་རིམ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དོན་དེ་ངེས་པར་བསྒྲུབ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ནའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་དབབ་པ། དེ་བསྒོམས་པས་ཉེས་སྐྱོན་ལྡོག་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྨྲས་པ། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ཡིན་ན།
འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གང་ཡིན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པས་ནང་དང་ཕྱི་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཟད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པ་ནི་འཇུག་པ་ལས། ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བར་བློ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཞིང༌། །བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་
ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ལ་འདིར་ནི་རྩ་བར་གནས་པའི་ཕྱོགས་ཙམ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་གཉིས། བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དགག །དེས་བདག་གི་བ་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐར་འདོད་ཀྱིས་

དང་པོར་དཔྱོད་པ་བྱེད་ལུགས། དེ་ནས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་

352

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་བདེན་བདེན་བཞིའི་ཐོག་མར་གསུངས་པའི་རིམ་པས་དང་པོར་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་བསྒོམས་པ་ན། རྣལ་
འབྱོར་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ཅིང་འཁོར་བའི་སྐྱོན་སྐྱེ་འཆི་ལ་སོགས་པ་དང༌། ཉེས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་སྤོང་བར་འདོད་པ་འབྱུང་ལ། དེའི་ཚེ་རྒྱུ་མ་ལོག་ན་འབྲས་བུ་མི་ལྡོག་པར་མཐོང་ནས་འཁོར་བ་འདི་ཅིའི་རྩ་བ་ཅན་ཞིག་ཡིན་སྙམ་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །བརྟགས་པ་ན་འཁོར་བ་འཇིག་ལྟའི་རྩ་བ་ཅན་དུ་མཐོང་ཞིང་དེ་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱོན་མ་ལུས་པ་ལྡོག་པར་མཐོང་ངོ་། །འོ་ན་འཇིག་ལྟ་ཇི་ལྟར་བྱས་པས་སྤོང་སྙམ་ན། སྤྱིར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་ཡུལ་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་
བསྟན་ནས། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་བཟློག་ལ། ཁྱད་པར་དུ་རབ་བྱེད་འདིར་འཇིག་ལྟས་བཟུང་བའི་བདག་དེ་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དང་གང་དུ་ཡོད་བརྟགས་ཏེ། ཡུལ་སུན་ཕྱུང་བའི་སྒོ་ནས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་བཟློག་པར་གསུངས་ཤིང༌། བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང༌། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་བདག་འཛིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་བདག་མེད་པར་མཐོང་ནས་
གྲིད་པ་ལས་གྲོལ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །
རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌། འདི་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྤོང་བར་ནི་ནུས་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་འདི་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་གོ །དེ་ཡི་ཕྱིར་བདག་འཛིན་གྱིས་བདག་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་དང་བཟུང་བའི་བདག་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་ལེགས་པར་སུན་འབྱིན་པའི་

353

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱ།

ཚུལ་མི་ཤེས་པར། ཡིད་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལས་ཚུར་བསྡུས་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྲིད་པ་ལས་ཐར་བར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་
བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་བདག་ལ་མ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཀྱང་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་ཞུགས་
པ་མིན་པས་དེ་གོམས་པས་བདག་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒོམ་པ་ལ་ལྟ་བ་མ་ནོར་བ་རྙེད་ཀྱང་མི་དགོས་པས། དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གསུང་རབ་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོས་བསམ་གྱི་དུས་སུ་དེ་ལྟར་ཡིན་
ཀྱང་སྒོམ་པའི་དུས་སུ་དེ་ལྟར་མི་དགོས་སོ་ཞེས་ཀྱང་སྨྲ་མི་ནུས་ཏེ། ཐོས་བསམ་
གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཉིད་སྒོམ་པའི་དུས་སུ་ལྟ་ཐོག་ཏུ་སེམས་འདྲིས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། ཅེས་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པས་དེ་ལྟར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཇིག་ལྟ་སྤོང་བ་ནི་དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་ཞིང༌། དེའི་ཡུལ་ཡང་བདག་ཡིན་པར་མཐོང་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་བདག་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་དམ་མེད་སྙམ་དུ་ཆེས་ཐོག་མར་བདག་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདག་དང་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གཅིག་པ་དགག་པ་དང༌།
བདག་དང་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་བདག་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་ཡོད་ཚུལ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས། ཕུང་པོ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་སྙམ་

354

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

དུ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། གཅིག་དང་གཅིག་མ་ཡིན་པ་ནི་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་དགོས་པས་ཕུང་གསུམ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་དང་བདག་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན། བདག་དེ་སྐད་ཅིག་སོ་སོ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ནི་གཞན་སྡེས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ལ་རང་སྡེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་དུ་མི་རུང་སྟེ། ངའོ་སྙམ་པ་གང་ལ་སྐྱེ་བའི་གཞི་བདག་དེ་ཕུང་པོ་དང་རང་མཚན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན༌། ཚེ་འདིའི་ཕུང་པོ་དང་ཡང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ་དེ་ཡི་“ཚེ1

་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་མེད་པར་འདིར་བྱུང་བ་དང་ཐོག་མ་ཡོད་པར་
འགྱུར་“ཏེ2

་ཉེར་བདུན་པར་འཆད་པ་ལྟར་རོ། །
གཞན་ཡང་སྐད་ཅིག་སོ་སོ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་སོ་སོར་བྱེད་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་སོ་སོ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ང་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུ་“ཞེས3

་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་
སྐྱེ་བ་དྲན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དུས་ཀྱི་བདག་ནི་ལུས་ལྟར་ཞིག་པའི་ཕྱིར་དང་ཚེ་འདིར་དེ་དང་རང་མཚན་ཐ་དད་པའི་བདག་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཕུང་པོ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལྟར་བདག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར་བ་དང༌། བདག་ཕུང་པོའི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་ཟད་པས་བདག་རྫས་ཡོད་ཁས་བླངས་པ་དོན་མེད་པ་དང༌། ཉེ་བར་བླང་བྱ་ཉིད་ལེན་པ་པོར་འགྱུར་བས་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོས་གཅིག་

1 ཆེ
2 ད
3 ཞས

355

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱ།

ཏུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་དེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

གཞན་དུ་གྲུབ་ན། བདག་དེ་ཕུང་པོ་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་མེད་པ་སྟེ་དེ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ་རྟ་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་བདག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ། །ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་
རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དམིགས་པར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཕུང་པོ་ལྔའི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང༌། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་ཡུལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན་གཟུགས་ལས་སེམས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་སོ་སོར་མཐོང་བར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཡང་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཞན་སྡེས་བདག་ཕུང་པོ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་སྨྲ་བ་ལ་འདི་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་རྫས་གཞན་དུ་སྨྲ་མོད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་སྨྲ་བ་ལྟར་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་དམིགས་ནས་སྨྲ་བ་མིན་
ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པར་བདག་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་སྨྲ་བ་ལ་སྐྲག་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་ཀྱང་ཉམས་ཏེ་
གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གིས་བསླུས་ནས་ཕུང་པོ་ལས་རྫས་གཞན་པའི་བདག་གི་མཚན་ཉིད་རྟོག་ཅིང་སྨྲའོ། །ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་བརྟག་པ་ལ་སོགས་པར་བདག་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ན་དེ་དག་

356

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

གིས་བརྟགས་པའི་བདག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བཀག་གོ །དེ་ལྟར་བདག་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་གྲུབ་དགོས་པ་དང༌། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རིགས་པས་གནོད་པར་མཐོང་བ་ན་བདག་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ངེས་པ་རྙེད་པ་ནི། འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་
རྙེད་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་ང་ཡིའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་
དམིགས་པ་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་བ་ན་བདག་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་བདག་གི་བ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་ག་ལ་
འགྱུར་སྙམ་ནས་བདག་གི་བ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ང་ཞེས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་མི་འཛིན་ཀྱང༌། ང་ཡི་བ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་ཚུལ་
གྱིས་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ན་བློ་སྔ་མའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས། གཞུང་དུ་རིགས་པ་སྔ་མའི་བྱེད་པས་འགྲུབ་པར་བཤད་
ཀྱི་རིགས་པ་ལོགས་པ་མ་གསུངས་“སོ།

1

།དེ་ལྟར་ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་རང་བཞིན་
མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ན། འཁོར་བའི་རྩ་བ་འཇིག་ལྟའི་འཛིན་སྟངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་འགལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བས་འདིར་དེ་“ཙམ2

་

ལས་མ་སྨོས་སོ། །

1 ས
2 ཅམ

357

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཉེས་སྐྱོན་ལྡོག་པའི་རིམ་པ་དང༌། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཇིག་ལྟ་ལྡོག་ཚུལ་དང༌། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང༌། ལེན་པ་ཟད་པས་སྐྱེ་བ་ཟད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ང་དང་ང་ཡི་བ་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལྟ་བ་རྙེད་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བདག་སྟེ་ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་གང་ཟག་རང་བདག་གི་བ་སྟེ་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཕུང་པོ་རྣམས་གྱི་མཚན་མ་ཞི་བ་སྟེ་ཅི་ཡང་མི་དམིགས་པར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རོ་
མཉམ་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་བས་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་སྤངས་ནས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་བ་དང་སྤང་བྱ་དེ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཛིན་སྟངས་འགལ་བར་ཞུགས་ཤིང་སྔ་མ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྐྱོང་ཚུལ་རྒྱས་པར་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་

པར་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ང་དང་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་སྤོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡོད་ལ་དེ་ལྟ་ན་བདག་དང་ཕུང་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བདག་དང་
བདག་གི་བ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་ཟིན་ལ་དེ་ལྟ་ན། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པ་སྟེ་སྤོང་བ་གང་ཡིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་བ་
མེད་པར་ཏེ་སྤོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་མཐོང་བ་དེས་ནི། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་མཐོང་ཞིང་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཡང་སྤོང་བར་མི་

358

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ནུས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། ནང་གི་བདག་ཉིད་སྟོང་པར་ལྟོས། །ཕྱི་རོལ་དག་ཀྱང་སྟོང་པར་ལྟོས། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་བྱེད་པ། །དེ་ཡང་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་མིན། ཞེས་དང༌། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང༌། གང་དག་ཞི་ཞིང་རབ་ཞིའི་ཆོས་སེམས་པའི། །སེམས་པ་དེ་ཡང་ནམ་ཡང་དབྱུང་མ་ཡིན། ཞེས་དང༌། ཕུང་པོ་རང་བཞིན་དབེན་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་རང་བཞིན་དབེན་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད། །གང་སྤྱོད་དེ་ཡང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་ལྡན་གྱིས་ཤེས་ཀྱི་བྱིས་པས་མིན། ཞེས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་དང་བདག་གི་བ་མ་དམིགས་པས་ནང་བདག་དང་ཕྱི་རོལ་བདག་གི་བ་ཉིད་དག་ལ་བདག་དང་བདག་གི་སྙམ་པའི་འཇིག་ལྟ་གཉིས་ཟད་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞི་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་ལྟའི་རྩ་བ་ཅན་འཇིག་ལྟའི་ཀུན་འབྱུང་བ་ཅན་འཇིག་ལྟའི་རྒྱུ་ཅན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་ནི་འདོད་པ་དང་ལྟ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་དང་
བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པའོ། །དེ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་ཡོན་དང་འཇིག་ལྟ་མ་གཏོགས་པའི་ལྟ་ངན་རྣམས་དང༌། ལྟ་ངན་དང་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ངན་པ་དང་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་འདུན་ཞིང་ཆགས་པའོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་དེ་ཟད་པས་ན་ལས་དབང་གིས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ལྡོག་པའི་རིམ་བ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པས་ཐར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་གནས་ཏེ། ལེན་པ་ཟད་ན་དེའི་རྐྱེན་ཅན་སྲིད་པ་མི་འབྱུང་ལ་ལས་ཉོན་གཉིས་པོ་དེ་ཟད་ན་སྐྱེ་བ་

359

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱ།

དང་རྒ་ཤི་ལྡོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་ཟད་བས་ལས་ཉོན་ཟད་པར་འགྱུར་སྙམ་ན། འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་ལས་སྐྱེ་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱང་སྡུག་མི་སྡུག་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལས་འབྱུང་གི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་དག་ནི་ཤེས་པ་དང་
ཤེས་བྱ་དང་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་དང་བུམ་སྣམ་དང་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་དང༌། རྙེད་མ་རྙེད་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་བར་ཞེན་པའི་སྤྲོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པ་ལས་སྐྱེའོ། །བདེན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་ནི་ཡུལ་དེ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་
གོམས་པས་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་དེའི་ལྟ་བ་བསྒོམས་པས་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། བ་སྒོམས་པའི་མཐར་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཟད་པ་ན་སྤྲོས་པ་རྣམ་པར་ཆད་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཉིད་ཐར་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སེ། བརྒྱ་པ་ལས། མདོར་ན་ཆོས་ནི་མི་འཚེ་པར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །སྟོང་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་པ་སྟེ། །འདིར་ནི་དེ་
གཉིས་འབའ་ཞིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །“ཤེས1

་རབ་སྒྲོན་མར། དེ་ཟད་
པས་ན་སྐྱེ་བ་ཟད། །ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་ཐར་པ་དང༌། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་
ཟད་པས་ཐར། །ཞེས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་བསྟན་པར་
འཆད་ལ། བུད་དྷ་པཱ་ལི་ཏ་དང་ཚིག་གསལ་ལས། དེ་གཉིས་ཀས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐུན་མོང་བ་བསྟན་པར་བཞེད་དོ། །
ཆིག་གསལ་ལས་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་ཉན་རང་གིས་ཆོས་

1 ཤས

360

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།
ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་ཡིན་པས་འཕགས་པའི་ལུགས་མིན་ཞིང་མི་འཐད་པར་གསུངས་སོ། །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར་རང་གི་སྡེ་པ་གནས་མེད་པ་ལ་འཇིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་མྱངས་བར་བཤད་པ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་
སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་གསུངས་ཀྱི་ཐེག་
དམན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་མྱངས་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཐེག་པ་དམན་པ་གང་ཟག་
དང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་རྣམས་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་གཡང་དུ་ལྟུང་བའི་མཐའ་
མཐའ་བྲལ་གྱི་ལྟ་བས་སྤངས་པ་ཡིན་བས་དབུ་མ་བའོ། །དེ་དག་ལ་ཞི་བའི་མཐར་ལྟུང་
བ་ཡོད་ཀྱང་དེས་དབུ་མ་པ་ཡིན་པ་ལ་མི་གནོད་དེ་གཞན་དུ་ན་སྲིད་པའི་འཆིང་བ་དང་ཞི་བའི་རྒུད་པ་ལས་མ་གྲོལ་གྱི་བར་དུ་དབུ་མ་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དངོས། དེ་ཁོ་ནར་གང་དུ་ཡང་
བརྗོད་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དོར་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པས་དེ་གཉིས་ལ་འཇིག་ལྟའི་རྣམ་རྟོག་ཟད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ན། མདོ་ལས། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་དུལ་བས་ནི། །མཁས་བས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་དང༌། གནག་དང་དཀར་བའི་ལས་ནི་འཇིག་མི་འགྱུར། །བདག་གིས་བྱས་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། འོ་ན་མདོ་སྡེ་ལས། འདི་ན་བདག་གམ་སེམས་ཅན་མེད། །ཆོས་འདི་དག་ནི་རྒྱུ་དང་བཅས། ཞེས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་བདག་གཟུགས་མ་ཡིན་བདག་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་གཟུགས་ལ་བདག་མེད་བདག་ལ་གཟུགས་མེད་ཅེས་ཕུང་པོ་

361

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱ།

ལྷག་མ་བཞི་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པས་དེ་དག་ཀྱང་ལུང་གོང་མ་རྣམས་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ། དེས་ན་རྒྱལ་བས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་བཙལ་བར་བྱ་དགོས་ལ་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་སེམས་ཅན་དང་བདག་དང༌། འདིར་སྤྱད་པའི་དཀར་གནག་གི་ལས་ལས་ཕ་རོལ་ཏུ་བདེ་སྡུག་འབྱུང་བ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་གདུལ་བྱ་དམན་པ་སྡིག་པ་ལ་འཛེམ་
མེད་དུ་འཇུག་པ་རྣམས་མི་དགེ་བ་ལས་བཟློག་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་

མདོ་སྡེ་འགའ་ཞིག་ཏུ་བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་པར་གྱུར་པ་སྟེ་བདག་ཡོད་པར་བཞག་གོ །
གང་དག་དགེ་བ་བྱེད་ཅིང་མི་དགེ་བ་ལས་ལོག་པ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དམ་པོས་བཅིངས་པ་བྱ་སྲད་བུ་ཤིན་ཏུ་རིང་བས་བརྟོད་པ་ལྟར། ཤིན་ཏུ་རང་བར་ཕྱིན་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་ནས་ཐར་བའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་མི་ནུས་པའི་གདུལ་བྱ་བར་མ་དེ་དག །འཇིག་ལྟ་ལྷོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་མྱང་འདས་ལ་འདུན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་མདོ་ཁ་ཅིག་ཏུ་བདག་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་པར་གྱུར་ཏོ། །
གང་དག་སྔོན་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་
ས་བོན་སྨིན་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་གཏིང་དཔོག་ནུས་པའི་གདུལ་བྱ་
མཆོག་ལ་ནི། བདག་འགའ་དང་བདག་མེད་པ་འགའ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ནོ། །འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང༌། འོད་སྲུངས་བདག་ཅེས་
བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ །བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་

362

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

པའོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་མེད་པ་བསྟོན་དུ་མེད་པ་རྟེན་མེད་པ་སྣང་བ་མེད་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་གནས་མེད་པ་སྟེ། འོད་སྲུངས་འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང༌། དེ་ལྟར་བདག་དང་བདག་མེད་པ། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དམིགས་སུ་མེད། །བདག་དང་བདག་མེད་ལྟ་བ་ནི། །དེ་ཕྱིར་ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་བཟློག །མཐོང་དང་ཐོས་སོགས་ཐུབ་པ་ཡིས། །བདེན་མིན་བརྫུན་པ་མིན་པར་གསུངས། །ཕྱོགས་ལས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འགྱུར་བས། །དེ་དག་གཉི་ག་དོན་དུ་མིན། ཞེས་སོ། །ཐ་སྙད་དུ་བདག་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་མོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད་པས་ཡང་དག་པར་དམིགས་སུ་མེད་པ་དང་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་མེད་དང་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་གཉིས་ཀ་དོན་དུ་མིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །
རིམ་པ་འདི་ནི་བརྒྱ་པ་ལས། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བཟློག །བར་དུ་
བདག་ནི་བཟློག་པ་དང༌། །ཐ་མར་ལྟ་ཞིག་ཀུན་བཟློག་པ། །གང་གིས་ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། བརྡ་སྤྲོད་པ་དག་ཇི་ལྟ་བུར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བར་ལས་གསོག་པ་དང་འབྲས་བུ་མྱོང་བའི་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི། ངན་འགྲོར་མི་ལྟུང་བ་དང་བདེ་འགྲོ་ལ་དགོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་

བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་ནས་དེ་འདྲ་བའི་བདག་མེད་པར་བསྟན་ཞིང་ཕུང་པོ་རྫས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བ་ནི། འཇིག་ལྟ་ལྷོད་པར་བྱ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དྲུངས་

363

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱ།འབྱིན་བྱེད་མིན་པས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལམ་རྣམས་ཉོན་མོངས་ཟད་བྱེད་མིན་ནོ། །གང་ཟག་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དང་དེ་བཀག་པ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོང་བ་གཉིས་ཀ་འགོག་པའི་གསུང་རབ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་མོ། །
དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་པའི་བྱེད་པ་པོའི་ཚིག་ཐོག་མར་བཏེན་ནས་བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཚིག་གསུམ་དང་སྦྲེལ་བའི་
བཤད་པ་ཡིན་ལ། ད་ནི་རྩ་བར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་པའི་བྱེད་པ་པོའི་ཚིག་
བྱ་བའི་ཚིག་གསུམ་པ་ཉིད་དང་སྦྱར་བའི་སྒྲས་ཟིན་ལྟར་བཤད་ན། འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་པ་རྣམས་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མི་འཐད་པར་མཐོང་ནས་
དེའི་རྟེན་དུ་གྲངས་ཅན་ལ་སོགས་པས་བདག་རྟག་པ་ཡོད་ཅེས་བཏགས་སོ། །རྒྱུ་ཚན་ལྟར་སྣང་གི་འཐད་པས་སྔ་མ་ནས་འདི་དང་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འཁོར་བའི་གང་ཟག་མེད་པར་མཐོང་ནས་རྒྱང་པན་པས་དེ་འདྲ་བའི་བདག་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདག་དང་བདག་མེད་པ་འགའ་
ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་ན་འོ་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད་པར་བསྟན་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡོད་ན་དེ་སྟོན་པར་འགྱུར་ནའང་དོན་དམ་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་སྟེ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་

364

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ནོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དོན་དམ་པར་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དམིགས་པ་ལྡོག་པས་
སོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་འགགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་མཚུངས་པ་སྟེ་དེ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་སྤྲོས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བས་སྤྲོས་པ་འགག་ཅེས། དྲིས་པའི་ལན་དུ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་དེའི་ཚེ་རྐང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལ་བྱའོ། །ཡང་ན་སྔར་ཕྱི་ནང་གི་
དངོས་པོ་མ་དམིགས་པས་འཇིག་ལྟ་གཉིས་ཟད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་སྒྲས་བརྗོད་པ་དང་ཤེས་པར་ནུས་སམ་ཞེས་འདྲི་བའི་ལན་དུ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི་སྔར་བཞིན་ནོ། །
གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ། །ཆོས་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་པ་ལ་ངག་དང་སེམས་དངོས་སུ་མི་འཇུག་ཀྱང་དེ་མ་བསྟན་ན། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་མི་ནུས་པས་གདུལ་བྱ་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་
གཞུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ངེས་པར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་སྟོན་པའི་
རིམ་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པས་དེ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདུད་རྩི་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་པའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་པ་ལས། གང་
ཞིག་གང་གང་ལ་དགའ་བ། །དེ་ཡི་དེ་དེ་སྔར་བཤད་བྱ། །ཉམས་པར་གྱུར་པ་དམ་ཆོས་ཀྱི། །སྣོད་ནི་ཅིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་རང་ལ་
གྲགས་པ་སྔར་མ་བཤད་ན་ཟབ་མོའི་སྣོད་དུ་རུང་བ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། ཇི་ལྟར་ཀླ་ཀློ་སྐད་གཞན་གྱིས། །གཟུང་བར་མི་ནུས་དེ་བཞིན་དུ། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་མ་

365

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱ།

རྟོགས་པར། །འཇིག་རྟེན་གཟུང་བར་ནུས་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་བཤད་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སྡོམ་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་ང་དང་ལྷན་ཅིག་རྩོད་ཀྱི་ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་
རྩོད་དེ། གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ང་ཡང་ཡོད་བར་བཞེད་དོ། །གང་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ང་ཡང་མེད་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་

གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་སྟོན་ནོ་ཞེས་པའི་ལུང་ལས་ན། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱུང་ཚུལ་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའོ་ཞེས་གདུལ་
བྱ་རང་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ། གདུལ་བྱ་རང་ལ་གྲགས་པའི་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོའི་དབྱེ་བ་ཉན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་དེའི་ལྟ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཅན་དག་གིས་བདེན་པར་བརྟགས་པའི་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་སྟེ་བདེན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེ་ལྟར་བསྟན་པས་སྟོན་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའོ་སྙམ་དུ་གུས་པ་སྐྱེས་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་དུས་ཕྱིས་ཡང་དག་བ་ནི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡིན་ན། འདུས་བྱས་འདི་དག་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པས་ཡང་དག་པ་མིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་བཤད་ནས་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ལ་ཡང་དག་མིན་བ་སྟེ་བརྫུན་བར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་བདེན་མེད་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ནས་གདུལ་བྱ་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་སྣོད་བཅུད་འདི་དག་ཐམས་ཅད་བྱིས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་པ་སྟེ་བདེན་པ་དང༌།

366

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

འཕགས་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་བརྫུན་པའོ་ཞེས་
བསྟན་ཏེ། འདིའི་བདེན་བརྫུན་ཀྱང་རང་གྲུབ་པའི་དུས་གཉིས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་མི་གནས་ཀྱིས་སླུ་མི་སླུར་གསུངས་པའོ། །ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་སྔ་མར་རིང་ནས་གོམས་པ་ཚེ་འདིར་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲིབ་པ་ཅུང་

ཟད་མ་སྤངས་པ་ཁ་ཅིག་ལ་ནི། སྒྲིབ་པ་ཅུང་ཟད་ཙམ་པོ་དེ་ཡང་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མེད་པས་དེའི་སྔོ་བསངས་དང་དཀར་ཤམ་བརྟག་ཏུ་མི་རུང་བ་ལྟར། ཡང་དག་མིན་པ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་

མིན་ལ་ཡང་དག་བ་སྟེ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་གཞན་འགྱུར་མེད་པ་ཡང་མིན་ནོ་ཞེས་གཉིས་ཀ་བཀག་སྟེ། གཞན་འགྱུར་ཡོད་མེད་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་རྩི་བའི་གཞི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ལྟར་དུས་དང་པོར་རྒྱུན་གྱི་མཐའི་མི་རྟག་པ་མ་གཏོགས་པ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་
ལ་གཞན་འགྱུར་མེད་པའི་ཡང་དག་པ་ཁས་བླངས་ནས་སྟོན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང༌། དུས་གཉིས་པར་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཡང་དག་མིན་པ་ཁས་བླངས་ནས་རྟག་འཛིན་ཕྲ་མོ་ཟློག་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང༌། དུས་གསུམ་པར་ཤེས་ངོ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་སྐད་ཅིག་གིས་གཞན་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་ཡང་དག་དང་ཡང་དག་མིན་པའི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་ཀའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང༌། དུས་བཞི་པར་སྐད་ཅིག་གིས་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་དབེན་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དེ་ནི། ལམ་གོལ་བ་ནས་བཟློག་ནས་ལམ་བཟང་པོ་ལ་འགོད་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་སྟོན་པས་རྗེས་སུ་བསྟན་པའམ་གདུལ་བྱའི་བློ་དང་

367

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱ།

འཚམ་པར་སྟོན་པས་རྗེས་སུ་བསྟན་པའོ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདུད་

རྩི་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་མ་གྱུར་པ་ནི་མི་གསུང་ལ་ནད་དང་མཐུན་པའི་སྨན་གསོག་པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་དང་འཚམ་པར་ཆོས་སྟོན་ཏེ་བརྒྱ་པ་ལས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་དང༌། །གཉི་ག་མིན་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། །ནད་ཀྱི་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་ནི། །སྨན་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་མིན་ནམ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
བུད་དྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་དག་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀར་གྲགས་པ་ལྟར་སྟོན་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ལ།
ཡང་དག་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་བཀག་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་དབང་གིས་དང༌། ཡང་ན་ཡང་དག་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་ནི་རྒྱུ་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་དང་གཉིས་ཀ་སྐྱེ་བ་ “དེར1

་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ནི་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་བཀག་ནས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་
གདགས་པར་ཟད་པས། དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་

སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ལ་མ་ཞེན་པར་བྱས་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟུང་ངོ་ཞེས་བཤད་དོ། །
བཞི་པ་ལ་གཉིས། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང༌།
འཇིག་རྟེན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། གང་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་

པའི་ཕྱིར་བསྟན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་མཚན་ཉིད་གང་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཅེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་སྟེ། ཞེས་པར་བཤད་ཟིན་པས་ཅི་ཞིག་དྲིར་ཡོད། དེ་ལྟ་ནའང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཁས་བླངས་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པའི་དོར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་དེའི་

1 དར

368

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཚིག་གསལ་ལས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་དེའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་སྒྲ་རྟོག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ལམ་ནས་དྲངས་

ཏེ་བཤད་པ་ལ་བྱའི། མིན་བཞིན་དུ་བཏགས་པ་མིན་ཏེ་རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔ་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
དེ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་དུ་གསུངས་པའི་དང་པོ་གཞན་ལས་ཤེས་པ་མིན་པ་ནི། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ཙམ་ལས་རྟོགས་
པར་བྱ་བ་མིན་གྱི་རང་གིས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་
བའོ། །དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་དམིགས་པ་ན་རབ་རིབ་མེད་པས་སྣང་བ་འདི་ནི་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཀྱང༌། རབ་རིབ་མེད་པས་སྐྲ་ཤད་མེད་
པ་མཐོང་བ་འདྲ་བ་ཞིག་དེས་རྟོགས་མི་ནུས་ཀྱི་དེས་བསྟན་པ་ལས་སྐྲ་ཤད་དུ་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གོ་སྙམ་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་རྟོགས་སོ། །རབ་རིབ་སེལ་བའི་མིག་སྨན་བསྐུས་པས་རབ་རིབ་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཚེ་བར་སྣང་ལྟ་བུ་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བའི་ངོ་བོ་དེ་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བ་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
སྟོན་མོད་ཀྱང༌། དེ་ཙམ་གྱིས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཟག་མེད་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་རྟོགས་མི་ནུས་ཀྱི། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་ལྟ་བའི་མིག་སྨན་གྱིས་བློ་ཡི་མིག་བསྐུས་པ་ན་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་

མ་བསླད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་ཆེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་སྤྲོས་པའི་“སྣང

1
་

1 སྣད

369

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱ།

པ་གང་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་འདྲ་བ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །
དེས་ན་སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་ཅན་གྱིས་དེར་སྣང་བ་ལོག་པའི་“ཚུལ1

་གྱིས་སྐྲ་

ཤད་མེད་པ་མ་རྟོགས་ཀྱང་སྐྲ་ཤད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པ་མིན་པ་བཞིན་དུ།
སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་གཉིས་སྣང་ལོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པའི་དོན་དམ་མི་རྟོགས་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཞི་བ་ནི་རབ་རིབ་མེད་པས་སྐྲ་ཤད་མ་མཐོང་བ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་
བའོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་རྣམས་སྤྲོ་བར་བྱེད་པའི་སྤྲོས་པ་ངག་གིས་མ་སྤྲོས་པ་སྟེ་མ་བརྗོད་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །བཞི་པ་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་སུ་ནི་དེ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། མདོ་ལས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡང་མེད་ན་ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྔ་པ་དོན་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ནི་ཆོས་གཅིག་དོན་དམ་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེར་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཚུངས་པས་དོན་དམ་པར་དོན་སོ་སོ་བ་མེད་པ་སྟེ། བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། འཇམ་དཔལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ནི་གང་ཡིན་འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྨྲས་པ། ལྷའི་བུ་དོན་དམ་པར་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་གཏན་མ་སྐྱེས་པ་གང་དུ་མཚུངས་པ་དེར་དོན་
དམ་པར་མཚམས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་མཚུངས་སོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་ལྔ་པོ་དེ་དག་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་སྔ་མ་རྣམས་ཕྱི་མས་

1 ཆུལ

370

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བཤད་པར་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རེ་ཞིག་རྒྱུ་དེ་ཉིད་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་བར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུར་འཕོས་པའི་རྟག་པ་མིན་ནོ། །ཡང་རྒྱུ་གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་ཡོད་པའང་མིན་ཏེ།
གཞན་ཡིན་ན་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་འགལ་བས་རྒྱུ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལས་མི་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱུའི་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་
གྱིས་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྒྱུ་རྟག་པ་དང་ཆད་

པའི་སྐྱོན་གཉིས་དང་བྲལ་བར་གྲུབ་སྟེ། འདི་ནི་རྒྱུ་འབྲས་མིན་བའི་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བའི་གཅིག་ཐ་དད་དང་རྟག་ཆད་གཉིས་སྤོང་བའི་སྒོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
ལྔ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་པ་སྐྱོབ་པ་དང་མགོན་མེད་པའི་སྐྱབས་དང་མགོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་རྒ་བ་དང་འཆི་བ་
གཏན་ནས་གཅད་པ་དེ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་གཅིག་པ་དང་དོན་ཐ་དད་པ་མིན་
ཞིང་ཆད་པ་དང་རྟག་པ་ཡང་མིན་པ། ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་གསལ་བར་བྱེད་པ་འདི་ཡིན་ལ་དེས་ན་བདུད་རྩི་དེ་འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྒྲུབ་པར་

371

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱ།

བྱའོ། །ཉན་ཐོས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནའི་བདུད་རྩི་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་བསྒོམ་པའི་རིམ་
གྱིས་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་
ཀྱི་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་བདུད་རྩི་ཉེ་བར་སྤྱད་པས་ངེས་པ་ཁོ་ནར་རྒ་ཤི་ཟད་པའི་མྱང་
འདས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་དེ་ཐོས་ཀྱང་དགེ་རྩ་མ་སྨིན་
པས་ཚེ་འདིར་ཐར་བ་མ་ཐོབ་ན་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སྔོན་གྱི་རྒྱུའི་སྟོབས་ལས་གདོན་མི་
ཟ་བར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྒྱ་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། །མྱ་ངན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང༌། །སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་འབད་མེད་པར། །ངེས་པར་འཐོབ་འགྱུར་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟེན་པ་པོའི་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་དང་ཕྲད་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་མྱང་འདས་འཐོབ་པར་མ་ངེས་སོ་སྙམ་ན། ཅི་སྟེ་ཡང་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བྱུང་ཞིང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཟད་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ཀྱང༌།
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་འདུ་འཛི་དང་སྟེན་པ་མེད་པའམ་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ཚོལ་བའི་སྟེན་བ་མེད་པ་ཙམ་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བས་མྱང་འདས་ངེས་པ་ཁོ་ནར་འཐོབ་བོ། །དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་རིགས་ཅན་ལ་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་རྣམས་ལ་ལམ་འདིས་ལམ་གཞན་གྱི་མིག་བྱས་ནས་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཁྲིད་པ་དང་འདས་ཟིན་པ་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མིང་འཐོབ་པ་ནི་
ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྡུད་པ་ལས། དམུས་ལོང་དམིགས་བུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་

རྣམས། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་པར་ག་ལ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་

372

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

མེད་ན་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལྔ་ཡིས། །དམིགས་བུ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་ནུས་མ་ཡིན། །གང་ཚེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་ཟིན་གྱུར་པ། །དེ་ཚེ་མིག་རྙེད་གྱུར་ཞིང་འདི་ཡི་མིང་འཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
གནས་འདི་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེ་བས་འདི་ལྟར་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་སྙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལ་ཡང་བསྔགས་ཏེ། བརྒྱ་པ་ལས། བསོད་ནམས་ཆུང་དུས་ཆོས་འདི་ལ། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཡང་མི་འགྱུར། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཙམ་ཞིག་གིས། །སྲིད་པ་ཧྲུལ་པོར་བྱས་པར་
འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕན་ཡོན་དེ་དག་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་ནི་སྲོག་ཀྱང་བཏང་ནས་རྒྱལ་སྲས་རྟག་ཏུ་དུས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཇི་ལྟར་
བཙལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བཙལ་ནས་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཟབ་མོའི་དོན་འདི་སེམས་པ་
ལ་དུས་རྟག་ཏུ་འགྲུས་པར་བྱ་སྟེ། བརྒྱ་པ་ལས། ཡང་དག་མཐོང་ན་གནས་མཆོག་ལ། །ཅུང་ཟད་མཐོད་ན་བཟང་འགྲོ་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་ནང་བདག་བསམ་པ་ལ། །མཁས་པས་རྟག་ཏུ་བློ་གྲོས་བསྐྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། བདག་དང་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པ་འདི་ཉིད་སྔར་དྲངས་པ་རྣམས་དང་གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་དུ་མས་བསྟན་ལ། དེའི་དོན་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེ་ཉིད་ལ་འདྲིས་པར་བྱས་པས་ཉེས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པར་གསུངས་པས། ཟབ་མོའི་དོན་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཀའ་
སྩལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ནི་འདིར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་ནས་ཀྱང་བཤེས་གཉེན་དང་དལ་འབྱོར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བར་བལྟས་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་

373

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱ།

པས་གཞི་བཟུང་ནས་མང་དུ་ཐོས་པའི་དོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་

དུ་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་དབེན་པའི་གནས་སུ་འདྲིས་པར་བྱའི་ཚིག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཙམ་ལ་ཆེད་ཆེར་མི་བྱེད་པ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་པོ་ཡིན་ནོ། །
ཇི་སྐད་དུ་ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས། སངས་རྒྱས་འབྱུང་དང་ཡུན་དུ་གནས་པ་དང༌། །དེ་བཞིན་བསྟན་ལ་དང་པ་ཐོབ་པར་དཀའ། །མི་ཡི་སྲིད་པའང་རྙེད་པར་
དཀའ་བས་ན། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་ལ་ལེགས་བརྩོན་གྱིས། །མི་ཁོམ་བརྒྱད་
པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་ཤིང༌། །ཁོམ་པ་ཕུན་ཚོགས་རྙེད་དཀའ་ཐོབ་གྱུར་ལ། །བདེར་གཤེགས་བསྟན་ལ་དད་པ་རྙེད་གྱུར་པའི། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

རིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད། །སྒྲ་ལ་འཆེལ་ཅིང་འདུག་པར་མ་བྱེད་པར། །ཆོས་ཐོས་གྱུར་ནས་རྟག་ཏུ་ནན་ཏན་གྱིས། །ཁྱེད་ཀྱི་རྟག་ཏུ་དགོན་པའི་གནས་སྟེན་
ལ། །དེས་ནི་མི་མཆོག་དམ་པར་འགྱུར་བར་བྱོས། །ཆོས་སྨྲའི་དགེ་བཤེས་གང་ཡིན་སྟེན་གྱིས་ལ། །སྡིག་པའི་གྲོགས་ལ་ལན་འགའ་འང་མ་སྟེན་ཅིག །སེམས་ཅན་
ཀུན་ལ་སེམས་ནི་མཉམ་གྱིས་ལ། །སེམས་ཅན་དེ་ལ་ནམ་ཡང་མ་རློམ་ཞིག །ཚུལ་
ཁྲིམས་ལྡན་དང་མང་དུ་ཐོས་གྱིས་ལ། །རྟག་ཏུ་ཕྱག་དང་ཁྲོད་དང་བསོད་སྙོམས་
སྤྱོད། །གཡེལ་བ་མེད་པར་ཤིང་དྲུང་སྟེན་གྱིས་ལ། །བཀུས་ཏེ་བོར་བ་མཆོག་ལ་མ་
སྨོད་ཅིག །འདུས་བྱས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་མིན། །མཚན་ཉིད་གཅིག་ཅིང་སྨིག་རྒྱུ་འདྲ་བ་ཡིན། །དམ་པའི་དོན་གྱི་མུ་གཅིག་ཤེས་གྱིས་ལ། །མྱུར་དུ་

གཞལ་བྱས་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་གྱིས། །ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་ལྟོས། །ནང་
གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་ཕྱི་ཡི་དྲུག །དེ་དག་གྲོང་སྟོང་འདྲ་བར་གསུངས་པས་ན། །དེ་

374

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ལ་ནམ་ཡང་སྟེན་པར་མ་བྱེད་ཅིག །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། །གཏི་མུག་ང་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པས་བསྐྱེད། །རྟོག་པ་དེའང་མ་བྱུང་འབྱུང་མེད་པར། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་འདྲན་པ་རྣམས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རབ་བྱེད་གོང་འོག་རྣམས་སུ་ཟབ་མོའི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པར་དྲིལ་བ་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིས་བསྟན་པ་བཞིན་ཡིན་པས། ལྟ་བས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཐམས་ཅད་བདག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོན་པར་འདུ་བར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་ངོ་། །བདག་དང་ཆོས་བརྟག་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

༼རབ་བྱེད་བཅུ་དགུ་པ་དུས་བརྟག་པ།༽
བཞི་པ་དུས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དུས་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་དགག །དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་

གཞུང་བཤད་པ། ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དོན་བསྡུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྨྲས་པ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཡོད་དེ་དངོས་པོ་ནི་དུས་གསུམ་དུ་གདགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་དུས་གསུམ་ནི་མདོ་སྡེ་ལས་བསྟན་ལ་དེ་ཡང་དངོས་པོའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་སྐྱེས་ནས་འགགས་པ་ལ་འདས་པ་དང་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ནི་ད་ལྟར་བ་དང༌། བདག་གི་དངོས་པོ་མ་རྙེད་པ་ལ་ནི་མ་འོངས་པའོ་ཞེས་བསྙད་དོ། །
འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ། དུས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སྤྱིར་

375

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་དག།
དགག །རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པའི་འདོད་པ་སོ་སོར་དགག །ཐ་སྙད་དུ་དུས་གསུམ་རྣམ་
པར་འཇོག་པའི་ཚུལ་ལ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འདས་པ་ལ་ལྟོས་མ་ལྟོས་ཀྱི་དུས་

གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག །རིགས་པ་དེ་དུས་གཞན་གཉིས་ལ་སྦྱར་བ། ཆོས་གསུམ་ཚན་གཞན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག །མ་ལྟོས་པའི་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་

པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

ཡོད་ན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་འདས་པའི་དུས་ལ་ལྟོས་ན་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་འདས་པའི་དུས་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དུས་དེ་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་དེ་གཉིས་འདས་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་ནི་ཡུལ་དུས་གང་དུ་ཡང་མི་འཁྲུལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནམ་ཡང་མི་འཐད་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲོན་མེའི་ངོ་བོ་ལ་མུན་པ་མེད་ཀྱང་ཕན་ཚུན་འགལ་ཟླར་ལྟོས་པས་ཁྱབ་པ་མེད་དོ་སྙམ་ན། སྣང་མུན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

པའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་ན་དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་དུ་མེད་ཀྱང་ལྟོས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་འདྲ་བར་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེས་མི་གནོད་དོ། །
དུས་དེ་གཉིས་འདས་པའི་དུས་ན་ཡོད་ན་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱང་འདས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་འདས་པ་ཡང་གཞག་པར་མི་ནུས་ཏེ། “ད1

་ལྟར་བ་ལས་འདས་པས་འདས་

པ་དང་དེར་མ་འོངས་པས་མ་འོངས་པར་འཇོག་དགོས་ན་ད་ལྟར་བ་མེད་ན་དེ་མི་རུང་

1 དེ

376

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་སྤང་བར་འདོད་ནས་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་འདས་པའི་དུས་དེ་ན་མེད་པར་གྱུར་པར་རྟོག་ན་ཇི་ལྟར་ན་འདས་པའི་དུས་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་སྔ་དུས་རྟག་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན་དུས་

གཉིས་པོ་འདས་པ་ལ་ལྟས་མི་དགོས་སོ་སྙམ་ན། འདས་པ་ལ་ནི་མ་ལྟོས་པར་དུས་དེ་གཉིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཐོབ་ནས་དེ་ལས་མ་རྒལ་བའམ་མ་འདས་པ་ལ་ད་ལྟར་བར་གཞག་དགོས་པས་ད་ལྟར་བ་འདས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་འགལ་ལ། དེའི་ཕྱིར་མ་འོངས་པ་ཡང་བརྒྱུད་ནས་འདས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་ཏེ་ད་ལྟར་དུ་མ་འོངས་པས་མ་འོངས་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་དེ་གཉིས་འདས་པ་ལ་མི་ལྟོས་ན་གཞན་ལ་ཡང་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་བས། །གང་ལ་ཡང་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་བོང་བུའི་རྭ་བཞིན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འདས་པ་ལ་ལྟོས་མི་ལྟོས་གང་དུ་ཡང་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་ཁྱུང་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་གཉིས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ད་
ལྟར་བ་ལ་ལྟོས་མ་ལྟོས་ཀྱི་འདས་མ་འོངས་གཉིས་དང་མ་འོངས་པ་ལ་ལྟོས་མ་ལྟོས་
ཀྱི་འདས་ད་ལྟར་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པ་ན། སྔར་འདས་པ་ལ་ལྟོས་མ་ལྟོས་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་བཀག་པའི་རིགས་པའི་རིམ་པའི་ཚུལ་ནི་
འདི་ཉིད་ཀྱིས། འདས་པའི་ལྷག་མའི་དུས་ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་པོ་ལ་ལྟོས་མ་ལྟོས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་སུན་འབྱིན་པ་བསྣོར་བའང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པ། །གལ་ཏེ་ད་ལྟར་བྱུང་ལྟོས་ན། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡི་ཕྱིར་

377

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་དག།

ན་འདས་པ་དང༌། །མ་འོངས་དུས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་དང༌། འདས་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི། །གལ་ཏེ་མ་འོངས་ལྟོས་གྱུར་ན། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འདས་པ་དང༌། །ད་ལྟར་དུས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་དུ་འདོན་པ་བསྒྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དུས་གསུམ་ལ་ཇི་ལྟར་དཔྱད་པའི་རིམ་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཉིད་
ཀྱིས་མཆོག་དང་ཐ་མ་འབྲིང་གསུམ་དང་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་
མ་བསྟན་གསུམ་དང༌། སྐྱེ་གནས་འཇིག་པ་གསུམ་དང་སྔ་ཕྱི་དབུས་གསུམ་དང་ཁམས་གསུམ་དང་སློབ་མི་སློབ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་གསུམ་དང༌། གཅིག་དང་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གཉིས་དང་མང་པོ་སྟེ་གསུམ་ཆན་དང་འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་ལའང་རྣམ་པར་བཤད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱོགས་“ཙམ1

་སྨས་ན་རབ་

དང་ཐ་མ་གཉིས་འབྲིང་དང་རབ་འབྲིང་གཉིས་ཐ་མ་དང་ཐ་འབྲིང་གཉིས་རབ་དང་
གཅིག་དང་གཉིས་ནི་མང་པོ་དང་གཅིག་དང་མང་པོ་དག་གཉིས་དང་གཉིས་དང་མང་པོ་དག །གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ལྟོས་པ་དེ་ཡོད་པའི་
གནས་དང་དུས་དེར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་མེད་ན་དེ་དག་ལ་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཕན་ཚུན་མ་ལྟོས་པར་ཡོད་པའང་མི་འཐད་པས་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་མེད་པ་མིན་ཏེ་དེས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་སྡེས་འདོད་པའི་དུས་དགག །རང་སྡེ་དངོས་པོར་སྨྲ་བས་འདོད་པའི་དུས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་སྐད་
ཅིག་དང་ཐང་གཅིག་དང་ཡུད་ཙམ་དང་ཉིན་མཚན་ལ་སོགས་པའི་ཆད་དོན་གཞན་

1 ཅམ

378

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དུས་ཞེས་པ་སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་གནས་པ་ཞིག་ཡོད་ན། སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཚད་དང་ལྡན་པར་འཛིན་པ་ཞིག་ནའང༌། དུས་ཞེས་པ་སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་ནི་མེད་པས། དེ་ལྟར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དུས་ནི་རང་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །
ཅི་སྟེ་དུས་རྟག་པ་ནི་ཡོད་ལ་དེ་སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་གསལ་བར་བྱེད་དེ། དུས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་སྨིན་པར་བྱེད། །དུས་ཀྱིས་སྐྱེ་དགུ་སྡུད་པར་བྱེད། །དུས་
ཀྱིས་གཉིད་ལོག་སད་པར་བྱེད། །དུས་ལས་འདའ་བར་ཤིན་ཏུ་དཀའ། ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། གང་ཞིག་སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པས་གསལ་ཞིང་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དུས་ཐེར་ཟུར་ཏུ་གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དུས་འདི་འདུས་བྱས་སམ་འདུས་མ་བྱས་ཤིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་རྟོག་གྲང་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང༌། སྐྱེ་དང་གནས་དང་འཇིག་
པ་རྣམས། །མ་གྲུབ་ཕྱིར་ན་འདུས་བྱས་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྔར་བཀག་ཟིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་དུས་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་མ་བཟུང་བའི་དུས་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པའི་ཚད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གདགས་པར་ནུས་ཏེ་མི་ནུས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དུས་རྟག་པ་མེད་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱང་འདུ་བྱེད་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་དུས་ནི་སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པའི་

379

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་དག།

སྒྲའི་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་དེ་དག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་དུས་ནི་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པས་དུས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་འཇོག་ན། སྔར་བཤད་ཟིན་པ་དང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་
མིན་ན་དེ་ལ་བཏགས་པའི་དུས་ལྟ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་
འགྱུར་རོ། །
གསུམ་པ་ནི། འདིར་དུས་གསུམ་ནི། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་མ་
འོངས་པ་ནི་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་སུ་མ་ཕྱིན་པའོ། །འདས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས་འདས་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་ད་ལྟར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི་དེར་མ་འོངས་པ་དང་རྒལ་བ་དག་གིས་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པའི་དུས་གཉིས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ནི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞག་གོ །དེ་ལ་གང་དུ་མ་འོངས་ཤིང་གང་ལས་འདས་པས་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པར་འཇོག་པའི་དུས་ནི་ད་ལྟར་བ་སྟེ་དེས་ན་ད་ལྟར་བ་ནི་དུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་གཞན་གཉིས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟར་བར་མ་ཕྱིན་པ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པའང་ཡིན་པས་དེ་བཅད་པའི་ཕྱིར་མངོན་པ་ལས་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་དང༌། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་ད་དུང་མྱུ་གུར་མ་སྐྱེས་པའམ་མ་ཕྱིན་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཞིག་ད་ལྟར་བར་མ་འོངས་པའི་གཞི་དེ་ནམ་ཡང་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མེད་པས་མ་ཕྱིན་པ་ནི་མ་འོངས་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གང་དུ་མ་འོངས་པ་ནི་ད་ལྟར་བ་དང་གང་ཞིག་མ་འདས་པ་ནི་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་

380

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

འབྲས་བུ་རྣམས་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་བུ་རྣམས་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་འཇོག་པ་མིན་ནོ། །འདི་ལ་གང་མ་འོངས་པའི་འབྲས་བུ་དང་དེའི་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་རང་གི་བྱ་བ་བྱས་ནས་ཞིག་བ་མིན་པས་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་སྤྱད་མ་ཟིན་པ་ཞེས་དབུས་མཐའ་སོགས་ལས་གསུངས་སོ། །ད་ལྟར་བ་ལས་ལོག་པ་ཙམ་ལ་འདས་པར་འཇོག་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཡང་འདས་པར་འགྱུར་བས་ད་ལྟར་བ་ལས་འདས་པ་ནི་ད་ལྟར་བ་ཞིག་པའོ། །བྱུང་ལ་འགགས་པ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ་དཔེར་ན་མྱུ་གུ་ཞིག་པ་འདས་པར་འཇོག་པ་ན་བྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི་འདས་པ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི་གང་འདས་

པའི་འདས་རྒྱུ་མྱུ་གུ་ལ་བྱའོ། །མྱུ་གུ་དེ་འདས་པར་སོང་བ་ན་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་དང་དེའི་རྒྱུ་གཉིས་ཀས་རང་གི་བྱ་བ་བྱས་ནས་ཞིག་པས་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་སྤྱད་ཟིན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ད་ལྟར་བ་ནི་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་དུས་ཏེ་དེའི་དུས་ན་རང་གི་རྒྱུ་ནི་འགགས་ལ་འབྲས་བུ་རང་ཉིད་མ་འགགས་པས་རྒྱུ་ནི་སྤྱད་ཟིན་ལ་འབྲས་བུ་ནི་སྤྱད་མ་ཟིན་པར་གསུངས་སོ། །
དེ་ལྟར་ན་མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ནི་མྱུ་གུ་འདས་པའི་དུས་དང་མྱུ་གུ་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མྱུ་གུ་མ་འོངས་པའི་དུས་དང་མྱུ་གུ་གྲུབ་ནས་མ་ཞིག་པ་ནི་མྱུ་གུ་ད་ལྟར་བའི་དུས་ཡིན་པས། དུས་གསུམ་ཆར་ཡང་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དེའི་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེས་ནས་མ་ཞིག་པའི་དུས་གང་ཡིན་དེ་ལ་རྩི་བ་ཡིན་གྱི། དུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་
པ་པོས་བརྗོད་བཞིན་པའི་ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་མེད་པ་ལ་ད་ལྟར་བ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་བརྗོད་པ་པོ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུ་སྔ་མ་དང་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་དང་འདས་པ་ཞིག་པ་དང་མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པར་འདོད་

381

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་དག།

བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་མ་སྔ་མ་རྣམས་འདས་པ་དང་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་མ་འོངས་པར་འདོད་པ་ནི་མུན་སྤྲུལ་ལོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ལ་དུས་གསུམ་གསུམ་དུ་འཇོག་པས་མྱུ་གུ་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པའི་དུས་སུ་ཡང་མྱུ་གུར་ཡོད་པར་འདོད་དེ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ “སྐྱོང

1

་ནི་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟར་བ་དང་ད་ལྟ་བ་ནས་འདས་པར་འཇུག་པ་ན་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་འདོར་གྱི་དེའི་དུས་ཀྱི་རྗེས་མི་
འདོར་ཏེ། དཔེར་ན་གསེར་གྱི་སྣོད་བཅོམ་ནས་སྣོད་གཞན་བྱེད་པ་དང་འོ་མ་ཞོར་
འགྱུར་བ་ན་དབྱིབས་དང་རོ་གཞན་དུ་འགྱུར་གྱི་ཁ་དོག་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་
ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །
དབྱངས་སྒྲོག་ནི་དུས་རེ་རེ་ཡང་དུས་གསུམ་གའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་མོད་
ཀྱང་གང་ཤས་ཆེ་བས་འདས་པ་ལ་སོགས་པར་འཇོག་སྟེ། སྐྱེས་པ་གཅིག་པུད་མེད་གཅིག་ལ་ཆགས་པ་ཤས་ཆེ་ཡང་བུད་མེད་གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་མིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དབྱིག་ཤེས་ནི་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་མ་འོངས་
པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སོ་སོ་བར་ཕྱིན་པ་ན་མ་འོངས་པ་ལ་སོགས་པར་འཇོག་སྟེ། རྩིས་ཀྱི་རིལ་བུ་གཅིག་གཅིག་དང་བརྒྱ་དང་སྟོང་གི་ཤོད་མིག་ཏུ་བཞག་
ན་གཅིག་ལ་སོགས་པར་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ལྷ་ནི་དཔེར་ན་བུད་མེད་གཅིག་ལྟོས་ས་ལ་ལྟོས་ནས་མ་དང་བུ་མོར་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་ནས་དུས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འཇོག་གོ །དེའི་

1 སྐྱོབ

382

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

དང་པོ་ནི་འགྱུར་བ་སྨྲ་བས་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དང་གཉིས་པ་ལ་དུས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་འཆོལ་པ་དང༌། གསུམ་པ་ལ་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་འདོད་ན་འདུས་མ་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ན་བྱ་བ་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་

གནས་སྐབས་སོ་སོར་མེད་པ་དང༌། བཞི་པ་ལ་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ལའང་སྔ་ཕྱི་དབུས་གསུམ་དུས་གསུམ་དུ་སྨྲ་དགོས་པས་དུས་“རེ་རེ1

་ལ་དུས་གསུམ་གསུམ་

ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །
གཞན་ཡང་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དུས་སུ་ཡང་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་
བོར་ཡོད་ན། མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་བྱ་ཞེས་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་ལས་བཀག་ནས་དུས་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་
སྨྲ་ཞིང༌། ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་དངོས་མེད་དུ་འདོད་དེ་འདི་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་པ་མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རང་སྡེ་
རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པའོ། །དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་དུས་གསུམ་ག་དངོས་པོར་
བཞེད་དེ་རབ་བྱེད་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་དུས་གཉིས་དངོས་པོར་བསྒྲུབས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་“རེ་རེ2

་ལ་དུས་གསུམ་

གསུམ་དུ་བྱེད་པ་ནི་མི་བཞེད་པས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་མི་འདྲའོ། །འདིའི་ལུགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་མྱུ་གུ་ལ་“མཚོན3

་ན་མྱུ་གུ་ནི་ད་ལྟར་བ་དང་དེ་ཞིག་པ་ནི་འདས་པ་དང་
སྤྱིར་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འགར་རྒྱུ་རྐྱེན་མ་“ཚང

4

་བས་མྱུ་གུ་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་འོངས་
1 རི་རི
2 ར་ར

3 མཚན
4 ཆང

383

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་དག།

པའོ། །འོ་ན་མྱུ་གུ་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་རིགས་འདྲ་བ་རྒྱུད་མར་འབྱུང་བ་ནི་འདོད་པས་དེའི་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་རྣམས་ད་ལྟར་བར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟར་བ་དང་ཞིག་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་མྱུ་གུ་ཞིག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ་དེའི་རིགས་འདྲའི་ཞིག་པ་རྣམས་ནི་སྔ་མ་སྔ་མ་ཞིག་པ་ཡིན་ཞིང་ཞིག་པ་ཐམས་ཅད་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མྱུ་གུ་ཞིག་པ་དེ་རང་དུས་ན་ཁོ་རང་ཞིག་པ་མིན་ཀྱང་སྤྱིར་ཞིག་པ་ཡིན་པས་འདས་པ་ཁོ་
ནའོ། །དེ་ལྟར་འདས་པའི་རིགས་འདྲ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བྱུང་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་ཞིག་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་གཞག་དགོས་པས་དུས་གཞན་གཉིས་དང་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པའི་རིགས་འདྲ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བྱུང་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་གཞག་དགོས་པས་འདས་ད་ལྟར་གཉིས་དང་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟར་བ་ནི་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་གཞག་མི་དགོས་པའི་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་མ་འོངས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པར་བསྟན་
པ་དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་པ་དང༌། དུས་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་རབ་བྱེད་འདས་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱོགས་ཙམ་མཚོན་པ་ནི། གླང་པོའི་རྩལ་གྱི་

མདོ་ལས། གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་འགའ་ཡོད་ན། །རྒྱལ་བ་ཉན་ཐོས་བཅས་པས་དེ་མཁྱེན་འགྱུར། །ཐེར་ཟུག་ཆོས་རྣམས་མྱ་ངན་འདའ་མི་འགྱུར། །མཁས་

384

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

རྣམས་ནམ་ཡང་སྤྲོས་པ་མེད་མི་འགྱུར། ཞེས་དང༌། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང༌། ཆོས་ནི་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་དག་བསྟན་གྱུར་ནས། །སངས་རྒྱས་འབུམ་ཕྲག་གང་དག་འདས་གྱུར་ཀྱང༌། །ཆོས་དང་ཡི་གེ་དག་ལ་ཟད་མེད་དེ། །སྐྱེ་བ་ཡོད་མིན་དེས་ན་ཟད་པ་མེད། ཅེས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ། །བྱམས་པ་ཞེས་བྱའི་རྒྱལ་བ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང༌། །ས་འདི་གསེར་གྱིས་བདལ་པ་འབྱུང་འགྱུར་བ། །དེ་ཚེ་དེ་ཡི་འབྱུང་དེ་ག་ལ་“ཡོད

1

། ཅེས་སྔར་སངས་རྒྱས་བྱོན་ནས་འདས་པའི་དུས་ལ་
ཟད་པ་དང་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་དུས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་བཀག་པས་དུས་རང་
བཞིན་མེད་བར་བསྟན་ནོ། །
གསུམ་པ་ནི། སྔར་བྱུང་ནས་འགགས་པ་དང་ད་དུང་མ་བྱུང་བ་སླར་འབྱུང་བ་དང་བྱུང་ནས་མ་འགགས་པའི་དུས་གསུམ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་

གཏན་མི་རུང་གི །དེས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཆེས་འཐད་དོ་སྙམ་དུ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱའོ། །དུས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་དགུ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

༼རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པ་ཚོགས་པ་བརྟག་པ།༽
གཉིས་པ་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས། དུས་
འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཡིན་པ་དགག །དུས་འབྲས་བུ་འབྱུང་འཇིག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། ངེས་
དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དོན་བསྡུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྨྲས་
1 ཡད

385

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ།

པ། དུས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ན་ས་བོན་དང་ས་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གཞན་ཚོགས་ཀྱང་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་ཉེ་ན་མི་སྐྱེ་ལ་ཉེ་ན་སྐྱེ་བ་དང༌། ཕྱི་རོལ་བཞིན་དུ་ནང་
ལའང༌། །ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ན། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྨིན་པར་འགྱུར། ཞེས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དུས་ལ་ལྟོས་བར་གསུངས་སོ། །འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ། རྒྱུ་རྐྱེན་
གྱི་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག །རྒྱུ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག །རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཚོགས་པ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག །དུས་མཉམ་པའི་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག །ཚོགས་པ་ཕྱི་མ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོགས་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་དགག །ཚོགས་པ་ལས་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོགས་པ་ལ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་བ་དགག །ཚོགས་པ་ལ་ཡོད་མེད་ཉིད་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ནི། མྱུ་གུ་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་ན་འབྲས་བུ་ཚོགས་པ་ལ་གནས་པ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེའམ། མི་གནས་པ་ཞིག་
རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱ་གྲང༌། གལ་ཏེ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་འབྲས་
བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང༌། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་
ནི་ཇི་ལྟར་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ཞེས་པ་མི་
སྐྱེ་སྟེ། འབྲས་བུ་དང་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་འཁར་གཞོང་ན་ཡོད་པའི་ཞོའི་རིགས་འཁར་གཞོང་གིས་མི་སྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཡོད་པ་ནི་གྲུབ་ཟིན་པས་མདུན་གྱི་བུམ་པ་བཞིན་དུ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་རྐྱེན་

386

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ལ་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་གནས་པ་རྐྱེན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པས་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་
དོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གསལ་བ་སྔར་ཡོད་ན་སླར་ཡང་སྐྱེ་མི་དགོས་ལ་མེད་ན་སྔར་མེད་སྐྱེ་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་
འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་གནས་པ་མེད་ན་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ཞེས་པ་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ན་མེད་པའི་
ཕྱིར་བྱེ་མ་ལས་ཏིལ་མར་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་སྐྱེ་
མི་དགོས་ཤིང་ཚོགས་པ་ལ་མེད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་མི་ནུས་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་
བུ་རྟེན་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་ན་ནི། ཚོགས་པ་ལ་ཚད་མ་བཞི་གང་རུང་གིས་གཟུང་དུ་ཡོད་དགོས་ན་ཚོགས་པ་ཉིད་ལ་ཚད་མས་གཟུང་དུ་མེད་པས་དེ་ལ་འཁར་གཞོང་ན་ཞོ་ལྟར་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ་བྱེ་མ་ལས་འབྲུ་མར་བཞིན་ནོ། །འབྲས་བུ་ནི་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ནི་རྗེས་དཔག་ལས་གྲུབ་བོ་སྙམ་ན། འོ་ན་གང་ན་གང་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་སྟེ་འཁར་གཞོང་ལས་ཞོའི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་

བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྲུབ་བོ་ཞེས་ཅི་སྟེ་མི་གཟུང༌། ཅི་སྟེ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའང་རྗེས་དཔག་དང་འགལ་བས་ཇི་ལྟར་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མི་རིགས་པ་བཞིན་དུ་ཚོགས་པ་ལ་མེད་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ་སྙམ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་འབྲས་བུ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་མེད་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པ་མིན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་

387

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ།གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་འགོག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་གྱིས་དེ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་པར་བརྟགས་པ་སེལ་ཏེ། ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་དབུ་མའི་ལམ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་
མེད་ན་ནི་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་རྣམས་དང་ནི་རྐྱེན་དག་ཀྱང་རྒྱུ་རྐྱེན་མ་ཡིན་པ་མེ་དང་སོལ་བ་སོགས་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་མེད་པར་མཚུངས་ན་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་རྐྱན་ཡིན་མིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པར་འགྱུར་བ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གཉིས་ཚོགས་པ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པས་ནི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཙམ་ཞིག་
བྱེད་ལ་རྒྱུ་དེས་ནི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ། རྒྱུའི་ནུས་པ་འགའ་ཞིག་འབྲས་བུ་
ལ་བྱིན་ནས་འགག་ཅིང་བྱིན་པའི་རྒྱུ་དེས་ཕན་བཏགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་“སྐྱེད

1

་དོ་
ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྒྱུས་ནི་འབྲས་བུ་ལ་བྱེད་རྒྱུ་བྱིན་ནས་འགག་པར་འགྱུར་ན་འབྲས་བུ་
ལ་གང་བྱིན་པའི་བྱེད་རྒྱུ་དང་གང་ཞིག་འགགས་པའི་རྒྱུ་ཡི་བདག་ཉིད་རྫས་སོ་སོ་བ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བྱིན་པའི་རྒྱུ་ནི་རང་སྐྱེས་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་གནས་བས་རྟག་པ་དང་འགགས་པའི་རྒྱུ་ནི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་རྒྱུ་གཅིག་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་གཅིག་ཉིད་རྫས་སོ་སོ་བ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱུས་ནི་འབྲས་བུ་ལ་བྱེད་རྒྱུ་མ་བྱིན་པར་

1 སྐྱིད

388

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྔ་ལོགས་ན་འགག་པར་འགྱུར་ན་ནི། རྒྱུ་ས་བོན་ལྟ་བུ་
འགགས་པའི་རྗེས་ནས་ནི་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་རྒྱུ་ས་བོན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མྱུ་གུའི་སྔ་རོལ་དུ་ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་རིལ་གྱིས་འགགས་པ་དང་འགགས་མ་འགགས་ཆ་

གཉིས་གང་རུང་དུ་འགྱུར་བའི་བརྟག་པ་འདི་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། འགག་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར་ན་མྱུ་གུའི་སྔ་རོལ་དུ་ས་བོན་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚེ་འགག་པའི་བྱ་བ་རྫོགས་དགོས་ཏེ་འགགས་པ་ནི་འགག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དེའི་ཆོས་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཆོས་ཅན་ནི་དུས་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་སྐྱེ་བ་བདེན་པར་འདོད་ན་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚེ་སྐྱེ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་གྲུབ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་རང་གི་སྔ་རོལ་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་ཉེས་པ་
འདིར་འགྱུར་ན་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་འབྲས་བུ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་འབྲས་
བུའི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་དུས་མཉམ་པའི་སྒྲོན་མས་འོད་སྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྲས་བུ་ཡང་ནི་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་ན་ནི། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱུ་དང་བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་ནི་དུས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ན། བ་ལང་གི་རྭ་གཡས་གཡོན་གཉིས་བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མ་མཐོང་བས་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དག་ན་རེ་དངོས་པོ་རྣམས་སྔར་མ་བྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་མེད་དེ་གློ་བུར་བ་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་བའི་སྔ་རོལ་གྱི་མ་འོངས་

389

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ།

པའི་སྐབས་སུ་ཡང་གནས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པས་ནི་དེ་ད་ལྟ་བའི་གནས་
སྐབས་སུ་སྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི་རྫས་ནི་སྔ་ཕྱིར་གནས་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པར་ཏེ་གྲུབ་ཟིན་པར་གྱུར་ན་ནི། འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་རང་གི་རྒྱུ་མེད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་དང༌། རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱོགས་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱུ་ཁོ་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་
ཚོགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་ལ་བྱེད་རྒྱུ་བྱིན་མ་བྱིན་གྱི་ཉེས་པར་ཡང་མི་
འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་ཉིད་འགགས་ནས་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཛེར་ཏོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་འགགས་པ་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ལ་དེ་ཡང་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནར་རྟོག་ན་ནི་ཟློས་གར་མཁན་ཆ་ལུགས་གཞན་བཏང་ནས་གཞན་ལན་པ་ལྟར་རྒྱུ་ནི་དུས་ཀུན་ཏུ་འཕོ་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི་འབྲས་བུ་སྔར་མེད་པ་སྐྱེ་བ་མིན་པར་འགྱུར་
རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་རྟག་པར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྔོན་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་ཡང་ནི་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དང་པོ་རྒྱུའི་དུས་དང་ཕྱིས་འབྲས་བུའི་དུས་གཉིས་ཀར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་སྐྱེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། “རྒྱུས1

་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དགག་
པ་དང༌། རྒྱུ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བདུན། རྒྱུ་འགགས་

1 རྒྱས

390

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

པ་དང་གནས་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་དགག །རྒྱུས་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་དགག །རྒྱུས་ཕྲེད་བ་དང་མ་ཕྲད་བར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་དགག །འབྲས་བུས་སྟོང་མི་སྟོང་གི་རྒྱུས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་དགག །འབྲས་བུ་སྟོང་མི་སྟོང་རྒྱུས་སྐྱེད་བ་དགག །རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྒྱུས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་དགག །འབྲས་བུ་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་རྒྱུས་སྐྱེད་པ་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་རྒྱུས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་ན་རྒྱུ་དེ་འབྲས་
བུའི་སྔ་རོལ་དུ་འགགས་པའམ་མ་འགགས་པས་སྐྱེད། འབྲས་བུ་ཡང་སྐྱེས་ཟིན་ནམ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་བརྟག་གྲང༌། དེ་ལ་དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱུ་འགགས་པ་ནུབ་པ་སྟེ་ཞིག་པར་གྱུར་པ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་ཅེས་པ་མི་སྐྱེད་དེ། རྒྱུ་འགགས་པའི་ཚེ་ན་ནི་རྒྱུ་དེ་མེད་ལ་མེད་པ་ཡང་རྒྱུར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང༌། འབྲས་བུ་སྐྱེས་ཟིན་པ་སླར་སྐྱེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་གཉིས་པ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་དང་ནི་འབྲེལ་པའི་རྒྱུ་གནས་པ་སྟེ་མ་ཞིག་པས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་བར་
བྱེད་ཅེས་པ་མི་སྐྱེད་དེ། མ་འགགས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྐྱེད་ན་རྒྱུ་རྣམ་
པར་མ་འགྱུར་བར་འབྲས་བུ་མཐོང་དགོས་ལ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བརྒྱ་བ་ལས། རྒྱུ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ན། །གཞན་གྱི་རྒྱུ་རུ་འགྱུར་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབྲས་
བུ་སྐྱེས་པ་ན་རྒྱུ་རྣམ་པར་གྱུར་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཅི་སྟེ་འབྲས་བུ་གྲུབ་ཟིན་སྐྱེད་མི་དགོས་པས་རྒྱུའི་དུས་ན་འབྲས་བུ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྐྱེད་དོ་སྙམ་ན། རྒྱུས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་
ཅེས་པ་མི་བྱེད་དེ་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་ན་རྒྱུ་དུས་སུའང་འབྲེལ་དགོས་ལ་

391

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ།

དེར་མ་འབྲེལ་ན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྒྱུས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ན་རྒྱུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཡིན་
ནོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པའམ་ཡང་ན་འབྲས་བུ་གང་ཡང་མི་སྐྱེད་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་རྒྱུས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་ན་རྒྱུས་འབྲས་
བུ་མཐོང་ནས་སམ་འོན་ཏེ་མ་མཐོང་བར་སྐྱེད་དང་པོ་ལྟར་ན། རྒྱུས་ནི་རང་གི་འབྲས་བུ་མཐོང་ནས་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ། མཐོང་ན་ནི་གྲུབ་ཟིན་པས་དེ་སླར་ཡང་བསྐྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུས་རང་གི་འབྲས་བུ་མ་མཐོང་བར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པར་
ཡང་མི་བྱེད་དེ་དེ་ལྟར་སྐྱེད་ན་རྒྱུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཅོག་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་དམིགས་པར་གྲགས་པའོ། །
གལ་ཏེ་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་དབང་བོ་མེད་པ་རྣམས་ལ་འདི་མི་སྲིད་པ་མ་

ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྲིད་དམ་མི་སྲིད་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་བརྒལ་བར་བྱ་བ་མིན་གྱི་
འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་སྨྲ་བ་ལ་བརྒལ་བར་བྱའོ། །དེས་ནི་ས་བོན་ལ་
སོགས་པས་མཐོང་ནས་སྐྱེད་པར་སྨྲ་ན་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་མཐོང་བ་འདི་འཇིག་རྟེན་ན་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་མ་མཐོང་བར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པར་
སྨྲ་ན་ནི་སྔར་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱའོ། །སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་སྨྲ་བ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་བློ་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་དང༌། གཅེར་བུ་པ་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་གཅིག་པ་ཅན་སེམས་པ་དང་ལྡན་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ལ་ནི་ཐལ་བ་འདི་མི་ལྡོག་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར་མིག་ལ་སོགས་བས་རང་གི་

392

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་ན་དེའི་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དམིགས་ནས་སྐྱེད་དམ་མ་དམིགས་པར་སྐྱེད་ཅེས་རྒྱུ་འབྲས་བྱེ་བྲག་པ་དགག་པའི་ཕྱོགས་དང་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་རྒྱུས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་ན་དེ་གཉིས་
ཕྲད་པ་སྟེ་ལྷན་ཅིག་ཚོགས་པ་དགོས་ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་པའི་སྣང་མུན་དང་འཁོར་འདས་ལ་བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྲད་པ་ཡང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་

དཔྱད་པ་ན་དུས་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་རྙེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འདས་པ་ནི་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་འདས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཕྲད་པར་འགྱུར་བ་ནི་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཞིག་པའི་དུས་ན་དེ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ས་མྱུག་གཉིས་ཞིག་པ་ཕྲད་དུ་ཆུག་ཀྱང་ས་མྱུག་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཕྲད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་འདས་པ་ནི་རྒྱུ་མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པ་དང་ཕྲད་པ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འབྲས་བུ་ཞིག་ནས་དང༌། རྒྱུ་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་དུས་གཉིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་འདས་པ་ནི་རྒྱུ་སྐྱེས་པ་ད་ལྟར་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཕྲད་པ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དུས་གཉིས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། འབྲས་བུ་ཞིག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་དང་ལྷས་བྱིན་བཞིན་ནོ། །འབྲས་
བུ་སྐྱེས་པ་སྟེ་ད་ལྟར་བ་དང་དེའི་རྒྱུ་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ་མ་འོངས་པ་དང་རྒྱུ་འདས་པ་དང་སྐྱེས་པ་སྟེ་ད་ལྟར་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཕྲད་པར་འགྱུར་བ་ནི་ནམ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ནི་དུས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྒྱུ་འབྲས་ད་ལྟར་བ་གཉིས་ལ་ཕྲད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དུས་སྔ་ཕྱི་བ་མི་རུང་

393

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ།

བས་ཅིག་ཅར་ཡོད་དགོས་ན་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། གྲུབ་ཟིན་པའི་འབྲས་བུ་རྒྱུས་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ཕྲད་པ་རྟོག་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་དེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ་མ་འོངས་པ་ནི་རྒྱུ་སྐྱེས་པ་ད་ལྟར་བ་དང་མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པ་གཉིས་དང་ལྷན་ཅིག་ཕྲད་པར་འགྱུར་བ་ནི་ནམ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་

པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འདས་ད་ལྟར་དང་ནི་དུས་ཐ་“དད1

་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱུ་འབྲས་མ་
འོངས་པའི་དུས་སུ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ལ་དཔྱད་པ་ན་ཕྲད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་རྒྱུས་ནི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་ན་
སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཕྲད་པ་

ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་རྒྱུས་ནི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་དེ་མི་སྐྱེད་དེ།
འབྲས་བུ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མ་ཚོགས་ན་ཕྲད་པ་མི་འཐད་ཅིང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་ན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་འབྲས་བུས་སྟོང་པའི་རྒྱུས་ཇི་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་དེ།
གཞན་དུ་ན་ཆུ་དང་ཞོ་ལ་མར་མེད་པར་མཚུངས་བཞིན་དུ་ཞོ་ལས་མར་འབྱུང་ལ་ཆུ་ལས་མི་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་འབྲས་བུས་མི་སྟོང་པའི་རྒྱུས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་དེ།
འབྲས་བུ་ཡོད་པ་སླར་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་བུ་ཡོད་པའི་ལྷས་བྱིན་བཞིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་མི་སྟོང་པའམ་
སྟོང་པ་ཞིག་སྐྱེ་གྲང༌། དེ་ལ་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་མི་སྟོང་པ་ནི་སྐྱེ་བར་

1 དང

394

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

མི་འགྱུར་བ་སྟེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་

ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་མི་སྟོང་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པས་འགག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་དེ་མི་སྟོང་པར་འདོད་ན་མ་འགགས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པར་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོད་པས་སྟོང་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་ཇི་ལྟར་ན་ངོ་
བོས་འགག་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པར་འདོད་ན་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་འགགས་པ་

དང་མ་སྐྱེས་པར་ཡང་ཐལ་བར་ཡང་འགྱུར་ན་ཁྱེད་དེ་ལྟར་ཡང་མི་འདོད་དོ། །དྲུག་པ་ནི། གཞན་ཡང་རྒྱུས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་ན་གཉིས་ལས་
མི་འདའ་ལ་དེ་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ཡང་ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་དམ་བཅའ་བ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་སོ། །དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་བ་ཉིད་ཡིན་ན་བསྐྱེད་བྱ་བུ་དང་མིག་གི་ཤེས་པ་དང་མྱུ་གུ་དང་སྐྱེད་བྱེད་ཕ་དང་མིག་དང་ས་བོན་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་

གཞན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པས་རྒྱུ་ཡིན་
པ་དང་མིན་པ་རྣམས་རྒྱུ་ཡིན་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་མིན་དབྱེ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
བདུན་པ་ནི། གཞན་ཡང་རྒྱུས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ན་འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་

395

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ།

དམ་མེད་པ་སྐྱེད་བརྟག་གྲང༌། དེ་ལ་འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ནའང་རྒྱུས་ཅི་ཞིག་
སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་དེ། དེ་སྐྱེད་ན་གྲུབ་ཟིན་སླར་སྐྱེད་དགོས་ལ་གྲུབ་ཟིན་ན་སླར་ཡང་སྐྱེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ནའང་རྒྱུས་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་བརྙན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་རྒྱུས་སྐྱེད་པས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་པར་གྲུབ་བོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་བཏང་ནས་ཁོ་བོ་
ཅག་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སྨྲ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཡང་མེད་པས་འགལ་ཟླ་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་

མེད་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པས་མ་ངེས་བར་ཡང་ག་ལ་འགྱུར། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་གཟུགས་བརྙན་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན་དེའི་ཆོས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་དེ་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་དོ། །སྔར་འབྲས་བུ་སྟོང་མི་སྟོང་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ནི་འབྲས་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་ལ་འདིར་འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ནི་རྒྱུའི་
ཕྱོགས་ནས་ཡིན་པས་མི་ཟློས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡང་རྒྱུས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་བཀག་མོད་ཀྱང་རྒྱུ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་མ་བཀག་པས་སོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་
ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་
པ་མ་ཡིན་ན་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་རྒྱུ་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་བཀག་མོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ལ་དེས་

396

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ན་རྒྱུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། རྒྱུ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པ་འཐད་པ་མིན་ན་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་རྒྱུ་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར་
ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བའི་སྦྱོར་བ་པོ་མིན་གྱི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་སྔར་
བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་རྟོག་ན་རྒྱུ་རྣམས་དང་ནི་རྐྱེན་དག་གི་ཚོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིས་ནི་རང་གིས་རང་སྐྱེད་དམ་མི་སྐྱེད། ཚོགས་པ་བདག་གིས་བདག་ཉིད་ནི་མི་སྐྱེད་དེ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་རང་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། ཚོགས་པ་རྫས་སུ་མེད་པས་འབྲས་བུའི་སྐྱེ་བ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་པོར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྫས་སུ་མེད་པས་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་སྐྱེད་ན་ཚོགས་པ་དེས་ཇི་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་དེ་མོ་བཤམ་གྱི་
བུ་བཞིན་ནོ། །ཚོགས་པས་རང་དང་གཞན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྐྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པས་བྱས་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དོ། །བུད་དྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། ཚོགས་པས་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་སྐྱེད་པའི་དོན་ནི་ཚོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བཤད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པས་བྱས་
པའི་འབྲས་བུ་མེད་ན་འོ་ན་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་པས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་
ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་མེད་
ན་ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་མིན་པས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་མོད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ནི་རང་

397

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ།

བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་
བཤད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ན་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱུ་རྐྱེན་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་དང་སོ་སོ་བ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ལུང་གིས་ཀྱང་
གྲུབ་བ་དང་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིས་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་འགའ་ཞིག་དང་སྦྱར་ན་རྒྱ་ཆེར་
རོལ་པ་ལས། མཆུ་དང་ལྐོག་མ་རྐན་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །ལྕེ་བསྒྱུར་བ་ལས་ཡི་གེའི་སྒྲ་འབྱུང་ཡང༌། །ལྐོག་མར་བརྟེན་ནས་མ་ཡིན་རྐན་ལས་མིན། །རེ་རེ་ལ་ནི་ཡི་གེ་དམིགས་སུ་མེད། །ཚོགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངག་དེ་ནི། །ཡིད་ཀྱི་བློ་ཡི་དབང་གིས་འབྱུང་མེད་ཀྱི། །ཡིད་དང་ངག་ནི་མི་སྣང་གཟུགས་མེད་དེ། །ནང་དང་ཕྱི་རོལ་དག་ནའང་དམིགས་སུ་མེད། །མཁས་པས་ངག་སྐད་སྒྲ་དང་དབྱངས་རྣམས་ཀྱི། །སྐྱེ་དང་
འཇིག་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་བྱས་ན། །དེ་ཚེ་ངག་ཀུན་བྲག་ཆ་ལྟ་བུ་དང༌། །སྐད་ཅིག་བ་དང་སྙིང་པོ་མེད་པར་མཐོང༌། ཞེས་ངག་གི་སྒྲ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་
དཔྱད་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡང་བློའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །
ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་ནི། ཞེས་པ་སོགས་སྔར་དྲངས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་ཀྱང་ཀོའུ་ཤི་ཀ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་དེས་གཟུགས་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་

398

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

དང༌། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་དང་འབྲས་བུ་བཞི་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་གནས་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། བུད་དྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། གལ་ཏེ་དུས་ཀྱང་མེད་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་ཚོགས་པ་ཡང་མེད་ན་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་ནི་མེད་པ་པར་སྨྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་དུས་ལ་སོགས་པ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཡོད་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པར་ཟད་ཀྱི་དེ་དག་བརྟེན་ནས་གདགས་བར་ནི་གྲུབ་བོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དུས་དང་རྒྱུ་འབྲས་དང་རྐྱེན་གྱི་

ཚོགས་པ་རྣམས་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་
མེད་པས་དེ་བཀག་གི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྱུང་ཡོད་པ་ནི་མ་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚོགས་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཉེར་བཞིའི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

༼རབ་བྱེད་ཉེར་གཅིག་པ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་བརྟག་པ།༽
གཉིས་པ་དུས་འབྱུང་འཇིག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་བ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་

གཞུང་བཤད་པ། དེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དོན་བསྡུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྨྲས་པ་དུས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་
དང་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མྱུ་གུ་དགུན་གྱི་དུས་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་
པ་དང་དབྱིད་ཀྱི་དུས་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འབྱུང་
འཇིག་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཡོད་ན་དུས་འབྱུང་འཇིག་གི་རྒྱུར་རང་བཞིན་གྱིས་འགྱུར་

ནའང་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

399

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་གཅིག་།

འདི་ལ་གཉིས། སྐྱེ་འཇིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག །སྐྱེ་འཇིག་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
འབྱུང་འཇིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དགག །འབྱུང་“འཇིག1

་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྱུང་འཇིག་ལྷན་ཅིག་ཡིན་མིན་བརྟགས་ནས་དགག །འབྱུང་འཇིག་རྟེན་གང་ལ་ཡོད་བརྟགས་ལ་དགག །འབྱུང་འཇིག་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དམ་བཅའ་བཞག་བ། སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འབྱུང་འཇིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་འཇིག་པ་འབྱུང་བ་སྟེ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡོད་པའམ་
འབྱུང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། འབྱུང་བ་འཇིག་པ་
མེད་བར་ཡོད་པའམ་འཇིག་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་དམ་བཅའ་བ་བཞིའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་པ་འབྱུང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཡིན་མིན་དགག །འབྱུང་བ་འཇིག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཡིན་མིན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་བ་ནི་འབྱུང་བ་སྟེ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ནི་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟ་བུར་ན་ཞེས་པས་ནི་གཏན་མི་སྲིད་པར་སྟོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡོད་ན་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཏེ་མ་སྐྱེས་བར་འཆི་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ནི་སུས་ཀྱང་མ་མཐོང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་པ་ནི་འབྱུང་བ་མེད་པར་གནས་པ་མེད་དོ། །དངོས་པོའི་འཇིག་པ་ནི་འབྱུང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་པ་སྟེ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཇི་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་

1 འཇག

400

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

འགྱུར་ན་འཆི་བ་སྐྱེ་བ་དང་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་དེ་
ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་སྣང་མུན་བཞིན་ནོ། །
ཕན་ཚུན་འགལ་ཚུལ་ནི་སྔར་རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་པར་བཤད་པ་ལྟར་རམ་ཡང་ན་མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་དེ་སྐྱེས་པ་དང་འགགས་པའི་དུས་གཉིས་སྣང་མུན་ལྟར་ཡིན་ལ་སྐྱེ་འགག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར་ན། མྱུ་གུ་འགགས་པ་དེ་མྱུ་གུའི་ཆོས་དང་མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་རང་བཞིན་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པས་དུས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཚེ་འགྱུར་དགོས་པས་སྐྱེ་འགག་དུས་གཅིག་ན་སྐྱེ་བ་དང་འགགས་པ་གཉིས་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའོ། །འཇིག་པའི་དཔྱད་པ་ལྷག་མ་ནི་རབ་བྱེད་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པས་ཡང་མི་བཤད་དོ། །
འདིར་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར་འཇིག་པ་ནི་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ་འདུས་བྱས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བཀོད་པ་ལ། སྐྱོན་གཉིས་བཀོད་པའི་རྟགས་མ་དེས་པའི་སྐྱོན་ནི། བློ་དང་སྒྲ་དང་མེ་ལྕེ་ཐ་མ་དང་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཐ་མའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་འཇིག་པ་རྣམས་ནི་འདུས་བྱས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་མིན་པས་མ་ངེས་སོ་ཞེས་
བཤད་པ་ལ་ཚིག་གསལ་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་པ་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་ཅན་ཡིན་པས་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་བློ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མའི་འཇིག་པ་ཡང་འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་དགོས་པ་དང་མཚུངས་བར་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་སྔར་ཞིག་པ་ལ་འཇིག་པར་བྱས་པ་དེ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཟླ་བའི་ཞབས་དངོས་པོར་བཞེད་པའི་ལུགས་སོ། །

401

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་གཅིག་།

ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར་ཡང་སྔར་ལྟར་བཤད་པའི་འོག་ཉིད་དུ་ཞིག་ནས་མེད་པ་ལ་ནི་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཏན་མེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དེ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །དེས་ན་ཞིག་པ་འདུས་བྱས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུ་མེད་ཅེས་པ་ནི་ཕ་རོལ་བོའི་ཁས་བླངས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
ཀྱི་རང་གི་ལུགས་མིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་སྔར་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བས་དེའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་
པའི་སྐྱེ་བ་ནི་ཕ་རོལ་བོས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གཞི་ལས་རྫས་“ཐ

1

་དད་དུ་

ཁས་བླངས་ལ། དེ་འདྲ་བ་མ་གྲུབ་པས་སྐྱེ་བ་དེ་རྒྱུ་བཅས་སུ་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར་དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྐྱེ་བ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པ་བཀོད་ལ། ཚིག་གསལ་ལས་རྫས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་སྐྱེ་བར་གྲུབ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཕྱོགས་སྔ་བླངས་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། སྔ་མའི་དོན་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་ཕྱི་མའི་དོན་ནི་ཕ་རོལ་པོས་སྐྱེ་བ་རྫས་སུ་འདོད་བའི་ལུགས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚིག་གསལ་ལས། རྒྱུ་མཚན་དེས་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་འཆད་བ་མི་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་“གཟུགས2

་བརྙན་ལ་སོགས་པ་རྫས་སུ་མེད་པ་རྣམས་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་
ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་རྫས་ཡོད་ཁེགས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་བཅས་སུ་མི་འགྲུབ་པ་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། འབྱུང་བ་ནི་འཇིག་པ་མེད་པར་ནི་ཇི་ལྟ་བུར་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་
1 ཟ

2 གཐུགས

402

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡོད་ན་དངོས་པོ་འཇིག་པ་དང་བྲལ་བ་སྲིད་དགོས་
ན། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ནམ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྱུང་བ་ནི་འཇིག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་མི་
འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་འགྱུར་ན་སྐྱེ་བ་འཆི་བ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ན་དེ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་དག་ཕན་ཚུན་དུ་ལྷན་ཅིག་པ་དུས་གཅིག་གམ་ཕན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དུས་མི་གཅིག་པར་གྲུབ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་འབྱུང་འཇིག་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་

ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་ཞེས་པ་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཡོད་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་
མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྷན་ཅིག་ཡིན་མིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་

དེ་གཉིས་སུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པོ་སྙམ་ན། བརྗོད་དུ་མེད་པར་གྲུབ་
པ་གང་ཡིན་གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་འདྲེས་པའོ་སྙམ་ན། དེ་གཉིས་སྔར་སོ་སོར་མ་གྲུབ་བས་འདྲེས་པ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ནི་བློས་ངེས་པར་གཟུང་དུ་མེད་པའོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུའི་སྔོ་བསངས་དང་དཀར་ཤམ་ལྟར་འབྱུང་འཇིག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་དེ་དག་གི་རྒྱུ་དུས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཟད་མ་ཟད་ཀྱི་རྟེན་ལ་འབྱུང་འཇིག་དགག །དངོས་པོའི་
རྟེན་ལ་འབྱུང་འཇིག་དགག །སྟོང་མི་སྟོང་གི་རྟེན་ལ་འབྱུང་འཇིག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྱུང་འཇིག་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་ན་དངོས་པོ་ཟད་པའི་ཆོས་
ཅན་དང་མ་ཟད་པའི་ཆོས་ཅན་གཉིས་གང་ལ་ཡོད། དེ་ལ་དངོས་པོ་ཟད་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་འབྱུང་བ་སྟེ་སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་

403

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་གཅིག་།

སྐྱེ་བ་དང་ཟད་བ་གཉིས་གཅིག་ལ་འདུ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་མ་ཟད་པ་ལའང་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཟད་པ་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་འཇིག་པ་དང་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ཟད་པ་ལ་འཇིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དགག་
བྱའི་དངོས་པོ་དེ་མེད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་འཇིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་རྟེན་པར་མི་
རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་མ་ཟད་པ་ལའང་འཇིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ་རྒྱུ་མཚན་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྱུང་འཇིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་
དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འདི་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ནི་སྔར་བཀག་ཟིན་ལ་དེ་གཉིས་
མེད་པར་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་གཉིས་ནི་དངོས་པོའི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར་ནི་ཡོད་པ་མིན་པ་ནི་དངོས་པོའི་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ་སྦལ་བའི་ཟེ་བ་བཞིན་ནོ། །འབྱུང་འཇིག་ནི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཡིན་བས་བདེན་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་འབྱུང་འཇིག་དོན་དམ་པར་མེད་པར་ནི་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་དངོས་པོ་ནི་འབྱུང་འཇིག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་བར་ཏེ་རྟེན་མེད་པས་རྟེན་པ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཕྱེད་གོང་མ་འོག་མར་བྱས་ནས་བཤད་དོ། །

404

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

གསུམ་པ་ནི། འབྱུང་འཇིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་
སྟོང་པ་ལ་བརྟེན་ནམ་མི་སྟོང་པ་ལ་བརྟེན་བརྟག་གྲང་། དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པས་སྟོང་པ་ལ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འཐད་པ་ཉིད་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

ཡོད་པས་མི་སྟོང་པ་ལའང་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་དག་ཡོད་པ་འཐད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མི་སྟོང་པ་ནི་འབྱུང་འཇིག་མི་རུང་བས་དེའི་རྟེན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་ནི། འབྱུང་འཇིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཡོད་ཚུལ་གཉིས་ལས་
མི་འདའ་ལ་དེ་ཡང་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མི་འཐད་དེ། སྣང་མུན་ལྟར་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ནི་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་
འཐད་དེ། རང་མཚན་གྱིས་གཞན་དུ་གྲུབ་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་བྲལ་བར་འགྱུར་ལ་དེ་
གཉིས་ནི་ཕན་ཚུན་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཐོང་བ་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པ་དང༌། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་ཞིབ་མོར་དཔྱད་པ་འདིས་ཅི་བྱ་སྟེ་བ་ལང་རྫི་དང་བུད་མེད་
ཡན་ཆད་ཀྱིས་འབྱུང་འཇིག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་
གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་ཁྱོད་དེ་ལྟར་སེམས་ན། རྒྱུ་མཚན་དེས་འབྱུང་འཇིག་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། བ་ལང་རྫི་དང་བུད་མེད་ཡན་ཆད་
ཀྱིས་ནི་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ཞིང་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་

405

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་གཅིག་།

ཤད་དང་སྦྲང་མ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ཡང་གཏི་མུག་དང་དེས་བསླད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འབྱུང་འཇིག་རང་དང་རིགས་མཐུན་མི་མཐུན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག །དངོས་པོ་རང་དང་གཞན་ལས་“སྐྱེ

1

་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཅི་སྟེ་འབྱུང་
འཇིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་འདི་གཏི་མུག་གིས་བསླང་པས་མཐོང་བར་
ཅིས་གྲུབ་ཅན་འདི་ནི་རིགས་པ་ལས་སོ། །
རིགས་པ་གང་ཞེ་ན། འདིར་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དངོས་པོ་སྟེ་སྐྱེ་
བའམ་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་འཇིག་པ་ལས་སྐྱེ་དགོས་ལ་འཇིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོད་ནའང་དེ་ལྟར་སྐྱེ་དགོས་སོ། །རེ་ཞིག་དངོས་པོ་སྟེ་འབྱུང་བ་ནི་དངོས་པོ་སྟེ་འབྱུང་བ་རིགས་འདྲ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་སྟེ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་ན་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་དུས་གཅིག་པ་དང་སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་སྟེ་སྐྱེ་བ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་འཇིག་པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར་ན་འཇིག་པའི་ཚེ་ཞིག་དགོས་པས་འཇིག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ལོག་པ་ལས་སྐྱེ་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མོས་ཀྱང་བུ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་འཇིག་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་འཇིག་པ་ལས་རང་བཞིན་
གྱིས་མི་སྐྱེ་སྟེ་འཇིག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ལོག་པ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་
པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཞིག་པས་ཞིག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེད་ན་མོ་གཤམ་

1 སྐྱ

406

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།
གྱི་བུ་མོས་ཀྱང་བུ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་འཇིག་པ་ནི་དངོས་པོ་“སྟེ

1

་འབྱུང་བ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་སྟེ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་ན་ནི་མ་ཞིག་བའི་
དངོས་པོས་རང་དང་མི་མཐུན་པའི་ཞིག་པ་སྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོན་མེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་དཔྱད་ན་འབྱུང་འཇིག་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་པས་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མཐོང་བ་ནི་གཏི་མུག་གིས་
བསླད་ནས་མཐོང་བའོ། །ཡང་ན་འབྱུང་འཇིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དངོས་པོའམ་
དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་གཉིས་ནི་དཔྱད་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་

མེད་པས། རྟེན་མེད་པས་འབྱུང་འཇིག་ག་ལ་ཡོད་དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པར་མཐོང་བ་གཏི་མུག་གིས་བསླད་པས་མཐོང་བའོ། །དངོས་པོ་ཡོད་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ནི། དངོས་པོ་དངོས་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

བཤད་དེ་ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་བཤད་པ་ནི་བུད་དྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་འབྱུང་
འཇིག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ནའང་དེ་ནི་མེད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་

སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་པ་མ་
ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་དངོས་པོ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པས་ཇི་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་རབ་བྱེད་དང་པོར་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ན་

1 སྟ

407

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་གཅིག་།

རྟག་ཆད་དུ་འགྱུར་ཚུལ། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ཀྱང་སྐྱོན་དེ་སྤོང་བའི་ལན་དགག་པ། དེ་ལྟར་བགག་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་བོ་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་རྣམས་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །ད་ལྟ་མིན་པར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ན་གསུངས་རབ་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་“ཏེ1

།

གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དེ་ནི་རྟག་པར་སྨྲ་ན་རྟག་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་ལ་མི་རྟག་པར་སྨྲ་ན་ནི་ངེས་པར་ཏེ་ཆད་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་གང་ཞིག་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་རྟག །ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ནམ་ཡང་མེད་པར་མི་འགྱུར་བས་རྟག་ལྟ་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དུས་དང་པོར་ཡོད་ལ་གཉིས་པར་མེད་ན་ཆད་ལྟར་འགྱུར་གྱི་
ཡོད་པ་ཙམ་དང་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་ཁས་བླངས་པས་རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། རྟག་ཆད་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་བླངས་ནས་སྤོང་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གསུང་བ་ན་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང༌། ཅི་ཆོས་མངོན་པ་བསྐད་ཅིག་མར་འཇིག་པ་ཁས་མི་ལེན་ནམ་གལ་ཏེ་ཁས་མི་ལེན་ན་ནི། དེ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྐད་ཅིག་མ་ཁས་མི་ལེན་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་མིན་པར་ཐལ་བའི་གནོད་པ་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་བླངས་ནས་རྟག་ཆད་སྤོང་
ཚུལ་དང༌། དེ་དགག་པའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། “དངོས

2

་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

1 ཏ
2 དངས

408

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ཀྱང་ཆད་པར་ལྟ་བ་དང་རྟག་པར་ལྟ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་འབྱུང་བ་སྟེ་སྐྱེས་པ་དང་རྒྱུ་ཡི་འཇིག་པ་སྟེ་ཞིག་པ་གཉིས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་ད་སྲིད་པ་འཁོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རྒྱུ་འགགས་ནས་
དེའི་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་ན་ཆད་པ་དང་རྒྱུ་མི་འགག་པར་རང་གི་ངོ་བོས་གནས་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ཡང་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པས་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་
གཉིས། རྒྱུན་ཁས་བླངས་ཀྱང་རྟག་ཆད་སྤོང་མི་ནུས་པ་དང༌། རྒྱུན་ཉིད་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ནི། འབྲས་བུའི་འབྱུང་བ་དང་རྒྱུ་ཡི་འཇིག་པའི་རྒྱུན་དེ་སྲིད་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་རྒྱུའི་སྐད་ཅིག་འཇིག་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱས་ནས་འགགས་པ་ལ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུའི་རྒྱུན་ནི་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་
པའི་གཞན་དུ་འགྱུར་བས། འབྲས་བུ་སྐྱེས་ཀྱང་རྒྱུའི་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ལ་མི་ཕན་ལ་རྒྱུ་འགགས་པ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་མེད་པས་རྒྱུའི་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རང་ལ་ཉེས་པ་དེ་མེད་དེ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང༌། གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་རྟག་ལྟར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ནི་ཕྱིས་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་རང་
བཞིན་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྟག་པར་ཐལ་བ་སོ་ན་འདུག་གོ །རིགས་པ་དེ་

409

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་གཅིག་།

དག་ནི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་རྒྱུ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱུ་འབྲས་
བུའི་དུས་སུ་འགགས་པ་མི་རུང་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟག་ཆད་སྤོང་མི་ནུས་
པའོ། །གཞན་ཡང་ཁྱེད་ལྟར་ན་ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དུས་ན།
སྲིད་པ་སྟེ་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་རང་བཞིན་གྱིས་འཇུག་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་སྟེ་ཆད་པས་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ན་སྟོན་པས་ཆད་ལྟ་ནི་སྤང་བར་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བའི་རྒྱུན་ཆད་པར་འཛིན་པ་ནི་ཆད་ལྟ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་འཁོར་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཆད་ལྟ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕ་རོལ་པོས་སྔར་ལྟར་བཤད་པའི་སྲིད་པའི་རྒྱུན་དེ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པ་ནི་མི་འཐད་དོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདིར་སྲིད་པ་ཐ་མ་ནི་ཚེ་འདིའི་སེམས་ཐ་མ་འཆི་སྲིད་ཡིན་ལ་སྲིད་པ་དང་པོ་ནི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་
སེམས་སོ། །དེའི་ཐ་མ་འགག་བཞིན་པ་ནི་རྒྱུར་གནས་ལ་དང་པོ་ནི་འབྲས་བུར་གནས་ཤིང་སྲིད་པ་དེ་གཉིས་ལ་ནི་འཁོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྲིད་པ་དང་པོ་དེ་སྲིད་

པ་ཐ་མ་འགགས་པའམ་མ་འགགས་བའམ་འགག་བཞིན་པ་ལས་སྐྱེ་གྲང༌། དེ་ལ་སྲིད་

པ་ཐ་མ་འགགས་པར་གྱུར་པ་ན་དེ་ལས་སྲིད་པ་དང་པོའི་སེམས་སྐྱེ་བར་རིགས་པར་
མི་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་རྒྱུ་རང་གི་སྔ་རོལ་དུ་འགགས་ན་དེའི་ཚེ་རྒྱུ་མེད་པ་དང༌། ས་བོན་ཚིག་པ་ལས་ཀྱང་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་འདོད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །སྲིད་པ་ཐ་

མ་འགགས་པར་མ་གྱུར་པའི་ཚེ་ཞེས་པ་ནི་འགག་བཞིན་པ་ལོགས་སུ་བཤད་པས་འཆི་སྲིད་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་མ་ཕྱོགས་པའོ། །འདི་འདྲ་མེད་ཀྱང་བརྟག་པའི་མཐའ་བཟུང་ནས་འགོག་པའོ། །དེ་ལས་སྲིད་པ་དང་པོ་སྐྱེ་བ་རིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་

410

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ན་ནི་ཉེས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི་འཆི་སྲིད་འགག་

པ་ལ་མངོན་དུ་མ་ཕྱོགས་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་“སེམས1

་དང་པོ་སྐྱེ་ན་དེ་གཉིས་
དུས་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་རྒྱུས་མི་སྐྱེད་པའོ། །སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་ཚེ་འདིའི་སེམས་ཐ་མ་དང་ཕྱི་མའི་སེམས་དང་པོ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའོ། །སྔོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་འབྱུང་བ་ནི་སྐྱེ་བཞིན་པའི་སེམས་ཅན་དེའི་སྔོན་དུ་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའོ། །སེམས་སྔ་མ་རྟག་པའི་ཉེས་པ་ནི་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སེམས་ཕྱི་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་སྔ་མ་གནས་པའོ། །ས་བོན་མ་ཞིག་པ་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་གསུངས་པ་ནི་ས་བོན་རྣམ་པར་མ་འགྱུར་པའི་སྐབས་སུ་མྱུ་གུ་སྐྱེས་པའོ། །གལ་ཏེ་སྲིད་པ་ཐ་

མ་འགག་བཞིན་པ་སྟེ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་དང་པོའི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་ནི། སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་སྲིད་པ་མི་
མཐུན་པ་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་ལྟ་བུ་ཤི་ནས་ལྷར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། འགག་བཞིན་པ་མིའི་སྲིད་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་སྐྱེ་བཞིན་པ་ལྷའི་བར་དོའི་
སྲིད་པ་ཡང་སྲིད་པ་གཞན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། རང་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་ན་རྒྱུ་འགག་
བཞིན་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་སྔར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྔར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གལ་ཏེ་འགག་བཞིན་པའི་འགག་པ་པོ་དང་སྐྱེ་བཞིན་པའི་སྐྱེ་བ་པོ་དག་ལྷན་ཅིག་དུས་གཅིག་ཏུ་རིགས་པ་མིན་ལ། ཡང་གི་སྒྲས་བསྡུས་པ་སྲིད་པ་ཐ་མ་འགགས་པ་དང་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་མ་ཕྱོགས་

1 སམས

411

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་གཅིག་།

པའི་མ་འགགས་པ་ལས་སྲིད་པ་དང་པོ་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་མིན་ན། ད་ཅི་ཕུང་པོ་གང་ལ་
གནས་ནས་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་ཕུང་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་

བར་འགྱུར་རམ་སྟེ་མི་འགྱུར་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་ན་འཆི་བཞིན་པར་ནི་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྲིད་པ་ཐ་མ་འགགས་པ་དང་མ་འགགས་པ་དང་འགག་བཞིན་པའི་དུས་གསུམ་དག་ཏུ་ཡང་སྲིད་པ་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པའི་རྒྱུན་རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོད་པ་ནི་མི་རིགས་ན། གང་ཞིག་དུས་གསུམ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ནི་
ཇི་ལྟར་ན་བདག་ཉིད་གཞན་གྱིས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་སྲིད་པའི་རྒྱུན་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་པས། འབྲས་བུ་རྒྱུའི་འབྱུང་འཇིག་གི་རྒྱུན་དེ་སྲིད་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྲིད་རྒྱུན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྨྲས་པ་དེ་མི་རིགས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེ་འཇིག་དང་སྐྱེ་ཤི་དང་སྲིད་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་འོང་བྱེད་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པ་འདི་ཉིད་ཟབ་མོའི་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་པ་དང༌། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིས་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱོགས་ཙམ་སྨོས་ན།
ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྲིད་གསུམ་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་སྙིང་པོ་མེད། །མྱུར་དུ་འཇིག་
ཅིང་མི་རྟག་སྒྱུ་མ་བཞིན། །འོང་བ་མད་ཅིང་འདི་ནས་འགྲོ་བའང་མེད། །རྒྱུན་རྣམས་རྟག་ཏུ་སྟོང་ཞིང་མཚན་མ་མེད། ཅེས་དང༌། “སྐྱེ

1

་བ་དང་ནི་འཆི་འགྱུར་ཡང༌། །སྐྱེ་བ་
མེད་ཅིང་འཆི་མེད་པར། །གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིས། །ཏིང་འཛིན་འདི་ནི་རྙེད་མི་དགའ། ཞེས་དང༌། གང་དག་བསམ་ཡས་ཆོས་རྣམས་འདི་ཤེས་བ། །མི་

1 སྐྱ

412

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

རྣམས་དེ་དག་རྟག་ཏུ་བདེ་བ་ཡིན། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་སྤྲོས་པས་ཕྱེ་བ་ཡིན། །ཐམས་ཅད་བསམ་ཡས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
མིན་པས། །དངོས་དང་དངོས་མེད་ཤེས་པ་རྣམ་པར་ཤིག །བྱིས་པ་གང་དག་སེམས་
ཀྱི་དབང་སོང་བ། །དེ་དག་སྲིད་པ་བྱེ་བ་བརྒྱར་སྡུག་བསྔལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། སྐྱེ་འཇིག་དང་སྐྱེ་འཆི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་སྲིད་

རྒྱུན་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་འཇོག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་
དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་བཀག་ལ། ཐ་སྙད་དེ་དག་མི་བྱར་ཡང་མི་རུང་བས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་དེ་རྣམས་ཆེས་འཐད་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་དྲང་བར་
བྱའོ། །འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཉེར་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

༼རབ་བྱེད་ཉེར་གཉིས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟག་པ།༽
ལྔ་པ་སྲིད་པའི་རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག །ཉོན་མོངས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ་ངེས་དོན་གྱི་

ལུང་དང་སྦྱར་བ། དོན་བསྡུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྨྲས་པ་སྲིད་

པའི་རྒྱུན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་མམ་བདུན་དུ་བར་མ་ཆད་བར་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསགས་ནས་དུས་རིང་
མོ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ་སྲིད་པའི་རྒྱུན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་དེ་བཞིན་

413

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་གཉིས་།

གཤེགས་པ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྲིད་པའི་སྐྱེ་བ་དུ་མ་བརྒྱུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཚང་བརྒྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་མ་རིག་པའི་མུན་པ་འཐུག་པོ་རིགས་པའི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་བས་བཟློག་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་མོ་ནས་གོམས་པས། ད་དུང་དུ་ཡང་མི་ལྡོག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་པའི་རྒྱུན་མི་
འཆད་པར་ཆེས་རིང་བ་གོ་བར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་ན་སྲིད་པའི་རྒྱུན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ནའང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། །
འདི་ལ་བཞི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་

དགག །དེ་ལ་ལོག་ལྟ་གཞན་གྱིའང་གནས་མེད་པར་བསྟན་པ། ལོག་པར་བཟུང་བའི་
ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལའང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལེན་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག །བླང་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག །དེ་
གཉིས་ཀའི་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་དགག །ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག །དེ་
རྣམས་ཀྱི་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན། དེ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་
བ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང༌། ཕུང་པོ་ལྔ་སྔ་མ་འདིར་གཟུང་གི་ཕྱི་མ་ནི་མིན་ཏེ་སྔ་མ་ནི་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཕྱི་མ་ནི་སྐྱེ་འཕགས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་

414

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

སྔ་མའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཕུང་པོ་བརྟེན་པ་དང་ཕུང་པོ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟེན་པ་དང༌། ལྷས་བྱིན་

ནོར་དང་ལྡན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕུང་པོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་གྲང་ན། དེ་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རབ་བྱེད་བཅུ་པར་བཤད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང༌། བཅོ་བརྒྱད་པར་བཤད་པ་ལྟར་རང་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་མ་འདོད་ན་ནི་འཇུག་པ་རྩ་
འགྲེལ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཉེས་པ་གསུམ་སྟེ་ལས་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་
པས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་དུས་ན་མེད་པས། རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ལས་རྣམས་འབྲས་བུ་
དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟ་བར་འགྱུར་རོ། །
སྐད་ཅིག་སྔ་མས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་
པར་འདོད་ན་ནི། གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཞན་གྱིས་ལོངས་

སྤྱོད་པས་ལས་མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་གཞན་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་སྨྲ་མི་ནུས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་སྐད་ཅིག་སོ་སོ་བ་སྐྱེ་ན་རྒྱུ་འབྲས་མི་རུང་བས་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་འཐད་པའི་ཉེས་པ་སྔར་བརྗོད་པ་མི་ལྡོག་གོ །ཇི་ལྟར་ངའི་ལུས་འདི་སྔར་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་མི་དྲན་པ་བཞིན་དུ་ང་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་ང་ལས་ནུ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་ཀྱང་གསུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དུས་ཀྱི་བདག་ནི་ལུས་ལྟར་ཞིག་པའི་ཕྱིར་དང་འདིར་སྔ་མ་ལས་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་པའི་བདག་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

415

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་གཉིས་།

བཞིན་གཤེགས་པ་ཕུང་པོ་ལྔ་ལས་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བཅུ་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཕུང་པོ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བ་དང༌། བཅོ་བརྒྱད་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཕུང་པོ་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་ཕུང་པོ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་

ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལ་ཕུང་པོ་བརྟེན་པ་དང་ཕུང་པོ་དེར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟེན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དོ། །ལྷས་བྱིན་གནག་དང་

ལྡན་པ་དང་རྣ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལྡན་ཚུལ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕུང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པ་དང་

གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་ལྷག་མ་གསུམ་དང་པོ་གཉིས་སུ་ཅི་རིགས་པར་འདུ་བས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་འདུ་མོད་ཀྱང༌། འཇིག་ལྟས་འཛིན་ “ཚུལ1

་གྱི་འཇུག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་འདི་དང་བཅུ་པར་ཕྱོགས་ལྔ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
ཕྱོགས་ལྔ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་འགའ་ཡང་མེད་པས་སྲིད་པའི་རྒྱུན་ཀྱང་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཕུང་པོ་ལེན་
པ་པོ་དང་བླང་བྱར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ལ་བཞི། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་བ་དང༌། དེ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ལན་དགག་པ་དང༌། རང་དངོས་མ་གྲུབ་ན་

1 ཆུལ

416

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

གཞན་དངོས་མ་གྲུབ་པ་དང༌། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མང་པོས་བཀུར་བ་དག་ན་རེ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཕུང་པོ་གཅིག་དང་གཞན་མ་ཡིན་ཞིང༌། རི་གངས་ཅན་ལ་ཤིང་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཕུང་པོ་དང་ནགས་ཁྲོད་ན་སེང་གེ་ལྟར་ཕུང་པོ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང༌། འཁོར་སྒྱུར་མཚན་དང་ལྡན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕུང་པོ་དང་ལྡན་པའང་མིན་ཏེ་གཅིག་དང་གཞན་དུ་ཁས་མི་ལན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇོག་པས། ཕྱོགས་ལྔ་བཀག་པ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་ན་འོ་ན་ནི་དེ་རང་བཞིན་ལས་སམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པར་
འགྱུར་ཏེ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་ནོ། །གང་ཞིག་རང་བཞིན་ལས་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་མེད་པ་དེ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་

དངོས་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་གཟུགས་བརྙན་རང་གང་དུ་སྣང་བ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པས་རང་བཞིན་ལས་ཡོད་པ་མིན་ཡང༌། བྱད་བཞིན་དང་མེ་ལོང་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་རང་
བཞིན་ལས་ཡོད་པ་མིན་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་གཞན་
གྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི། དེ་བཞིན་

417

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་གཉིས་།

གཤེགས་པ་དེ་བདག་ཉིད་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་དུ་མི་འཐད་
དེ་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་ནོ། །གང་ཞིག་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་བདག་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་
འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །ཚིགས་བཅད་སྔ་མས་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཡོད་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ནས་གདགས་དགོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་གསུངས་
པ་ལ། གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མིན་གྱི་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་
རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་དེ་གཉིས་འགལ་བར་ཚིགས་བཅད་ཕྱི་མས་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་དེ་ལ་
ལྟོས་ནས་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་གཞན་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་རང་
བཞིན་ཡོད་པ་མིན་ན། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཕུང་པོ་རྣམས་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་ཡོད་པར་
ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་རང་དངོས་དང་གཞན་གྱི་དངོས་
པོ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དང་གཞན་དངོས་དག་ལས་
མ་གཏོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་གང་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །བསྟན་བཅོས་འདི་ཡི་གཞུང་ཀུན་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་འགལ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་འཇུག་མོད་ཀྱང་རབ་བྱེད་འདིས་དོན་དེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསལ་བར་སྟོན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཕུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བའི་མང་པོས་བཀུར་བས་ནི།

418

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལེན་པ་པོ་དང་དེའི་ཕུང་པོ་བླང་བྱར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །དེའི་ཚེ་གལ་ཏེ་ནོར་གྱི་སྔར་གྲུབ་པའི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་ནོར་ལེན་
པ་བཞིན་དུ། ཕུང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཏེ་ཕུང་པོའི་སྔར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ནི་ད་གཟོད་ཕུང་པོ་དག་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་ཞིང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ནས་དེའི་ལེན་པ་པོར་འགྱུར་ལ་རག་ན། དཔྱད་པ་ན་ཕུང་པོ་རྣམས་ལམ་བརྟེན་པར་ཏེ་དེའི་སྔར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འགའ་ཡང་མེད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་གདགས་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཕུང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཏེ་དེའི་སྔར་ཡོད་པ་མིན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་ནི་ཇི་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཕུང་པོ་ཉེ་བར་ལེན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
ཕུང་པོ་ལེན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ན། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་མི་འཐད་དོ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་སྔ་རོལ་ན་མེད་པས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཉེ་བར་བླངས་པ་མ་ཡིན་པས། ཕུང་པོ་རྣམས་ཉེ་བར་ལེན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་སུས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བླངས་པའི་
ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཕུང་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཉེ་བར་ལེན་པར་མི་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པ་ཡི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །
གསུམ་པ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟག་པ་རྣམ་པ་ལྔས་ནི་དཔྱད་
ཅིང་བཙལ་བར་བྱས་པ་ན། གང་ཞིག་ཕུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་དང་གཞན་ཉིད་

419

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་གཉིས་།

དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པས། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སོགས་གསུམ་དུ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

མེད་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཕུང་
པོས་ཇི་ལྟར་གདགས་པར་ནུས་ཏེ་མི་ནུས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གང་ཞིག་ཉེ་བར་བླང་
བ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་ལས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཕུང་པོ་བརྟག་པར་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་རྒྱས་པར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་ཉེ་བར་ལེན་
པ་དེ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པའི་རང་བཞིན་ལས་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་
བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་བདག་གི་དངོས་
པོ་ལས་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་གང་མེད་པ་དེ་ནི། རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་རང་
གཞིན་གྱིས་ཡོད་རེ་སྐན་ཏེ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་དེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པ་དང་
གཞན་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
ཡང་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་བླང་བྱ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉེ་བར་བླང་བྱ་གང་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལེན་པ་པོ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། གསུམ་
པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་གཉིས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་

420

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཉེ་བར་བླང་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པ་ཇི་ལྟ་བུར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འདོགས་པར་
འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ནི་མི་རིགས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཨེ་མ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་གཟེགས་ཟན་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པ་གཞན་
སྤངས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིང་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་ན། དེ་ལྟར་ཉེར་བླང་ཉེར་ལེན་པོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་སྨྲས་པས་
ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཐར་པའི་རེ་ཐག་བཅད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩི་སྨན་
གྱི་ལྗོན་ཤིང་རྩད་ནས་འདོན་པ་ཁྱོད་དང་བརྩད་པས་ད་ཆོག་གོ་ཞེ་ན། འདིར་ཁྱོད་འདྲ་བའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཐར་པའི་རེ་བ་ཆད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པ་འདོད་པས་སྟོན་པ་
གཞན་གྱི་ལུགས་དོར་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཡང་བདག་མེད་པའི་སྒྲ་མུ་
སྟེགས་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་མི་བཟོད་པ་ན། ལམ་ངན་པ་འཁོར་བའི་འབྲོག་དགོན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དེ་ཉིད་ནས་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །
ཁོ་བོ་ནི་སྐུར་པ་བཏབ་པས་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོང་པ་སྟེ་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད་དོ། །གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་ཞིང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་བརྗོད་བར་འདོད་པས་མི་སྟོང་པ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང༌། དེ་གཉིས་ཀར་ཡང་བརྗོད་བར་མི་བྱ་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཡང་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ་དོན་དམ་པར་དེ་བཞི་ཀ་ཁས་མི་ལེན་པའོ། །འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་མ་བརྗོད་ན་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་

421

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་གཉིས་།

བདེན་པ་ལ་གནས་ནས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་དུ། གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་ངོར་བློས་བཏགས་
ནས་སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ་དང་སྟོང་མི་སྟོང་གཉིས་ཀ་དང༌། སྟོང་པ་ཡང་མིན་ལ་མི་སྟོང་པ་ཡང་མིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་སྨྲ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་གདགས་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །སྟོན་པས་དགོངས་པ་གང་གིས་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ནི་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དོན་དམ་པར་མི་མངའ་བ་དེ་བཞིན་དུ། འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་ལ་སོགས་པས་བསྡུས་པ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་དང༌། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་བཞི་ཡི་ལྟ་བ་ལོག་པས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ཡང་སངས་རྒྱས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཞི་བ་འདི་ལ་ག་
ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་མཐའ་མེད་པ་དང་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་ཀ་དང༌། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་
པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་བཞིས་བཟུང་བའི་དོན་ཡང་ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །རྒོལ་བ་གང་གིས་འདི་ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་གཏི་མུག་པའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་སྟུག་པོ་བཟུང་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སྟེ་འདས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོད་དོ་ཞེའམ་མེད་ཅེས་པ་དང༌། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཞེས་པའི་ལོག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིས་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །
ཚིག་གསལ་གྱི་འགྱུར་གྱི་རྩ་བ་ལ། གང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཡོད་
ཅེས། །འཛིན་པ་སྟུག་པོས་བཟུང་གྱུར་པ། །དེས་ནི་མྱ་ངན་འདས་པ་ལ། །མེད་ཅེས་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད། ཅེས་འབྱུང་ཞིང་དེ་དང་མཐུན་པའི་འགྲེལ་པའང་བསྒྱུར་མོད་

422

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཀྱང༌། བུད་དྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། གང་གིས་འཛིན་སྟུག་བཟུང་གྱུར་པ། །དེ་ནི་མྱ་ངན་འདས་པ་ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོད་ཅེའམ། །མེད་ཅེས་རྣམ་རྟོག་རྟོག་པར་བྱེད། ཅེས་བསྒྱུར་ཞིང་དེ་དང་མཐུན་པར་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་ཉིད་འགྱུར་ལེགས་པར་མཐོང་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །གང་གི་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ནི་སངས་རྒྱས་ཡོད་དོ་ཞེའམ་མེད་དོ་ཞེའམ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཞེས་སེམས་པའི་བསམ་པས་བཟུང་བ་ལྟར་འཐད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །
དེ་འདྲ་བའི་ལྟ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་ལུས་སྲོག་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བ་གཉིས་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་བདག་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ལ་བརྩམས་ནས་འདྲི་བས་ལན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་འདྲི་བ་དེ་དག་ནི་ཟབ་མོའི་སྣོད་མིན་པས་བདག་མེད་པའི་དོན་ནི་བཤད་དུ་མི་རུང་ལ། རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་བཤད་པས་ཀྱང་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་

སྐྱེད་ཅིང་དོན་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་འཇིག་རྟེན་ནི་བདག་ལ་ཟེར་ལ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡང་བྱ་བས་འདིར་དེ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་སྦྱར་ལ། ལྟ་བ་ཐ་མ་གཉིས་སྐབས་འདིར་མ་གསུངས་ཀྱར་སྔར་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་བཀག་པ་ལ་དེ་གཉིས་མི་རུང་བའི་དོན་ཚང་ངོ་། །
གསུམ་པ་ནི། གང་དག་བློ་ཞན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཤིང༌། རང་བཞིན་གྱིས་

སྐྱེ་བ་མེད་པས་རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་ཟད་པ་མེད་པ་ལ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་

423

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་གཉིས་།གྱི་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པས་སྤྲོས་པར་བྱེད་པ་སྤྲོས་པ་དེ་དག་གིས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་ཉམས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀུན་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་དམུས་ལོང་གིས་ཉི་མ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང༌། །གང་དག་ང་ལ་སྒྲར་ཤེས་པ། །ལོག་པར་སྤོང་བར་ཞུགས་པ་སྟེ། །སྐྱེ་བོ་དེ་དག་ང་མི་མཐོང༌། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉིད་ལྟ། །འདྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །ཆོས་ཉིད་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་
ཏེ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་མི་ནུས། ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཚིག་དེ་དག་གིས་ནི་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པའི་ཆོས་སུ་བདེན་
པར་འཛིན་པས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ཤིང་སྤོང་བ་ཡིན་པས། དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་མཐོང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་དུ་ལྟ་བར་བྱ་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །ཆོས་ཉིད་ནི་སྔར་ལྟར་བཟུང་བའི་
ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ་ཚུལ་དེས་ཤེས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། སྤྲོས་པས་བློ་མིག་ཉམས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་ཉིད་མི་མཐོང་བའི་ཤེས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྤྲོས་པའི་རྟོག་པས་བློ་མིག་མ་བསླད་ན་མཐོང་བར་དོན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
བཞི་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཡང་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་རང་བཞིན་མེད་པ་ལྟར་སྣོད་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་འགྲོ་བ་འདི་ཡི་རང་བཞིན་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་

424

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བཞིན་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཀྱི་རང་གི་
ངོ་བོ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་འདི་དག་ཀྱང་ལྟོས་ས་དེ་དང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཀྱི་རང་ལས་རབ་ཏུ་

གྲུབ་པ་ཡི་རང་བཞིན་ཉིད་མེད་དོ། །འགྲོ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ནི་རྐྱེན་བརྟག་པ་སོགས་ལས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་དེའི་ཆོས་ཕུང་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིས་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱོགས་མཚོན་ནི། ཡེ་ཤེས་སྣང་
པ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། རྟག་ཏུ་སྐྱེ་མེད་ཆོས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་
ཀྱང་བདེ་བར་གཤེགས་དང་འདྲ། །བྱིས་པའི་བློ་ཅན་མཚན་མར་འཛིན་པ་རྣམས། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་མེད་པའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ཡི། །དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་ཡིན། །འདི་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་མེད། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་“བརྙན

1

་མཐོང༌།
ཞེས་དང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལས་ཀྱང༌། འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་སེམས་ཅན་དེ་དག་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི་སྒྱུ་མ་མ་ཡིན་ནམ་དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང༌། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྷའི་བུ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །
ལྷའི་བུ་དག་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ། །ལྷའི་བུ་དག་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལྷའི་བུ་དག་དེ་ལྟར་ན་སྒྱུ་མ་དང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་

1 གརྙན

425

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་གཉིས་།

གཉིས་སུ་མེད་དེ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྨི་ལམ་དང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་གཉིས་སུ་མེད་དེ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ། །ལྷའི་བུ་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང༌། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བཞི་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་ཏེ་གང་ཟག་དང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་
བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་དང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་ནི་གང་ཟག་དང་དེའི་ཆོས་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའོ། །དེ་ནས་འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྨྲའམ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྨྲའམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ་ལྷའི་བུ་དག་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་སྨྲ་ན་ཆོས་གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས། ལྷའི་བུ་དག་གིས་སྨྲས་པ་འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྨྲའམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་

སྨྲས་པ། ལྷའི་བུ་དག་ཁོ་བོ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བས་ཆོས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཡོད་ནའང་དེ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྨྲའོ། །དེ་ལྟ་ན་རྨི་ལམ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འདི་ནི་གཉིས་སུ་མེད་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་དེའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་མི་རུང་ཞིང༌། དེས་སྟོང་པའི་རྟེན་ཅིང་

426

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་འཐད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱབས་གནས་སོགས་སུ་འཇོག་པ་ཡང་ལུགས་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

༼རབ་བྱེད་ཉེར་གསུམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྟག་པ།༽
གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་
ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། དེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དོན་བསྡུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྨྲས་པ་སྲིད་པའི་རྒྱུ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་དེའི་རྒྱུ་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ན་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ནི་ལས་འབྱུང་ཞིང་ལས་
དང་ཉོན་མོངས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ཡང་སྐྱེ་ལ་དེ་ཡང་སྲིད་པའི་རྒྱུན་ནོ། །གཙོ་བོའི་རྒྱུ་ནི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ཏེ་དེ་སྤངས་ན་ལས་ཡོད་ཀྱང་སྲིད་རྒྱུན་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་སྲིད་པའི་རྒྱུན་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོང་མོད་ཀྱང་དེ་མེད་དོ་ཞེས་འགོག་པ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པ་དགག །དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་སྤོང་བའི་ཐབས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དགག །རྟེན་རང་བཞིན་གྱིས་

མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག །རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་

དགག །དམིགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག །རྒྱུ་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་པའི་རྟགས་བཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་ལས། འདོད་

427

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་གསུམ།

ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། འདོད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི། །ཤེས་ཏེ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་ལས་བྱུང༌།
ཞེས་མདོ་སྡེ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དུག་གསུམ་ཙམ་ཞིག་སྨོས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་འདི་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་བས་འདི་གསུམ་གཙོ་བོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྡུག་པའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མི་སྡུག་པའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ལས་ཞེ་སྡང་དང༌། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ལས་གཏི་མུག་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་སྟེ་ཀུན་རྟོག་ནི་དེ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་བའོ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་

མདོ་ལས། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ་ཞེས་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྙོག་པ་ཅན་ལས་གཏི་མུག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་གཏི་མུག་ཀུན་རྟོག་ལས་སྐྱེ་བར་ཤེས་སོ། །གང་དག་ཡུལ་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་ལས་མེད་དེ། ཆགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ནི་རང་བཞིན་མ་བཅོས་པ་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་སྡུག་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འབྱུང་བ་ཞིག་ན་ཡུལ་སྡུག་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ཡང་དག་པར་མེད་དེ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་ “གྱིས

1

་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །
འདིས་ནི་དགག་བྱ་ལ་ཡང་དག་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བར་བཀག་ན་

མི་རུང་བར་སྟོན་ཏེ་གཞན་ལ་ཡང་འདྲའོ། །གཏི་མུག་གི་རྒྱུའི་ཀུན་རྟོག་ནི་ཕྱིན་ཅི་

1 གྱས

428

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ལོག་སྟེ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ་ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཀུན་རྟོག་ནི་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པའི་མཚན་མ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དེ། །སློབ་དཔོན་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་ཚིགས་བཅད་དང་པོའི་དོན་དུག་གསུམ་ལས་འབྱུང་བས་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་ཚིགས་བཅད་གཉིས་པས་དེ་འགོག་པར་མཛད་ཅིང་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་གཉིས་སུ་འཆད་དོ། །འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་དབུ་མ་བས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཞེད་ལ་དངོས་པོར་སྨྲ་བས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྨྲ་བས་སྒོ་གཉིས་ཀ་ནས་བཤད་དུ་རུང་བས་
མི་འགལ་ལ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བའི་རང་འགྲེལ་དུ་སྡུག་པ་སོགས་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དུག་གསུམ་གྱི་རྒྱུར་གསུངས་སོ། །རྣམ་རྟོག་གི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལ་རང་
མཚན་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པ་བསྒྲུབ་སླ་བས་དེ་ཉིད་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཡང་གསུངས་
ཏེ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། གང་ཕྱིར་དེར་ཆགས་དེར་སྡང་དེར། །རྨོངས་པ་དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ནི། །རྣམ་རྟོག་གིས་བསྐྱེད་རྣམ་རྟོག་ཀྱང༌། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདག་རྟེན་དུ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག །སེམས་རྟེན་དུ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་གི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་
ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ནི་བདག་བརྟག་པ་ལ་སོགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་བདག་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་

ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་པ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་གི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་ཉོན་

429

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་གསུམ།
མོངས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་
སྙམ་ན། ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་རྩིག་ངོས་ཀྱི་རི་མོ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་རྟོག་པ་
ལ་ལྟོས་པས་ཉོན་མོངས་འདི་དག་རྟེན་གང་ཞིག་གི་ཡིན་པར་འགྱུར་གྱི་རྟེན་མེད་པར་མད་དོ། །རྟེན་དེ་ཡང་བརྟགས་པ་ན་བདག་གམ་སེམས་ཅན་གཅིག་ཡིན་ན་དེ་ནི་སྔར་རྒྱས་པར་བཀག་ཟིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་བདག་
གམ་གང་ཟག་འགའ་ཡང་མེད་པར་ནི་རྟེན་གང་གི་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དག་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟེན་སྔར་གྲུབ་པ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ལ་
རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཀྱང་མེད་མོད་ཀྱང༌། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་
ཉོན་མོངས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ་སེམས་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རང་གི་ལུས་ལ་ལྟ་བའི་འཇིག་ལྟས་བཟུང་བའི་ཡུལ་གྱི་བདག་དེ་རྣམ་པ་ལྔར་དཔྱད་པ་ན་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་རྣམ་པ་ལྔར་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་ཉིད་སེམས་བྱུང་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་མི་རིགས་ཏེ་
གཞན་དུ་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་དུ་ཡང་མེད་དེ་གཞན་དུ་ནི་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དོ། །རང་གི་ལུས་ལ་ལྟ་བའི་འཇིག་ལྟས་བཟུང་བའི་བདག་རྣམ་པ་ལྔར་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་

430

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

པ་ལ་རྣམ་པ་ལྔར་མེད་པ་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ་འདི་ནི་ཞར་ལ་བྱུང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་དེའི་རྒྱུ་
སྡུག་མི་སྡུག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་“ཞེ1

་ན། ཡུལ་

སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ནི་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་“ཡོད

2

་པ་མིན་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོད་པ་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྡུག་མི་སྡུག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་གང་དག་བྱུང་བ་དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་
ནོ། །བཞི་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་
དྲུག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཟུགས་སུ་རུང་བས་གཟུགས་
དང་སྒྲོགས་ཤིང་སྟོན་པས་སྒྲ་དང་བྲོ་ཞིང་མྱང་བས་རོ་དང་བརྡུབ་ཅིང་བསྣམ་པར་བྱ་བས་དྲི་དང་རེག་པར་བྱ་བས་རེག་བྱ་དང༌། མཚན་ཉིད་འཛིན་པས་སམ་ཆོས་ཀྱི་

མཆོག་མྱང་ངན་ལས་འདས་པ་འཛིན་པས་ཆོས་ཏེ་རྣམ་པ་དྲུག་ནི་འདིར་གནས་པས་གཞི་སྟེ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ན་སེམས་དགའ་བར་བྱེད་པས་འདོད་ཆགས་དང་སེམས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པས་ཞེ་སྡང་དང་སེམས་གཏི་མུག་ཏུ་བྱེད་པས་གཏི་
མུག་གི་ནི་གཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་སྡུག་པའི་རྣམ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པས་འདོད་ཆགས་དང་མི་སྡུག་པའི་རྣམ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པས་ཞེ་སྡང་དང་རྟག་བདག་ལ་སོགས་པར་སྒྲོ་བཏགས་པས་གཏི་མུག་སྐྱེའོ། །དེ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞིར་བཏགས་
པ་བདེན་མོད་ཀྱང་གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་རོ་དང་རེག་པ་དང་དྲི་དང་ཆོས་དག་འབའ་

1 ཞ

2 ཡེད

431

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་གསུམ།

ཞིག་སྟེ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་ན་དམིགས་པ་འདི་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ནི་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དང་སྨིག་རྒྱུ་དང་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །
ལྔ་པ་ལ་གཉིས། ཆགས་སྡང་གི་རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་གཏི་མུག་གི་རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཚེ་དེ་དག་དྲི་བའི་གྲོང་
ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་དེར་དམིགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པ་དེའི་ཚེ། ཡུལ་དྲུག་སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུ་དང་གཟུགས་བརྙན་འདྲ་བ་དེ་དག་ལ་སྟེ་དེ་དག་གི་སྡུག་པའི་མཚན་མ་དང༌། མི་སྡུག་པའི་མཚན་མ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འབྱུང་བར་ཡང་ནི་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ཏེ་རྟེན་
ལོག་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ། ངར་འཛིན་ལས་བྱུང་ཕུང་པོ་རྣམས། །ངར་འཛིན་དེ་ནི་དོན་དུ་བརྫུན། །གང་གི་ས་བོན་བརྫུན་པ་དེའི། །སྐྱེ་བ་བདེན་པ་ག་ལ་ཞིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ནི་རྟེན་ལོག་པ་ཡིན་པས་སྡུག་མི་སྡུག་གི་མཚན་མ་བརྫུན་པར་སྟོན་པའི་རིགས་པའོ། །ད་ནི་ཕན་ཚུན་རྟེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་

ཀྱང་བརྫུན་པར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ན་སྡུག་མི་སྡུག་ནི་རིང་ཐུང་ལྟར་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་ཡོད་ཀྱི་མ་ལྟོས་པར་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ནི་མི་སྡུག་པ་གང་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་ལྟོས་
ནས་སྡུག་པ་ཞེས་གདགས་པ་སྟེ་གཞག་པར་བྱ་བའི་ལྟོས་ས་མི་སྡུག་པ་ནི། སྡུག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡོད་པ་མིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་སྡུག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་འཐད་
པ་མ་ཡིན་ན་སྟེ། ཡུལ་མི་སྡུག་པ་སྡུག་པ་ལ་ལྟོས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ལ་ལྟོས་ས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་ལྟོས་ཆོས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་

432

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

སྡུག་པ་གང་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་ལྟོས་ནས་མི་སྡུག་པར་གདགས་པ་སྟེ་གཞག་པར་བྱ་བའི་ལྟོས་ས་སྡུག་པ་ནི། མི་སྡུག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡོད་པ་མིན་པས་དེའི་ཕྱིར་མི་སྡུག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྡུག་པའི་མཚན་མ་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེའི་རྒྱུ་ཙམ་གྱི་འདོད་ཆགས་ཡོད་པ་དག་པར་འགྱུར་ལ། མི་
སྡུག་པའི་མཚན་མ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ཞེ་སྡང་ཡོད་
བར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག །ཕྱིན་ཅི་ལོག་
དང་ལྡན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ཡོད་མེད་བརྟགས་
ལ་དགག །དེ་ལྟར་འགོག་པ་དོན་ཆེ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟག་འཛིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག །མི་རྟག་པར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག །འཛིན་པ་ཙམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་

པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྟེ། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་ཅིང་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་གོ་སྙམ་པ་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་བདེའོ་
སྙམ་པ་དང༌། ལུས་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་འཛིན་པ་དང་ཕུང་པོ་བདག་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །དེ་བཞི་ནི་གཏི་མུག་གི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་གཏི་མུག་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མས་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་བྱེད་ལ་གཞན་གསུམ་ནི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་དུའང་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྟག་པས་སྟོང་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཇོག་ན། ཕུང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པ་ལ་མི་རྟག་པར་རང་གི་ངོ་

433

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་གསུམ།

བོས་ཡོད་པ་མིན་པས་ཕུང་པོ་རྟག་པར་འཛིན་པ་ཇི་ལྟར་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་གསུམ་ལའང་སྦྱར་ཏེ། གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་བདེའོ་ཞེས། །དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལོག་ཡིན་ན། །སྟོང་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་མིན་པས། །འཛིན་པ་ཇི་ལྟར་ལོག་བ་ཡིན། ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་

སོ། །འགྲེལ་ཆེན་གཞན་གཉིས་སུ། གལ་ཏེ་མི་རྟག་རྟག་པ་ཞེས། །དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལོག་ཡིན་ན། །སྟོང་ལ་རྟག་པ་ཡོད་མིན་པས། །འཛིན་པ་ཇི་ལྟར་ལོག་མ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་གོ་ཞེས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཇོག་ན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པ་ལ་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་
འཛིན་པའང་ཇི་ལྟར་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །མི་
རྟག་པར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་མི་རྟག་པ་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་དགོས་པའི་རིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་
ཕུང་པོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

མེད་བ་ན་དེ་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་པ་ཅི་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་སྦྱར་ཏེ། གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་བདེའོ་ཞེས། །དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལོག་ཡིན་ན། །སྟོང་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དོ་ཞེས། །འཛིན་པའང་ཇི་ལྟར་ལོག་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་

434

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཚུལ་གྱིས་སོ། །རྟག་འཛིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་མི་རྟག་པ་ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་དགོས་ཞེས་པའི་རིགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་
ཏེ་རྟག་འཛིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་ནའང་རེ་ཞིག་འཛིན་པ་ཙམ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་འཛིན་པ་ནི་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ནོ། །
དེ་ལ་ཡང་གདོན་མི་ཟ་བར་སྒྲུབ་བྱེད་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་དང༌། བདག་གམ་སེམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད་དགོས་
སོ། །དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཁོ་བོའི་འདོད་པ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། བྱེད་པ་གང་
གིས་འཛིན་པ་དང་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པའི་བྱ་བ་དང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་གང་བཟུང་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཕྱིར་
འཛིན་པ་ཙམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་པ་མེད་པར་ནི། གལ་ཏེ་མི་
རྟག་རྟག་པ་ཞེས། ཞེས་སོགས་དང་བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་ནི། བདག་གི་ཡོད་ཉིད་མེད་ཉིད་ནི། ཞེས་སོགས་དང་གཟུང་བྱ་མེད་པར་ནི། གཟུགས་སྒྲ་རོ་དང་རེག་པ་དང༌། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ཡང་ན་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

བྱེད་པ་དང་དངོས་པོ་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པར་བསྟན་པས་འཛིན་པ་མེད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་
ལྡན་པའི་ལྷས་བྱིན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ།
ལྡན་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་ལྡན་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག །ཕྱིན་
ཅི་ལོག་གི་རྟེན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག །ཕྱིན་ཅི་ལོག་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་

435

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་གསུམ།

པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱེད་པ་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་སུ་བྱ་བ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའམ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འདི་གང་
ཟག་གི་རྟེན་ལ་འདོད་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ཟིན་པ་སོགས་གསུམ་ལས་མི་འདའ་ལ་དེ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ཟིན་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མི་
སྲིད་དེ་དེ་སྲིད་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་པོར་འཇོག་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་དོན་
གཞན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྡན་དགོས་ན་དེ་ལ་ཕྱི་མ་དེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་མི་སྲིད་དེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་བཞིན་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བྱ་བ་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཆ་འགའ་ཞིག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་འགའ་ཞིག་མ་ལོག་པའི་གྱུར་བཞིན་པ་ཡང་བརྟག་པ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
རྟེན་དུས་གསུམ་པོ་གང་ལ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན། རྟེན་གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རང་བཞིན་གྱིས་སྲིད་ཅེས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གཟུ་བོའི་བློས་རྣམ་པར་
དཔྱོད་ཅིག །
གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་ན་ཇི་

436

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ལྟ་བུར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་རང་
བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ག་

ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་བདག་དང་གཞན་ཚོགས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མིན་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །
གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་དང་གཙང་བ་དང་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་ན་ནི་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གཞན་དོན་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱི་དཔེའོ། །གལ་ཏེ་བདག་དང་གཙང་བ་དང་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་ནི་བདག་མེད་པ་དང་མི་གཙང་བ་དང་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་མེད་
ན་དེ་བཀག་པ་བདེན་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་བདག་མེད་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་བའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡང་
ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་བདག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐར་པ་འདོད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྒྱད་ཆར་སྤང་བར་བྱའོ། །
བཞི་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་མེད་རིགས་པས་དཔྱོད་པ་འདི་ནི་དོན་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འགག་པར་འགྱུར་ལ་དེ་འགགས་པས་དེའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །མ་རིག་འགགས་པར་གྱུར་ན་

437

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་གསུམ།

ནི་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ཐམས་ཅད་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་རྣམས་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྲིད་པའི་རྒྱུན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཡང་
དེ་ནི་མེད་དེ་འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་གང་ཟག་ལ་ལའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་དག་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་ན་ཇི་ལྟ་བུར་ན་གཉེན་པོས་སྤོང་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལམ་སུ་ཞིག་གིས་སྤོང་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་བཟློག་པར་མི་ནུས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ་རང་བཞིན་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་ལ་ལའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་ཇི་ལྟ་བུར་ན་སྤོང་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་མེད་ན་གཏན་མེད་པས་གཏན་མེད་ནི་གཉེན་པོ་སུ་ཞིག་གིས་སྤོང་བར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མེ་ལ་གྲང་བ་སུས་ཀྱང་ཟློག་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །རང་ལུགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་ཆེས་འཐད་པར་འདོད་མོད་ཀྱང་ཕ་རོལ་པོ་ལ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པ་ལ་སྤོང་བ་མི་འཐད་པར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ཚུལ་གཉིས་ཏེ་སྔར་བཤད་པ་དང་སྤོང་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་
པའོ། །ཚུལ་དེ་དག་དེ་འདྲ་བའི་རིགས་ཀུན་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་བཅས་པ་དང་
རྟག་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རིགས་པས་གཏན་

438

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ལ་ཕབ་པ་དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་པ་དང༌། དེ་ལྟར་གསུང་རབ་ལས་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་རབ་བྱེད་འདིས་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱོགས་ཙམ་སྨོས་ན། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པས་ཞུས་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ནི་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་དང་དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་བསྙེན་མ་ཁ་ཅིག་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་སྡུག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང༌། མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ང་ནི་མི་བླུན་པོ་དེ་དག་ལ་ལམ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་སྨྲ་སྟེ་དེ་དག་ནི་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་མཐོང་བ་ན་བུད་མེད་དངོས་སུ་འཁྲུལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་པ་ན་བུད་མེད་དེ་ལ་མི་སྡུག་པ་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དཔེར་བྱས་ནས་གསུངས་ཤིང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་རིགས་ཀྱི་བུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་

མཐའ་མི་ཤེས་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མཐའི་འཇིགས་པས་སྐྲག་སྟེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་

མཐའ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་འཚོལ་ལོ། །ཞེ་སྡང་གི་མཐའ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་མཐར་མ་ཤེས་ནས་ཞེ་སྡང་གི་མཐའི་འཇིགས་པས་སྐྲག་ཅིང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་མཐའ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་ལོ། །གཏི་མུག་གི་མཐའ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་མ་

ཤེས་ནས་གཏི་མུག་གི་མཐའི་འཇིགས་པས་སྐྲག་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་དོ། །ང་ནི་མི་བླུན་པོ་དེ་དག་ལ་ལམ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་སྨྲ་སྟེ་དེ་དག་ནི་ཡོངས་སུ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

439

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཡུལ་སྡུག་པ་
སོགས་དང་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས། ཉོན་མོངས་རྣམས་འབྱུང་བ་དང་རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གི་རྣམ་དབྱེ་དང༌། ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པ་གཏན་མི་རུང་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པ་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ཆེས་འཐད་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་དྲང་བར་བྱའོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཉེར་ལྔའི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

༼རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བརྟག་པ།༽
གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། བདེན་པ་བརྟག་པ་དང༌། མྱང་འདས་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། དོན་བསྡུས་ཏེ་མཚན་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང༌། དེའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྱུང་འཇིག་སོགས་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་དང༌། ལས་འབྲས་སོགས་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདེན་བཞིའི་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་དང༌། ཞུགས་པ་དང་འབྲས་གནས་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་དང༌། དཀོན་མཆོག་གསུམ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཀུན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་
སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་ན་ཁྱོད་ལ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་དང་ཉེས་པ་མང་པོར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྟོང་ན་དེ་ནི་མེད་པ་ཡིན་པས་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པས་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་མེད་པས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་སྟོང་པར་སྨྲ་

440

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བ་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་སྔར་གྱི་

རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ན་སྐྱེ་འགག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཚེ་དེ་མེད་དོ། །དེ་མེད་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་ཡང་མེད་དོ། །སྡུག་བསྔལ་མེད་ན་གང་གིས་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པའི་འགོག་བདེན་ཡང་མེད་དོ། །སྡུག་བསྔལ་འགོག་པ་མེད་ན་དེར་འགྲོ་བའི་
ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་ན་འཕགས་པའི་
བདེན་པ་བཞི་མེད་པས་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་བ་དང་ལམ་སྒོམ་པ་དང་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དག་འཐད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་དང་སྤང་བྱ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བཞི་མེད་ན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་བཞི་
ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བྱེད་པ་ནི་བྱ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། སྡུག་བདེན་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་བཞི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་མཐོང་སྤང་
སྤངས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྒོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་གསུམ་
གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་དགུ་ཡོད་པའི་དྲུག་པ་མ་སྤངས་ཤིང་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་གཉིས་ཏེ། མཛོད་ལས། འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་འདུ་མ་བྱས། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ནི་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དྲུག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་སྤངས་པའོ། །
ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ནི་མཐོང་སྤང་དང་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དགུ་པ་

441

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་།

སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་སྤངས་པའོ། །དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ནི་སྲིད་རྩེའི་
སྒོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་དགུ་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་“གྲོལ

1

་ལམ་དང་སྤངས་པ་སྟེ་རགས་
པ་ཙམ་མོ། །འབྲས་བུ་བཞི་པོ་དེ་དག་མེད་ན་དེ་དག་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་བཞི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཞུགས་པ་བཞི་པོ་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ནི་བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་སྔ་རོལ་གྱི་བཟད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་
བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པ་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དྲུག་པ་མ་སྤངས་པའོ། །
སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི། །འཇིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་དང་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་
མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང༌། ཐེ་ཚོམ་དང་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་དང་ང་རྒྱལ་དང་མ་རིག་པ་སྟེ་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་བཅུའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ། འདོད་པའི་སྡུག་བདེན་ལ་དམིགས་ནས་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཅན་སྤང་བྱ་བཅུ་པོ་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི། གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པས་ཕྲ་རྒྱས་དགུ་གཉིས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གོང་མའི་
སྡུག་བདེན་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་སྔ་མ་ལྟར་སྐྱེས་པའ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི་སྤང་བྱ་དེ་དག་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དམིགས་རྣམ་དེ་ལྟ་བུར་སྐྱེས་

1 གྲེལ

442

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

པའོ། །ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཆོས་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་ཚན་གསུམ་ཡང་སྔ་མ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་ནི་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་ཐ་མ་མ་གཏོགས་པ་ཕྲ་རྒྱས་བདུན་བདུན་དང༌། ལམ་མཐོང་སྤང་ནི་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་ཕྲ་རྒྱས་བརྒྱད་དེ། །ཕྲ་རྒྱས་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟིན་གོམས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་མཐོང་བས་
སྤང་བར་བྱ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །
བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་ཕྱིས་གོམས་པས་སྤོང་བ་ནི་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་སྟེ། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་དང་ང་རྒྱལ་དང་མ་རིག་པ་བཞི་དང་གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བཅུའོ། །དེ་དག་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་དང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པ་བཞི་སྟེ་ས་དགུ་ལ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དགུ་དགུར་ཕྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་རེ་རེ་ལ་ཡང་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་གཉིས་སོ། །ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་སྔར་
བཤད་པའི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་ཞུགས་ཤིང་སྦྱོར་བ་ལ་གནས་པའོ། །འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དྲུག་པ་སྤངས་པའི་འོག་ཏུ་འཕགས་པ་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དགུ་པའི་གཉེན་པོ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་སྔ་རོལ་དུ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུའི་དོན་
དུ་ཞུགས་ཤིང་དེའི་སྦྱོར་བ་ལ་གནས་པའོ། །འགྲེལ་པར་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ནི་

443

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་།
འབྲས་བུ་མཐར་གྱིས་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དགུ་པ་སྤངས་
པའི་འོག་ཏུ་སྲིད་རྩེའི་སྒོམ་སྤང་དགུ་པའི་གཉེན་པོ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་སྔ་རོལ་དུ་དགྲ་
བཅོམ་པའི་འབྲས་བུའི་“དོན

1

་དུ་ཞུགས་ཤིང་དེའི་སྦྱོར་བ་ལ་གནས་པའོ། །
གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འབྲས་གནས་བཞི་དང་ཞུགས་པ་བཞི་སྟེ་“སྐྱེས

2

་བུ་

གང་ཟག་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་མེད་ན་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་མེད་ན་འཕགས་པ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལ་འགོག་པ་ནི་འབྲས་བུ་དང་ལམ་ནི་དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོས་ཏེ་རྟོགས་པའི་ཆོས་སོ། །དེ་དག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་པ་ནི་ལུང་གི་ཆོས་སོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཡོད་པ་མིན་ན་སངས་རྒྱས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནན་ཏན་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་
པ་ལས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་འདུན་མེད་པ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར་“ཏེ3

་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི་བཞི་སྟེ། དང་པོ་ནི་དགེ་འདུན་
གྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་དེ་ལ་འབུལ་བ་དང་རིམ་འགྲོ་དང་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་སོགས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་
འཐོབ་དགོས་པའོ། །
ཡང་ན་དགེ་འདུན་མེད་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་སོགས་མེད་ལ་དེ་དག་སྔར་

1 དན
2 སྐྱས
3 ཏི

444

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

མ་ཐོབ་པར་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་གདོན་མི་
ཟ་བར་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་མི་སློབ་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ཞེས་སྡེ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་བརྗོད་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ལུགས་ལྟར་ན་དགེ་འདུན་མེད་ན་སངས་རྒྱས་མེད་པ་ཆེས་གསལ་ལོ། །ལུང་བར་མ་འདོན་པར་བྱེད་པ་དག་ནི་གཞི་ཆེན་པོ་ལས་སའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བསྟན་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་སྐྱེས་པར་སྨྲ་བ་ན་དགེ་འདུན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་
པར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟ་ནའང་དོན་དེ་ཉིད་ཆེས་གསལ་ལོ། །
དེ་དག་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་རྩོད་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་ལུགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སྨྲས་པ་བརྗོད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་སྐད་དུ་སྨྲ་ན་རྙེད་པར་དཀའ་བ་
དང་རེས་འགའ་འབྱུང་བ་དང་བསོད་ནམས་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དང་མི་ཕྲད་བ་དང་
རིན་ཐང་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་དེ་སྐད་སྨྲ་ན་དེའི་ཚེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མ་ཡིན་པ་མི་དགེ་བ་དང་ཆོས་དགེ་བ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་
ཡང་མེད་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་གྱིས་ཤིག་ཟོ་ཞིག་འདུག་ཅིག་སོང་ཞིག་ཤོག་
ཅིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་
ཀུན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་མི་

445

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་།

ལེགས་སོ་ཞེས་འཛེར་ཏོ། །སྔར་རབ་བྱེད་དང་པོ་ནས་ཉེར་གསུམ་པའི་བར་གྱིས་ཕྱི་
ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཚེ། དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་སྐྱེ་འཇིག་དང་འཆིང་གྲོལ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཀག་གོ་སྙམ་ནས་རྩོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། གཞན་གྱིས་སྨྲས་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་
པའི་རྩོད་པར་བསྟན་པ། རང་གི་བཞེད་པ་སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་མི་འདོད་པ་ལ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པའི་ཚུལ། རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་མཐོང་ན་བདེན་བཞིའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་བའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱིས་བཀོད་པའི་སྐྱོན་རང་ལ་མི་འཇུག་བའི་ཚུལ།
སྐྱོན་འགོད་པ་པོ་ཉིད་ལ་སྐྱོན་དེ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱོན་བརྗོད་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང༌། སྐྱོན་བརྗོད་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པ་དངོས་དང༌། སྐྱོན་མེད་པར་མ་ཟད་ཡོན་ཏན་ཡོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་གསུམ་མ་རྟོགས་པའི་རྩོད་པར་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་རྩོད་པས་བདེན་གཉིས་མ་རྟོགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་གྱིས་རྩོད་པ་སྨྲས་པ་དེ་ལ་ལན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་

ནི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང༌། དོན་གང་ཉེ་བར་
བཟུང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པས་དེའི་ཕྱིར།
ཁྱོད་ཉིད་ལ་ཤིན་ཏུ་གནོད་པ་ཡིན་ཏེ་ལོག་པའི་ཀུན་རྟོག་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་རྣམ་རྟོག་ཁོ་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ནི། མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་དེ་ལྟར་

446

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལོག་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །འབྱུང་
བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཀླན་ཀ་སྨྲ་ཞིང་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཆེར་མི་
དགའ་བ་ན་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྔར་དེ་དག་སྤྲོས་ལས་སྤྲོས་པ་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་མཚན་མར་འཛིན་པའི་སྤྲོས་པ་མ་ལུས་པ་ཞི་བའི་དོན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་པར་བཤད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པའི་དོན་ནི་
མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཛིན་པ་ན། སྤྲོས་པའི་དྲ་བ་ཁོ་ན་སྤེལ་བར་བྱེད་པས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། །གཞན་ལས་ཤེས་
མིན་ཞི་བ་དང༌། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟིགས་དོན་
རབ་རིབ་མེད་པས་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བ་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བ་ལྟར། གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་ལ། ཁྱེད་ཀྱིས་རང་བཞིན་སྟོང་པའི་
དོན་མེད་པའི་དོན་དུ་འཛིན་པ་ལྟར་ན། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལྡོག་བ་འགལ་བས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་མི་ཤེས་སོ། །
འོག་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང༌། ཞེས་སོགས་དང༌། མདོ་སྡེ་ལས། གང་ཞིག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་
པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། རང་ལ་ཚུགས་ཐུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོང་པའི་དོན་དུ་བཤད་བའི་ཕྱིར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྒྲའི་དོན་ཡིན་གྱི། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་
ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲའི་དོན་མིན་ནོ། །ཁྱོད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་ན་བྱ་བ་
བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་སྙམ་དུ་བསམ་ནས། དངོས་པོ་མེད་པ་རང་

447

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་།

བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྒྲའི་དོན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཀླན་ཀ་སྨྲ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲའི་
དོན་ཡང་མི་ཤེས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་དེ་ནས་ཅི་ཡོད་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་མེད་དགོས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་དབུ་མའི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་ཀླན་ཀ་སྨྲ་བའི་ལུགས་སུ་བསྟན་པས། དབུ་མའི་ཕྱོགས་འཛིན་པར་འདོད་པས་དེ་སྐད་སྨྲ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་བའོ། །
གཉིས་པ་ལ་ལྔ། གང་ཞིག་མ་རྟོགས་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ། བདེན་
གཉིས་མི་ཤེས་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པ། བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་དགོས་པ། བདེན་པ་གཉིས་ལ་ལོག་པར་གཟུང་བའི་ཉེས་དམིགས། བདེན་གཉིས་རྟོགས་དཀའ་བས་སྟོན་བས་དང་པོར་མ་བསྟན་པའི་“ཚུལ1

་ལོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བར་བསྟན་པའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་དང༌། འགྲེལ་བར་ཁ་
འཕངས་པའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབུ་མ་བས་བཤད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཀླན་ཀ་སྨྲ་བ་དེ་སུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། གསུང་རབ་ལས་བཤད་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་མི་ཤེས་པར། གསུང་རབ་ཀྱི་གཞུང་ཙམ་འབའ་ཞིག་འདོན་པ་ལྷུར་ལེན་པའི་རང་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྒོལ་ལོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་འཕགས་པས་གཞན་གྱིས་

གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལོག་པར་རྟོག་པ་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་གསུང་རབ་
ལས་བསྟན་པའི་བདེན་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ནི་བདེན་པ་

1 ཆུལ

448

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

གཉིས་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་ནས་འཇུག་ལ། བདེན་པ་གཉིས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འཇིག་
རྟེན་ནི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཕུང་པོར་རབ་གྲགས་པ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ངེས་པར་རྟེན། ཞེས་འཇིག་པ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ནི་མི་ཤེས་པའམ་མ་རིག་པ་སྟེ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འགེབས་ཤིང་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐད་དོད་སྒྲིབ་པ་ལའང་འཇུག་པས་དེའི་ཆ་ནས་བཤད་པ་
ཡིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་འཆད་པ་མིན་ནོ། །ཡང་ན་ཀུན་རྫོབ་ནི་ཕན་
ཚུན་བརྟེན་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ནི་ཕན་ཚུན་བརྟེན་དགོས་པས་ན་རང་ལ་ཚུགས་ཐུབ་
ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མི་བདེན་པའི་དོན་ནོ། །ཚུལ་དེའི་སྒྲ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྒྲ་འཇུག་པ་ནི་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྦལ་པ་ལ་ཡོད་ཀྱང་མི་འཇུག་པ་བཞིན་
ནོ། །ཡང་ན་ཀུན་རྫོབ་ནི་བརྡ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དོ། །དེ་ཡང་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་
བྱེད་དང་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་བཤད་པས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཤེས་བརྗོད་ཙམ་ལ་མི་བཟུང་ངོ་། །ཅི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་འཇིག་
རྟེན་སྨོས་པའི་དགོས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ཡོད་དམ་སྙམ་ན།
འཇིག་རྟེན་གྱི་མིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་འཇིག་རྟེན་ཞེས་སྨོས་པ་
མིན་གྱི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བརྗོད་པའོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་རབ་རིབ་དང་ལིང་ཏོག་སྔོན་པོ་དང་མིག་སེར་ལ་སོགས་པས་དབང་པོ་ཉམས་པས་མཐོང་བ་ཕྱིན་

449

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་།

ཅི་ལོག་ལ་གནས་པ་དེ་དག་ནི་ཡུལ་དེ་དག་ལ་ལྟོས་ནས་གང་གི་ངོར་བདེན་པ་འཇོག་པའི་འཇིག་རྟེན་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཀུན་རྫོབ་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པས་དབང་པོ་བསླད་པའི་ཡུལ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྣང་བ་ལྟར་མི་བདེན་པས། དེ་ལས་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བདེན་པའི་ཁྱད་པར་སྨོས་སོ། །དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་མོ། །དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་བཞིན་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར་མི་སླུ་བས་བདེན་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། འདིར་ཚིག་གསལ་ལས་བདེན་གཉིས་རྒྱས་པར་འཇུག་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པས་དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཤེས་བྱ་ནི་གང་ལ་བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དབྱེ་བའི་གཞི་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་

བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་དེ་ལས་ཕྱེ་བའི་ངོ་བོའ། །ོཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང༌། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བཤད་
པ་དང༌། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་བསྟན་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་དང་བདེན་པའི་སྒྲའི་དོན་བཤད་པ་དང༌། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང༌། ཀུན་རྫོབ་པའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ནི་གང་བདེན་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་གང་གི་ངོར་བདེན་པར་འཇོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པས་བདེན་པར་འཇོག་པ་ནི་བློའི་ངོར་ཡིན་ལ། བདེན་འཛིན་མིན་པའི་བློའི་ངོར་བདེན་པར་གཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་

450

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །དེས་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྣང་དེ་ནི། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་ཐུབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། །བཅོས་མར་གྱུར་བའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུའོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་སྲིད་བའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་
རྣམ་པར་བཞག་གོ །དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་བ་སྤངས་པ། འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྙན་ལ་
སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བདེན་པར་མངོན་པར་རློམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་སླུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ།
ཞེས་གསུངས་པས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡོད་པར་འཇོག་པ་རྣམས་མ་རིག་པས་ཡོད་པར་འཇོག་པ་དང༌། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་ཉན་རང་དང་བྱང་
སེམས་ཀྱི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མི་འཇོག་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོའི་
རྒྱུ་མཚན་ནི་སྔར་བཤད་བ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་བདེན་འཛིན་
ཡིན་པས་དེས་བཟུང་བའི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་

བདེན་པ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཇོག་པའི་འཇོག་སའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་

རིག་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱས་པ་དེ་མ་ཡིན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ། གང་གི་ངོར་བདེན་

451

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་།

པར་འཇོག་པའི་བདེན་ཞེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། འདུ་བྱེད་རྣམས་
དེ་དག་གི་ངོར་མི་བདེན་པར་བསྒྲུབས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་མ་བསྒྲུབས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དག་གི་ངོར་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གསུངས་པས་ནི། དེའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་དང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བདེན་པར་གཞག་ཏུ་མེད་པས་ཙམ་གྱི་སྒྲས་ནི་བདེན་པ་གཅོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཅོད་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་
ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་བདེན་ཚུལ་ནི་མ་རིག་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་ཙམ་དུ་ཡིན་པས། ཟླ་བའི་གཞུང་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མ་རིག་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་“ངོར

1

་བདེན་པ་ལ་བྱའི་ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པར་
གྲུབ་པ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་
སྲིད་པའི་ལུགས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། བདེན་གྲུབ་འགོག་པ་དང་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་ན་ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འཇོག་པ་མི་འཐད་ལ། མི་བྱེད་ན་དོན་དམ་དུ་ཡང་བྱར་མི་རུང་བས་རྣམ་གཞག་དེ་རྣམས་མི་སྲིད་པར་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
འོ་ན་ཆོས་ཉིད་དང་བདག་གཉིས་བདེན་འཛིན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། བདེན་འཛིན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་བདེན་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཇོག་ན། དེ་ལྟར་འགྱུར་མོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ནི་མི་སྨྲའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་བདེན་ས་དེ་ཀུན་རྫོབ་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་དེའི་ངོར་བདེན་ཚུལ་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

1 ངར

452

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་རེ་རེ་ལ་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ་དེ་ཡང་མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་མཚོན་ན། ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པ་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གཟིགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པའི་མྱུ་གུའི་
ངོ་བོ་དང༌། ཤེས་བྱ་བརྫུན་པ་སླུ་བའི་དོན་འཇལ་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པས་རྙེད་པའི་མྱུ་གུའི་ངོ་བོའ། །དེའི་སྔ་མ་ནི་མྱུ་གུའི་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་ནི་མྱུ་གུའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་བོའ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་བརྫུན་པའི་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྙེད་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །མཐོང་བ་བརྫུན་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། ཞེས་སོ། །འདིས་ནི་མྱུ་གུའི་ངོ་བོ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པའི་དོན་
དམ་ནི་ཤེས་པ་སྔ་མ་དང་ཀུན་རྫོབ་ནི་ཤེས་པ་ཕྱི་མས་རྙེད་པར་སྟོན་གྱི། མྱུ་གུའི་ངོ་
བོ་གཅིག་ཉིད་ཤེས་པ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཉེ་བར་
བསྟན་ཏེ་འདི་ལྟ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའོ། །ཞེས་དངོས་པོ་རེ་རེའི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་གཟིགས་པའི་ཤེས་པ་དང༌། ཀུན་རྫོབ་ནི་བརྫུན་པ་མཐོང་བའི་ཤེས་པས་རྙེད་པར་གསུངས་སོ། །
མྱུ་གུའི་ཆོས་ཉིད་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེའི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་ལ་མྱུ་གུའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ཡང་མྱུ་གུའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དེའི་ངོ་
བོའ། །མཚན་གཞི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཤེས་ ོ བྱ་བརྫུན་པ་སླུ་བའི་དོན་དུ་ངེས་པ་ལ་གཞི་དེ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སུན་ཕྱུང་བའི་ལྟ་བ་རྙེད་

453

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་།

དགོས་ཏེ། བདེན་པ་རིགས་པས་མ་ཁེགས་པར་བརྫུན་པ་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དོན་དུ་བློས་འགྲུབ་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་བློས་ཁེགས་པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་སོ། །བུམ་སྣམ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་བློས་གྲུབ་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དོན་བློས་འགྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། བུམ་སྣམ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་གྲུབ་པའི་བློས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་འགྲུབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མེད་པའི་སོ་སྐྱེའི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བུམ་སྣམ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དོན་དམ་བདེན་པར་སྨྲ་བ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
འཕགས་པ་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་ལ།
དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལས་བཟློག་ནས་སྨྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་ལ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡང་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་ཤེས་ངོ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བུམ་སོགས་རྣམས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་མིན་ནོ། །
དེ་དག་གི་ངོར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་གཞི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་གཟིགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ན་བདེན་པར་གཞག་ཏུ་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དོན་དམ་བདེན་པར་གསུངས་པས་

454

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བུམ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་དང་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་འཕགས་པའི་དོན་དམ་མོ་ཞེས་ཕྱེ་ནས་བརྗོད་པར་བྱའི། བུམ་སོགས་འཕགས་པ་ལ་དོན་དམ་མོ་ཞེས་སྨྲ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེའི་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བུམ་སོགས་མ་རྙེད་པའི་ཕྱིར་
དང༌། ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་བ་དོན་དམ་བདེན་པའི་
མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་བརྫུན་པ་སླུ་བའི་དོན་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པའི་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་སླད་པའི་དབང་པོ་གསལ་བའི་ཤེས་པ་
དང༌། འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པའི་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡིན་ལ་
དེ་ནི་སྔ་མ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་པའི་ཤེས་པར་བཞག་གོ །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། མཐོང་བ་བརྫུན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། །དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྐྱོན་ལྡན་ནོ། །སྐྱོན་ལྡན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། །དབང་བོ་ལེགས་གྱུར་ཤེས་
ལྟོས་ལོག་པར་འདོད། ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡུལ་ཅན་ལ་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དེའི་ཡུལ་ལ་ཡང་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། འཕྲལ་གྱི་

འཁྲུལ་རྒྱུའི་གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དྲུག་གི་ཤེས་པས་བཟུང་བའི་དོན་དང༌།
འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུའི་གནོད་པ་ཡོད་པའི་དབང་པོ་དྲུག་གི་ཤེས་པས་བཟུང་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དྲུག་རྣམས་
ཀྱིས། །བཟུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་དེ། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་
ཡིན་ལྷག་མ་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་སྐྱོན་ནང་ན་ཡོད་པ་ནི་རབ་རིབ་དང་མིག་སེར་ལ་

455

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་།

སོགས་པ་དང་ད་དུ་ར་ཟོས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་སྐྱོན་ཕྱི་ན་ཡོད་པ་ནི། མེ་ལོང་དང་བྲག་ཕུག་ལ་སོགས་པ་ནས་སྒྲ་བརྗོད་པ་དང་སོས་ཀའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བྱེ་མ་སྐྱེ་བོའི་ཡུལ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་སྐྱོན་ནང་ན་ཡོད་པ་དག་མེད་པར་གཟུགས་བརྙན་དང་བྲག་ཆ་དང་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །
དེ་བཞིན་དུ་མིག་འཕྲུལ་མཁན་ལ་སོགས་པས་སྦྱར་བའི་སྔགས་དང་སྨན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་གནོད་པ་ནི་དེ་དག་དང་གྲུབ་
མཐའ་ལོག་པ་དང་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དང་གཉིད་ཀྱི་གནོད་པ་སོགས་སོ། །དེ་
ལྟར་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པས་བསླད་པའི་གནོད་བ་ནི་འདིར་གནོད་པའི་རྒྱུར་མི་གཟུང་གི །སྔར་བཤད་
པ་ལྟར་གྱི་འཕྲལ་གྱི་དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་“འཁྲུལ1

་རྒྱུ་རྣམས་གཟུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་
བུའི་གནོད་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དྲུག་གིས་བཟུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་དང༌། དེ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་ལ་ཡང་དག་“དང

2

་ལོག་པར་འཇོག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་
པ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལ་འཇིག་
རྟེན་པའི་ཤེས་པས་གནོད་པ་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་གཉིས་སུ་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་མེད་པ་བཞིན་དུ། མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྔོན་པོ་ལ་
སོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་མེད་

1 འཁུལ
2 རང

456

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་ཡང་དབྱེར་མེད་དོ། །འོ་ན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་འཕྲལ་གྱི་གནོད་པ་ཡོད་པས་ཡུལ་ལོག་པར་
སྣང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་གཉིད་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་ཡོད་པས་རྨི་ལམ་དུ་མིར་སྣང་བ་སོགས་ལ་མི་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་དང༌། སད་པའི་དུས་སུ་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་གི་སྣང་བ་ལ་རྟ་གླང་དང་སྨིག་རྒྱུ་ཆུར་སྣང་བ་ལ་ཆུར་འཛིན་པའི་ཡུལ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་རང་དགའ་བས་ཀྱང་རྟོགས་མོད་ཀྱང༌། ཡིད་ལ་གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་གནོད་པ་ཡོད་པས་ལོག་པར་བཟུང་བའི་དོན་རྣམས་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་རང་དགའ་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཤེ་ན། འདིར་གནོད་པ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་གནོད་པ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་གནོད་པ་
ལ་མི་བྱེད་པས། གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་བཏགས་པ་ནི་གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་བ་ཁོ་ནས་ལོག་པར་བཏགས་པའི་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་རང་དགའ་བས་མི་རྟོགས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་དོན་ལྟ་བུ་ནི། གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོས་བཟུང་བ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་པ་རང་དགའ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་པའམ་བདེན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །
དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གང་དག་ཤེས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་

བ་ནི་སྣང་བ་ལྟར་དུ་ཡོད་པར་ངེས་པས་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་གཉིས་མི་

457

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་།

འབྱེད་པར། ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་
མེད་འབྱེད་པ་རྣམས་ནི། བདེན་གཉིས་ལས། སྣང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག །ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་
བ་བྱས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཞེད་དོ། །ལུགས་འདི་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དེ་མ་རིག་པས་
བསླད་པའི་སྣང་བར་བཞེད་པས། ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་ལ་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པ་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་དོ། །འདིར་འཇུག་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བརྫུན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བརྡ་ལ་བྱང་བའི་འཇིག་
རྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོར། བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་དེ་བྱད་བཞིན་དུ་མི་
བདེན་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་ཤེས་བྱ་བརྫུན་པ་སླུ་བའི་དོན་མཐོང་བས་རྙེད་པའི་དོན་ནི་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའོ། །གཟུགས་བརྙན་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་བཞིན་དུ། མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ཡང་སྣང་

ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་མཚུངས་སོ། །གཞལ་བྱ་བདེན་པ་འཇོག་ན་དེ་ལྟར་འཁྲུལ་བ་དེས་འཇོག་པ་འགལ་ཡང་གཞལ་བྱ་བརྫུན་པ་འཇོག་པ་ལ་དེ་ཉིད་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་དང་བརྫུན་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་འཇོག་དགོས་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་མི་བདེན་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དོན་དམ་པ་དང་བདེན་པའི་དོན་བཤད་པ་དང༌། དོན་

458

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང༌། དོན་དམ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པའོ། །དེ་ཉིད་བདེན་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གཞན་དག་དམ་པ་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་དོན་དམ་དེའི་ཡུལ་ལ་འཆད་པ་ལྟར་མི་བཞེད་ཀྱི། དོན་དང་དམ་པ་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཉིད་ལ་
བཞེད་དོ། །
དོན་དམ་བདེན་པའི་བདེན་ཚུལ་ནི། མི་སླུ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ཤིང་སྣང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྣང་ནས་འཇིག་རྟེན་ལ་མི་སླུ་བའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་
ཙམ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ནའང་ཇི་ལྟར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་གསུངས་ཤེ་ན། དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འཇིག་རྟེན་ལ་མི་སླུ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཁོ་ནས་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་
པར་གསུངས་སོ། །འདུས་བྱས་སླུ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་གསུམ་ནི་འདུས་བྱས་ཉིད་ཡིན་པས་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བས། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་སླུ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་རྣམ་
པར་བཞག་གོ །ཞེས་མྱང་འདས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་ངོར་བཞག་པ་ལ་དེ་ལྟ་ན་
དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །འོ་ན་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། མྱ་ངན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་པུ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་

གསུངས་པ། །དེ་ཚེ་ལྷག་མ་ལོག་མིན་ཞེས། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་རྟོག་པར་བྱེད། ཅེས་

459

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་།

མྱང་འདས་གཅིག་པུ་བདེན་གྱི་གཞན་རྣམས་མི་བདེན་ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་སྙམ་ན། འདིའི་ལན་ནི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས།
འོ་ན་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། དགེ་སློང་དག་བདེན་པ་དམ་པ་འདི་ནི་གཅིག་
སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་འདུས་བྱས་ལོག་པར་སྣང་བས་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་སླུ་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་བ་དེ་བཞིན་དུ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་ཁོ་ནར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་འདུས་

བྱས་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོར་ནམ་ཡང་མི་སྣང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་ཁོ་ནར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཁོ་ནས་
བདེན་པ་དམ་པར་གསུངས་ཀྱི། ཞེས་མི་སླུ་བ་བདེན་པར་གསུངས་པའི་དོན་དང་དེ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། མདོ་སྡེ་ཉིད་ལས་ཀྱང་མི་
སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་བདེན་པའི་དོན་དེ་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་བརྫུན་པ་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་བརྫུན་པའི་དོན་སླུ་བ་ལ་གསུངས་པས་ཀྱང་བདེན་པའི་དོན་མི་སླུ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་སོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་བདེན་པ་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་སྒྲ་དོན་མི་འདྲའོ། །རིགས་
པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་མྱང་འདས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པར་གསུངས་པ་ནི། མྱང་འདས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་འཇོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཐ་

སྙད་དུ་དེ་བདེན་པར་བཞེད་པ་མིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང༌། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་

460

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་འཇུག་པ་ལས། ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བས་རྙེད་པ་ལ་གསུངས་པ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པ་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་

བདག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་རྙེད་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནོ། ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་

རྙེད་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པས། མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱིས་རྙེད་
རྒྱུ་ཅིག་བྱུང་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞེས་གསུངས་པས་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་གྱིས་རྙེད་
པས་མི་ཆོག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པ་ཅིག་
དོན་དམ་བདེན་པར་སྟོན་པའོ། །རྙེད་པའི་དོན་ནི་ཤེས་པ་དེས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་འདྲའོ། །
ཡེ་ཤེས་དེས་ཇི་ལྟར་རྙེད་པའི་ཚུལ་ནི། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་གིས་བར་སྣང་གི་གཞིར་སྐྲ་ཤད་འཛག་པར་མཐོང་བ་ན། རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་གིས་གཞི་དེར་སྐྲ་ཤད་འཛག་པའི་སྣང་བ་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་

གནོད་པ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད།
མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་བཞིན་དུ་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོ་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་བཞིན་གང་གིས་གཟིགས་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ། །ངོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་

461

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་།

རྣམ་བརྟགས་པ། དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་གང་དུ་མིག་དག་པས། །མཐོང་སྟེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་འདིར་ཤེས་ཀྱིས། ཞེས་གསུངས་ཤིའ་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས། རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྐྲ་ཤད་མཐོང་བའི་ཚུལ་དུ་རང་བཞིན་
གང་གིས་གཟིགས་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པ་ལ་སྣང་

བའི་དོན་རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་གིས་སྐྲ་ཤད་མ་མཐོང་བ་ལྟར་མ་གཟིགས་པར་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྦང་བ་དང༌། ཇི་སྙེད་པ་གཟིགས་པ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྙེད་ན་འཇུག་
འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་དེ་དག་གིས་གཟིགས་ཤེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་མ་གཟིགས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གིས་གཟིགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་ཅི་ཡང་མ་གཟིགས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་གཟིགས་པར་བཤད་ཅིང༌། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་འདས་པར་བཤད་པ་དྲངས་པ་
དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱུ་བ་གཏན་ལོག་པར་བཤད་པ་
དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་ཞེས་པ་ནི་ཡུལ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་མ་མཐོང་བ་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔ་པའི་སྐབས་

462

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

སུ་བཤད་ཟིན་ནོ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ལྷའི་བུ་དག་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བར་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བརྗོད་
པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དོན་དམ་བདེན་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ན་བློ་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སོ་སོར་སྣང་བ་ལྟར་མི་མཐོང་བ་ལ་བཤད་པས། གཉིས་སྣང་ལོག་པའི་ཁུངས་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དོན་དམ་མ་རྟོགས་པའི་ཁུངས་མིན་
ནོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པས་དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་དབང་

ལ་མ་རེག་པར་ཆོས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་གསུངས་སོ། །སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱུ་བ་ལོག་པ་ནི་ཚིག་གསལ་ལས་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུ་བ་ལོག་པ་ལ་གསུངས་ཏེ་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
གཞན་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས། རང་བཞིན་དེ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེ་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར་དུ་བྱང་སེམས་རྣམས་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དོན་མེད་པ་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པས་བསྒྲུབས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཡང་གང་ཞིག་ཅེ་ན། དེ་དག་གི་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རང་གི་ངོ་བོའོ། །ཅི་དེ་ཡོད་དམ་མེད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་སུ་སྨྲ། གལ་ཏེ་མེད་ན་ནི་ཅིའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་སྒོམ་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

463

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དེ་ལྟར་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་རྩོམ་པ་ཡིན་ནོ། །
ཇི་སྐད་དུ་རིགས་ཀྱི་བུ་དོན་དམ་པ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་བ་མེད་པ་དང་
འཇིག་པ་མེད་པ་དང༌། འོང་བ་མེད་པ་དང༌། འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་

བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྙད་དུ་མེད་ཅིང་སྤྲོས་
པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དོན་དམ་པ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་
ཞི་བ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱའོ། །
རིགས་ཀྱི་བུ་དོན་དམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་
བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། གང་གི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་དག་བྲེགས་ནས་གོས་དུར་སྨྲིག་བགོས་ཏེ། ཡང་དག་པར་དད་པས་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཀྱང༌། ཆོས་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྲའམ་གོས་ལ་མེ་ཤོར་བ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ཞིང་གནས་པ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་མི་བྱེད་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན་ནི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་དེ་ཡོད་བ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཁས་ལེན་པར་མི་ནུས་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་ནོར་མ་ནོར་གྱི་

དཔྱད་པ་དུ་མ་ཞིག་བྱེད་པའི་ངལ་བ་དོན་“མེད1

་དེ་དོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པ་མི་སྲིད་

པའི་ཕྱིར་དང༌། ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཕུང་བོ། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་

1 མད

464

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ལ། །གང་གིས་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །དེ་ཡི་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་མེད། ཅེས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་པ་ལས། ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་སྐམ་པོ་མ་ལུས་པ། །བསྲེགས་པས་ཞི་དེ་རྒྱལ་རྣམས་ཆོས་སྐུ་སྟེ། །དེ་ཚེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད། །སེམས་འགགས་པ་དེ་སྐུ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། ཅེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་ཡུལ་ཅན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་མི་འཇུག་པས། སྐུ་ཁོ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱུ་བ་རྣམ་རྟོག་རྣམས་མི་འབྱུང་བས། དེའི་སྒོ་ནས་
ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་པར་མི་འཇོག་གི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཁོ་ནས་མངོན་དུ་མཛད་པར་འཇོག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ནི་རང་གི་ཡུལ་དང་
ཡུལ་ཅན་གྱི་བར་ན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཕྲ་མོ་ཡང་མེད་པར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་
མཉམ་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ཇི་སྙེད་པའི་དོན་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇལ་ན་ནི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་མི་རུང་བས་དངོས་སུ་རྟོགས་དགོས་ཤིང་དེ་ཡང་རྣམ་པ་མེད་པར་འཇལ་བ་འདི་བའི་ལུགས་མིན་པས། གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་ཤར་བའི་བློ་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་པ་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ཇི་སྙེད་པ་མ་གཞལ་ན་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཡ་བྲལ་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་ན་
ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཐ་

465

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་།

སྙད་པའི་ཚད་མའི་ངོ་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་མེད་པས་དེ་གཉིས་འབྲལ་མི་དགོས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་

ཇི་སྙེད་པའི་དོན་རྣམས་འཇལ་ན། ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་

ཀུན་རྫོབ་པའི་བདེན་པ་རྙེད་པར་འགྱུར་བས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆོལ་བ་དང༌། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དབང་

གིས་གཞག་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། ལུགས་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འདོད་དམ་མི་འདོད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འཇུག་པ་ལས། སྟོབས་བཅུའི་མཁྱེན་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་ལ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་བས་རང་གི་སྟོན་པ་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་རོ། །དང་པོ་ལྟར་ན། བྱིས་པ་

རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བ་མེད་ན་ནི་འགའ་ཡང་འཁྲུལ་བར་མི་འགྱུར་བས་ཡོད་དོ། །དེའི་“ཚེ1

་དེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་
མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྣང་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་མེད་
པས་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། དེ་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བས་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ནི་མི་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་དུ་མདོ་དྲངས་པ་ལས། ཡང་ཤིང་རྟའི་འཁོར་ལོ་ཙམ་གྱི་ས་ཕྱོགས་ན་སྣང་བར་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གང་དག་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྣང་བར་གྱུར་བ་དེ་དག་ནི་ཆེས་མང་གི །སྟོང་གསུམ་གྱི་

སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཕྱི་

1 ཆེ

466

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

རོལ་བའི་དྲང་སྲོང་མངོན་ཤེས་ལྔ་དང་ལྡན་པ་དང་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ལ། ཤིང་རྟའི་འཁོར་ལོ་ཙམ་གྱི་ས་ཕྱོགས་ན་མི་སྣང་བ་སངས་རྒྱས་ལ་སྣང་བའི་སེམས་ཅན་
ཆེས་མང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་སྣང་ནས་མཁྱེན་པ་ཡིན་གྱི་མི་སྣང་བ་མིན་ནོ། །སྣང་བའི་ཡུལ་ཡང་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསླད་པའི་ཇི་སྙེད་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་སོགས་དང༌། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་
ཇི་སྙེད་པ་མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ལ་སོགས་པ་གཉིས་སོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སར་ལྡོག་པའི་དོན་མེད་ལ་གཉིས་པ་ནི་ས་དེར་རྒྱུ་ལོག་པས་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །སྣང་ཚུལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་མ་རིག་པ་མ་སྤངས་བའི་གང་ཟག་ལ་སྣང་བ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བ་ནི། ཡུལ་དེ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མིན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དེ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་དབང་གིས་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གང་ཟག་
གཞན་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་ངོས་ནས་ཡུལ་ཅན་དེ་ལ་སྣང་བ་མིན་པར་རང་ངོས་
ནས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་
ཀྱིས་བསླད་པའི་དོན་སྣང་བ་ན། མ་རིག་པའི་བསླད་པ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་དག་སྣང་བ་ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་ངོས་ནས་སྣང་བ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་སྒྲ་
སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་

མཁྱེན་པ་ཡང་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ངོས་ནས་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་

467

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་།

དེ་ལ་དེར་སྣང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སངས་རྒྱས་རང་གི་ངོས་ནས་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཚུལ་
གྱིས་མཁྱེན་པ་མིན་པས་དེ་སྣང་བས་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་བའི་དོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་རང་ངོས་ནས་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ངོ་བོར་བརྫུན་པ་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་སྣང་གི་བདེན་པར་མི་སྣང་ལ། མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྣང་བའི་ཆ་ནས་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་སྣང་བ་ན་གང་ཟག་གཞན་དེ་ལ་བདེན་པར་སྣང་བར་ཤར་བ་ཙམ་མོ། །
རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང༌། དངོས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །དངོས་
པོ་མི་རྟག་སླུ་བའི་ཆོས། །གསོག་དང་སྟོང་པ་བདག་མེད་པ། །རྣམ་པར་དབེན་ཅེས་བྱ་བར་མཐོང༌། །གནས་མེད་དམིགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །རྩ་བ་མེད་ཅིང་གནས་པ་མེད། །མ་རིག་རྒྱུ་ལས་ཤིན་ཏུ་བྱུང༌། །ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་རྣམ་པར་སྤངས། །ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྙིང་པོ་མེད། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་འདྲ་བ་སྟེ། །རྨོངས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་མི་
བཟད་པ། །འགྲོ་བ་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་སྣང༌། ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཚིགས་བཅད་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་དུ་འཕགས་པ་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཁོ་ནས་དེ་ལྟར་གཟིགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཡང་རང་གི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་གསུངས་པས། ཚིགས་བཅད་དང་པོ་ལྟར་གཟིགས་པ་ནི་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་བའི་འཕགས་པའི་གཟིགས་ཚུལ་ལོ། །ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དང་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དང་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ཡིན་མི་དགོས་པ་

468

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །
གསུམ་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་
དྲུག་དང༌། འབྲིང་དུ་ཕྱེ་ན་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དང་རང་དང་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་
པ་ཉིད་དེ་བཞི་དང༌། བསྡུས་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་སུ་འཇུག་
བར་གསུངས་སོ། །གཞུང་གཞན་ལས་ནི། དོན་དམ་པ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་དང་མཐུན་པའི་དོན་དམ་པ་གཉིས་བཤད་དེ། བདེན་གཉིས་ལས། སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་ཡང༌། །ཡང་དག་བ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། །དོན་དམ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་འདོད། ཅེས་དང་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་ཀྱང༌། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་འདི་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱའི་དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ནི་དོན་དམ་པ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྤྲོས་པ་ནི་འདིར་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་སྤྲོས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི་སྣང་བའི་སྤྲོས་པ་ཡང་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ནུབ་པ་ལ་བྱའི། སྣང་བའི་སྤྲོས་པ་མེད་པ་ལ་མི་བྱ་སྟེ་གཞན་དུ་ན་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་སྣང་བའི་སྤྲོས་པ་གཉིས་ཡ་མི་འབྲལ་བས་དོན་དམ་བདེན་པ་མི་སྲིད་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་སྤྲོས་པ་བཅད་ཙམ་ནི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པས་རྙེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་ངོར་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོའི་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཡང་ཞི་བ་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པའོ། །
འོན་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་སོགས་ཕུང་པོ་དང་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་བཀག་

469

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་།

པའི་མ་ཡིན་དགག་གི་སྟོང་པ་ནི་སྟོང་གཞི་དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་མིང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྣང་དགོས་པས། རང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བློའི་ངོར་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པར་འཆར་གྱི་གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བར་མི་འཆར་
བས་དོན་དམ་བཏགས་པ་བ་ཀུན་རྫོབ་མཚན་ཉིད་བའོ། །བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌། ཡང་དག་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་སྣང་བ་ན་མི་སྣང་བས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཡང་དག་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་ཡང་དགག་གཞིའི་དངོས་པོ་སྣང་བའི་བློ་ལ་མི་སྣང་བས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་མི་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་སྤྲོས་པ་མེད་པར་དགག་པ་མིག་ལ་
སོགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་དངོས་སུ་མི་སྣང་བས་དེ་མིན་གྱི། མ་ཡིན་དགག་ནི་དགག་གཞིའི་དངོས་པོ་གང་ལ་སྣང་བ་དེ་ལ་སྣང་བར་བཞེད་པའི་ལུགས་སོ། །རིགས་པ་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་དགག་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་འཇལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་

ཀྱང་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་དུ་ཤས་པར་བྱའོ། །
གང་དག་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྲོས་པ་རྣམ་པར་
བཅད་ཙམ་གྱི་སྤྲོས་བྲལ་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་རངས་ཤིང་དགའ་ལ། སྤྲོས་
པ་མེད་བར་དགག་པ་འཇལ་ལོ་ཞེས་བྱས་ན་མི་བཟོད་པ་ནི། དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་ཞིག་མེད་དགག་གི་དོན་ཡིན་པ་མ་རྟོགས་པར་མེད་དགག་ཐམས་ཅད་རི་བོང་རྭ་དང་འདྲ་བའི་ཅང་མེད་དུ་འདོད་པའི་བློའི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་ན་

470

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

མེད་དགག་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དང་བདེན་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་འདུ་བའི་ཀུན་རྫོབ་འདོད་པ་མིན་པ་དང༌། གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བརྫུན་པ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང༌། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མིན་བར་སྔར་བཤད་ཟིན་ལ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་འཇུག་འགྲེལ་ལས་སྡུག་ཀུན་དང་ལམ་
གྱི་བདེན་པ་གསུམ་ག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བཤད་ཅིང༌། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང༌། བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་དང་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་མ་ལུས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ཐ་སྙད་
པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་པས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཞི་གང་ཞིག་བརྫུན་བ་སླུ་བའི་དོན་དུ་ཡོངས་སུ་བཅད་ན་མི་སླུ་བའི་དོན་ཡིན་པ་རྣམ་པར་གཅད་དགོས་པས་སླུ་མི་སླུ་ནི་དངོས་སུ་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་འགལ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པས་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ཡང་
ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་ཤེས་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དངོས་ཀུན་ཡང་དག་བརྫུན་པའི་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྙེད་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། ཞེས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཇོག་ཚུལ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་གྲངས་ངེས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པའི་ཚུལ་བདེན་པ་གཉིས་

471

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་།

ལ་གནས་པ་ཡིན་དང༌། གང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་གིས། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བསྟན་པ་ནི་རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་མི་ཤེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པར་འདོད་ན་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་བརྟན་ནས་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཆུའི་ཟླ་བ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་དང༌། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པའི་མཐའ་དང་གཏན་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པ་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་འོ་ན་དེ་ཉིད་བསྟན་ལ་རག་མོད། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དང་བདེན་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་བསྟན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་སྦང་བར་བྱ་བ་བསྟན་པ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་འཁྲུལ་པ་རྣམས་སྤང་བར་བྱ་བ་བདེན་མོད་ཀྱི། བརྗོད་
བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་དང་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་དམ་པ་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཐ་སྙད་ཀུན་རྫོབ་པའི་བདེན་པ་ཁས་བླངས་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར། དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་པར་མི་ནུས་ལ་དེ་མ་བསྟན་པར་ཡང་རྟོགས་པར་མི་ནུས་ཤིང་། དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆུ་འདོད་པས་སྣོད་ལྟར་ཐོག་མར་གདོན་མི་ཟ་བར་ཀུན་རྫོབ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །
བཞི་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་

472

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས། དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་རྟོགས་པ་ནི་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་སྔར་ཡོད་ཕྱིས་མེད་པར་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྔར་ཡང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང༌། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བ་ལ་གནོད་པ་མ་བྱས་པས་
ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གནོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་ནི་དོན་
དམ་པར་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་ང་ཡང་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང༌། དངོས་པོ་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པར་སྨྲ་བ་ལྟར་ན་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་
རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གང་གིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་དེ་ལྟར་མ་མཐོང་བར་འདུ་བྱེད་རང་
བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པར་བྱེད་ལ། ཡང་ན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་འགའ་ཞིག་བདེན་པར་བརྟགས་ནས་དེའི་རྟེན་དུ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟོག་པར་
བྱེད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་ན་དེ་ལྟར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཆུང་བ་རྣམས་ཕུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཕུང་ཚུལ་ནི་གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་ན་བྱ་བྱེད་བཞག་ས་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོག་ན་ནི་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཆོས་འདི་ལོག་
པར་བཟུང་གྱུར་ན། །མི་མཁས་རྣམས་ནི་ཆུད་ཀྱང་འཛའ། །འདི་ལྟར་མེད་པར་ལྟ་བ་

473

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་།

ཡི། །མི་གཙང་དེར་ནི་བྱིན་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་བ་མི་འདེབས་ན་ནི་དེའི་ཚེ་དངོས་པོ་འདི་དག་དམིགས་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ནི་སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྤངས་ན་ཆོས་ཀྱིས་ཕོངས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱིས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ། རིན་
ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། གཞན་ཡང་འདི་ནི་ལོག་བཟུང་ན། །བླུན་པོ་མཁས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན། །སྤོང་བས་མ་རུང་བདག་ཉིད་ཅན། །མནར་མེད་པར་ནི་སྤྱིའུ་ཚུགས་འགྲོ། ཞེས་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་ཕན་འདོགས་པ་དེ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བཟུང་ན་ཕན་མི་འདོགས་མོད་གནོད་པ་བྱེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། འབྲུ་རྣམས་གོ་རིམས་ལས་ཉམས་པར་བཏབ་པ་ན་འདེབས་པ་པོ་བརླག་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མིན་པའི་དཔེ་གཞན་ནི་ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་སྦྲུལ་སྔགས་དང་སྨན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མན་ངག་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཟུང་ན་ནོར་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འགུགས་པ་དེ། ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་
པ་པོར་ནས་བཟུང་ཉེས་ན་འཛིན་པ་པོ་ཕུང་བར་བྱེད་པ་དང༌། ཡང་ཇི་ལྟར་མན་ངག་ཇི་བཞིན་དུ་བསྒྲུབས་པའི་རིག་སྔགས་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དེ། མན་ངག་ལས་ཉམས་པས་ཉེས་པར་བསྒྲུབས་ན་སྒྲུབ་པ་པོ་ཕུང་བ་བཞིན་ནོ། །
ལྔ་པ་ནི། དེ་ལྟ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན་འཛིན་པ་པོ་ཕུང་བར་བྱེད་ལ། ཤེས་རབ་ཞན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་དག་པར་འཛིན་མི་ནུས་པ་དེའི་
ཕྱིར། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ལ་
གཟིགས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཞན་པ་དག་གིས་རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་ཆོས་འདི་ཡི་གཏིང་

474

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

རྟོགས་དཀའ་བར་མཁྱེན་པར་གྱུར་ནས། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་ཆོས་
བསྟན་པ་ལས་རབ་ཏུ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་འདི་སྙམ་དུ་དགོངས་ཏེ། ངས་ཆོས་ཟབ་མོ་ཟབ་པར་སྣང་བ་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་རྟོག་གེའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཞིབ་མོ་མཁས་ཤིང་མཛངས་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ། དེ་གལ་ཏེ་ངས་གཞན་དག་ལ་བསྟན་ན་གཞན་གྱིས་དའི་དེ་རྟོགས་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ་དེས་ང་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་ཞིང་ཞུམ་པར་འགྱུར། ཐུགས་མི་སྤྲོ་བར་འགྱུར་བས་གང་བདག་ཉིད་གཅིག་པུ་དགོན་པ་རབ་ཏུ་དབེན་པར་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པ་ཐོབ་པས་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གནས་པ་མ་ཤེས་པར། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མང་པོ་བཀོད་པ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་

གཞག་མ་ཤེས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་
ཁོང་དུ་མ་ཆུད་ནས་བཀོད་པ་ཡིན་པས། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྨྲས་པ་ལ་འཇུག་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཉེས་པ་མང་པོ་བརྗོད་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་སྤོང་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ངའི་ལུགས་ལ་འཇུག་པར་མི་འཐད་དོ། །འདི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཡིན་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་དེ་ལྟར་མི་འདོད་

475

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་།
ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་རང་བཞིན་སྟོང་པའི་དོན་དུ་འཆད་པས་སུན་
འབྱིན་འདི་དག་མི་རིགས་སོ། །དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་ནི། སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་འདི་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་ཇི་སྐད་སྨྲས་པའི་སྐྱོན་མི་འཇུག་པར་མ་ཟད་བདེན་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་ལུགས་གང་ལ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ་དེ་ལ་ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རུང་བར་
འགྱུར་རོ། །རུང་ལུགས་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྨྲ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་པ་དེ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་རུང་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་དུ་འགྱུར་གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་མི་འབྱུང་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དུ་མི་རུང་ངོ་། །སྡུག་བསྔལ་ཡོད་ན་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་འགོག་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཡོད་ན་དེ་དག་ཤེས་པ་སོགས་བཞི་རུང་ལ་དེ་བཞི་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་རྣམས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་རྣམས་རུང་ངོ་། །འབྲས་གནས་དང་ཞུགས་པ་ཡོད་ན་དགེ་འདུན་དང་བདེན་པ་རྣམས་ཡོད་ན་དམ་བའི་ཆོས་དང༌། དེ་གཉིས་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་རུང་ལ་དེའི་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་རུང་ངོ་། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་
ཡིན་དང་དེའི་འབྲས་བུ་དང་འཇིག་རྟེན་བའི་ཐ་སྙད་དག་ཀྱང་རུང་བར་འགྱུར་

476

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

རོ། །རུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ནི་ཡོད་པ་ལ་འགྲེལ་པས་བཤད་ཅིང་དེ་ཡང་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། ཡོད་ཅེས་འདོད་ན་ཡོད་མཐར་ལྟུང་བ་དང་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་གཞན་ངོ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེལ་“ཟིན1

་དོན་མིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྐྱོན་འགོད་པ་པོ་ལ་སྐྱོན་དེ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེས་རང་གི་སྐྱོན་ལ་གཞན་གྱི་སྐྱོན་དུ་བཟུང་ཚུལ། སྐྱོན་དེ་རྣམས་གང་ཡིན་གསལ་བར་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུགས་གང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་བས་སྟོང་པ་ཉིད་མི་
རུང་བ་དེ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་མི་རུང་བས་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་མི་རུང་བའི་ཚུལ་ནི་རྒྱས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་

ཅད་དང་མི་འགལ་བར་གནས་པ་ཡིན་དང༌། རང་གི་ཕྱོགས་རགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བ་སྐྱོན་དང་ལྡན་བ་དང་འགལ་བ་ལ། ཤིན་ཏུ་བླུན་པས་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་མ་མཐོང་བ་ཁྱོད་ནི་རང་གི་སྐྱོན་རྣམས་ང་ལ་སྐྱོན་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་རྟ་ལ་ཞོན་བཞིན་དུ་རྟ་དེ་ཉིད་བརྗེད་པར་གྱུར་བའི་ཚེ། རྟ་དེ་
གཞན་གྱིས་ཕྲོགས་པའི་ཉེས་པས་གཞན་ལ་ཀླན་ཀ་ཚོལ་བ་དེ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟ་ལ་ཞོན་བཞིན་དུ། སེམས་
གཡེངས་བས་དེ་མ་དམིགས་པ་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་རྩོད་བ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་ནི། གང་དག་མ་དམིགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་ཁོ་ན་ལ་ཀླན་ཀ་ཚོལ་བའི་གཞན་གྱི་སྐྱོན་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་དངོས་པོ་

1 ཟ་ནི

477

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་།

རྣམས་རང་བཞིན་ལས་སམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བར་བྱེད་ན། དེ་ལྟ་
ཡིན་ན་རང་བཞིན་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་མི་སྐྱེད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་
པ་མེད་པར་ཁྱོད་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བུམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་རྟོག་ན་དེ་
ལ་འཇི་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དག་གིས་དགོས་པ་མེད་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་འབྲས་བུ་རྒྱུ་མེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །བུམ་བ་མེད་ན་ནི་བྱེད་པ་པོ་རྫ་མཁན་དང་བྱེད་པ་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་དང་བུམ་པ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་དག་མེད་པས་སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་ཡང་མེད་པས་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གནོད་པ་བྱེད་དོ། །མདོར་ན་རྒྱུ་འབྲས་དང་སྐྱེ་འགག་སོགས་གཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་ནི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བས་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྐྱོན་དུ་
བསྒྱུར་བའོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་“ཁོ

1

་བོ་ཅག་གིས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་བས་སྟོང་པའི་དོན་ཉིད་བུ་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གང་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་མ་དྲོས་པས་ཞུས་པ་ལས། གང་ཞིག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་དང༌། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང༌། འཕགས་པ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང༌། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པ་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་

1 ལོ

478

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

སོ། །ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལུང་དང་པོས་ནི་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་དང༌། རྐྱེན་ལ་རག་
ལས་པའི་དོན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པས། རྒྱུ་
རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་ཁྱབ་
པར་སྨྲ་བ་དང༌། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་གཞག་ས་མེད་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། མ་སྐྱེས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཁྱད་པར་ལེགས་
པར་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་གཉིས་པས་ནི་སྟོན་པ་རང་གིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་གི་དགོངས་པ་
རང་གིས་བླངས་ནས་བཤད་པས། དངོས་པོ་ལ་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་

དོན་སྐྱེ་བ་གཏན་མེད་དུ་མི་བྱེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་དུ་ཟུང་ཞིག་
ཅེས་བའི་དོན་ནོ། །ལུང་གསུམ་པས་ནི་སྟོང་པའི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་
པའི་རང་བཞིན་མེད་བར་གསུངས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་
འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་ན་འདིའི་དོན་གང་ཡིན། ཇི་ལྟར་ལྟོ་ལྡིར་བ་བུམ་པའི་དོན་དུ་འཇོག་པ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡིན་ན་ནི། འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་ངེས་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དོན་ཡང་ངེས་པར་འགྱུར་
བས་མི་རིགས་སོ། །
འོན་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་དོན་ཉིད་སྟོང་པའི་དོན་དུ་འདོད་ནའང་
གནོད་པ་དེ་ཉིད་ཡོད་དོ། །ཅི་སྟེ་རྟེན་འབྲེལ་དངོས་སུ་ངེས་པའི་ཤུགས་ཀྱི་དོན་ལ་འདོད་

479

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་།

ནའང་སྔར་ལྟར་མི་འཐད་པས་འདིའི་དོན་གང་ཡིན་སྙམ་ན་དེ་ལྟར་ནི་མི་འདོད་དོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་འཇོག་སྙམ་ན། སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཚད་མས་ཁེགས་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ལ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་མིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་དབུ་མ་པ་ལ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་བའི་རྟེན་འབྱུང་དུ་དངོས་སུ་ངེས་པ་ན། བློ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་
མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་དེ་དང་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་འགལ་བར་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟེན་འབྱུང་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཁེགས་བའི་སྟོང་ཉིད་ལ་
ངེས་པ་རྙེད་པས་ནི། ནམ་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་བརྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པར་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དྲན་པའི་མོད་ལ་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་སེམས་པ་ལ་གོམས་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པ་དངོས་སུ་མ་བཤད་ཀྱང་རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་སད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟ་ཐུལ་གྱིས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ཉེ་རྒྱལ་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་ཞིག་བཤད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པ་དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པར་བཞག་སྟེ། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་འདོགས་ལ། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་སྟོང་པའོ། །རང་
བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པས་
དབུ་མ་དང་དེའི་ལམ་སྟེ་དབུ་མ་པས་བགྲོད་པའི་ཤུལ་ཡིན་ནོ། །

480

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

དེ་བཞིན་དུ་རྩོད་ཟློག་ལས་ཀྱང༌། གང་གིས་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དང༌། །དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །གསུངས་མཆོག་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་དེ་གསུམ་རྣམ་གྲངས་པར་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། རྟེན་འབྱུང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང༌། མཁས་པས་རྟེན་འབྱུང་ཆོས་རྣམས་རྟོགས་གྱུར་ཏེ། །མཐར་ལྟ་བ་ལ་རྟེན་པར་ཡང་མི་བྱེད། །རྒྱུ་དང་བཅས་ཤིང་རྐྱེན་བཅས་ཆོས་ཤེས་ཀྱི། །རྒྱུ་མེད་རྐྱེན་མེད་ཆོས་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ་ལ་དྲུག །ཤེས་བྱ་བདེན་པ་བཞི་མི་རུང་བ་དང༌། བདེན་བཞི་ཤེས་པ་སོགས་དང་འབྲས་བུ་བཞི་མི་རུང་བ་དང༌། དཀོན་མཆོག་གསུམ་མི་རུང་བ་དང༌། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་འབྲས་མི་རུང་བ་དང༌། འཇིག་རྟེན་བའི་ཐ་སྙད་མི་རུང་བ་དང༌། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐ་སྙེད་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་མི་སྟོང་པ་ལྟར་ན་ནི་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཚེ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ནི་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་
འགྱུར་ཏེ་གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

481

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་།

གསུངས་སོ། །ཟག་བཅས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དུ་གསུངས་པ་དེ་རང་
བཞིན་ཉིད་ལ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པས་སྡུག་བསྔལ་མི་རུང་ངོ་། །སྡུག་བསྔལ་རང་བཞིན་ལས་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ཀུན་འབྱུང་ལས་ཅི་ཞིག་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་
པ་ལ་ཀུན་འབྱུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལས་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་བས་ཀུན་འབྱུང་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡུག་བསྔལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་སྟེ་ཡོད་ན་
སྡུག་བསྔལ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་ལ་དུས་ནམ་ཡང་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དུས་ཀུན་ཏུ་
ཡོངས་སུ་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་སྟོང་
པ་སྨྲ་བ་ལ་ཕྱིར་ཟློག་པར་བྱེད་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་ནི་དེ་མ་བསྒོམས་ཀྱང་
ཡོད་པས་བསྒོམ་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལ་ཡང་བསྒོམས་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཅི་སྟེ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དེ་བསྒོམ་པར་བྱ་བར་ཁས་ལེན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་འཕགས་པའི་ལམ་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡུག་བསྔལ་
འགོག་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལམ་སྒོམ་པ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྨྲ་བ་ལྟར་ན་གང་གི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་

ཀུན་འབྱུང་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ལམ་བདེན་

482

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།
གྱིས་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་བའི་སྒོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་གང་ཞིག་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འགོག་པ་མེད་པས་ལམ་སྒོམ་པ་མི་འཐད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་སྔར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་ཕྱིས་ཇི་ལྟར་ན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ནི་མེའི་ཚ་བ་ལྟར་ཡང་དག་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་གཞན་དུ་

འགྱུར་བ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཀུན་འབྱུང་སྤང་བ་དང་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་ལམ་བསྒོམ་པ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཀུན་འབྱུང་སྔར་མ་སྤངས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་སྦོང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ་རང་བཞིན་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྔར་ཡོངས་ཤེས་ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་དགག་སྟེ་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྦྱར་རོ། །ཡོངས་ཤེས་བཞིན་དུ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་བཞི་ཡང༌། སྔར་མེད་ན་ཕྱིས་ཀྱང་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་བཞི་སྔར་ཐོབ་
པ་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། ཕྱིས་ཇི་ལྟར་འཐོབ་པར་ནུས་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སྟེ་རང་བཞིན་ལ་ལྡོག་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་བཞི་དང་དེ་དག་ཐོབ་པ་མེད་ན་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དང་དེའི་ཕྱིར་དུ་ཞུགས་པ་བཞི་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ཟུང་བཞི་དང་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་མེད་ན་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་མེད་པར་

483

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་།

འགྱུར་ལ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་དམ་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཀྱང་ཡོད་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཡོད་པ་མིན་ན་སངས་རྒྱས་ཇི་ལྟར་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ནི་སྔར་བཤད་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་འགའ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོད་ན་ནི། བྱང་ཆུབ་སྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཏེ་མ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང༌། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་མ་བརྟེན་བར་ཏེ་མ་ལྟོས་པར་རྟེན་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་པའི་
སྔོན་རོལ་དུ་སངས་རྒྱས་པ་མིན་པའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་གང་ཟག་དེས། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་བརྩལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་དེ་འདྲ་བ་དེ་ནམ་ཡང་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
བཞི་པ་ནི། གཞན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན་གང་ཟག་འགའ་ཡང་ཆོས་དགེ་བ་དང་ཆོས་མིན་པ་མི་དགེ་བ་རྣམ་ཡང་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་མི་སྟོང་པ་ལ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པ་ལ་ནི་བྱ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་
སྨྲ་ན་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པ་བྱས་པ་མེད་པར་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་

ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཁྱོད་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་འབྲས་བུ་

484

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

དེ་དག་གི་དོན་དུ་ལས་གཉིས་བྱེད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བས། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་
གྱི་རྒྱུས་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ལས་གཉིས་བྱས་པ་མེད་པར་ཁྱོད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་གཉིས་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པའི་རྒྱུས་འབྱུང་བ་ཁྱོད་ལ་ཡོད་ན་ནི། འབྲས་བུ་གཉིས་པོ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་
ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ལས་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྨྲ་བ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནོད་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སོང་ཞིག་བྱོས་ཤིག་ལྷོགས་ཤིག་འདུག་ཅིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ནི་ཀུན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནོད་པ་བྱེད་ན། དེའི་“ཚེ་

1

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་བྱས་ཀྱང་ཡོད་པས་སུས་ཀྱང་བྱ་བ་ཅི་ཡང་བྱེད་པ་མེད་བར་འགྱུར་རོ། །རྩོམ་པ་མེད་པ་སྟེ་བྱེད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་བྱ་བར་འགྱུར་ལ། བྱ་བ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ་ཡང་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་མི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
གཞན་ཡང་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་འགྲོ་བ་རྣམས་མ་སྐྱེས་པ་དང་
མ་འགགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་ནམ་ཡང་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་འགགས་ན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཐེར་ཟུག་ཏུ་ནི་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པས་འགྲོ་བ་རྣམས་གནས་སྐབས་སྣ་ཚོགས་པ་

1 ཆེ

485

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་།

རྣམས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། མི་སྟོང་ཅུང་ཞིག་
ཡོད་ན་རྒྱལ་བ་ཡིས། །འགའ་ཡང་ལུང་སྟོན་མི་གསུང་འགྱུར་མེད་པར། །རང་རང་དངོས་ལ་ཐེར་ཟུག་གནས་དེ་ལ། །འཕེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད། ཅེས་དང༌། གླང་པོའི་རྩལ་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང༌། གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་འགའ་ཡོད་
ན། །རྒྱལ་བ་ཉན་ཐོས་བཅས་པས་དེ་མཁྱེན་འགྱུར། །ཐེར་ཟུག་ཆོས་རྣམས་མྱ་ངན་འདའ་མི་འགྱུར། །མཁས་རྣམས་ནམ་ཡང་སྤྲོས་པ་མེད་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ་མདོ་སྡེ་འདི་ནི་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་སྟོན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །
དྲུག་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་སྔར་
འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པ་ཕྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང༌། སྔར་སྡུག་བསྔལ་ཟད་པའི་མཐར་མ་བྱས་པ་ཕྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཟད་པའི་མཐར་བྱེད་པ་དང༌། སྔར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་བར་མ་གྱུར་པ་ཕྱིས་སྤོང་བའང་མེད་པར་འགྱུར་པས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་འཐད་བར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་ན་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་
འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་པ་གང་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མཐོང་བ་དེས་ནི། སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་སྟེ་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་བསམ་གཏན་པའི་དཔེ་མཁྱུད་ཀྱི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཕགས་
པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་ཁུམས་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

བཀའ་སྩལ་པ། འཇམ་དཔལ་གང་གིས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་བར་མཐོང་བ་

486

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

དེས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ལམ་བསྒོམས་པ་ཡིན་ནོ། །འཇམ་དཔལ་གང་གིས་དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཆོས་འདི་དག་ནི་དགེ་བའོ། །ཆོས་འདི་དག་ནི་མི་དགེ་བའོ། །ཆོས་འདི་དག་ནི་སྤང་བར་བྱའོ། །ཆོས་འདི་དག་ནི་མངོན་དུ་བྱའོ། །སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་ལམ་བསྒོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་མི་རྟོག་རྣམ་པར་རྟོག་བར་མི་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟར་གང་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་དེས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་ཆོས་དེ་དག་མངོན་དུ་རྟོག་པ་ན་
ཆགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྡང་བར་འགྱུར་རོ། །རྨོངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཆོས་འགའ་ཡང་མི་ལེན་མི་འདོར་དེ་ལྟར་མི་ལེན་མི་འདོར་བ་དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་ལ་སེམས་ཆགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་བྲག་ཆ་ལྟ་བུར་མཐོང་ངོ་། །ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །
དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེས་གང་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་སེམས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཆོས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་

487

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་།

རྗེས་སུ་མི་མཐོང་དགེ་འདུན་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་མཐོང་བས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་སོམ་ཉི་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ། །སོམ་ཉི་མེད་པས་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཉེ་པར་ལེན་པ་མེད་པས་ལེན་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། དབུ་མ་པས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བསྟན་པ་ན། ཕ་རོལ་པོས་ལུགས་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་བྱར་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྩོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ལན་དུ་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་དེ་ལྟར་འགོག་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པས། གཞན་ལུགས་ལ་འདི་ཡིན་དང་འདི་མ་ཡིན་གྱི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་བྱར་མེད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་དང༌། རང་ལུགས་ལ་སྐྱོན་དེ་དག་མེད་པར་མ་ཟད་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་ནི་རབ་བྱེད་འདིས་གཙོ་བོར་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་གྱི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་
པོ་བཀག་པ་སྟོང་པའི་དོན་མིན་པ་ལ་ཐུག་པས། དབུ་མའི་ཚུལ་ལ་མོས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་ཡིན་ན་ནི་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་སྨྲ་བར་བྱའི། དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་

འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་

འདི་ལ་བྱར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ནན་གྱིས་འཕུལ་བ་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལྟར་ན་གང་ལ་ཡང་
འདི་ཡིན་དང་འདི་མ་ཡིན་གྱི་ངོས་གཟུང་གི་རྣམ་གཞག་བྱར་མི་རུང་ངོ་ཞེས། གཞན་
གྱིས་འཕུལ་མི་དགོས་པར་དང་པོ་ནས་རང་ཉིད་དེའི་གསེབ་ཏུ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཞི་བཅུའི་

488

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

༼རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ་པ་མྱང་འདས་བརྟག་པ།༽
གཉིས་པ་མྱང་འདས་བརྟག་པ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། ངེས་
དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དོན་བསྡུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང༌། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྨྲས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐར་འདོད་རྣམས་
ལ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཆོམ་རྐུན་པ་ཀུན་བསད་ནས་གྲོང་ཙམ་ཞིག་ལུས་པ་ལྟར་འཇིག་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པར་སྤངས་ནས་སྔོན་གྱི་ལས་ཉོན་
གྱིས་འཕངས་པའི་ཕུང་པོ་ཙམ་ཞིག་ལུས་པའི་འགོག་པ་སྟེ་མདོ་སྡེ་ལས། མ་ཞུམ་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །ཚོར་བ་དང་དུ་ལེན་པ་ན། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ། །མར་མེ་ཤི་བར་གྱུར་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོམ་རྐུན་པ་ཀུན་བསད་ནས་གྲོང་ཡང་བཅོམ་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་སྤངས་པར་མ་ཟད་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་
ལྷག་མ་དང་ཡང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་སྟེ་མདོ་སྡེ་ལས། གང་ན་ལུས་ཞིག་འདུ་ཤེས་འགགས། །ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་བྲལ་གྱུར་ཅིང༌། །འདུ་བྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང༌། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནུབ་གྱུར་པ། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་དག་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ན་འབྱུང་བ་སྟེ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས།
ཉོན་མོངས་པ་གང་ཞིག་སྤོང་བ་སྟེ་སྤངས་པ་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཞིག་
འགགས་པ་ལས་མྱང་འདས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བར་

489

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ།

འདོད་ཅེས་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཕུང་“པོ་

1

དང་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་
“འཛིན2

་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ལ་མྱང་
འདས་མི་འཐད་པ་དང༌། རང་གི་ལུགས་ཀྱིས་མྱང་འདས་ངོས་གཟུང་བ་དང༌། དེ་ལས་
ཚུལ་གཞན་དུ་སྨྲ་བ་དགག་པ་དང༌། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་དག་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་
མི་སྟོང་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སྔར་མེད་གསར་དུ་འབྱུང་བ་དང་སྔར་ཡོད་གསར་དུ་འཇིག་པ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་དང་ཕུང་པོ་གང་ཞིག་སྤོང་བ་དང་འགགས་པ་ལས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་དང་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་རྣམས་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་
བའི་རང་བཞིན་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྔར་གྲུབ་པ་ཕྱིས་ལྡོག་པའི་མྱང་འདས་མི་འདོད་པས་འབྱུང་འཇིག་
མེད་པས་མྱང་འདས་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །འོ་ན་དེ་དག་གིས་མྱང་འདས་མཚན་ཉིད་གང་དང་ལྡན་པར་འདོད་ཅེ་ན། གང་ཞིག་ཆགས་སོགས་ལྟར་སྤངས་པ་དང་དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་ཐོབ་པ་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཆད་པ་དང་
མི་སྟོང་པ་ལྟར་རྟག་པ་སྟེ་དེ་བཞིར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང༌། རང་བཞིན་གྱིས་

འགག་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ནི་མྱ་
1 ཕོ
2 འཛེར

490

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ངན་ལས་འདས་པར་བརྗོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཤིང་ཕུང་པོ་འགགས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ག་ལ་ཡོད། ཇི་སྲིད་དུ་རྟོག་པ་དེ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་
སྲིད་དུ་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་མིན་ཏེ་སྤྲོས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ལས་དེ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དུས་ན་ཉོན་མོངས་སམ་ཕུང་པོ་མེད་མོད་ཀྱང་དེ་ཐོབ་པའི་སྔ་རོལ་ན་དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་སྤྲོས་
པ་ཟད་པ་ལས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། མྱང་འདས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཕྱིས་ཟད་པར་བྱ་བར་མི་ནུས་པས་ཐར་འདོད་ཀྱིས་རྟོག་པ་
འདི་དོར་བར་བྱ་སྟེ། མྱ་ངན་འདས་མཐའ་གང་ཡིན་པ། ཞེས་སོགས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང༌། མྱ་ངན་འདས་ལ་ཆོས་རྣམས་ཡོད་ཉིད་མེད། །ཆོས་གང་དེར་མེད་དེ་དག་གཞར་ཡང་མེད། །ཡོད་དང་མེད་ཅེས་རྟོག་པ་དང་ལྡན་ཞིང༌། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ཉེར་མི་ཞི། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཀྱི་དབྱིངས་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
དང་དེའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཕུང་པོའི་ཆོས་རྣམས་དང་བྲལ་བས། དེ་
རྣམས་ཡོད་བ་མིན་པ་ནི་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་མེད་པའི་
ཆོས་དེ་དག་གཞར་ཡང་སྟེ་ནམ་ཡང་མེད་ཅེས་གསུངས་པས་ནི་འཁོར་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པར་བསྟན་ནོ། །
འོ་ན་ཇི་ལྟར་འཁོར་སྙམ་ན། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་ལྟར་བྱིས་པ་བདག་དང་བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གདོན་གྱིས་བཟུང་

491

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ།

བ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་སྣང་བ་ནི་རྐང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་
ཡོད་པར་རྟོག་བ་ནི་རྒྱལ་དཔོག་དང་གཟེགས་ཟན་དང་སེར་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་ཐུག་པ་དང༌། མེད་པར་རྟོག་པ་ནི་རྒྱད་པ་ན་པ་དང་འདས་མ་འདས་དང་རིག་མིན་དང་ལྡན་མིན་རྫས་སུ་མེད་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་དང་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ངོ་བོས་ཡོད་པར་སྨྲ་བའོ། །
གལ་ཏེ་རྐང་པ་དང་པོའི་དོན་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཀྱི་དབྱིངས་ན་སྡུག་ཀུན་
གྱི་ཆོས་རྣམས་མེད་པ་ཡིན་ན། ཐེག་དམན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་བ་
ན་རིག་པའི་རྒྱུན་ལོག་པ་འདོད་པས་དེ་ལྟར་སྨྲ་མོད་ཀྱང༌། རང་གི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་ཀྱང་མཐར་འཚང་རྒྱ་བར་བཞེད་པས་དེའི་མྱང་འདས་ལ་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཞེད་ཅེ་ན། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། མདོ་ལས་ནི་གང་ཕུང་པོ་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ངེས་པར་སྤངས་པ་བྱང་བར་གྱུར་པ་ཟད་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འགོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ནུབ་པ། སྡུག་བསྔལ་གཞན་གྱི་མཚམས་མི་སྦྱོར་ཞིང་མི་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་ཞི་བ་འདི་ནི་གྱ་ནོམ་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་སྤངས་པ་སྲེད་པ་ཟད་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འགོག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་ཕུང་པོ་འགགས་པ་ལས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། ཕུང་པོ་ཟད་པའི་དོན་ཕུང་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་ལ་འཆད་པ་བཀག་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་སྤྱི་ཟད་པ་ལ་ཕུང་པོ་ཟད་པར་
བྱ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ཟད་པ་ལ་བྱས་ན་ཕུང་པོ་མ་ཟད་

492

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

པའི་ཚེ་ཐོབ་བྱ་མྱང་འདས་མེད་ལ་ཕུང་པོ་ཟད་པའི་ཚེ་ཐོབ་མཁན་མེད་པས་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་བསྟན་ནས། གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་ན་ནི་དེའི་ཚེ་གནས་སྐབས་དེར་ཡང་སྐྱེ་བ་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཟད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ན། །ཞེས་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་
མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ་དེའི་ངོ་ན་ཕུང་པོ་མེད་པ་ཕུང་པོ་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བཞེད་དོ། །དེས་ན་ཐེག་དམན་གྱིས་ཉོན་
མོངས་ཟད་པར་སྤངས་བའི་ཚེ་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་ན་ཕུང་པོའི་སྣང་བ་ལྷག་མ་མེད་པར་ནུབ་པའི་འགོག་པ་ནི་དེའི་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་དང༌། དེའི་སྣང་བ་མ་ནུབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཚེ་དེའི་ལྷག་བཅས་ཀྱི་མྱང་འདས་སུ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མྱང་འདས་མཐའ་བཞིར་གྲུབ་པ་དགག །མྱང་འདས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་པོ་མཐའ་བཞིར་མ་གྲུབ་པར་བསྟན། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མྱང་འདས་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་སོ་སོ་བའི་མཐར་འདོད་པ་དགག །དེ་གཉིས་ཀའི་མཐར་འདོད་པ་དགག །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མཐར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མྱང་འདས་དངོས་པོའི་མཐར་འདོད་པ་དགག །དངོས་པོ་མེད་པའི་མཐར་འདོད་པ་དགག །མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་མྱང་འདས་གང་ལ་འཇོག་པ། མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟ་བ་སྟོན་པས་སྨད་པའི་ཚུལ་ལོ། །
དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ་མྱང་འདས་ནི་ལས་ཉོན་དང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་འཇུག་པའི་འགོག་བྱེད་ཆུའི་རྒྱུན་འགོག་པའི་ཆུ་ལོན་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། དངོས་མེད་ཀྱིས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མདོ་

493

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ།

ལས་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྲེད་པ་ཟད་ཅིང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་སྲེད་པ་ཟད་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་ཤིང༌། མར་མེ་ཤི་བར་གྱུར་པ་ལྟར། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཐར། ཞེས་གསུངས་པས་མར་མེ་ཤི་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་ཙམ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་པས་དངོས་པོར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྲེད་པ་ཟད་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སྲེད་པ་ཟད་ཙམ་མྱང་འདས་སུ་མི་སྟོམ་གྱི་མྱང་འདས་དེ་ཡོད་ན་དེའི་མཐུས་སྲེད་པ་
ཟད་པར་འགྱུར་བ་ནི་སྲེད་བ་ཟད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །མར་མེ་ཤི་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་དཔེ་ཙམ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་མྱང་འདས་གང་ཡོད་ན་སེམས་ཐར་པའམ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པས་དངོས་མེད་དུ་སྟོན་པའི་ཁུངས་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རེ་ཞིག་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་དང་སྐྱེ་བའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་འགོག་པའི་དངོས་པོ་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་རྒ་བ་སྟེ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་ཤི་བ་སྟེ་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་རྒ་ཤི་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་འགྱུར་གྱི་རྒ་བ་དང་འཇིག་པའི་འཆི་བ་མེད་པའི་
དངོས་པོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་དངོས་པོ་རྒ་ཤི་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །
རྒ་ཤིའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ན་ནི་མྱང་འདས་སུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ལྡོག་པ་ནི་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིའམ་ནང་གི་དངོས་པོ་རྟེན་པ་འགའ་ཡང་ཡུལ་དུས་གྲུབ་པའི་མཐའི་རྟེན་གང་ནའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

494

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

པས་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ན་མྱང་འདས་དེ་རང་གི་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ལྡོག་པ་ནི་རང་གི་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་དང་པོ་དང་གསུམ་བས་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གཞན་འགྱུར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དང༌། ཐལ་བ་
གཉིས་བས་མཚན་གཞི་འདུས་བྱས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ལ་ཁྱབ་པར་བསྒྲུབས་ནས་ཁྱབ་
བྱེད་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱབ་བྱ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འགོག་གོ །
གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ན་རེ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བས་མྱང་འདས་དངོས་པོ་མིན་པ་བདེན་མོད་ཀྱང༌། ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱེ་བ་ལོག་པ་ཙམ་ཡིན་པས་མྱང་འདས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཛེར་ཏོ། །འདི་དགག་བྱའི་ཉོན་མོངས་དང་སྐྱེ་བ་ལོག་ཙམ་གྱི་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་མི་འགོག་མོད།
འོན་ཀྱང་དངོས་མེད་དེར་ཡོད་པ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པར་
རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པས་དེ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་མིན་ན་དངོས་མེད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་རུང་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་ཕྱོགས་གང་ལ་བསྟན་ཟིན་པའི་ཉེས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་མིན་པའི་ཕྱོགས་དེ་ལ་སྟེ་དེས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་མེད་པར་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པའང་ཁས་བླང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་གཞན་འགྱུར་ལ་དངོས་མེད་དུ་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་དང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་བཀག་ཟིན་པས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གཞན་དུ་

495

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ།

འགྱུར་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དངོས་མེད་ལ་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་ཞིག །གཞན་དུ་འགྱུར་བས་ཁྱབ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དེ་མིན་པའི་དངོས་མེད་དུ་མ་ཡོད་པས་རྒྱུ་མཚན་དེས་མྱང་འདས་དངོས་མེད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་ཁེགས་སྙམ་ན། དངོས་མེད་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཁྱབ་ཀྱང་དངོས་མེད་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་དངོས་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་མེད་པའི་དངོས་མེད་ཅེས་འཇིག་པའི་ཚུལ་དེ་དངོས་པོ་གཅིག་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་སྒོ་ནས་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། །
གལ་ཏེ་མྱང་འདས་ནི་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་དང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སླར་
ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་དངོས་མེད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཉོན་མོངས་དང་སྐྱེ་བའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་མྱང་འདས་སུ་འགྱུར་ཏེ་ཉོན་མོངས་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ཉིད་མྱང་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡང་མིན་ཏེ་འདོད་ན་བསྒྲིམ་མི་དགོས་
པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་འདི་སྙམ་དུ་མྱང་འདས་ཉོན་མོངས་དང་ལུས་ལེན་པའི་སྐྱེ་བ་སླར་མི་འབྱུང་བ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་མྱང་འདས་སུ་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་འདི་མ་འབྲེལ་ལོ་ཞེ་ན། གང་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་སླར་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་བ་ཉོན་མོངས་སྔར་“ཡོད

1

་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་མི་རྟག་པ་མིན་མོད་ཀྱང༌།
མ་འོངས་པ་ན་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་བ་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་ཉོན་མོངས་སྔར་ཡོད་

1 ཡད

496

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་དང༌། དེ་གཉིས་དོན་གཞན་ཡིན་པ་ཁེགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་
གྱིས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་བསྟན་པ་ན་དེ་ལྟར་ཁས་བླང་དགོས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །
གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་མིན་པ་སྟེ་དངོས་མེད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན། དཔེར་ན་སྔོན་པོ་ཞིག་པའི་མི་རྟག་པ་སྔོན་པོའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་སྔོན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇོག་པ་བཞིན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་ན་རང་གི་དགག་བྱའི་དངོས་པོ་ཞིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་མིན་ཏེ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་དངོས་མེད་མེད་ན་འོ་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་
དངོས་པོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་སྙམ་ན། རབ་བྱེད་ལྔ་པར་གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་ན་ཞེས་སོགས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་གཞན་འགྱུར་ལ་དངོས་མེད་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་སྨྲ་བས་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་འདི་འདྲ་བའི་དངོས་མེད་
དུ་སུས་སྨས། འོ་ན་ནམ་མཁའ་རི་བོང་རྭ་དག་དང༌། །མོ་གཤམ་གྱི་ནི་བུ་དག་ཀྱང༌། །མེད་བཞིན་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལྟར། །དངོས་ལ་བརྟེན་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ལུང་ལས་དེ་རྣམས་དངོས་པོར་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེར་ནི་དངོས་པོ་བཀག་ཙམ་ལ་དངོས་མེད་དུ་གསུངས་ཀྱི་དངོས་མེད་དུ་ངོ་བོས་ཡོད་པར་
སྟོན་པ་ནི་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཉིད་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་བའི་གཞི་མ་གྲུབ་རྣམས་དངོས་མེད་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཞིག་པའི་དངོས་མེད་དང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་མེད་འགོག་གི་དངོས་མེད་ཙམ་ཞིག་མིན་པར་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། དངོས་པོའི་རྟོག་པ་བདག་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་གྱི་

497

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པར་ལན་དུ་མར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་མེད་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་གནས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་མྱང་འདས་“དེ1

་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོས་

ཡོད་པ་མིན་ན་འོ་ན་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་འགྲོ་བའི་སྐྱེ་འཆི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་དངོས་པོ་རིང་ཐུང་ལྟར་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པའམ། མར་མེ་
ལས་འོད་སྐྱེ་བ་ལྟར་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་རྒྱུར་བྱས་ནས་འདོགས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི། རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པ་དང་རྒྱུར་བྱས་ནས་
འཇུག་པ་མིན་པར་ཉོན་མོངས་དང་ཕུང་པོའི་སྤྲོས་པ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཙམ་དེ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། དེ་ཙམ་
ནི་དངོས་པོ་ཡང་མིན་ལ་དངོས་མེད་དུ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའང་མིན་ནོ། །ཡང་ན་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་འཇུག་པ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་འདུ་བྱེད་འཁོར་བ་དང༌། ཉེར་ལེན་
གྱི་ཕུང་པོ་རྒྱུར་བྱས་ནས་འཇུག་པ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་གང་ཟག་འཁོར་བའོ་འདིར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པ་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྣང་བ་ནུབ་པའི་གཞིར་
གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མྱང་འདས་སུ་བྱའི། ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་
རྐྱེན་རྒྱུན་ཆད་པ་ལས་ཕྱི་མའི་རིགས་འདྲ་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མྱང་འདས་སུ་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱུ་སྔ་མ་ཟད་པས་བསྐྱེད་པའི་མ་འོངས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

1 ད

498

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བཞི་པ་ནི། གཞན་ཡང་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་གང་དག་འབྱུང་བའམ་འཇིག་པས་སྲིད་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་འཚོལ་བ་དེ་དག་གི་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་སྲེད་བ་དང་ནི་འཇིག་པའི་སྲེད་པ་དག་སྤང་བར་སྟོན་པས་བཀའ་སྩལ་ཞིང༌། མྱང་འདས་ནི་སྤང་བྱ་མིན་པར་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་དངོས་པོ་མིན་ཞིང་དངོས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོས་ཡོད་བ་མིན་པར་རིགས་
སོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་ནི་མྱང་འདས་ཀྱང་དོར་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་
འགྱུར་ལ། འབྱུང་བ་དངོས་པོ་དང་འཇིག་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་

པར་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པའི་སྲེད་པས་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་པ་ལ་སྨད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒོལ་བ་གང་གི་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པས་མྱང་འདས་དངོས་མེད་དང་རང་ཉིད་
དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་དེ་
གཉིས་རེ་རེ་བ་ལ་བཀོད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མི་གནོད་དོ་སྙམ་ན། འདི་ནི་མུ་སྟེགས་འོས་
པ་པས་འདོད་པར་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་བཤད་དེ་ཐར་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདུས་པ་ཞེས་པ་གྲུབ་པའི་ཞིང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དང་སྲོག་གི་ཚིག་གི་དོན་གནས་པས་དངོས་པོ་དང་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་ཆད་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །
དེ་ཡང༌། རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཐར་པ་འཚོ་བྱེད་པ། །རྒྱ་སྤོས་དྲི་མ་མེད་
པའི་མདོག་དང་ནི། །འོ་མ་མུ་ཏིག་བ་མོའི་མདོག་འདྲ་ཞིང༌། །དབྱིབས་ནི་གདུགས་ཟླུམ་བཀན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་

499

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ།

ན་གནས་པར་སྨྲའོ། །གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐར་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀར་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་ཐར་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་རང་གི་བདག་ཉིད་གསར་དུ་སྐད་ཅིག་དང་པོར་ཐོབ་པ་དང་དེའི་དུས་གཉིས་པར་དེ་དང་བྲལ་བ་ཐམས་ཅད་ཐར་པར་འགྱུར་ན་དེ་དག་ནི་ཐར་པར་མི་རིགས་སོ། །འདི་ནི་མེ་དུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གཞན་དུ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་འདོད་ན་གཞན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་རང་

བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐར་པ་འདོད་པ་ལའང་དེ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐར་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྙོམས་བྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་

པ་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མ་བརྟེན་པ་མིན་པར་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་གཉིས་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མྱང་འདས་དངོས་མེད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་གང་གི་དངོས་པོ་མེད་རྒྱུ་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་ཞིག་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་འདོད་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་དེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་རིགས་པའོ། །
གཞན་ཡང་ཇི་ལྟར་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་སུ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་པར་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དངོས་པོ་དང་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་ཟད་པའི་དངོས་མེད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀའང་

500

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་པོ་དེའི་ཞིག་པ་ཡིན་ལ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་

རྒ་ཤི་ཞེས་ཤི་བའི་ཞིག་པ་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་མྱང་འདས་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མི་འདོད་ཀྱི་དེ་ལ་དེ་གཉིས་
ཡོད་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །འདི་ལྟར་གཞི་གཅིག་ལ་དེ་གཉིས་རང་
གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ནི་མིན་ཏེ་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་སྣང་བ་དང་མུན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཞི་དེ་ལ་བུམ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་སྣམ་བུའི་དངོས་མེད་ཡོད་པ་གཉིས། མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ་མྱང་འདས་ལའང་འཁོར་བའི་དངོས་མེད་ཡོད་པ་དང་ཐར་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་གཉིས་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དངོས་བོ་དང་དངོས་མེད་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་གཅིག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཀུན་ཡོད་པ་དང༌། གཅིག་གི་དངོས་པོ་མེད་ན་དངོས་པོ་ཀུན་མེད་པ་དགོས་པས་མཐར་གཞི་གཅིག་ལ་དངོས་པོ་གཅིག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་ཡང་མིན་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གང་སྟོན་པ་དེའི་ལྟར་ནའང་མི་
རིགས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་

དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཁྱད་

པར་འགའ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ནའང༌། དེ་གཉིས་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པས་རེ་རེ་བཀག་བའི་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་

འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་རི་བོང་དང་རྭ་མི་སྲིད་ན་རི་བོང་གི་རྭ་བཀག་པ་

501

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ།

དང་མོ་གཤམ་དང་བུ་མི་སྲིད་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཀག་པ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །
གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་མིན་པའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། དེ་འདྲ་བ་དེ་དངོས་པོ་མིན་ཞིང་དངོས་པོ་མེད་པ་མིན་པའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་གང་ཞིག་གིས་ནི་མྱང་འདས་དེ་
མངོན་པར་ཏེ་འཛིན་པ་དང་གསལ་བར་བྱེད། ཅི་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་དེ་ཡོད་ན་ནི་དེའི་དུས་སུ་བདག་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་འདོད་དེ་ཉེ་བར་ལེན་བའི་
ཕུང་པོ་མེད་པའི་བདག་ཡོད་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་ཕུང་པོ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེའི་དུས་སུ་འཛིན་མཁན་དེ་མེད་ན་ནི་མྱང་འདས་དེ་འདྲའི་ངོ་བོར་ཡོད་པར་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་ན་གནས་པས་ཡོངས་སུ་གཅོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཅི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་སམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་

གཅོད་གྲང་། དང་པོ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ནི་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ངོ་ན་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། འདིར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་གཅོད་པར་བྱེད་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཅོད་པར་འདོད་ནའང་མི་རིགས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་རོ་མཉམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་མྱང་འདས་གཅོད་
པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ནི་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་མྱང་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་ན་མཚན་འཛིན་གྱི་

502

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

འཆིང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ནི་སྤྲོས་པའི་སྣང་བ་ནུབ་མ་ནུབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་བཞིས་བཟུང་བ་ལྟར་མེད་བ་དེ་བཞིན་དུ། མྱང་འདས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྱུར་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་
མངོན་པ་སྟེ་གཟུང་དུ་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མྱ་ངན་གང་ལས་འདས་པའི་དངོས་པོ་དེ་མེད་དོ་ཞེས་པར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེ་གཉིས་མེད་པས་ཡོད་མེད་དེ་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པར་ཡོད་པ་དང་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་མེད་པས། ཡོད་མེད་དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཀྱང་མི་མངོན་པ་སྟེ་
གཟུང་དུ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུགས་པར་གྱུར་པའི་དུས་ན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་མངོན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་མེད་དོ་ཞེའམ། ཡོད་མེད་གཉིས་
ཀ་ཚོགས་པ་རང་གཉིས་ཀ་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཀྱང་མི་མངོན་ཏེ་
འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟག་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དང༌། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་

བ་དགག་པ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་བཞུགས་དུས་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་དུས་གཉིས་ལ་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་མ་བྲལ་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་ལས་དང༌། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཁོར་བ་ལས་ཕན་ཚུན་དུ་བདེན་བརྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པས་སྔར་ལྟར་རྣམ་པར་

503

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ།

དཔྱད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་དགེ་སློང་དག་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤིའི་འཁོར་བ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཚུལ་འདི་ཉིད་ལ་འཐད་དེ། དང་པོའི་འཁོར་བ་དང་ཕྱིས་
ཀྱི་མྱང་འདས་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཁོར་བའི་
ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་ནི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། སྲིད་ཞི་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པས་སྔོན་དུ་ཕྱི་མའི་མཐར་
རྟོག་པ་མི་རུང་བར་མ་ཟད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའམ་གྲོངས་ཕན་ཆད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང༌། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ལྟ་བ་དག་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
མཆོག་ཏུ་འཛིན་པར་ཞུགས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་ལ་སོགས་ཀྱིས་

བསྡུས་པ་མཐའ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང༌། གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ལྟ་བ་དག་ནི་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པའོ། །དེ་ལ་
བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བ་ན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་ན་མཐའ་དང་མི་ལྡན་པ་དང༌། འགའ་ཞིག་ལ་མཐོང་ཞིང་འགའ་ཞིག་ལ་མ་མཐོང་བ་ན་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་བཀག་པས་ནི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་སྐྱེའོ། །འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་དང་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་དང་
རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་

504

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ལྟ་བ་དག་ནི་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པའོ། །
དེ་ལ་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་སྔོན་འདས་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་དང་ཆ་འགའ་ཞིག་མཐོང་ཞིང་ཆ་འགའ་ཞིག་ལ་མ་མཐོང་བས་དང་དེ་གཉིས་ཀ་བཀག་པས་ནི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པ་སྐྱེའོ། །ལྟ་བ་འདི་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་འཐད་མོད་ཀྱང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པ་ལ། མཐའ་ཡོད་པ་དང་མཐའ་མེད་པ་དང་མཐའ་ཡོད་པ་དང་མཐའ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་དང་མཐའ་ཡོད་དང་མཐའ་མེད་མིན་པར་ལྟ་བ་དང༌། ལུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྲོག་དང་ལུས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྲོག་ཀྱང་གཞན་ནོ་ཞེས་པ་དང༌། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དངོས་པོ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་དེ་དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བ་ལས་ལྟ་བ་འདི་དག་བསྐྱེད་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདིས་ནི། ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་འགོག་ཅིང་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
བཞི་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་མྱང་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ན་སྟོན་པས་
སེམས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ཉོན་མོངས་ལ་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོར་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བཤད་བྱའི་ཆོས་དང་ཉན་པ་པོ་དང་སྟོན་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང༌། གང་གི་ཚེ་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁའ་ལ་རང་གི་གཤོག་པ་བརྡབས་པའི་རླུང་ལ་གནས་པའམ་རླུང་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་

505

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ།

བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཞི་བའི་ངོ་བོ་ལ་མཚན་མར་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་དེའི་ཚེ། མཚན་མར་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི། ལྷ་ཡུལ་ལམ་མི་ཡུལ་གང་དུ་ཡང་ལྷ་འམ་མི་སུ་ལའང་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་སམ་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་འགའ་ཡང་མ་བསྟན་ཏོ། །
སྤྲོས་པ་ཉེར་ཞི་དང་ཞི་བ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མྱང་འདས་ལ་མཚན་མ་
རྣམས་མི་འཇུག་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཉེ་བར་ཞི་བའི་མ་ཚིག་དང་སེམས་མི་འཇུག་པའམ་ཉོན་མོངས་དང་སྐྱེ་བ་མི་འབྱུང་བའམ། ཉོན་མོངས་དང་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའམ་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་མ་དམིགས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས་ཞི་བའི་བློ་གྲོས་གང་གི་ནུབ་མོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང༌། གང་གི་ནུབ་མོ་ལེན་པ་མི་མངའ་བར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་བར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐ་ན་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་མ་གསུངས་སོ། །གསུང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང༌། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཐམས་ཅད་ཚིག་མེད་ཡི་གེ་མེད། །གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་དྲི་མེད་དེ། །ཆོས་རྣམས་དེ་ལྟར་སུས་ཤེས་པ། །དེ་ནི་གཞོན་ནུ་སངས་རྒྱས་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སུ་

ལའང་ཆོས་མ་བསྟན་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་དག་མངོན་པར་ཇི་
ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྟོན་པས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཆོས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་གདུལ་བྱ་མ་རིག་པའི་གཉིད་དང་ལྡན་པའི་རྨི་ལམ་རྨི་བཞིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་རྣམ་རྟོག་ལས་

506

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ཡི། །དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་ཡིན། །འདི་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་
དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེད། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་བརྙན་
མཐོང༌། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མྱང་འདས་ཀྱི་དོན་དུ་ཆོས་བསྟན་པ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་ངོར་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པའི་ངོར་ཡོད་པ་ཙམ་
ཡིན་པས་དེ་ལས་མྱང་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མྱང་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དེ་
ཉིད་ཟབ་མོའི་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་པ་དང༌། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བདེན་པ་མེད་ཅིང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱོགས་ཙམ་བསྟན་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་
མདོ་སྡེའི་མཐའ་ལས། མྱ་ངན་འདས་མེད་མྱང་འདས་སུ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་ཀྱིས་

བསྟན་པ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་མདུད་པ་བོར་བ་ནི། །ནམ་མཁའ་ཉིད་ཀྱིས་བཀྲོལ་བ་

ཡིན། །ཞེས་སྐུད་པ་རིང་པོས་འདྲུབས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པའི་སྐུད་པ་དེ་ནམ་མཁའ་ལ་
འཇུར་མདུད་འཆའ་བ་ན་ནམ་མཁའ་ཉིད་ལས་འགྲོལ་བ་བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་བ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་སྟོན་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་
བར་ཡང་སྟོན་ནོ། །ཚངས་པས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་དག་ཆོས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བའམ་འགག་པར་འཚལ་བ་དེ་དག་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་དག་འཁོར་བ་དངོས་པོར་ཚོལ་བ་དེ་དག་ནི་

507

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུ།

འཁོར་བ་ལས་འདའ་བ་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བགྱི་བ་ནི་གང་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འགགས་པ་ལགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱེས་བུ་བླུན་པོ་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་པར་ལྷུང་བ་དེ་
དག་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཏིལ་ལས་ཏིལ་མར་དང་འོ་མ་ལས་མར་སར་ལྟར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་ལས་ཚོལ་བར་བགྱིད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་དག་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཚོལ་བ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དེ་དག་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁོ་བོ་གླེང་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ནི་ཆོས་གང་ཡང་སྐྱེ་བའམ་འགག་པར་མི་བགྱིད་ལ་ཆོས་གང་ཡང་ཐོབ་པའམ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་མི་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ནི་སྤང་བྱ་སྤངས་པ་དང་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་སོགས་མི་རུང་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་
ཕྱོགས་ལ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་ཚུལ་ངེས་པར་བྱའོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཉེར་བཞིའི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

༼རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུག་པ་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་

བཅུ་གཉིས་བརྟག་པ།༽
གཉིས་པ་རྟེན་འབྱུང་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལས་འཁོར་བའི་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་

508

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ལུགས་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། དོན་བསྡུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང༌། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། ཅེས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་པའམ། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང༌། །མཐོང་བ་དེས་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། ཞེས་རྟེན་འབྱུང་མཐོང་ན་བདེན་བཞིའི་དེ་ཉིད་མཐོང་པར་གསུངས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་སྟོན་པ་ལ་གཉིས། ལུགས་འབྱུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དང༌། ལུགས་བཟློག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་དང༌། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་སོ། །དང་པོ་ནི། མ་
རིག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པ་བཀག་ཙམ་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་ཙམ་མིན་གྱི་རིག་པ་དེའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ཟག་གམ་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའོ། །དེས་ཡང་དག་པའི་དོན་བསྒྲིབས་པའི་གང་ཟག་གིས་
ཡང་སྲིད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་མི་གཡོ་བའམ། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དག་མངོན་
པར་འདུ་བྱེད་བ་སྟེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་ཡང་སྲིད་པ་སྟེ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ཕུང་པོ་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་འདུ་བྱེད་དེ་གང་ཟག་དེས་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དམིགས་ནས་འདུ་བྱེད་པར་མ་ངེས་ཀྱང་ལས་དེ་འབྲས་བུ་དེའི་དོན་དུ་འཇུག་པའོ། །
དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པའི་ལས་དེ་དག་གི་དབང་གིས་ནི་འགྲོ་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་འདུ་བྱེད་བསགས་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་ཅན་འཁོར་བའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་འདུ་བྱེད་དང་མཐུན་པའི་འགྲོ་བ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་འཇུག་པ་སྟེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་འཆི་སྲིད་འགགས་པ་

509

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུ།

ན་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་ཕུང་པོ་
རྣམས་ལས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འཕངས་པ་བཞིན་སྐྱེའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མའི་མངལ་དུ་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞུགས་ནས་བརྒྱལ་བར་གྱུར་ན་དེའི་རྐྱེན་ཅན་གྱི་མིང་བཞིའི་ཕུང་
པོ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆགས་པར་འགྱུར་རོ། །
མིང་ནི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་ཡིན་ལ་དེ་ལ་མིང་ཞེས་པ་ནི། ལས་ཉོན་གྱིས་

བསྒོས་པས་སྐྱེ་བའི་གནས་དེ་དང་དེར་བཀྲི་བས་སམ་དོན་རྣམས་ལ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱུག་པས་ན་མིང་ངོ་། །གཟུགས་ནི་སྐབས་དེའི་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་མིང་བཞི་དང་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ནི་ཆགས་པར་གྱུར་ན་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་སྒོར་གྱུར་བས་སྐྱེ་མཆེད་དེ། མིག་དང་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྐྱེན་ལས་འབྱུང་
བར་འགྱུར་རོ། །ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དེའི་སྔོན་ནས་ཡོད་ཀྱང་དྲུག་ཚོགས་པ་
འདི་ནས་བྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་རེག་པ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །རེག་པ་དེ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་ངོ་བོ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། བདག་རྐྱེན་མིག་དང་དམིགས་རྐྱེན་གཟུགས་དང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དྲན་བྱེད་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་དྲན་བྱེད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱིས་ནི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཕུང་པོ་བཞིའི་
མིང་དང་རྐྱེན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་མིག་དང་གཟུགས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་པོ་འདུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རེག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ་སྐྱེ་ཚུལ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ལྟར་རོ། །

510

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པའི་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པས་ནི་རེག་པ་གཞན་ལྔ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གསུམ་པོ་འདུས་པའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའོ། །དེ་ནས་རེག་པ་དེ་ལས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སོགས་བཅད་པ་དང་མཐུན་པར་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱི་ཚོར་བས་ནི་ཚོར་
བ་ལྷག་མ་ལྔ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་གང་འཕངས་པ་ནི་མིང་གཟུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་རེག་པ་དང་ཚོར་བ་སྟེ་བཞིར་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་གསུངས་ཏེ་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ངོ་། །གང་གིས་འཕངས་ན་མ་རིག་བ་ལ་བརྟེན་པའི་འདུ་
བྱེད་ཀྱིས་སོ། །ཇི་ལྟར་འཕངས་ན་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་

བསྒོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །འཕངས་པའི་དོན་ནི་སྲེད་པ་སོགས་ཀྱི་འགྲུབ་བྱེད་ཡོད་
ན་འབྲས་བུ་དེ་དག་འགྲུབ་རུང་དུ་བྱས་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་ཚོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲེད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་སྲེད་པ་ནི་
ཚོར་བའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྲེད་ན་སྲེད་པ་ཅན་དེ་ཚོར་བའི་དོན་དུ་སྲེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མངོན་པར་འདོད་པ་སྐྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་ནི་མི་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་ནི་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་བཏང་སྙོམས་ལ་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྲེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྲེད་བར་གྱུར་ན་“སྲེད

1

་པའི་རྐྱེན་ཅན་ལས་འཕེན་པའི་རྒྱུ་འདོད་
པ་དང་ལྟ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་དང༌། བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་སྲེད་ལྡན་དེས་ཉེ་བར་ལེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞི་པོ་དེ་

1 སྲད

511

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུ།

ཡོད་ན་དེ་བཞི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་སྟེ་སྐྱེད་པ་པོ་དེའི་ལེན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲིད་པ་རབ་

ཏུ་འབྱུང་བ་སྟེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་གང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚོར་བ་ལ་སྲེད་པ་བདག་
གིར་མ་བྱས་པར། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལས་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པར་གྱུར་ན་ནི། དེ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་ཚེ་ཡང་སྲིད་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །ལེན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འབྱུང་བའི་སྲིད་པ་དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔའི་རང་བཞིན་དུ་རིག་
པར་བྱ་སྟེ། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དགེ་མི་དགེ་གསུམ་ཆར་ཡང་མ་འོངས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔའི་སྲིད་པ་འབྱུང་བས་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་སྲིད་

པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་ལ་ཡིད་ཀྱི་
ལས་ནི་ཕུང་པོ་བཞིའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་གཞུང་གཞན་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་ལུས་ངག་གི་ལས་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་པ་བཀག་ནས། ལུས་ངག་བྱ་བ་ལ་འཇུག་དུས་ཀྱི་སེམས་པ་ལ་བཤད་མོད་ཀྱང་ཟླ་བས་གཟུགས་ཅན་དུ་བཞེད་དོ། །
ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་སེམས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་སེམས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པས་ཡིད་ལས་ཕུང་པོ་བཞིའི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །སྲེད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་པས་ཡང་སྲིད་འགྲུབ་པའི་
ལས་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བའི་སྲིད་པ་དེ་ལས་ནི་ཚེ་ཕྱི་མའི་ཕུང་པོའི་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་འབྱུང་ལ། ཕུང་པོ་སྨིན་པའི་རྒ་བ་དང་ཕུང་པོ་འཇིག་པའི་ཤི་བ་དང༌། འཆི་བཞིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པའི་ཆགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྙིང་གི་གདུང་བ་མྱ་ངན་དང༌། མྱ་ངན་དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ངག་གིས་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་དབང་པོ་ལྔ་ལ་

512

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

གནོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་གནོད་བའི་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་འཁྲུག་པ་རྣམས་ཏེ་དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བ་ལས་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །སྔར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་“ཚུལ1

་གྱིས་དེ་ལྟར་
ཏེ་རང་གི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཙམ་གྱི་མཐུས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཕུང་པོ་དང་ཚོགས་དང་ཁྱུ་སྟེ་
སྡུག་བསྔལ་སྤུངས་པའོ། །བདག་དང་བདག་གི་བའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་དང་བྱིས་

པས་བཏགས་པ་ཙམ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདག་ཉིད་བདེ་བ་དང་མ་འདྲེས་པས། འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཁོར་བར་ལུགས་སུ་འཇུག་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གང་འགྲུབ་ན་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤིའོ། །གང་གིས་འགྲུབ་པར་བྱེད་ན་སྲེད་པའི་རྐྱེན་ཅན་གྱི་ལེན་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པར་བྱེད་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་
ལ་བསྒོས་པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་པ་ལས་ཀྱི་སྲིད་པར་

བྱས་པའི་“ཚུལ2

་གྱིས་སོ། །འདིས་ནི་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་འཕངས་པ་དེ་
ཉིད་འགྲུབ་པར་བྱེད་པས། འཕེན་བྱེད་དང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ནི་སྐྱེ་བ་ལེན་
ཐེབས་གཅིག་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་གྱི་“སྐྱེ

3

་བ་སོ་སོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་
ནོ། །འོན་ཀྱང་སོ་སོར་བསྟན་པ་ནི་འཕངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་གྲུབ་པའི་སྡུག་
བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང༌། འཕེན་བྱེད་དང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་“ཚོར4

་བ་ལ་ཐུག་པ་དག་དང་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་རྣམས་འདྲེས་པའི་མཚན་ཉིད་
1 ཆུལ
2 ཆུལ
3 སྐྱ
4 ཆོར

513

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུ།

ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་བའི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང༌། འཕེན་པ་དང་མངོན་པར་འགྲུབ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་འབྱུང་
བས་འཁོར་བ་རྣམ་ཤེས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བ་སྟེ་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ནི་འདུ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མཁས་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་རྣམས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་འདུ་མི་བྱེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། མི་མཁས་པ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་ལས། དགེ་
སློང་དག་མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །མི་གཡོ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མི་མཁས་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་གྱི། མཁས་

པ་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མ་རིག་པ་སྤངས་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་མིན་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་ཡོད་ན་འདུ་བྱེད་འབྱུང་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་མ་རིག་འགགས་པ་སྟེ་སྤངས་པར་གྱུར་ན་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་“ཏེ1

་རྒྱུ་མ་“ཚང2

་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་རིག་པ་དེ་གང་གིས་འགོག་པར་
འགྱུར་ཞེ་ན། མ་རིག་འགགས་པ་སྟེ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ནི་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་ཕྱིན་
1 ཏ

2 ཆང

514

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་མ་རིག་པ་ངེས་པར་སྤོང་ངོ་། །མ་རིག་པ་སྤངས་པས་ནི་འདུ་བྱེད་འགག་པར་འགྱུར་ལ་དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་སྔ་མ་དེ་དང་ང་དག་འགགས་པར་གྱུར་པས་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་དེ་དང་དེ་ནི་མངོན་པར་མི་འབྱུང་ངོ་། །རིམ་པ་འདི་དག་ནི་རྣལ་འབྱོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་བདག་དང་བདག་གི་བ་རང་“གི1

་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

གྲུབ་པས་སྟོང་ཞིང༌། བདེ་བ་དང་མ་འདྲེས་པས་འབའ་ཞིག་པ་དེ་ནི་སླར་ཡང་མི་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་འགག་པ་སྟེ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །
རབ་བྱེད་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རིགས་པས་བཀག་ནས་རབ་བྱེད་འདིར་མ་བཀག་པ་ནི། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་བཀག་པ་དེར་ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་ཟིན་ཅིང༌། འདིར་ནི་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམས་ན་མ་རིག་པ་ལྡོག་ལ། དེའི་དབང་གིས་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ལོག་ནས་ཐར་པ་འཐོབ་པ་དང༌། དེ་འདྲ་བའི་ལྟ་བ་མ་རྙེད་ན་མ་རིག་པ་མི་ལྡོག་པས་དེའི་དབང་གིས་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་རྣམས་འཇུག་པས་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་
དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་གཉིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་འཛིན་སྟངས་ངེས་པར་བྱས་ནས། རིགས་པ་ཇི་

1 ག

515

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན།

སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་བདག་གཉིས་བཀག་ནས། དེའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་པུ་ཐག་ཆོད་བར་བྱས་ནས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒོམ་པ་གསུམ་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་
བཟློག་གི་ཕྱོགས་སུ་ཅི་འགྱུར་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

༼རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པ་ལྟ་བ་བརྟག་པ།༽
གསུམ་པ་རྟེན་འབྱུང་རྟོགས་ན་ལྟ་བ་ངན་པ་ལྡོག་ཚུལ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་
ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དོན་བསྡུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ་ལས། གང་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་དེ་ནི། སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་རྟེན་པར་མི་བྱེད་
ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་རྟེན་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ན་སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་ལ་དེ་ལ་རྟེན་པར་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལྟ་བ་ངན་པ་བཅུ་དྲུག་ངོས་གཟུང་བ་དང༌། རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པས་དེ་ལ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་བདག་འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་བ་དང་མ་བྱུང་བ་དང༌། དེ་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་ལྟ་བ་བཞི་དང༌། འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་དང་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་དང་གཉིས་ཀ་
དང་གཉིས་ཀ་མིན་པར་ལྟ་བ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། ད་ལྟར་གྱི་

516

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ལུས་ལ་ལྟོས་ནས་འདས་པའི་ལུས་ལ་སྔོན་གྱི་ཞེས་བྱ་སྟེ་མཐའ་ནི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་
གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་བའི་ཆ་སྔ་མ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དམིགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །བྱུང་མ་བྱུང་གཉིས་ཀར་དང་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་ལྟ་བ་ནི་གཅེར་བུ་པས་ཚེ་སྔ་ཕྱིའི་སྲོག་ནི་གཅིག་དང་ཕུང་པོ་ནི་སོ་སོར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི་སྔ་མ་དེ་ཉིད་རྣམ་གྲངས་ལས་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དང༌། མང་པོས་བཀུར་བས་གང་ཟག་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་བུ་དང་བརྟག་པའི་མཐའ་བཟུང་ནས་བཀག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་དག་གིས་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མུ་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱུང་
མ་བྱུང་གཉིས་སྨོས་པ་ནི་ལྟ་བ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་ཡིན་ལ་བྱུང་སོགས་བཞི་ནི་བདག་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ནས་ཞུགས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ་བཞི་ནི་སྦྱིར་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པས་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །
བདག་མ་འོངས་པའི་དུས་གཞན་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་དང་དེ་གཉིས་ནི་མཚོན་བ་ཙམ་ཡིན་པས། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་བདག་འབྱུང་མི་འབྱུང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་བཞི་དང༌། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་
ཀ་མིན་པར་ལྟ་བ་བཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། ད་ལྟར་གྱི་བདག་ལ་ལྟོས་ནས་འབྱུང་
འགྱུར་གྱི་ལུས་ལ་ཕྱི་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་བའི་ཆ་ཕྱི་མ་
ནི་དེའི་མཐའ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་དམིགས་པས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་བཞི་ཚན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །

517

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་

དུ་བྱས་ནས་ལྟ་བ་དེ་དག་ལ་གནས་པ་དགག །དོན་དམ་པར་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བས་ལྟ་བ་དེ་དག་ལ་གནས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་
པའི་ལྟ་བ་བཞི་ཚན་དང་པོ་དགག །དེས་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་བཞི་ཚན་དང་པོ་ཁེགས་པར་བསྟན། སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་བཞི་ཚན་གཉིས་པ་
དགག །ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་བཞི་ཚན་གཉིས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདས་དུས་སུ་བྱུང་མ་བྱུང་དུ་ལྟ་བ་གཉིས་དགག །མཇུག་བསྡུས་ཏེ་ལྟ་བ་གཞན་གཉིས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདས་དུས་སུ་བྱུང་བར་ལྟ་བ་དགག །འདས་དུས་སུ་མ་བྱུང་བར་ལྟ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང༌། བཀག་པའི་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །
དང་པོ་ནི། བདག་སྔར་འདས་པའི་ཚེ་རབས་སུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བར་ལྟ་བ་དེ་ནི་འཛིན་སྟངས་དོན་དང་མཐུན་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་བདག་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་སྔོན་གྱི་དུས་ན་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཞེས་གང་དུ་གྱུར་པ་
དེའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུར་པའམ་བྱུང་བར་འཛིན་པའོ། །དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་དོན་དེ་ཡོད་ན། ད་ལྟ་བདག་སྔར་འདི་འདྲར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་དྲན་པ་དང་སྨྲ་བའི་དུས་
ཀྱི་བདག་འདི་དང་ཚ་རབས་སྔ་མའི་དུས་ཀྱི་བདག་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་དགོས་པ་ལས། སྔོན་གྱི་ཚེ་རབས་རྣམས་ཀྱི་དུས་སུ་གང་བྱུང་བའི་བདག་དེ་ཉིད་ཚེ་འདིའི་
བདག་འདི་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ལྟ་བ་དེ་ནི་འཐད་བ་མིན་ནོ། །བདག་སྔོན་གྱི་

དུས་ན་འདིར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་དམིགས་པའི་བདག་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་ཚེ་

518

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

སྔ་ཕྱིའི་དུས་ཀྱི་བདག་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བདག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་གྲུབ་པ་ལས་མི་
འདའ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པའང་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་འགོག་པས་གཅིག་
ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཚེ་སྔ་ཕྱིའི་དུས་ཀྱི་བདག་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་རིམ་གྱིས་འཁོར་བ་ན། འགྲོ་བ་གཅིག་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་དང་དམྱལ་བ་ལ་
སོགས་པ་འགྲོ་བ་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་མདོ་ལས། ང་ཉིད་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་མང་པོས་བཀུར་བ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །
ཞེས་སྟོན་པ་ཤཱཀ་ཐུབ་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གསུང་བ་མི་རིགས་ཏེ། མང་པོས་བཀུར་
བའི་བདག་དང་ཤཱཀ་ཐུབ་ཀྱི་བདག་གཉིས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལུང་འདིས་ནི་དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཞན་ཡིན་པ་བཀག་ནས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་སྟོན་གྱི་དེ་གཉིས་
ཀྱི་བདག་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་སྔོན་གྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་ནས་དེ་ནས་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཞན་ཞིག་ཡིན་ནམ་
སྙམ་ན་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མི་བལྟ་སྟེ། ང་ཉིད་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་དེར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་རྒྱུད་གཞན་འགོག་པ་གཙོ་བོར་མཛད་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ང་ཞེས་གསུངས་པའི་བདག་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་དུས་སྔ་ཕྱི་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བའི་སྤྱི་
ཙམ་པ་ལ་བྱེད་བའི་རྣམ་གཞག་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
གལ་ཏེ་ཚེ་སྔ་ཕྱིའི་བདག་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན་དེ་ལ་རྟག་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །སྐྱོན་གཞན་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཚེ་སྔ་མའི་དུས་ཀྱི་བདག་དེ་ཉིད་ཚེ་འདིའི་དུས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། དེའི་

519

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན།

ཚེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་བདག་གཅིག་ཡིན་པས་གནས་སྐབས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཕུང་པོ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ཡིན་པར་འགྱུར་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཕུང་པོ་གཉིས་ནི་སོ་སོ་བ་ཁོ་ན་སྟེ་དེའི་རྒྱུ་དང་དུས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པ་དང་གནས་སྐབས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བདག་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པ་མི་འགལ་བས་བདག་འདས་པའི་དུས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བར་ལྟ་བ་འཐད་དོ་སྙམ་ན། ཉེ་
བར་ལེན་པ་དང་བདག་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་སོ་སོ་བར་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་མི་
འགལ་ཡང༌། ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པར་ཏེ་དེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་གང་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་མེད་པས་ལན་དེ་མི་རིགས་སོ། །
གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱས་པའི་ཚེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཕུང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་བདག་ཁས་
བླངས་པ་དེ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོའི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་ཟད་པས་བདག་གི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ཉིད་བདག་དང་རང་བཞིན་གྱིས་

གཅིག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་དེ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་བདག་མི་རྟག་པར་སྨྲ་ན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་མི་རིགས་ཏེ། རང་མཚན་
གྱིས་སྔ་ཕྱི་སོ་སོ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་འཇིག་ན་ནི་བདག་རྟག་པར་སྨྲ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བུར་ན་ཉེ་བར་ལེན་

520

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

པ་པོའི་བདག་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་བུམ་པ་དང་རྫ་མཁན་སོགས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ཙམ་ཞིག་བདག་མིན་པ་བདེན་མོད་ཀྱང་བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་རང་བཞིན་ཐ་དད་དོ་སྙམ་ན། ལེན་པ་པོའི་བདག་ནི་བླང་བྱ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་
རང་གི་ངོ་བོས་གཞན་དུ་གྲུབ་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཕུང་པོ་མེད་པར་བདག་དེ་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་རིགས་ན་དེ་ལྟར་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་

གཞན་དུ་གྲུབ་ན་ལྟོས་པ་མི་རུང་བས་འབྲེལ་པ་འགོག་ནུས་ལ། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ནི་ཡ་བྲལ་དུ་དམིགས་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་
གྱིས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་སྟོན་པའི་རིགས་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་ལ། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་མི་རྟག་པར་སྨྲ་ན་ཆད་པར་འགྱུར་བས་བདག་དེ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཕུང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མིན་ནོ། །བདག་ཏུ་གདགས་པ་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཡོད་པའང་མིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་བདག་མེད་དོ་སྙམ་ན། བདག་དེ་ནི་མེད་པ་ཉིད་དུའང་མ་ངེས་ཏེ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མེད་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕུང་པོ་
ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་མིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། འདས་པའི་ཚེ་རབས་ཀྱི་དུས་སུ་སྔོན་མ་བྱུང་བའི་ངོ་བོར་རང་

521

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན།

བཞིན་གྱིས་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ལྟ་བ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ད་ལྟར་གྱི་ཚེ་འདིའི་
བདག་འདི་ཚེ་སྔོན་མའི་བདག་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་གྲུབ་ན། དེའི་ཚེ་བདག་འདས་པའི་དུས་ན་མ་བྱུང་བར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་འཐད་ནའང་དེ་ནི་མི་སྲིད་དོ། །གལ་ཏེ་ཚེ་སྔ་ཕྱིའི་བདག་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་

གྲུབ་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་“ཚེ1

་འདིའི་བདག་འདི་ནི་ཚ་སྔ་མའི་བདག་
ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་གྱུར་ན་སྔར་གྱི་བདག་དེ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཡང་
འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང༌། བདག་སྔ་མ་དེ་ནི་རང་གི་དུས་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པ་ནའང་མ་འགགས་པར་གནས་པར་འགྱུར་ཞིང་ཚེ་སྔ་མ་དེར་མ་ཤི་བར་ཡང་ཚེ་འདིར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྔར་གྱི་བདག་དེ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འདིར་བདག་འབྱུང་ན་ཉེས་པ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མང་པོར་འགྱུར་ཏེ་འདི་ལྟར་སྔར་གྱི་བདག་དེ་དུས་དེར་ཞིག་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཚེ་འདིར་དེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་

ཞིག་ཁོ་ན་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་སྔར་གྱི་བདག་དེ་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་སྔ་མ་
ལས་ཕྱི་མ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
བདག་སྔ་མ་དེ་རྒྱུན་ཆད་ན་ནི་དེའི་མཇུག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་

རྣམས་རྟེན་ཆད་པས་རྣམ་པར་ཆད་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེའི་ཟ་བ་པོ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆུད་ཟ་བར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་སྔར་གྱི་བདག་གོས་བྱས་པའི་
ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདག་ཕྱི་མས་ལོངས་སྤྱོད་པར་འདོད་ན། ད་ལྟ་ན་ཡང་རྒྱུད་གཞན་
གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྒྱུད་གཞན་གྱིས་སོ་སོར་མྱོང་བ་དང༌། དེ་

1 ཆེ

522

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ལ་སོགས་པ་ནི་རབ་བྱེད་བརྒྱད་པར། ཅི་སྟེ་ལས་ནི་མ་བྱས་ན། །མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་འཇིགས་འགྱུར། ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཚེ་འདིའི་བདག་འདི་སྔར་གྱི་བདག་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་

དུ་གྱུར་པ་ཞིག་འདིར་སྐྱེས་ན་ནི། ངའོ་སྙམ་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིའི་བདག་དེ་སྔར་མ་
བྱུང་བ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་སྔར་མ་བྱུང་བ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་འདི་ལ་མི་འདོད་པའི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་བདག་སྔར་མ་བྱུང་བ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་ན་ནི་བདག་རྒྱུས་བྱས་པར་འགྱུར་ན། བདག་རྫས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྟག་པ་དང་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་
མེད་པར་འདོད་ལ་བྱས་ན་ནི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བདག་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདག་བྱས་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་རིགས། བདག་བྱས་པར་རྟོག་ན་འཁོར་བའི་ཐོག་མ་ཡོད་པ་དང་སྔོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གསར་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །སྐྱོན་འདི་དག་འཇུག་ཚུལ་ནི་ཚེ་སྔ་ཕྱིའི་བདག་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་སྨྲ་ན། ཚེ་སྔ་ཕྱི་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་གང་ལ་

དམིགས་ནས་ངའོ་སྙམ་པ་སྐྱེ་བའི་བདག་སྤྱི་ཙམ་པ་དེ། གང་ཟག་དེའི་ཚེ་འདིའི་དུས་
ཀྱི་བདག་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པ་མི་འཐད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་འདོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཚེ་འདིའི་དུས་ཀྱི་བདག་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་རྣམས་སུ་མེད་པར་
གསར་དུ་འདིར་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། བདག་ཙམ་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བས་བདག་ཙམ་པ་དེ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་བ་དང་དེ་འདྲ་བའི་བདག་གམ་སེམས་ཅན་ཙམ་དེ།

523

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན།

ཚེ་སྔ་མར་མ་བྱུང་བར་གསར་དུ་འདིར་འབྱུང་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་བདག་ཙམ་དེ་ཚེ་འདིར་གསར་དུ་བྱུང་ན། དེའི་སྔོན་དུ་དེ་སྒྲུབ་པའི་བདག་གཞན་ཞིག་འགྲོ་དགོས་ན་དེ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཙམ་དེ་ཚེ་འདིར་གསར་དུ་བྱས་པར་ཡང་མི་རིགས་པའོ། །ལྷས་བྱིན་གྱི་བདག་ཙམ་དེ་ཚེ་འདིར་གསར་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་འབྱུང་
བ་དེ་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྔར་ལྷས་བྱིན་དང་རྒྱུད་གཅིག་བའི་བདག་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་དང་ཚེ་འདིའི་བདག་ལ་དེ་བྱེད་པ་པོ་བདག་ཅིག་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འམ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པར་བརྟག་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཡང་ན་བདག་བྱས་པར་འགྱུར་ཡང་ན་བདག་འདས་དུས་སུ་མ་བྱུང་བར་ཁས་མི་བླང་ཞེས་པ་དང༌། ཡང་ན་བདག་འབྱུང་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་ཡང་ན་བདག་འདས་དུས་སུ་མ་བྱུང་བར་ཁས་མི་བླང་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྔར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་བདག་འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་བ་དང་བདག་འདས་བའི་དུས་སུ་མ་བྱུང་བའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་

པར་ལྟ་བ་གཉིས་མི་འཐད་ལ། སོ་སོ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་བདག་འདས་དུས་སུ་བྱུང་མ་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཚོགས་བར་ལྟ་བ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་བཀག་པའི་“སྒོ་

1

ནས་འདས་པའི་དུས་སུ་བྱུང་མ་བྱུང་
གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པར་ལྟ་བ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟེན་འབྱུང་ཇི་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་ནི་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་དེ་
རྣམས་ལ་རྟེན་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པ་ལ་དེ་

1 སྒ

524

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ་རྟེན་འབྱུང་རྟོགས་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་“ང1

་འདས་པའི་དུས་ན་འདིར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པའི་དོན་ཐ་སྙད་
པའི་ང་ནི་དེ་སྐད་སྨྲ་བའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། དུས་སྔ་ཕྱི་ལ་སོགས་
བས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་དེ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་ཙམ་ཞིག་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་དེ་རྟོགས་ན་ནི་མདོ་སྡེ་ལས། ང་སྔོན་ཚེ་འདིར་གྱུར་ཞེས་མང་པོ་གསུངས་པའི་དོན་དེ་སྐད་སྨྲ་དུས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དེ། ཚེ་རབས་སྔ་མའི་དུས་སུ་བྱུང་བའི་གང་ཟག་རྣམས་དང་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྨྲ་བའི་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་

བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་རྣམས་ལྡོག་སྟེ་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་རྣམས་ཀྱང་ལྡོག་གོ །
གཉིས་པ་ནི། བདག་མ་འོངས་པའི་དུས་གཞན་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་
བདག་དུས་དེར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པར་ལྟ་བ་

གང་ཡིན་པ་དེ་དག་དགག་བ་ནི། འདས་པའི་དུས་སུ་བྱུང་མ་བྱུང་དུ་ལྟ་བ་དགག་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་པས་དེའི་འདོན་པ་བསྒྱུར་ལ་དགག་གོ །དེ་ཡང་མ་འོངས་དུས་ན་འབྱུང་འགྱུར་ཞེས། །བྱ་བ་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། །མ་འོངས་ཚེ་ལ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ཉིད་འདི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚེ་སྔ་ཕྱིའི་བདག་གཉིས་གཅིག་པ་དགག་
པ་དང༌། མ་འོངས་དུས་ན་མི་འབྱུང་ཞེས། །བྱ་བ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། །མ་འོངས་ཆ་ལ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ལས་འདི་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བདག་གཉིས་གཞན་ཡིན་པ་འགོག་པ་རྣམས་མཚུངས་བར་སྦྱར་རོ། །

1 ད

525

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྟག་མི་རྟག་གི་མཐར་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་དགག །མཐར་ལྟ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ན་མིའི་འགྲོ་བ་ཁ་ཅིག་དགེ་བའི་ལས་བྱས་ནས་ལྷའི་འགྲོ་བར་འགྲོའ། །དེ་ལ་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གོྱིས་ཡོད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་གཅིག་བའམ་ཐ་དད་པ་གང་ཡིན། གལ་ཏེ་དང་པོ་ལྟར་ན་ལྷ་དེ་ཉིད་མི་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་ནི་མི་དེ་རྟག་བར་འགྱུར་ཏེ་མིའི་དངོས་པོ་མ་དོར་བར་ལྷའི་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དེ་ལྷར་ན་མི་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ་རྟག་པ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་དམིགས་ནས་འཇིག་རྟེན་རྟག་
གོ་ཞེས་ལྟ་བ་འཐད་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལྷ་ལས་མི་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི་ཨ་མྲའི་ཤིང་ནི་མ་པའི་ཤིང་དང་རྒྱུད་མི་གཅིག་པ་བཞིན་དུ། ལྷ་མི་གཉིས་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་རང་མཚན་གྱིས་སོ་སོ་བ་ལ་

རྒྱུ་འབྲས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྔར་གྱི་མིའི་རྒྱུན་མི་རྟག་པ་སྟེ་ཆད་པར་
འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྷ་ལས་མི་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ནི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ན་སྔ་མའི་རྒྱུད་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་རྒྱུད་གཅིག་ནི་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་དམིགས་ནས་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་གོ་ཞེས་རང་བཞིན་
གྱིས་གནས་བར་ལྟ་བ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མི་འདི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་མིའི་ལུས་བཏང་ནས་
ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ལྷའི་ལུས་ལེན་པས་རིལ་བོ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་ལྷ་མི་གཉིས་སྲོག་གམ་བདག་གི་ཆ་ནས་གཅིག་དང་ལུས་
ཀྱི་ཆ་ནས་སོ་སོར་འདོད་བ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་མི་འདི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ་བདག་གི་ངོས་

526

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ནས་ལྷ་ཡིན་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་ངོས་ནས་མི་ནི་ཡིན་པར་གྱུར་ན། དེའི་
ཚེ་ལྷའི་ཕྱོགས་གཅིག་མིའི་དུས་སུ་ཡང་གནས་པས་རྟག་པ་དང་། མིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལྷའི་དུས་སུ་ཞིག་པས་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། མིའི་འགྲོ་བའི་ཆ་གཅིག་ལྷས་བསྡུས་ལ་ཆ་གཅིག་མིས་བསྡུས་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་ལྟ་བ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །
གལ་ཏེ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ནི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མིན་བ་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་འདོད་ལ་རག་ན། དེ་གཉིས་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་སྔར་བཀག་པས་མི་འགྲུབ་བོ། །འདིར་འགྲེལ་པས་རྟག་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་དེ་ཕྱིས་མི་རྟག་པར་མཐོང་བ་ལས་རྟག་པ་མིན་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་ནི། དེ་ཕྱིས་རྟག་པར་འགྱུར་བ་ལས་མི་རྟག་པ་མིན་པ་འགྲུབ་ནའང་ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། མི་ལྷར་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་མིའི་བདག་རྟག་པ་ཅིག་ཡོད་ན་དེས་ལྷའི་ལུས་བླངས་པའི་ཚེ་མིའི་ཕུང་པོ་འདོར་བས། ཆ་དེ་ནས་རྟག་པ་མིན་བ་དང་མིའི་ཕུང་བོ་འདོར་རྒྱུ་མི་རྟག་པ་ཅིག་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་ན། ལྷའི་ལུས་བླངས་པའི་ཚེ་ཕུང་པོ་དེ་ཞིག་ཀྱང་འདོར་བ་པོ་རྟག་པར་ཡོད་པས། ཆ་དེ་ནས་མི་རྟག་པ་ཡང་མིན་པའི་གཉིས་མིན་གྱི་མཐར་ལྟ་བ་དེ་རིགས་ནའང་དེ་གཉིས་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ནི་གཉིས་ཡིན་གྱི་མུ་དེ་ཉིད་རྣམ་གྲངས་པས་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་མུར་ཡང་བཤད་པའི་ལུགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཐོག་མེད་ནས་སྐྱེ་འཆི་བརྒྱུད་མར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་འཁྱམས་ཤིང་ད་དུང་ཡང་འཁྱམས་པར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་པས་འཁོར་བ་པོ་རྟག་པ་ཅིག་ཡོད་ལ་དེ་ཡང་བདག་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན།

527

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན།

གལ་ཏེ་བདག་གམ་ཕུང་པོ་གང་ཞིག་ཚེ་སྔ་མའི་འགྲོ་བ་གང་ནས་འགྲོ་བ་གཞན་གར་འོང་བར་འགྱུར་ཞིང༌། སླར་ཡང་འགྲོ་བ་གཞན་གང་དུའང་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་“ཐོག

1

་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་
ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ནའང་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་གམ་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བ་རྟག་མི་རྟག་གང་ཡང་གཞན་ནས་འདིར་འོང་བ་དང༌། འདི་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་འདི་ནི་བཅུ་དྲུག་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཇི་
སྐད་བཤད་བའི་ཚུལ་གྱིས་གལ་ཏེ་འཁོར་བ་པོ་རྟག་པ་འགའ་ཡང་མེད་ན། དེས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚེ་ཕུང་པོ་སྔ་མ་འདོར་བའི་མི་རྟག་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་མེད་དོ། །རྟག་མི་རྟག་སོ་སོ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་དམིགས་པས་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་དང་རྟག་མི་རྟག་དེ་གཉིས་བསལ་བར་གྱུར་བ་སྟེ་གཉིས་ཀ་མིན་བ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ག་ལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་དམིགས་ནས་འཇིག་
རྟེན་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ངོ་བོས་ལྟ་བ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །
བཞི་པ་ལ་གཉིས། མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་མཐར་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་
དགག །མཐར་ལྟ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཚེ་འདིའི་མཇུག་ཏུ་མཐའ་ཡོད་པ་སྟེ་ཞིག་ནས་ཕྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་འབྱུང་བ་མེད་ན་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ནི་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་

1 ཐག

528

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

པར་མི་འཐད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་མཐའ་ནི་ཟད་དང༌། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཚེ་འདིའི་མཇུག་ཏུ་མཐའ་སྟེ་ཞིག་པ་མེད་ན་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡོད་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚེ་འདིའི་སེམས་ཅན་མ་ཤི་བར་དེའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མཐའ་མེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འབྲེལ་ནས་བར་མ་
ཆད་དུ་འཇུག་ཅིང་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་འཇིག་པ་འདི་ནི། མར་མེའི་འོད་དང་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཚེ་འདིའི་མཐར་ཞིག་ནས་ཕྱིས་མེད་པའི་མཐའ་ཡོད་པ་ཉིད་དང༌། ཚེ་འདིའི་མཇུག་ཏུ་ཞིག་བའི་མཐའ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་རིགས་སོ། །
ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྔ་མ་མིའི་ཕུང་པོ་འཇིག་པར་འགྱུར་ཞིང་མིའི་ཕུང་པོ་འདི་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས། ལྷའི་འགྲོ་བས་བསྡུས་པའི་ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་དེ་ནི་མི་འབྱུང་ན། དེས་ན་སྙིང་པོ་ཟད་པའི་མར་མེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་པར་
འགྱུར་ན། ལུས་ཕྱི་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་མཐའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མིའི་ཕུང་པོ་སྔ་མ་ཚེ་འདིའི་མཐར་མི་འཇིག་ཅིང་མིའི་ཕུང་པོ་འདི་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས་ལྷའི་ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་དེ་ནི་མི་འབྱུང་ན། དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཞིག་པའི་མཐའ་མེད་པར་འགྱུར་ན། ཕུང་པོ་སྔ་མ་འཇིག་ཅིང་དེའི་འབྲས་བུའི་ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་རྣམས་སྐྱེ་བས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་མེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཕྱོགས་གཅིག་མཐའ་ཡོད་པ་སྟེ་འཇིག་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་མཐའ་མེད་པ་སྟེ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་འགྲོ་བར་འགྱུར་ན།

529

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན།

འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་པ་དང་མཐའ་མེད་པ་གཉིས་ཀར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཅིག་འཇིག་ཅིང་ཕྱོགས་གཅིག་མི་འཇིག་པ་མི་རིགས་ཤེ་ན། འོ་ན་དེ་འདྲ་བ་དེ་ཕུང་པོ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་བདག་ལ་རྟོག་གམ་ཉེ་བར་བླང་བྱ་ཕུང་པོ་ལ་རྟོག་གྲང༌། དང་པོ་ལྟར་ནི་མི་རིགས་ཏེ་འདིར་འཐད་པ་གང་གིས་ཇི་ལྟ་བུར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་བདག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་བའི་འཐད་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་འཐད་པ་མ་གཟིགས་
པས་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་འཇིག་མི་འཇིག་གི་ཆ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཕུང་པོ་ལ་རྣམ་པ་ལྔས་བཙལ་བ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་བ་མ་ཡིན་པར་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་
འདིར་དེའི་འཐད་པ་མ་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཕྱོགས་གཅིག་འཇིག་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་མི་འཇིག་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་གཅིག །ཆ་གཅིག་གིས་ལྷ་དང་ཆ་གཅིག་གིས་མིར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་ཕ་རོལ་པོ་མི་འདོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་འཐད་པ་གཞན་མ་བཀོད་པར་དེ་ལྟར་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་སྨྲ་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཇི་ལྟ་བུར་ན་ཉེ་བར་
བླང་བར་བྱ་བ་ཕུང་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་བའི་འཐད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་ཆ་གཅིག་གིས་མི་དང་ཆ་གཅིག་གིས་ལྷར་འགྱུར་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉེ་བར་བླང་བྱ་ཆ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་

530

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཡང་མི་རིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་ཀར་ལྟ་བ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་པ་དང་མཐའ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ནི། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་བཀག་པའི་མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་ཞིང་མཐའ་མེད་ཀྱང༌། མིན་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བར་འདོད་ལ་རག་ན། དགག་པར་བྱ་བ་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་ན་དེ་བཀག་པ་ཡང་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་རྣམ་གྲངས་ལས་མཐའ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པར་སྨྲ་བ་ནི་སྔར་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་མིན་པར་སྨྲ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་འདོན་པ་སྤོས་ལ་དགག་གོ །དེའི་ཕྱིར་མཐའ་ཡོད་དང་མཐའ་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ངོ་བོར་ལྟ་བ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་
ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ལྟ་བ་དེ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་མེད་པར་བསྟན་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་ན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་དོན་དམ་པར་ལྟ་བ་དེ་དག་གིས་གཟུང་བ་ལྟར་མི་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་ནོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པས་སྟོང་པར་སྔར་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་གིས་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟག་པ་དང་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་མི་རྟག་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ་གང་དག་དང༌། ཡུལ་གང་དུ་དམིགས་ནས་ལྟ་བ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་དམིགས་པ་དང་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ལྟ་བ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་གང་ཟག་གམ་ཕུང་པོའི་དངོས་པོ་དང༌། རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལས་ལྟ་བ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་བྱེད་པ་དང་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

531

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན།

ཁོངས་སུ་མི་འདུ་བ་མེད་པས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དོན་དམ་པར་དེ་དག་གང་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མ་དམིགས་པས་དེའི་སྔོ་བསངས་དང་དཀར་ཤམ་མ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་“རྟེན

1

་འབྲེལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་སྔར་རིགས་པས་ལེགས་པར་བཀག་པ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ན། སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་
པས་ཀུན་བཏགས་པའི་ལོག་ལྟ་གང་གིས་ཀྱང་བཀྲི་བར་མི་ནུས་ལ། ཡང་དག་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ངེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་འདོར་བསྡུས་པའི་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྒོམས་
ན་ནི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞིང༌། བདག་མེད་པའི་དོན་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་བསྒོམས་ན་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཟད་

པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ་ལས། གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟག་པར་རྒྱུན་དུ་སྲོག་མེད་པ་དང༌། ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་མ་ནོར་བ་ཉིད་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་བྱུང་བ་དང་མ་བྱས་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་དང༌། ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་སྒྲིབ་

པ་མེད་པ་དང༌། ཞི་བ་དང་འཇིག་བ་མེད་པ་དང་མི་འཕྲོགས་པ་དང་ཟད་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་ཞི་བའི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དང༌། མེད་པ་དང་གསོག་དང་གསོ་བ་དང་སྙིང་པོ་མེད་པ་དང་ནད་དང་འབྲས་དང་ཟུག་རྔུ་དང་སྡིག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་
བསྔལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་དེ་ནི། ཅི་

1 རྟན

532

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

བདག་འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་བ་ཞིག་གམ་འོན་ཏེ་བདག་འདས་པའི་དུས་ན་མ་བྱུང་བ་ཞིག །བདག་འདས་པའི་དུས་ན་ཅིར་གྱུར་པ་ཞིག་བདག་འདས་པའི་དུས་ན་ཇི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཞིག་སྙམ་དུ་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་རྟེན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཅི་བདག་མ་འོངས་
པའི་དུས་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རམ་འོན་ཏེ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར། མ་འོངས་བའི་དུས་ན་ཅིར་འགྱུར་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་སྙམ་དུ་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་རྟེན་པར་མི་བྱེད་དོ། །འདི་ཅི་ཞིག་འདི་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅི་ཞིག་ཅིར་འགྱུར་སེམས་ཅན་འདི་དག་གང་ནས་འོངས། དེ་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཞེས་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ཡང་རྟེན་བར་མི་བྱེད་དོ། །
འཇིག་རྟེན་ན་དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་དག་གི་ལྟ་བར་སོང་བ་གང་དག་ཡོད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་ལྡན་པའམ་སེམས་ཅན་དུ་སྨྲ་བ་དང་ལྡན་པའམ། སྲོག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་ལྡན་པའམ། གང་ཟག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་ལྡན་པའམ་དགེ་མཚན་དང་བཀྲ་ཤིས་སུ་སྨྲ་བ་དང་ལྡན་པ་དག་ཀྱང་རུང་སྟེ། ལྷག་པར་གཡོ་བ་དང་བྲལ་བར་གཡོ་བ་དེ་དག་དེའི་ཚེ་ན་དེས་སྨྲ་བ་སྤངས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་རྩ་བ་ནས་བཅད་དེ། ཏ་ལའི་མགོ་བཞིན་དུ་མི་སྣང་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཕྱིས་མི་སྐྱེ་མི་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པས་བཤད་པ་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་ཅིང་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཏེ་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ་དོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། ཐེག་པ་མཆོག་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་
ཆེས་ཆེར་བསྐྱོད་པ་ལས་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱིས་ཅི་རིགས་པར་སྡུག་བསྔལ་བའི་

533

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན།

སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད། བདག་གིས་སྡུག་བསྔལ་ནས་བཏོན་ཏེ་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་དགོད་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ངེས་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དེའི་ཕྱིར་
དུ། རང་ཉིད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྨོན་
པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་བརྟན་པོ་ཐོག་མར་སྐྱེད་བར་བྱེད་དོ། །
དམ་བཅའ་བ་“དེ1

་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
དྲུག་ལ་སློབ་པ་དོར་ན་མི་འགྲུབ་པར་མཐོང་ནས། འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཆོ་གས་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་
ཁུར་ཆེན་པོ་འཁྱེར་བར་བྱེད་དོ། །ཕྱིན་དྲུག་ལ་སློབ་པའི་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པའི་
སྤྱོད་པའི་གཙོ་བོ་ནི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ངེས་པའི་དོན་འཕགས་པའི་གཞུང་གི་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བཞིན་དུ། ཡིན་ལུགས་ཕུ་ཐག་ཆོད་བའི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྟ་བ་འཚོལ་བར་བྱེད་དོ། །“དེ2

་རྙེད་པ་ན་ཞི་གནས་དང་མི་ལྡན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བས་ནི་ཉོན་
མོངས་པ་གཞོམ་མི་ནུས་སོ་སྙམ་ནས་ཞི་གནས་བཙལ་ཏེ། རྣམ་པར་དག་པའི་ལྟ་བ་སྒོམ་བར་བྱེད་པ་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་འབད་པར་བྱེད་པས་འདིར་ལྟ་བས་གཏན་ལ་ཕབ་
པ་ནི་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། རིམ་པ་འདི་དག་ནི་
བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
ངེས་དོན་འདི་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པར་མ་ཟད་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་ཡང་ལྟ་བའི་འཚོལ་ལུགས་འདི་ཁོ་ན་བཞིན་བྱས་ནས་ངེས་པའི་དོན་རྙེད་པ་

1 ད
2 ད

534

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

དགོས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སུམ་ཅུའི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །
གསུམ་པ་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཕྱག་ནི། གང་གིས་སྟོན་པར་མཛད་པའི་སྟོན་པ་བླ་ན་མེད་བ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ཆོས་གང་བསྟན་ན། འཕགས་པ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་པ་དང་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་
མཐའ་དག་ཟད་པར་བྱེད་པས་བསྔགས་པར་འོས་པའི་ཕྱིར་དམ་པའོ། །ཡང་ན་བཟང་པོ་ཡིན་པས་དམ་པའོ། །ཆོས་ནི་འཁོར་འདས་ལ་སྤང་ཐོབ་ཀྱི་མཚན་མར་ལྟ་བའི་
གཡང་ས་རུ་མི་ལྟུང་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དྷརྨཱ་ཞེས་པའི་དྷ་རའི་སྒྲ་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྟེང་ནས་བཤད་པའོ། །དམ་པའི་ཆོས་དེ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་འགག་སྐྱེ་དང་ཆད་རྟག་དང་འགྲོ་འོང་དང་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་
ཞིང་ཞི་བའོ། །ཆོས་དེ་སྟོན་པའི་ཀུན་སློང་ནི། རྙེད་བཀུར་དང་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་བཞེད་པས་མ་ཡིན་གྱི་འགྲོ་བ་སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་ཉེ་བར་
བཟུང་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །དགོས་པ་གང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་ན། བདག་གཉིས་ཀྱི་མཚན་མར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ཉེས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་

གནས་སུ་གཟིགས་ནས་མཚན་མར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །སྟོན་པའི་མཚན་གང་ཞེ་ན། དྲང་སྲོང་གོའུ་ཏ་མའི་རིགས་སུ་འཁྲུངས་པས་གོའུ་ཏ་མ་ཞེས་པའོ། །ཚིགས་བཅད་འདི་རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པའི་གཞུང་ཡིན་མོད་ཀྱང༌། སྔར་བཤད་ཟིན་པའི་ཆོས་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་

535

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན།

བཤད་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པས་བསྟན་པའི་བཀའ་དྲིན་དུ་དགོངས་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་ཡིན་པས་ཉེར་བདུན་པ་ལས་ལོགས་སུ་བཤད་པ་ཙམ་མོ། །འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། །རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་ནུས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་དྲ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང༌། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང༌། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་བསྟན་པ་འདིར་ཡང་སྦྱར་བས། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་བརྒྱད་དང་ལྟ་བ་ངན་པ་

ཐམས་ཅད་འགོག་པར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབུ་ཞབས་གཉིས་ཀར་བསྟན་ལ། བསྟན་
བཅོས་ཀྱི་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་འཆད་པ་ཡིན་པས་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ཉིད་ལ་འབད་ནས། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ཚུལ་ངེས་པའི་དོན་གྱི་སྙིང་པོའི་ལྟ་བ་རང་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་མཇུག་གི་དོན་ནི། དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ་
ཅེས་བྱ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་བདག་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་དོན་ནོ། །ཆོས་མངོན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་སྡེ་སྣོད་དེར་གཏོགས་པའོ། །དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་ཞེས་པས་ནི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ལས་བརྩམས་པར་སྟོན་ནོ། །
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ་
དེའི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སློབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་མི་འཕྲོགས་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེར་ལྡན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

536

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པར་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་གསལ་པར་བྱེད་པ། དང་པོར་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྒྲུབས་ནས་ཕྱིས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པ། མ་འོངས་པ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་ཏུ་དང་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བར་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་བར་འགྱུར་བས་མཛད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་དེ་གངས་ཅན་དུ་ཇི་ལྟར་བསྒྱུར་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷ་བཙན་པོའི་བཀའ་ལུང་གིས། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཆེན་པོ་དབུ་མ་པ་ཛྙཱ་ན་གརྦྷ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་དང༌།
བོད་ཀྱི་ལོཙྪ་བ་དགེ་སློང་ཅོག་རོ་ཀླུའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རྒྱ་སྐད་ལས་བོད་སྐད་དུ་
བསྒྱུར་ཞིང་ཚིག་དང་དོན་ལ་ཞུ་ཆེན་བགྱིས་པའོ། །འདི་ལ་ཤློ་ཀ་བཞི་བརྒྱ་དང་བཞི་
བཅུ་ཞེ་དགུ་ཡོད་ལ་བམ་པོ་ནི་ཕྱེད་དང་གཉིས་སུ་བྱས་སོ། །སླད་ཀྱིས་གྲོང་ཁྱེར་དཔེ་
མེད་ཀྱི་པཎྜི་ཏ་ཧ་སུ་མ་ཏིའི་ཞལ་སྔ་ནས་དང༌། བོད་ཀྱི་ལོཙྪ་བ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཉི་མ་
གྲགས་ཀྱིས་འགྲེལ་པ་དང་བསྟུན་ནས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་བཅོས་པའོ། ། ། །
ཐུབ་དབང་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གཏེར་ཆེན་གྱིས། །སྐྱེ་དགུ་སྤྲོས་པའི་
ཐིབས་པོར་འཁྱམས་པ་ལ། །བརྩེ་བས་བསྐྱོད་པའི་དམ་ཆོས་བདུད་རྩིའི་ཆར། །ཇི་
སྙེད་ཕབ་པ་ཀུན་གྱི་རབ་དང་ཕུལ། །གང་ཞིག་རྟོགས་ན་ཉེས་ཀུན་དྲུངས་འབྱིན་

པ། །དེ་ནི་ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གཏམ། །རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང༌། །མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལམ་དུའང་ཡང་དག་བསྒྲགས། །ལམ་འདི་གསུང་རབ་ཀུན་ལས་རབ་བསྔགས་མོད། །རང་གཞན་སྡེ་པའི་མཐར་འཛིན་ལྟ་བ་ཡིས། །ཀུན་ནས་བསྒྲིབས་པས་གསལ་བར་མ་གྱུར་པ། །གཟིགས་ནས་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་

537

རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན།ཀྱིས། །འདྲེན་པས་མདོ་རྒྱུད་དུ་མར་ལུང་བསྟན་ཞིང༌། །སྟོན་པའི་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་

སྟོང་པ་ཉིད། །ཡོད་མེད་མཐའ་བྲལ་བཀྲལ་བའི་གཞུང་གི་མཆོག །དེ་ནི་དཔལ་ལྡན་རྩ་བ་ཤེས་རབ་བོ། །འདི་ཉིད་འཕགས་པའི་ལུགས་མཆོག་འཛིན་པ་ཡི། །མཁས་པའི་འགྲེལ་པ་མང་པོས་གསལ་མཛད་ཀྱང༌། །འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ནི། །ཇི་བཞིན་འགྲེལ་མཛད་གྲུབ་མཆོག་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། །གསུང་རབ་མཁའ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་རྒྱུ་ཞིང༌། །མཐར་འཛིན་ཚ་གདུང་སེལ་པའི་འོད་དཀར་ཅན། །དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཞེས་གྲགས་པའི། །རྣམ་བཤད་རྣམ་གཉིས་མཁའ་ལ་ཉི་ཟླ་བཞིན། །དོན་འདི་ཕྲ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བས། །རིང་མོ་ཞིག་ནས་ཆེས་ཆེར་ཉམས་པར་གྱུར། །ཚུལ་དེ་མཐོང་ནས་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །རྒྱུན་མ་ཆད་དུ་ལྷག་པའི་ལྷར་བསྟེན་ཞིང༌། །གཞུང་ལུགས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དབུ་མའི་གཞུང༌། །ཀུན་ལ་རིང་དུ་སྦྱངས་པས་ཟབ་མོའི་དོན། །མཁས་པ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་རྟོགས་ལས་འོངས་པའི་རྣམ་བཤད་འདི། །རླབས་ཆེན་བསོད་ནམས་ཚོགས་ཀྱིས་རབ་བསྐྲུན་པའི། །ཕྲིན་ལས་བཟང་པོས་བསྟན་པ་སྐྱོང་བ་
དང༌། །རྣམ་དཀར་གྲགས་པའི་ཕྲེང་བ་ཕྱོགས་བཅུར་གཡོ། །རྒྱལ་མཚན་ཏོག་ལྟར་སྐྱེ་དགུའི་གཙུག་ན་མཛེས། །མངོན་མཐོའི་དཔལ་གྱིས་བཟང་པོའི་འབྲས་སྩོལ་བའི། །ས་
སྐྱོང་ཆེན་པོའི་གསུང་གིས་བསྐུལ་བ་དང༌། །བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་དཀོན་མཆོག་ཚུལ་
ཁྲིམས་སོགས། །དམ་པ་མང་པོས་ཉི་བར་བསྐུལ་ངོར་སྤྱར། །ཟབ་མོའི་དོན་འདི་ཤིན་ཏུ་དཔག་པར་དཀའ། །བདག་ནི་བློ་གྲོས་ཉམ་ཆུང་བརྩོན་པ་ཞན། །དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་ནོངས་པའི་ཚོགས་མཆིས་ན། །ནོངས་དེ་བསམ་པ་ཐག་པས་བདག་འཆགས་

538

རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ།

སོ། །འདིར་འབད་དགེ་བ་ཆུ་ཤེལ་ཀུན་ཏ་ལྟར། །ཆེས་ཆེར་དཀར་བ་གང་ཞིག་བསགས་པ་དེས། །མཐར་འཛིན་འཆིང་བ་དམ་པོས་བཅིངས་ཀུན་གྱིས། །མཐའ་བྲལ་

ལྟ་བ་བདེ་བླག་རྙེད་གྱུར་ཅིག །ཐུབ་བསྟན་དེ་ཉིད་ལྟ་བའི་མིག་གཅིག་པུ། །སྨྲ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ལས་འོངས་པ། །རྟེན་འབྱུང་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དཔག་ཡས་ཀྱིས། །བསྟན་

པའི་སྙིང་པོ་ཡུན་རིང་འཛིན་པར་ཤོག །བདག་ཀྱང་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་འཇམ་པའི་དབྱངས། །རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར་གྱིས་རྗེས་བཟུང་ནས། །དམ་ཆོས་སྤྱི་དང་

ཁྱད་པར་རྟེན་འབྱུང་གཏམ། །སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་འཛིན་པར་ཤོག །
ཅེས་དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྟན་པ་མི་ནུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུ་བོ་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་མཁྱེན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་དང་ལྡན་པ་རྗེ་བཙུན་དམ་
པ་ཀུ་མཱ་ར་མ་ཏི་ལ་སོགས་པའི་དམ་པ་དུ་མའི་ཞབས་ཀྱི་རྡུལ་སྤྱི་བོས་ལེན་པ།
མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་པ་མང་དུ་ཐོས་པའི་དགེ་སློང་ཤར་ཙོང་ཁ་བ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་སྡོམ་བརྩོན་བསོད་ནམས་བློ་
གྲོས་སོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག །

539

པར་བྱང་སྨོན་ཚིགརྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ཀླུང༌།།ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །

དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི།།

དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས།།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ།།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།།
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

༄༅། །ནམཿ སམནྟབུདདྷཱནཱཾ། ཨཙིནཏྱཱདབྷུཏརཱུཔཱིཎཱཾ། ༀཏཱརེསྭཱཧཱ། །
ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཚེ་འགོམ་ཡུག་གིཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །